

KARANLIK CEVHER 1

KUZEY IŞIKLARI

Philip Pullman

YAYINEVİ

Karanlık Cevher Dizisi 1. Kitap / Altın Pusula -
Özgün Adı: His Dark Materials 1 / Golden Compas - Northern Lights
İthaki Yayınları - 392
Edebiyat - 313
ISBN 975-273-156-2
1. Baskı Mart, 2005, İstanbul

Sanat Yönetmeni: Murat Özgül
Kapak Uygulama: Cemile Ûz
Yayına Hazırlayan: Kutlukhan Kutlu
Kapak, İç Baskı: İdil Matbaacılık
Emintaş Kazım Dinçol Sanayi Sitesi No: 81/19
Topkapı-Istanbul Tel: (0212) 674 66 78
İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur. Mühürdar Cad. llter Ertüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 - 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Karanlık Cevher Dizisi

Birinci Kitap
ALTIN
PUSULA
Çeviren: Sevin Okyay
Tarayan: Bilinmiyor
Düzenleyen: eldkaan

ÖZDEYİŞ

Bu vahşi çukura,
Tabiatın rahmine ve belki mezarına,
Denizin değil, ne de kıyının, havanın, ateşin,
Ama yüklü illetlerinde birbirine girmiştir
Bütün bunlar ve bu yüzden savaşmak zorundadırlar hep,
Kadir yaratıcı düzenlemedikçe onları
Bu karanlık cevherini' başka dünyalar yaratmak için,
İşte bu vahşi çukura ifrit sakınarak
Cehennemin kıyısında durup bir baktı,
Geldiği yolu tartarak...

John Milton: Kayıp Cennet, II. Kitap
(Çeviren: Selahattin Özpalabıyıklar)

*) Aither. Esir, yani dünyayı saran hava tabakasının üstündeki an ve ışıklı gök. Hesiodos'a göre Aither, Erebos ile Nyks, yani yeraltı karanlığıyla yeryüzü karanlığından doğmadır.

BİRİNCİ

KİTAP

BÖLÜM BİR

OXFORD

1

Tokay Sürahisi

Lyra ve cini, hep aynı tarafta kalmaya ve mutfağın görüş alanından uzak durmaya özen göstererek, kararmakta olan Salon'dan geçtiler. Salon boyunca uzanan üç büyük masa kurulmuştu bile, gümüşler ve camlar oradaki azıcık ışıkta parlıyordu, uzun sıralarda konuklara hazır olsun diye geri çekilmişti. Eski Başkanların portreleri, loş ışıkta, duvarlara asılıydı. Lyra kürsüye ulaştı ve geriye, açık mutfak kapısına baktı. Kimseyi görmeyince de, yüksek masanın yanına çıktı. Buradaki servisler gümüş değil altındı, on dört kişilik oturma yeri de meşeden yapılma sıralardan değil, kadife minderli iskemlelerden oluşuyordu.

Lyra, Başkan'ın iskemlesinin yanında durup, en büyük bardağa tırnağıyla yavaşça bir fiske attı. Ses, Salon'da rahatlıkla duyulacak şekilde çınladı.

"Sen bu işi ciddiye almıyorsun," diye fısıldadı cini. "Edebini takın."

Cinin adı Pantalaimon'du, şu sırada güve biçimindeydi. Salon'un karanlığında gözden kaçsın diye koyu kahverengi bir güve.

Lyra da ona fısıldayarak cevap verdi. "Mutfakta burayı duyamayacak kadar çok gürültü ediyorlar. Sofracıbaşı da ilk çana kadar içeri gelmez. Vıdı vıdı edip durma."

Ama gene de avucunu çınlayan kristale bastırdı, Pantalaimon da kanatlarını çırparak ileri doğru uçup, kürsünün öbür yanındaki İstirahat Odası'nın aralık kapısından içeri girdi. Bir an sonra yeniden göründü.

"Burada kimse yok," diye fısıldadı. "Ama çabuk olmamız gerek."

Lyra, yüksek masanın arkasında çömelmiş halde hızla ilerledi, İstirahat Odası'na girdi ve doğrulup çevresine baktı. Buradaki tek ışık şömineden geliyordu, o bakarken şöminedeki alev almış kütükler hafifçe yerine oturarak bacaya doğru bir kıvılcım fıskiyesi gönderdi. Hayatının büyük kısmı Kolej'de geçmişti, ama İstirahat Odası'nı daha önce hiç görmemişti; buraya sadece Âlimlerle konuklarının girmesine izin verilirdi, kadınlar da asla alınmazdı. Kadın hizmetçiler bile burada temizlik yapmazdı.

Bu sadece Kahyanın işiydi.

Pantalaimon kızın omuzuna yerleşti.

"Mutlu oldun mu? Gidebilir miyiz?" diye fısıldadı. "Salaklaşma! Etrafa bakmak istiyorum!"

Büyük bir odaydı, üzerinde çeşitli sürahilerle bardakların durduğu, cilalı gül ağacından oval bir masası, pipo ayaklığıyla gümüş bir ayaklı kül tablası vardı. Yakındaki bir büfenin üstünde de, alttan ısıtmalı küçük bir kap ile bir haşhaş kelleleri sepeti duruyordu.

"Kendilerine iyi bakıyorlar, değil mi, Pan?" dedi usulca.

Yeşil deri koltuklardan birine oturdu. Öyle derindi ki, kendini neredeyse uzanmış yatıyor buldu, ama yeniden doğruldu ve duvardaki portrelere bakmak için bacaklarını altına çekti. Yine eski Âlimlerdi, herhalde: cüppeli, sakallı ve kasvetli, çerçevelerinden dışarı onaylamayan ciddi bakışlar atıyorlardı.

"Neler hakkında konuşuyorlar sence?" dedi Lyra, ya da demeye koyuldu, çünkü daha sorusunu bitiremeden kapının dışından sesler duydu.

"İskemlenin arkasına -çabuk!" diye fısıldadı Pantalaimon ve Lyra bir an sonra şimşek gibi koltuktan fırlamış, iskemlenin arkasında çömeliyordu. Doğrusu, arkasına saklanmaya en uygun iskemle değildi: odanın tam ortasındaki iskemleyi seçmişti ve eğer sahiden çıtı çıkmadan durmazsa...

Kapı açıldı, odadaki ışık değişti: içeri girenlerden biri, elindeki lambayı büfeye koydu. Lyra onun koyu yeşil pantolonlu ve parlak siyah ayakkabılı bacaklarını görüyordu. Bir hizmetkardı bu.

Sonra derinden gelen bir ses, "Lord Asriel gelmedi mi daha?" dedi.

Başkandı. Lyra soluğunu tutarken, hizmetkarın cininin (bir köpekti, tıpkı bütün hizmetkarların cinleri gibi) kısa ve hızlı adımlarla içeri girdiğini ve sessizce onun ayaklarının dibinde oturduğunu gördü ve sonra her zamanki o eski püskü ayakkabılarla, Başkan'ın ayakları da göründü.

"Hayır, Sayın Başkan," dedi Kahya. "Aerodock'tan da haber yok."

"Geldiğinde acıkmış olur bence. Onu bekletmeden Salon'a al, olur mu?"

"Başüstüne, Sayın Başkan."

"Onun için özel Tokay'dan da biraz koydun, değil mi?"

"Evet, Sayın Başkan. Sizin buyurduğunuz gibi, 1898'den. Lord Hazretleri, hatırladığım kadarıyla, ona düşkündür."

"İyi. Şimdi beni yalnız bırak, lütfen."

"Lambaya ihtiyacınız var mı, Sayın Başkan?"

"Evet, onu da bırak. Yemek sırasında fitili düzeltmek için bir uğrarsın, değil mi?"

Kahya hafifçe eğildi, gitmek üzere dönerken, cini de itaatkar bir şekilde kısa ve hızlı adımlarla arkasından yürüyordu. Lyra, pek de matah olmayan saklanma yerinden, Başkan'ın odanın köşesindeki büyük meşe bir gardroba gitmesini, cübbesini bir askıdan almasını ve zahmetle giymesini izledi. Başkan, vaktiyle güçlü bir adammış, ama artık yetmişini aşkındı, hareketleri pek ve ağırdı. Başkanın cini, kuzgun biçimindeydi ve o cüppesini giyer giymez gardıroptan aşağı atladı, onun sağ omuzunda, her zamanki yerine yerleşti.

Lyra, Pantalaimon'un, çıtı çıkmasa da endişeyle tüylerinin nasıl kabardığını hissediyordu. Ona gelince, içini hoş bir heyecan sarmıştı. Başkan'ın sözünü ettiği ziyaretçi, hem hayran olduğu hem de çok korktuğu bir adam, amcası Lord Asriel'di. Yüksek politikaya, gizli keşiflere, uzaklardaki savaşlara bulaştığı söylenirdi, Lyra onun ne zaman ortaya çıkacağını asla bilmezdi. Çok öfkeliydi: şimdi onu burada yakalasa Lyra şiddetle cezalandırılırdı, ama buna tahammül edebilirdi.

Ancak, birazdan gördükleri her şeyi tümüyle değiştirecekti.

Başkan cebinden katlanmış bir kağıt alıp masanın üstüne, şarabın yanma koydu. İçinde güzel, altın rengi bir şarabın olduğu bir sürahinin ağzındaki tıpayı çıkardı, kağıdın katlarını açtı, sürahiye ince bir şerit halinde beyaz bir toz döktü, sonra da kağıdı buruşturup ateşe attı. Derken cebinden bir kalem çıkartıp, toz eriyene kadar şarabı onunla karıştırdı, tıpayı yerine koydu.

Cini yumuşak, kısa bir viyaklama koyuverdi. Başkan yavaş sesle cevapladı ve içeri girdiği kapıdan çıkmadan önce, kapakları şiş, bulutlu gözleriyle çevreyi süzdü.

Lyra, "Gördün mü, Pan?" diye fısıldadı.

"Elbette gördüm! Hadi, çabuk ol, yoksa Sofracıbaşı gelecek!"

Ama daha o konuşurken, Salon'un uzak ucundan gelen bir çan sesi duyuldu.

"Bu Sofracıbaşı'nın çanı!" dedi Lyra. "Daha fazla vaktimiz olur sanıyordum."

Pantalaimon, çabucak Salon kapısına doğru kanat çırptı, sonra da çabucak geri döndü.

"Sofracıbaşı gelmiş bile," dedi. "Öteki kapıdan da çıkamazsın..."

Öteki kapı, Başkan'ın geldiği ve gittiği kapı, Kütüphane ile Âlimler'in ortak salonu arasındaki kalabalık koridora açılıyordu. Günün bu saatinde, yemek saati geldiği için cüppelerini üstlerine geçiren ya da Salon'a geçmeden önce kağıtlarıyla evrak çantalarını bırakmak üzere aceleyle ortak salona gelmiş erkekler buraya akın ederdi. Lyra geldiği yoldan dönmeyi planlamış, Sofracıbaşı'nın çanı çalmadan önce birkaç dakikası daha olacağına güvenmişti.

Ve Başkan'ın o tozu şaraba boşalttığını görmeseydi eğer, Sofracıbaşı'nın hiddetine uğrama riskini göze alabilir ya da kalabalık koridorda fark edilmeyeceğini umabilirdi. Ama şimdi kafası karışmıştı, bu yüzden de tereddüt etti.

Sonra kürsüden gelen ağır ayak sesleri durdu. Sofracıbaşı, Âlimler'in yemek sonrasındaki haşhaşı ile şarabının hazır olup olmadığını kontrol etmek için İstirahat Odası'na geliyordu. Lyra ok gibi meşe gardroba atıldı, kapısını açıp içeri saklandı ve tam Sofracıbaşı içeri girerken kapıyı çekip kapattı. Pantalaimon'dan yana hiç korkusu yoktu: odaya koyu renkler hakimdi ve Pantalaimon her an bir iskemlenin altına sığınabilirdi.

Sofracıbaşı'nın hırıltıyla soluk aldığını duydu ve kapının tam olarak kapanmayan yerindeki dar aralıktan onun ayaklı kül tablasının yanındaki ayaklıkta bulunan pipoları düzelttiğini, sürahilerle kadehlere bir bakış attığını gördü. Sonra her iki elinin ayasıyla, kulaklarının üstündeki saçı düzeltti ve cinine bir şey söyledi. Sofracıbaşı bir hizmetkar olduğu için cini de bir köpekti, dişi bir köpek. Ama üst kademe hizmetkar olduğu için, köpeği de üst kademe köpekti. Aslında, kızıl renkte bir seter biçimine sahipti. Cin kuşkulu göründü ve sanki içeri izinsiz girmiş birinin varlığını sezmiş gibi etrafa bakındı, ama gardroba gelmedi ki bu Lyra'yı fevkalade rahatlattı. Lyra, onu iki kez dövmüş olan Sofracıbaşı'ndan korkuyordu.

Derken minik bir fısıltı duydu; besbelli Pantalaimon da onun yanına sıkışmıştı.

"Şimdi mecburen burada kalacağız işte. Beni niye dinlemezsin ki?"

Lyra, Sofracıbaşı dışarı çıkana kadar ona cevap vermedi. Adamın işi, yüksek masadaki servisi denetlemekti. Âlimler'in Salon'a geldiğini, mırıldanmalarını, ayaklarını sürümelerini duyuyordu.

"İyi ki de dinlememişim," diye fısıldadı. "Yoksa Başkan'ın şaraba zehir koymasını göremezdik. Pan, o sürahi, Kahya'ya sorduğu Tokay'dı. Lord Asriel'i öldürecekler!"

"Zehir olup olmadığını bilmiyorsun ki."

"Hah, zehir elbette. Onu içine koymadan önce Kahya'yı odadan uzaklaştırdı, unuttun mu? Masum olsaydı, Kahya görmüş görmemiş fark etmezdi. Ve bir şeyler olduğunu biliyorum -siyasi bir şeyler. Hizmetkarlar günlerdir bundan söz ediyor. Pan, bir cinayete engel olabiliriz!"

Erkek cini "Hiç böyle saçmalık duymadım," dedi, ters ters. "Bu daracık gardıropta dört saat nasıl hareketsiz duracağını sanıyorsun sen? Ben gideyim de koridora bir bakayım. Yol açılınca sana haber veririm."

Kanatlarını çırparak omuzundan havalandı, Lyra onun küçük gölgesini aydınlıktan sızan aralıkta gördü.

"Boşuna Pan, burada kalıyorum," dedi. "Burada bir cüppe daha var, ya da öyle bir şey. Onu yere serip rahat ederim. Ne yapacaklarını görmem şart."

Diz çökmüş duruyordu. Dikkatle doğruldu, gürültü etmemek için elleriyle elbise askılarını yokluyordu.

Gardrobun sandığından daha büyük olduğunu keşfetti. Birkaç öğretmen cüppesiyle kukuletası vardı, bazısının etrafı kürkle çevriliydi, çoğu ipekle astarlanmıştı.

"Bunların hepsi Başkan'ın mı acaba?" diye fısıldadı.

"Başka yerlerden fahri unvanlar alınca, belki de ona süslü cüppeler veriyorlar, o da giyinip kuşanmak için cüppeleri burada tutuyor... Pan, o şarapta zehir olmadığını mı düşünüyorsun sahiden?"

"Hayır," dedi cini. "Ben de senin gibi, zehirdir diyorum. Ve bu bizi hiç ilgilendirmez diyorum. Ve diyorum ki, bir ömür boyu yaptığın salak şeyler arasından en salakçası bu işe burnunu sokman olur."

"Aptallaşma;" dedi Lyra. "Burada oturup da elim-kolum bağlı, ona zehir vermelerine seyirci kalamam!"

"Gel, başka yere gidelim, öyleyse."

"Sen ödleğin birisin, Pan."

"Elbette öyleyim. Sen ne yapacaksın peki, sorabilir miyim? Dışarı fırlayıp titrek parmaklarındaki kadehi mi kapacaksın? Aklından ne geçiyor?"

Kız yavaşça, "aklımdan bir şey geçmiyor, sen de bunu pekala biliyorsun," diye çıkıştı sessizce. "Ama artık Başkan'ın ne yaptığını gördüğüme göre, başka seçeneğim yok. Vicdan hakkında bir şeyler biliyor olman gerekiyor, değil mi? Neler olacağını bilerek nasıl Kütüphane'ye ya da başka bir yere

gidip, hiçbir şey yapmadan otururum? İnan ki, öyle bir şey yapmaya niyetim yok."

Cini bir süre sonra, "Başından beri bunu yapmak istiyordun," dedi. "Burada saklanıp gözetlemek istiyordun. Nasıl oldu da daha önce fark etmedim bunu?"

"Tamam, istiyordum. Gizli işler çevirdiklerini herkes biliyor. Bir ayinleri falan var ve ben de ne olduğunu öğrenmek istedim."

"Senin üzerine vazife mi? Eğer küçük sırlarının keyfini çıkarmak istiyorlarsa, sen kendini onlardan üstün hisset ve bırak istediklerini yapsınlar. Saklanıp casus gibi gözetlemek, aptal çocuklara mahsustur."

"Tam da böyle diyeceğini biliyordum zaten. Şimdi dırdır etmeyi kes."

İkisi bir süre sessiz sessiz oturdular. Lyra gardrobun sert zemininden rahatsız olmuştu. Pantalaimon da kendini beğenmiş bir şekilde geçici antenleriyle cüppelerden birini dövüyordu. Lyra kafasına bir sürü düşüncenin birden üşüştüğünü hissetti, en çok istediği şey de bunları ciniyle paylaşmaktı. Ama o da gururluydu. Belki de sorunlarını, cininin yardımı olmaksızın çözmeye çalışmalıydı.

Düşüncelerinin en baskını endişeydi, ama kendisi için endişelenmiyordu. Başını yeterince derde sokmuş, artık alışmıştı. Bu sefer Lord Asriel için ve bütün bunların anlamı nedir diye endişeleniyordu. Lord Asriel Koleji sık sık ziyaret etmezdi, o sıralarda yüksek bir siyasi gerilim de yaşandığına göre, sadece birkaç eski dostuyla yiyip içmeye, pipo tüttürmeye gelmiş olamazdı. Hem Lord Asriel'in, hem de Başkan'ın, Başbakan'ın özel danışma organı Bakanlar Konseyi'nin üyesi olduklarını biliyordu. Belki de bununla ilgili bir şeydi. Ama Bakanlar Konseyi'nin toplantıları sarayda yapılırdı, Jordan Koleji'nin İstirahat Odası'nda değil.

Sonra Kolej hizmetkarlarının günlerdir fısıldaşıp durmalarına yol açan rivayet de vardı. Tatarlar'ın Muskovi'yi istila ettiği ve dalgalar halinde kuzeye, St. Petersburg'a doğru ilerledikleri, oradan Baltık Denizi'ne hakim olup sonunda Avrupa'nın batısının tümünün hakkından gelecekleri söyleniyordu. Ve Lord Asriel de en Kuzey'de bulunmuştu: Onu en son gördüğünde, Laponya'ya bir keşif seferi için hazırlık yapıyordu...

"Pan," diye fısıldadı.

"Efendim."

"Sence savaş çıkacak mı?"

"Henüz değil. Önümüzdeki hafta falan savaş çıkacak olsa, Lord Asriel burada akşam yemeği yiyor olmazdı."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Ya daha sonra?"

"Hişşt! Gelen var."

Lyra doğrulup gözünü kapıdaki çatlağa denk getirdi. Kahyaydı, Başkan'ın ona buyurduğu gibi, lambanın fitilini düzeltmeye gelmişti. Ortak salon ve kütüphane anbarik ışıkla aydınlatılırdı, ama Âlimler İstirahat Odası'nda daha eski, daha yumuşak nafta lambaları tercih ediyorlardı. Başkan yaşadığı sürece de bunu değiştirmeyeceklerdi.

Kahya fitili kesip düzeltti, ateşe bir kütük daha da attı ve sonra da ayaklı kül tablasından kendine bir avuç yaprak almadan önce Salon kapısında durup dikkatle dışarıyı dinledi.

Daha kapağı henüz yerine koymuştu ki, diğer kapının sapı dönerek onu endişeyle yerinde sıçrattı. Lyra gülmemeye çalıştı. Kahya yaprağı telaşla cebine tıkıştırdı ve gelene bakmak için döndü.

"Lord Asriel!" dedi Kahya, Lyra'nın sırtından aşağı soğuk bir şaşkınlık ürpertisi aktı. Olduğu yerden onu göremiyordu, kıpırdayıp bakma isteğini bastırmaya çalıştı.

"İyi akşamlar, Wren," dedi Lord Asriel. Lyra o haşin sesi hep bir zevk ve kaygı karışımıyla işitirdi. "Yemek için çok geç kaldım. Burada beklerim."

Kahya tedirgin görünüyordu. Konuklar İstirahat Odası'na sadece Başkan'ın davetiyle girerdi ve Lord Asriel de bunu bilirdi; ama Kahya aynı zamanda Lord Asriel'in cebindeki çıkıntıya anlamlı anlamlı baktığını da görmüştü ve itiraz etmemeye karar verdi.

"Başkan'a geldiğinizi bildireyim mi, lordum?"

"Bunu yapmaman için bir neden yok. Bana biraz kahve getirebilirsin."

"Başüstüne, lordum."

Kahya eğilip selam verdi ve cini ardında, telaşla dışarı çıktı. Lyra'nın amcası ateşe doğru yürüdü, kollarını başının tepesine kaldırıp gerinerek, bir aslan gibi esnedi. Üstünde seyahat kılığı vardı. Lyra, her görüşünde olduğu gibi, Lord Asriel'in onu ne kadar korkuttuğunu hatırladı. Artık göze çarpmadan dışarı sızma ihtimali kalmamıştı: Yerinde kıpırdamadan, umutla oturması gerekiyordu.

Lord Asriel'in, dişi bir kar leoparı olan cini, arkasında duruyordu.

"Projeksiyonları burada mı göstereceksin?" diye sordu yavaşça.

"Evet. Konferans Salonu'na gitmekten daha az yaygara yaratır. Örnekleri de görmek isteyeceklerdir; birazdan Kapıcı'yı çağırırım. Kötü bir dönemdeyiz, Stelmaria."

"Dinlenmelisin."

Adam koltuklardan birine yayıldı, Lyra artık onun yüzünü göremiyordu.

"Evet, evet. Ayrıca üstümü de değiştirmeliyim. Kim bilir, belki de buraya uygunsuz şekilde giyinmiş olarak geldim diye beni bir düzine şişe cezasına çarptırmalarına izin veren kadim bir görgü kuralı vardır. Üç gün uyumalıyım. Dedim de aklıma geldi-"

Kapı vuruldu, Kahya üzerinde bir kahve ibriği ve bir fincan olan gümüş bir tepsiyle içeri girdi.

"Teşekkür ederim, Wren," dedi Lord Asriel. "Masanın üzerinde gördüğüm şey Tokay mı?"

"Başkan özellikle sizin için sürahiye doldurulmasını emretti, lordum," dedi Kahya. "98 rekoltesinden sadece üç düzine şişe kaldı."

"Güzel olan her şeyin sonu gelir. Tepsiyi buraya, benim yanıma bırak. Ha, bu arada Kapıcı'ya söyle de, Lojman'da bıraktığım iki sandığı buraya göndersin, olur mu?"

"Buraya mı, lordum?"

"Evet, buraya. Ve bir perde ile bir fanuslu projeksiyon fenerine de ihtiyacım olacak, gene burada, gene hemen."

Kahya hayretle ağzını açmaktan kendini tam olarak alamasa da, dilinin ucuna gelen soruyu ya da itirazı bastırmayı başardı.

"Wren, haddini aşıyorsun," dedi Lord Asriel. "Söylediklerimi sorgulama; dediğimi yap, yeter."

"Başüstüne, lordum," dedi Kahya. "Eğer bağışlarsanız, lordum, belki de Mr. Cawson'a ne tasarladığınızı söylesem iyi olur, lordum, çünkü aksi takdirde biraz afallayabilir. Anlatabiliyorum, değil mi?"

"Evet. Ona söyle, öyleyse."

Mr. Cawson, Sofracıbaşıydı. Onunla Kahya arasında eski ve köklü bir rekabet vardı. Sofracıbaşı Kahyanın üstüydü, ama Kahyanın Âlimler'in gözüne girme fırsatı daha çoktu, bunları da sonuna kadar kullanırdı. Sofracıbaşı'na İstirahat Odası'nda neler olup bittiği hakkında kendisinin daha çok şey bildiğini göstermeye yönelik bu fırsat onu pek memnun ederdi.

Eğilip selam verdi ve çıktı. Lyra, amcasının kendine bir fincan kahve koyup bir yudumda içmesini, sonra bir tane daha koyup daha yavaş yudumlamasını izledi. Heyecanlanmıştı. Örnek sandıkları mı? Fanuslu projeksiyon feneri mi? Âlimler'e gösterecek, bu kadar acil ve önemli neyi vardı ki?

Sonra Lord Asriel yerinden kalktı ve ateşe arkasını döndü. Lyra onu tam olarak gördü ve tombul Kahyayla, kambur ve uyuşuk Âlimlerle arasındaki zıtlığa hayret etti. Lord Asriel güçlü omuzları, sert esmer bir yüzü ve vahşi gülüşüyle parıldayıp ışıldıyor hissi veren gözleri olan, uzun boylu bir adamdı. Hakimiyeti altına girilecek ya da mücadele edilecek bir yüzdü bu: himaye eden ya da merhamet duyan bir yüz değildi, asla. Bütün hareketleri büyük ve kusursuzca dengeliydi, yabani bir hayvanın hareketleri gibi ve böyle bir odada bulunduğunda, ona çok küçük gelen bir kafeste tutulan yabani bir hayvana benzerdi.

O anda ifadesi uzak ve dalgındı. Cini ona yaklaşıp başını beline dayadı, Lord Asriel de anlamı çözülmez bir bakışla aşağı, ona baktıktan sonra dönüp masaya yürüdü. Lyra birden midesine bir yumruk yemiş gibi oldu, çünkü Lord Asriel Tokay sürahisinin tıpasını çıkarmış, bir kadehi dolduruyordu.

"Hayır!"

Peşten çığlığı, o engel olamadan ağzından fırladı.

Lord Asriel duydu ve hemen döndü.

"Kim var orda?"

Lyra kendini tutamadı. Gardıroptan paldır küldür çıkarak, onun elindeki kadehi kapmak için hamle etti. Şarap uçtu, masanın kenarına ve halıya sıçradı, sonra da kadeh düşüp kırıldı. Amcası onun bileğini yakalayıp iyice büktü. "Lyra! Sen ne halt ediyorsun burada?"

"Beni bırakırsanız söylerim!"

"Önce kolunu kırarım. Ne cüretle buraya gelirsin?"

"Az önce hayatınızı kurtardım!"

Bir an hareketsiz kaldılar, kız acıyla iki büklüm olmuştu, ama haykırmamak için yüzünü buruşturuyordu, adam ise fırtına bulutu gibi kaşlarını çatıp onun üstüne eğilmişti.

Daha sakin bir şekilde, "Ne dedin sen?" diye sordu.

Lyra sıkılmış dişleri arasından "O şarap zehirli," diye mırıldandı. "Başkan'ın içine toz attığını gördüm."

Lord Asriel onu bıraktı. Lyra yere çöktü, Pantalaimon endişeyle kanatlarını çırparak, omuzuna kondu. Amcası kontrol altına alınmış bir gazapla tepeden kıza baktı ve Lyra onunla göz göze gelmeye cesaret edemedi.

"Sadece odanın neye benzediğini görmek için gelmiştim," dedi. "Yapmamalıydım, biliyorum. Aslında kimse içeri girmeden çıkacaktım, ama Başkan'ın geldiğini duyunca kapana kısıldım. Tek saklanılabilecek yer, gardıroptu. Sonra onun şaraba toz koyduğunu gördüm. Görmeseydim-"

Kapı vuruldu.

"Kapıcı olmalı," dedi Lord Asriel. "Gardroba dön. Çıtın çıkarsa, seni keşke ölseydim diyecek hale getiririm."

Lyra ok gibi gardroba döndü ve daha kapıyı henüz kapatmıştı ki, Lord Asriel, "Girin," diye seslendi.

Dediği gibi, gelen Kapıcı'ydı.

"Buraya mı, Lordum?"

Lyra, kapının girişinde şüphe içinde duran ihtiyar adamı ve gerisinde de büyük tahta bir kutunun köşesini gördü.

"Evet, buraya, Shuter," dedi Lord Asriel. "İkisini de içeri getir ve masanın yanma yere koy."

Lyra biraz gevşedi, omuzundaki ve bileğindeki acıyı şimdi hissediyordu. Eğer ağlayan türden bir kız olsaydı, onu ağlatmaya yetecek bir acıydı bu. Onun yerine, dişlerini sıktı ve kolunu, gevşeyene kadar hafif hafif oynattı. Sonra bir cam şangırtısı ve dökülen sıvının şırıltısı geldi. "Lanet olsun sana, Shuter, seni dikkatsiz ihtiyar budala! Bak şu yaptığına!"

Lyra görebiliyordu, yani azıcık. Amcası Tokay sürahisini masadan aşağı düşürmeyi başarmış ve Kapıcı yaptı süsü vermişti. İhtiyar adam kutuyu itinayla yere bıraktı ve özür dilemeye koyuldu.

"Gerçekten çok özür dilerim, lordum -demek zannettiğimden daha yakın duruyormuşum-"

"Bir şey al da şu pisliği temizle. Hadi, halı emmeden çabuk ol!"

Kapıcı telaşla dışarı çıktı. Lord Asriel gardroba yaklaştı ve alçak sesle konuştu.

"Madem oradasın, bir işe yara bari. Başkan içeri gelince onu dikkatle gözle. Eğer bana onun hakkında ilginç bir şey söylersen, başını zaten soktuğundan daha büyük bir belaya sokmana engel olurum. Anlaşıldı mı?"

"Evet, Amca."

"Orda en ufak bir ses çıkarırsan da sana yardım etmem. Kendi başının çaresine bakarsın."

Uzaklaştı, Kapıcı camlar için bir süpürge ve faraş, bir su tası ve bezle içeri girerken, gene sırtı ateşe dönük, durdu.

"Bir kere daha söyleyeyim, lordum, cidden affınızı diliyorum; bilmiyorum, nasıl oldu da-"

"Şu pisliği temizle, yeter."

Kapıcı şarabı halıdan çıkarmak için bezle silerken, Kahya kapıyı tıklattı ve Lord Asriel'in Thorold adlı uşağıyla geri döndü. İkisi, pirinç saplı, cilalı tahtadan ağır bir sandık taşıyorlardı. Kapıcı'nın ne yaptığını görünce kalakaldılar.

"Evet, Tokay'dı," dedi Lord Asriel. "Ne kötü. O lamba mı? Gardırobun yanına koyar mısın, Thorold? Ben de perdeyi diğer yana kurarım."

Lyra kapıdaki çatlaktan perdeyi ve üzerine ne yansıtılacaksa onu görebileceğini fark etti ve amcasının işleri bu amaçla mı böyle ayarladığını merak etti. Uşağın sert kumaşın rulosunu açarken ve çerçevesine yerleştirirken çıkardığı gürültüden yararlanıp fısıldadı.

"Gördün mü? Geldiğimize değermiş, değil mi?"

Pantalaimon, küçük güve sesiyle ve ağırbaşlı bir hava takınarak, "Olabilir," dedi. "Olmayabilir de."

Lord Asriel ateşin yanında durmuş kahvesinin son yudumunu içiyor ve esrarlı bakışlarla etrafı süzüyordu ki, Thorold projeksiyon lambasının sandığını açtı ve yağ deposunu kontrol etmeden önce adeselerin başlıklarını çıkardı.

"Hayli yağ var, lordum," dedi. "Çalıştırması için bir teknisyen getirteyim mi?"

"Hayır, kendim yaparım. Sağol, Thorold. Yemeği bitirdiler mi, Wren?"

"Sanırım bitirmek üzereler, lordum," diye cevap verdi Kahya. "Eğer Mr. Cawson'un dediğini anlayabildiysem, Başkan ile konukları sizin burada olduğunuzu duyduklarına göre, oyalanma eğilimi göstermeyeceklerdir. Kahve tepsisini alayım mı?"

"Al ve git."

"Başüstüne, lordum."

Kahya hafifçe eğilip selam vererek, tepsiyi aldı ve çıktı, Thorold da onunla gitti. Kapı kapanır kapanmaz Lord Asriel odanın karşı tarafından doğruca gardıroba baktı ve Lyra, sanki fiziki bir biçimi varmış, sanki ok ya

da mızrakmış gibi onun bakışının gücünü hissetti. Lord Asriel sonra başını çevirdi ve usulca ciniyle konuştu.

Cin, sükunetle gelip onun yanına oturdu; uyanık, zarif ve tehlikeliydi. Sarımsı kahverengi gözleriyle odayı inceledi, sonra da onları tıpkı sahibinin siyah gözleri gibi, sapı dönen salon kapısına çevirdi. Lyra kapıyı göremiyordu, ama adamların birincisi içeri girince hızla soluk aldığını duydu.

"Başkan," dedi Lord Asriel. "Evet, döndüm. Konuklarınızı içeri alın, lütfen. Size gösterecek çok ilginç bir şeyim var."

2

Kuzey Fikri

"Lord Asriel," dedi Başkan ağır ağır ve ilerleyerek onun elini sıktı. Lyra saklandığı yerden onun gözlerini kolladı ve sahiden de bir an masaya, Tokay'ın olduğu yere kaydıklarını gördü.

"Başkan," dedi Lord Asriel. "Yemeğinizi bölemeyecek kadar geç geldim, ben de kendimi buraya buyur ettim. Merhaba, Rektör Yardımcısı. Sizi sıhhat ve afiyette gördüğüme sevindim. Lütfen bu kaba saba halimi bağışlayın, henüz indim. Evet, Başkan, Tokay gitti. Sanırım şu anda üzerinde duruyorsunuz. Kapıcı masadan aşağı düşürdü, ama benim kabahatimdi. Merhaba, Vaiz. Son tezinizi büyük ilgiyle okudum."

Vaiz'le birlikte uzaklaşarak Lyra'nın Başkan'ın yüzünü tam olarak görebilmesini sağladı. Başkan duygularını belli etmiyordu, ama omuzundaki cin tüylerini karıştırıyor ve tedirgin tedirgin, ayağını değiştirip duruyordu.

Lord Asriel odaya hakim olmuştu bile ve Başkan'ın kendi bölgesinde, Başkan'a kibar davranmaya dikkat etse de, iktidarın kimde olduğu belliydi.

Âlimler konuğa hoş geldin diyerek odaya girdiler. Kimi masanın çevresine oturdu, kimi koltuklara yerleşti ve çok geçmeden havayı bir konuşma uğultusu sardı. Lyra tahta sandık, perde ve lambanın onları fena halde meraklandırdığını görebiliyordu. Âlimler'i iyi tanırdı: Kütüphaneci'yi, Rektör Yardımcısı'nı, Araştırmacı'yı ve diğerlerini; onlar ömrü boyunca çevresinde olmuş, ders vermiş, sopa çekmiş, teselli etmiş, küçük armağanlar sunmuş, onu bahçedeki meyve ağaçlarının civarından kovalamış adamlardı; aile niyetine nesi varsa, onlardı. Eğer bir ailenin nasıl bir şey olduğunu bilseydi, onda hakiki bir aileymiş hissi bile uyandırabilirlerdi; öte yandan, ailenin ne olduğunu bilseydi eğer, bu hissi Kolej hizmetkarları için duyması daha akla yakındı. Alimler'in, onların arasına tesadüfen bırakılmış yarı yabani yarı uygar bir kızın hisleriyle ilgilenmekten daha önemli işleri vardı.

Başkan küçük gümüş ısıtma kabının altındaki ispirto lambasını yaktı, biraz tereyağı ısıttı ve altı tane haşhaş kellesi kesip tereyağının içine attı. Bir

ziyafetten sonra hep haşhaş ikram edilirdi: zihni berraklaştırıp dile kuvvet vererek zengin bir sohbet sağlıyordu. Başkan'ın haşhaşları bizzat pişirmesi adettendi.

Eriyen yağın cızırtısını ve konuşmaların mırıltısını dinleyen Lyra, biraz daha rahatlamak için kıpırdandı. Büyük bir dikkatle cüppelerden birini -boylu boyunca kürk- askısından adı ve gardırobun zeminine koydu.

"Kaşındıran, eski bir tane seçmeliydin," diye fısıldadı Pantalaimon. "Fazla rahat edersen uyuyakalırsın."

Kız, "Uyursam eğer, beni uyandırmak senin görevin," diye cevap verdi.

Oturup konuşmaları dinledi. Çok da sıkıcıydı hani; hemen hemen tümüyle politika, üstelik Londra politikası üzerine. Şöyle Tatarlar hakkında heyecanlı bir şey yoktu. Kızaran haşhaş ve duman-yaprağı kokusu, gardırop kapılarından hoş bir şekilde içeri süzülüyordu, Lyra birkaç kez başının düştüğünü fark etti. Ama sonunda birisinin masaya hafifçe vurduğunu duydu. Sesler kesildi, sonra da Başkan konuştu.

"Beyler," dedi. "Lord Asriel'e hoş geldiniz derken, hepimiz adına konuştuğumdan eminim. Ziyaretleri enderdir, ama her zaman son derece değerlidir ve anladığım kadarıyla bu akşam bize gösterecek özellikle ilginç bir şeyi var. Hepimizin bildiği gibi, büyük bir siyasi gerginlik döneminde yaşıyoruz; Lord Asriel'in yarın sabah White Hall'da olması gerekiyor, bir tren buradaki konuşmamız biter bitmez onu Londra'ya götürmek için istim üzerinde bekliyor. Vaktimizi akıllıca kullanmalıyız. O konuşmasını bitirince, bazı sorular olacak sanırım. Lütfen sorularınız kısa ve anlamlı olsun. Lord Asriel, başlamak ister miydiniz?"

"Teşekkür ederim, Başkan," dedi Lord Asriel. "Önce, size gösterecek slaytlarım var. Rektör Yardımcısı, sanırım en iyi buradan görürsünüz. Belki de Başkan gardırobun yanındaki koltuğa oturmak ister."

Lyra, amcasının becerikliliği karşısında şaştı kaldı. İhtiyar Rektör Yardımcısı neredeyse kördü, bu yüzden de ona perdenin yakınında yer açmak düşünceli bir hareketti, ama bu aynı zamanda Başkan'ın Kütüphaneci'nin yanında, Lyra'nın çömelip oturduğu gardırobun neredeyse bir metre yakınında oturması anlamına geliyordu. Başkan koltuğa yerleşirken, Lyra onun mırıldandığını duydu:

"Şeytan! Şaraptan haberi vardı, eminim."

Kütüphaneci de mırıldanarak cevap verdi. "Fon isteyecek. Eğer oylama yapmaya mecbur bırakırsa?"

"Böyle bir şey yaparsa, biz de bütün konuşma becerimizle tam tersini savunmalıyız."

Lord Asriel onu kuvvetle pompalayınca, fanuslu fener tıslamaya başladı. Lyra, üzerinde parlak beyaz bir dairenin parlamaya başladığı perdeyi görebilmek için biraz kımıldadı. Lord Asriel, "Biri lambayı kapatabilir mi?" diye seslendi.

Âlimler'den biri kalkıp kapattı, oda karardı.

Lord Asriel konuşmaya başladı:

"Bazılarınızın bildiği gibi on iki ay önce Laponya Kralı'na ilişkin bir diplomatik görev nedeniyle, Kuzey'e doğru yola çıktım. Hiç değilse, öyleymiş gibi davrandım. Aslında amacım daha da kuzeye, dosdoğru buzlara gitmek, Grumman keşif seferine ne olduğunu öğrenmeye çalışmaktı. Grumman'ın Berlin akademisine gönderdiği son mesajlardan birinde, yalnızca Kuzey Ülkeleri'nde görülen belli bir doğal fenomenden söz ediliyordu. Hem bunu araştırmaya, hem de Grumman hakkında ne öğrenebilirsem öğrenmeye kararlıydım. Ama size göstereceğim ilk resmin, bunların ikisiyle de doğrudan bir ilgisi yok."

Ve ilk slaytı çerçeveye koyup, adesenin arkasına kaydırdı. Keskin siyah beyaz kontrastlı, daire şeklinde bir fotogram perdede belirdi. Dolunayda gece çekilmiş, orta mesafede, çevresinde birikmiş ve damına yığılmış karların içinde duvarları kapkara görünen ahşap bir kulübeyi gösteriyordu. Kulübenin yanında, Lyra'nın gözüne Yarnton yolundaki Anbarik Park'tan çıkmış gibi gelen bir dizi felsefe aleti duruyordu: antenler, teller, porselen izolatörler, hepsi ay ışığında parlıyordu ve kalın bir don tabakasıyla kaplanmışlardı. Önde, giysisinin derin kukuletası içinde yüzü hayal meyal görünen kürklü bir adam duruyordu, eli selam verirmiş gibi kalkmıştı. Yanında daha küçük biri dikiliyordu. Ay ışığı her şeyi aynı solgun ışıltıyla yıkıyordu.

"O fotogram standart bir gümüş nitrat emülsiyonuyla çekildi," dedi Lord Asriel. "Şimdi başka bir tanesine bakmanızı istiyorum, aynı yerde sadece bir dakika sonra, özel olarak hazırlanmış yeni bir emülsiyonla çekildi."

İlk slaytı çıkardı ve çerçeveye başka bir tane koydu. Bu daha karanlıktı; sanki ay ışığı süzülüp çıkarılmış gibiydi. Ufuk da, kulübenin karanlık şekli ve karla kaplı damı da hâlâ göze çarpıyordu, ama aletlerin karmaşıklığı karanlıkta kaybolmuştu. Ne var ki, adam tamamen değişmişti: ışıkla

yıkanmıştı ve yukarı kalkmış elinden bir parıldayan zerrecikler pınarı akıyor gibiydi.

"O ışık," dedi Vaiz, "yukarı mı çıkıyor, aşağı mı iniyor?" "Aşağı iniyor," dedi Lord Asriel, "ama ışık değil. Toz."

Söyleyişindeki bir şey, Lyra'nın tozu büyük harfle hayal etmesine yol açmıştı, sanki bu sıradan toz değilmiş gibi. Âlimler'in tepkisi de duygularını doğruladı, çünkü Lord Asriel'in sözleri ani ve toplu bir sessizliğe, arkasından da inanmazlık dolu iç çekişlere neden olmuştu.

"Ama nasıl-"

"Eminim ki-"

"Olamaz-"

"Beyler!" diye yükseldi Vaiz'in sesi. "Bırakın da Lord Asriel açıklasın."

"Toz bu," diye tekrarladı Lord Asriel. "Plakada ışık gibi çıktı, çünkü Toz zerrecikleri bu emülsiyonu, fotonların gümüş nitrat emülsiyonunu etkilemesi gibi etkiliyor. Keşif heyetim Kuzey'e kısmen de bunu denemek için gitmişti. Gördüğünüz gibi, adamın şekli mükemmelen görünür halde. Şimdi de onun solundaki şekle bakmanızı istiyorum."

Daha küçük olan flu şekle işaret etti.

"Ben onu adamın cini sandım," dedi Araştırmacı.

"Hayır. Cini o sırada yılan biçiminde boynuna dolanmıştı. O hayal meyal gördüğünüz şekil, bir çocuğa ait."

"Koparılmış bir çocuk mu-?" dedi biri ve lafını yarım bırakma şekli, bunun dile getirilmemesi gereken bir şey olduğunu bildiğini gösteriyordu.

Keskin bir sessizlik oldu.

Sonra Lord Asriel sükunetle, "Bütün bir çocuk," dedi. "Ki, Toz'un doğasını düşünecek olursak, mesele tam da bu zaten, değil mi?"

Birkaç saniye hiç kimse konuşmadı. Sonra Vaiz'in sesi geldi.

"Ah," dedi, doya doya içtikten sonra bardağını bırakıp, tuttuğu nefesini salıveren susamış bir adam gibi. "Ve Toz dereleri... "

"—gökten geliyor ve onu ışığa benzeyen bir şeyle yıkıyor. Bu resme istediğiniz kadar yakından bakabilirsiniz: Giderken bunu size bırakacağım. Bunu size, bu yeni emülsiyonun etkisini sergilemek için gösteriyorum. Şimdi de başka bir resim göstermek istiyorum."

Slaytı değiştirdi. Bir sonraki resim de gece çekilmişti, ama bu sefer ay ışığı yoktu. Ön planda, ufkun önünde siluetleri soluk bir şekilde görünen küçük bir çadır grubu görünüyordu, yanlarında ise düzensiz bir yığın

halinde duran tahta kutularla bir kızak vardı. Ama resmin en ilginç yanı, gökyüzündeydi. Işık dereleri ve peçeleri, yüzlerce mil yükseklikte görünmez kancalara ilmeklenmiş perdeler gibi havada asılı duruyor ya da hayal edilmez bir rüzgarın akışıyla yana doğru savruluyorlardı.

"Bu da ne?" dedi Rektör Yardımcısı'nın sesi.

"Aurora'nın bir resmi."

"Çok iyi bir fotogram," dedi Palmeria Profesörü. "Gördüklerimin en iyilerinden."

İhtiyar Müzik Sorumlusu'nun titrek sesi, "Cehaletimi mazur görün," dedi, "ama Aurora'nın ne olduğunu biliyorduysam bile, unutmuşum dedikleri şey bu mu?"

"Evet. Birçok adı var. Elektrik yüklü zerrecikler ile yoğun ve olağanüstü güçlü güneş ışınlarının fırtınalarından oluşuyor -kendi kendilerine görünmüyorlar, ama atmosferle etkileşince bu parlak ışımaya neden oluyorlar.

Zaman olsaydı, size renkleri göstermek için bu slaytı boyatırdım: en çok soluk yeşille gül pembesi, o perde gibi şeyin alt kenarında da bir nebze kırmızı. Bu, sıradan emülsiyonla çekildi. Şimdi de özel emülsiyonla çekilmiş bir resme bakmanızı istiyorum."

Slaytı çıkardı. Lyra Başkan'ın usulca, "Eğer oylamaya zorlarsa," dediğini duydu, "ikamet maddesine atıfta bulunmaya çalışabiliriz. Son elli iki haftanın otuzunda Kolej'de kalmadı."

Kütüphaneci de mırıldanarak cevap verdi. "Vaiz şimdiden onun tarafında... "

Lord Asriel, fanuslu fener çerçevesine yeni bir slayt koydu. Bu da aynı sahneyi gösteriyordu. Daha önceki iki resimde olduğu gibi, sıradan ışıkta görünür halde olan hatların büyük kısmı bunda daha solgundu, gökteki ışın perdelerinin de.

Ancak Aurora'nın ortasında, karanlık peyzajın çok yükseğinde, Lyra somut bir şey görebiliyordu. Daha iyi görmek için yüzünü çatlağa bastırdı, perdenin yakınındaki Âlimler'in de öne eğildiklerini görebiliyordu. Bakarken hayreti giderek arttı, çünkü gökyüzünde bir şehrin hiçbir şüpheye yer bırakmayan silueti vardı: kuleler, kubbeler, duvarlar... Binalar ve sokaklar, havada asılı! Az daha hayretten nefesi kesilecekti.

Cassington Âlimi, "Bu bir... şehre benziyor," dedi.

"Aynen öyle," dedi Lord Asriel.

"Başka bir dünyada bir şehir, kuşkusuz, değil mi?" dedi Dekan, sesinde küçümsemeyle.

Lord Asriel onu duymazdan geldi. Âlimler'in bir kısmı, sanki tek boynuzlu at görmeden onun varlığı hakkında risaleler yazmışlar da önlerine yeni yakalanmış canlı bir tek boynuzlu at örneği getirilmiş gibi, heyecanla kıpırdandı.

"Bu Barnard-Stokes meselesi mi?" diye sordu Palmeria Profesörü. "O, değil mi?"

"Ben de bunu anlamak istiyorum," dedi Lord Asriel.

Aydınlatılmış perdenin yanına doğru durdu. Lyra onun kara gözlerinin, Aurora'nın slaytına bakan Âlimler'i araştırırcasına süzüşünü görebiliyordu, yanındaki cininin gözlerinin yeşil parıltısını da. Bütün saygın başlar, öne doğru uzanmıştı, gözlükler parlıyordu; sadece Başkan ile Kütüphaneci, kafa kafaya vermiş, koltuklarında arkaya yaslanmışlardı.

Vaiz, "Grumman keşif seferinin başına ne geldiğini araştırdığınızı söylüyordunuz, Lord Asriel," diyordu. "Dr. Grumman da bu fenomeni mi araştırıyordu?"

"Öyle olduğuna inanıyorum, bu konuda hayli bilgisi olduğuna da inanıyorum. Ama ne olduğunu bize söyleyemeyecek, çünkü öldü."

"Olamaz!" dedi Vaiz.

"Korkarım öyle, işte kanıtı da burada."

Lord Asriel'in talimatıyla daha genç Âlimler'den iki üç tanesi odanın önündeki tahta sandığı taşırken İstirahat Odası'nda heyecan dolu bir kaygı dalgası gezindi. Lord Asriel son slaytı çıkardı, ama fenerli fanusu yanar halde bıraktı ve daire şeklindeki ışığın oluşturduğu dramatik parıltıda sandığı açmak için eğildi. Lyra nemli tahtadan çıkan çivilerin gıcırtısını duydu. Başkan bakmak için ayağa kalkmıştı, Lyra'nın önünü kapatıyordu. Amcası yeniden konuştu.

"Hatırlarsanız, Grumman'ın keşif heyeti on sekiz ay önce ortadan kaybolmuştu. Alman Akademisi onu, manyetik kutba varacak kadar kuzeye gidip birtakım semavi gözlemler yapsın diye yollamıştı. İşte bu seyahatte, az önce gördüğümüz tuhaf fenomeni gözledi. Bundan kısa süre sonra da ortadan kayboldu. Kaza geçirdiği ve bunca zamandır cesedinin buz tabakasındaki bir yarıkta yattığı varsayıldı. Aslında, ortada kaza falan yok."

"Ne var orada?" dedi Dekan. "Vakumlu bir kap mı?"

Lord Asriel önce cevap vermedi. Lyra madeni klipslerin açılışını duydu, bir de bir kaba hızla dolan havanın tıslamasını, sonra bir sessizlik oldu. Ama sessizlik uzun sürmedi. Bir iki saniye sonra Lyra karmakarışık bir uğultunun patlak verdiğini duydu: dehşet çığlıkları, yüksek sesle protestolar, öfke ve korkuyla yükselmiş sesler.

"Ama ne ki-"

"—insan denemez buna-"

"—ama bu-"

"—ne olmuş ona öyle?"

Başkan'ın sesi hepsinin üstünde yükseldi.

"Lord Asriel, Tanrı adına, orada ne var?"

"Bu, Stanislaus Grumman'ın başı," dedi Lord Asriel'in sesi.

Lyra, seslerin kargaşası arasında, birinin sıkıntı dolu anlaşılmaz sesler çıkararak, sendeleye sendeleye kapıya gittiğini ve dışarı çıktığını duydu. Onların gördüğünü görebilseydim keşke diye düşündü.

Lorda Asriel, "Cesedini Svalbard açıklarındaki buzda muhafaza edilmiş halde buldum," dedi. "Başını, katilleri bu hale getirmişti. Karakteristik kafa derisi yüzme yöntemini fark edeceksiniz. Bu size tanıdık geliyordur sanıyorum, Rektör Yardımcısı."

İhtiyar adam, "Tatarlar'ın bunu yaptığını gördüm," derken sesi titremiyordu. "Sibirya ve Tunguska yerlileri arasında rastlanan bir tekniktir. Tabii oradan Skraeling ülkelerine yayıldı, ama anladığım kadarıyla şimdi Yeni Danimarka'da yasaklanmış. Daha yakından bakabilir miyim, Lord Asriel?"

Kısa bir sessizlikten sonra, yeniden konuştu.

"Gözlerim çok iyi görmüyor, buz da kirli, ama bana öyle geliyor ki, kafatasının tepesinde bir delik var. Haklı mıyım?"

"Haklısınız."

"Kafa delme mi?"

"Kesinlikle."

Bu doğrulama, bir heyecan mırıltısı yarattı. Lyra, Başkan önünden çekilince yeniden görebildi. İhtiyar Rektör Yardımcısı, fanuslu fenerin daire şeklindeki ışığında, koca bir buz blokunu gözlerinin yakınına getirmişti. Lyra da içindeki nesneyi görebildi: insan başı olduğu güçlükle anlaşılan kanlı bir yumru. Pantalaimon, kederiyle Lyra'yı etkileyerek çevresinde kanat çırptı.

"Şişşt," diye fısıldadı Lyra. "Dinle."
Dekan kızgın bir sesle, "Dr. Grumman vaktiyle bu Kolej'in âlimiydi," dedi.
"Tatarlar'ın eline düşmek-"
"Ama o kadar kuzeyde, ha?"
"Herkesin sandığından daha da fazla ilerlemiş olmalılar!"
"Svalbard yakınlarında buldum dediniz, öyle mi?" dedi Dekan.
"Öyle."
"Yani, bu işte panserbjørnenin parmağı olduğu sonucunu mu çıkarmamız gerekiyor?"
Lyra o kelimeyi anlamadı, ama belli ki Âlimler anlamıştı.
Cassington Âlimi kararlı bir sesle, "İmkansız," dedi.
"Asla bu şekilde davranmaz onlar."
"Öyleyse sen Iofur Raknison'ı tanımıyorsun," dedi, kendi de kuzey bölgelerine birkaç keşif seferi yapmış olan Palmeria Profesörü. "İnsanların kafa derisini Tatar usulü yüzmeye başladığını duysam hiç şaşmam."
Lyra yeniden, gözlerinde eğlendiğini göstereren müstehzi bir parıltıyla Âlimler'i gözleyen ve hiçbir şey söylemeyen amcasına baktı.
"Iofur Raknison da kim?" dedi biri.
"Svalbard kralı," dedi Palmeria Profesörü. "Evet, doğru, panjerbjørne'den biri. Bir tür gaspçı; tahta entrikayla çıktı, ya da ben öyle anladım; ama güçlüdür, budala değildir, her ne kadar bazı gülünç özentileri olsa da -ithal edilmiş mermerden bir saray yaptırmak- üniversite dediği bir şey kurmak gibi-"
"Kimin için? Ayılar için mi?" diye sordu biri, herkes güldü.
Ama Palmerialı Profesör devam etti. "Her şeye rağmen, size derim ki Iofur Raknison bunu Grumman'a yapabilecek biridir. Öte yandan, gerekirse eğer, iltifat etmek suretiyle hayli farklı davranması sağlanabilir."
"Ve sen bunun yordamını biliyorsun, öyle mi, Trelawney?" dedi Dekan alaycı alaycı.
"Elbette biliyorum. Her şeyden çok ne istiyor, biliyor musunuz? Fahri unvandan da fazla? Bir cin istiyor! Ona bir cin vermenin yolunu bulun, sizin için her şeyi yapar." Âlimler kahkahayla güldü.
Lyra bunları şaşkınlık içinde izliyordu: Palmeria Profesörü'nün dediklerinin hiçbir anlamı yoktu. Ayrıca, kafa derisi yüzme, ve o esrarengiz Toz hakkında daha fazla şeyler duymak için sabırsızlanıyordu.

Ama hayal kırıklığına uğradı, çünkü Lord Asriel buluntularla resimlerini göstermeyi bitirmişti ve konuşma çok geçmeden başka bir keşif seferi hazırlaması için ona para verip vermemeleri gerektiği şeklinde bir Kolej münakaşasına dönüştü. Onlar lafı birbirlerinin ağzından alarak tartışırken, Lyra gözlerinin kapandığını hissetti. Çok geçmeden mışıl mışıl uyuyordu, Pantalaimon da en sevdiği uyuma biçimi olan ermin biçimini almış, onun boynuna dolanmıştı.

Birisi omuzunu dürtünce yerinden sıçrayarak uyandı.

"Sesini çıkarma," dedi amcası. Gardırop kapısı açıktı, o da ışık arkasından gelecek şekilde çömelmişti. "Hepsi gitti, ama hâlâ etrafta birkaç hizmetkar var. Şimdi yatak odana git ve kimseye de bundan bahsetmemeye dikkat et."

Kız uykulu uykulu, "Size para vermeye mi karar verdiler?" diye sordu.

"Evet."

"Toz nedir?" diye sordu Lyra, onca zaman sıkışık kaldıktan sonra yerinde doğrulmaya çalışarak.

"Seninle ilgisi yok."

"Var işte. Eğer benim gardıropta casusluk yapmamı istiyorsanız, ne hakkında casusluk yaptığımı da söylemelisiniz. Adamın başını görebilir miyim?"

Pantalaimon'un beyaz ermin kürkü kabardı: Lyra onun boynunu gıdıkladığını hissetti. Lord Asriel kabaca güldü.

"İğrençlik etme," dedi ve slaytlarıyla örnek kutusunu paketlemeye koyuldu. "Başkan'a dikkat ettin mi?"

"Evet. İlk olarak şaraba baktı."

"İyi. Ama onu şimdilik baltaladım. Sana söyleneni yap ve yatağına git."

"Ama siz nereye gidiyorsunuz?"

"Kuzey'e dönüyorum. On dakika içinde yola çıkacağım."

"Ben de gelebilir miyim?"

Lord Asriel yaptığı işi bıraktı ve ona sanki ilk kez bakıyormuş gibi baktı. Cini de büyük sarı leopar gözlerini Lyra'ya çevirmişti. Kız, ikisinin gözlerinin yoğun bakışı altında kızardı. Ama o da kızgın kızgın, bu bakışları iade etti.

Amcası sonunda, "Senin yerin burası," dedi.

"Ama niye? Benim yerim niye burasıymış? Niye sizinle birlikte Kuzey'e gelemiyorum? Kuzey Işıkları'nı, ayıları, aysbergleri ve diğer şeyleri görmek

istiyorum. Toz'un ne olduğunu bilmek istiyorum. Bir de o havadaki şehir. Orası başka bir dünya mı?"

"Gelmiyorsun, çocuk. Bunu kafandan çıkar. Çok tehlikeli bir dönemdeyiz. Sana söyleneni yapıp yatağına git. İyi bir kız olursan, Eskimolar'ın üzerine oyma yaptığı bir mors dişi getiririm sana. Artık tartışma, yoksa kızacağım."

Ve cini öyle derin ve vahşi bir gümbürtüyle homurdandı ki, Lyra birden o dişlerin boğazına geçmesinin nasıl bir şey olacağını fark etti.

Dudaklarını sıktı, kaşlarını çatarak amcasına ters ters baktı. Adam vakum şişesindeki havayı pompalayarak çıkartıyordu, onun bakışını fark etmedi; varlığını şimdiden unutmuş gibiydi. Tek kelime etmeden, ama dudakları sıkılı ve gözleri kısılı, kız ve cini odadan çıkıp yatağa gittiler.

Başkan ve kütüphaneci eski dost ve müttefiktiler. Çetin bir olayın ardından birer bardak brantwijn içip birbirlerini teselli etmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi. Bu yüzden de, Lord Asriel'i uğurladıktan sonra, Başkan Evi'ne gittiler ve perdeleri çekilmiş, ateşi tazelenmiş çalışma odasına yerleştiler; cinleri dizlerinde ya da omuzlarındaki aşina yerlerine oturmuş halde, az önce neler olduğunu gözden geçirmeye hazırlandılar.

Kütüphaneci, "Şarap meselesini bildiğine sahiden inanıyor musun?" diye sordu.

"Elbette biliyordu. Nasıl olduğu konusunda hiçbir fikrim yok, ama biliyordu ve o sürahiyi de o döktü. Tabii o döktü."

"Kusuruma bakma ama Başkan, rahatladığımı bil.

"Elimde değil. Hiç hoşuma gitmemişti o fikir…"

"Onu zehirleme fikri mi?"

"Evet. Cinayet fikri."

"Bu fikir kimin hoşuna gider ki zaten, Charles? Mesele bunu yapmanın yapmamaktan daha kötü olup olmadığıydı. Neyse, bir tür ilahi takdir araya girdi ve olmadı. Ben sadece senin omuzlarına da böyle bir bilginin yükünü yıktığıma üzülüyorum."

"Hayır, hayır," diye karşı çıktı Kütüphaneci. "Ama keşke bana daha fazlasını söyleseydin."

Başkan bir an suskun kaldı, sonra, "Evet, belki de öyle yapmalıydım," dedi. "Aletiyometre, Lord Asriel bu araştırmayı sürdürürse dehşet verici sonuçları olacağı konusunda uyarıda bulunuyor. Her şey bir yana, çocuk da

işin içine çekilecek ve ben onu mümkün olduğu sürece emniyette tutmak istiyorum."

"Lord Asriel'in işinin Yüksek Disiplin Divanı'nın şu yeni girişimiyle bir ilintisi var mı? Hani, şu Adak Meclisi dedikleri şeyle?"

"Lord Asriel mi? Yok canım! Tersine. Aslında, Adak Meclisi de tam olarak Yüksek Divana bağlı sayılmaz. Yarı özel bir girişim. Başında Lord Asriel'i hiç sevmeyen biri var. İkisinin arasında, Charles, ürperiyorum."

Kütüphaneci buna susarak karşılık verdi. Papa John Calvin Papalık makamını Cenevre'ye taşıyıp Yüksek Disiplin Divan'ını kurdu kuralı, Kilise'nin hayatın her yanı üzerindeki gücü mutlak olmuştu. Calvin'in ölümünden sonra Papalık'ın kendisi de ortadan kaldırılmıştı ve onun yerine hepsine birden Majisteryum denen bir mahkemeler, kolejler ve konseyler kördüğümü türemişti. Bu orsanlar her zaman birlik halinde de değillerdi; bazen aralarında şiddetli bir rekabet gelişirdi. Bir önceki yüzyılın büyük bölümünde bunların en güçlüsü Piskoposlar Koleji olmuştu, ama son yıllarda Yüksek Disiplin Divanı, bütün Kilise organlarının en faal ve en korkulanı olarak, onun yerini almıştı.

Ama Majisteryum'un bir başka bölümünün koruması altında bağımsız organların gelişmesi daima mümkündü ve Kütüphaneci'nin sözünü ettiği Adak Meclisi de bunlardan biriydi. Kütüphaneci kurul hakkında pek fazla bir şey bilmese de duydukları hoşuna gitmemiş ve onu korkutmuştu, Başkan'ın endişelerini tamamen anlıyordu.

Bir dakika kadar sonra, "Palmeria Profesörü birinin adını verdi," dedi. "Barnard-Stokes muydu? Nedir bu Barnard-Stokes meselesi?"

"Ah, o bizim alanımız değil, Charles. Anladığım kadarıyla, Kutsal Kilise iki dünya olduğunu öğretiyor: gördüğümüz, duyduğumuz ve dokunduğumuz her şeyi içeren dünya ve bir başka dünya, cennet ile cehennemin ruhani âlemi. Barnard ve Stokes bu dünya gibi, cennet ya da cehennem olmayan, maddi ve günahkar olan birçok başka dünyanın varlığını öneren iki -nasıl desem?- dinden dönmüş tanrıbilimciydi. Bu dünyalar oracıktalar, yakında, ama görünmüyorlar ve onlara ulaşılmıyor. Kutsal Kilise, doğal olarak bu nefret verici sapkınlığı onaylamadı ve Barnard ile Stokes susturuldu.

"Ama Majisteryum adına ne kadar üzücü olsa da, başka dünya kuramının sağlam matematiksel kanıtları varmış gibi görünüyor. Ben onlarla hiç ilgilenmedim, ama Cassington Âlimi sağlam olduklarını söyledi."

"Ve şimdi de Lord Asriel bu başka dünyalardan birinin resmini çekmiş," dedi Kütüphaneci. "Biz de ona gidip bu dünyayı arasın diye fon sağladık. Anlıyorum."

"Öyle sayılır. Adak Meclisi ile güçlü hamilerine Jordan Koleji sapkınlığın önde gelen bir destekçisiymiş gibi görünecek. Ve Charles, benim de Yüksek Disiplin Divanı ile Adak Meclisi arasında bir denge muhafaza etmem gerekiyor; bu arada, çocuk da büyüyor. Onu unutmuş olamazlar. Er geç bu işe bulaşacaktı. Ama şimdi, ben onu korumak istesem de, istemesem de dahil olacak."

"Bunu nereden biliyorsun, Tanrı aşkına? Gene aletiyometre mi?"

"Evet. Lyra'nın da burada oynayacak bir rolü var, üstelik belli başlı bir rol. Kaderin cilvesine bakın ki, hepsini ne yaptığının farkına varmadan yapması gerekiyor. Ama ona yardım etmek mümkün ve eğer Tokay planım başarıya ulaşsaydı bir süre daha güvende olurdu. Onu Kuzey yolculuğunu yapmaktan esirgemek isterdim. Her şeyden çok da ona bunu açıklamak isterdim... "

"Dinlemez ki," dedi Kütüphaneci. "Ben onun huyunu çok iyi bilirim. Lyra'ya ciddi bir şey söylemeye kalk, beş dakika yarım kulakla dinler sonra kıpırdanmaya başlar. Bir daha ki sefere onu sınayınca da bir bakarsın, tümünü unutmuş."

"Ya ona Toz'dan söz edersem? Bunu da dinlemez mi dersin?"

Kütüphaneci böyle bir ihtimalin ne kadar zayıf olduğunu gösteren bir ses çıkardı.

"Ne diye dinlesin ki?" dedi. "Uzaklardaki bir tanrıbilim bilmecesi sağlıklı ve düşüncesiz bir çocuğu neden ilgilendirsin?"

"Yaşaması gerekenler yüzünden. Bunların bir kısmına büyük bir ihanet de dahil... "

"Kimmiş ona ihanet edecek olan?"

"Hayır, hayır, en hüzün verici olan bu: ihanet edecek kişi o ve bu korkunç bir tecrübe olacak. Bunu bilmemesi gerekiyor, tabii, ama Toz meselesini bilmemesi için hiçbir neden yok. Ve yanılıyor da olabilirsin, Charles; pekala ilgilenebilir, eğer ona basit bir şekilde açıklanırsa. Ve bu ona daha sonraları yardımcı da olabilir. En azından benim onun için daha az endişe duymama yardımı olur."

"Yaşlıların görevi budur," dedi Kütüphaneci. "Gençler hesabına endişe duymak. Gençlerin görevi de, yaşlıların endişesine burun kıvırmaktır."

Biraz daha oturdular, sonra ayrıldılar, çünkü saat geç olmuştu ve onlar yaşlı ve endişeliydiler.

3

Lyra'nın Jordan'ı

Jordan Koleji, Oxford'daki bütün kolejlerin en muhteşemi ve en zenginiydi. Muhtemelen en büyüğüydü de, ama kimse emin değildi bundan. Üç tane asimetrik avlu çevresinde gruplanmış olan binalar, çevresinde, Orta Çağ başlarından on sekizinci yüzyıl ortalarına kadar her dönemden binalar vardı. Bu durum önceden planlanmamıştı; kolej, parça parça büyümüş, geçmiş ve şimdi, her noktada üst üste binmişti. Nihai sonuç ise, karmakarışık ve bakımsız bir ihtişamdı. Bölümlerden biri daima yıkıldı yıkılacak halde olurdu ve beş kuşaktır aynı aile, Parslow'lar, Kolej tarafından duvarcı ve inşaat iskelecisi olarak tam gün istihdam edilirdi. Şimdiki Mr. Parslow zanaatını oğluna öğretiyordu; ikisi ve üç işçileri, Kütüphane'nin köşesine, ya da Şapel'in çatısına kurdukları iskeleye hamarat termitler gibi tırmanır, parlak yeni taş blokları, ışıl ışıl kurşun ruloları ya da kereste kirişleri yukarı çekerlerdi.

Kolej'in İngiltere'nin her yerinde çiftlikleriyle mülkleri vardı. Derlerdi ki, Jordan arazisinden hiç çıkmadan Oxford'dan bir yönde Bristol'e, öbür yönde de Londra'ya kadar yürüyebilirmişsiniz. Krallığın her yanında Jordan'a kira ödeyen boya işlikleri ve tuğla ocakları, ormanları ve atom aracı fabrikaları vardı ve her üç ayda bir Hesap Günü, Muhasebeci ile memurları hepsini toplar, toplam miktarı Konsilyum'a bildirir ve Ziyafet için bir çift kuğu ısmarlardı. Paranın bir kısmı yeniden yatırım yapmak için bir kenara konurdu -Konsilyum kısa süre önce Manchester'de bir işhanı alınmasını onaylamıştı- geri kalanı da Âlimler'in mütevazi maaşlarını ve hizmetkarların (ve Parslowlar ile Kolej'e hizmet eden diğer on küsur zanaatkar ve esnafın) ücretlerini ödemekte, şarap mahzenini iyice dolu tutmakta, Melrose Avlusu'nun bir tarafını doldurup sığınak gibi bir yerin birkaç kat altına uzanan muazzam Kütüphane için kitap ve anbarograf almakta ve ille de Şapel'i donatmak için en son felsefi cihazları sağlamakta kullanılırdı.

Şapel'i çağdaş halde tutmak önemliydi, çünkü Jordan Koleji'nin deneysel tanrıbilim merkezi olarak ne Avrupa'da, ne de Yeni Fransa'da rakibi vardı. Lyra, hiç değilse bu kadarını biliyordu. Kolej'in seçkinliğiyle iftihar ediyordu ve kanalda ya da balçık yataklarında oynadığı çeşitli sokak çocukları ve baldırı çıplaklara bu konuda böbürlenmeyi de severdi ve başka yerlerden gelen konuk âlimler ile seçkin profesörlere acıyan bir şekilde tepeden bakardı, çünkü ne de olsa Jordan'dan değildiler bu yüzden de Jordan'ın en mütevazı Öğretim Görevlisi'nden daha az şey biliyorlardı, zavallıcıklar.

İş deneysel tanrıbilimin ne olduğuna gelince, Lyra'nın da bu konuda sokak çocuklarından daha fazla bir fikri yoktu. Bunun sihirle, yıldızlarla, gezegenlerin hareketleriyle, minicik madde zerrecikleriyle ilintili olduğu yolunda bir kanı geliştirmişti, ama aslında o da bir tahmindi sadece. Belki yıldızların da tıpkı insanlar gibi cinleri vardır ve deneysel tanrıbilim onlarla konuşmakla ilgilidir.

Lyra, Vaiz'in azametli bir şekilde konuştuğunu, yıldız- cinlerinin söylediklerini dinlediğini, sonra da başını anlayışlı anlayışlı evet anlamında öne eğdiğini ya da esefle hayır anlamında salladığını hayal ederdi. Ama ikisinin arasında geçenleri hayalinde canlandıramazdı.

Öyle aman aman ilgilendiği de yoktu zaten. Lyra birçok yönden bir barbardı. En çok sevdiği şey, can dostu olan mutfak uşağı Roger'la birlikte Kolej damlarına tırmanıp geçen Alimler'in başına erik çekirdekleri tükürmek ya da bir özel dersin yapıldığı bir pencerenin dışında baykuş gibi ötmek; dar sokaklarda koşturmak, pazardan elma çalmak ya da savaşmaktı. O Kolej meselelerinin yüzeyinin altında akan gizli siyaset akıntılarının nasıl farkında değilse, Âlimler de, Oxford'da bir çocuğun hayatını teşkil eden ittifaklar ve düşmanlıklar, kan davaları ve antlaşmalar yahnisini göremezdi. Çocuklar oynuyor: Ne hoş! Bundan daha masum ve sevimli ne olabilir?

Oysa aslında Lyra ile yaşıtları ölümcül bir savaşın içindelerdi. Aynı anda süren birçok savaş vardı. Önce bir kolejin çocukları (genç hizmetkarlar, hizmetkarların çocukları ve Lyra), başka bir kolejinkilere savaş açardı.

Lyra bir keresinde Gabriel Koleji'ndeki çocuklar tarafından yakalanmıştı, ama Roger ile arkadaşları Hugh Lovat ve Simon Parslow onu kurtarmak için oraya baskın yapmış, Koro Şefi'nin bahçesinden görünmeden ilerleyerek, kucak kucak, taş sertliğinde erik toplayıp onu kaçıranlara

fırlatmışlardı. Yirmi dört kolej vardı ki bu sonsuz sayıda ittifak ve ihanet permütasyonuna olanak tanıyordu.

Ama şehir çocukları bir kolejliye saldırınca, bu düşmanlık bir kenara bırakılırdı: o zaman bütün kolejler birleşir ve şehirlilerle savaşa girişilirdi. Bu rekabet yüzlerce yıllık bir rekabetti, pek köklü ve tatmin ediciydi.

Ancak başka düşmanların tehdidi söz konusuysa, bu bile unutulurdu. Düşmanlardan biri, daimiydi: Balçık yataklarında yaşayan ve hem kolejlilerin, hem de şehirlilerin hor gördüğü tuğla yakıcıların çocukları. Önceki yıl Lyra ile bir kısım şehirli geçici bir ateşkes yaparak balçıkyataklarına saldırmış, tuğla yakıcıların çocuklarına ağır balçık topakları fırlatmış, yaptıkları çamurdan şatoyu devirmiş, daha sonra da onları yanıbaşında yaşadıkları yapışkan maddenin içinde bir o yana bir bu yana öyle çok yuvarlamışlardı ki sonunda galipler de, mağluplar da ciyak ciyak bağıran bir golem sürüsüne benzemişti.

Diğer gedikli düşman mevsimlikti. Kanal teknelerinde yaşayan çingan aileleri, ilkbahar ve sonbahar panayırlarında gelir giderlerdi, tam dövüşmeliktiler. Özellikle şehrin Jericho denen kesimindeki demir atma yerlerine düzenli olarak dönen bir çingan ailesi vardı ki Lyra onlarla ilk kez taş atmayı becerdiği günden beri kapışıyordu. Oxford'a son gelişlerinde, o ve Roger, Jordan ve St. Michael Kolejleri'nden başka mutfak uşaklarıyla birlikte onlara pusu kurmuş, bütün aile onları kovalamak için dışarı çıkana kadar parlak renklere boyanmış dar teknelerine çamur atmıştı -o noktada da, Lyra'nın liderliğindeki yedek manga tekneye baskın yapmış, ipini çözüp kıyıdan uzaklaştırmış, kanaldan süzülerek bütün su trafiğini engellemesine yol açmış, bu arada Lyra'nın baskıncıları da tekneyi boydan boya tarayarak tıpayı aramıştı. Lyra bu tıpa meselesine cidden inanıyordu. Birliğini temin etmişti, eğer tıpayı çekerlerse tekne anında batacaktı; ama onu bulamamışlar, çinganlar onlara yetişince de tekneyi terk etmek zorunda kalmışlardı. Jericho'nun daracık yollarında sırılsıklam halde, zafer çığlıkları atarak kaçmışlardı.

Lyra'nın dünyası, neşesi buydu işte. Esas olarak, yontulmamış, açgözlü küçük bir vahşiydi. Ama hayal meyal, bunun bütün dünyası olmadığını, bir kısmının da Jordan Koleji'nin ihtişamına ve örflerine ait olduğunu sezerdi hep. Hayatının bir yerlerinde, Lord Asriel'in temsil ettiği yüksek politika dünyası ile bir bağlantının bulunduğunu da. Bu bilgiyle tek yaptığı ise,

kendine havalar verip diğer sokak çocuklarına caka satmaktı. Daha fazla bilgi edinmek asla aklının ucundan geçmemişti.

Böylece, çocukluğunu yarı yabani bir kedi gibi geçirmişti. Yaşadığı tek değişiklik, Lord Asriel'in Koleje yaptığı düzensiz ziyaretlerdi. Böyle zengin ve güçlü bir amca, kendine pay çıkarmak için birebirdi, ama övünmenin faturası da en çevik Âlim tarafından yakalanıp, yıkanmak ve temiz bir elbise giydirilmek üzere Kahya Hanım'a getirilmekti; sonra da refakatçiler eşliğinde (ve pek çok tehdide maruz kalarak) Lord Asriel'le çay içmek için Kıdemliler Ortak Salonu'na götürülürdü. Bir kıdemli Âlim grubu da davet edilirdi. Roger tarafından görülecek diye ödü kopardı. Bir keresinde, böyle zamanlardan birinde Roger onu görmüş, kurdelalı ve pembe fırfırlı görüntüsüne kahkahalarla gülmüştü. Lyra ise ciyak ciyak bir sesle ona eşlik eden zavallı Âlim'i şoke eden bir dizi küfür savurmuş, sonra da Kıdemliler Ortak Salonu'nda bir koltuğa asi asi serilivermişti. Ancak Başkan ona sert bir sesle doğrulmasını söyleyince doğrulmuş, o zaman da onlara öyle bir öfkeyle bakmıştı ki, Vaiz bile gülmekten kendini alamamıştı.

O sıkıntılı, resmi ziyaretlerde olup bitenler hiç değişmezdi. Çaydan sonra Başkan ile davet edilmiş olan diğer birkaç Âlim, Lyra ile amcasını yalnız bırakır, o da Lyra'dan, önünde ayağa dikilerek son ziyaretinden bu yana neler öğrendiğini anlatmasını isterdi. Kız geometri, Arapça, tarih ya da anabarolojiyi deşip ne çıkartırsa mırıl mırıl anlatırken, amcası bir ayak bileğini diğer dizinin üstüne atmış halde arkasına yaslanır, kelimeleri tükeninceye kadar esrarlı bir şekilde onu izlerdi.

Geçen yıl, Kuzey seferine çıkmadan önce ona, "Peki harıl harıl ders çalışmadığın zaman nasıl vakit geçiriyorsun?" diye sormuştu.

Lyra da, ağzının içinde, "Oynuyorum, " demişti. "Öyle Kolej'in çevresinde falan. Sadece... oynuyorum, işte."

O da, "Ellerini göster bana, çocuk," demişti.

Lyra o muayene etsin diye ellerini uzatmış, Lord Asriel de tırnaklarına bakmak için parmaklarını çevirmişti. Yanında cini, Sfenks gibi halıda yatıyor, bazen kuyruğunu savuruyor, gözlerini kırpmadan Lyra'ya bakıyordu.

"Kirli," demişti Lord Asriel, onun ellerini iterek. "Burada senin yıkanmanı sağlamıyorlar mı?"

"Evet. Ama Vaiz'in tırnakları da hep kirli. Hatta benimkinden bile kirli."

"O, okumuş bir adam. Senin mazeretin ne?"

"Ben yıkadıktan sonra kirlenmiş olmalı."

"Nerede oynuyorsun da bu kadar kirleniyorsun?"

Lyra ona kuşkuyla bakmıştı. Kimse açık açık söylememiş olsa bile, dama çıkmanın yasak olacağına dair bir his vardı içinde. Sonunda, "eski odalardan bazılarında," demişti.

"Başka nerede?"

"Balçıkyataklarında, bazen."

"Başka?"

"Jericho ile Port Meadow'da."

"Hepsi bu mu?"

"Evet."

"Sen yalancının birisin. Daha dün seni damda gördüm."

Lyra dudaklarını ısırmış ve bir şey dememişti. Amcası alaycı alaycı onu süzmüştü.

"Demek damda da oynuyorsun," diye devam etmişti. "Kütüphane'ye gider misin hiç?"

"Hayır, ama Kütüphanenin damında bir ekin kargası buldum."

"Sahi mi? Onu yakaladın mı?"

"Ayağını incitmişti. Ben onu öldürüp kızartacaktım, ama Roger iyileşmesine yardım etmeliyiz dedi. Biz de ona yemek artıklarıyla biraz şarap verdik, iyileşti, uçup gitti."

"Roger da kimmiş?"

"Arkadaşım. Mutfak uşağı."

"Anlıyorum. Demek damın bir ucundan bir ucuna-"

"Bir ucundan bir ucuna değil. Sheldon Binası'nın damına çıkamazsın, çünkü bir boşluğun üstünden, Hacı Kulesi'nden oraya sıçraman gerek. Oraya açılan bir aydınlık var ama benim boyum ona erişecek kadar uzun değil."

"Demek, Sheldon Binası hariç, bütün damları dolaştın. Peki, ya yerin altı?"

"Yerin altı mı?"

"Yerin üstünde Kolej'in ne kadar çok bölümü varsa, bir o kadarı da yeraltında var. Henüz bunu keşfetmemiş olmana şaşırdım doğrusu. Neyse, birazdan gidiyorum. Yeterince sağlıklı görünüyorsun. Al bakalım."

Elini cebine sokup bir avuç bozuk para çıkardı, sonra aralarından ona beş altın dolar verdi.

"Sana teşekkür etmesini öğretmediler mi?" diye sordu.

Kız, "Teşekkür ederim," dedi, ağzının içinde.

"Başkan'ın sözünü dinliyor musun?"

"Ah, evet."

"Âlimler'e saygı gösteriyor musun?"

"Evet."

Lord Asriel'in cini usulca güldü. Çıkardığı ilk sesti, Lyra kıpkırmızı oldu.

"Git de oyna öyleyse," dedi Lord Asriel.

Lyra rahatlayarak döndü ve kapıya doğru koştu, neyse ki dönüp çabucak "Hoşçakalın" demeyi akıl etti.

Lyra'nın hayatı, İstirahat Odası'na saklanmaya karar verip ilk kez Toz'un lafını duyduğu güne kadar böyle bir hayattı işte.

Ve elbette Kütüphaneci, Başkan'a onun ilgilenmeyeceğini söylerken yanılıyordu. Artık ona Toz'dan söz edebilecek herkesi hevesle dinlerdi. Gelecek aylarda Toz hakkında daha pek çok şey duyacaktı, sonunda Toz hakkında dünyadaki herkesten daha fazla bilgiye sahip olacaktı. Ama bu arada, çevresinde o zengin Jordan hayatı sürüp gidiyordu.

Ayrıca düşünecek başka bir şey de vardı. Birkaç haftadır sokaklarda bir söylenti alıp başını yürümüştü: kimini güldüren, ötekilerin susmasına yol açan bir söylenti, çünkü bazı insanlar hayaletlerle dalga geçerken, diğerleri onlardan korkar. Kimse niye olduğunu hayal bile edemese de, çocuklar yok olmaya başlamıştı.

Şöyle olacaktı.

İsis Nehri'nin oluşturduğu, yavaş yavaş giden tuğla mavnaları, asfalt tekneleri ve mısır tankerleriyle ağzına kadar dolu büyük su yolu boyunca doğuya gidin, Henley ile Maidenhead'i geçip Alman okyanusu gelgitinin ulaştığı Teddington'a gelin ve daha da aşağı inin: Mortlake'e varın, büyük sihirbaz Dr. Dee'nin evini geçin; zevk bahçelerinin gündüzleri çeşmeler ve bayraklarla, geceleri de ağaç lambaları ve havaifişeklerle pırıl pırıl uzandığı Faltkeshall'u da geçin; Kral'ın haftada bir devlet konseyini topladığı White Hail Sarayı'nı da geçin; sonra engin ve çamurlu su dolu fıçılara sürekli kurşun serpintisi akıtan Kurşun Kulesi'ni de geçin; daha da aşağı, artık geniş ve pis olan nehrin, büyük bir kavis çizerek güneye savrulduğu yere gelin.

Buraya Kireçevi denir ve yok olacak çocuk da burada.

Adı, Tony Makarios. Annesi onun dokuz yaşında olduğunu düşünüyor, ancak içkinin çürüttüğü zayıf bir hafızası var; yani çocuk sekiz ya da on yaşında da olabilir. Soyadı bir Yunanlı soyadı ama yaşı gibi bu da annesinin tahmini, çünkü Yunanlıdan çok Çinliye benziyor ve anne tarafından da İrlandalı, Skraeling ve Lascar kanı taşıyor. Tony pek zeki sayılmasa da, bazen annesine beceriksizce sarılıp yanaklarına yapışkan bir öpücük oturtmasına yol açan hantal bir sevecenliğe sahip. Zavallı kadının kafası, böyle bir şeyi kendisi başlatamayacak kadar karışık; ne var ki, ne olduğunu anladığı vakit yeterince sıcak bir şekilde ona karşılık veriyor.

O sırada Tony, Pasta Sokağı'ndaki pazarda takılıyor. Karnı aç. Akşam inmek üzere, evde de yemek yiyemeyeceğini biliyor. Cebinde, beğendiği kıza bir mesaj götürdüğü için bir askerin ona verdiği bir şilin var, ama Tony bedavaya onca şey alınabilirken, bu parayı yiyecek alarak ziyan etmeye niyetli değil.

Bu yüzden de, bir serçe olan küçük cini omuzunda, sağa sola bakınarak pazarda dolaşıyor; elden düşme elbise tezgahlarıyla niyet tezgahları, meyve satıcıları ve kızarmış balık satıcıları arasında; tam bir tezgah sahibi ile cini başka yere bakarlarken kısa bir cıvıltı duyuluyor ve Tony'nin eli aniden uzanıyor, bol gömleğinde bir elma ya da iki fındıkla ve en sonunda da sıcak bir börekle dönüyor.

Tezgah sahibi durumu görüp bağırıyor, kedi cini de yerinden fırlıyor, ama Tony'nin serçesi havalanmış bile, kendisi de yolun yarısına varmış durumda. Lanetler ve hakaretler ona eşlik ediyor, çok uzağa varamıyorlar. St. Catherine Mabedi'nin basamaklarında koşmayı kesiyor, oracığa oturup dumanı tüten, hırpalanmış ödülünü çıkartıyor ve gömleğinde bir salça izi bırakıyor.

Ve birisi onu gözlüyor. Tilki kürkünden kızıl-sarı uzun bir palto giymiş olan bir hanım, siyah saçları kürk bordürlü kukuletasının gölgesinde narin bir parıltıyla salınan güzel, genç bir hanım, Mabet'in girişinde, ondan beş altı basamak yukarıda duruyor. Belki de bir ayin bitiyor, çünkü arkasındaki kapı girişinden ışık geliyor, içeride bir org çalmıyor ve hanımın elinde de mücevherli bir dua kitabı var.

Tony'nin bunlardan haberi yok. Yüzünü bir tatmin duygusuyla böreğe gömmüş, ayak parmaklan içe doğru kıvrılmış, çıplak ayaklarının tabanlarını birbirine yapıştırmış, oturmuş ısırıyor ve yutuyor, cini ise bir fare biçimini alıp bıyıklarına çeki düzen veriyor.

Genç hanımın cini, tilki kürkünden mantonun yanından ortaya çıkıyor. Maymun biçiminde, ama sıradan bir maymun değil: tüyleri uzun, ipeksi, en koyu ve ışıltılısından altın rengi. Kıvrak hareketlerle ağır ağır basamaklardan iniyor, çocuğa yaklaşıyor, bir basamak yukarısında oturuyor.

Fare bir şeyler sezip yeniden serçe oluyor, başını birazcık yana eğiyor ve taşta bir iki adım ileri sıçrıyor.

Maymun serçeyi gözlüyor; serçe de maymunu.

Maymun yavaşça uzanıyor. Küçük eli siyah, tırnakları kusursuz boynuzumsu pençeler, hareketi yumuşak ve davet edici. Serçe karşı koyamıyor. Daha, biraz daha ileri sıçrıyor, sonra da, küçük bir kanat çırpışıyla, maymunun eline konuyor.

Maymun onu havaya kaldırıyor ve ona yakından bakıyor, sonra da ayağa kalkıp hızla insanına dönerken, serçe biçimindeki cini de yanında götürüyor. Hanım, mis gibi kokan başını eğip bir şeyler fısıldıyor.

Ve bunun üzerine Tony de dönüyor. Elinde değil.

Ağzı dolu dolu, yarı yarıya paniğe kapılmış, "Ratter!" diyor.

Serçe cikliyor. Emniyette olmalı. Tony lokmasını yutup bakakalıyor.

"Merhaba," diyor güzel hanım. "Adın ne senin?"

"Tony."

"Nerede oturuyorsun, Tony?"

"Clarice Walk."

"O börek neli?"

"Etli."

"Çikolatil sever misin?"

"Evvet!"

"Şu işe bak ki, bende tek başıma içebileceğimden daha fazla çikolatil var. Gelip de içmeme yardım eder misin?"

Çoktan kayıptır artık. Daha kafası ağır çalışan cini maymunun eline zıpladığı anda kaybolmuştur. Güzel genç hanımın ve altın maymunun peşinden Danimarka sokağından aşağı iner, Celladın Rıhtımı'ndan geçer ve Kral George'un Basamaklarının altındaki yüksek bir deponun yanındaki küçük yeşil kapıya gelir. Kadın kapıya vurur, kapı açılır, içeri girerler, kapı kapanır. Tony artık asla dışarı çıkmayacaktır -hiç değilse bu kapıdan ve annesini bir daha asla görmeyecektir. Annesi ise, zavallı ayyaş şey oğlunun kaçtığını sanacak, onu her hatırladığında bunun kendi kabahati olduğunu düşünerek acılı kalbi parçalanacakmış gibi ağlayacaktır.

Küçük Tony Makarios, altın maymunlu hanımın yakaladığı tek çocuk değildi. Deponun mahzeninde bir düzine başka çocuk buldu; en büyükleri aşağı yukarı on iki yaşında olan oğlanlar ve kızlar. Ancak, çoğunun geçmişi onunkine benzediği için, kaç yaşında olduklarından da pek emin değildiler.

Tony'nin elbette ki fark etmediği şey ise, hepsinin ortak yanıydı. O ılık ve buharlı mahzendeki çocukların hiçbiri ergenlik yaşına erişmemişti.

Kibar hanımefendi onu duvarın yanındaki bir sıraya oturttu, suskun bir hizmetçi kadın ise, demir sobanın üstündeki kulplu tencereden bir kupa çikolatil verdi. Tony, böreğinin geri kalanını yiyip sıcak ve tatlı içeceğini içerken, çevresinin pek de farkına varmadı, ama zaten çevre de onun pek farkında değildi. Bir tehdit oluşturamayacak kadar küçüktü, kurban olarak fazla tatmin vadetmeyecek kadar da vurdumduymazdı.

Aşikar soruyu soran, bir başka çocuk oldu.

"Hey, ham'fendi! Bizi niye buraya topladın?"

Sert görünüşlü, üstdudağının tepesinde koyu renk çikolatil, cin niyetine de sıska kara bir sıçanı olan bir biçareydi. Hanımefendi kapının yanında ayakta durmuş, gemi kaptanı havasına sahip iriyarı bir adamla konuşuyordu ve çocuğa cevap vermek için dönerken, tıslayan nafta ışıkta öyle meleksi göründü ki, bütün çocuklar sustu.

"Yardımınızı istiyoruz," dedi. "Bize yardım etmenin sizin için bir sakıncası yoktur, değil mi?"

Kimse tek kelime edemedi. Hepsi gözlerini dikip baktılar, birden mahcup kesilmişlerdi. Hiç böyle bir hanım görmemişlerdi; öyle hoş, tatlı ve sevecendi ki, talihlerine inanamadıkları duygusuna kapıldılar. O onlardan ne isterse istesin, sırf biraz daha yanında kalabilmek için memnuniyetle yaparlardı.

Onlara, bir seyahate çıkacaklarını söyledi. Karınları doyacaktı, sıcak giysiler giyeceklerdi, ailelerine emniyette olduklarını bildiren mesajlar göndermek isteyenler de gönderebilirdi. Kaptan Magnusson çok geçmeden onları gemisine alacaktı ve gelgit uygun olduğu zaman denize açılıp kuzeye doğru yola koyulacaklardı.

Az sonra, ev niyetine nerede yaşıyorlarsa oraya mesaj göndermek isteyen birkaç çocuk güzel hanımın çevresinde oturuyor, o da onların söylediği birkaç satır lafı yazıp sayfanın altına beceriksizce bir X işareti çiziktirmelerini sağlıyor, sonra da kağıdı katlayıp mis kokulu bir zarfa koyuyor, ona söyledikleri adresi de zarfın üstüne yazıyordu. Tony annesine

bir şeyler göndermek isterdi, ama okuyup okuyamayacağı konusunda gerçekçi bir fikre sahipti. Hanımın tilki kürkü kaplı kolunu çekiştirerek annesine nereye gittiğini falan söylerse sevineceğini fısıldadı, o da dediklerini duyabilmek için o zarif başını küçük vücuduna yaklaştırdı, sonra da oğlanın kafasını okşadı ve mesajını vermeyi vadetti.

Sonra çocuklar vedalaşmak için kadının etrafında kümelendiler. Altın maymun hepsinin cinlerini okşadı, onlar da uğur getirsin diye ya da sanki hanımdan kuvvet ya da umut ya da iyilik almak ister gibi, tilki kürke dokundular. O da onlara veda etti, iskeledeki bir buharlı tekneye binmiş olan gözüpek kaptana emanet etti. Gökyüzü şimdi karanlıktı, nehir ise yükselip alçalan ışıklardan oluşan bir kitle. Hanım, iskelede durdu ve artık yüzlerini göremeyene kadar onlara el salladı.

Sonra, altın maymun göğsüne sokulmuş halde, dönüp içeri girdi ve geldiği yerden çıkıp gitmeden önce, küçük mektup tomarını fırına attı.

Gecekondulardan çocukları kandırıp götürmek kolaydı ama sonunda insanlar fark etti, polis de gönülsüz gönülsüz harekete geçmek zorunda kaldı. Bir süre daha başka cezbetme olayı meydana gelmedi. Ama bir söylenti doğmuştu, yavaş yavaş değişti, yayıldı ve önce Norwich'te, sonra Sheffield, en son da Manchester'da birkaç çocuk yok olunca, başka yerlerdeki yok olma vakalarını duymuş olan oralardaki insanlar, yeni kayıpları da hikayeye ekleyip onu büsbütün güçlendirdiler.

Ve böylece çocukları kaçıran esrarengiz bir efsuncu grubuna dair efsane büyüdü. Kimileri grubun liderinin güzel bir hanım olduğunu söylerken, bazıları da kırmızı gözlü uzun boylu bir adam diyordu. Üçüncü bir hikaye de, kurbanları onu koyun gibi takip etsin diye gülüp şarkı söyleyen bir genç üzerineydi.

Bu kayıp çocukları nerelere götürdüklerine gelince, hiçbir hikaye diğerlerine uymuyordu. Kimileri Cehennem'e diyordu, yeraltına, Periler Ülkesi'ne. Kimilerine göre, daha sonra sofraya konmak üzere semirtildikleri bir çiftliğe. Başkaları ise çocukların saklanıp, köle olarak zengin Tatarlar'a satıldıklarını söylüyorlardı... Vesaire.

Herkesin üzerinde anlaşma halinde olduğu tek şey ise, bu görünmez çocuk hırsızlarının adıydı. Bir adları olmalıydı, yoksa onlardan söz edilemezdi, oysa onlardan konuşmak -hele evinizde ya da Jordan Koleji'nde emniyette ve rahat iseniz- pek lezzetli bir işti. Kimse neden olduğunu bilmeden onların üzerine yapışan isim ise,Hamhumlar oldu.

"Geç vakte kadar dışarıda kalma, yoksa Hamhumlar'ın eline düşersin!"

"Northampton'daki kuzenim, küçük oğlunu Hamhumlar'ın aldığı bir kadın tanıyormuş..."

"Hamhumlar Stratford'a uğramışlar. Güneye geliyorlarmış diyorlar!"

Ve kaçınılmaz olarak:

"Hadi, çocuklar ve Hamhumlar oynayalım!"

Yağmurlu bir öğle üzerinde ikisi tozlu tavanarasında yalnızken, Lyra, Jordan Koleji'nin Mutfak uşağı Roger'a işte böyle dedi. Roger zaten çoktan onun sadık kölesi olmuştu, dünyanın bir ucuna dek onun peşinden gelirdi.

"Nasıl oynanıyor?"

"Sen saklan, ben seni bulayım, ortadan kesip açayım, tamam mı, Hamhumlar'ın yaptığı gibi."

"Ne yaptıklarını bilmiyorsun. Belki de hiç öyle yapmıyorlardır."

"Onlardan korkuyorsun," dedi Lyra. "Belli oluyor."

"Korkmuyorum işte. Onlara inanmıyorum ki."

"Ben inanıyorum," dedi kız, kararlı bir şekilde. "Ama ben de korkmuyorum? Tıpkı amcamın Jordan'a son gelişinde yaptığını yaparım. Gördüm onu. İstirahat Odasındaydı, konuğun biri kibar davranmadı, amcam da ona bir baktı, adam oracıkta yere kapaklandı. Ağzı köpürdü."

"Hiç de bile," dedi Roger, kuşkuyla. "Mutfakta hiç de böyle bir şey demediler. Hem zaten İstirahat Odası'na girmene izin yok ki."

"Demezler tabii. Hizmetkarlara böyle şeyler söylemezler. Hem ben İstirahat Odası'na girdim, tamam mı? Üstelik amcam bunu hep yapıyor. Bir keresinde Tatarlar yakalanınca onlara da yapmış. Onu bağlamışlar, bağırsaklarını deşeceklermiş ama ilk adam elinde bıçakla gelince, amcam ona bir bakmış, adam pat diye düşüp ölmüş. Sonra bir tane daha gelmiş, ona da aynını yapmış, sonunda bir tanecik kalmış. Amcam demiş ki, bağlarımı çözersen seni öldürmem demiş, o da çözmüş, ama amcam gene de öldürmüş, ders olsun diye."

Roger bu hikayeye Hamhumlar kadar bile inanamadı, ama ziyan edilmeyecek kadar iyi bir hikayeydi, onlar da, köpük niyetine şerbet sosu kullanarak sırayla bir Lord Asriel, bir de giderek sayıları azalan Tatarlar oldular.

Ancak, bu oyalanmadan öte bir şey değildi ve Lyra hâlâ Hamhum oynamaya niyetliydi. Roger'ı aşağı, şarap mahzenlerine gitmek için kandırdı, Kahya'nın yedek anahtarlarıyla içeri girdiler. Kolej'in Tokay ve

Canary şaraplarının, Burgundy'sinin ve brantwijn'inin, yılların örümcek ağları altında yattığı büyük mahzenlerden birlikte sürünerek geçtiler. Çevrelerinde, on ağaç kadar kalın sütunların desteklediği kadim taş kemerler yükseliyordu, ayaklarının altında çarpık kaldırım taşları vardı ve her taraflarında raf raf, kat kat şişelerle fıçılar sıralanmıştı. Büyüleyiciydi. Hamhumlar'ı yeniden unutan iki çocuk, titreyen parmaklarında bir mumla bodrumu baştanbaşa ayak parmaklarının ucunda gezip, her karanlık köşeye göz atarken, Lyra'nın kafasında tek bir soru giderek daha da acil bir hal alıyordu; acaba şarabın tadı neye benziyordu?

Bunu cevaplamanın kolay bir yolu vardı. Lyra -Roger'ın hararetle karşı çıkmasına rağmen- bulabildiği en eski, en büklüm büklüm, en yeşil şişeyi aldı ve elinde mantarı çıkaracak bir şey olmadığı için, boynundan kırdı. En uzaktaki köşeye sinerek, baş döndürücü koyu kırmızı içkiyi yudumlarken, ne zaman sarhoş olacaklarını ve sarhoş olduklarını nasıl anlayacaklarını merak ettiler. Lyra şarabın tadından pek hoşlanmadı, ama bütün bunların ne kadar gösterişli ve karmaşık olduğunu kabul etti. En komiği, gittikçe daha da çok sersemliyora benzeyen cinlerini gözlemekti; oldukları yerde yıkılıyorlar, anlamsız anlamsız kıkırdıyorlar, biçim değiştirip kanatlı ürkütücü yaratıklar haline geliyorlar ve birbirlerinden daha çirkin olmaya çalışıyorlardı.

Sonunda, neredeyse aynı anda, çocuklar sarhoş olmanın nasıl bir şey olduğunu keşfetti.

"Bunu yapmayı seviyorlar mı sahiden?" dedi Roger bol miktarda kustuktan sonra soluk soluğa.

"Evet," dedi, aynı durumdaki Lyra. Sonra, inatçı inatçı, "Ayrıca ben de seviyorum," diye ekledi.

Lyra bu olaydan, Hamhum oynamanın insanı ilginç yerlere götürdüğü dışında bir şey öğrenmedi. Amcasının son konuşmalarında dediklerini hatırladı ve yeraltını keşfe koyuldu, çünkü yer üstünde olan, bütünün sadece küçük bir parçasıydı. Kök sistemi dönümler boyunca uzanan muazzam bir mantar gibi, Jordan (ki toprağın üstünde, bir yanda St. Michael Koleji, bir yanda Gabriel Koleji, arkada da Üniversite Kütüphanesi ile yer için mücadele ediyordu. Ortaçağ sıralarında yeraltına yayılmaya başlamıştı. Tüneller, bacalar, mahzenler, kilerler, merdivenler, Jordan'ın ve birkaç yüz metreye kadar civarındaki toprağın içini öyle bir boşaltmıştı ki, yerin

altında da neredeyse üstündeki kadar hava vardı. Jordan Koleji, bir tür taş köpüğü üzerinde duruyordu.

Ve şimdi de Lyra burayı keşfetmenin tadına vardığı için her zamanki uğrak noktasını, Kolej damlarının oluşturduğu kesintili Alpler'i terk ederek Roger'la birlikte bu yeni altdünyaya balıklama dalmıştı. Hamhum oynamaktan, onları avlamaya geçmişti. Sonuçta onların, toprağın altında gözlerden uzak dolaştıklarından daha akla yakın ne olabilirdi?

Böylece bir gün Roger'la ikisi Küçük Mabet'in altında bulunan, ölülerin gömüldüğü mahzenin yolunu tuttular.

Nice Başkan burada gömülüydü, her biri taş duvarlardaki oyuklara konmuş kurşun bordürlü meşe tabutlarında yatıyordu. Her bölümün üstündeki taş tablette adları yazılıydı:

Simon Le Clerc, Başkan 1765-1789 Cerebaton

Requiscant in pace*

*(Huzur içinde yatan)

"Bu da ne demek?" diye sordu Roger.

"İlk kısmı adı, son kısmı da Romaca. Aradaki tarihler, ne zaman Başkanlık yaptığını gösteriyor. Öbürü de cininin adı olmalı."

Sessiz mahzende ilerleyerek, birkaç yazıtın daha harflerinin izini sürdüler.

Francis Lyall, Başkan 1748-1765 Zohariel

Reauiscant in pace

İgnatius Cole, Başkan 1745-1748 Musca

Reauiscant in pace

Her tabutun üzerinde, farklı bir yaratığın resmini taşıyan pirinçten bir plakanın bulunması, Lyra'nın ilgisini çekti: biri bir basiliskti, biri güzel bir hanım, biri bir yılan biri bir maymun. Bunların ölen adamın cinlerinin suretleri olduğunu anladı. Çocuklar yetişkin olunca cinleri de değişme gücünü yitiriyordu ve bir biçime bürünüp, onu hep muhafaza ediyorlardı.

"Bu tabutların içinde iskeletler var!" diye fısıldadı Roger.

"Yavaş yavaş çürüyen et," diye fısıldadı Lyra. "Ve göz deliklerinde de solucanlarla kurtlar kıvır kıvır kıvrılıyor."

"Orada hayaletler de vardır," dedi Roger, zevkle titreyerek.

İlk gömütün ardında iki yanında taş rafların sıralı olduğu bir geçit buldular. Her raf kare bölümlere ayrılmıştı ve her bölümde bir kafatası duruyordu.

Roger'ın cini, kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırarak ona dayanıp titredi ve küçük, usul bir inleme koyuverdi.

"Hişşt," dedi Roger.

Lyra Pantalaimon'u göremiyordu, ama onun güve biçiminde omuzuna konmuş olduğunu ve büyük bir ihtimalle onun da titrediğini biliyordu.

Elini uzatıp en yakındaki kafatasını yavaşça dinlenme yerinden aldı.

"Ne yapıyorsun?" dedi Roger. "Onlara dokunmak olmaz."

Kız ona hiç aldırmadan kafatasını elinde evirip çevirdi. Birden kafatasının dibindeki delikten bir şey düştü parmaklarının arasından geçti ve zemine vurunca çınladı. Lyra şaşkınlıktan az daha elindeki kafatasını da düşürüyordu.

"Bozuk para!" dedi Roger, yoklayarak. "Bir hazine olabilir!"

Parayı kaldırıp mum ışığına tuttu, ikisi de gözleri faltaşı gibi açılmış, baktılar. Bozuk para değildi, üzerinde bir kedi biçiminde kabaca yapılmış bir kabartmanın bulunduğu küçük bir bronz diskti.

"Tabuttakiler gibi," dedi Lyra. "Bu onun cini. Öyle olmalı."

Roger tedirgin tedirgin, "Yerine koysan iyi olur," dedi, Lyra da kafatasını tersine çevirdi, diski yeniden ebedi istirahat yerine bıraktı, sonra da kafatasını rafa koydu. Bütün diğer kafataslarında da sahibinin ölümde bile yakınında bulunan yaşam boyu arkadaşlarını gösteren cin- paralar olduğunu gördüler.

"Sence bunlar sağken kimmiş?" diye sordu Lyra. "Herhalde âlimlerdir. Sadece Başkanlar'ın tabutu var. Herhalde yüzyıllar boyunca öyle çok Âlim vardı ki, hepsini gömecek yer bulamadılar, kafalarını kesip sakladılar. Eh, bu da en önemli parçaları zaten."

Hamhum bulamadılar ama Küçük Mabet'in altındaki yeraltı mezarlığı Lyra ve Roger'ı günlerce meşgul etti.

Lyra bir seferinde, kafataslarındaki paraları değiştirip onlara yanlış cinler vererek ölü Alimler'den bazılarına oyun oynamaya kalktı. Pantalaimon bunun üzerine öyle rahatsız oldu ki, yarasaya dönüştü ve tiz çığlıklar atıp kanatlarını Lyra'nın yüzüne çırparak bir aşağı bir yukarı uçup durdu. Ne var ki, Lyra hiç aldırmadı: ziyan edilemeyecek kadar iyi bir şakaydı çünkü. Ama sonradan bedelini ödedi. On İkinci Merdiven'in tepesindeki dar odasında yatarken, bir gece-hartlağı tarafından ziyaret edildi ve yatağının yanında durmuş kemikli parmaklarıyla onu işaret eden, kukuletalarını açarak başlarının olması gereken yerdeki kanayan ense köklerini gösteren

üç cüppeli şekli görünce haykırarak uyandı. Ancak Pantalaimon bir aslana dönüşüp onlara kükreyince geri çekildiler; kaskatı duvarın içine doğru çekildiler, önce sadece kolları kaldı, sonra boynuzumsu sarı-gri elleri, en sonunda da seğiren parmakları, sonra da hiçbir şey. Lyra sabah ilk iş olarak telaşla yeraltı mezarlığına koştu ve kafataslarına "Özür dilerim! Özür dilerim!" diye fısıldayarak cin-paraları doğru yerlerine koydu.

Yeraltı mezarlığı, şarap mahzenlerinden çok daha büyüktü, ama onun da bir sınırı vardı. Lyra ve Roger her köşesini araştırıp burada Hamhum bulamayacaklarından emin olunca, dikkatlerini başka yere çevirdiler -ama ondan önce Şefaatçi tarafından mahzendeki mezardan çıkarken yakalanıp Küçük Mabet'e çağrıldılar.

Şefaatçi, Peder Heyst adında tombul, yaşlıca bir adamdı. Bütün Kolej ayinlerini yönetmek, vaaz verip dua etmek, itirafları dinlemek onun işiydi. Lyra daha küçükken onun ruhsal huzuruyla ilgilenmiş ama kızın sinsi kayıtsızlığı ve samimiyetten uzak pişmanlıkları yüzünden kafası karışmıştı. Onun ruhsal açıdan ümit vaat etmediği kararına varmıştı.

Lyra ile Roger, Şefaatçi'nin seslendiğini duydukları zaman istemeye istemeye dönüp ayaklarını sürüyerek küf kokulu, loş Küçük Mabet'e girdiler. Azizlerin suretlerinin önünde, yer yer mumların alevi titreşiyordu; birtakım onarımların yapıldığı org balkonundan hafif ve uzaktan uzaktan bir takırtı geliyordu; bir hizmetkar pirinç kürsüyü parlatıyordu. Peder Heyst, cüppelerin saklandığı yerin kapısından onları el işaretiyle çağırdı.

"Neredeydiniz?" dedi onlara. "Sizi iki üç kez buraya girerken gördüm. Ne işler çeviriyorsunuz?"

Sesinin suçlar gibi bir tonu yoktu. Sahiden ilgilenmiş gibiydi. Omuzuna tünemiş cini onlara doğru bir kertenkele dili uzatıp çekiverdi.

Lyra, "Aşağıdaki yeraltı mezarlığına bakmak istedik," dedi.

"Ne için?"

"Tabut... tabutlar. Bütün tabutları görmek istedik."

"Niye ama?"

Kız omuzunu silkti. Sıkıştırıldığı zaman hep böyle yapardı.

"Ya sen," dedi Şefaatçi, Roger'a dönerek. Roger'ın cini, onu yatıştırmak için endişeyle terrier kuyruğunu salladı. "Adın ne senin?"

"Roger, Peder."

"Hizmetkarsan eğer, nerede çalışıyorsun?"

"Mutfakta, Peder."

"Şimdi orada olman gerekmiyor mu?"

"Evet, Peder."

"Hadi öyleyse, marş marş."

Roger arkasını dönüp koştu. Lyra ayağını zeminde bir yandan bir yana sürüdü.

"Sana gelince, Lyra," dedi Peder Heyst, "Küçük Mabet'te neler olduğuyla ilgilenmene memnunum. Çevrende bunca tarih olduğu için talihli bir çocuksun."

"Hımm," dedi Lyra.

"Ama arkadaş seçimin beni düşündürüyor. Yalnız bir çocuk musun?"

"Hayır."

"Öbür... öbür çocuklarla birlikte olmayı özlüyor musun?"

"Hayır."

"Mutfak uşağı Roger'ı kastetmiyorum. Senin gibi çocuklardan söz ediyorum. Soylu çocuklar. Öyle birkaç arkadaşın olsun ister misin?"

"Hayır."

"Ama ya başka kızlar... "

"Hayır."

"Anlıyorsun ya, hiçbirimiz senin olağan çocukluk zevkleri ve eğlencelerinden mahrum kalmanı istemeyiz. Bazen kendi kendime burada yaşlı Âlimlerle birlikte yalnız bir hayatın olsa gerek diye düşünüyorum Lyra. Öyle mi hissediyorsun?"

"Hayır."

Peder birbirine geçmiş parmaklarının üzerinden başparmaklarını bir araya getirdi, bu inatçı çocuğa soracak başka bir şey aklına gelmiyordu.

Sonunda, "Eğer seni üzen bir şey olursa," dedi, "biliyorsun ki gelip bana anlatabilirsin. Umarım bana daima gelebileceğinin farkındasındır."

"Evet," dedi Lyra.

"Dualarını ediyor musun?"

"Evet."

"Aferin sana. Hadi, koş bakalım şimdi."

Lyra, rahat bir nefes koyuverdiğini güç bela gizleyerek dönüp gitti.

Yeraltında Hamhumlar'ı bulamayınca da, yeniden kendini sokaklara attı. Orada kendini evinde hissediyordu.

Sonra, tam onlara karşı ilgisini kaybetmişken, Hamhumlar Oxford'da ortaya çıktı.

Lyra onların geldiğini ilk kez, tanıdığı bir çingan ailesinin küçük oğlu kaybolunca duydu.

At panayırı sıralarındaydı ve kanal, dar tekneler ve geniş kıçlı gemiler, tüccarlar ve seyyahlarla doluydu; Jericho limanı boyunca uzanan rıhtımlar, ışıldayan koşumlarla pırıl pırıldı ve ortalığa nalların ve pazarlık edenlerin gürültüsü hakimdi. Lyra At Panayırı'nı hep sevmişti. İyi göz kulak olunmamış bir ata gizlice binme şansının yanı sıra, savaş çıkarmak için de sonsuz fırsatlar mevcuttu.

Ve bu yıl muhteşem bir planı vardı. Bir yıl önce dar tekneyi ele geçirmelerinin verdiği ilhamla, bu sefer kapı dışarı edilmeden önce gerçek bir seyahat gerçekleştirmeye niyetliydi. O ve Kolej mutfağındaki kafadarları Abingdon'a kadar gidebilirlerse eğer, ortalığın altını üstüne getirebilirlerdi...

Ama bu yıl savaş olmayacaktı. Onun yerine başka bir şey oldu. Lyra Port Meadow'daki tersanenin kıyısında, sabah güneşinin ışığında iki sokak çocuğuyla bir defalık Roger'sız (yağlı yerleri silmekle görevlendirilmişti), yanında Hugh Lovat ve Simon Parslow ile aylak aylak gezinip, çalıntı bir sigarayı elden ele geçirir ve dumanı fiyakayla üflerken, tanıdığı bir sesin haykırdığını duydu. "Peki, ne yaptın ona, seni kıçı kırık salak!"

Heybetli bir sesti, bir kadının sesi, ama pirinç ve deriden akciğerleri olan bir kadının. Lyra hemen gözleriyle onu aradı, çünkü bu Lyra'yı iki kere başını döndürecek şiddetle tokatlayan, ama üç kere de ona sıcak zencefilli çörek veren, ailesi teknelerinin ihtişamı ve görkemiyle ünlü Ma Costa'nın sesiydi. Costa'lar çinganların prensleriydi ve Lyra Ma Costa'ya içten bir hayranlık duyardı ama bir süre daha ona karşı ihtiyatlı olmaya niyetliydi, çünkü kaçırdığı tekne onların teknesiydi.

Lyra'nın velet arkadaşlarından biri şamatayı duyunca otomatikman yerden bir taş kaptı ama Lyra, "Koy onu yere," dedi. "Tepesi atmış. Omurganı incecik bir dal gibi kırıverir, karışmam."

Aslında Ma Costa kızgından çok endişeli görünüyordu. Konuştuğu adam, bir at taciri, omuzlarını silkiyor ve ellerini iki yana açıyordu.

"Bilmem ki," diyordu, "Bir burdaydı, bir yok oldu. Görmedim ki nereye gittiğini..."

"Sana yardım ediyordu! O kör olası atlarını tutuyordu!"

"Eh, öyleyse orda durmalıydı, değil mi ya? Tam işin orta yerinde kaçıp gitsin-"

Lafını tamamlayamadı, çünkü Ma Costa kafasının yan tarafına sıkı bir darbe indirdi ve ardından da onu öyle bir küfür ve tokat bombardımanına tuttu ki adam feryadı bastı ve dönüp kaçtı. Yakındaki diğer at cambazları dalga geçtiler, ürkek bir tay korkuyla şaha kalktı.

Lyra, olanları ağzı açık seyreden bir çingan çocuğa, "Neler oluyor?" diye sordu. "Niye kızmış?"

"Oğlu," dedi çocuk. "Billy. Herhalde Hamhumlar aldı diye düşünüyor. Almışlardır da, ha. Ben onu hiç görmedim, ta-"

"Hamhumlar mı? Oxford'a mı geldiler yani?"

Çingan çocuk dönüp, Ma Costa'yı seyreden arkadaşlarına seslendi.

"Neler olduğunu bilmiyor! Hamhumlar'ın burada olduğunu bilmiyor!"

Beş altı çocuk, yüzlerinde hor gören ifadelerle ona döndü, bir kavganın başlama işaretini görür görmez tanıyan Lyra da sigarasını yere attı. Herkesin cini birden savaşkan bir hal aldı: her çocuğa dişler ya da pençeler ya da diken diken olmuş kürkler eşlik ediyordu. Bu çingan cinlerinin kısıtlı hayal güçlerini küçük gören Pantalaimon ise, büyük bir tazı boyunda bir ejderha oldu.

Ama daha onlar savaşa katılamadan Ma Costa'nın ta kendisi badi badi yürüyerek geldi, iki çinganı bir şaplakta kenara savurdu ve ödüllü müsabakaya çıkacak bir dövüşçü gibi Lyra'nın karşısına dikildi.

"Gördün mü onu?" diye sordu Lyra'ya. "Billy'yi gördün mü?"

"Hayır," dedi Lyra. "Şimdi geldik. Aylar var ki Billy'yi görmedim."

Ma Costa'nın bir şahin olan cini onun başının üstündeki aydınlık havada dönenip duruyor, öfkeli sarı gözlerini hiç kırpmaksızın bir orayı bir burayı süzüyordu. Lyra korkmuştu. Kimse birkaç saatliğine bir çocuk kayboldu diye kaygılanmazdı, hele bir çingan çocuğu: herkesin birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğu çingan tekne-dünyasında bütün çocuklar kıymetliydi, pek çok sevilirlerdi ve bir anne eğer çocuğu kendi gözünün önünde değilse, onu içgüdüsel olarak koruyacak başka birinin gözü önünde olduğunu bilirdi.

Ama işte çinganların kraliçesi Ma Costa, bir çocuk kayboldu diye dehşete kapılmıştı. Neler oluyordu?

Ma Costa küçük çocuk grubunun üstünden yarı kör halde baktı, döndü ve çocuğu için feryat ederek rıhtımdaki kalabalığın arasından sendeleye sendeleye uzaklaştı. Çocuklar hemen dönüp birbirlerine baktılar, onun kederi karşısında dövüşmeyi bir yana bırakmışlardı.

Lyra'nın arkadaşlarından biri, Simon Parslow, "Bu Hamhumlar ne ki?" dedi.

İlk çingan çocuk, "Bilirsin sen," dedi. "Memleketin her yerinde çocukları çalıp duruyorlar. Korsan onlar-"

"Korsan değiller işte," diye düzeltti bir başka çingan. "Onlar yamyom. Onun için adları Hamhum olmuş."

Lyra'nın diğer arkadaşı, St. Michael'den mutfak uşağı Hugh Lovat, " Yiyorlar mı çocukları?" dedi.

"Kimse bilmiyor," diye cevap verdi ilk çingan. "Onları alıp götürüyorlar, çocuklar da bir daha görünmüyor."

"Bunu hepimiz biliyoruz," dedi Lyra. "Aylardır çocuklar ve Hamhum oynuyoruz, sizden önce başlamışızdır, her iddiasına varım. Ama yine her iddiasına varım ki, kimse onları görmemiştir."

"Gördüler," dedi bir çocuk.

"Kim gördü, öyleyse?" diye bastırdı Lyra. "Sen gördün mü? Sadece bir kişi olmadıklarını nereden biliyorsun?"

Bir çingan kız, "Charlie onları Banbury'de görmüş," dedi. "Başka bir adam küçük oğlunu bahçeden alırken, gelip çocuğun annesiyle konuşmuşlar."

"Yaa," diye cikledi Charlie. Çingan bir oğlandı. "Ben yaptıklarını gördüm!"

"Neye benziyorlardı?" diye sordu Lyra.

"Şey... doğru dürüst görmedim ki aslında," dedi Charlie. "Ama kamyonlarını gördüm," diye ekledi. "Beyaz bir kamyonla geliyorlar. Küçük oğlanı kamyona koydular, hemencecik gittiler."

"İyi ama onlara niye Hamhum diyorlar?" diye sordu Lyra.

İlk çingan oğlan, "Onları yiyorlar da ondan," dedi. "Northampton'da biri söyledi bize. Oraya da gitmişler, falan. Northampton'daki bu kız, -erkek kardeşini almışlar-, dedi ki onu alan adamlar yiyeceğiz demiş. Herkes bilir bunu. Hamhumluyu veriyorlar."

Yakında duran bir çingan kız avaz avaz ağlamaya başladı.

"Billy'nin kuzeni," dedi Charlie.

Lyra, "Billy'yi en son kim gördü?" diye sordu.

Beş altı ses, "Ben," dedi. "Onu Johnny Fiorelli'nin ihtiyar atını tutarken gördüm -onu elma şekercisinin yanında gördüm- onu vinçte sallanırken gördüm-"

Lyra söylenenleri sıraya koyunca, Billy'nin en geç iki saat önce görülmüş olduğunu anladı.

"Yani," dedi, "Hamhumlar bu son iki saatte buraya geldi demek... "

Hepsi etraflarına baktı, sıcak güneş, kalabalık rıhtım, katran ve atlar ve duman-yaprağının aşina kokularına rağmen titriyorlardı. Mesele hiçbirinin bu Hamhumlar'ın neye benzediğini bilmeyişinden kaynaklanıyordu.

Lyra'nın, artık kolejlisiyle, çinganıyla hepsi onun hükmü altına girmiş olan dehşete düşmüş topluluğa belirttiği gibi, herkes Hamhum olabilirdi.

"Sıradan insanlara benzemek zorundalar, yoksa hemen görülürler," diye açıkladı. "Ancak geceleri gelseler, her şeye benzeyebilirlerdi. Ama gündüz geliyorlarsa, sıradan görünmek zorundalar. Yani bu insanların herhangi birisi Hamhum olabilir... "

"Değiller işte," dedi bir çingan, tereddütle. "Hepsini tanıyorum onların."

"Peki, bunlar değil, ama başka herkes olabilir," dedi Lyra. "Hadi gidip onları arayalım! Ve beyaz kamyonlarını!"

Bu da bir kaynaşmaya yol açtı. Başka arayıcılar da çok geçmeden ilklerine katıldı. Çok geçmeden otuz ya da daha fazla çingan çocuğu rıhtımların bir ucundan bir ucuna koşturuyor, ahırlara girip çıkıyor, tersanedeki vinçlerle maçunalara tırmanıyor, geniş çayırdaki çitin üzerinden atlıyor, yeşil su üstündeki açılır kapanır eski köprüde on beş kişi birden sallanıyor ve Jericho'nun dar sokaklarında, küçük tuğladan teraslı evlerle Kemyacı Aziz Barnabas'ın kare kuleli büyük mabedi arasında deli gibi koşuyorlardı. Yarısı ne aradığını bilmiyordu, bunu sadece bir şaka sanıyordu, ama Lyra'ya yakın olanlar dar bir geçitte ilerleyen biri ya da Mabet'in loşluğu içinde yalnız biri gözlerine çarptı mı, gerçek bir korku ve kaygı hissediyordu: bu bir Hamhum muydu yoksa?

Oysa değildi elbette. Sonunda, en ufak bir başarıya ulaşamayınca ve Billy'nin gerçekten kayboluşunun gölgesi hepsinin üstüne çökünce, işin eğlenceli yanı silinip gitti. Lyra ile diğer iki kolejli çocuk ikindi yemeği vakti Jericho'dan ayrılırken, çinganların, Costalar'ın teknesinin demirlediği iskelede toplandığını gördüler. Kadınların bir kısmı yüksek sesle ağlıyordu, erkekler ise öfkeli gruplar halinde duruyorlar, çileden çıkmış cinleri sinirle havaya yükseliyor ya da gölgelere hırlıyordu.

Lyra, ikisi Jordan'ın büyük lojmanının eşiğinden içeri girerken, Simon Parslow'a, "Bahse girerim o Hamhumlar buraya gelmeye cesaret edemez," dedi.

"Hayır," dedi Simon, tereddütle. "Ama Pazar'dan da bir çocuk kaybolduğunu biliyorum."

"Kim?" dedi Lyra. Pazar çocuklarının çoğunu tanırdı ama bunu duymamıştı.

"Jessie Reynolds, eğercinin dışında. Dün kapanma saatinde orada değilmiş ve sadece babasının çayı için bir parça balık almaya gitmiş. Hiç geri dönmemiş, kimse de onu görmemiş. Bütün pazarı, her yeri aramışlar."

"Bunu hiç duymadım!" dedi Lyra, kızgın bir sesle. Tebaasının ona her şeyi derhal söylememesini onlar hesabına içler acısı bir kabahat sayardı.

"Eh, daha dün oldu da ondan. Belki şimdiye kadar gelmiştir."

"Soracağım," dedi Lyra ve Lojman'dan ayrılmak üzere arkasını döndü.

Ama henüz kapıdan çıkmamıştı ki, Kapıcı ona seslendi.

"Buraya bak, Lyra! Bu akşam tekrar dışarı çıkmayacaksın. Başkan'ın emri."

"Niyeymiş?"

"Bilmiyorum, Başkan'ın emri. Diyor ki gelirsen, içeride kalacakmışsın."

"Yakala beni öyleyse," dedi Lyra ve ihtiyar adam daha kapısından ayrılamadan ok gibi fırladı.

Dar sokaktan koşup kamyonetlerin kapalı pazar için malları boşalttıkları çıkmaz sokağa gitti. Kapanma zamanı olduğu için o anda az kamyonet vardı, ama bir öbek genç, St. Michael Koleji'nin yüksek taş duvarının karşısındaki merkezi kapıda durmuş, sigara içiyor ve konuşuyorlardı. Lyra içlerinden birini tanıyordu, duyduğu herkesten daha uzağa tükürebildiği için hayran olduğu on altı yaşında bir çocuk. Gitti, alçakgönüllü bir şekilde onu fark etmesini bekledi.

"Evet? Derdin ne?" diye sordu çocuk sonunda.

"Jessie Reynolds kayıp mı oldu?"

"Evet. N'olmuş?"

"Bugün bir çingan çocuk da kayboldu da ondan."

"Onlar hep kaybolur zaten, çinganlar. Her at panayırından sonra yok olurlar."

"Atlar da," dedi arkadaşlarından biri.

"Bu farklı ama" dedi Lyra. "Bu bir çocuk. Bugün bütün öğleden sonra onu aradık, öbür çocuklar da dedi ki onu Hamhumlar almış."

"Neler, neler?"

"Hamhumlar," dedi Lyra. "Hamhumlar'ı duymadınız mı hiç?"

Diğer çocuklar için de yeni bir haberdi bu, birkaç kaba yorum dışında, onlara söylediklerini dikkatle dinlediler.

"Hamhumlarmış," dedi Lyra'nın tanıdığı. Adı Dick'ti. "Aptalca bir şey. Bu çinganlar yok mu, her tür aptalca fikir gelir akıllarına."

Lyra, "İki hafta önce Banbury'de Hamhumlar varmış dediler," diye ısrar etti, "ve oradan beş çocuk alınmış. Herhalde şimdi de bizden çocuk almak için Oxford'a geldiler. Jessie'yi onlar almış olmalı."

Diğer çocuklardan biri, "Cowley yolunda da bir çocuk kaybolmuş, tıpkı böyle," dedi. "Şimdi hatırladım. Teyzem duymuş, dün oradaydı çünkü bir kamyonette balıkla kızarmış patates satar... Küçük bir erkek çocuğuymuş, evet, öyle ... Hamhumlar'ı bilmem ama. Gerçek değil bu Hamhumlar. Hikaye işte, o kadar."

"Gerçekler!" dedi Lyra. "Çinganlar onları görmüş. Diyorlar ki, yakaladıkları çocukları yiyorlarmış ve..."

Cümlenin ortasında duruverdi, çünkü birden aklına bir şey gelmişti. İstirahat Odası'nda saklanarak geçirdiği o tuhaf akşamda Lord Asriel fenerli fanusla elinden ışık dereleri akan bir adamın slaytını göstermişti; yanında da, etrafında daha az ışık olan küçük bir şekil vardı; Lord Asriel bu bir çocuk demişti; başka biri, koparılmış bir çocuk mu diye sorunca, amcası hayır demişti, zaten mesele buydu. Lyra, koparılmış kelimesinin ikiye ayrılmış anlamına geldiğini hatırladı.

Ve birden kalbi başka bir şeyle sarsıldı: Roger neredeydi? Onu sabahtan beri görmemişti...

Birden korktu. Pantalaimon, minyatür bir aslan olarak kollarına atlayıp homurdandı. Lyra kapının yanındaki çocuklarla vedalaşıp sessizce yeniden Turl Sokağı'na doğru yürüdü ve sonra da son hızla Jordan Lojmanı'nın yolunu tuttu. Şimdi çita biçiminde olan cinden bir saniye önce, kapıdan içeri yuvarlanırcasına girdi.

Kapıcı ukala ukala "Başkan'ı arayıp söylemek zorunda kaldım," dedi. "Hiç hoşuna gitmedi. Para bile verseler senin yerinde olmak istemezdim, hem de hiç."

Kız, "Roger nerde?" diye sordu.

"Görmedim. Onun başı da dertte. Dur hele, Mr. Cawston onu bir yakalasın... "

Lyra mutfağa koştu ve sıcak, gürültülü, buharlı koşuşturmanın ortasına atıldı.

"Roger nerde?" diye haykırdı.

"Çekil surdan, Lyra! İşimiz var bizim!"

"Nerde ama? Geldi mi, gelmedi mi?"

Kimse ilgilenmiyor gibiydi.

"Ama nerde bu? Duymuş olmanız gerek." diye haykırdı Lyra şefe, o da kıza bir tane şaplatıp, onu öfkeyle başından attı.

Hamur aşçısı Bernie, Lyra'yı sakinleştirmeye çalıştı, ama o yatışmak bilmiyordu.

"Onu yakaladılar! O kahrolası Hamhumlar, biri onları yakalamalı, hem de öldürmeli! Nefret ediyorum onlardan! Roger'a aldırdığınız bile yok-"

"Lyra, Roger'a hepimiz aldırıyoruz-"

"Hiç de bile, yoksa hemen şimdi işinizi bırakıp onu aramaya çıkardınız! Nefret ediyorum sizden!"

"Roger'ın gelmemesinin bir sürü başka nedeni olabilir. Aklını başına topla biraz. Akşam yemeğini hazırlayıp servis yapmamız lazım, bir saatimiz bile yok. Başkan'ın Lojman'da misafirleri var, orada yemek yiyecek. Yani Şef soğumasın diye yemeklerin çabucak oraya götürülmesini sağlamak zorunda. İşte, şu bu derken Lyra, hayat devam etmeli. Eminim Roger da çıkar gelir..."

Lyra döndü ve koşarak mutfaktan çıktı, bu sırada bir yığın gümüş sahan kapağını da devirdi, ama arkasından yükselen öfke dolu kükremeyi duymazdan geldi. Merdivenden hızla inip avluyu geçti, Şapel ile Palmer'in Kulesi arasından devam edip, Kolej'in en eski binalarının bulunduğu Yaxley Avlusu'na girdi.

Pantalaimon önü sıra minyatür bir çita gibi merdivenden en tepeye, Lyra'nın yatak odasının olduğu yere doğru kıvrak hareketlerle tırmanıyordu. Lyra kapıyı çarparak açtı, sallanan iskemlesini pencerenin önüne sürükledi, pencere kanadını ardına kadar açtı ve dışarı tırmandı. Pencerenin hemen altında bir ayak boyu genişliğinde kurşun bordürlü taş bir oluk vardı, oraya inince döndü ve kaba kiremitler üzerinde, çatının en tepesindeki çıkıntıda durana kadar yukarı tırmandı. Orada ağzını açıp haykırdı. Çatıya çıkar çıkmaz daima bir kuşa dönüşen Pantalaimon, oradan oraya uçuyor ve onunla birlikte ekin kargası çığlıkları atıyordu.

Akşam göğü şeftali, kayısı, krem renklerine bürünmüştü: geniş, turuncu bir gökyüzünde küçük yumuşak dondurma bulutları. Oxford'un kuleleriyle sivri tepeleri çevrelerindeydi, aynı hizada ama daha yüksek değil; Château-

Vert'in yeşil ağaçlıkları ile White Ham, iki tarafta, doğuda ve batıda yükseliyordu. Bir yerlerde ekin kargaları gaklıyor, çanlar çalıyordu ve Oxpen'lerden de Londra'ya giden akşam Kraliyet Postası zeplininin havalandığını ilan eden bir gaz motorunun düzenli ritmi duyuluyordu. Lyra zeplinin St. Michael Şapeli'nin kulesinin ötesinde yükselişini gözledi. Önce kol boyu tuttuğunda küçük parmağının ucu ne kadar büyükse o kadar büyüktü, ama sonra gittikçe küçüldü ve sonunda berrak gökyüzünde bir noktacık halini aldı.

Dönüp aşağı, Âlimler'in kara cüppeli şekillerinin şimdiden yemekhaneye doğru birer ikişer telaşsız yürüdükleri gölgeli avluya baktı. Cinleri yanlarında fiyakalı fiyakalı yürüyor ya da kanat çırpıyordu, ya da sakin sakin onların omuzlarına tünemişlerdi. Salon'un ışıkları yanmaya başlamıştı. Bir hizmetkar masaların nafta lambalarını yaka yaka ilerlerken renkli camdan pencereler birer birer parıldıyordu. Sofracıbaşı'nın çanı çalmaya başlayarak, yemeğe yarım saat kaldığını ilan etti.

Onun dünyası buydu. Ebediyen böyle kalmasını isterdi, ama bu dünya onun etrafında değişiyordu, çünkü dışarıda biri çocukları çalıyordu. Çenesini ellerine dayayıp çatının tepesine oturdu.

"Onu kurtarmalıyız, Pantalaimon," dedi.

Cini, ekin kargası sesiyle bacadan cevap verdi.

"Tehlikeli olur," dedi.

"Tabii! Biliyorum herhalde."

"İstirahat Odası'nda ne dediklerini hatırla."

"Neymiş?"

"Arktik'te bir çocuk hakkında bir şey. Toz'u çekmeyen hani."

"Bütün bir çocuk demişlerdi. Ne var bunda?"

"Belki de Roger ile çinganlara ve diğer çocuklara yapacakları budur."

"Ne?"

"Eh, bütün ne demek?"

"Ne bileyim. Belki de onları ortadan kesiyorlar. Herhalde onları köle yapıyorlar. Bu daha çok işe yarar. Belki de orada madenler vardır. Atom araçları için uranyum madenleri. Her iddiasına girerim ki böyledir. Ve eğer madenlere büyükleri götürürlerse ölürler, onun için çocukları kullanıyorlar, çünkü maliyetleri daha düşük. Ona da bunu yaptılar işte."

"Bana öyle geliyor ki-"

Ama Pantalaimon'a ne geliyorsa beklemek zorundaydı, çünkü aşağıdan biri haykırmaya başlamıştı.

"Lyra! Lyra! Derhal buraya gel!"

Biri pencere pervazına vuruyordu. Lyra bu sesi de tanıyordu, sabırsızlığı da: Kahya hanım Mrs. Londsdale'di bu. Ondan saklanmanın da yolu yoktu.

Lyra, asık bir suratla çatıdan aşağı, oluğun içine kaydı, sonra da pencereden tırmanıp içeri girdi. Mrs. Lonsdale borulardan gelen ağır iniltiler ve pat pat sesleri eşliğinde, küçük çentik çentik küvete su dolduruyordu.

"Sana kaç kere oraya çıkmaman söylendi kim bilir... Şu haline bak! Eteğine bak bir -leş gibi! Derhal çıkar onu ve yıkan, bu arada ben de sana doğru dürüst, yırtık olmayan bir şey arayacağım. Niye kendini temiz, derli toplu tutamazsın, bilmem ki... "

Lyra, niye yıkanıp giyineceğini bile sormayacak kadar somurtkandı, hiçbir büyük de insana kendiliğinden bir şeyin nedenini söylemezdi zaten. Elbiseyi başından çekip çıkardı, dar yatağın üzerine bıraktı. Şimdi bir kanarya olan Pantalaimon Mrs. Lonsdale'in kayıtsız bir av köpeği olan cinine sıçraya sıçraya gittikçe daha fazla yaklaşır, onu nafile yere kızdırmaya uğraşırken, Lyra baştan savma bir şekilde yıkanmaya başladı.

"Şu gardırobun haline bak! Haftalardır hiçbir şeyi asmamışsın! Şundaki kırışıklıklara bak-"

Şuna bak, buna bak... Lyra bakmak istemiyordu. İnce havluyla yüzünü ovalarken gözlerini yumdu.

"Bu haliyle giyeceksin, mecburen. Ütüleyecek vakit yok. Aklım sana emanet yarabbi, kızım, dizlerin -dizlerinin haline bak... "

"Hiçbir şeye bakmak istemiyorum," diye mırıldandı Lyra.

Mrs. Lonsdale onun bacağına şaplağı bastı. "Yıka," dedi hiddetle. "O kirin hepsi çıkacak."

"Niye?" dedi Lyra sonunda. "Ben normalde dizlerimi hiç yıkamam. Kim bakar ki dizlerime? Hem niye yapıyorum bütün bunları? Sen de Roger'a Şeften fazla aldırmıyorsun. Aldıran tek kişi-"

Bir şaplak daha, bu sefer öteki bacağa.

"Saçmalamayı kes. Ben de bir Parslow'um, tıpkı Roger'ın babası gibi. O benim kardeş torunum. Bahse girerim ki haberin yoktu, çünkü bahse girerim ki hiç sormadın, Miss Lyra. Bahse girerim aklından bile geçmedi. Bana oğlana aldırmıyorum diye çıkışma. Tanrı biliyor ki sana bile

aldırıyorum, üstelik bunun için bana pek bir sebep vermiyorsun, teşekkür de etmiyorsun."

Fanila bezi tutup Lyra'nın dizlerini öyle bir sertlikle ovdu ki teni parlak pembe oldu, sızım sızım sızladı, ama temiz hale geldi.

"Başkan ve konuklarıyla yemek yiyeceksin de ondan. Umarım terbiyeli davranırsın. Seninle konuşulmadan konuşma, sessiz ve kibar ol, güzel güzel tebessüm et ve biri sana bir şey sorunca sakın Nebilim deme."

Lyra'nın sıska bedenine en iyi elbisesini geçiriverdi, çekiştirip düzeltti, bir çekmecedeki kargaşanın içinden bir parça kırmızı kurdele çıkardı, kaba bir fırçayla Lyra'nın saçını fırçaladı.

"Bana daha önceden haber verselerdi, saçını doğru dürüst yıkardık. Neyse, idare eder. Fazla yakından bakmadıkları sürece... İşte oldu. Şimdi dik dur bakayım. O en iyi rugan ayakkabıların nerede?"

Lyra beş dakika sonra, Başkan'ın Lojmanı'nın, Yaxley Avlusu'na açılan ve arkasında Kütüphane Bahçesi bulunan o heybetli ve birazcık kasvetli binanın kapısını vuruyordu. Kibarlığından şimdi bir ermin olmuş olan Pantalaimon, bacağına sürtünüyordu. Kapıyı, Lyra'nın eski bir düşmanı olan, Başkan'ın uşağı Cousins açtı, ama ikisi de bunun bir ateşkes durumu olduğunu biliyorlardı.

"Mrs. Lonsdale gelmem gerektiğini söyledi," dedi Lyra.

"Evet," dedi Cousins, yana çekilerek. "Başkan kabul salonunda."

Önüne düşerek onu Kütüphane Bahçesi'ne bakan büyük odaya götürdü. Güneşin son ışıkları, Kütüphane ile Palmer'in Kulesi arasındaki aralıktan içeri vuruyor, ağır tabloları ve Başkan'ın topladığı kasvetli gümüşleri aydınlatıyordu. Konukları da aydınlatıyordu. Lyra neden Salon'da yemek yemediklerini anladı: konukların üçü kadındı.

"Ah, Lyra," dedi Başkan. "Gelebilmene çok sevindim. Cousins, bir alkolsüz içki bulur musun? Dame Hannah, Lyra ile tanıştığınızı sanmıyorum. Lord Asriel'in yeğeni, biliyorsunuz."

Dame Hannah Relf, kadın kolejlerinden birinin başıydı, cini bir ipek maymun olan yaşlıca, saçlarına kır düşmüş bir hanımdı. Lyra elinden geldiği kadar kibar bir şekilde el sıkıştı ve sonra da tıpkı Dame Hannah gibi başka Kolejlerde Âlim olan, ilgi çekicilikten hayli uzak diğer konuklarla tanıştırıldı. Derken Başkan, son konuğa geldi.

"Mrs. Coulter," dedi, "bu bizim Lyra'mız. Lyra, gel de Mrs. Coulter'a merhaba de."

"Merhaba, Lyra," dedi Mrs. Coulter.

Güzel ve gençti. İpek gibi parlak siyah saçları, yanaklarını çevreliyordu ve cini altın bir maymundu.

4

Aletiyometre

"Umarım yemekte yanımda oturursun," dedi Mrs. Coulter, kanepede Lyra'ya yer açarak. "Bir Başkan Lojmanının ihtişamına alışkın değilim ben. Hangi bıçakla çatalın kullanılacağını bana senin söylemen gerekecek."

"Siz Kadın Âlim misiniz?" diye sordu Lyra. Kadın Âlimler'e, Jordan'a yakışan bir küçümsemeyle bakardı: böyle insanlar vardı tabii, zavallıcıklar, ama elbise giydirilip bir oyunda oynatılan hayvanlardan daha ciddiye alınamazlardı, asla. Öte yandan, Mrs. Coulter Lyra'nın görmüş olduğu herhangi bir Âlim'e, hele ki diğer iki kadın konuk olan yaşlıca, ciddi hanımlara hiç mi hiç benzemiyordu. Lyra aslında bu soruyu hayır cevabı bekleyerek sormuştu, çünkü Mrs. Coulter'da onu büyüleyen göz kamaştırıcı bir hava vardı. Kız, gözlerini ondan ayırmakta zorluk çekiyordu.

"Pek sayılmaz," dedi Mrs. Coulter. "Dame Hannah'nın kolejinin mensubuyum, ama işimin çoğu Oxford dışında... Bana kendinden söz et, Lyra. Hep Jordan Koleji'nde mi yaşadın?"

Lyra beş dakika içinde ona yarı yabani hayatı hakkındaki her şeyi anlatmıştı: çatı tepelerindeki gözde güzergahlar, Balçık yatağı muharebesi, Roger'la ikisinin bir ekin kargasını yakalayıp kızartmaları, çinganların bir dar teknesini ele geçirip onunla Abingdon'a yelken açma yolundaki niyeti, vesaire. Hatta (etrafa bakıp sesini alçaltarak) ona Roger ile birlikte mahzendeki kafataslarına yaptıkları numarayı da anlattı.

"Ve bu hayaletler geldi, tamam mı, başsız halde yatak odama geldiler! Konuşmadılar, sadece gargara yapar gibi sesler çıkardılar, ama ne istediklerini anladım pekala. Ertesi gün aşağı indim, paralarını yerli yerine koydum. Yoksa beni öldürürlerdi herhalde!"

"Demek ki tehlikeden korkmuyorsun, öyle mi?" dedi Mrs. Coulter hayranlıkla. O sırada yemekteydiler ve Lyra'nın umduğu gibi, yan yana oturuyorlardı. Lyra öbür yanında oturan Kütüphaneci'yi yok saydı ve bütün yemeği Mrs. Coulter ile konuşarak geçirdi.

Hanımlar kahve için çekilince, Dame Hannah, "Söyle bakalım, Lyra," dedi. "Seni okula gönderecekler mi?"

Lyra boş boş baktı. "Nebili - bilmiyorum," dedi. Ne olur ne olmaz diye, "Herhalde göndermezler," diye ekledi. Sonra da düşünceli bir edayla, "Onlara daha fazla zahmet vermek istemem," diye devam etti. "Ya da masraf ettirmek. Burada Jordan'da yaşamaya devam etsem, birazcık boş vakitleri olunca Âlimler tarafından eğitilsem daha iyi. Zaten burada olduklarına göre herhalde boş vakitleri de olur."

Bir başka kadın kolejinde Âlim olan diğer hanım, "Amcan Lord Asriel'in senin için bir planı yok mu?" diye sordu.

"Evet," dedi Lyra. "Var sanırım. Okulla ilgili değil ama. Bir daha gittiğinde beni de Kuzey'e götürecek."

"Bana bundan söz ettiğini hatırlıyorum," dedi Mrs. Coulter.

Lyra gözlerini kırpıştırdı. İki kadın Âlim yerlerinde yavaşça doğruldu, ama ya çok terbiyeli ya da uyuşuk olan cinleri sadece birbirlerine bakıp kirpiklerini kırpıştırmakla yetindi.

Mrs. Coulter, "Onunla Kraliyet Arktik Enstitüsü'nde karşılaştım," diye devam etti. "Aslında biraz da o karşılaşma yüzünden buradayım."

"Siz de kaşif misiniz?" diye sordu Lyra.

"Bir anlamda. Defalarca Kuzey'e gittim. Geçen yıl üç ay boyunca Grönland'da Aurora gözlemlerinde bulundum."

Buydu işte; o andan itibaren Lyra için başka hiçbir şey ve kimse var olamazdı. Gözlerini huşu içinde Mrs. Coulter'a dikti, onun Eskimo evi inşa etme, fokbalığı avlama, Laponya cadılarıyla görüşmeler yapma yolundaki hikayelerini kendinden geçmiş halde, gıkı çıkmadan dinledi. İki kadın Âlim'in anlatacak bunca heyecanlı hiçbir şeyi yoktu, onun için de erkekler gelene kadar sessizce beklediler.

Daha sonra, konuklar gitmeye hazırlanırken Başkan, "Sen dur, Lyra," dedi. "Bir iki dakika seninle konuşmak istiyorum. Çalışma odama git, çocuğum, otur ve beni bekle."

Afallamış, yorulmuş, mest olmuş Lyra, onun sözünü dinledi. Uşak Cousins onu odaya götürdü ve konukların paltolarını giymelerine yardımcı olduğu holden ne işler çevirdiğini görebilmek için, manidar bir şekilde, kapıyı açık bıraktı. Lyra Mrs. Coulter'a bakındı, ama onu görmedi.

Derken Başkan çalışma odasına geldi ve kapıyı kapadı.

Başkan kendini şöminenin yanındaki koltuğa bıraktı.

Cini iki kanat çırpışta koltuğun arkasına uçup onun başının yanında oturdu, yaşlı, kapakları şiş gözleri Lyra'nın üstündeydi. Başkan konuşurken lamba da yavaşça tıslıyordu.

"Ee, Lyra. Mrs. Coulter'la konuşuyordun. Söyledikleri hoşuna gitti mi?"

"Evet!"

"Muhteşem bir hanımdır."

"Harika biri. Gördüğüm en harika insan."

Başkan içini çekti. Siyah kostümü ve siyah kravatıyla cinine, bir insan cinine ne kadar benzerse o kadar benziyordu. Birden Lyra bir gün, hem de çok yakınlarda, onun da Büyük mabet'in mahzenindeki mezarlığa gömüleceğini ve bir sanatçının onun tabutu için pirinç plakaya cininin suretini oyacağını, cinin de bu boşluğu onunla paylaşacağını düşündü...

Başkan birkaç saniye sonra, "Seninle çok daha önce konuşmalıydım Lyra" dedi. "Her halükarda, bunu yapmaya niyetliydim ama anlaşılan sandığımdan daha fazla zaman geçmiş. Burada Jordan'da emniyetteydin, canım. Bence mutlu da oldun. Bize itaat etmek sana kolay gelmedi ama seni çok seviyoruz, sen de asla kötü bir çocuk olmadın. Tabiatında çokça iyilik ve tatlılık, çokça da azim var. Bunların hepsine ihtiyacın olacak. Dışarıdaki koca dünyada seni korumak istediğim şeyler oluyor - yani seni burada, Jordan'da tutarak demek istiyorum - ama bu artık mümkün değil."

Lyra baktı, kaldı. Onu gönderecekler miydi?

Başkan, "Vakti gelince okula gitmek zorunda olacağını biliyordun," diye devam etti. "Sana burada bazı şeyler öğrettik ama iyi de öğretemedik, sistemli bir şekilde de. Bizim bilgimiz, farklı türde bir bilgidir. Senin, yaşlı adamların sana öğretemeyeceği şeyleri bilmeye ihtiyacın var, hele bu yaştayken. Kendin de bunun farkında olmalısın. Bir hizmetkar çocuğu da değilsin ki seni şehirdeki bir ailenin yanına evlat edinilesin diye verelim. Bazı yönlerden sana göz kulak olabilirlerdi belki, ama senin ihtiyaçların farklı. Demek istediğim Lyra, anlıyorsun herhalde, hayatının Jordan Koleji'ne ait olan kısmının sona ermekte olduğu."

"Hayır," dedi Lyra, "hayır, Jordan'dan ayrılmak istemiyorum. Burayı seviyorum. Sonsuza kadar burada kalmak istiyorum."

"İnsan gençken her şeyin sonsuza dek sürdüğünü sanır. Maalesef sürmez ama. Lyra, çocukluktan çıkmana, genç bir kadın olmana pek bir şey kalmadı. En fazla, birkaç yıl sonra genç bir hanım olacaksın. Genç bir

hanım. Ve inan bana, o zaman Jordan Koleji'nde yaşamanın hiç de kolay olmadığını göreceksin."

"Ama burası benim evim!"

"Evindi. Ama şimdi başka bir şeye ihtiyacın var."

"Okula yok. Okula gitmeyeceğim."

"Kadınlarla birlikte olmaya ihtiyacın var. Kadınların rehberliğine."

Kadın kelimesi, Lyra'nın aklına sadece kadın Âlimler'i getiriyordu, elinde olmadan yüzünü ekşitti. Jordan'ın ihtişamından, alimliğin görkemi ve şöhretinden, Oxford'un kuzey ucunda bir kolejin tuğladan karanlık ve pis yatakhanesinde, yemektekiler gibi lahana ve naftalin kokan kılıksız kadın Âlimlerle birlikte olmak için sürgün edilmek, ha!

Başkan onun yüzündeki ifadeyi gördü, Pantalaimonun sansar gözlerinin kıpkırmızı parlamasını da.

"Peki, ya Mrs. Coulter?" dedi.

Pantalaimon'un kürkü birden sert kahverengiden tüy beyazına döndü. Lyra'nın gözleri faltaşı gibi açıldı.

"Sahi mi?"

"Lord Asriel'i tanıyor. Amcan, senin mutluluğunla çok ilgili tabii ve Mrs. Coulter seni duyunca hemen yardım teklif etti. Bu arada, Mr. Coulter diye biri yok, o bir dul. Kocası birkaç yıl önce bir kazada çok hazin şekilde öldü. Onun için, sormadan önce bunu aklında tutsan iyi olur."

Lyra evet anlamında hevesle salladı ve "Ve sahiden de... bana bakacak mı?" diye sordu.

"Bu hoşuna gider miydi?"

"Evet!"

Yerinde durmakta güçlük çekiyordu. Başkan gülümsedi. O kadar ender gülümserdi ki, pratiğini kaybetmişti. Ona bakan biri (Lyra fark edecek halde değildi), hüzünle yüzünü buruşturduğunu söylerdi.

"Eh, öyleyse bu konuda konuşmak için onu da içeri çağırsak iyi olur."

Odadan çıktı. Bir dakika sonra Mrs. Coulter'la beraber geri döndüğünde Lyra ayağa fırlamıştı, oturamayacak kadar heyecanlıydı. Mrs. Coulter gülümsedi ve cini de, bir küçük şeytan keyfiyle, keyifle beyaz dişlerini gösterdi. Mrs. Coulter koltuğa doğru ilerlediği sırada Lyra'nın yanından geçerken, onun saçına da şöyle bir dokunuverdi. Lyra, içine bir sıcaklık dalgası aktığını hissetti, yüzü kızardı.

Başkan ona biraz brantwijn koyduktan sonra, Mrs. Coulter, "Ee, Lyra, demek bir asistanım olacak, öyle mi?" diye sordu.

Lyra sadece "Evet," dedi. O anda her şeye evet derdi.

"Pek çok şeyde yardıma ihtiyacım var."

"Çalışabilirim ben!"

"Seyahat etmemiz de gerekebilir."

"Umurumda değil. Her yere giderim."

"Ama tehlikeli olabilir. Kuzey'e gitmemiz gerekebilir."

Lyra'nın nutku tutuldu. Sonunda sesi geri geldi, "Yakında mı?"

Mrs. Coulter güldü ve "Muhtemelen," dedi. "Ama biliyor musun, gerçekten çok sıkı çalışman gerekecek. Matematik, seyir ve gök coğrafyası öğrenmen gerekecek."

"Bana siz mi öğreteceksiniz?"

"Evet. Ve senin de bana notlar alarak ve kağıtlarımı düzene koyarak, çeşitli temel hesaplar yaparak falan yardım etmen gerekecek. Ve bazı önemli kişileri ziyaret edeceğimiz için, sana güzel elbiseler de bulmamız gerek. Öğrenecek çok şey var, Lyra."

"Umurumda değil. Hepsini öğrenmek istiyorum."

"Öğreneceğinden eminim. Jordan Koleji'ne geri döndüğünde, meşhur bir seyyah olacaksın. Şimdi, sabah çok erkenden gidiyoruz, şafak zepliniyle, onun için koşup doğru yatağa girsen iyi edersin. Seni kahvaltıda görürüm. İyi geceler!"

"İyi geceler," dedi Lyra, sonra bildiği birkaç görgü kuralını hatırlayarak, kapıda döndü ve "İyi geceler, Başkan," dedi.

Başkan başını salladı. "İyi uykular."

"Ve teşekkürler," diye Lyra ekledi, Mrs. Coulter'a.

Sonunda uykuya daldı, ama Pantalaimon bir türlü yerinde duramıyordu. Sonunda gücenip kirpi olunca Lyra onu azarladı. Birisi onu sarsıp uyandırdığında hava hâlâ karanlıktı.

"Lyra - şişşt - korkma - uyan, çocuğum."

Mrs. Lonsdale'di. Elinde bir mum vardı, üzerine eğilmiş,- alçak sesle konuşuyor, boş eliyle de sıçramasın diye Lyra'yi tutuyordu.

"Dinle. Başkan, kahvaltıda Mrs. Coulter'a katılmadan önce seni görmek istiyor. Hemen kalk ve bir koşu Lojman'a git. Bahçeye gir, çalışma odasının penceresini tıklat. Anladın mı?"

Tamamen uyanan ve meraktan ölen Lyra başını evet anlamında salladı, çıplak ayaklarına Mrs. Lonsdale'in onun için koyduğu terlikleri geçirdi.

"Elini yüzünü yıkamayı bırak, sonra yaparsın. Dosdoğru git, dosdoğru gel. Ben bavulunu toplamaya başlarım, sana da giyecek bir şey hazırlarım. Hadi bakalım, çabuk ol."

Karanlık avlu, hâlâ soğuk gece havasıyla doluydu. Tepede son yıldızlar görülüyordu, ama doğudan gelen ışık yavaş yavaş binanın üstündeki gökyüzüne yayılıyordu.

Lyra Kütüphane Bahçesi'ne koştu ve muazzam sessizlik içinde durup yukarı, Şapel'in taş kuleciklerine, Sheldon Binası'nın inci yeşili kubbesine, Kütüphane'nin beyaza boyanmış fanusuna baktı. Artık bu manzaraları geride bırakacağına göre ne kadar özleyeceğini merak etti.

Çalışma odasının penceresinde bir şey kıpırdadı, bir an bir ışık görüldü. Lyra ne yapması gerektiğini hatırlayarak cam kapıya vurdu. Kapı neredeyse anında açıldı.

"Aferin sana! Çabuk gel içeri. Çok vaktimiz yok," dedi Başkan ve o içeri girer girmez kapının perdesini yeniden çekti. Tam takım giyinmişti, üzerinde her zamanki gibi siyahlar vardı.

"Gitmiyor muyum yoksa?" diye sordu Lyra.

"Gidiyorsun; buna engel olamam," dedi Başkan, Lyra o anda bunun ne kadar tuhaf bir laf olduğunu fark etmedi. "Lyra, sana bir şey vereceğim, ama bunu kimseye göstermeyeceğine söz vermelisin. Yemin eder misin?"

"Evet," dedi Lyra.

Başkan çalışma masasına gitti, çekmecesinden siyah kadifeye sarılmış küçük bir paket aldı. Kumaşı çıkardığı zaman Lyra büyük bir cep saatine ya da küçük bir masa saatine benzer bir şey gördü: pirinç ve kristalden kalın bir disk. Pusula ya da öyle bir şey olabilirdi.

"Bu ne?" diye sordu.

"Bir aletiyometre. Sadece altı tane yapılmıştı, bu da onlardan biri. Lyra, seni yeniden uyarıyorum: kimseye gösterme. Mrs. Coulter da bilmezse daha iyi olur. Amcan-"

"İyi ama ne yapar bu?"

"Hakikati söyler. Nasıl okunacağına gelince, bunu kendi kendine öğrenmelisin. Git şimdi -hava aydınlanıyor- kimse seni görmeden odana git, çabuk."

Kadifeyi aletin üstüne katladı ve onun ellerine tutuşturdu. Şaşılacak kadar ağırdı. Sonra Başkan ellerini başının iki yanına götürüp bir an şefkatle öyle tutu.

Lyra başını kaldırıp ona bakmaya çalışarak, "Asriel Amca hakkında ne diyecektiniz?" diye sordu.

"Amcan birkaç yıl önce bunu Jordan Koleji'ne hediye etti. Belki de şimdi-"

O sözünü bitiremeden, kapı yavaşça ama telaşla vuruldu. Lyra Başkan'ın ellerinin istemsiz şekilde titrediğini hissetti.

Adam yavaşça, "Çabuk ol, çocuğum," dedi. "Bu dünyanın güçleri çok zorlu. Erkeklerle kadınlar senin tahayyül edebileceğinden çok daha şiddetli dalgalarla sarsılıyor ve bunlar hepimizi akıntıya sürüklüyor. Yolun açık olsun, Lyra; Tanrı seni korusun, çocuğum, Tanrı seni korusun. Doğru bildiğini yap."

Lyra uslu uslu, "Teşekkür ederim, Başkan," dedi.

Elindeki bohçayı göğsüne bastırarak, çalışma odasını bahçe kapısından terk etti. Bir an geriye bakınca, Başkan'ın cininin pencere pervazından onu gözlediğini gördü. Gökyüzü daha da aydınlanmıştı bile; havada hafiften, taze bir kıpırdanma vardı.

Mrs. Lonsdale, hırpalanmış küçük bavulu pat diye kapatarak, "O elindeki de ne?" diye sordu.

"Başkan verdi. Onu da bavula koyamaz mıyız?"

"Geçmiş olsun. Bir daha açmam o bavulu. Her neyse onu paltonun cebine koymak zorundasın. Hadi bakalım, son hızla yemekhaneye, onları bekletme."

Roger'ı ancak, uyanmış olan hizmetkarlarla Mrs. Lonsdale'e veda ettikten sonra hatırladı ve Mrs. Coulter'a rastladığından beri onu düşünmediği için kendini suçlu hissetti. Her şey ne kadar çabuk olup bitmişti! Ama şüphesiz Mrs. Coulter onu aramasına yardım ederdi, ayrıca Roger her nereye kaybolduysa onu oradan bulup çıkarabilecek güçlü arkadaşları da olacaktı artık nasıl olsa. Eninde sonunda mutlaka ortaya çıkardı.

Şimdi de Londra yolundaydı; üstelik bir zeplinde pencere kenarında oturuyordu. Pantalaimon'un ön ayakları dışarı baktığı cama yaslanmış, keskin küçük ermin pençeleri ise Lyra'nın uyluklarına gömülmüştü. Lyra'nın öbür yanında Mrs. Coulter oturmuş, bazı kağıtlara bakıyordu, ama çok geçmeden onları kaldırıp konuşmaya başladı. Hem de ne müthiş bir

konuşma! Lyra sarhoş olmuştu. Bu sefer Kuzey hakkında değil, Londra hakkında, restoranlarla balo salonları, Büyükelçilikler ya da Bakanlıklardaki suareler, White Hall ile Westminster arasındaki entrikalar. Onun anlattıkları neredeyse hava gemisinin altında değişip duran manzaradan daha çok büyülemişti Lyra'yı. Mrs. Coulter'ın anlattıklarına bir büyümüşlük kokusu, rahatsız edici ama aynı zamanda çekici olan bir şey eşlik ediyordu sanki: bu, göz kamaştırıcılığın kokuşuydu.

Falkeshall Bahçeleri'ne inişleri, geniş kahverengi nehri tekneyle geçişleri, Rıhtım'daki üniformalı görevlinin (bir tür madalyalı kapıcı) Mrs. Coulter'ı selamlayıp, ifadesiz bir yüzle onu ölçüp biçen Lyra'ya göz kırptığı koskoca malikane misali blok ...

Ve sonra, daire...

Lyra sadece soluğunu tutabildi.

Kısa hayatında çok güzellik görmüştü, ama bunlar Jordan Koleji güzelliği, Oxford güzelliğiydi -muhteşem ve taştan ve erkeksi. Jordan Koleji'nde pek çok görkemli şey vardı, ama hoş olan bir şey yoktu. Mrs. Coulter'ın dairesinde ise her şey hoştu. Işık doluydu, çünkü geniş pencereler güneye bakıyordu ve duvarlar altın renginde ve beyaz çizgileri olan zarif bir duvar kağıdıyla örtülmüştü. Yaldızlı çerçeveler içinde sevimli resimler, antikaya benzer bir cam, farbalalı abajurları olan anbarik lambalar taşıyan tuhaf aplikler; üstelik yastıklarda farbala vardı, perde rayı üzerinde çiçekli perde eteklikleri, ayaklarının altında ise yumuşak yeşil yaprak desenli bir halı. Lyra'nın masum gözüne, her yüzey hoş küçük porselen kutularla, porselenden kız çobanlar ve palyaçolarla kaplıymış gibi göründü.

Mrs. Coulter onun hayranlığı karşısında gülümsedi.

"Evet, Lyra," dedi, "sana gösterecek öyle çok şey var ki! Paltonu çıkar, seni banyoya götüreyim. Yıkanırsın, sonra da yemek yiyip alışverişe çıkarız... "

Banyo başka bir harikaydı. Lyra musluklardan zahmetle akan suyun iyi ihtimalle ılık olduğu ve çoğu kez de pasla lekelendiği çentik çentik bir küvette, sert ve sarı bir sabunla yıkanmaya alışkındı. Ama burada su sıcaktı, sabun gül pembesiydi, mis gibi kokuyordu, havlular kalındı ve bulut gibi yumuşaktı. Boyalı aynanın kenarında ise küçük pembe ışıklar vardı, öyle ki Lyra aynaya bakınca, kendi bildiği Lyra'ya pek de benzemeyen yumuşak biçimde aydınlatılmış birini gördü.

Mrs. Coulter'ın cininin biçimini taklit eden Pantalaimon, küvetin kıyısına çömelmiş, ona bakıp yüzünü şekilden şekle sokuyordu. Lyra onu sabunlu suya itti ve birden paltosunun cebindeki aletiyometreyi hatırladı. Paltosunu öbür odadaki bir iskemlenin üstünde bırakmıştı. Oysa Başkan'a onu Mrs. Coulter'dan saklayacağına söz vermişti...

Evet, ama bu gerçekten kafa karıştırıcıydı. Mrs. Coulter öyle müşfik ve bilgeydi ki, oysa Lyra Başkan'ın Asriel Amca'yı zehirlemeye kalktığını gözleriyle görmüştü. Hangisine daha fazla itaat borçluydu ki?

Kendini havluyla çabucak kuruladı ve telaşla oturma odasına döndü, paltosu orada, elbette, el değmemiş halde duruyordu.

"Hazır mısın?" dedi Mrs. Coulter. "Öğle yemeği için Kraliyet Arktik Enstitüsü'ne gideriz dedim. Ben ender kadın üyelerden biriyim, o zaman niye sahip olduğum ayrıcalıkları kullanmayayım ki?"

Yirmi dakika yürüdükten sonra taştan muhteşem bir cephesi olan bir binaya gidip, masalarında kar gibi örtüler ve pırıl pırıl gümüşler olan geniş bir yemek odasında oturdular ve buzağı karaciğeri ile domuz pastırması yediler.

"Buzağıların karaciğeri iyidir," diye anlattı Mrs. Coulter ona, "fokbalığı karaciğeri de, ama eğer Arktik'te yiyeceksiz kaldıysan, ayı karaciğeri yememelisin. İnsanı birkaç dakikada öldürecek bir zehirle doludur."

Yemeklerini yerken, Mrs. Coulter diğer masalardaki bazı üyeleri ona gösterdi.

"Kırmızı kravatlı yaşlıca beyefendiyi görüyor musun? O Albay Carborn. Kuzey Kutbu üzerinde balonla ilk uçan kişi. Pencerenin yanında şimdi ayağa kalkmış olan uzun boylu adam da Dr. Kırık Ok."

"Bir Skraeling mi?"

"Evet. Büyük Kuzey Okyanusu'ndaki okyanus akıntılarının haritasını çıkartan adam... "

Lyra onların hepsine, bu büyük adamlara, merak ve huşu içinde baktı. Alim'diler, ona şüphe yok, ama aynı zamanda kaşiftiler. Dr. Kırık Ok ayı karaciğerlerini bilirdi, ama Lyra, Jordan Koleji Kütüphanecisinin bunu bileceğinden kuşkuluydu.

Yemekten sonra Mrs. Coulter ona enstitü kütüphanesindeki değerli Arktik yadigarlarından bazılarını gösterdi -büyük balina Grimssdur'u öldüren zıpkın; ıssız çadırında donarak ölmüş kaşif Lord Rukh'un elinde bulunmuş olan, üzerine meçhul bir dilde bir yazı kazınmış taş;

Kaptan Hudson'un Van Tieren'in Toprağı'na yaptığı meşhur seyahatte kullandığı ateşleyici. Mrs. Coulter tek tek her birinin hikayesini anlattı ve Lyra'nın göğsü, bu büyük, cesur, uzaktaki kahramanlara karşı duyduğu hayranlıkla kabardı.

Ve sonra da alışverişe çıktılar. Bu olağanüstü günde her şey Lyra için yeni bir tecrübe olmuştu, ama en baş döndürücüsü alışverişti. Güzel kıyafetlerle dolu, insanlar onları denemenize izin verdiği, aynalarda kendinize baktığınız koca bir binaya girmek... Ve elbiseler de öyle hoştu ki... Lyra'nın elbiseleri ona Mrs. Lonsdale'den gelirdi, çoğu kullanılmış ve çok yamanmıştı. Yeni bir şevi olduğu enderdi ve olduğunda da bu elbise görünüşü için değil, dayanıklılığı nedeniyle seçilirdi. Şimdiye kadar kendi için hiçbir şey seçmemişti. Ve şimdi Mrs. Coulter'ın şunu önermesini, bunu övmesini, hepsinin ve daha nicesinin parasını ödemesini görmek...

İşleri bittiğinde Lyra yorgunluktan kıpkırmızıydı, gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Mrs. Coulter giysilerin çoğunun paketlenip gönderilmesini emretti, Lyra ile ikisi yürüyerek daireye dönerlerken de yanına bir iki şey aldı.

Sonra, mis kokulu köpüklerle dolu bir banyo. Mrs. Coulter, Lyra'nın saçını yıkamak için banyoya girdi, hem Mrs. Lonsdale'in yaptığı gibi kafasını ovalayıp kazımadı da. Çok yumuşak davrandı. Pantalaimon büyük bir merakla bakıyordu, ta ki Mrs. Coulter ona bakana kadar. O zaman kadının ne demek istediğini anladı ve arkasını döndü, altın maymunun yaptığı gibi, utanç içinde bakışlarını bu kadınlara özgü esrarlardan kaçırdı. Daha önce hiç Lyra'ya bakmaması gerekmemişti.

Banyodan sonra da süt ve şifalı otlardan sıcak bir içecek geldi ve çiçekli yeni bir pazen gecelik ile fistolu bir kenar baskısı, ayrıca yumuşak bir maviye boyanmış, koyun yününden terlikler; sonra da yatak.

Öyle yumuşaktı ki bu yatak! Komodindeki anbarik ışık öyle hafifti ki! Ve yatak odası da küçük dolaplar, bir tuvalet masası, yeni elbiselerinin konacağı bir şifonyer, duvardan duvara bir halı ve yıldız, ay ve gezegen desenleriyle kaplanmış pek hoş perdelerle öyle sıcaktı ki! Lyra, uyuyamayacak kadar yorgun, herhangi bir şeyi sorgulayamayacak kadar büyülenmiş halde, kıpırdamadan yattı.

Mrs. Coulter ona alçak sesle iyi geceler dileyip çıkınca, Pantalaimon saçını çekti. Kız eliyle onu iteledi, ama cini, "O şey nerde?" diye sordu.

Lyra onun ne demek istediğini hemen anladı. Eski püskü paltosu gardıropta asılı duruyordu. Kız birkaç dakika sonra yatağa dönmüş, lambanın ışığında bağdaş kurup oturmuştu. O kara kadifeyi açıp Başkan'ın ona verdiği şeye bakarken Pantalaimon da yakından gözlüyordu.

Lyra, "Ne demişti buna?" diye fısıldadı.

"Aletiyometre."

Bunun ne demek olduğunu sormanın anlamı yoktu.

Bütün ağırlığıyla elinde duruyordu, kristal cephesi ışıldıyordu, pirinç gövdesi mükemmel şekilde yapılmıştı. Saate ya da pusulaya çok benziyordu, çünkü kadranın üstündeki yerlere işaret eden kolları vardı, ama dakikaların ya da pusula noktalarının yerini birçok küçük resim almıştı; fildişi üzerine ince, narin bir samur fırçayla çizilmiş gibi, hepsi olağanüstü hassasiyetle boyanmıştı. Lyra, hepsine bakmak için kadranı çevirdi. Bir çapa vardı; tepesinde bir kafatası olan bir kum saati; bir bukalemun, bir boğa, bir kovan... Hepsi otuz altı taneydi ve Lyra onların ne anlama geldiğini tahmin bile edemiyordu.

"Bu bir çark, bak," dedi Pantalaimon. "Bak bakalım, kurabiliyor musun?"

Gerçekten de üç tane kertikli küçük kurma mekanizması vardı ve her birisi, kadran boyunca bir dizi düzgün, tatmin edici klik sesiyle hareket eden, üç kısa koldan birini çeviriyordu. Onları resimlerden herhangi birine işaret edecek şekilde ayarlayabiliyordun ve bir kere yerlerine tık diye oturdukları, resimlerin tam merkezini gösterdikleri zaman, artık hareket etmiyorlardı.

Dördüncü kol daha uzun ve daha narindi, öbür üçünden daha mat bir metalden yapılmışa benziyordu. Lyra onun hareketini hiç mi hiç kontrol edemiyordu; kol, pusula iğnesi gibi, istediği yere savrulup gidiyordu, ancak sabitleşip kalmıyordu.

"Metre, ölçüm demektir," dedi Pantalaimon. "Termometrede olduğu gibi. Vaiz bunu bize anlatmıştı."

"Evet, ama o kolay tarafı," diye fısıldadı Lyra. "Sence bu neye yarıyor?"

İkisi de bir tahminde bulunamadı. Lyra kolları şu ya da bu sembole döndürerek (melek, miğfer, yunus; küre, lavta, pusulalar, mum, şimşek, at) ve uzun kolun durmak bilmeyen başına buyruk savruluşunu izleyerek hayli vakit geçirdi ve hiçbir şey anlamadıysa da, bunun karmaşıklığı ve ayrıntıları hem merakını uyandırdı, hem de çok hoşuna gitti. Pantalaimon onun daha yakınına gelmek için fare kılığına büründü, minik ayaklarını kenarına

dayadı. İğnenin sallanışını izlerken düğme gibi gözleri merakla kara kara parlıyordu.

Lyra, "Sence Başkan, Asriel Amca hakkında ne demek istedi?" diye sordu.

"Belki de bunu saklamamız ve ona vermemiz gerektiğini söylemek istedi."

"Ama Başkan onu zehirleyecekti! Belki de tam tersidir. Belki de, ona vermeyin diyecekti."

"Hayır," dedi Pantalaimon, "kendisinden saklamamız gereken kişi o kadındır-"

Kapı yavaşça vuruldu.

Mrs. Coulter, "Lyra, senin yerinde olsam ışığı kapatırım," dedi. "Yorgunsun, yarın da çok işimiz var."

Lyra aletiyometreyi çabucak battaniyelerin altına atmıştı.

"Peki, Mrs. Coulter," dedi.

"Sana iyi geceler."

"İyi geceler."

Lyra dertop olup ışığı söndürdü. Uyumadan önce de, ne olur ne olmaz diye, aletiyometreyi yastığın altına tıkıştırdı.

5

Kokteyl Parti

Onu izleyen günlerde Lyra her yere Mrs. Coulter'la birlikte gitti, hani sanki kendisi de bir cinmiş gibi. Mrs. Coulter bir sürü insan tanıyordu ve her türden değişik yerde buluşuyorlardı. Sabahleyin Kraliyet Arktik Enstitüsü'nde bir coğrafyacılar toplantısı olabilirdi, Lyra yanda oturup dinlerdi ve sonra Mrs. Coulter şık bir restoranda öğle yemeği için bir politikacı ya da kilise mensubuyla buluşabilirdi, Lyra'yla çok ilgilenirler, ona özel yemekler ısmarlarlardı; o da kuşkonmazın nasıl yenileceğini ve şekerli ekmeğin tadının neye benzediğini öğrenirdi. Derken öğleden sonra biraz daha alışverişe çıkabilirlerdi, çünkü Mrs. Coulter keşif seferine hazırlanıyordu ve alınacak kürkler, muşambalar, su geçirmez çizmeler vardı, ayrıca uyku tulumları ile bıçaklar ve Lyra'nın kalbini şenlendiren çizim aletleri. Ondan sonra çay içmeye gidebilir, Mrs. Coulter kadar güzel ya da başarılı olmasa da onun kadar iyi giyinmiş hanımlarla buluşabilirlerdi: kadın âlimlerden, çingan tekne annelerinden ya da kolej hizmetkarlarından bambaşka bir cinsiyet olabilecekmiş kadar farklı kadınlar, tehlikeli güçleri ve şıklık, cazibe ve zarafet gibi nitelikleri olan bir cinsiyet. Lyra bu durumlar için pek hoş şeyler giyerdi, hanımlar onu pohpohlar ve bu sanatçı ya da şu politikacı ya da o âşıklar hakkında- ki zarif, lezzetli konuşmalarına dahil ederlerdi.

Ve akşam olunca Mrs. Coulter Lyra'yi tiyatroya götürebilirdi ve orada gene konuşulacak ve hayran bırakılacak bir sürü göz alıcı insan olurdu, çünkü Mrs Coulter Londra'daki her önemli insanı tanıyormuş gibi görünüyordu.

Bütün bu diğer etkinliklerin arasında Mrs Coulter ona coğrafya ile matematiğin temel bilgilerini öğretirdi.

Lyra'nın bilgisinde büyük boşluklar vardı, büyük kısmı fareler tarafından yenmiş bir dünya haritası gibi, çünkü Jordan'da ona parça parça ve bağlantısız bir şekilde ders verirlerdi: bir Genç Âlim onu yakalayıp şu-şu konuda ders vermek için görevlendirilir, dersler surat asmakla geçen bir

hafta kadar devam ederdi, ta ki, Lyra, Âlim'in içini ferahlatarak gelmeyi "unutana" kadar. Ya da bir Âlim ona ne öğretmesi gerektiğini unutur ve uzun uzun o andaki araştırmasının, artık her neyse, konusu üzerine eğitirdi. Bilgisinin böyle yamalı bir halde olmasına şaşmamak gerekirdi. Atomlar ve temel zerrecikleri, anbaromanyetik şarjları ve dört temel gücü biliyordu, parça parça bir deneysel tanrıbilim bilgisi vardı ama güneş sistemi hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Hatta Mrs. Coulter bunu fark edip de yeryüzü ile diğer beş gezegenin nasıl güne çevresinde döndüklerini anlatınca, Lyra bu şakaya kahkahayla güldü.

Ancak, bazı şeyler bildiğini göstermeye de hevesliydi, bu yüzden de Mrs. Coulter ona elektronları anlatırken, bir uzman edasıyla, "Evet, negatif yüklü zerrelerdir," dedi "Biraz Toz gibi, ama Toz hiçbir şeyle yüklü değildir."

O bunu söyler söylemez Mrs. Coulter'in cini ona bakmak için kafasını tak diye çevirdi ve küçük bedenindeki bütün altın tüyler havalandı, sanki yüklü olan oymuş gibi tüyleri diken diken oldu. Mrs. Coulter elini onun sırtına koydu.

"Toz mu?" dedi.

"Evet. Bilirsiniz, uzaydan, o Toz."

"Sen Toz hakkında ne biliyorsun, Lyra?"

"Ah, uzaydan gelir, insanları aydınlatır, eğer bunu görecek özel türde bir kameran varsa. Ama çocukları değil. Çocukları etkilemez."

"Sen bunu nereden öğrendin?"

O sırada Lyra odada güçlü bir gerilim olduğunun farkına varmıştı, çünkü Pantalaimon ermin kılığında kucağına büzülmüştü ve şiddetle titriyordu.

"Jordan'da biri," dedi Lyra, kaçamak bir cevapla. "Kim olduğunu unuttum. Sanırım Âlimler'den biriydi." "Derslerinden birinde miydi?"

"Evet, olabilir. Ya da belki sadece geçerken duydum. Evet, sanırım öyleydi. Bu Âlim, sanırım Yeni Danimarka'dandı, Vaiz'le Toz hakkında konuşuyordu, ben de oradan geçiyordum, ilginç gelince de elimde olmadan durup dinledim. Böyle oldu işte."

"Anlıyorum," dedi Mrs. Coulter.

"Doğru mu, bana söylediği? Yanlış mı anlamışım?"

"Eh, bilmiyorum. Eminim ki sen benden çok biliyorsundur. Şimdi, elektronlara dönelim..."

Daha sonra Pantalaimon, "Cininin bütün tüyleri dikilmişti ya," dedi. "Ben o sırada arkasındaydım, kadın onun kürkünü öyle sımsıkı tuttu ki

parmaklarının eklemleri bembeyaz oldu. Sen göremedin. Tüyleri yatışana kadar çok uzun zaman geçti. Senin üstüne atlayacak sandım."

Hiç şüphe yok ki tuhaftı; ama ikisi de bundan ne çıkaracaklarını bilmiyorlardı.

Bunlara ek olarak, son derece usulca ve incelikle verildikleri için hiç ders duygusu uyandırmayan başka tür dersler de vardı. İnsan saçını nasıl yıkar; hangi rengin kendisine yakıştığına nasıl karar verir; hiç kırılmaya, gücenmeye yol açmayacak sevimlilikte nasıl hayır denir; nasıl ruj, pudra, koku sürülür? Elbette Mrs. Coulter Lyra'ya bu son sanatları doğrudan doğruya öğretmedi, ama makyaj yaparken Lyra'nın onu gözlediğini biliyordu ve kozmetikleri nereye koyduğunu görmesine dikkat etti, kendi başına araştırıp, onları kendi kendine denemesi için zaman tanıdı.

Zaman geçti, sonbahar kışa döndü. Lyra bazen Jordan Koleji'ni düşünüyordu ama şimdi yaşadığı hareketli hayatın yanında Kolej küçük ve sessiz kalıyordu. Arada bir Roger'ı da düşünüp kendini huzursuz hissetse de, hep gidilecek bir opera ya da giyilecek yeni bir elbise vardı, ya da Kraliyet Arktik Enstitüsü'nün ziyaret edilmesi gerekiyordu, böyle olunca da Roger'ı yeniden unutuyordu.

Lyra'nın onun yanında kaldığı süre yaklaşık altı haftayı bulunca, Mrs. Coulter bir kokteyl parti düzenlemeye karar verdi. Lyra, kutlanacak bir şey olduğu izlenimine kapılmıştı, hem de Mrs. Coulter ne olduğunu asla söylemediği halde. Çiçek ısmarladı, ikram servisini yapanlarla kanepeleri, içkileri tartıştı ve kimi davet edeceklerine karar vermek için Lyra ile bütün bir akşam geçirdi.

"Başpiskopos mutlaka gelmeli. Onu dışarıda bırakamam, en nefret verici ihtiyar züppe olsa da. Lord Boreal şehirdeymiş, eğlencelidir. Ve Prenses Postnikova. Sence Erik Andersson'u davet etmek doğru olur mu? Acaba onu kabul etmenin vakti geldi mi diye düşünüyorum... "

Erik Anderson son zamanların gözde dansçısıydı.

Lyra'nın "kabul etmek"in ne demek olduğu konusunda en ufak bir fikri yoktu, ama gene de görüşünü bildirmek hoşuna gidiyordu. Mrs. Coulter'ın önerdiği bütün isimleri itaatkarca, ama feci yazım yanlışları yaparak yazdı,

Mrs. Coulter sonunda onlardan vazgeçince de hemen üstlerini çizdi.

Lyra yatmaya gidince, Pantalaimon yastıktan fısıldadı:

"Asla Kuzey'e gitmeyecek! Bizi sonsuza dek burada tutacak. Ne zaman kaçacağız?"

"Gidecek," diye fısıltıyla cevap verdi Lyra. "Sen ondan hoşlanmıyorsun, hepsi bu. Eh, şansına küs. Ben hoşlanıyorum. Hem bizi Kuzey'e götürmeyecek olsa neden seyir falan öğretsin?"

"Sen sabırsızlanmayasın diye. Senin gerçekte istediğin şey o kokteyl partide durup tatlı ve hoş görünmek değil. Ev hayvanına çeviriyor seni."

Lyra sırtını dönüp gözlerini yumdu. Ama Pantalaimon'un dedikleri doğruydu. Bu kibar hayatta, ne kadar lüks olursa olsun, kendini hapsedilmiş ve daralmış hissediyordu. Oxford'lu baldırıçıplak arkadaşlarıyla bir gün geçirmek, Balçıkyatakları'nda bir savaş ve kanalda bir yarış uğruna her şeyi verirdi. Onun Mrs. Coulter'a karşı kibar davranmasını, ilgili olmasını sağlayan tek şey, Kuzey'e gitme umuduyla kıvranmasıydı. Belki de Lord Asriel'le karşılaşırlardı. Belki de o ve Mrs. Coulter birbirlerine âşık olur, evlenir ve Lyra'yı evlat edinirlerdi, sonra da Roger'ı Hamhumlar'dan kurtarmaya giderlerdi.

Kokteyl partinin olacağı akşamüstü Mrs. Coulter Lyra'yı moda olan bir kuaföre götürdü, orada sert koyu sarı saçlarına yumuşaklık ve dalga verildi, tırnakları törpülenip ojelendi, hatta ona nasıl yapacağını göstermek için gözleriyle dudaklarına biraz makyaj bile yaptılar.

Sonra Mrs. Coulter'ın onun için sipariş ettiği yeni elbiseyi teslim almaya, yeni rugan ayakkabılar satın almaya gittiler, sonra da daireye dönüp çiçekleri kontrol etme ve giyinme vakti geldi.

Lyra, hoş olduğunun farkında olmaktan dolayı ışıl ışıl adayarak odasından çıktığında Mrs. Coulter, "Askılı çanta olmaz, canım," dedi.

Lyra aletiyometre el altında olsun diye her yere küçük, omuzdan askılı beyaz deri bir çantayla gitmeyi âdet edinmişti. Mrs. Coulter, bir kısmı vazolara tıkış tıkış konmuş gülleri gevşetirken, Lyra'nın hareket etmediğini gördü ve anlamlı bir şekilde kapıya baktı.

"Ah, lütfen, Mrs. Coulter, bu çantayı çok seviyorum!"

"İçeride olmaz, Lyra. Kendi evinde askılı çanta taşımak komik görünür. Derhal çıkar onu ve gelip bu bardakları kontrol etmeme yardım et..."

Lyra'nın inatla direnmesine yol açan onun ukala tonundan çok, "kendi evinde" kelimeleri oldu. Pantalaimon yere uçtu ve anında bir sansar halini aldı, sırtını onun küçük beyaz dizboyu çoraplarına dayayıp kabarttı. Bundan cesaretlenen Lyra, "Ama dikkat çekmez," dedi. "Ve giydiklerimin içinde sevdiğim tek şey bu. Hem zaten uyuyor-"

Cümlesini bitiremedi, çünkü Mrs. Coulter'ın cini altın renkte bulanık bir tüy yığını halinde kanepeden fırladı, o daha yerinden kımıldayamadan Pantalaimon'u halıya yapıştırdı. Altın maymunun kavrayışından kurtulamayan Pantalaimon sağa sola bükülür, bağırıp hırlarken Lyra önce hayretle, sonra da korku ve acıyla haykırdı. Birkaç saniye içinde maymun onu alt etmişti: vahşi kara pençelerinden biri boğazındaydı, arka ayaklarıyla da sansarın bacaklarını tutuyordu, Pantalaimon'un kulaklarını diğer ön ayağıyla tuttu ve sanki koparmak istiyormuş gibi çekti. Kızarak bile değil, ama görmesi korkutucu, hissetmesi daha da korkutucu olan soğuk, tuhaf bir kuvvetle.

Lyra dehşet içinde hıçkırdı.

"Yapmayın! Lütfen! Canımızı acıtmayı bırakın!"

Mrs. Coulter çiçeklerden başını kaldırıp baktı.

"Öyleyse sana dediğimi yap," dedi.

"Söz veriyorum!"

Altın maymun, sanki birden usanmış gibi Pantalaimon'dan uzaklaştı. Pantalaimon hemen Lyra'ya koştu, o da cinini öpüp sakinleştirmek için yukarı, yüzünün hizasına kaldırdı.

"Hemen, Lyra," dedi Mrs. Coulter.

Lyra birden arkasını döndü ve yatak odasına girip kapıyı çarptı, ama kapı daha henüz kapanmıştı ki, yeniden açıldı. Mrs. Coulter orada, yarım metre kadar uzakta duruyordu.

"Lyra eğer böyle kaba ve bayağı şekilde davranmaya devam edersen birbirimize cephe alırız ki, bunu ben kazanırım. Hemen o çantayı çıkar. O nahoş şekilde çattığın kaşlarına da hakim ol. Benim duyacağım ya da duymayacağım yerde bir daha asla kapı çarpma. Şimdi, ilk konuklar birkaç dakika içinde gelir, ve seni çok terbiyeli, tatlı, sevimli, masum, ilgili, her haliyle hoş biri olarak bulacaklar. Bunu özellikle istiyorum, Lyra, beni anlıyor musun?"

"Evet, Mrs. Coulter."

"Öyleyse öp beni."

Biraz eğilip ona yanağını uzattı. Lyra onu öpebilmek için parmaklarının ucunda yükselmek zorunda kaldı. Nasıl kadife gibi olduğunu fark etti, bir de Mrs. Coulter'ın teninin hafif şaşırtıcı kokusunu: hoş kokulu, ama biraz metalik. Geriye çekildi, Mrs. Coulter'ın arkasından salona gitmeden önce, omuzdan askılı çantasını tuvalet masasına koydu.

Mrs. Coulter, sanki hiçbir şey olmamış gibi tatlı tatlı, "Çiçeklere ne dersin, canım?" diye sordu. "Sanırım gül seçince hata yapmak imkansız, ama hoş bir şey bile kimi zaman fazla kaçabilir... İkram servisi yeterince buz getirmiş mi? Hadi, iyi bir kız ol da git sor. Ilık içki berbat bir şey... "

Lyra Pantalaimonun tiksintisinin ve altın maymuna duyduğu nefretin her saniyesinin bilincinde olsa da, kaygısızca davranıp sevimlilik etmeyi hayli kolay buldu. Derken kapı zili çaldı, çok geçmeden oda, modaya uygun giyinmiş hanımlar ve yakışıklı ya da seçkin erkeklerle doldu. Lyra kanepe ikram ederek ya da tatlı tatlı gülümseyerek ve onunla konuştuklarında hoş cevaplar vererek, aralarında dolaştı. Kendini evrensel bir ev hayvanı gibi hissediyordu ve bu düşüncesini kendi kendine dile getirdiği anda, Pantalaimon saka kuşu kanatlarını açıp yüksek sesle cıvıldadı.

Lyra cininin haklı çıktığını ona kanıtlamaktan duyduğu neşeyi hissetti ve biraz daha kendi içine çekildi.

Yaşlıca bir hanım, Lyra'yı katlanabilen bir gözlükle inceleyerek, "Hangi okula gidiyorsun bakalım, canım?" diye sordu.

"Okula gitmiyorum," dedi Lyra ona.

"Sahi mi? Annen seni eski okullardan birine gönderir sanmıştım. Çok iyi bir yere…"

Lyra yaşlı hanımın hatasını anlayana kadar hayret içinde kaldı.

"Ah! O benim annem değil! Ben sadece burada ona yardım ediyorum. Onun özel asistanıyım," dedi kendine pay çıkararak.

"Anlıyorum. Peki, senin yakınların kim?"

Lyra gene bir an şaşırdı, sonra cevap verdi.

"Kont ve kontestiler," dedi. "İkisi de Kuzey'deki bir hava kazasında öldü."

"Hangi kont?"

"Kont Belacqua. Lord Asriel'in kardeşiydi."

Yaşlı hanımın kırmızı bir Macaw papağanı olan cini, sanki sinirden yapıyormuş gibi ağırlığını bir ayağından diğerine verdi. Yaşlı hanım da merakla kaşlarını çatmaya başlamıştı ki, Lyra tatlı tatlı gülümseyip onun yanından uzaklaştı.

Büyük kanepenin yakınındaki bir grup erkekle bir genç kadının yanından geçiyordu ki, Toz lafını duydu.

Artık sosyeteyi, erkeklerle kadınların ne zaman flört ettiğini anlamasına yetecek kadar görmüştü ve bu süreci büyülenmiş gibi izliyordu, ama onu

daha da fazla büyüleyen Toz'dan söz edilmesi oldu. Geriye çekilip dinledi. Adamlar âlime benziyordu; genç kadının onlara soru sormasından, Lyra onun bir tür öğrenci olduğuna karar verdi.

"Bir Muskovit tarafından keşfedildi -bunu zaten biliyorsan bana sus de-" diyordu orta yaşlı bir adam, genç kadın ona hayranlıkla bakarken, "Rusakov diye bir adam. Onun adını verip Rusakov zerrecikleri demişler.

Hiçbir şekilde başka zerreciklerle etkileşmeyen temel zerrecikler, saptanması çok zordur, ama işin asıl olağanüstü yanı, insanların onları çekiyor görünmesi."

"Sahi mi?" dedi genç kadın, gözlerini faltaşı gibi açarak.

"Ve daha da olağanüstü olanı," diye devam etti adam, "bazı insanlar diğerlerinden fazla çekiyor. Yetişkinler çekiyor, ama çocuklar çekmiyor. En azından, ergenlik çağma kadar pek çekmiyorlar. Aslında esas neden de..." sesini alçaktı ve genç kadına daha da yaklaşarak elini sır paylaşır havasıyla omuzuna koydu. "Adak Meclisi'nin kurulmasının esas nedeni de bu. Sevgili evsahibemiz sana bunu söyleyebilir."

"Sahi mi? Onun Adak Meclisi ile bir ilgisi mi var?"

"Canım, o Adak Meclisi'nin ta kendisi. Tümüyle onun projesi-"

Adam ona daha da fazlasını anlatacaktı ki, Lyra gözüne çarptı. Lyra da gözlerini kırpmadan ona baktı. Adam belki biraz fazla içmişti, belki genç kadını etkilemeye hevesliydi, çünkü "Bu küçük hanım bu konuda her şeyi biliyordur, eminim," dedi. "Sen Adak Meclisi'ne karşı güvencedesin, değil mi, canım?"

"Ah, evet," dedi Lyra. "Ben buradaki herkese karşı güvencedeyim. Oturduğum yerde, Oxford'da her türlü tehlikeli şey vardı. Çinganlar vardı -çocukları alıp köle olarak Türkler'e satarlar. Sonra dolunayda Port Meadow'da, Godstow'daki eski rahibe manastırından bir kurtadam çıkardı. Bir kere uluduğunu duydum. Sonra Hamhumlar var... "

"İşte ben de onu söylemek istiyordum," dedi adam.

"Adak Meclisi'ne böyle diyorlar, değil mi?"

Lyra, Pantalaimon'un birden titrediğini hissetti, ama cin çok terbiyeli davranıyordu. İki yetişkinin cini, bir kedi ile bir kelebek, fark etmemiş göründü.

"Hamhumlar mı?" dedi genç kadın. "Ne tuhaf isim! Neden onlara Hamhumlar diyorlar?"

Lyra ona Oxford'lu çocukları korkutmak için uydurduğu kan dondurucu hikayelerinden birini anlatmak üzereydi ki, adam yeniden konuşmaya başladı.

"İlk harflerinden, anladın mı şimdi? Hükmî Adak Meclisi. Çok eski bir fikir aslında. Ortaçağda annelerle babalar çocuklarını keşiş ya da rahibe olsun diye kiliseye verirdi. Ve bu talihsiz veletlere adak denirdi. Adak işte, kurban, ya da sunulan bir şey. Toz işini ele aldıklarında da aynı fikre sarıldılar... Küçük dostumuzun belki de bildiği gibi. Neden gidip Lord Boreal'la konuşmuyorsun?" diye ekledi, doğrudan Lyra'ya hitap ederek. "Eminim ki Mrs. Coulter'ın himayesi altındaki kızla tanışmak ister... İste orada, saçlarına ak düşmüş, yılan cinli adam."

Lyra'yı başından atmak istiyordu ki, genç kadınla özel olarak biraz daha konuşabilsin. Lyra bunu hemen anlamıştı. Ama belli ki genç kadın hâlâ Lyra ile ilgileniyordu, onunla konuşmak için adamın yanından kalktı.

"Dur bir dakika... Adın ne?"

"Lyra."

"Benimki Adele Starminster. Gazeteciyim. Şöyle sakin sakin biraz konuşabilir miyiz?"

İnsanların onunla konuşmak istemesini doğal bulan Lyra, "Evet," demekle yetindi.

Kadının kelebek cini havalandı, sağa sola uçuştu, sonra kanatlarını çırparak alçaldı ve ona bir şeyler fısıldadı. Bunun üzerine Adele Starminster, "Cumbaya gel," dedi.

Burası Lyra'nın çok sevdiği bir yerdi; nehre bakıyordu ve gecenin bu saatinde güney kıyısındaki ışıklar, yükselmiş kara sulardaki yansımalarının üstünde pırıl pırıl parlıyorlardı. Bir römorkörün çektiği bir dizi mavna, nehirden yukarı doğru gidiyordu. Adele Starminster oturdu ve yastıklı cumbada ona yer açmak için biraz öteye gitti.

"Profesör Docker Mrs. Coulter'la bir bağlantın olduğunu mu söyledi?"

"Evet."

"Nedir? Kızı falan değilsin, değil mi? Öyle olsa bilirdim-"

"Hayır!" dedi Lyra. "Elbette değilim. Ben onun kişisel asistanıyım."

"Kişisel asistan mı? Bu iş için biraz genç değil misin? Ben seni onun akrabası falan sanmıştım. Nasıl biridir?"

"Çok akıllıdır," dedi Lyra. Bu akşamdan önce olsa çok daha fazlasını söylerdi, ama iş değişmişti.

"Evet ama kişisel olarak," diye ısrar etti Adele Starminster. "Yani, dost canlısı mıdır, sabırsız mıdır, nedir? Burada onunla mı oturuyorsun? Özel hayatında nasıldır?"

"Çok iyidir," dedi Lyra kayıtsızca.

"Ne tür şeyler yapıyorsun? Ona nasıl yardım ediyorsun?" "Hesap falan yapıyorum. Örneğin, seyir için."

"Ah, anlıyorum... Peki, nerelisin? Adım ne demiştin?"

"Lyra. Oxford'dan geldim."

"Mrs. Coulter neden seni seçti-"

Birden durdu, çünkü Mrs. Coulter'in kendisi hemen yakında belirmişti. Adele Starminster'ın ona başını kaldırıp bakışından ve cininin başının etrafında kanatlarını çırparak endişeli şekilde dolaşmasından, Lyra genç kadının aslında partide bulunmaması gerektiğini arılayabiliyordu.

"Adını bilmiyorum," dedi Mrs. Coulter, sakin sakin,

"Ama beş dakika içinde öğreneceğim ve bundan sonra da asla gazeteci olarak çalışmayacaksın. Şimdi çok sessizce ayağa kalk, mesele çıkarmadan çık git. Şunu da eklemeliyim ki seni buraya getiren de cezasını çekecek."

Mrs. Coulter sanki bir tür anbarik güçle yüklü gibi görünüyordu. Kokusu bile değişmişti: bedeninden sıcak bir koku, ısınmış metal gibi bir koku geliyordu. Lyra daha önce de buna benzer bir şey hissetmişti, ama şimdi onu başka birine yöneltilmiş olarak görüyordu ve zavallı Adele Starminster'in karşı çıkacak gücü yoktu. Cini gevşek bir şekilde omuzuna düştü, bayılmadan önce görkemli kanatlarını bir iki kez çırpabildi ancak. Kadının kendisi ise, ayakta zor duruyor gibiydi. Biraz tuhaf bir şekilde kamburunu çıkarmış olarak, yüksek sesle konuşan konukların arasından geçti, salonun kapısından çıkıp gitti. Bir eli omuzundaydı, baygınlık geçiren cinini düşmesin diye tutuyordu.

"Ee?" dedi Mrs. Coulter Lyra'ya.

"Ona önemli hiçbir şey söylemedim," dedi Lyra.

"Ne soruyordu?"

"Ne yaptığımı, kim olduğumu, sadece böyle şeyler."

Lyra bunu söylerken Mrs. Coulter'ın yalnız olduğunu, cininin yanında bulunmadığını fark etti. Nasıl olabilirdi ki böyle bir şey? Ama bir an sonra altın maymun yanında belirdi ve Mrs. Coulter elini uzatarak kolayca onu omuzuna savurdu. Birden tekrar rahat görünmeye başlamıştı.

"Davetli olmadığı aşikar başka birine rastlarsan, canım, gel de beni bul, olur mu?"

Sıcak metalik koku yok oluyordu. Belki de Lyra onu hayal etmişti. Mr Coulter'ın kokusunu yeniden duyuyordu ve gülleri, sigarillo dumanını, başka kadınların kokularını. Mrs. Coulter Lyra'ya sanki "Seninle ben böyle şeylerden anlarız, değil mi?" diyen bir tebessüm savurdu ve başka bazı konukları selamlamak için yanından ayrıldı. Pantalaimon Lyra'nın kulağına fısıldıyordu.

"O buradayken, cini yatak odamızdan çıkıyordu. Casusluk yapıyordu. Aletiyometreyi biliyor!"

Lyra bunun büyük bir ihtimalle doğru olduğunu hissetti, ama bu konuda yapabileceği hiçbir şey yoktu. Profesör, Hamhumlar hakkında ne demişti? Onu bulurum diye etrafına baktı ama henüz görmüştü ki, üniformalı görevli (o gece hizmetkar kılığındaydı) ve başka bir adam Profesörün omuzuna dokunup ona alçak sesle bir şeyler söylediler ve bembeyaz olan adam onları izledi.

Sadece birkaç saniye sürmüştü ve öyle usulca yapılmıştı ki pek fark eden olmadı. Ama Lyra'yı hem endişelendirdi, hem de kendini savunmasız hissetmesine yol açtı.

Partinin verildiği iki büyük odada, çevresindeki konuşmaları yarım kulakla dinleyerek, denemesine izin verilmeyen kokteyllerin tadıyla yarı yarıya ilgilenerek ve gittikçe huysuz bir hal alarak dolaştı. Üniformalı görevli yanına gelip eğilerek onunla konuşana kadar da kimsenin onu gözlediğinin farkına varmadı:

"Miss Lyra, şöminenin yanındaki beyefendi sizinle konuşmak istiyor. Tanımıyorsanız eğer söyleyeyim, Lord Boreal'dır."

Lyra odanın karşısına baktı. Güç sahibi biri gibi görünen, saçlarına kır düşmüş adam dosdoğru ona bakıyordu. Bakışları karşılaşınca başını evet anlamında salladı ve eliyle Lyra'yı çağırdı.

Lyra istemeye istemeye, ama şimdi biraz daha ilgi duyarak, odayı geçip onun yanına gitti.

"İyi akşamlar, çocuğum," dedi adam. Sesi yumuşak ve buyurgandı. Yılan cininin zırhlı başı ve zümrüt gözleri, yakındaki duvarda bulunan kesme camdan lambanın ışığında parıldıyordu.

"İyi akşamlar," dedi Lyra.

"Eski dostum Jordan Başkanı nasıl?"

"Çok iyi, sağ olun."
"Sanırım hepsi seninle vedalaştığına üzülmüştür."
"Evet, öyle."
"Peki ya Mrs. Coulter seni çalıştırıyor mu? Neler öğretiyor sana?"
Lyra kendini asi ve tedirgin hissettiği için bu tepeden bakan sorusuna doğru cevap vermediği gibi her zamanki hayallerine de başvurmadı. Onun yerine, "Rusakov Zerrecikleri'ni ve Adak Meclisi'ni öğreniyorum," dedi.
Adamın dikkati derhal onun üzerinde odaklandı, tıpkı bir anbarik fanusun ışınını odaklamanız gibi. Bütün dikkatiyle ona aktı.
"Neler bildiğini bana söylesen nasıl olur?" dedi.
"Kuzey'de deneyler yapıyorlar," dedi Lyra. Artık kendini iyice pervasız hissediyordu. "Dr. Gramman gibi." "Devam et."
"Toz'u görebildiğin türden özel bir fotogramları var, bir adamı gördüğünde sanki bütün ışık ona geliyormuş gibi, çocuğa hiç gelmiyor. Ya da, o kadar gelmiyor."
"Mrs. Coulter sana böyle bir resim mi gösterdi?"
Lyra tereddüt etti, çünkü bu artık yalan değil başka bir şeydi, onun da bu konuda tecrübesi yoktu.
"Hayır," dedi bir an sonra. "Jordan Koleji'nde bir tane gördüm."
"Kim gösterdi onu sana?"
"Aslında bana göstermiyordu," diye itiraf etti. "Oradan geçiyordum, gördüm. Ve arkadaşım Roger'ı da Adak Meclisi aldı. Ama-"
"Resmi sana kim gösterdi?"
"Asriel amcam."
"Ne zaman?"
"En son Jordan Koleji'nde olduğum zaman."
"Anlıyorum. Peki, başka neler öğreniyorsun? Adak Meclisi'nden söz ettiğini mi duydun?"
"Evet. Ama onu ondan duymadım, burada duydum."
Ki bu da gerçeğin ta kendisi diye düşündü.
Adam gözlerini kısmış ona bakıyordu. Lyra da tüm masumiyetiyle onun bakışlarına karşılık verdi. Sonunda adam başını salladı.
"Demek Mrs. Coulter ona bu çalışmada yardım etmeye hazır olduğuna karar verdi. Enteresan. Çalışmaya başladın mı?"
"Hayır," dedi Lyra. Ne diyordu bu adam? Pantalaimon akıllılık edip en ifadesiz şekline bürünmüş, güve olmuştu, onun duygularını ortaya

vuramazdı; Lyra ise kendi yüzündeki masum ifadeyi koruyabileceğinden emindi.

"Sana çocuklara ne olduğunu söyledi mi, peki?"

"Hayır, bunu söylemedi. Sadece Toz hakkında olduğunu biliyorum, bir de onların bir tür kurban olduğunu."

Bu da pek yalan sayılmaz diye düşündü. Mrs. Coulter'ın kendisi bana söyledi dememişti ki.

"Kurban demek bunu fazla dramatik biçimde ifade etmek olur. Yapılan şey, bizim olduğu kadar onların da iyiliği için. Ve elbette hepsi Mrs. Coulter'a kendi istekleriyle geliyorlar. O da bunun için çok değerli zaten. Katılmak istemeleri gerek ve hangi çocuk ona karşı koyabilir ki? Eğer onları getirmek için seni de kullanacaksa, daha da iyi. Çok memnun oldum."

Ona Mrs. Coulter'ın gülümsediği gibi gülümsedi; sanki bir sırrı paylaşıyorlarmış gibi. Lyra da ona kibar kibar gülümsedi, adam başka biriyle konuşmak için arkasını döndü.

O ve Pantalaimon birbirlerinin dehşetini hissedebiliyorlardı. Lyra kendi başına gidip onunla konuşmak istiyordu; daireden ayrılmak istiyordu; Jordan Koleji'ne ve Onikinci Merdiven'deki küçük basit yatakodasına geri dönmek istiyordu; Lord Asriel'i bulmak istiyordu-

Sanki son dileğinin cevabıymış gibi, onun adından söz edildiğini duydu ve masadaki tabaktan bir kanepe alma bahanesiyle o civarda konuşan grubun yakınına gitti. Mor piskopos giysileri içindeki bir adam;

"… .Hayır," diyordu, "Lord Asriel'in epeyce bir süre bizi rahatsız edeceğini sanmıyorum."

"Nerede hapis dedin?"

"Svalbard kalesinde, bana öyle dediler. Muhafızları panserbjørneymiş, biliyorsunuz, zırhlı ayılar. Korkunç yaratıklar! Bin yaşına da gelse onların elinden kaçamaz. Mesele şu ki ben sahiden de yolun açık, hemen hemen açık olduğunu-"

"Son deneyler hep inandığım şeyi kanıtladı -Toz gerçekten de karanlık ilkenin kendisinin bir yayılımı ve-" "Kulağıma Zoroastra küfürleri mi çalınıyor?"

" Vaktiyle küfür sayılan bir şey-"

"Ve eğer o karanlık ilkeyi tecrit edebilirsek-"

"Svalbard mı dediniz?"

"Zırhlı ayılar-"
"Adak Meclisi-"
"Çocuklar acı çekmiyor, eminim bundan-"
"Lord Asriel hapsedilmiş-"
Lyra yeterince duymuştu. Döndü ve güve-Pantalaimon kadar sessizce hareket ederek yatak odasına girdi, kapıyı kapadı. Partinin gürültüsü birden kayboldu.
"Ee?" diye fısıldadı ve cini hemen omuzunda bir saka kuşu oldu.
"Kaçacak mıyız?" diye fısıldadı o da.
"Tabii. Şimdi bütün bu insanlar etraftayken yaparsak bir süre fark etmez."
"Ama öteki eder."
Pantalaimon Mrs. Coulter'ın cinini kastediyordu. Lyra onun kıvrak, altın bedenini düşününce korkudan midesi bulandı.
Pantalaimon yiğitçe, "Bu sefer onunla dövüşeceğim," dedi. "Ben değişebilirim, o değişemez. Öyle hızla değişeceğim ki beni tutamayacak. Bu sefer ben kazanacağım, göreceksin."
Lyra dalgın dalgın başını salladı. Ne giymeliydi acaba? Görünmeden nasıl çıkabilirdi?
"Git de onları gözle," diye fısıldadı. "Yol açılınca, koşmamız gerek. Güve ol," diye ekledi. "Unutma, kimsenin bakmadığı anda... "
Kapıyı araladı ve Pantalaimon dışarı çıktı, koridordaki sıcak pembe ışıkta kapkara duruyordu.
Bu arada Lyra telaşla giysilerinin en sıcak tutanlarını giydi, daha o öğleden sonra ziyaret ettikleri şık mağazadan aldıkları kömür-ipek torbaların birine de biraz giysi koydu. Mrs. Coulter ona şeker verir gibi para vermişti ve her ne kadar parasını müsrifçe harcamış olsa da hâlâ birkaç altın parası kalmıştı. Parmaklarının ucunda kapıya doğru gitmeden önce, onları da koyu renkli kurtderisi paltosunun cebine koydu.
En son da aletiyometreyi kara kadife kumaşına sardı.
Acaba o nefret verici maymun onu bulmuş muydu? Bulmuştu mutlaka; ona söylemiş olmalıydı; ah, keşke daha iyi saklayabilseydi!
Parmaklarının ucuna basarak kapıya gitti. Odası, neyse ki, salonun en yakınındaki koridorun sonuna açılıyordu ve konukların çoğu da daha ilerideki iki büyük odadaydı. Yüksek sesle konuşmalar, kahkahalar, bir tuvaletin sifonunun usulca çekilmesi, bardakların şıngırtısı duyuluyordu; sonra kulağının dibinde minik bir güve sesi işitti:

"Şimdi! Çabuk!"

Lyra kapıdan süzülerek geçip hole çıktı, üç saniye sonra dairenin kapısını açmaktaydı. Bir an sonra da kapıdan geçmiş, yavaşça kapatmıştı ve gene bir saka kuşu olan Pantalaimon yanında, merdivene koşup kaçtı.

6

Atılan Ağlar

Hızla nehirden uzaklaştı, çünkü Rıhtım genişti ve iyi ışıklandırılmıştı. Orası ile Lyra'nın bulacağından emin olduğu tek yer olan Kraliyet Arktik Enstitüsü arasında arapsaçı gibi dar sokaklar vardı ve Lyra şimdi hızla o karanlık labirente girdi.

Keşke Londra'yı da Oxford'u tanıdığı kadar iyi tanısaydı! O zaman hangi sokaklardan kaçınacağını bilirdi; nereden biraz yiyecek aşırabileceğini de; ya da, en iyisi, hangi kapılara vurup sığınabileceğini. O soğuk gecede, çevredeki bütün karanlık sokaklar hareketle, gizli bir hayatla doluydu ve o hiçbirisini bilmiyordu.

Pantalaimon yabani bir kedi oldu, geceyi delen gözlerle çevrelerindeki karanlığı taramaya başladı. Sık sık durup kabarıyor, Lyra da adım atacağı girişten vazgeçip dönüyordu. Gece seslerle doluydu: aniden patlayan sarhoş kahkahaları, şarkıyla yükselen iki kulak tırmalayıcı ses, bir bodrumdaki iyi yağlanmamış bir makinenin takırtısı ve vızıltısı. Lyra dikkatle hepsinin içinden geçti, duyuları keskinleşmiş ve Pantalaimon'unkilerle birleşmişti, gölgelerden ve dar sokaklardan şaşmıyordu.

Arada bir tramvayların vınlayarak anbarik telleri altında kıvılcım saçtığı daha geniş, daha iyi aydınlatılmış bir sokağın karşı tarafına geçmesi gerekiyordu. Londra sokaklarında karşıdan karşıya geçmenin kuralları vardı, ama o bunlara aldırmıyordu bile, birisi bağırınca da kaçıyordu.

Yeniden özgür olmak iyi bir şeydi. Yanı başında yabani kedi ayakları üzerinde sessizce yürüyen Pantalaimon'un da açık havada olmaktan onunla aynı ölçüde sevinç duyduğunu biliyordu, bu hava dumanla ve kurumla yüklü, gürültülü, puslu Londra havası olsa bile. Çok geçmeden, Mrs. Coulter'ın dairesinde duyduklarının anlamı üzerinde düşünmeleri gerekecekti ama henüz değil.

Ve sonunda da uyuyacak bir yer bulmaları gerekecekti.

Pencereleri ıslak kaldırımın üzerinde pırıl pırıl parlayan büyük bir marketin köşesine yakın bir kavşakta, bir kahveci vardı: bir gölgelik gibi

yukarı doğru kaldırılabilen tahta bir kapağın altındaki tezgahıyla, tekerlekli küçük bir kulübe. İçeriden sarı bir ışık geliyordu, kahve kokusu dışarı süzülüyordu. Beyaz ceketli kahveci, tezgahın üzerine eğilmiş, iki üç müşteriyle konuşuyordu.

Baştan çıkarıcıydı. Lyra artık bir saattir yürüyordu, hava soğuk ve rutubetliydi. Serçe şekli almış Pantalaimon'la birlikte tezgaha gitti, sahibinin ilgisini çekmek için parmak ucunda yükseldi.

"Bir fincan kahve ve jambonlu bir sandviç lütfen," dedi. "Dışarıda olman için epey geç bir saat, canım," dedi

Silindir şapkalı ve beyaz ipek fularlı bir beyefendi.

"Evet," dedi Lyra, kalabalık kavşağı gözden geçirmek için ona sırtını dönerek. Yakınlardaki bir tiyatro o anda boşalmaktaydı, ışıklı fuayenin çevresinde birikmiş olan kalabalık, taksi çağırıyor, paltolarını sırtlarına atıyorlardı. Öbür tarafta, Chthonic Demiryolları İstasyonu'nun girişi vardı, orada da bir kalabalık basamakları inip çıkıyordu.

"Al bakalım, canım," dedi kahveci. "İki şilin."

"İzin ver de bunu ben ödeyeyim," dedi silindir şapkalı adam.

Lyra, neden olmasın diye düşündü. Ondan hızlı koşabilirim ve daha sonra bütün parama ihtiyacım olabilir. Silindir şapkalı adam tezgaha bir bozuk para attı ve ona gülümsedi. Cini, bir Madagaskar maymunuydu. Onun yakasına tutunmuş, faltaşı gibi gözlerle Lyra'ya bakıyordu.

Lyra sandviçini ısırdı, gözlerini kalabalık sokaktan ayırmadı. Nerede olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu, çünkü Londra'nın haritasını hiç görmemişti ve ne kadar büyük olduğunu da, kırları bulmak için ne kadar yürümesi gerektiğini de bilmiyordu.

"Adın ne senin?" diye sordu adam.

"Alice."

"Hoş bir isim. İzin ver de şundan kahvene koyayım... ısınasın diye..."

Gümüş bir mataranın kapağını açıyordu.

"Onu sevmem," dedi Lyra. "Sadece kahve severim."

"Bahse girerim daha önce hiç böyle konyak içmemişsindir."

"İçtim. Her tarafa kustum. Tam bir şişeydi, ya da işte hemen hemen o kadar."

"Nasıl istersen," dedi adam, şişeyi kendi fincanına doğru eğerek. "Nereye gidiyorsun, böyle tek başına?

"Babamla buluşacağım."

"Baban kim, peki?"
"Bir katil."
"Ne?"
"Dedim ya, katil. Mesleği bu. Bu akşam da bir işi var. Yanımda ona temiz elbise getirdim, çünkü işini bitirince genellikle baştan aşağı kana bulanmış olur."
"Ah! Şaka ediyorsun."
"Hiç de bile."
Madagaskar maymunu yumuşak bir miyavlama sesi çıkardı ve adamın başının arkasından tırmandı, ona bakmak için. Lyra kahvesini vurdumduymaz bir edayla içti, sandviçinin son lokmasını da yedi.
"İyi geceler," dedi. "Babamın geldiğini gördüm. Biraz öfkeli görünüyor."
Silindir şapkalı adam etrafa bakındı, Lyra da tiyatrodan çıkan kalabalığa doğru ilerledi. Chthonic Demiryolu'nu ne kadar merak etse de (Mrs. Coulter buranın aslında kendi sınıflarından insanlar için yapılmadığını söylemişti), yeraltında tuzağa düşmekten korkuyordu; en iyisi gerekirse koşabileceği açık havada olmaktı.
Yürüdü, yürüdü, sokaklar gitgide daha karanlık bir hal aldı, boşaldı. Yağmur çiseliyordu ama bulut olmasa bile, şehrin gökyüzü yıldızları göstermeyecek kadar ışığa bulanmıştı. Pantalaimon kuzeye gittiklerini sandığını söyledi, ama kim bilebilirdi?
Birbirinin eşi, sadece bir çöp tenekesinin sığacağı büyüklükte bahçeleri olan tuğla evlerin; yüksek bir duvarın tepesinde anbarik bir ışığın sönük sönük yandığı, bir bekçinin mangal başında uyukladığı tel örgülü büyük çıplak fabrikaların; arada bir de, sadece dışındaki haç sayesinde bir depodan ayırt edilebilen loş küçük bir kilisenin bulunduğu, sonu gelmez sokaklar. Bir seferinde bu kiliselerden birinin kapısını açmaya hamle edecek oldu, ama karanlıkta, hemen oracıktaki banktan bir inilti yükseldi. Sundurmanın uyuyan şekillerle dolu olduğunu fark edip kaçtı.
Kapalı ve kepenkleri inmiş dükkanların olduğu bir sokakta yorgun argın yürürlerken, "Nerede uyuyacağız, Pan?" diye sordu.
"Bir yerlerde, bir kapı ağzında."
"Görülmek istemiyoruz ama. Öyle ortadalar ki."
"Aşağıda bir kanal var... "
Sola giden bir yan yoldan aşağı bakıyordu. Gerçekten de, hafifçe parıldayan koyu bir bölge, orada su olduğunu gösteriyordu ve bakmak için

ihtiyatla gittiklerinde, ondan fazla mavnanın rıhtıma bağlı olduğu bir kanal limanı buldular. Teknelerin kimi suda yükselmiş, kimi de darağacı gibi vinçlerin ağırlığı altında suya biraz daha fazla gömülmüştü. Bir ahşap kulübenin pencerelerinden birinde solgun bir ışık vardı, madeni bacadan ince bir duman tütüyordu; bunun dışındaki ışıklar ya depo duvarının tepesinde ya da bir vincin köprüsünde olduğundan, zemin karanlık kalıyordu. Rıhtımda kömür-ruhu fıçıları, istiflenmiş koca yuvarlak keresteler, kauçuk kaplı kablo ruloları yığılıydı.

Lyra ayak parmaklarının ucunda kulübeye gidip pencereden içeri göz attı. İhtiyar bir adam dikkatli dikkatli resimli bir gazeteyi okuyor ve pipo içiyordu, spanyel cini masaya kıvrılıp uyumuştu. Lyra bakarken adam kalktı, demir sobanın üzerinden kararmış bir çaydanlık alıp getirdi ve yeniden oturup gazetesine gömülmeden önce çatlak bir kupaya sıcak su koydu.

"Bizi içeri alır mı diye sorsak mı, Pan?" diye fısıldadı Lyra, ama Pan'ın dikkati başka yerdeydi: önce bir yarasa oldu, sonra bir baykuş, sonra gene yabani kedi; kız onun paniğinden etkilenerek dört bir yana bakındı ve sonunda Pan'la aynı anda onları gördü: iki adam iki yandan ona doğru koşuyordu, öndekinin elinde bir ağ vardı.

Pantalaimon kulakları tırmalayan bir feryatla, bir leopar olarak daha yakındaki adamın cinine, vahşi görünüşlü bir tilkiye doğru atıldı, onu geriye doğru yuvarladı, cin adamın bacaklarına dolandı. Adam küfredip yana kaçtı, Lyra da onun yanından fırlayarak iskelenin açık alanlarına doğru koştu. Köşeye sıkışmaması gerekiyordu.

Şimdi bir kartal olan Pantalaimon ona doğru dalışa seçerek bağırdı:

"Sola! Sola!"

Kız oraya doğru döndü, kömür ruhu fıçıları ile oluklu demirden bir hangarın kenarı arasında bir açıklık görüp oraya ok gibi atıldı.

Ama ah o ağlar yok mu?

Havada bir ıslık sesi duydu, yanağının yanından bir şey sürtünerek geçti ve fena halde canını yaktı. Nefret verici gemici ipleri yüzüne, kollarına, ellerine dolanıp kıpırdamasını engelledi ve Lyra yere yuvarlandı. Hırlıyor, debeleniyor, ağı yırtmaya çabalıyordu, ama boşuna.

"Pan! Pan!"

Ama tilki-cin kedi-Pantalaimon'a pençe attı, Lyra onun acısını kendi etinde hissetti ve cini düşerken, hıçkırırcasına bir çığlık attı. Adamlardan

biri onun etrafına, kollarıyla bacaklarına, boğazına, vücuduna, başına, kordonları hızla doluyor, ıslak toprakta onu defalarca sarıp sarmalıyordu. Çaresizdi, bir örümceğin ağına düşen sinek gibi. Canı yanmış zavallı Pan ona doğru sürükleniyordu, tilki-cin sırtını dişleriyle yakalamıştı, değişecek hali bile kalmamıştı ve diğer adam, bir su birikintisinde yatıyordu, boynunda bir okla. Ağı bağlayan adam da bunu fark ederken, birden bütün dünya durdu.

Pantalaimon doğrulup gözlerini kırpıştırdı, sonra hafif bir pat sesi duyuldu ve ağlı adam Lyra'nın tam karşısında tıkanıyor, boğuluyor gibi sesler çıkararak yere düştü. Lyra dehşet içinde çığlığı bastı: adamdan kan akıyordu!

Koşan ayak sesleri... Birisi adamı öteye doğru sürükledi ve üzerine eğildi; sonra başka eller Lyra'yı kaldırdı, bir bıçak hareketiyle ağ ipleri birer birer koptu. Lyra tükürerek onları koparırcasına üstünden sıyırdı, hemen Pantalaimon'a sarılmaya koştu.

Diz çökmüş dururken başını kaldırıp yeni gelenlere baktı. Biri bir yay, diğerleriyse bıçak taşıyan üç esmer adam; o dönünce yaylı adam nefesini hızla içine çekti.

"Lyra değil mi bu?"

Aşina bir sesti, gene de adam öne adım atıp en yakındaki ışık yüzüne ve omuzundaki atmacaya vurana kadar nereden tanıdığını çıkartamamıştı. Ama görünce tanıdı.

Bir çingan! Gerçek bir Oxford çinganı!

"Tony Costa," dedi adam. "Hatırladın mı? Jericho'da teknelerin kıyısında küçük kardeşim Billy ile oynardın, Hamhumlar onu almadan önce."

"Oh, Tanrım, Pan, güvendeyiz!" diye hıçkırdı Lyra, ama birden aklına bir şey geldi: o gün kaçırdığı tekne Costa'ların teknesiydi. Ya hatırlarsa?

"Bizimle gelsen iyi olur," dedi Tony. "Yalnız mısın?"

"Evet. Kaçıyordum..."

"Anlaşıldı, konuşma şimdi. Sessiz ol, yeter. Jaxer, o cesetleri gölgeye çek. Kerim, çevreyi kolla."

Lyra yabani kedi Pantalaimon'u bağrına basmış, titreyerek ayağa kalktı. Cin bir şeye bakmak için dönmüştü,

Onun bakışını izledi ve o da anlayıp birden meraka kanıldı: ölü adamların cinlerine ne olmuştu? Soluyorlardı, buydu cevabı; soluyor ve duman atomları gibi süzülüp gidiyorlardı, hem de insanlarına tutunmaya çalıştıkları

halde. Pantalaimon gözlerini gizledi, Lyra da körü körüne Tony Costa'ya yetişmeye çalıştı.

"Burada ne yapıyorsunuz?" dedi.

"Sus, kızım. Zaten yeterince dert var başımızda, daha fazlasını almayalım. Teknede konuşuruz."

Öne düşüp onu küçük ahşap bir köprüden kanal limanının göbeğine götürdü. Diğer iki adam sessizce arkalarından geliyordu. Tony döndü, rıhtımda yürüyüp ahşap bir iskeleye çıktı, oradan da dar bir tekneye binip kabinin kapısını açtı.

"Gir içeri," dedi. "Çabuk ol."

Lyra onun dediğini yaptı, aletiyometrenin orada olduğundan emin olmak için eliyle çantasına vurdu (onu hiç elinden bırakmamıştı, ağların içindeyken bile). Uzun dar kabinde, bir kancaya takılı fenerin ışığında, saçlarına ak düşmüş, elinde bir kağıtla bir masada oturan iriyarı güçlü kuvvetli bir kadın gördü. Lyra, Billy'nin annesini tanıdı. "Bu da nesi?" dedi kadın. "Bu Lyra olamaz, ha?"

"Ta kendisi, Anne, yola çıkmamız gerek. Kanal limanında iki adam öldürdük. Hamhum sanmıştık ama galiba Türk tüccarlar. Lyra'yi yakalamışlardı. Neyse, boşver konuşmayı- yola çıkınca konuşuruz."

"Gel buraya, çocuk," dedi Costa Ana.

Lyra yarı mutlu, yarı tedirgin, onun sözünü dinledi, çünkü Costa Ana'nın sopa gibi elleri vardı, üstelik şimdi emin olmuştu: Roger ve diğer kolejli çocuklarla esir alındıkları sahiden onların teknesiydi. Ama tekne-annesi ellerini Lyra'nın yüzünün iki yanına koydu ve bir atmaca olan cini şefkatle Pantalaimon'un yabani kedi kafasını yalamak için eğildi. Sonra Costa Ana koca kollarıyla Lyra'yı sardı ve onu göğsüne bastırdı.

"Burda n'apıyorsun bilmiyorum, ama bitkin görünüyorsun. Billy'nin yatağına yatarsın, hele sana sıcak bir şey vereyim de iç. Şuraya otur bakayım, çocuğum."

Anlaşılan korsanlığı bağışlanmış, en azından, unutulmuştu. Lyra, gazla çalışan motorun boğuk gümbürtüsü tekneyi sarsarken, iyice ovalanmış bir çam masanın gerisindeki yastıklı sıraya kaydı.

"Nereye gidiyoruz?" dedi.

Costa Ana demir ocağa demir kulplu bir tencere koyuyordu ve ateşi harlandırmaya çalışıyordu.

"Buradan uzaklara. Şimdi konuşmak yok. Sabaha konuşuruz."

Başka bir şey söylemedi, hazır olunca Lyra'ya bir fincan süt verdi, tekne harekete geçince de güverteye çıkıp arada bir erkeklerle fısıldaştı. Lyra sütü yudumladı, karanlık rıhtımın yanından geçişini gözlemek için güneşliğin bir köşesini kaldırdı. Bir iki dakika sonra mışıl mışıl uyuyordu.

Dar bir yatakta, ta aşağılardan gelen rahatlatıcı makine gümbürtüsüyle uyandı. Yerinde doğruldu, kafasını vurdu, küfretti, etrafı yokladı ve daha dikkatli davranarak kalktı. Cılız gri bir ışık ona her biri boş ve güzelce düzeltilmiş diğer üç ranzayı gösterdi; biri onunkinin altında, diğer ikisi ise minik kabinin diğer yanındaydı.

Yandan aşağı bacaklarını sarkıtınca iç çamaşırlarıyla olduğunu gördü; elbisesi ile kurtderisi paltosu, alışveriş torbası ile birlikte ranzanın ayakucunda katlanmış duruyorlardı. Aletiyometre hâlâ yerindeydi.

Çabucak giyindi, uçtaki kapıdan geçince kendini ocaklı kabinde buldu, sıcacıktı. Ama orada da kimse yoktu. Pencerelerden iki tarafta da gri bir sis girdabı gördü, arada bir bina ya da ağaç olabilecek karanlık şekiller göze çarpıyordu.

O güverteye çıkamadan dış kapı açıldı ve üzerine çiy damlalarının bin tane minik inci gibi konmuş olduğu eski bir tüvit paltoyla, Costa Ana içeri girdi.

"İyi uyudun mu?" dedi, bir tavaya uzanarak. "Şimdi ayak altından çekilip otur da, sana kahvaltı hazırlayayım. Öyle dikilip durma, yer yok."

"Neredeyiz?" dedi Lyra.

"Büyük Kavşak Kanalı'nda. Göze görünme, çocuk. Yukarı çıkmanı istemiyorum. Bela var."

Tavaya iki domuz pastırması dilimi kesti, bir de yumurta kırdı.

"Ne tür bela?"

"Başa çıkamayacağımız bir şey değil, sen ayak altında dolaşmazsan."

Ve Lyra yiyene kadar da başka şey demedi. Tekne bir noktada yavaşladı, kenara bir şey çarptı, erkek seslerinin öfkeyle yükseldiğini duydu; ama sonra birinin şakası onları güldürdü, sesler uzaklaştı ve tekne ilerledi.

Derken Tony Costa kabine daldı. Annesi gibi onun da üzerinde inci gibi çiy damlaları vardı, yün şapkasını ocağın üzerinde sallayınca su damlaları sıçradı ve cızırdadı. "Ona ne anlatacağız, Ana?"

"Önce sor, sonra anlat."

Tony teneke bir maşrapaya biraz kahve koyup oturdu. Güçlü, çok esmer yüzlü bir adamdı, Lyra şimdi onu gün ışığında gördüğü için ifadesinde

hüzünlü bir acımasızlık olduğunu fark etmişti.
"Tamam," dedi. "Şimdi sen bize Londra'da ne yaptığını söyle, Lyra. Biz seni Hamhumlar aldı sandık."
"Bu hanımla yaşıyordum, tamam mı?"
Lyra hikayesini beceriksizce toparladı ve sanki dağıtmaya hazır bir iskambil destesini karıştırıyormuş gibi silkeleyip sıraya koydu. Onlara her şeyi anlattı, aletiyometre dışında.
"Sonra dün gece bu kokteyl partide aslında ne yaptıklarını öğrendim. Mrs. Coulter Hamhumlardan biriydi, daha çok çocuk yakalamakta ona yardım edeyim diye beni kullanacaktı. Ve ne yapıyorlar biliyor..."
Costa Ana kabinden çıkıp kaptan kabinine gitti. Tony kapı kapanana kadar bekledi, sonra sözünü kesti.
"Ne yaptıklarını biliyoruz. Hiç değilse, bir kısmını biliyoruz. Çocukların geri gelmediğini biliyoruz. Çocukları Kuzey'e, çok uzaklara götürüyorlar ve onların üzerinde deneyler yapıyorlar. Önce farklı hastalıklarla ilaçları deniyorlar sanmıştık, ama bunu iki ya da üç yıl önce bir anda yapmaya başlamanın bir mantığı yok. Sonra Tatarlar'ı düşündük, belki Sibirya'nın oralarda gizli bir anlaşma yapılmıştır dedik. Çünkü Tatarlar da kömür ruhu ve ateş madenleri için diğer herkes gibi Kuzey'e göçmek istiyor ve Hamhumlar'ın çıkmasından da önceden beri savaş söylentileri var. Gogoklar'ın onlara çocuk vererek Tatar şeflerini satın aldıklarını düşündük, çünkü onları yiyorlar, değil mi? Çocukları pişirip yiyorlar."
"Hiç de bile!" dedi Lyra.
"Yiyorlar. Anlatılacak daha bir sürü şey var. Nâlkâinen'leri duymuş muydun hiç?"
Lyra, "Hayır," dedi. "Mrs. Coulter'dan bile duymadım. Neymiş onlar?"
"Orada ormanlarda olan bir tür hayalet. Çocuk boyundalar, kafaları yok. Geceleri el yordamıyla dolaşıyorlar ve eğer ormanda uyuyorsan seni yakalıyorlar, hayatta bırakmıyorlar. Nâlkâinen, bir Kuzey kelimesi. Sonra Rüzgaremiciler, onlar da tehlikeli. Havada süzülüyorlar. Bazen bir araya toplanmış Rüzgaremici öbeklerine rastlıyorsun, ya da bir dikene takılıp yakalanmış oluyorlar. Sana değdikleri anda bütün gücün uçup gidiyor. Onları göremiyorsun, sadece havada titrek bir pırıltı şeklinde gözüküyorlar. Ve Soluksuzlar..."
"Onlar da kim?"

"Yarı-öldürülmüş savaşçılar. Canlı olmak başka şey, ölü olmak başka, ama yarı ölü olmak ikisinden de beter. Bir türlü ölemiyorlar, yaşamak ise hepten uzak onlara. Dolaşıp duruyorlar öyle, sonsuza kadar. Onlara yapılmış olanlar yüzünden adları da Soluksuzlar."

"Ne yapılmış ki?" dedi Lyra, gözleri faltaşı gibi açılmış halde.

"Kuzey Tatarlar'ı kaburgalarını pat diye açıp akciğerlerini çıkarıyor. Bu iş bir sanat. Onları öldürmeden yapıyorlar ama cinleri elleriyle pompalamazsa ciğerleri artık çalışamıyor, sonuçta da soluk almakla soluksuz kalmak arasında bir yerdeler, hayatla ölüm arasında, yarı ölü, anlıyorsun ya. Cinleri de gece-gündüz pompalayıp duruyor, yoksa onlarla birlikte yok olacaklar. Bazen ormanda bütün bir Soluksuzlar müfrezesine rastlanırmış, öyle duydum. Sonra bir de panserbjørne var -duydun mu onları? Zırhlı ayı demek. Kocaman beyaz ayılar ve-"

"Evet! Duydum onları! Dün akşamki adamlardan biri dedi ki amcam, Lord Asriel, zırhlı ayıların nöbet tuttuğu bir kalede hapsedilmiş."

"Öyle, ha? Peki ne yapıyormuş orada?"

"Keşif. Ama adamın konuşmasından anladığım kadarıyla amcamın Hamhumlarla aynı taraftan olduğunu sanmıyorum. Bence onun hapiste olmasına seviniyorlar."

"Eh, eğer zırhlı ayılar başında nöbet tutuyorsa, dışarı çıkamaz. Paralı asker gibiler, bunun ne olduğunu biliyor usun? Parayı verene kuvvetlerini satarlar. İnsanlar gibi elleri var, çok eskilerde demir işleme hüneri edinmişler, en çokta meteorik demir, ondan kocaman tabakalarla plakalar yapıp kendi üstlerini kaplıyorlar. Yüzyıllardır Skraeling'lere baskın yaparlar. Gaddar katillerdir, hiç acımaları yoktur. Ama sözlerini tutarlar. Bir panserbjørnla pazarlık edersen eğer, bu pazarlığa güvenebilirsin."

Lyra bu dehşet verici olayları korku içinde ölçüp biçti.

Tony biraz sonra, "Annem Kuzey hakkında bir şey duymak istemiyor," dedi, "Billy'nin başına gelmiş olabilecek şeyler yüzünden. Onu Kuzey'e götürdüklerini biliyoruz, anlıyorsun ya?"

"Nerden biliyorsunuz?"

"Hamhumlardan birini yakalayıp konuşturduk. Bunun için biliyoruz neler yaptıklarını, biraz da olsa. O dün geceki iki tanesi Hamhum değildi; fazla beceriksizdiler. Eğer Hamhum olsalardı onları canlı ele geçirirdik. Anlıyorsun ya, Hamhumlar biz Çingan halkına herkesten beter bir darbe vurdu, ne yapacağımıza karar vermek için toplanıyoruz. Dün gece de o

yüzden kanal limanındaydık, kumanya alıyorduk, çünkü Bataklık'ta büyük bir toplantı var, biz buna Kementleme deriz. Bana sorarsan, diğer çinganların bildiklerini duyunca, bilgimizi bir araya getirince, bir kurtarma ekibi yollarız herhalde. Yani, ben John Faa olsam böyle yaparım.

"John Faa da kim?"

"Çinganların kralı."

"Çocukları sahiden kurtaracak mısınız? Peki, ya Roger'ı?"

"Roger da kim?"

"Jordan Koleji mutfak uşağı. Tıpkı Billy gibi onu da aldılar, ben Mrs. Coulter'la gelmeden bir gün önce. Bahse girerim ki, beni alsalar o gelip kurtarırdı. Eğer siz Billy'yi kurtaracaksanız, ben de gelip Roger'ı kurtarmak isterim."

Ve Asriel Amca'yı diye düşündü, ama bir şey söylemedi.

7

John Faa

Lyra şimdi kafasında bir görev edindiği için kendini çok daha iyi hissediyordu. Mrs. Coulter'a yardım etmek de fena değildi, ama Pantalaimon haklıydı: aslında orada doğru dürüst bir iş yapmıyordu, sadece cici bir ev hayvanıydı. Çingan teknesinde ise gerçek iş vardı, Costa Ana da dalga geçmesine hiç meydan vermiyordu. Lyra temizlik yapıyor, etrafı süpürüyor, patates soyuyor, çay demliyordu, pervane milinin yataklarını yağlıyor, pervanenin üzerindeki yosun-kapanını temiz tutuyor, bulaşık yıkıyor, havuz kapaklarını açıyor, demirleme mahallerinde tekneyi bağlıyordu ve birkaç gün içinde sanki çingan olarak doğmuş gibi bu yeni hayatı tamamen benimsemişti.

Fark etmediği şey ise Costalar'ın, su kıyısı halkının Lyra'ya gösterebileceği olağandışı ilgi işaretlerine karşı her saniye tetikte olduklarıydı. Kendi daha önce fark etmemiş olsa bile o önemliydi ve Mrs. Coulter ile Adak Meclisi'nin onu her yerde arayacağı kesindi. Gerçekten de Tony yoldaki pub'larda yapılan dedikodulardan polisin hiçbir açıklamada bulunmaksızın evlere, çiftliklere inşaat şantiyelerine ve fabrikalara baskınlar düzenlediğini öğrenmişti. Kayıp bir kızı aradıkları yolunda da bir rivayet vardı. Bu da başlı başına tuhaftı, kaybolup da hiç aranmayan onca çocuk düşünülecek olursa. Çinganları da, kara halkını da, gergin ve sinirli bir hal almıştı.

Costalar'ın Lyra'ya duyduğu ilginin bir başka nedeni daha vardı, ama o bunu birkaç gün sonrasına kadar öğrenemeyecekti.

Böylece, bir havuz kapağı bekçisinin kulübesini ya da bir kanal limanını geçtikleri zaman, ya da avarelerin takılma ihtimali olan yerlerde, onu güvertenin altında tuttular. Bir seferinde polisin su yolundan gelen bütün tekneleri aradığı ve her iki yönde trafiği durdurduğu bir kasabadan geçtiler. Ama Costa'lar bunun da üstesinden geldi. Ana'nın ranzasının altında gizli bir bölme vardı, polis iki saat süreyle tekneyi sonuç alamadan harman ederken, Lyra burada sıkışmış halde yattı.

Daha sonra, "İyi ama neden cinleri beni bulmadı?" diye sordu, Ana da ona gizli bölmenin astarını gösterdi: cinler üzerinde uyutucu etkisi olan sedir ağacı tahtası. Gerçekten de Pantalaimon bütün bu süreyi Lyra'nın başının yanında mutlu bir şekilde uyuyarak geçirmişti.

Costa'ların teknesi ağır ağır, birçok yerde durup, birçok yerden saparak Bataklıklar'a; Doğu Anglia'da bulunan, muazzam göklere ve uçsuz bucaksız bataklara sahip o geniş ve haritası asla tam olarak çıkarılmamış yabanıl araziye yaklaştı. En uzak ucu sığ denizin koyları ve gelgit haliçleriyle, denizin öbür tarafı ise Hollanda ile ayırt edilemez şekilde karışıyordu: Bataklıklar'ın bazı bölümlerinin suyu oraya yerleşen Hollandalılar tarafından boşaltılmış, üzerine setler yapılmıştı. Böylece Bataklıklar'ın dili Felemenk dilinin izleriyle doluydu. Ama suyu asla boşaltılmamış, bitki ekilmemiş ya da yerleşilmemiş, yılanbalıklarının yüzdüğü ve su kuşlarının üşüştüğü, tekinsiz bataklık ateşlerinin yandığı, pusuya yatanların ihtiyatsız seyyahları kandırıp bataklarda felaketlerine çektiği en vahşi merkezi bölgelere gelince, işte çingan halkı hep buralarda toplanmayı güvenli bulmuştu.

Ve şimdi çingan tekneleri bin tane yılankavi kanaldan ve koydan ve su yolundan, yüzlerce milkarelik bataklık alandaki biraz olsun yüksek tek arazi parçası olan Byanplats'a doğru gidiyordu. Orada, çevresinde kalıcı bir mesken öbeği olan, ahşaptan yapılma kadim bir toplantı binası vardı; ayrıca rıhtımlar, iskeleler ve bir yılan- balığı pazarı da. Çinganlar, ailelerin toplanması anlamına gelen Byankementlemesi için çağrıda bulunulunca su yollarını öyle çok tekne doldururdu ki, güvertelerinde her yönde miller boyunca yürüyebilirdiniz; ya da, öyle derlerdi. Çinganlar Bataklıklar'a hakimdi. Başka hiç kimse buraya girmeye cesaret edemezdi ve çinganlar barışı korur, adilane ticarette bulunurken, kara halkı ardı arkası kesilmeyen kaçakçılığa ve arada bir patlak veren kavgalara göz yumardı. Eğer bir çingan cesedi kıyının aşağılarında sahile sürüklenir ya da bir balık ağına takılırsa, eh - n'olmuş, olup olacağı bir çingan işte.

Lyra Bataklıklar'da yaşayanların, büyük hayalet köpek Kara Shuck'ı, cadı yağı kabarcıklarından doğan bataklık ateşlerinin hikayelerini, büyülenmiş halde dinledi ve daha Bataklıklar'a varmadan kendine çingan gözüyle bakmaya başladı. Kısa sürede Oxford sesine geri dönmüştü, şimdi de Bataklık-Felemenk kelimeleriyle eksiksiz bir çingan sesi geliştiriyordu. Costa Ana ona birkaç şeyi hatırlatmak durumunda kaldı.

"Sen çingan değilsin, Lyra. Çalışırsan kendine çingan süsü verebilirsin, ama biz sadece çingan dilinden ibaret değiliz. Derinliklerimiz, kuvvetli akıntılarımız vardır. Biz tepeden tırnağa su insanıyız, sense değilsin, sen ateş insanısın. En çok bataklık ateşine benziyorsun, çingan planında yerin bu; senin ruhunda cadı yağı var. Aldatıcı, işte sen busun, çocuk."

Lyra incinmişti.

"Ben kimseyi aldatmadım! Sorun hele... "

Soracak kimse yoktu, tabii. Costa Ana güldü, ama şefkatle.

"Sana iltifat ettiğimi görmüyor musun, seni kaz yavrusu?" dedi. Lyra da, anlamasa bile, sakinleşti.

Byanplats'a vardıklarında akşam olmuştu ve güneş kanlı bir gökyüzünde batmak üzereydi. Alçak ada ve Zaal da aynı etraftaki kümelenmiş binalar gibi ışığın önünde kara kara tümsekler oluşturmuşlardı. Durgun havada incecik dumanlar yükseliyordu ve her yandaki teknelerden kızaran balıkların, yapraksomununun ve jenniver ruhunun kokuları geliyordu.

Tekneyi Zaal'a yakın bir yere, Tony'nin kuşaklardan beri aileleri tarafından kullanıldığını söylediği bir demirleme yerine bağladılar. Derken Costa Ana, tavayı faaliyete geçirdi, içinde iki tane tombul yılanbalığı tıslayıp yağlar saçıyordu, patatestozu için çaydanlığı da ateşe koydu.

Tony ile Kerim saçlarını yağladılar, en iyi deri ceketlerini giyip mavi puantiye eşarplarını bağladılar, parmaklarını gümüş yüzüklerle doldurdular ve komşu teknelerde eski dostlarla selamlaşmaya, en yakındaki barda bir-iki kadeh içmeye gittiler. Önemli haberlerle geri döndüler.

"Tam vaktinde gelmişiz. Kementleme bu gece yapılıyor. Ve kasabada diyorlar ki -buna ne dersiniz, bakalım?- kayıp çocuk, bir çingan teknesindeymiş ve bu gece Kementleme'de ortaya çıkacakmış!"

Yüksek sesle güldü ve Lyra'nın saçını karıştırdı. Bataklıklara girdiklerinden beri gittikçe daha iyi huylu olmuştu, dışarıda yüzünde görülen o vahşi kasvet, sanki bir maskeydi. Ve Lyra, çabucak yemeğini yer, bulaşıkları yıkar, saçını tarayıp aletiyometreyi kurtderisi paltosunun cebine koyar ve yokuş yukarı Zaal'a doğru yola koyulan bütün diğer ailelerle kıyıya atlarken, yüreğinde bir heyecanın büyüdüğünü hissediyordu.

Tony'nin şaka yaptığını sanmıştı. Çok geçmeden yapmadığını anladı, ya da kendisinin sandığı kadar çok çingana benzemediğini, çünkü birçok kişi gözünü dikip baktı, çocuklar parmaklarıyla gösterdiler ve Zaal'ın büyük kapılarına geldiklerinde, her iki taraflarında, gözlerini dikip bakmak ve

onlara yer açmak için geriye çekilen kalabalığın ortasında, tek başlarına yürüyorlardı.

O zaman Lyra gerçekten tedirgin olmaya başladı.

Costa Ana'ya sokulup onun yanında kaldı, Pantalaimon ise büyüyebileceği kadar büyüyüp ona güvence vermek için panter biçimini aldı. Costa Ana, sanki dünyada hiçbir şeyin onu durdurması ya da daha hızlı hareket ettirmesi mümkün değilmiş gibi basamakları ağır ağır çıktı,

Tony ile Kerim de onun iki yanında prensler gibi gururla yürüdüler.

Salon, izleyicilerin yüzleriyle bedenlerini yeterince ısıtan, ama yüksek çatı kirişlerini karanlıkta bırakan nafta lambalarıyla aydınlatılmıştı. İçeri giren insanlar yerde kendilerine yer bulabilmek için mücadele etmek zorunda kaldı, sıralar zaten dolmuştu; ama aileler yer açmak için sıkıştı, çocuklar kucağa çıktı, cinler ise ya ayaklar altında kıvrıldı ya da kaba ahşap duvarlara tüneyip ayak altından çekildiler.

Zaal'ın önünde, sekiz tane oyma tahta sandalyenin yerleştirildiği bir platform vardı. Lyra ile Costa'lar salonun kenarında ayakta duracak yer bulurken platformun arka tarafındaki gölgeler arasından sekiz adam belirdi ve sandalyelerin önünde durdular. Birbirlerini susturup en yakındaki banklara sıkışan dinleyicilerden bir heyecan dalgası yükseldi. Sonunda sessizlik oldu ve platformdaki adamların yedi tanesi oturdu.

Ayakta kalan adam, yetmiş küsur yaşında ama uzun boylu, boğa boyunlu ve güçlüydü. Çoğu çingan gibi, sade yelken bezinden bir ceketle ekose gömlek giyiyordu; kuvvetli ve otoriter havası dışında, onu diğerlerinden ayıran bir şey yoktu. Lyra bu havayı tanıdı: Asriel Amca'da vardı, Jordan Başkanında da. Bu adamın cini, Başkan'ın kuzgununa çok benzeyen bir kargaydı.

Tony, "Bu John Faa, batı çinganlarının efendisi," diye fısıldadı.

John Faa, kalın bir sesle ağır ağır konuşmaya başladı.

"Çinganlar! Kementleme'ye hoş geldiniz. Buraya dinlemeye geldik, karar vermeye geldik. Hepiniz niye olduğunu biliyorsunuz. Burada bir çocuğunu kaybetmiş çok aile var. Kimileri iki tane kaybetti. Biri onları alıyor. Elbette kara halkı da çocuk kaybediyor. Kara halkıyla bu konuda bir kavgamız yok.

"Şimdi, bir çocuk ve bir ödül hakkında konuşuluyor. İşte bütün dedikodulara son verecek olan hakikat. Çocuğun adı Lyra Belacqua ve kara halkı polisi tarafından aranıyor. Onu teslim edene bin altın ödül vaat edilmiş. Bir kara halkı çocuğu, bizim himayemizde ve öyle kalacak. Bin

altının cazibesine kapılan biri varsa, kendine karada ya da suda olmayan bir yer bulsa iyi eder. Onu teslim etmiyoruz."

Lyra, saçlarının kökünden başlayan bir kızarmanın ayak topuklarına kadar indiğini hissetti; Pantalaimon, saklanabilmek için kahverengi bir güve olmuştu. Çevrelerindeki bütün gözler onlara doğru dönüyordu ve Lyra ancak başını kaldırıp güvence için Costa Ana'ya bakabildi.

Ama John Faa gene konuşuyordu.

"Ne kadar konuşursak konuşalım, hiçbir şeyi değiştiremeyiz. Bir şeyleri değiştirmeyi istiyorsak, harekete geçmeliyiz. İşte size bir gerçek daha: Hamhumlar, o çocuk hırsızları, tutsaklarını Kuzey'deki, ta karanlık topraklardaki bir kasabaya götürüyor. Onlara orada ne yapıyorlar bilmiyorum. Kimi diyor ki, öldürüyorlarmış, başkaları başka şeyler söylüyor. Bilmiyoruz.

"Bildiğimiz şey, bunu kara polisi ve ruhban sınıfının yardımıyla yaptıkları. Karadaki her güç onlara yardım ediyor. Bunu hatırlayın. Neler olduğunu biliyorlar ve yardım edebilecekleri her an, yardım edeceklerdir.

"Benim teklif ettiğim şey hiç kolay değil. Ve sizin kabul etmenize, katılımınıza ihtiyacım var. Ben diyorum ki o çocukları kurtarıp buraya sağ olarak getirmek için Kuzey'e bir savaşçı grubu yollayalım. Diyorum ki, altınımızı bu işe koyalım, hem de bir araya getirebildiğimiz her tür hüneri ve cesareti. Evet, Raymond van Gerrit?"

Dinleyiciler arasındaki bir adam elini kaldırmıştı, John Faa o konuşsun diye yerine oturdu.

"Kusura bakma, Lord Faa. Çingan çocukları gibi esir alınmış kara halkı çocukları da var. Yani şimdi onları da kurtaralım mı diyorsunuz?"

John Faa cevap vermek için ayağa kalktı.

"Raymond şimdi sen şunu mu diyorsun; küçük bir korkmuş çocuk grubuna varmak için her türlü tehlikeyle boğuşalım, sonra da oraya gidince bazılarınız eve gelebilir diğerlerinin burada kalması gerekiyor mu diyelim? Hayır, sen böyle bir şey yapmayacak kadar iyi bir adamsın. Eh, bana onayınızı veriyor musunuz, dostlarım?"

Soru onları gafil avlamıştı, anlık bir tereddüt oldu; ama sonra yürekten gelen bir kükreme salonu doldurdu, eller havaya kaldırılıp alkışlandı, yumruklar sallandı, sesler yükseldi, heyecanlı bir yaygara koptu. Zaal'ın çatı kirişleri sarsıldı ve karanlıktaki tüneklerinde uyuyan kuşlar korkuyla uyanıp kanatlarını çırptı, aşağı küçük toz sağanakları indi.

John Faa gürültünün bir dakika sürmesine izin verdi, sonra elini yeniden kaldırarak sessizlik istedi.

"Bunu örgütlemek biraz vakit alacak. Aile reislerinin bir vergi koymasını ve toplamasını istiyorum. Üç gün sonra gene burada buluşacağız. Şimdiyle o an arasında ben bahsini ettiğim çocukla ve Farder Coram'la konuşacağım, bir daha buluştuğumuzda size bir plan sunayım diye. Hepinize iyi geceler."

Onun müthiş, yalın karizması diğerlerini sakinleştirmeye yetmişti. Dinleyiciler koca kapılardan geçip, teknelerine ya da küçük yerleşimin kalabalık barlarına gitmek için serin akşama çıkmaya hazırlanırken, Lyra, Costa Ana'ya sordu:

"Platformdaki öbür adamlar kim?"

"Altı ailenin başkanları, öteki adam da Farder Coram."

Kimi kastettiğini anlamak kolaydı, çünkü Farder Coram oradaki en yaşlı adamdı. Bastonla yürüyordu ve John Faa'nın arkasında oturduğu süre boyunca, sanki sıtma nöbetine tutulmuş gibi titreyip durmuştu.

"Gel bakalım," dedi Tony. "En iyisi ben seni John Faa'ya götüreyim de saygılarını sun. Ona Lord Faa diye hitap edeceksin. Sana ne soracak bilmiyorum ama doğruyu söylemekten şaşayım deme."

Pantalaimon şimdi serçe olmuştu ve Lyra kalabalığın içinden platforma doğru Tony'yi izlerken, merakla omuzunda oturuyordu, pençeleri kurtderisi paltoya gömülmüştü.

Tony onu yukarı kaldırdı. Salondaki herkesin kendisine baktığını bilen ve birden bin altın ettiğinin bilincinde olan Lyra kızardı ve tereddüt etti. Pantalaimon onun göğsüne atlayıp bir yabankedisi oldu, kollarında oturup etrafa bakarken hafifçe tısladı.

Lyra itildiğini hissetti, John Faa'ya doğru ilerledi. Sert ve iriyarıydı, yüzü ifadesizdi, erkekten çok bir kaya sütununa benziyordu, ama eğilip, sıksın diye elini uzattı.

Lyra da elini uzatınca, eli onun elinin içinde neredeyse kayboldu.

"Hoş geldin, Lyra," dedi.

Lyra yakından onun sesinin toprağın kendisi gibi gümbürdediğini fark etti. Pantalaimon olmasa ve John Faa'nın taş gibi ifadesi biraz sıcaklaşmasa tedirgin olurdu. Adam ona büyük bir şefkatle muamele ediyordu.

"Teşekkür ederim, Lord Faa," dedi.

"Şimdi müzakere odasına gel de konuşalım," dedi John Faa. "Seni doğru dürüst besliyor mu Costa'lar?"

"Ah, evet. Yemekte yılanbalığı yedik."
"Umarım doğru dürüst Bataklık yılanbalıklarıdır."
Müzakere odası, kocaman şömineli, büfeleri gümüş ve porselenle dolu, on iki iskemleyle çevrelenmiş ve yıllar içinde koyu bir renk almış ağır bir masası bulunan, rahat bir yerdi.
Platformdaki diğer adamlar başka yerlere gitmişlerdi, ama titreyen ihtiyar adam hâlâ onlarlaydı.
John Faa Lyra'ya "Sen benim sağımda otur bakayım," dedi ve masanın başındaki iskemleye geçti. Lyra kendisini Farder Coram'ın karşısında buldu. Kurukafa gibi yüzünden ve mütemadiyen titremesinden biraz korkmuştu.
Cini, sonbahar renginde, koskocaman, güzel bir kediydi; kuyruğunu havaya dikmiş, masada dolaşıyordu. Pantalaimon'u zarafetle inceledi, burnunu şöyle bir burnuna dokundurdu, sonra da Farder Coram'ın kucağına yerleşip gözlerini yarı kapatarak usulca mırıldanmaya başladı.
Lyra'nın daha önce fark etmediği bir kadın, üzerinde bardaklar olan bir tepsiyle gölgelerin arasından çıktı, tepsiyi John Faa'nın önüne koydu, reverans yaptı ve gitti- John Faa taş bir çanaktan küçük bardaklara kendisi ve Farder Coram için jenniver, Lyra'ya da şarap koydu.
"Ee," dedi John Faa. "Demek kaçtın, Lyra?"
"Evet."
"Kaçtığın hanım kimdi, peki?"
"Adı Mrs. Coulter. Önce hoş olduğunu düşünmüştüm, ama onun Hamhumlar'dan biri olduğunu anladım. Birinin Hamhumlar'ın ne olduğunu söylediğini duydum, onlara Hükmî Adak Meclisi deniyormuş, o da başındaydı, hepsi onun fikriydi. Ve hepsi bir plan üzerinde çalışıyordu, neydi bilmem, ama beni onlar için çocuk bulmaya yardım ettireceklerdi, bir tek onu biliyorum. Oysa asla bilmiyorlardı ki... "
"Neyi asla bilmiyorlardı?"
"İşte, alınmış bazı çocukları tanıdığımı asla bilmiyorlardı. Jordan Koleji'nden Mutfak uşağı arkadaşım Roger ve Billy Costa, bir de Oxford'da Kapalı Pazar'dan aldıkları bir kız. Ve bir şey daha... Amcam, tamam mı, Lord Asriel. Onun Kuzey'e yaptığı yolculuklardan söz ettiklerini duydum ve Hamhumlar'la bir ilgisi olduğunu sanmam. Çünkü gizlice Başkan ile Jordan Alimler'ini izliyordum, tamam mı, onlar dışında kimsenin gitmemesi gereken İstirahat Odası'nda saklandım ve onlara Kuzey'e yaptığı keşif seferinden, gördüğü Toz'dan söz ettiğini duydum, bir de Stanislaus

Grumman'ın başını geri getirmiş, Tatarlar'ın delik açtığı başını. Ve şimdi de Hamhumlar onu bir yerlere kapamış. Başında zırhlı ayılar bekliyormuş. Onu kurtarmak istiyorum."

Orada otururken, sandalyenin yüksek oymalı arkalığının önünde küçücük ama vahşi ve inatçı görünüyordu. İki ihtiyar adam gülümsemekten kendilerini alamadılar, ama Farder Coram'ın ki rüzgarlı bir mart gününde gölgeleri kovalayan güneş ışığı gibi yüzünden titreyip geçen tereddütlü, dolgun, karmaşık bir ifadeyken, John Faa'nın tebessümü ağır, sıcak, sade ve müşfikti.

"En iyisi sen bize amcanın o akşam neler dediğini söyle," dedi John Faa. "Hiçbir şeyi atlayayım deme ama. Bize her şeyi anlat."

Lyra da öyle yaptı, Costa'lar'a anlattığından daha yavaş, ama daha da dürüstçe. John Faa'dan korkuyordu, en çok da şefkatinden korkuyordu. Sözünü bitirdiğinde Farder Coram ilk kez konuştu. Sesi dolgun ve müzikaldi, cininin kürkündeki renkler kadar çok tonu vardı.

"Şu Toz," dedi. "Ona hiç başka bir şey dediler mi, Lyra?"

"Hayır. Sadece Toz. Mrs. Coulter bana ne olduğunu söyledi, temel zerrecikler, ama bütün dediği bu."

"Ve çocuklara bir şey yaparak bu konuda daha fazla bilgi sahibi olabileceklerini düşünüyorlar, öyle mi?"

"Evet. Ama nasıl, bilmiyorum. Sadece amcam... Size söylemeyi unuttuğum bir şey var. Onlara bazı fanuslu fener slaytları gösterirken, bir tanesi daha vardı. Rorora-" "Ne, ne?" dedi John Faa.

"Aurora," dedi Farder Coram. "Doğru, değil mi, Lyra?"

"Evet, öyle. Ve Rorora'nın ışıklarında şehir gibi bir şey vardı. Kuleler, kiliseler, kubbeler falan. Biraz Oxford gibiydi, en azından ben öyle düşündüm. Ve Asriel Amca bununla daha fazla ilgiliydi sanırım, ama Başkanla öbür Alimler Toz'la daha çok ilgilendi; tıpkı Mrs. Coulter ve Lord Boreal ve ötekiler gibi."

"Anlıyorum," dedi Farder Coram. "Bu çok ilgi çekici."

"Bak şimdi, Lyra," dedi John Faa, "Bir şey anlatacağım sana. Bu Farder Coram bilge adamdır. Bir kahindir. Toz'la, Hamhumlar'la, Lord Asriel'le ve her şeyle ilgili her şeyi izliyor ve seni de izliyor. Costa'lar ve aslına bakarsan beş altı aile daha, ne zaman Oxford'a gitseler, dönüşte haber getiriyorlardı. Senin hakkında, çocuk. Bunu biliyor muydun?"

Lyra başını salladı. Korkmaya başlamıştı. Gerçi Pantalaimon kimsenin duyamayacağı kadar derinden hırlıyordu, ama Lyra bunu, onun kürkünün derinliklerindeki parmak uçlarıyla hissediyordu.

"Ya, öyle," dedi, John Faa, "bütün yaptıklarının haberi buradaki Farder Coram'a gelir."

Lyra kendini daha fazla tutamadı.

"Ona zarar vermedik! Doğru söylüyorum! Bir parçacık çamur, hepsi bu! Çok uzağa da gidemedik-"

Sen neden söz ediyorsun, çocuk?" diye sordu John Faa.

Farder Coram güldü. Gülünce titremesi durdu, yüzü de parladı, gençleşti.

Ama Lyra gülmüyordu. Titreyen dudaklarla, "Hem tıkacı bulsak bile asla çekmezdik, asla!" dedi. "Sadece bir şakaydı. Onu batırmazdık, asla!"

O zaman John Faa da gülmeye başladı. Koca elini masaya öyle hızla vurdu ki bardaklar şıngırdadı, muazzam omuzlan sarsıldı, ve gözlerinin yaşını silmek zorunda kaldı Lyra hiç böyle bir manzara görmemişti, hiç böyle bir böğürme duymamıştı; sanki bir dağ gülüyor gibiydi.

"Ah, evet," dedi, konuşabilecek hale gelince, "bunu da duyduk, küçük kız! Sanmıyorum ki Costa'lar ondan sonra birileri onlara bunu hatırlatmadan herhangi bir yere gidebilmiş olsun. Teknede bir nöbetçi bıraksan iyi olur Tony, diyordu insanlar. Etrafta vahşi küçük kızlar varmış! Hah, o hikaye bütün Bataklıklar'ı dolaştı, çocuk. Ama seni bunun için cezalandıracak değiliz. Hayır, hayır! İçini ferah tut."

Farder Coram'a baktı, iki ihtiyar adam gene güldü, ama daha şefkatle. Ve Lyra kendini hoşnut, emniyette hissetti. Sonunda John Faa başını salladı ve yeniden ciddileşti.

"Diyordum ki, Lyra, seni ta çocukluğundan beri biliyoruz. Bebekliğinden beri. Sen de bizim ne bildiğimizi bilmelisin. Sana nereden geldiğin konusunda Jordan Koleji'nde ne dediler bilmem, ama onlar da gerçeği tam olarak bilmiyorlar. Sana annenle babanın kim olduğunu söyleyen oldu mu hiç?"

Lyra artık büsbütün afallamıştı.

"Evet," dedi, "dediler ki ben -dediler ki onlar- dediler ki Lord Asriel beni oraya koymuş, çünkü annemle babam bir havagemisi kazasında ölmüş. Bana böyle dediler."

"Ya, öyle mi dediler? Eh, çocuk, şimdi ben sana bir hikaye anlatacağım, gerçek bir hikaye. Gerçek olduğunu biliyorum, çünkü bana bir çingan kadın söyledi ve onların hepsi John Faa ile Farder Coram'a gerçeği söyler. İşte senin hakkındaki gerçek bu, Lyra. Senin baban havagemisi kazasında filan ölmedi, çünkü senin baban Lord Asriel."

Lyra orada öylece kalakaldı.

"Şöyle olmuş," diye devam etti John Faa. "Lord Asriel genç bir adamken bütün Kuzey'de keşfe çıktı, büyük bir servetle geri döndü. Maceraperest bir adam, çabuk kızan, tutkulu bir adam.

"Annen de tutkuluydu. Ailesi onunki kadar asil değildi, ama akıllı bir kadındı. Hatta bir Alim'di ve onu görenler çok güzel olduğunu söyler. O ve baban, karşılaşır karşılaşmaz birbirlerine âşık oldu.

"Ancak mesele şu ki, annen zaten evliydi. Bir politikacıyla evlenmişti. Kral'ın ekibinin bir üyesi, ona en yakın olan danışmanlarından biri. Yükselen bir adam.

"Annen çocuğu olacağını anlayınca, kocasına çocuğun ondan olmadığını söylemeye korktu. Ve bebek doğduğunda -ki bu sensin, kızım- senin görünüşünden kocasına değil de gerçek babana benzediğin belliydi, bu yüzden de annen en iyisinin seni saklamak olduğunu düşündü, herkese öldüğünü söyledi.

"Böylece seni, babanın mülklerinin olduğu Oxfordshire'a götürdüler ve baksın diye çingan bir kadına teslim ettiler. Ama birisi annenin kocasının kulağına neler olup bittiğini fısıldadı, o da uçarcasına geldi, çingan kadının kaldığı kulübeyi altüst etti; ne var ki kadın büyük eve kaçmıştı. Koca da, canice bir tutkuyla onun ardından gitti.

"Baban dışarıda avdaydı, ne var ki ona haber ulaştırdılar o da atına atlayıp tam vaktinde geldi, annenin kolyesini büyük merdivenin altında buldu. Bir dakika daha geçse, çingan kadının seninle birlikte saklandığı dolabın kapağını zorla açacaktı, ama Lord Asriel ona meydan okudu ve oracıkta dövüştüler. Lord Asriel onu öldürdü.

"Çingan kadın olanların hepsini duydu, gördü, Lyra, biz de buradan biliyoruz."

"Sonunda büyük bir dava oldu. Baban gerçeği inkar edecek ya da saklayacak adam değildir, böylece de hakimlere bir sorun çıktı. Evet, öldürmüştü öldürmesine, kan dökmüştü, ama evini ve çocuğunu evine izinsiz girmiş birine karşı savunuyordu. Öte yandan, kanun her adama

karısının ırzına geçilmesinin intikamını alma hakkı tanır, ölen adamın avukatları da onun tam da bunu yaptığını öne sürdüler."

"Dava haftalarca devam etti, iki taraf karşılıklı ciltler dolusu iddialar öne sürdü. Sonunda hakimler Lord Asriel'i, bütün mülklerini ve toprağını alarak cezalandırdılar, onu yoksul bir adam haline getirdiler, oysa eskiden bir kraldan daha zengindi.

"Annene gelince, bununla da, seninle de bir ilişiği olsun istemedi. Sırtını döndü. Çingan sütnine bana çoğu kez annen sana nasıl davranacak diye korktuğunu anlattı, çünkü mağrur ve herkese tepeden bakan bir kadındı. Annen böyle işte.

"Sonra bir de sen vardın. Eğer işler başka türlü gelişseydi, Lyra, çingan olarak büyütülmüş olabilirdin, çünkü sütnine mahkemeye seni ona versinler diye yalvardı ama biz çinganların kanun önünde pek itibarımız yoktu. Mahkeme senin bir Manastır'a konmana karar verdi, kondun da, Watlington'daki İtaat Hemşireleri manastırına. Hatırlamazsın sen.

"Ama Lord Asriel buna tahammül edemezdi. Başkeşişlerden, keşişlerden, rahibelerden nefret ederdi, aklının dikine giden bir adam olduğu için de bir gün atına binip geldiği gibi seni alıp götürdü. Kendi bakmak için değil, çinganlara vermek için de değil; seni Jordan Koleji'ne götürdü ve cesaretleri varsa müdahale etsinler diye kanuna meydan okudu.

"Eh, işte kanun da işi oluruna bıraktı. Lord Asriel keşiflerine döndü, sen de Jordan Koleji'nde büyüdün. Bir tek şey söyledi baban, bir tek şart koştu, annenin seni görmemesi. Eğer seni görmeye kalkışırsa ona engel olunacaktı ve babana haber verilecekti, çünkü mizacındaki bütün öfke şimdi ona yönelmişti. Başkan sadık bir şekilde bunu yerine getirme sözü verdi ve zaman geçip gitti.

"Sonra da bu Toz endişesi ortaya çıktı. Bütün ülkede, bütün dünyada, bilge erkeklerle kadınlar da bu konuda kaygılanmaya başladı. Biz çinganlar için hiç önemi yoktu, onlar çocuklarımızı almaya başlayana kadar. O vakit ilgilendik. Ve her yerde hayal edemeyeceğin bağlantılarımız vardır, Jordan Koleji de dahil. Sen bilmezsin, ama ana göz kulak olan ve oraya gittin gideli bize haber ulaştıran biri vardı. Çünkü seninle ilgileniyorduk ve sana bakıp süt veren o çingan kadın senin adına endişelenmeyi bir yana bırakmadı hiç."

"Bana göz kulak olan kimdi?" diye sordu Lyra. Kendini fena halde önemli ve tuhaf hissediyordu, yaptığı her şey onca uzak yerde ilgi konusu

olmuştu.

"Mutfak hizmetkarlarından biri. Bernie Johansen'di, pasta aşçısı. Yarı çingandır; bundan hiç haberin yoktu eminim."

Bernie nazik, yalnız yaşayan bir adamdı, cini kendisiyle aynı cinsiyetten olan ender kişilerden biriydi. Roger alınınca umutsuzluk içinde bağırdığı kişi de Bernie'ydi. Ve Bernie çinganlara her şeyi anlatıyordu! Hayretler içinde kaldı.

"Her neyse, " diye devam etti John Faa, "senin Jordan Koleji'nden uzaklaştığını duyduk; bunun nasıl Lord Asriel'in hapiste olduğu, engel olamadığı bir zamanda olduğunu da. Ve onun Başkan'a neyi asla yapmaması gerektiğini söyleyişini de hatırladık ve annenin evlendiği adamın, Lord Asriel'in öldürdüğü politikacının adının Edward Coulter olduğunu da."

"Mrs. Coulter mı?" dedi Lyra, sersemlemiş halde. "O benim annem değil, değil mi?"

"Annen. Ve eğer baban serbest olsaydı asla ona karşı çıkmaya cesaret edemezdi, sen de hiçbir şey bilmeden Jordan'da olurdun. Ama Başkan'ın seni göndererek ne yapmaya çalıştığı benim için açıklanamaz bir muamma.

Senin bakımından o sorumluydu. Tek tahminim şu: annenin onun üzerinde bir gücü vardı."

Lyra birden, Başkan'ın ayrıldığı sabahki tuhaf davranışını anladı.

"Ama istemedi ki... " dedi, tam olarak hatırlamaya çalışarak. "Başkan... o sabah ilk iş gidip onu görmem gerekti, Mrs. Coulter'a da söylemeyecektim... Beni Mrs. Coulter'dan korumaya çalışır gibiydi..." Durdu, iki adama dikkatle baktı ve sonra da onlara İstirahat Odası hakkındaki bütün gerçeği anlatmaya karar verdi. "Anlıyorsunuz ya, başka bir şey daha vardı. İstirahat Odası'nda saklandığım akşam, Başkan'ın Lord Asriel'i zehirlemeye kalkıştığını gördüm. Onu şaraba toz atarken gördüm, amcama söyledim, o da sürahiye çarpıp masadan düşürdü, şarabı döktü. Yani, hayatını kurtardım. Onu neden zehirlemek istediğini hiç anlamamıştım, çünkü Başkan her zaman iyi kalpli biriydi. Sonra ayrılacağı sabah erkenden beni çalışma odasına çağırdı, hiç kimse bilmesin diye gizlice gitmek zorunda kaldım ve dedi ki... " Lyra Başkan'ın tam olarak ne dediğini hatırlamaya çalışarak beynini zorladı. Faydası yoktu; başını iki yana salladı. "Anlayabildiğim tek şey, bana bir şey vermiş olduğu, bunu ondan gizleyecektim, Mrs. Coulter'dan. Sanırım size söyleyebilirim..."

Kurtderisi paltosunun cebini yokladı ve kadife paketi tıkardı. Masanın üstüne koydu, John Faa'nın muazzam alt merakının ve Farder Coram'ın parlak, alevlenen zekasının projektör gibi onun üzerine dikildiğini hissetti.

Aletiyometreyi ortaya çıkardığında, ilk konuşan Farder Coram oldu.

"Onlardan birini gene göreceğim aklıma bile gelmezdi asla. Bu bir sembol okuyucu. Sana bunun hakkında hiçbir şey söyledi mi, çocuk?"

"Hayır. Sadece nasıl okuyacağımı kendi kendime bulmam gerektiğini söyledi. Ve bunun bir aletiyometre olduğunu."

"Ne demek o?" diye sordu John Faa, arkadaşına dönerek.

"Grekçe bir kelime. Sanırım, hakikat anlamındaki aletheid'dan geliyor. Bir hakikat-ölçer bu. Peki, sen nasıl kullanacağını çıkardın mı?" diye sordu Lyra'ya.

"Hayır. Yani, üç kısa kolun farklı resimleri göstermesini sağlayabiliyorum, ama uzun olanla hiçbir şey yapamıyorum. Her tarafı dolaşıyor. Ama bazen, tamam mı, bazen hani şöyle dikkatimi iyice toplarsam, sadece düşünerek uzun ibreyi şu ya da bu yana hareket ettirebiliyorum."

"Ne yapar bu, Farder Coram?" dedi John Faa. "Ve nasıl okunur?"

"Kenardaki bütün bu resimler," Farder Coram, aleti John Faa'nın pervasız bakışma doğru nazikçe tutarak, "sembol ve her biri bir dizi şeyi temsil ediyor. Diyelim, şuradaki çapa. İlk anlamı umut, çünkü umut seni çapa gibi tutar ki pes etmeyesin. İkinci anlamı, sebat. Üçüncü anlamı ise engelleme, ya da önleme. Dördüncü anlamı deniz. Ve böyle uzayıp gidiyor, on, on iki anlama, belki sonu gelmez bir anlamlar dizisi var," diye açıkladı, "soru sorarken onlardan yararlanıyorsun. Üç sembole işaret ederek aklına gelebilecek her soruyu sorabilirsin, çünkü her birinin birçok katmanı var. Bir kere sorun belirlendi mi, öteki ibre savrulup dönüyor ve sana cevabı verecek başka sembollere işaret ediyor."

"İyi ama soruyu sorduğun zaman hangi katmanı düşündüğünü nereden biliyor?" diye sordu John Faa.

"Ha, kendi kendine bilmiyor. Sadece soruyu soran o katmanları aklında tutuyorsa işe yarar. Önce bütün anlamları bileceksin -ki bin tane ya da daha fazla olmalı. Sonra alete kızmadan ya da cevap için zorlamadan onları aklında tutabileceksin ve ibre dolaşırken öylece gözleyeceksin. Sonra bütün yelpazeyi dolaşınca, cevabın ne olduğunu anlıyorsun. Nasıl çalıştığını biliyorum, çünkü bir keresinde Uppsala'da bilge bir adamın yaptığını

gördüm; daha önce bir tek orada görmüştüm zaten. Bunların ne kadar ender bulunduğunu biliyor musun?"

"Başkan bana altı tane yapıldığını söyledi," dedi Lyra.

"Kaç taneyse, çok az sayıda."

"Peki, bunu, Başkan'ın sana dediği gibi, Mrs. Coulter'dan sakladın mı?" dedi John Faa.

"Evet. Ama cini, tamam mı, odama girerdi. Aletiyometreyi bulduğundan eminim."

"Anlıyorum. Peki Lyra, hakikati tümüyle anlayabilecek miyiz bilmem ama yapabileceğim en iyi tahmin şöyle: Başkan, Lord Asriel tarafından sana göz kulak olmak ve seni annenden uzak tutmakla görevlendirilmişti. O da bunu yaptı, on yıl ya da daha fazla. Sonra Mrs. Coulter'ın Kilise'deki dostları onun bu Adak Meclisi'ni kurmasına yardımcı oldular, ne amaçla bilmiyoruz ve o da, kendince Lord Asriel kadar güçlü biri oldu. Annenle baban, ikisi de dünya işlerinde güçlü, ikisi de hırslı ve Jordan Başkanı da ikisinin arasında seni dengede tutuyor.

"Şimdi, Başkan'ın ilgilenecek yüz tane işi var. İlk tasası, koleji ve orada öğrenim. Bu yüzden de buna karşı bir tehdit görürse harekete geçmesi gerek. Ve Kilise, Lyra, son zamanlarda pek hükmeder oldu. Şu konseyi bu konseyi derken, Tanrı korusun, Engizisyon Bürosu yeniden hayata geçirilecekmiş diyorlar. Ve Başkan da bütün bu güçler arasında ayağını denk atmaya çalışıyor. Jordan Koleji'ni Kilise'nin hışmına uğratmaması gerek, yoksa Kolej varlığını sürdüremez.

"Bir başka tasası da sensin, çocuk. Bernie Johansen bu konuda hep açık olmuştur. Jordan Başkanı ve diğer Alimler, seni kendi çocukları gibi sevdi. Sen emniyette kalasın diye her şeyi yaparlardı ve sırf Lord Asriel'e bu sözü verdikleri için değil, aynı zamanda senin de iyiliğin için. Bu yüzden de Başkan, Lord Asriel'e aksine söz verdiği halde seni Mrs. Coulter'a teslim ettiyse, böyle görünmese de, onun yanında Jordan Koleji'nden daha emniyette olacağını düşündüğü içindir. Ve Lord Asriel'i zehirlemeye kalktığı zaman da Lord Asriel'in yaptığı şeylerin hepsini ve belki hepimizi, belki de bütün dünyayı tehlikeye atacağını düşünmüş olmalı. Ben Başkan'a korkunç seçimlerde bulunması gereken biri gözüyle bakıyorum. Ne seçerse seçsin, zararlı olacak, ama belki doğru olanı yaparsa, yanlış olanı seçmesinden daha az zarar gelecek. Tanrı beni bu tür bir seçim yapma mecburiyetinden korusun."

"Ve senin gitmene izin vermek noktasına geldiğinde de sembol-okuyucuyu vermiş, emniyette tutmanı tembih etmiş. Bilmiyorum, onunla ne yapmanı istiyordu. Sen onu okuyamadığına göre, ne düşündüğü konusunda aklım karıştı."

Lyra, hatırlamaya çalışarak, "Asriel Amca'nın aletiyometreyi yıllar önce Jordan Koleji'ne verdiğini söyledi," dedi." Tam başka bir şey söyleyecekti ki, biri kapıya vurdu, o da durmak zorunda kaldı. Ben, belki dedim, bunu Lord Asriel'den de uzak tutmamı istiyordu.

"Ya da tam tersi," dedi John Faa.

Farder Coram, "Ne demek istiyorsun, John?" diye sordu.

"Belki de, onu zehirlemeye kalkışmasının bir tür telafisi olarak Lyra'dan aleti Lord Asriel'e iade etmesini istesem diyordu. Lord Asriel'den gelen tehlikenin geçmiş olduğunu düşünüyordu belki. Ya da Lord Asriel'in bu aletten bir bilgelik dolu bir şey okuyup amacını gerçekleştirmekten vazgeçebileceğini. Eğer şimdi Lord Asriel hapisteyse, aletin onu serbest bırakmada faydası olabilir. Eh Lyra en iyisi sen bu sembol okuyucuyu al, dikkat et. Güvende tut. Eğer bugüne kadar tuttunsa, onu sana bırakmak beni kaygılandırmaz. Ama ona danışmamız gereken bir an olabilir, sanırım o zaman isteriz."

Kadifeyi yeniden katlayıp örttü ve aletiyometreyi masanın üstünden Lyra'ya doğru kaydırdı. Lyra bir sürü soru sormak istiyordu ama birden, katların ve kırışıklıkların arasında küçük gözleri onca keskin ve müşfik bakan bu iriyarı adamdan utandı. Ama bir şeyi sorması gerekiyordu.

"Bana sütannelik eden çingan kadın kim?"

"Kim olacak, Billy Costa'nın annesi, tabii. Sana söylemedi, çünkü ben yasakladım, ama şimdi burada konuştuğumuzu biliyor, yani artık her şey gün gibi açıkta.

"Şimdi en iyisi sen ona dön. Düşüneceğin çok şey var, çocuk. Üç gün geçince bir Kementleme daha yapacağız, yapılacak her şeyi tartışacağız. İyi bir kız ol. İyi geceler, Lyra."

"İyi geceler, Lord Faa. İyi geceler, Farder Coram," dedi Lyra kibar kibar, bir eliyle aletiyometreyi göğsüne bastırıp ötekiyle de Pantalaimon'u kapıp kucağına alarak.

Her iki yaşlı adam da ona şefkatle gülümsedi. Müzakere odasının kapısının dışında Costa Ana bekliyordu ve sanki Lyra doğdu doğalı hiçbir

şey olmamış gibi tekne-anası onu koca kollarına aldı ve yatmaya götürmeden önce öptü.

8

Hayalkırıklığı

Lyra kendi hikayesinin yeni haline alışmak zorundaydı, bu da bir günde olacak iş değildi. Lord Asriel'in babası olması haydi neyse de, Mrs. Coulter'ı annesi olarak görmek hiç de o kadar kolay değildi. Bir iki ay önce olsa böyle bir şeye sevinirdi elbette, bunu da biliyordu ve kafası karışıyordu.

Ama o Lyra olduğu için bu konuda çok fazla surat asmadı, çünkü keşfedilecek Bataklık kasabası ve hayran bırakılacak pek çok çingan çocuğu vardı. Üç gün sona ermeden sırıkla kayık yüzdürme ustası olup çıkmıştı (hiç değilse, kendi gözünde) ve son derece adaletsiz bir şekilde esir alınan heybetli babası hakkındaki hikayelerle bir sokak çocukları çetesini çevresine toplamıştı.

"Sonra bir akşam Türk Büyükelçisi akşam yemeği için Jordan'a konuk olmuştu. Sultan'ın kendisinin ona verilmiş emri vardı, tamam mı, babamı öldürmek için ve elinde taşının içi boş, zehir dolu bir yüzük vardı. Şarap getirilince, babamın bardağına uzanıyor gibi yaptı ve zehiri içine döktü. Öyle çabuk yapmıştı ki, ondan başka gören olmadı, ama-"

"Ne tür bir zehir?" diye sordu zayıf yüzlü bir kız.

"Özel bir Türk yılanının zehri," diye uydurdu Lyra, "onu yakalamak için kaval çalarak deliğinden çıkarıyorlar, sonra da ona bala batırılmış sünger atıyorlar, yılan süngeri ısırınca dişlerini kurtaramıyor. Onlar da onu yakalıyor, zehrini süzüyor. Neyse, babam Türk'ün yaptığını gördü ve dedi ki, Beyler, Jordan Koleji ile İzmir Koleji arasındaki dostluk şerefine içmemizi teklif ediyorum. Çünkü Türk Büyükelçisi İzmir Koleji'ndendi. Ve dost olma isteğimizi göstermek için dedi, bardaklarımızı değiştirip birbirimizin şarabını içeceğiz.

"O zaman da Büyükelçi ne yapacağını bilemedi, çünkü öldürücü bir hakarette bulunmadan içmeyi reddedemezdi, ama içemezdi de, çünkü zehirli olduğunu biliyordu. Rengi soldu, oracıkta, masada bayıldı.

Ayıldığında hepsi hâlâ orada oturmuş bekliyor ve ona bakıyordu. İşte o zaman ya zehri içmesi ya da yaptığını kabullenmesi gerekti."

"Ne yaptı peki?"

"İçti. Ölmesi tam beş dakika sürdü, o beş dakika boyunca eziyet çekti."

"Sen gördün mü bunu?"

"Hayır, çünkü kızlar Yüksek Masa'ya alınmaz. Ama daha sonra onu yatırıp uzattıklarında cesedini gördüm. Derisi buruşuk bir elma gibi kırışmıştı, gözleri kafasından fırlayacak gibiydi. Hatta yuvalarını içeri itmek zorunda kalmışlar... Ve böyle şeyler işte."

Bu arada, Bataklık ülkesinin kıyılarında polis kapıları çalıyor, tavanaraları ile müştemilatları arıyor, belgeleri kontrol ediyor ve küçük sarışın bir kız gördüğünü iddia eden herkesi sorguya çekiyordu. Oxford'da aramalar her yerdekinden sıkıydı. Jordan Koleji en tozlu sandık odasından en karanlık mahzenine kadar arandı, Gabriel ile St. Michael kolejleri de -ta ki bütün kolejlerin başkanları kadim haklarını öne sürerek ortak bir protesto yayınlayana kadar. Lyra'nın arama hakkında tek mefhumu ise, gökleri boydan boya geçen havagemilerinin gaz motorlarının bitmek tükenmek bilmez homurtusuydu. Görünmüyorlardı, çünkü bulutlar çok alçaktı ve yasaya göre havagemilerinin Bataklık ülkesi üzerinde belli bir yükseklikte kalmaları gerekiyordu, ama ne tür kurnazca casus donanımları taşıdıklarını kim bilebilirdi ki? En iyisi onları duyunca saklanmak ya da onu ele verebilecek parlak saçının üzerine muşambadan bir gemici şapkası geçirmekti.

Ve doğum hikayesiyle ilgili her ayrıntı için Costa Ana'yı sorguya çekiyordu. Ayrıntıları dokuyarak, kendi uydurduğu hikayelerden daha da berrak ve keskin bir zihinsel kumaş yaratıyor, her birini tekrar tekrar yaşıyordu: kulübeden kaçışı, dolaba saklanışı, haşin meydan okumayı, kılıçların şakırtısını-

"Kılıçlar mı? Hey Tanrım, kızım, rüya mı görüyorsun?" dedi Costa Ana.

"Mr. Coulter'ın tabancası vardı, Lord Asriel bir vuruşta elinden düşürdü ve tek darbede onu yere indirdi. Sonra iki el ateş edildi. Nasıl hatırlamıyorsun, hayret; hatırlamalısın, küçük de olsan. İlk ateş Edward Coulter'dandı, silahına erişmiş ve ateş etmişti; ikincisi de silahı ikinci kez onun elinden alıp ona çeviren Lord Asriel'den. Onu tam iki kaşının ortasından vurdu, beynini ortalığa saçtı. Sonra da diyor ki, olabildiğince sakin, 'Çıkın Mrs. Costa, bebeği de getirin,' çünkü sen öyle bir uluyordun

ki, sen de, o cin de; seni aldı, kucağında hoplattı, omuzlarına oturttu; ölü adam ayaklarının altında yatarken keyifle ileri geri yürüdü, şarap istedi ve bana yeri silmemi buyurdu."

Hikaye dördüncü kez tekrarlanıp bittiğinde Lyra hatırladığından kesinlikle emindi ve hatta Mr. Coulter'ın paltosunun rengi, dolapta asılı pelerinlerle kürkler hakkında birtakım ayrıntılar sundu. Costa Ana güldü.

Ve Lyra, ne zaman yalnız kalsa aletiyometreyi çıkarıp elinde sevdiğinin resmini tutan bir âşık gibi üstüne eğiliyordu. Demek her imgenin birkaç anlamı vardı, öyle mi? Niye onları çözmesindi? O Lord Asriel'in kızı değil miydi?

Farder Coram'ın dediğini hatırlayarak aklını rastgele seçilmiş üç sembol üzerinde odaklamaya çalıştı ve kolları onlara işaret edecek şekilde tıkırdatıp döndürdü. Aletiyometreyi avuçlarında şöyle tutup ona belli bir tembel tavırla bakarsa, uzun ibrenin daha amaçlı bir şekilde hareket ettiğini keşfetti. Kadranda başıboş gezineceğine düzgün bir şekilde bir resimden diğerine gidiyordu. Bazen üç tanesinde duruyordu, bazen iki, bazen de beş ya da daha fazla ve Lyra hiçbir şey anlamasa bile, daha önce hissettiği hiçbir şeye benzemeyen, derin, huzur dolu bir zevk alıyordu bundan. Pantalaimon kadranın üzerine bazen kedi, bazen fare olarak çömeliyor, ibrenin peşi sıra başını çevirip duruyordu. Bir iki keresinde de ikisi, sanki güneş ışığı bulutların arasından parlayıp uzaktaki koca tepelerin muhteşem siluetini aydınlatmış gibi, bir anlam ışıltısını paylaşmışlardı -ta ötelerde, hiç kuşkulanılmayan bir şeyi. Ve Lyra bu gibi anlarda, ömrünce Kuzey kelimesini her işittiğinde hissettiği derin heyecanı hissetmişti.

Böylece üç gün geçti, çoğu tekneyle Zaal arasında gidildi, gelindi. Sonra da ikinci Kementleme akşamı geldi.

Salon, her ne kadar mümkün görünmese de, eskisinden de kalabalıktı. Lyra ve Costa'lar oraya önde oturacak kadar erken gittiler ve titreşen ışıklar salonun ağzına kadar dolduğunu gösterince, John Faa ile Farder Coram platforma gelip masanın arkasına oturdu. John Faa'nın susun diye işaret etmesi gerekmedi. Kocaman ellerini masaya yapıştırıp aşağıdaki insanlara bakınca gürültü kesiliverdi.

"Eh," dedi, "söylediğimi yaptınız. Üstelik umduğumdan fazlasını. Şimdi altı ailenin reislerini gelip altınlarını vermeleri ve vaatlerini bildirmeleri için buraya çağıracağım. Nicholas Rokeby, önce sen." İriyarı, siyah sakallı bir adam platforma çıktı ve masanın üstüne ağır bir deri kese koydu.

"Altınımız bu," dedi. "Ve otuz üç kişi veriyoruz."

"Teşekkürler, Nicholas," dedi John Faa. Farder Coram not alıyordu. John Faa ikinciyi ve daha sonrakini çağırırken ilk adam platformun arkasında ayakta durdu; her biri gelince masaya bir torba bırakıp, toplayabilecekleri adamların sayısını ilan ettiler. Costa'lar, Stefanski ailesinin bir parçasıydı ve elbette Tony de ilk gönüllülerden biriydi. Lyra onun atmaca cininin, Stefanski'lerin parası ve yirmi üç adam vaadi John Faa'nın önüne konurken, ağırlığını önce bir ayağına sonra diğerine verdiğini ve kanatlarını açtığını fark etti.

Altı aile reisinin hepsi gelince Farder Coram notlar aldığı kağıdı, dinleyicilere hitap etmek için yeniden ayağa kalkan John Faa'ya gösterdi.

"Dostlarım, yüz yetmiş adam toplamışız. Size gururla teşekkür ediyorum. Altına gelince, ağırlığından anladığım kadarıyla hepiniz sandıklarınızı dibine kadar kurcalamışsınız, bunun için de en candan teşekkürlerimi sunarım.

"Bundan sonra yapacağımız şey şu: Bir gemi kiralayacak, Kuzey'e gideceğiz ve o çocukları bulup serbest bırakacağız. Anladığımız kadarıyla, dövüşmemiz gerekebilir. Bu ilk sefer de olmayacak, son sefer de, ama daha önce hiç çocukları kaçıran insanlarla dövüşmedik ve olağanüstü kurnaz olmamız gerekecek. Ne var ki, çocuklarımızı almadan geri gelmeyeceğiz. Evet, Dirk Vries?

Bir adam ayağa kalkarak, "Lord Faa," dedi, "çocukları niçin esir aldıklarını biliyor musunuz?"

"Bir tanrıbilim meselesi olduğunu duyduk. Bir deney yapıyorlar, ama ne tür bir deney olduğunu bilmiyoruz. Size doğruyu söylemek gerekirse onların zarar görüp görmediklerini de bilmiyoruz. Ama ne olursa olsun, ister iyi ister kötü, gece uzanıp küçük çocukları ailelerinin bağrından koparmaya hakları yok. Evet, Raymond van Gerrit?"

İlk toplantıda konuşan adam ayağa kalkıp dedi ki: "O çocuk, Lord Faa, aranıyor dediğiniz, şu anda ön sırada oturan... Duydum ki Bataklıklar'ın kıyısında oturan herkesin evi onun yüzünden altüst edilmiş. Parlamento'da tam da bugün bu çocuk yüzünden çok eskiden kazanılmış ayrıcalıklarımızın feshedilmesinin önerildiğini duydum. Evet, dostlarım," dedi, dehşet dolu fısıltıların yarattığı uğultunun arasından duyurabilmek için sesini yükselterek, "Bataklıklar'a şerbetçe girip çıkma hakkımızı kaldıran bir kanunu kabul edecekler. Şimdi, Lord Faa, bilmek istediğimiz şu: uğruna

böyle bir darboğaza girebileceğimiz bu çocuk kimdir? Duyduğuma göre, çingan çocuğu değilmiş. Nasıl oluyor da bir kara çocuğu bizi bunca tehlikeye atabiliyor?"

Lyra başını kaldırıp John Faa'nın muazzam bedenine baktı. Kalbi öyle bir çarpıyordu ki, onun cevabının ilk kelimelerini zorlukla duydu.

"Şimdi açık açık söyle, Raymond, utangaçlık etme," divordu. "Bu çocuğu kaçtığı kişilere vermemizi istiyorsun, öyle mi?"

Adam inatla, kaşları çatık, ayakta durmayı sürdürdü, ama bir şey demedi.

"Pekala, belki verirdin, belki vermezdin," diye devam etti John Faa. "Ama eğer herhangi bir adamın ya da kadının iyilik etmesi için bir sebep gerekiyorsa, şunu düşünsün bir: O küçük kız, başka birinin değil, Lord Asriel'in kızı. Unutmuş olanlara hatırlatayım, Sam Broekman'ın canını kurtarmak için Türk'e rica eden, Lord Asriel'di. Kendi mülkünün kanallarında çingan teknelerine serbest geçiş izni veren, Lord Asriel'di. Parlamento'da Su Yolu Yasa Tasarısı'nı yenilgiye uğratarak bize büyük ve kalıcı bir çıkar sağlayan da Lord Asriel'di. Ve '53 su baskınında gece gündüz boğuşup iki kez paldır küldür suya atlayarak genç Ruud ile Nellie Koopman'ı çıkaran da Lord Asriel'di. Bunu unuttun mu? Yazıklar olsun sana, yazıklar olsun.

"Ve şimdi aynı Lord Asriel yabanıl toprakların en uzak, en soğuk, en karanlık bölgelerinde esir, Svalbard kalesinde. Başında ne tür yaratıkların beklediğini size söylememe gerek var mı? Ve bu küçük kız bizim korumamızda ve Raymond van Gerrit, bir nebze huzur ve sükunet için onu yetkililere teslim edecek. Doğru mu, Raymond? Ayağa kalk da cevap ver, adam." Ama Raymond van Gerrit oturduğu yere çökmüştü ve hiçbir şey onu ayağa kaldıramazdı. Büyük salonda alçak perdeden bir ayıplama ıslığı dolaştı ve Lyra hem muhtemelen duyduğu utancı hissetti, hem de cesur babasıyla duyduğu gururla derinden derine ışıldadı.

John Faa başını çevirip platformdaki diğer adamlara baktı.

"Nicholas Rokeby, seni yeni bir tekne bulmakla ve yola çıktığımızda kaptanlık etmekle görevlendiriyorum. Adam Stefanski, silahlarla cephanelerden sorumlu olmanı ve savaşta komutanlık etmeni istiyorum. Roger van Poppel, sen yemekten soğuk havaya özgü giysilere kadar bütün diğer levazımatla ilgileneceksin. Simon Hartmann, sen veznedarsın ve altınımızın uygun bölüştürülmesinden hepimize karşı sorumlusun. Benjamin de Ruyter, senin casusluk işini üstlenmeni istiyorum. Bilmemiz

gereken çok şey var ve sana bu görevi de veriyorum; Farder Coram'a rapor vereceksin. Michael Canzona, sen ilk dört liderin çalışmalarını koordine etmekten sorumlusun ve bana rapor vereceksin ve ölürsem eğer, benden sonraki kişi olarak, komutayı devralacaksın.

"Şimdi ben kendi planlarımı geleneğe göre yaptım, eğer aynı fikirde olmayan bir erkek ya da kadın varsa, serbestçe konuşabilirler." Az sonra bir kadın ayağa kalktı.

"Lord Faa, çocukları bulduktan sonra onlara baksınlar diye bu sefere hiç kadın almıyor musunuz?"

"Hayır, Nell. Zaten çok kısıtlı yerimiz var. Kurtardığımız herhangi bir çocuk, bizim yanımızda şimdi oldukları yerden daha iyi durumda olur."

"Ama ya onları kurtarmak için mutlaka nöbetçi ya da hemşire ya da başka bir şey kılığına girecek kadınlar gerektiğini fark ederseniz?"

"Bak, bunu düşünmemiştim," diye itiraf etti John Faa. "Müzakere odasına çekildiğimiz zaman bunun üzerinde de dikkatle düşüneceğiz, sana söz veriyorum." Kadın oturdu, bir adam ayağa kalktı.

"Lord Faa, Lord Asriel esaret altında dediğinizi duydum. Planınızın bir parçası da onu kurtarmak mı? Çünkü öyleyse eğer ve söylediğinizi sandığım gibi onu o ayılar bekliyorsa, bunun için yüz yetmiş adamdan fazlasına ihtiyaç olur. Ve Lord Asriel ne kadar iyi dostumuz olsa da, bilmiyorum bu kadar ileri gitmemize gerek var mı?"

"Adriaan Braks, haksız değilsin. Benim aklımdan geçen de, gözlerimizi ve kulaklarımızı açık tutmak ve hazır Kuzey'deyken ne tür bilgiler edineceğimizi görmek. Belki ona yardımımız dokunabilir, belki dokunmaz, ama sağladığınız adamları ve altını belirttiğimiz amacın dışında, yani çocukları bulmak ve eve getirmek dışında bir şey için kullanmayacağımdan emin olabilirsiniz."

Başka bir kadın ayağa kalktı.

"Lord Faa, o Hamhum milletinin çocuklarımıza neler yaptığını bilmiyoruz. Korkutucu şeylere ilişkin rivayetler ve hikayeler duyuyoruz. Başsız çocuklar duyuyoruz, ya da ortadan ikiye kesilip yeniden dikilen çocuklar, ya da lafı edilmeyecek kadar korkunç şeyler. Kimseye üzüntü veriyorsam gerçekten özür dilerim, ama hepimiz böyle şeyler duyduk ve ben de bu konuyu konuşmak istiyorum. Şimdi, böyle korkunç türden bir şeylerle karşılaşırsanız eğer, Lord Faa, umarım güçlü bir intikam alırsınız Umarım insaf ve şefkat düşünceleri elinize köstek olun vurmanızı, hem de

sert bir şekilde vurmanızı ve cehennemi kötülüğün can evine kuvvetli bir darbe indirmenizi engellemez. Çocuğunu Hamhumlar'a kaptırmış her anne adına konuştuğuma eminim."

O otururken, salonda yüksek bir onaylama mırıltısı dolaştı. Zaal'da herkes başını evet anlamında sallıyordu. John Faa susmalarını bekledi, sonra dedi ki:

"Hiçbir şey elimize köstek olmayacak, Margaret, sağduyu dışında. Eğer elimi Kuzey'de geri tutarsam, Güney'de daha hızlı vurmak içindir. Bir gün erken vurmak, yüz mil öteye vurmak kadar kötüdür. Söylediğinin arkasında mutlaka sıcak bir tutku var. Ama eğer o tutkuya boyun eğerseniz, dostlar, sizi hep yapmayın diye uyardığım şeyi yapmış olursunuz: kendi duygularınızın tatminini, yapmanız gereken işin önüne koyarsınız. Burada görevimiz önce kurtarmak, sonra ceza vermektir, incinmiş duyguların tatmini değil. Duygularımızın önemi yok. Eğer çocukları kurtarırsak ama Hamhumlar'ı cezalandıramazsak, yine de başlıca görevimizi yerine getirmiş oluruz. Ama eğer öncelikle Hamhumlar'ı cezalandırmayı hedefler ve bu şekilde çocukları kurtarma şansını kaybedersek, başarısızlığa uğradık demektir. Ama şundan emin ol, Margaret. Cezalandırma vakti elince, kalplerini solduracak, korkuyla dolduracak bir darbe vuracağız. Bir vuruşta onların gücünü sıfıra indireceğiz. Onları mahvolmuş, tükenmiş, kırılmış ve paramparça, bin parçaya bölünmüş ve dört rüzgara dağılmış halde bırakacağız. John Faa'nın kalbi vakti gelince darbe indiremeyecek kadar yumuşaksa diye hiç kaygılanma sen. Ve vakti de sağduyu altında gelecek. Tutku altında değil-"

"Başka konuşmak isteyen var mı? İstiyorsanız konuşun."

Ama kimse konuşmadı ve bunun üzerine de John Faa bitiş çanına uzandı, kuvvetle, uzun uzun çaldı. Onu havada tutup öyle bir salladı ki, çan sesi salonu doldurup kirişleri çınlattı.

John Faa ve diğer adamlar müzakere odasına gitmek için platformdan ayrıldı. Lyra biraz hayalkırıklığına uğramıştı. Onu da odada istemiyorlar mıydı? Ama Tony güldü.

"Yapacak planları var," dedi. "Sen üstüne düşeni yerine getirdin, Lyra. Şimdi sıra John Faa ile konseyde."

"Ama daha hiçbir şey yapmadım ki!" diye karşı çıktı

Lyra, Salon'un dışına çıkan ve kaldırım taşlı yoldan iskeleye doğru inen diğerlerini gönülsüzce izlerken. "Tek yaptığım Mrs. Coulter'dan kaçmaktı!

Bu sadece başlangıç. Kuzey'e gitmek istiyorum!"

"Bak sana ne diyeceğim," dedi Tony, "geri gelirken sana bir mors dişi getiririm, oldu mu?"

Lyra suratını astı. Pantalaimon'a gelince, Tony'nin cinine maymun suratları yaparak oyalanıyordu; cin sarımsı kahverengi gözlerini küçümsemeyle yumdu. Lyra avare avare iskeleye gitti, yeni arkadaşlarıyla takıldı. Sicimlere bağlı fenerleri siyah suyun üzerine doğru sarkıtıp, ağır ağır yüzeye çıkan koca gözlü balıkları çekmeye çalıştılar, sonra da sivri sopalarla hamle edip onları ıskaladılar.

Ama Lyra'nın aklı fikri John Faa ile müzakere odasındaydı ve çok geçmeden oradan sıvışarak gene taşlı yoldan geçip Zaal'e gitti. Müzakere odası penceresinde ışık vardı. İçeri bakmak için çok yüksekti, içeriden gelen tok seslerin gürültüsünü duyabiliyordu.

O da kapıya yürüdü ve kararlı bir şekilde beş kez çaldı. Sesler durdu, bir sandalye zeminde sürtünerek çekildi ve kapı açıldı, rutubetli basamağa sıcak nafta ışığı boşaldı. "Evet?" dedi kapıyı açan adam.

Lyra onun gerisinde, üstünde kağıtlar ve kalemler, bardaklar ile bir jenniver kabı olan, altın keselerinin tertipli bir şekilde istiflendiği masada oturan diğer adamları görebiliyordu.

"Kuzey'e gelmek istiyorum," dedi Lyra, hepsinin duyabileceği şekilde. "Gelip çocukları kurtarmanıza yardımcı olmak istiyorum. Mrs. Coulter'dan kaçtığım zaman yapmak istediğim de buydu. Ve daha ondan önce de Hamhumlar'ın aldığı, Jordan'da Mutfak uşağı arkadaşım Roger'ı kurtarmaya niyetlenmiştim. Gelip yardım etmek istiyorum. Seyirden anlarım, Aurora'dan anbaromanyetik okumalar yapabilirim, bir ayının nerelerini yiyebileceğinizi biliyorum, her tür faydalı şeyi biliyorum. Oraya gittikten sonra bana ihtiyacınız olduğunu ama beni geride bıraktığınızı görürseniz, çok üzülürsünüz. Hem o kadının dediği gibi, kadınlara da ihtiyacınız olabilir, onların da bir rolü olabilir -eh, çocuklara da ihtiyacınız olabilir. Bilemezsiniz. Onun için beni almanız gerek, Lord Faa, konuşmanızı böldüğüm için beni bağışlayın."

Artık odanın içindeydi, bütün adamlarla cinleri, kimi eğlenerek, kimi sinirle ona bakıyordu, ama onun gözleri sadece John Faa'yı görüyordu. Pantalaimon kızın kollarının arasında oturmuştu, yabani kedi gözleri yeşil yeşil parlıyordu.

John Faa, "Lyra," dedi, "seni böyle bir tehlikeye atmamız söz konusu bile değil, onun için kendini kandırma, çocuğum. Burada kalıp Costa Ana'ya yardım et, güvencede ol. Yapman gereken bu işte."

"Ama aletiyometreyi nasıl okuyacağımı da öğreniyorum. Gün geçtikçe daha açık bir hal alıyor! Buna mutlaka ihtiyacınız olur -mutlaka!"

Adam başını iki yana salladı.

"Hayır," dedi. "Kuzey'e gitmeyi ne kadar çok istediğini biliyorum, ama inanıyorum ki Mrs. Coulter bile seni götürmeyecekti. Kuzey'i görmek istiyorsan bütün bu sorunlar bitene kadar beklemen gerek. Şimdi git bakalım."

Pantalaimon usulca tısladı, ama John Faa'nın cini adamın iskemlesinin arkasından havalanıp kara kanatlarıyla onlara doğru uçtu: tehdit edici bir şekilde değil, görgü kurallarını hatırlatırcasına. Karga başının üstünden kayarcasına uçup hızla yine John Faa'nın yanma giderken Lyra arkasını döndü. Kapı arkalarından kararlı bir tıkırtıyla kapandı.

"Gideceğiz işte," dedi Pantalaimon'a "Bizi durdurmaya çalışsınlar bakalım. Gideceğiz!"

9

Casuslar

Ondan sonraki birkaç gün boyunca Lyra on taneden fazla plan yaptı ve sabırsızca hepsinden vazgeçti, çünkü sonuçta hepsi de gelip tekneye kaçak olarak binmeye dayanıyordu. İyi ama dar bir tekneye kaçak olarak binerseniz, neresine saklanırsınız? Gerçek yolculukta elbette doğru düzgün bir gemileri olacaktı ve normal boyda bir gemide her cinsten saklanacak yer olmasını bekleyecek kadar hikaye dinlemişti. Cankurtaran kayıkları, ambar, sintine, her neyse; ama önce gemiye ulaşması gerekiyordu ve Bataklıklar'dan ayrılmak da çingan usulü seyahat etmek anlamına geliyordu.

Ve kıyıya kendi başına gitse bile, yanlış gemiye kaçak olarak binebilirdi. Bir cankurtaran kayığına saklanıp da Yüksek Brezilya yolunda uyanmak hoş olurdu doğrusu.

Bu arada, çevresinde sefer heyetini bir araya getirmeye yönelik gerginlik dolu çalışmalar gece gündüz sürüyordu. Adam Stefanski'ye takılıp, savaş gücü için gönüllüleri seçerken onu gözlüyordu. Roger van Poppel'ı yanlarına almaları gereken malzeme konusundaki önerileriyle canından bezdiriyordu: kar gözlüklerini akıl etmiş miydi? Arktik haritaları almak için en iyi yerin neresi olduğunu biliyor muydu?

En çok yardımcı olmak istediği kişi ise, casus Benjamin de Ruyter'di. Ama adam ikinci Kementleme'den sonra sabahın erken saatlerinde ortadan kaybolmuştu ve tabii ki kimse de nereye gittiğini ya da ne zaman döneceğini söyleyemiyordu. Böylece Lyra, başkasını bulamayınca Farder Coram'ın peşine takıldı.

"En iyisi size yardımcı olmam diye düşünüyorum, Farder Coram," dedi, "çünkü az daha onlardan biri olacaktım, o yüzden de ben herhalde Hamhumlar hakkında herkesten fazla şey biliyorum. Belki de Mr de Ruyter'in mesajlarını anlamaya yardımcı olayım diye bana ihtiyacınız olacak."

Farder Coram, vahşi, umutsuz küçük kıza merhamet etti ve onu yanından uzaklaştırmadı. Tersine, onunla konuştu ve Oxford ile Mrs. Coulter'a ilişkin anılarını dinledi, aletiyometreyi okuyuşunu izledi.

Bir gün Lyra, "İçinde bütün o semboller olan kitap nerede?" diye sordu.

"Heidelberg'de," dedi adam.

"Bir tanecik mi var?"

"Başkaları da olabilir ama benim gördüğüm kitap o."

"Bahse girerim ki Oxford'daki Bodley Kütüphanesi'nde de bir tane vardır," dedi Lyra.

Gözlerini Farder Coram'ın cininden ayırmakta güçlük çekiyordu, gördüğü en güzel cindi. Pantalaimon kedi olduğu zaman zayıf, dağınık ve ters olurdu, ama Sophonax, adı buydu çünkü altın gözlü ve tarife sığmayacak kadar zarifti, gerçek bir kedinin iki katı büyüklüğündeydi, çok tüylüydü. Gün ışığı ona vurduğunda, Lyra'nın adını söyleyemeyeceği kadar çok sayıda sarımsı kızıl- kahverengi-yaprak-ela-mısır-altın-sonbahar-maun renk tonu ışıldardı üstünde. O kürke dokunmayı çok istiyordu, yanaklarını ona sürmek istiyordu, ama tabii ki bunu asla yapmadı; çünkü başka bir insanın cinine dokunmak görgü kurallarını akla gelebilecek en kaba şekilde ihlal etmekti. Cinler birbirine dokunabilirdi tabii, ya da kavga edebilirdi. Ama insan-cin teması yasağı öyle derinlere gidiyordu ki, savaşta bile hiçbir savaşçı bir düşmanın cinine dokunmazdı. Kesinlikle yasaktı bu. Lyra bunun kendisine söylendiğini hatırlayamıyordu; sadece biliyordu, içgüdüsel olarak, tıpkı mide bulantısının kötü, rahatlığın iyi olduğunu bildiği gibi. Bu yüzden de Sophonax'ın kürküne hayran bile olsa, hatta dokununca nasıl bir his vereceği üzerine tahminler bile yürütse, ona dokunmak için en ufak girişimde bulunmadı, asla da bulunmazdı.

Sophonax ne kadar besili, sağlıklı ve güzelse, Farder Coram da o kadar harap ve zayıftı. Farder Coram hastaydı belki ya da onu felce uğratan bir darbe yemişti, ama sonuçta iki bastona dayanmadan yürüyemiyordu ve hazan yaprağı gibi sürekli titriyordu. Buna karşılık zekası keskin, berrak ve güçlüydü ve Lyra çok geçmeden onu bilgisi ve kendisini sağlam yönlendirişi için sevmeye başladı.

Güneşli bir sabah onun teknesinde, aletiyometreye bakarken, "Bu kum saati ne anlama geliyor, Farder Coram?" diye sordu. "Hep oraya dönüyor."

"Eğer yakından bakarsan hep bir ipucu vardır. Tepesindeki o küçük antika şey ne?"

Lyra gözlerini kıstı ve iyice baktı.

"Kurukafa bu!"

"Yani ne demek oluyor sence?"

"Ölüm... Ölüm mü bu?"

"Doğru. Demek ki kum saatinin anlamlar yelpazesinde ölüm de var. Aslında, ilk anlamdan, yani zamandan sonra, ikincisi ölümdür."

"Neyi fark ettim, biliyor musunuz, Farder Coram? İbre ikinci turda orada duruyor! İlk turda şöyle bir seğiriyor, ikincide duruyor. Yani ikinci anlam mı demek oluyor şimdi?"

"Herhalde. Ona ne soruyorsun, Lyra?"

"Düşünüyorum... " Durdu, farkına varmadan sahiden bir soru sorduğunu anlayıp şaşırmıştı. "Sadece üç resmi bir araya koyuyorum çünkü.. Mr de Ruyter'i düşünüyordum, anlıyorsunuz ya... Ve yılanı ve potayı ve kovanı bir araya getirdim, casusluk işlerinin nasıl gittiğini sormak için ve-"

"Niye o üç sembol?"

"Çünkü yılanın kurnaz olduğunu düşündüm, bir casusun olması gerektiği gibi; pota bilgi olabilirdi, bir tür damıttığınız şey; kovan da hamaratlıktı, çünkü arılar hamarattır hep. İşte hamaratlık ve kurnazlıktan bilgi geliyor, görüyorsunuz ya, bu da casusun işidir. Ben de onlara işaret ettim ve soruyu aklımda düşündüm, iğne ölümde durdu... Sizce sahiden çalışıyor mudur, Farder Coram?"

"Pek güzel çalışıyor, Lyra. Bizim bilmediğimiz şey, doğru okuyup okumadığımız. Bu ince bir sanattır. Merak ediyorum-"

Daha cümlesini bitiremeden kapı telaşla vuruldu ve bir çingan delikanlı içeri girdi.

"Özür dilerim, Farder Coram, ama Jacom Huismans az önce geri döndü ve kötü yaralanmış."

"Benjamin de Ruyter'le birlikteydi," dedi Farder Coram. "Ne olmuş?"

"Konuşmuyor," dedi delikanlı. "Gelseniz iyi olur Farder Coram, çünkü fazla dayanmaz, içten kanıyor."

Farder Coram ve Lyra telaş ve hayretle birbirlerine baktılar, ama sadece bir saniye için, bir an sonra ise Farder Coram bastonlarının üzerinden seke seke elinden geldiği kadar hızla yürüyor, cini de önü sıra gidiyordu.

Lyra da, sabırsızlıktan kıpır kıpır, onlarla gitti.

Delikanlı önlerine düşüp onları şekerpancarı iskelesine bağlı bir tekneye götürdü, kırmızı pazen önlüklü bir kadın geçsinler diye kapıyı açtı. Onun

Lyra'ya şüpheli şüpheli baktığını gören Farder Coram "Kızın Jacob'un diyeceklerini duyması önemli, hanım," dedi.

Bunun üzerine kadın onları içeri aldı ve geriye çekildi. Sincap cini, tahta saatin üstüne sessizce tünemişti. Bir ranzada, parça işi örtünün altında beyaz yüzü terle nemlenmiş ve gözleri donuk donuk bakan bir adam yatıyordu.

Kadın titrek bir sesle, "Doktoru çağırdım, Farder Coram," dedi. "Lütfen onu heyecanlandırmayın. Acı içinde, eziyet çekiyor. Birkaç dakika önce Peter Hawker'in teknesiyle geldi."

"Peter nerde şimdi?"

"Tekneyi bağlıyor. Sizi çağırmam gerektiğini o söyledi." "Pekala. Şimdi, Jacob beni duyuyor musun?"

Jacob, karşı ranzada, yarım metre uzakta oturan Farder Coram'ı görmek için gözlerini devirdi.

"Merhaba, Farder Coram," diye mırıldandı.

Lyra onun cinine baktı. Bir dağ gelinciğiydi ve onun başının yanında hiç kıpırdamadan yatıyordu; kıvrılmıştı ama uyumuyordu, çünkü gözleri açıktı ve tıpkı onunki gibi donuktu.

"Ne oldu?" diye sordu Farder Coram.

"Benjamin öldü," diye cevap geldi. "O öldü, Gerard da yakalandı."

Sesi kısık, soluğu zayıftı. Konuşmayı kesince cini acı çekerek doğruldu ve onun yanağını yaladı. Jacob bundan kuvvet alarak devam etti.

"Tanrıbilim Bakanlığı'na gizlice giriyorduk, çünkü Benjamin yakaladığımız Hamhumlar'dan birinden merkez üssünün orada olduğunu öğrenmişti, bütün emirler oradan geliyordu... "

Gene durdu.

"Hamhum mu yakaladınız?" diye sordu Farder Coram.

Jacob evet anlamında başını salladı ve cinine baktı. Cinlerin kendi insanları dışındaki insanlarla konuşmalarına çok az rastlanırdı, ama bu sefer dişi dağgelinciği konuştu.

"Clerkenvvell'de üç Hamhum yakaladık, onlara kimin için çalıştıklarını, emirlerin nereden geldiğini falan söylettik. Çocukların nereye götürüldüğünü bilmediklerini söylediler, Kuzey'e, Laponya'ya olduğu dışında..."

Cin durmak ve devam etmeden önce kısa bir soluk almak zorunda kaldı, küçük göğsü pırpır ediyordu.

"İşte o Hamhumlar bize Tanrıbilim Bakanlığı ve Lord Boreal'den böyle söz etti. Benjamin, kendisi ile Gerard Hook'un Bakanlık'a gizlice girmesi, Frans Broekman ile Tom Mendham'ın da gidip Lord Boreal hakkında bilgi toplaması gerektiğini söyledi."

"Topladılar mı?"

"Bilmiyoruz. Geri gelmediler. Farder Coram, sanki yaptığımız her şeyi henüz biz yapmadan biliyor gibiydiler. Frans ile Tom da Lord Boreal'a yaklaşınca canlı canlı yutulmuş olabilir."

Jacob'un gittikçe daha kesik kesik şekilde nefes aldığını ve acıyla gözlerini kapattığını gören Farder Coram, "Benjamin'e geri dön," dedi.

Jacob'un cini endişe ve sevgiyle hafifçe miyavladi; kadın, ellerini ağzına götürerek, ileri bir-iki adım attı. Ama konuşmadı, cin de dermansızca devam etti:

"Benjamin ve Gerard ve biz White Hall'da Bakanlık'a gittik ve küçük bir yan kapı bulduk. Ciddi bir şekilde korunmuyordu ve onlar kilidi açıp içeri girerken, biz nöbet tutmak için dışarıda kaldık. Daha onlar içeri gireli bir dakika geçmemişti ki bir korku çığlığı duyduk, Benjamin'in cini uçarak dışarı çıktı, bize yardım etmemiz için işaret etti ve gene uçarak içeri girdi. Bıçağımızı alıp peşinden koştuk; ama içerisi karanlıktı ve korkutucu hareketleriyle kafa karıştıran yabani biçimlerle ve seslerle doluydu. Şöyle bir volta attık, ama yukarıda bir koşuşturma vardı, korku dolu bir çığlık geldi, sonra da Benjamin ve cini üst tarafımızdaki yüksek bir merdivenden aşağı düştü. Cini onu havada tutmak için mücadele ediyor, çırpınıyordu ama nafile, taş döşemeye çakıldılar ve bir anda ikisi de öldü.

"Ve Gerard'ı hiç görmedik, ama yukarıdan onun sesiyle bir uluma geldi, biz de hareket edemeyecek kadar korkmuştuk, olduğumuz yere çakılmıştık. Sonra da omuzumuza bir ok geldi, derinlere kadar yardı geçti..."

Cinin sesi gittikçe cılızlaşıyordu, yaralı adamdan bir inilti geldi. Farder Coram öne eğilerek yavaşça yatak örtüsünü geriye çekti. Adamın omuzundan, pıhtılaşmış bir kan yığını içinde bir okun tüylü ucu çıkıyordu. Okun kendisi ile başı zavallı adamın göğsüne öyle bir gömülmüştü ki, dışarıda sadece on beş santim kadar bir kısmı kalmıştı. Lyra kendini bayılacak gibi hissetti.

Dışarıdan, iskelenin üstünden sesler ve ayakların tıkırtısı duyuldu.

Farder Coram yerinde doğrularak, "İşte doktor geldi, Jacob," dedi. "Şimdi seni bırakıp gidiyoruz. Kendini daha iyi hissettiğin zaman daha

uzun konuşuruz."

Çıkarken kadının omuzunu sıktı. Lyra iskelede onun yanından ayrılmadı, çünkü bir kalabalık toplanmıştı bile, fısıldıyor ve parmaklarıyla işaret ediyorlardı. Farder Coram, Peter Hawker'ın derhal John Faa'ya gitmesi için talimat verdikten sonra dedi ki:

"Lyra, Jacob'un yaşayıp yaşamayacağını öğrendikten sonra seninle o aletiyometre hakkında bir kere daha konuşmamız gerek," dedi. "Şimdi git de kendine başka yerde bir iş bul, çocuk, seni çağırtırız."

Lyra tek başına uzaklaştı, sazlık bir kıyıya gidip oturdu, suya çamur atmaya başladı. Bildiği bir şey vardı: Aletiyometreyi okuyabilmekten hoşnut değildi, bundan gurur da duymuyordu -korkuyordu. O ibreleri savurup durduran hangi güçse, zeki bir varlıkmış gibi şeyler biliyordu.

"Sanırım bir ruh," dedi Lyra ve bir an küçük şeyi bataklığın ortasına fırlatma fikrinin cazibesine kapılır gibi oldu.

"Orada bir ruh olsa görürüm," dedi Pantalaimon. "Godstow'daki o ihtiyar hayalet gibi. Sen görmediğin halde onu görmüştüm."

Lyra sitemle, "Ruhlar tek bir çeşit değil ki," dedi.

"Hepsini göremezsin. Hem başları olmayan o ihtiyar ölü Alimler'e ne diyeceksin? Onları gördüm, unutma."

"O sadece bir gece-hartlağıydı."

"Değildi işte. Basbayağı ruhtular, sen de biliyorsun. Ama o kör olası ibreyi ne tür bir ruh hareket ettiriyorsa, öyle bir ruh değil."

Pantalaimon inatla, "Ruh olmayabilir," dedi.

"Neymiş öyleyse?"

"Şey olabilir... temel zerrecikler."

Lyra dudak büktü.

Cin, "Olabilir!" diye ısrar etti. "Gabriel'de elde ettikleri o fotodeğirmeni hatırlıyorsun, değil mi? Öyle işte"

Gabriel Koleji'nde Şapel'in yüksek mihrabında saklanan ve aletiyometrenin sarıldığı gibi siyah kadife bir beze sarılmış (bu, Lyra'nın ancak şimdi aklına gelmişti), çok kutsal bir nesne vardı. Oradaki bir ayin için Jordan Kütüphanecisi ile birlikte gittiğinde görmüştü. Tanrı'ya yakarışın doruk noktasında Şefaatçi kumaşı kaldırıp loş ışıkta içinde görülmeyecek kadar uzak bir şey olan bir cam kubbeyi ortaya çıkarmıştı. Ancak yukarıdaki bir panjura bağlı olan bir sicimi çektiğinde, günışığı serbest kalmış ve tam kubbenin üstüne vurmuştu. Sonra içindeki şey

görülebilir bir hal almıştı; bir tarafında dört kara yelken, diğerinde ise dört beyaz yelken olan ve ışık vurunca dönmeye başlayan rüzgargülü gibi küçük bir şey.

Bir ahlak dersini gösteriyordu bu, demişti Şefaatçi, ve bunu açıklamaya koyulmuştu. Lyra beş dakika sonra ahlak dersini unutmuştu, ama tozlu ışık huzmesinde dönen küçük pervane kanatları unutmamıştı. Ne anlama geliyorlarsa gelsinler, pek hoştular ve Jordan'a geri dönüşte yürürlerken Kütüphaneci, hepsi fotonların gücüyle yapılıyor demişti.

O zaman, Pantalaimon haklıydı belki de. Eğer temel zerrecikler bir fotodeğirmeni itip çevirebiliyorlarsa, bir ibreyi haydi haydi çevirirlerdi herhalde; ama bu durum onu gene de rahatsız ediyordu.

"Lyra! Lyra!"

Tony Costa'ydı bu, iskeleden ona el sallıyordu.

"Buraya gel," diye seslendi. "Gidip Zaal'da John Faa'yı görmen gerek. Koş, kızım, çok acele."

Lyra, John Faa ile Farder Coram ve diğer liderleri, canları sıkılmış halde buldu.

John Faa dedi ki:

"Lyra, çocuğum, Farder Coram bana o aleti nasıl okuduğunu anlattı. Ve üzülerek söylüyorum ki zavallı Jacob az önce öldü. Sanırım sonuçta, buna hiç meylim olmadığı halde, seni de yanımıza almak zorundayız. Bu konuda kafam rahat değil, ama başka bir seçenek de görmüyorum. Jacob geleneklere uygun şekilde gömülür gömülmez, yola çıkıyoruz. Şunu iyi anla, Lyra: sen de geliyorsun, ama bu sevinecek ya da bayram edecek bir şey değil. Önümüzde hepimiz için dertler ve tehlikeler uzanıyor.

"Seni Farder Coram'ın kanadı altına yerleştiriyorum. Onun başına dert açma ya da onu tehlikeye atma, yoksa gazabımı bütün gücüyle hissedersin. Şimdi fırla ve Costa Ana'ya anlat, kendini de yola çıkmaya hazır tut."

Sonraki iki hafta Lyra'nın ömründe en meşgul geçen iki haftası oldu. Meşgul ama çabuk değil, çünkü bekleme anları oluyordu, rutubetli yengeçli dolaplarda saklanmak, pencerenin yanından kasvetli yağmurla yıkanmış sonbahar peyzajını izlemek, yeniden saklanmak, motorun gaz buharlarının yakınında uyumak ve berbat bir baş ağrısıyla uyanmak. Hepsinden de beteri, kıyıda koşmak, güverteye tırmanmak, havuz kapaklarında halatı çekmek ya da havuzdan doğru fırlatılan palamarı yakalamak için açıkhavaya çıkmasına bir tek kez bile izin verilmemesi.

Çünkü elbette saklanması gerekiyordu. Tony Costa ona su kıyısındaki meyhanelerde dolaşan dedikoduları aktarmıştı: küçük, sarı saçlı bir kız için bütün krallıkta büyük bir av sürdürülüyordu, bulana büyük ödül vaat edilmişti, onu saklayanlara da ağır ceza gelecekti. Tuhaf rivayetler de vardı: insanlar onun Hamhumlar'dan kaçmış tek çocuk olduğunu, korkunç sırlara sahip olduğunu söylüyorlardı. Başka bir rivayete göre ise, insan çocuğu falan değil, büyük bir yıkıma sebep olmak için cehennemi güçler tarafından bu dünyaya çocuk ve cin kılığında gönderilmiş bir çift ruhtu; gene başka bir rivayete göre ise, çocuk değil, yetişkindi, sihirle küçültülmüştü, Tatarlar'ın paralı adamıydı, temiz İngiliz halkını gözleyip casusluk etmek ve bir Tatar istilasının yolunu açmak üzere gönderilmişti.

Lyra bu hikayeleri ilk duyduğunda neşelendi, ama sonraları morali bozuldu. Ondan nefret eden ve korkan onca insan! Ayrıca bu kutu gibi, daracık kabinden çıkmak için içi gidiyordu. Şimdiden Kuzey'de, alev alev Aurora'nın altındaki engin karlarda olmak istiyordu. Bazen de Jordan Koleji'nde olmayı, Roger'la çatılarda sürünürken Sofracıbaşı'nın Çanı'nın çalıp yemeğe yarım saat kaldığını haber verişini özlüyordu, Mutfak'ın takırtılarını ve cızırtılarını, bağırışlarını özlüyordu... Sonra da tutkuyla, hiçbir şeyin değişmemiş olmasını, hiçbir şeyin asla değişmemesini, sonsuza kadar Jordan Koleji'nin Lyra'sı olmayı istiyordu.

Can sıkıntısını ve sinirini dindiren tek şey ise, aletiyometreydi. Her gün aleti okuyordu, bazen Farder Coram ile birlikte, bazen de kendi başına. Sembol anlamlarının kendilerini berraklaştırdıkları o sakin hale gittikçe daha kolaylıkla geçebildiğini gördü. Güneşin dokunduğu o koca dağ dizileri imgeler halini aldılar.

Bunun nasıl bir duygu olduğunu Farder Coram'a açıklamaya çalıştı.

"Sanki biriyle konuşur gibi, ama onların ne dediğini pek duyamıyorsunuz ve kendinizi biraz aptal gibi hissediyorsunuz, çünkü sizden daha akıllılar, ama kızdıkları mızdıkları yok... Ve öyle çok şey biliyorlar ki, Farder Coram! Her şeyi biliyor gibiler hemen hemen! Mrs. Coulter akıllıydı, pek çok şey bilirdi, ama bu başka tür bir bilme... Anlama gibi, herhalde... "

Adam ona belirli sorular sorar, o da cevapları arardı.

"Mrs. Coulter şu anda ne yapıyor?" derdi, Lyra'nın elleri hemen hareket edince de, "Söyle bakalım, ne yapıyorsun öyle," diye eklerdi.

"Şey, Meryem Ana Mrs. Coulter ve kolu oraya götürdüğüm zaman annem diye düşünüyorum; karınca da meşgul oluyor- o kolay, bu üst anlam

çünkü. Kum saatinin anlamlan arasında da zaman var ve ortadayken şimdi oluyor, aklımı onun üzerinde topluyorum.. "

"Bu anlamların nerede olduğunu nerden biliyorsun?"

"Görüyorum sanki. Ya da, hissediyorum, gece merdivenden iner gibi, ayağını aşağı koyarsın, bir basamak daha vardır. Ben de aklımı aşağı koyuyorum ve bir anlam daha var, onu hissediyorum, bir anlamda. Sonra hepsini bir araya getiriyorum. Bir püf noktası var, gözlerinizi odaklar gibi."

"Yap öyleyse, bakalım ne diyor."

Lyra yaptı. Uzun kol hemen savrulmaya başladı, durdu, sonra yine düzenli şekilde bir savrulup bir durmaya devam etti. Bu öyle bir zarafet ve güç duygusuydu ki, onu paylaşan Lyra kendini uçmayı öğrenen küçük bir kuş gibi hissetti. Masanın karşısından bakan Farder Coram ibrenin durduğu yerleri not aldı ve küçük kızın saçını yüzünden kaldırıp alt dudağını hafifçe ısırışına baktı: Lyra'nın gözleri önce ibreyi izliyordu, yolu belli olunca ise kadranda başka yerlere baktı. Ama tesadüfen değil.

Farder Coram satranç oyuncusuydu ve satranç oyuncularının iş başındayken bir oyuna nasıl baktığını bilirdi. Usta bir oyuncu tahtada güç ve etki hatları görür gibi olurdu ve önemli hatlara bakar, zayıf olanlarını göz önüne almazdı. Lyra'nın gözleri de aynı şekilde, kendisinin gördüğü ama Farder Coram'ın görmediği benzer bir manyetik alana göre hareket ediyordu.

İbre yıldırımda, bebekte, yılanda, filde ve Lyra'nın isim veremediği bir yaratıkta durdu: kocaman gözlü, kuyruğu üzerinde durduğu ince dala sarılmış bir tür kertenkele.

Lyra bakarken ibre aynı seriyi defalarca tekrarladı.

"O kertenkele ne anlama geliyor?" diye sordu, Farder Coram, onun konsantrasyonunu bozarak.

"Anlamı yok... Ne dediğini anlıyorum, ama yanlış okuyor olmalıyım. Yıldırım sanırım öfke, çocuk da... benim, sanırım... O kertenkeleye benzeyen şeye de tam bir anlam veriyordum, ama siz konuştunuz, Farder Coram, ben de kaybettim. Görüyorsunuz ya, şimdi oraya buraya süzülüyor."

"Evet, görüyorum. Özür dilerim, Lyra. Yorgun musun? Durmak ister misin?"

"Hayır, istemiyorum," dedi ama yanakları kızarmıştı, gözleri de çakmak çakmaktı. Huysuzlukla dolu aşırı bir heyecanın bütün belirtilerini

gösteriyordu, bu havasız kabinde uzun süre kapalı kalması ise durumu daha da ağırlaştırmıştı.

Farder Coram pencereden dışarı baktı. Hava neredeyse kararmıştı, kıyıya varmadan önceki son kara içi sulardan geçiyorlardı. Geniş bir halicin pis kahverengi suları kasvetli bir gökyüzünün altında, uzaklardaki kömür-ruhu depo grubuna kadar uzanıyordu; paslı ve örümcek ağı gibi boru donanımlarıyla çevrili depoların yanında, kalın bir duman sütununun gönülsüzce bulutlara erişmek için yükseldiği bir rafineri vardı.

"Neredeyiz?" diye sordu Lyra. "Birazcık dışarı çıkabilir miyim, Farder Coram?"

"Burası Colby suları. Cole nehrinin halici. Kasabaya geldiğimizde Dumanpazarının yanına bağlanacağız ve rıhtımlara yürüyerek gideceğiz. Bir iki saatte orada oluruz..."

Ama hava kararıyordu ve koyun uçsuz bucaksız ıssızlığında kendi teknelerinden ve rafineriye doğru zahmetle ilerleyen uzaktaki bir kömür-mavnasından başka hareket eden bir şey yoktu. Lyra'nın yüzü ise öyle kızarmıştı, öyle yorgundu ve öyle uzun süreyle içeride kalmıştı ki, Farder Coram söze şöyle devam etti.

"Eh, sanırım birkaç dakika açık havaya çıksan bir zararı olmaz. Temiz hava diyemeyeceğim. Denizden esmediği zaman temiz olmaz, ama yukarıda oturur, biz biraz daha yaklaşana kadar etrafa bakarsın."

Lyra sıçradı, Pantalaimon ise hemen martı oldu, dışarıda kanatlarını açmaya sabırsızlanıyordu. Dışarısı soğuktu ve Lyra, sıkı giyinmiş olmasına rağmen, çok geçmeden titremeye başladı. Pantalaimon'a gelince, o gürültülü bir keyif gaklamasıyla havaya yükseldi ve bir teknenin önünde, bir kıçın arkasında fır döndü, sekti, ok gibi fırladı. Lyra da onunla birlikte kabına sığamaz oldu, o uçarken duygularını paylaşıyordu ve zihniyle onu ihtiyar dümencinin karabatak cinini yarışmaya kışkırtsın diye zorluyordu. Ama cin Pantalaimon'a aldırmadı bile, adamın yakınma, dümenin yekesine uykulu uykulu yerleşti.

Bu acı kahverengi suda hayat yoktu, yalnızca motorun düzenli pat patları ve pruvanın altındaki suyun hafif şıpırtısı engin sessizliği bozuyordu. Siyah bulutlar alçalmış, yağmur vermeden öylece duruyorlardı; altlarındaki hava dumanla kirlenmişti. Tek hayat ve keyif belirtisi, Pantalaimon'un görkemli zarafetindeydi.

Açılmış kanatlarının griliğin içinde bembeyaz durduğu bir dalışın ardından yukarılara süzüldüğü sırada, siyah bir şey hızla ona doğru atıldı ve vurdu. Pantalaimon kanatlarını şaşkınlık ve acıyla çırparak yana düştü. Hem şaşkınlığı, hem de acıyı hisseden Lyra haykırdı. Sonra başka bir küçük siyah şey, ilkine katıldı; kuş gibi değil, uçan böcekler gibi hareket ediyorlardı, ağır ve doğrudan; ve monoton bir ses çıkarıyorlardı.

Pantalaimon eğilip bükülerek uzaklaşmaya, tekneye ve Lyra'nın çaresiz kollarına erişmeye çalışırken, kara şeyler ona çarpmaya, monoton bir şekilde vızıldamaya devam ediyorlardı, öldürmeye kararlıydılar. Lyra Pantalaimon'un korkusu ve kendi korkusuyla yarı çılgına dönmüştü, derken bir şey yanından geçip yukarı fırladı. Dümencinin karabatak ciniydi bu, hantal ve ağır görünmesine rağmen, güçlü ve hızlı bir uçuşu vardı. Başı hızla bir o yana hareket etti, bir bu yana -kara kanatların bir çırpınışı, bir beyaz titreyiş- sonra da tam Pantalaimon Lyra'nın ileri uzattığı eline konarken, küçük kara bir şey kabinin katranlı damına, Lyra'nın ayaklarının altına düştü.

Daha Lyra onu teselli edemeden Pantalaimon yabani kedi biçimine girmiş, yaratığın üstüne atlamıştı. Onu damın kenarından, kaçmak için süratle süründüğü yerden geriletmeye çalışıyordu. İğneyle dolu pençelerinden biriyle onu yerine sabitledi ve ikincisini arayan karabatağın kanat vuruşlarının gitgide daha yüksek daireler çizdiği, kararmakta olan gökyüzüne baktı.

Sonra karabatak süratle geriye süzüldü, boğuk bir sesle dümenciye bir şeyler söyledi. Adam, "Gitmiş," dedi.

"Sakın ötekini kaçırmayın. Adam içtiği teneke maşrapanın içindeki tortuyu savurdu ve maşrapayı Lyra'ya attı.

Kız onu hemen yaratığın üstüne kapattı. Yaratık hâlâ, küçük bir makine gibi, vızıldayıp hırlıyordu.

Farder Coram onun arkasından, "Sıkı tut, kıpırdatma," diye seslendi, az sonra maşrapanın altına bir mukavva parçası kaydırmak için eğiliyordu.

"Nedir bu, Farder Coram?" dedi Lyra titreyerek.

"Aşağı inip bir bakalım. Dikkatli taşı, Lyra. Sıkı sıkı tut."

Lyra geçerken dümencinin cinine baktı, ona teşekkür etmek niyetindeydi, ama ihtiyar gözleri yumuluydu. Onun yerine dümenciye teşekkür etti.

Adamın tek söylediği, "Aşağıda kalmalıydın," oldu.

Lyra maşrapayı kabine götürdü, Farder Coram bir bira bardağı bulmuştu. Teneke maşrapayı onun üstünde baş aşağı tuttu ve sonra da aralarındaki mukavvayı çekip aldı, böylece yaratık bardağın içine düştü. Küçük öfkeli şeyi rahatça görebilmeleri için bardağı havaya kaldırdı.

Lyra'nın başparmağı boyundaydı ve siyah değil koyu yeşildi. Kanat kılıfları, uçmaya hazırlanan bir hanımböceğininki gibi dimdikti ve içerideki kanatlar öylesine öfkeyle çırpmıyordu ki bulanık görünüyorlardı. Altı tırnaklı bacağı, dümdüz camda debelenip duruyordu.

"Nedir bu?" diye sordu Lyra.

Hâlâ yabankedisi olan Pantalaimon, on beş santim kadar ötede masaya çömelmiş, yeşil gözleriyle camın içinde dönüp duran yaratığı izliyordu.

"Eğer kırıp açacak olursan," dedi Farder Coram, "içinde canlı bir şey bulamazsın. En azından, ne hayvan, ne böcek. Daha önce bu şeylerden bir tane görmüştüm ve bu kadar kuzeyde bir daha göreceğim aklıma bile gelmezdi. Afrik işi. İçinde çalışan bir kurgu mekanizması var, onun yayına da kalbine büyü yapılmış bir kötü ruh tutturulmuş."

"İyi ama kim gönderdi bunu?"

"Sembolleri okumana bile gerek yok, Lyra; sen de bunu benim kadar rahatça tahmin edebilirsin."

"Mrs. Coulter mı?"

"Elbette. O sadece Kuzey'de keşiflerde bulunmamış; güney yabanında da pek çok garip şey vardır. Bunlardan birini en son Fas'ta görmüştüm. Ölümcül tehlikesi vardır; ruh içindeyken asla durmaz ve ruhu serbest bıraktığın zaman öyle feci öfkelidir ki eline ilk geçirdiği şeyi öldürür."

"İyi ama neyin peşindeydi?"

"Casusluk yapıyordu. Yukarı çıkmana izin verdiğim için lanet olası bir budalayım. Ayrıca, araya girmeden seni sembolleri rahat rahat düşünmeye bırakmalıydım."

"Şimdi anlıyorum!" dedi Lyra, birden heyecanlanmıştı. "Hava anlamına geliyor, o kertenkele şeyi. Onu gördüm, ama niye olduğunu anlayamadım ve çıkarmaya çalışınca da kaybettim."

"Ah," dedi Farder Coram, "öyleyse ben de anlıyorum. Kertenkele değil de ondan, bir bukalemun. Hava yerine geçer, çünkü ne yerler ne içerler, sadece havayla yaşarlar." "Peki ya fil-"

"Afrika," dedi adam ve sonra, "Hah işte!"

Birbirlerine baktılar. Aletiyometrenin gücünün her açığa vuruluşunda, daha fazla hayrete kapılıyorlardı.

"Bize hep bunları anlatıyordu," dedi Lyra. "Dinlemeliydik. Ama şimdi bunu ne yapacağız, Farder Coram? Ne bileyim, öldürebilir miyiz?"

"Bir şey yapabilir miyiz, bilmem. Onu sadece bir kutuda sıkı sıkı kapalı tutup, asla dışarı çıkarmamamız gerekecek. Beni kaygılandıran öteki, kaçan. Dosdoğru Mrs. Coulter'a gidiyordur şimdi, seni gördüğünü haber verecektir. Allah beni kahretsin, Lyra, budalanın biriyim."

Dolabın içinde bir süre arandı ve çapı sekiz santim kadar olan bir duman-yaprağı tenekesi buldu. Vida saklamak için kullanılıyordu. Farder Coram vidaları çıkardı, içini bir bezle sildi, sonra da hâlâ ağzı mukavvayla kapağı olan bardağı onun üstünde baş aşağı çevirdi.

Yaratığın bacaklarından birinin kurtulup şaşırtıcı bir kuvvetle tenekeyi ittiği zor bir anın ardından onu hapsettiler, kapağını da sıkıca kapadılar.

"Gemiye varır varmaz, garantiye almak için kenarına lehim yaparım," dedi Farder Coram.

"Ama kurgu mekanizması kurulmayınca durmaz mı?"

"Sıradan kurgu mekanizması durur, evet. Ama dediğim gibi bu ucuna tutturulmuş ruh tarafından kurulu duruyor. Ne kadar çırpınırsa o kadar gergin şekilde kuruluyor, gücü de fazlalaşıyor. Şimdi bu ufaklığı ayak altından çekelim... "

Sürekli vızıldamasını ve monoton sesini boğmak için tenekeyi pazen bir kumaşa sardı ve ranzasının altına tıktı.

Artık hava kararmıştı, Colby'nin ışıkları yakınlaşırken Lyra pencereden seyretti. Ağır hava yoğunlaşıp pusa dönüşüyordu ve daha sonra Dumanpazarının yanında rıhtıma bağlanırlarken artık her şey flulaşmış görünüyordu. Karanlık, inci gibi gümüş-gri peçeler halinde depolarla vinçleri, tahta pazar tezgahlarını ve balıkların rayihalı meşe-tahtası dumanında gece gündüz asılı kalıp tütsüledikleri, pazara adını veren granit, çok bacalı binayı kaplayan bir perdeye dönüştü. Bacalar zaten yapışkan olan havaya kendi yoğunluklarını da katıyorlardı ve sanki parke taşlarının kendilerinden tütsülenmiş ringa, uskumru ile mezgitin ağır ama hoş kokusu yayılıyor gibiydi.

Muşambadan bir giysiye bürünmüş, onu ele veren saçını büyük bir kukuleta ile örtmüş olan Lyra, Farder Coram ile dümencinin arasında

yürüyordu. Üç cin de tetikteydi, ilerideki köşelerin etrafını kolaçan ediyor, geriyi kolluyor, en ufak ayak sesine kulak kabartıyorlardı.

Ama görünürdeki tek şekil, onlarınkiydi. Colby sakinlerinin hepsi içerideydi, herhalde harıl harıl yanan sobaların yanında jenniver yudumluyorlardı. Rıhtıma varana kadar kimseyi görmediler, ilk gördükleri kişi de kapıda nöbet tutan Tony Costa oldu.

"Tanrı'ya şükür geldiniz," dedi alçak sesle. Onları içeri aldı. "Az önce Jack Verhoeven'in vurulduğunu öğrendik, gemisi de batırılmış, kimse de sizin nerede olduğunuzu bilmiyordu. John Faa gemiye bindi bile, gitmek için sabırsızlanıyor."

Gemi Lyra'ya muazzam göründü: ortasında bir kaptan- köşkü ve baca, yüksek bir baş kasarası ve branda kaplı bir ambar kapağının üzerinde kocaman bir güverte vinci; kamara pencereleri ve köprüde parlayan sarı ışık, direkte beyaz ışık; ve güvertede telaşla ne olduğunu anlayamadığı işler yapan üç dört adam.

Farder Coram'ın önü sıra iskele tahtasından hızla ilerledi ve heyecanla etrafına baktı. Pantalaimon maymun olup hemen vince tırmandı, ama Lyra onu gerisingeri aşağı çağırdı; Farder Coram içeri girmelerini, ya da gemilerde dendiği gibi, aşağı inmelerini istiyordu.

Merdivenden, yani kamara iskelesinden indiler, John Faa'nın gemiden sorumlu çingan Nicholas Rokeby ile alçak sesle konuştuğu küçük bir salona geldiler. John Faa hiçbir şeyi aceleyle yapmazdı. Lyra onun kendisini selâmlamasını bekliyordu ama o, yeni gelenlere dönmeden önce, gelgit ve kılavuzluk konusunda söylediklerini bitirdi.

"İyi akşamlar, dostlar," dedi. "Zavallı Jack Verhoeven öldü, belki duymuşsunuzdur. Yanındaki adamlar da esir alındı."

"Bizim de kötü haberlerimiz var," dedi Farder Coram ve uçan ruhlarla karşılaşmalarını anlattı.

John Faa büyük başını salladıysa da onları paylamadı.

"Nerde şimdi o yaratık?" diye sordu.

Farder Coram yaprak tenekeyi çıkarıp masaya koydu. İçinden öyle bir öfkeli vızıldama geliyordu ki, tenekenin kendisi tahtanın üzerinde ağır ağır hareket ediyordu.

"Bu kurgu mekanizmalı şeytanları duydum, ama hiç görmemiştim," dedi John Faa. "Hayatta ehlileştiremezsin, geri döndüremezsin, o kadarını biliyorum. Kurşun ağırlık koyup okyanusa atmanın da yararı yok, çünkü bir

gün paslanır, şeytan da dışarı çıkar ve nerede olursa olsun dosdoğru çocuğa gider. Hayır, onu tutacağız ve gözümüzü dört açacağız."

Lyra gemideki tek dişi olduğu için (John Faa uzun uzun düşündükten sonra kadınları almamaya karar vermişti), kendine ait bir kabini vardı. Büyük bir kabin değil, tabii; hatta bir ranzasıyla bir lombozu olan (kamara penceresinin doğru adı buydu) bir dolaptan biraz büyüktü. Lyra birkaç parça eşyasını ranzanın altındaki çekmeceye koydu ve İngiltere'nin gözden kayboluşunu izlemek için küpeşteye yaslanmak üzere heyecanla yukarı koştu, ama İngiltere'nin büyük kısmı, daha o oraya varmadan, siste kaybolmuştu bile.

Ama aşağıda suyun hızla akışı, havadaki hareket, geminin karanlıkta cesurca parlayan ışıkları, motorun gümbürtüsü, tuz, balık ve kömür ruhunun kokusu da yeterince heyecanlıydı. Çok geçmeden, gemi Alman Okyanusu'nun koca dalgalarında sallanmaya başlayınca bu hislere yeni bir his daha katıldı. Birisi onu bir lokma yemek yesin diye aşağı çağırdığında, Lyra sandığı kadar aç olmadığını anladı; derken, yatmanın iyi bir fikir olacağına karar verdi, Pantalaimon'un hatırı için, çünkü zavallı yaratık kendini feci şekilde rahatsız hissediyordu.

Lyra'nın Kuzey yolculuğu işte böyle başladı.

BÖLÜM İKİ

BOLVANGAR

10

Konsül ve Ayı

John Faa ve diğer liderler, Laponya'nın en büyük limanı Trollesund'a gitmeye karar vermişlerdi. Cadıların kasabada bir konsüllüğü vardı ve John Faa onların yardımı, hiç değilse dostane tarafsızlığı olmaksızın, esir çocukları kurtarmanın imkansız olacağını biliyordu.

Ertesi gün bu fikrini Lyra ve Farder Coram'a açıkladığında, Lyra'nın deniz tutmasından duyduğu rahatsızlık artık biraz yatışmıştı. Güneş pırıl pırıl parlıyordu, yeşil dalgalar pruvaya vuruyor, kavisler çizerek giderlerken beraberlerinde beyaz köpük dereleri de taşıyorlardı. Dışarıda güvertede, meltem eserken ve bütün deniz ışıkla ve hareketle cıvıl cıvılken, Lyra pek az rahatsızlık hissetti. Artık Pantalaimon önce martı, sonra da bir fırtına kuşu olmanın ve dalgaların tepesini yalayıp geçmenin zevkini keşfetmiş olduğu için, Lyra, kara insanlarına has bir mutsuzluğa dalmayacak kadar onun neşesine kendini kaptırmıştı.

John Faa, Farder Coram ve diğerlerinden iki üç tanesi, güneş tam üstlerine vurmuş halde geminin kıçına oturmuş, şimdi ne yapacaklarını konuşuyorlardı.

"Şimdi, Farder Coram bu Laponya cadılarını tanıyor" dedi John Faa. "Ve yanılmıyorsam eğer ortada bir minnet borcu da varmış."

"Doğru, John," dedi Farder Coram. "Kırk yıl geride kaldı, ama bir cadı için kırk yılın lafı bile olmaz. Kimileri bunun birkaç katı yaşar."

Savaşan birliklerden sorumlu olan Adam Stefanski, "Bu minnet borcuna ne yol açtı, Farder Coram?" diye sordu.

"Bir cadının hayatını kurtardım," dedi Farder Coram. "Havadan düştü, daha önce gördüğüm hiçbir şeye benzemeyen koca kırmızı bir kuş tarafından kovalanıyordu. Bataklığa yaralı olarak düştü, ben de onu bulmaya çıktım. Neredeyse boğuluyordu ki tekneye aldım, kuşu da vurdum. Ne yazık ki bir bataklığın içine düştü, çünkü balaban kuşu kadar büyüktü ve alev kırmızısıydı."

"Ah," diye mırıldandı öbür adamlar, Farder Coram'ın hikayesi onları büyülemişti.

"Şimdi, onu tekneye aldığımda," diye devam etti Farder Coram, "görüp göreceğim en ağır şoku geçirdim, çünkü o genç kadının cini yoktu."

Sanki "Başı yoktu" demiş gibiydi. Düşüncesi bile tiksindiriciydi. Adamlar ürperdiler, cinlerinin tüyleri dikildi, silkelendiler, ya da sert sert gakladılar, adamlar onları yatıştırdı. Pantalaimon Lyra'nın kollarının arasına sokuldu, kalpleri birlikte çarptı.

"Hiç değilse," dedi Farder Coram, "öyle görünüyordu.

Havadan düştüğü için onun cadı olduğundan epey şüphelendim. Tıpatıp bir genç kadına benziyordu, kiminden zayii, çoğundan hoştu, ama o cini görmemek beni afallattı, sarsıldım."

"Yani yok muymuş cinleri, bu cadıların?" diye sordu öbür adam, Michael Canzona.

"Cinleri görünmez herhalde," dedi Adam Stefanski. "o cin hep oradadır da, Farder Coram onu görmemiştir."

"Hayır, yanılıyorsun, Adam," dedi Farder Coram. "Hiç de orada değildi. Cadıların kendilerini cinlerinden, bizim ayırdığımızdan çok daha fazla ayırma gücü var. Eğer gerekiyorsa, cinlerini rüzgar ve bulutlarla çok uzağa ya da aşağı, okyanusa gönderebilirler. Ve bulduğum bu cadı bir saatten fazla dinlenmemişti ki cini uçarak geri geldi, onun korkusunu ve yaralandığını hissetmiş elbette. Ve inanıyorum ki, bunu asla kabul etmese de, vurduğum o kocaman kırmızı kuş başka bir cadının onu kovalayan ciniydi. Tanrım! Bunun düşüncesi titretti beni. Hayatta ateş etmezdim, denizdeki ya da karadaki her tür önlemi alırdım, ama olmuştu bir kere. Neyse, hayatını kurtardığıma kuşku yoktu ve bunun için bana bir hatıra verdi, yardım gerekirse her zaman onu çağırmamı söyledi. Ve bir keresinde de, Skraelingler beni zehirli okla vurunca bana yardım yolladı. Başka bağlantılarımız da oldu... Onu o zamandan beri görmedim, ama hatırlar."

"Trollesund'da mı oturuyor, bu cadı?"

"Hayır, hayır. Ormanlarla tundrada yaşarlar, bir limanda erkeklerle kadınların arasında değil. Onların işleri yabanıllıkla. Ama burada bir konsülleri var, ben de ona haber yollarım, hiç şüpheniz olmasın."

Lyra cadılar hakkında daha fazlasını öğrenmeye hevesliydi, ne var ki adamlar yakıt ve levazım konusunu tartışmaya başlamışlardı ve çok geçmeden, geminin geri kalanını görmek için sabırsızlık duymaya başladı.

Güverte boyunca pruvaya doğru giderek dolaştı, çok geçmeden, kahvaltıda yediği elmadan sakladığı çekirdekleri atarak bir Usta Gemici'nin dikkatini çekti. İri yarı ve sakin bir adamdı, o kıza küfrettikten, Lyra da karşılık verdikten sonra çok iyi arkadaş oldular. Adı Jerry'ydi. Lyra onun rehberliğinde yapacak bir şeyi olmanın insanı deniz tutmasından koruduğunu, hatta güverteyi silmek gibi bir işin bile, gemici usulü yapılırsa eğer, tatmin edici olabileceğini öğrendi. Bu fikir çok ilgisini çekmişti, daha sonra ranzasındaki battaniyeleri gemici usulü katladı ve eşyalarını dolaba denizci usulü koydu ve bu işi yapış şekline "tertipli" yerine "istifli" dedi.

Lyra iki gün sonra kendisine uygun hayatın bu olduğuna karar verdi. Makine dairesinden kaptan köşküne kadar geminin her yanına hakimdi, bütün mürettebata da adlarıyla hitap ediyordu. Kaptan Rokeby, buharlı düdüğün sapını çekerek bir Hollanda firkateynine sinyal göndermesine izin vermişti; aşçı, erikli muhallebi karıştırırken ister istemez onun yardımından yararlanıyordu; çanaklıktan ufukları teftiş etmek için pruva direğine tırmanmasını engelleyen tek şey de John Faa'nın sert bir uyarısı oldu.

Bütün bu süre boyunca hep kuzeye gidiyorlardı, hava günden güne daha da soğuyordu. Geminin ambarları araştırılıp, onun için biçilecek muşambalar arandı, Jerry ona dikiş dikmesini öğretti. Bu sanata Jordan'da burun kıvırmış, Mrs. Lonsdale'in ona öğretmesinden kaçınmıştı ama burada gönüllü olarak öğrendi. İkisi, aletiyometre için, beline takacağı su geçirmez bir torba yaptılar; ne olur ne olmaz, denize düşersem diye, dedi Lyra. Onu güvenli bir şekilde yerine oturtunca, iğne gibi batan su serpintileri pruvanın üzerinde patlayıp güverte boyunca köpürerek akarken, muşambalarının içinde ve kafasında gemici şapkasıyla küpeşteye sıkı sıkı tutundu. Zaman zaman deniz gene onu tutuyordu, özellikle rüzgar şiddetlenirse ve gemi, gri-yeşil dalgaların doruklarında suya batıp çıkarsa. O zaman, bir fırtına kuşu biçiminde dalgaları yalayıp geçerek Lyra'nın aklını deniz tutmasından uzaklaştırmak Pantalaimon'un işiydi, çünkü Lyra onun rüzgar ve suyun darbesinden duyduğu sınırsız neşeyi hissediyordu ve mide bulantısını unutuyordu. Pantalaimon zaman zaman balık olmaya bile kalkışıyordu ve bir seferinde bir yunus sürüsüne katılmış, onları epey şaşırtmış ve memnun etmişti.

Lyra baş kasarasında titreyerek durmuş, gösterişli, güçlü, sevgili Pantalaimon'u beş altı başka hızlı gri şekille birlikte sudan yukarı sıçrarken sevinçle gülmüştü. Zevkliydi, ama Lyra için sadece zevk değildi, çünkü

içinde acı ve korku da vardı. Ya yunus olmayı onunla birlikte karada olmaktan daha çok severse? O zaman ne yapardı Lyra?

Arkadaşı Usta Gemici oracıktaydı, küçük kızın cininin yunuslarla birlikte dalgaları sıyırarak sıçramasını gözlemek için ön taraftaki ambar ağzının üzerindeki brandayı ayarlarken durakladı. Bir martı olan cini, başını bocurgatın kanadının altına sokmuştu. Adam, Lyra'nın neler hissettiğini biliyordu.

"İlk kez denize çıkışımı hatırlıyorum, Belisaria'nın henüz belli bir şekli benimsememişti, o kadar gençtim yani, yunus olmak hoşuna gidiyordu. O şekli benimseyecek diye korkuyordum. İlk gemimde, cini yunus şeklini benimsediği ve asla sudan ayrılamadığı için asla karaya çıkmayan yaşlı bir gemici vardı. Harikulade bir gemiciydi; görüp göreceğin en iyi seyir ustasıydı; balıkçılıkla servet sahibi olabilirdi; ama böyle mutlu olmuyordu. Ölüp de denize gömülene kadar asla tam olarak mutlu olmadı."

"Cinlerin neden belli bir şekli benimsemeleri gerekiyor?" dedi Lyra. "Pantalaimon'un ebediyen değişebilmesini isterim. O da istiyor."

"Ah, her zaman belli bir şekli benimsemişlerdir, daima da benimseyecekler. Bu da büyümenin bir parçası. Onun değişmesinden sıkıldığın bir zaman gelecek, onun belli bir biçimi benimsemesini isteyeceksin."

"İstemeyeceğim işte, asla!"

"İstersin, istersin. Sen de bütün diğer kızlar gibi büyümek istersin. Hem zaten belli biçime sahip olmanın iyi tarafları da var."

"Neymiş?"

"Nasıl biri olduğunu bilmek. Bizim ihtiyar Belisaria'yı al. O bir martı, yani bu demektir ki ben de bir tür martıyım. Asil ve muhteşem değilim, güzel de değilim ama dayanıklı ihtiyar bir şeyim ve her yerde hayatta kalabilirim, daima biraz yiyecek ve arkadaş bulabilirim. Bunu da bilmeye değer. Ve cinin belli bir şekil benimseyince, nasıl biri olduğunu anlarsın."

"Ama ya cinin senin hoşuna gitmeyen bir şekli benimserse?"

"Eh, o zaman da tatmin olmayan birisindir, ha? Cin olarak bir aslan isteyen ama sonunda bir kanişleri olan pek çok insan var. Ve oldukları şeyden tatmin olana kadar, bu konuda huysuzlanacaklar. Duygu israfı, bana sorarsan."

Ama Lyra'ya hiç de büyüyecekmiş gibi gelmiyordu.

Bir sabah havada farklı bir koku vardı, gemi de, yükselip alçalacağına, ani bir şekilde bir yandan bir yana salınarak, bir garip hareket ediyordu. Lyra uyandıktan bir dakika sonra güverteye çıkmış, açgözlü bir şekilde karaya bakıyordu: onca sudan sonra öyle garip bir manzaraydı ki, çünkü sadece birkaç gündür denizde olsalar da Lyra sanki aylardır okyanustalarmış gibi hissediyordu kendini. Gemilim tam önünde, yamaçları yeşil, doruğu karlarla kaplı bir dağ yükseliyordu, küçük bir kasaba ile bir liman da altında uzanıyordu: dik çatılı ahşap evler, bir mabet kulesi, limanda vinçler ve havada dönüp bağıran martı bulutları. Koku, balık kokusuydu, ama onunla karışık olarak kan kokuları da geliyordu: çam reçinesi, toprak ve bir tür hayvan kokusu, misk gibi bir koku, bir de soğuk, anlaşılmaz yabani bir şey: kar olabilirdi. Bu, Kuzey'in kokusuydu.

Foklar geminin çevresinde sıçrayıp oynuyor, tek şapırtı sesi çıkarmaksızın gene suya gömülmeden önce, soytarı suratlarını suyun üstünde gösteriyorlardı. Beyaz başlı dalgaların üstünden serpintiler saçan rüzgar, feci şekilde soğuktu, Lyra'nın kurt derisindeki her çatlağı arayıp bulu yordu, çok geçmeden elleri acımaya başladı, yüzü uyuştu. Ermin biçimine bürünmüş Pantalaimon onun boynunu ısıttı ama hava, fokları gözlemek için de olsa, yapacak bir iş olmadan dışarıda uzun süre kalınmayacak kadar soğuktu. Lyra da aşağı inip yulaf unundan oluşan kahvaltısını yedi, salondaki lombozdan dışarı baktı.

Limanda su sakindi, muazzam dalgakıranın yanından geçerlerken, Lyra hareketsizlikten kendini sallanırmış gibi hissetmeye başladı. O ve Pantalaimon, gemi ağır ağır rıhtıma doğru ilerlerken hevesli hevesli seyrettiler. Bir saat sonra makinelerin sesi azalarak fonda sakin bir gümbürtüye dönüştü, sesler bağırarak emir verdi ya da soru sordu, halatlar atıldı, iskeleler indirildi, ambar kapakları açıldı.

"Hadi, Lyra," dedi Farder Coram. "Her şeyini topladın mı?"

Lyra uyanıp da karayı gördüğü anda nesi varsa toplamıştı. Sadece kamaraya koştu, alışveriş torbasını aldı, hazırdı işte.

Kıyıda onun ve Farder Coram'ın yaptıkları ilk iş, Cadı- Konsülü'nün evini ziyaret etmek oldu. Onu bulmak fazla sürmedi; küçük kasaba limanın çevresine yığılmıştı, mabetle Vali'nin evinden başka büyükçe bir bina yoktu. Cadı-Konsülü denizi gören yerde, yeşile boyalı ahşap bir evde oturuyordu, kapıyı çaldıklarında çınlama sessiz sokakta yankılandı.

Bir hizmetkar onları küçük bir salona aldı ve kahve getirdi. Derken Konsül'ün kendisi onları buyur etmek için geldi. Kırmızı yüzlü ve ciddi siyah takımlı, adı Martin Lanselius olan bir adamdı. Cini, küçük bir yılandı, onun gözleriyle aynı yoğunluk ve parlaklıkta yeşil gözleri vardı, zaten Cadı-Konsülü'nün cadıya benzer tek yanı da bu gözlerdi; ama doğrusu, Lyra da bir cadının neye benzemesini beklediğinden emin değildi.

"Size nasıl yardımcı olabilirim, Farder Coram?" diye sordu.

"İki şekilde, Dr. Lanselius. Önce, yıllar önce, Doğu Anglia'nın Fen ülkesinde karşılaştığım bir cadı hanımla temas kurmak istiyorum. Adı, Serafina Pekkala."

Dr. Lanselius gümüş bir kalemle not aldı.

"Onunla karşılaşalı ne kadar oldu?" dedi.

"Kırk yıl olmalı. Ama hatırlayacaktır sanırım."

"Benden yardım istediğiniz ikinci konu neydi?"

"Çocuklarını kaybetmiş birkaç çingan aileyi temsil ediyorum. Bir örgütün bu çocukları, hem bizimkileri, hem başkalarınınkileri esir aldığına ve onları bilinmeyen bir amaçla Kuzey'e getirdiğine inanmak için nedenlerimiz var. Siz ya da halkınız böyle bir şeyler olup bittiğinden haberdar mısınız, bunu bilmek isterdim."

Dr. Lanselius kahvesini kibar kibar yudumladı.

"Böyle bir faaliyetten haberdar olmuş olmamız imkansız değil," dedi. "Anlıyorsunuz ya, halkımla Kuzeyliler arasındaki ilişkiler son derece samimidir. Benim bu ilişkileri bozmayı mazur göstermem zor olur."

Farder Coram, sanki çok iyi anlamış gibi başını evet anlamında salladı.

"Elbette," dedi. "Ve benim de size bu bilgiyi başka şekilde alabilir miyim diye sormam gerekli olmaz. Onun için önce cadı hanımı sordum."

Şimdi de Dr. Lanselius sanki o anlamış gibi, başını salladı. Lyra bu oyunu hayret ve saygıyla izliyordu. Yüzeyin altında pek çok şey olmaktaydı ve Cadı-Konsülü'nün bir karara varmakta olduğunu gördü.

"Pekala," dedi. "Tabii, bu doğru ve adınızın bizce meçhul olmadığını göreceksiniz, Farder Coram. Serafina Pekkala, Enara Gölü bölgesinde bir cadı-klanının kraliçesidir. Diğer sorunuza gelince, bu bilginin size benim kanalımdan gelmediği konusunda anlaşma halindeyiz tabii."

"Mutlaka."

"Eh, Kuzey İlerleme Keşif Şirketi denen bir örgütün bu kasabada bir şubesi var. Kendilerine maden arıyormuş süsü veriyorlar ama aslında bu

örgüt, Londra'daki Hükmî Adak Meclisi tarafından kontrol ediliyor. Bu örgütün çocuk ithal ettiğini bilme durumundayım. Kasabada genelde bilinmez; Norroveç hükümeti de resmen bunu bilmiyor. Çocuklar uzun süreyle kalmıyorlar. İçerilerde uzak bir yere götürülüyorlar."

"Neresi olduğunu biliyor musunuz, Dr. Lanselius?"

"Hayır. Bilsem size söylerdim."

"Ya onlara orada ne olduğunu biliyor musunuz?"

Dr. Lanselius ilk kez Lyra'ya baktı. O da, duygularını belli etmeksizin, adamın bakışını iade etti. Küçük yeşil yılan-cin Konsül'ün yakasından başını kaldırdı ve dilini oynatarak, kulağına bir şeyler fısıldadı.

Konsül, "Bu konuya ilişkin olarak, *Maystadt süreci* sözlerini duydum," dedi.

"Sanırım ki, gerçek adını kullanmaktan kaçınmak için böyle diyorlar. Tefrik sözcüğünü de duydum ama neye işaret ettiğini bilmiyorum."

"Ve şu anda kasabada çocuk var mı?" diye sordu Farder Coram.

Kucağında tetikte oturan cininin kürkünü okşuyordu.

Lyra, cinin mırıldanmayı bıraktığını fark etti.

"Hayır, sanmıyorum," dedi Dr. Lanselius. "Bir hafta önce on iki kişi kadar bir grup gelmişti, evvelki gün buradan ayrıldılar."

"Ah! O kadar yakın, ha? Öyleyse bu bizi biraz umutlandırıyor. Nasıl seyahat ediyorlardı, Dr. Lanselius?"

"Kızakla."

"Nereye gittikleri hakkında bir fikriniz var mı peki?"

"Çok az. Bizi ilgilendiren bir konu değildi."

"Öyle olmalı. Şimdi, bütün sorularıma adil bir şekilde cevap verdiniz, efendim, ama bir sorum daha var Eğer benim yerimde siz olsaydınız, Cadılar Konsülü'ne ne sorardınız?"

Dr. Lanselius ilk kez gülümsedi.

"Bir zırhlı ayının hizmetini nerede edinebileceğimi sorardım," dedi.

Lyra yerinde doğruldu, elindeki Pantalaimon'un kalbinin de hızla çarptığını hissetti.

Farder Coram, hayretle, "Zırhlı ayıların Adak Meclisi'nin hizmetinde olduğunu sanıyordum," dedi. "Yani, Kuzey İlerleme Şirketi, ya da kendilerine her ne diyorlarsa."

"Öyle olmayan hiç değilse bir tanesi var. Onu Langlokur Sokağı'nın ucundaki kızak deposunda bulursunuz. Şu sıralar orada hayatını kazanıyor

ama öfkesi öyle burnunda ve köpekleri öyle korkutuyor ki, bu işi pek uzun sürmeyebilir."

"Bir kaçak mı yani?"

"Öyle görünüyor. Adı Iorek Byrnison. Bana, ben olsam ne sorardım dediniz, ben de cevabını verdim. Şimdi ben sizin yerinizde olsam şöyle yapardım: Buradan çok daha uzakta olsa bile bir zırhlı ayıyı işe alma şansına dört elle sarılırdım."

Lyra kıpırdamadan oturmakta zorluk çekiyordu. Ancak Farder Coram böyle toplantıların görgü kurallarını bilirdi ve tabaktan bir tane daha baharatlı ballı kek aldı. O kekini yerken, Dr. Lanselius Lyra'ya döndü.

"Duyduğum kadarıyla elinde bir aletiyometre varmış," dedi, onu çok şaşırtarak. Nasıl bilebilirdi ki?

"Evet," dedi Lyra ve sonra da Pantalaimon'un dişlemesiyle kendine gelerek ekledi: "Bakmak ister miydiniz?"

"Çok isterdim."

Lyra hiç de zarif olmayan bir şekilde muşamba kesesini karıştırdı ve kadife paketi ona uzattı. Adam paketi açtı, aletiyometreyi büyük bir özenle havaya kaldırdı, ender bir elyazmasına bakan bir Alim'in yüzündeki ifadeyle, onun kadranına baktı.

"Ne kadar nefis!" dedi. "Bir örnek daha görmüştüm, ama bu kadar ince işlenmiş değildi. Okuma kitapları da var mı sende?"

"Hayır," diye başladı Lyra, ama o daha fazlasını söyleyemeden Farder Coram konuşmaya başlamıştı.

"Hayır, ne yazık ki Lyra aletiyometreye sahip olsa da, okumanın hiç çaresi yok. Hindular'ın geleceği okumada kullandıkları mürekkep havuzları gibi bir esrar. Ve benim bildiğim okuma kitaplarının en yakında olanı da Heidelberg'deki St. Johann Manastırı'nda."

Lyra onun bunu niye söylediğini anlıyordu: Lanselius'un Lyra'nın gücünü anlamasını istemiyordu. Ama Farder Coram'ın göremediği bir şeyi de görüyordu, Dr. Lanselius'un cininin huzursuzluğunu... Ve numara yapmanın faydası olmayacağını hemen anladı.

"Aslında okuyabiliyorum" dedi, biraz Dr. Lanselius'a, biraz da Farder Coram'a söylermiş gibi. Cevap veren, Konsül oldu.

"Çok akıllıca," dedi. "Bunu nereden ele geçirdin?"

"Oxford'daki Jordan Koleji'nin Başkanı verdi. Dr. Lanselius, onları kimin yaptığını biliyor musunuz?"

"Prag şehrinden çıktıkları söylenir," dedi Konsül. "'Aletiyometreyi icat eden Alim, besbelli astroloji fikirlerine göre, gezegenlerin etkilerini ölçmenin bir yolunu keşfetmeye çalışıyordu. Bir pusula nasıl Kuzey fikrine cevap veriyorsa, Mars ya da Venüs fikrine cevap verecek bir donanım yapmayı amaçlıyordu. Bunu başaramadı, ama icat ettiği mekanizma bir şeye cevap veriyormuş besbelli, kimse ne olduğunu bilmese de."

"Sembolleri nereden bulmuşlar?"

"Ah, on yedinci yüzyılda olmuş bunlar. Sembollerle amblemler her yerdeymiş. Binalar ve resimler, kitap gibi okunmak üzere tasarlanırmış. Her şey bir başka şey ifade ediyormuş; elinizde doğru sözlük olsa, Tabiat'ın kendisini okuyabilirmişsiniz. Filozofların, esrarengiz bir kaynaktan gelen bilgiyi yorumlamak için kendi dönemlerinin sembolizminden yararlanmalarının pek şaşacak bir yanı yok. Ama biliyorsunuz, iki yüz yıl kadardır ciddi biçimde yararlanamamıştı bunlardan."

Aleti Lyra'ya geri verip ekledi.

"Bir soru sorabilir miyim? Sembol kitabı olmadan nasıl okuyorsun bunu?"

"Sadece zihnimi boş bırakıyorum, sonra sanki eğilip suya bakıyormuşum gibi oluyor. Bırakacaksınız ki gözleriniz doğru düzeyi bulsun, çünkü odaklanmış olan yalnızca o. İşte böyle bir şey."

"Acaba diyorum, nasıl yaptığını görmeyi rica edebilir miyim?"

Lyra, evet demek isteyerek ama onay bekleyerek Farder Coram'a baktı. İhtiyar adam, başını evet anlamında salladı.

"Ne sorayım?" dedi Lyra.

"Tatarlar'ın Kamçatka konusunda ne gibi niyetleri var?"

Bu zor değildi. Lyra kolları, Asya, yani Tatarlar anlamına gelen deveye çevirdi; altın madenlerinin bulunduğu Kamçatka için boynuza çevirdi ve etkinlik anlamına gelen, bu yüzden de amaç ve niyet demek olan karıncaya. Sonra hiç kıpırdamadan oturdu, zihnini üç anlam düzeyini odaklandırmaya bıraktı, cevap gelsin diye kendini gevşetti. Cevap da neredeyse o anda geldi zaten. Uzun ibre yunusta, miğferde, bebekte ve çapada titredi, onlar ve pota arasında, Lyra'nın gözlerinin tereddüt etmeden izlediği, ama iki erkeğe anlaşılmaz gelen karmaşık bir şekilde dans etti.

Hareketlerini birkaç kez tamamlayınca, Lyra başını kaldırdı. Sanki bir transtan çıkıyormuş gibi bir iki kez gözlerini kırpıştırdı.

"Oraya saldırıyormuş gibi yapacaklar, ama aslında saldırmayacaklar, çünkü çok uzak, kuvvetlerini çok yaymış olurlar," dedi. "Bunu nasıl okuduğunu bana söyler misin?" "Yunusun en derindeki anlamlarından biri oynamak, oyunbaz olmak gibi sanki" diye açıkladı Lyra. "On beşinci anlam olduğunu biliyorum, çünkü on beş kere durdu ve sadece o düzeyde berraklaştı, başkasında değil. Miğfer de savaş demek, ikisi bir arada olunca savaş çıkacak gibi yapmak ama ciddi olmamak anlamına geliyor. Bebek ise şey demek -zor demek- saldırmaları çok zor olacak ki niye olduğunu da çapa söylüyor. Bir çapanın halatı gibi gerilmiş olacakları için. Hepsini öylece görüyorum, anlıyorsunuz ya."

Dr. Lanselius başını salladı.

"Harika," dedi. "Müteşekkirim. Bunu unutmayacağım."

Sonra tuhaf bir şekilde Farder Coram'a, ardından Lyra'ya baktı.

"Bir gösteri daha rica edebilir miyim?" dedi. "Bu pencereden bakarsan, duvarında kırk ya da daha fazla bulutçamı asılı bir kulübe göreceksin. Serafine Pekkala bunların sadece bir tanesini kullandı, diğerlerini kullanmadı. Hangisi olduğunu söyleyebilir misin?"

"Tabii!" dedi, hep gösteriş yapmaya hazır olan Lyra, aletiyometreyi kaptığı gibi dışarı fırladı. Cadılar uçmakta onu kullandıkları için bulutçamını görmeyi çok istiyordu, daha önce hiç görmemişti.

İki adam pencerenin kenarında durup Lyra'nın karları tekmeleye tekmeleye, yanında bir tavşan şeklinde zıplayıp duran Pantalaimon'la birlikte ilerlemesini, ahşap kulübe önünde durmasını, aletiyometre'yi kullanmaya başlamasını izlediler. Kız, birkaç saniye sonra uzanıp çok sayıdaki bulutçamı dalından birini aldı ve havaya kaldırdı.

Dr. Lanselius başını evet anlamında salladı.

Meraklanmış ve uçmaya çok hevesli olan Lyra, dalı başının üstünde tutarak zıpladı, cadı olmaya çalışarak karda koşturdu. Konsül, Farder Coram'a döndü ve "Bu çocuğun kim olduğunun farkında mısınız?" diye sordu.

"Lord Asriel'in kızı," dedi Farder Coram. "Annesi de, Adak Meclisi'nden Mrs. Coulter."

"Peki, ya onun dışında?"

İhtiyar çingan, başını hayır anlamında sallamak zorunda kaldı. "Hayır," dedi. "Daha fazlasını bilmiyorum.

Ama tuhaf, masum bir yaratık ve hiç zarar görsün istemem, dünya bir yana o bir yana. Bu aleti nasıl olup da okuduğunu tahmin bile edemiyorum, ama anlattığı zaman ona inanıyorum. Niçin, Dr. Lanselius? Onun hakkında ne biliyorsunuz?"

"Cadılar yüzlerce yıldır bu çocuktan söz ediyor," dedi Konsül. "Dünyalar arasındaki peçenin son derece ince olduğu yere yakın yaşadıkları için, zaman zaman bir dünyadan diğerine geçen varlıkların sesinde ölümsüz fısıltılar duyarlar. Ve böyle bir çocuktan söz etmişlerdir hep, ancak başka bir yerde gerçekleştirilebilecek büyük bir kaderi var -bu dünyada değil, çok daha ötelerde. Bu çocuk olmazsa eğer, hepimiz öleceğiz. Cadılar böyle diyor. Ama bu kaderi yerine getirmek için yaptığını tam bir cehalet içinde yapmalı, çünkü biz ancak onun cehaleti sayesinde kurtulabiliriz. Bunu anlıyor musunuz, Farder Coram?"

"Hayır," dedi Farder Coram. "Anladığımı söyleyemem."

"Hata yapmakta serbest olması gerektiği anlamına geliyor. Yapmayacağını umut etmeliyiz, ama ona yol gösteremeyiz. Ölmeden önce bu çocuğu gördüğüme memnunum."

"Ama onun o çocuk olduğunu nasıl fark ettiniz? Ve bir dünyadan diğerine geçen varlıklar derken ne kastediyorsunuz? Sizi bir türlü anlayamıyorum, Dr. Lanselius, dürüst bir adam olduğunuz yargısına varmış olsam da... "

Ne var ki daha Konsül cevap vermeden kapı açıldı,

Lyra elinde küçük bir çam dalı, muzaffer bir tavırla içeri girdi.

"İşte bu!" dedi. "Hepsini denedim ve bu, eminim. Ama benim için uçmuyor."

Konsül, "Eh, Lyra, bu harika," dedi. "Böyle bir aletin olduğu için şanslısın, sana hayırlı gelmesini dilerim. Ben de sana yanında olsun diye bir şey vermek istiyorum... " Dalı aldı, onun için küçük ince bir parçasını kırdı.

"Bununla mı uçtu?" dedi Lyra, huşu içinde.

"Evet, bununla. Sana hepsini veremem, çünkü onunla temas kurmak için ihtiyacım var, ama bu da yeter. Ona göz kulak ol."

"Evet, olacağım," dedi Lyra. "Teşekkür ederim."

Dalı da aletiyometrenin yanına, çantasının içine soktu. Farder Coram, sanki şans getirmesini istermiş gibi çam dalına dokundu, yüzünde Lyra'nın daha önce hiç görmediği bir ifade vardı: adeta bir özlem. Konsül onları

kapıya kadar geçirdi, kapıda Farder Coram'ın elini sıktı. Lyra'nınkini de sıktı.

"Umarım başarıya ulaşırsınız," dedi ve iliklere işleyen soğukta kapı eşiğinde durup onların küçük sokakta uzaklaşmalarını izledi.

"Tatar sorusunun cevabını ben söylemeden de biliyordu," dedi Lyra, Farder Coram'a. "Aletiyometre bana söyledi, ama ben söylemedim, hiç. Potaydı."

"Sanırım seni deniyordu, çocuğum. Ama kibarlık ederek doğru davrandın, çünkü zaten bilip bilmediğinden emin olamazdık. Ayı hakkındaki de yararlı bir tüyoydu. Yoksa nasıl duyardık, bilmiyorum."

Depoyu buldular; gri kayalarla buzlu çamur havuzları arasında ince yabani otların yetiştiği çorak ve çalılık bir alandaki iki beton binadan oluşuyordu. Bürodaki somurtkan bir adam onlara ayının işinin altıda bittiğini ama o saat gelince ellerini çabuk tutmaları gerektiğini, çünkü ayının çoğu kez dosdoğru Einarsson'un Barı'nın gerisindeki bahçeye gittiğini, orada ona içki verdiklerini söyledi.

Sonra Farder Coram Lyra'yı kasabadaki en iyi giysi dükkanına götürdü, ona uygun soğuk hava kıyafetleri aldılar. Ren geyiği derisinden yapılmış bir parka aldılar, çünkü ren geyiğinin tüylerinin içi boştur, çok iyi yalıtır; kukuleta ise kurt kürkünden astarlıydı, çünkü bu da soluduğun zaman oluşan buzun tutunmasına izin vermez. Ren geyiği yavrusu derisinden iç çamaşırı ve çizme astarı aldılar, bir de büyük kürk eldivenlerin içine giymek için ipek eldivenler. Çizmeler ve büyük eldivenler, ren geyiklerinin ön bacaklarının derisindendi, çünkü bu deri çok serttir. Çizmeler de sakallı fok derisiyle tabanlanmıştı, bu da mors derisi kadar serttir, ama daha hafiftir. En sonunda da, onu tamamen saran, yarı şeffaf fok bağırsağından yapılmış, su geçirmez bir pelerin aldılar.

Bütün bunlarla, boynunda ipek bir kaşkol, kulaklarının üstünde yün bir şapka ve öne çekilmiş büyük kukuletayla, rahatsızlık verecek kadar ısınmıştı. Ne var ki, bundan çok daha soğuk bölgelere gidiyorlardı.

John Faa, geminin boşaltılmasını denetliyordu, Cadı- Konsülü'nün söylediklerini merakla dinledi, ayı hakkında duydukları daha da fazla ilgisini çekti.

"Hemen bu akşam ona gidiyoruz," dedi. "Daha önce böyle bir yaratıkla konuşmuş muydun, Farder Coram?"

"Evet, konuştum. Bir tanesiyle dövüştüm de, ama Tanrı'ya şükür, kendi başıma değil. Onunla pazarlık etmeye hazır olmalıyız, John. Çok şey isteyecektir, hiç kuşkum yok, somurtkan ve idaresi zor olacaktır; ama onu mutlaka razı etmeliyiz."

"Evet, mutlaka. Peki, ya senin cadı?"

"Epeyce uzaktaymış, şimdi klan kraliçesi olmuş," dedi Farder Coram. "Ona bir mesaj yollamak mümkün olur diye ummuştum ama cevap beklemek çok vakit alır."

"Ee, ne yapalım. Şimdi sana benim ne bulduğumu anlatayım, dostum."

Çünkü John Faa, onlara bir şeyler söylemek için sabırsızlıktan yerinde duramıyordu. Rıhtımda bir maden arayıcısıyla, Teksas ülkesinden Lee Scoresby adında bir Yeni Danimarkalıyla karşılaşmıştı ve bu adamın, hiç akla gelir mi, bir balonu vardı. Katılmayı umduğu keşif seferi daha Amsterdam'dan ayrılmadan fon yokluğundan iptal edilmiş, kendisi de burada mahsur kalmıştı.

John Faa, koca ellerini ovuşturarak, "Bir aeronotun yardımıyla neler yapabilirdik, düşünsene Farder Coram!" dedi. "Bize katılması için onu razı ettim. Bana kalırsa burada şansımız yaver gidiyor."

"Bir de nereye gittiğimizi bilsek daha şanslı olurduk," dedi Farder Coram, ama John Faa'nın yeniden sefere çıkmaktan doğan keyfini hiçbir şey bozamazdı.

Karanlık çöktükten sonra, bütün levazım ile donanım emniyet içinde boşaltılmış rıhtımda dururken, Farder Coram ile Lyra rıhtımda yürüdüler ve Einarsson'un Barı'nı aradılar. Kolayca da buldular: Kapısının üstünde kırmızı bir neon tabelanın düzensiz bir şekilde yanıp söndüğü ve donmuş buğu kaplı camlarından yüksek seslerin geldiği kaba bir beton barakaydı.

Yanındaki girintili çıkıntılı daracık sokağın ucunda arka bahçeye giden saç metal bir kapı vardı, bahçede de donmuş çamurdan bir zemin üzerinde güçbela ayakta duran, yanındaki binaya yaslanmış bir baraka vardı. Barın arka penceresinden gelen solgun ışık, arka ayakları üzerinde duran ve her iki eliyle tuttuğu bir budu kemiren muazzam, soluk bir şekli gösteriyordu. Lyra hayal meyal kanla lekelenmiş bir ağız ve yüz, küçük kötücül kara gözler ve muazzam miktarda, keçe gibi, sarımsı bir kürk gördü. Eti kemirirken korkunç homurtular, çatır çutur çiğneme sesleri ve emme sesleri çıkarıyordu. Farder Coram, kapının yanında durup seslendi: "Iorek Byrnison!"

Ayı yemeyi bıraktı. Anlayabildikleri kadarıyla dosdoğru onlara bakıyordu, ama yüzünden herhangi bir ifade okumak imkansızdı.

Farder Coram gene, "Iorek Byrnison," dedi. "Sizinle konuşabilir miyim?"

Lyra'nın kalbi hızlı hızlı çarpıyordu, çünkü ayının duruşundaki bir şey ona soğuğa, tehlikeye, vahşi ama aynı zamanda zekanın kontrolü altındaki bir güce yakın olduğu hissini veriyordu. İnsan zekası değil, insani bir şey değil, çünkü elbette ayıların cini olmazdı. Tuttuğu budu kemiren bu garip, cüsseli varlık, hayal edebileceği hiçbir şeye benzemiyordu. Bu yalnız yaratığa karşı derin bir hayranlık ve merhamet duydu.

Ayı, ren geyiği bacağını tozların içine atıp dört ayağının üzerinde hızla kapıya geldi. Sonra, sanki onlara ne kadar güçlü olduğunu göstermek, kapının engel olarak ne kadar yararsız olacağını hatırlatmak istermiş gibi, iki ayağının üzerinde heybetle doğruldu, boyu üç metre ya da daha fazlasına ulaştı ve o yükseklikten onlarla konuştu.

"Ee? Siz de kimsiniz?"

Sesi öyle derinden geliyordu ki, toprağı sarsıyordu sanki. Vücudundan yükselen ekşi koku, neredeyse dayanılmayacak kadar güçlüydü.

"Ben Farder Coram'ım, Doğu Anglia'nın çingan halkındanım. Ve bu küçük kız da Lyra Belacqua."

"Ne istiyorsunuz?"

"Size iş teklif etmek istiyoruz, Iorek Byrnison."

"Benim işim var." Ayı yeniden dört ayağının üstüne düştü.

Sesinde, ister alay, ister öfke olsun, herhangi bir ifade yakalamak çok zordu, öylesine derin ve boğuktu ki.

"Kızak deposunda ne yapıyorsunuz?" diye sordu Farder Coram.

"Bozulan makineleri ve demir nesneleri tamir ediyorum. Ağır şeyleri kaldırıyorum."

"Bu bir *panserbjørn* için ne biçim bir iş?"

"Paralı iş."

Ayının arkasında barın kapısı biraz açıldı ve bir adam büyük bir toprak kavanozu yere koyduktan sonra başını kaldırıp onlara baktı.

"Onlar da kim?" dedi.

"Yabancılar," dedi ayı. Barcı sanki bir şeyler daha söyleyecekmiş gibi görünüyordu, ama ayı birden ona doğru sendeledi, adam da korkuyla kapıyı kapattı. Ayı kavanozun sapına bir pençesini geçirdi, kavanozu ağzına götürdü. Lyra, dışarı sıçrayan taze içkinin keskin kokusunu alabiliyordu.

Ayı birkaç kez yutkunduktan sonra kavanozu yere koydu ve sanki Farder Coram ve Lyra'ya hiç aldırmıyormuş gibi yeniden budunu kemirmeye döndü. Ne var ki sonra gene konuştu.

"Ne tür bir iş öneriyorsunuz?"

"Büyük ihtimalle, dövüşmek," dedi Farder Coram. "Bazı çocukları esir tuttukları bir yere varana kadar Kuzey'e gidiyoruz. Bulduğumuz zaman onları serbest bırakmak için dövüşmek zorunda kalacağız; sonra da onları geri getireceğiz."

"Ne ödeyeceksiniz?"

"Size ne teklif edeceğimi bilmiyorum, Iorek Byrnison. Eğer altın arzu ederseniz, altınımız var."

"Yaramaz."

"Size kızak deposunda ne ödüyorlar?"

"Et ve içki karşılığı, boğaz tokluğuna."

Ayı suskun kaldı; sonra lime lime kemiği yere bıraktı ve kavanozu yeniden ağzına götürdü, güçlü içkiyi su gibi içti.

"Sorduğum için beni bağışlayın, Iorek Byrnison ama" dedi Farder Coram, "buzların üstünde fok ve mors avlayarak özgür, mağrur bir hayat yaşayabilir ya da savaşa gidip büyük ödüller kazanabilirsiniz. Sizi Trollesund'a ve Einarsson'un Barına bağlayan nedir?"

Lyra tüylerinin ürperdiğini hissetti. Neredeyse hakaret sayılabilecek böylesi soruların büyük yaratığı mantık dışına çıkacak kadar kızdıracağını sanırdı, Farder Coram'ın bunu sormakla gösterdiği cesarete hayret etti. Iorek Byrnison kavanozunu yere koydu ve ihtiyar adamın yüzüne bakmak için kapıya yaklaştı. Farder Coram kılını bile kıpırdatmadı.

"Kimleri aradığınızı biliyorum, çocuk kesicileri," dedi ayı. "Yanlarında yeni çocuklarla Kuzey'e gitmek için önceki gün kasabadan ayrıldılar. Kimse size onlar hakkında bir şey söylemez. Görmemiş gibi yaparlar, çünkü çocuk kesiciler para ve iş getiriyor. Ben çocuk kesicileri sevmem, onun için de size nazik nazik cevap veriyorum. Burada kalıp içki içiyorum, çünkü buradaki adamlar zırhımı aldı ve zırhım olmadıkça fok avlayabilsem de savaşa gidemem; ben zırhlı bir ayıyım; savaş, benim içinde yüzdüğüm denizdir, soluduğum havadır. Bu kasabanın erkekleri bana içki sunup uyuyana kadar içmeme izin verdiler, sonra da zırhımı benden aldılar. Nerede muhafaza ettiklerini bilsem, geri alabilmek için kasabayı paramparça ederim. Eğer size hizmet etmemi istiyorsanız, fiyatı budur:

zırhımı geri alın. Bunu yapın ve size seferberliğinizde hizmet edeyim, ben ölene ya da siz zafere ulaşana kadar. Bedelim, zırhım. Onu geri istiyorum, o olursa bir daha asla içkiye ihtiyacım olmaz."

11

Zırh

Gemiye döndükleri zaman, Farder Coram, John Faa ve diğer önderler salonda konferans halinde uzun bir süre geçirdiler, Lyra da aletiyometreye danışmak için kabinine gitti. Beş dakika içinde ayının zırhının tamı tamına nerede olduğunu ve onu geri almanın niçiri zor olduğunu öğrenmişti.

Acaba salona gidip John Faa ile diğerlerine söylesem mi diye düşündü, ama sonra eğer bilmek isteseler ona sorarlardı diye karar verdi. Belki de şimdiden biliyorlardı.

Ranzada yatıp o vahşi güçlü ayıyı, sert içkisini kayıtsızca içişini ve pis barakasındaki yalnızlığını düşündü. İnsan olmak ne kadar farklıydı, cinin hep orada olurdu, istediğin zaman onunla konuşabilirdin! Sakin geminin sessizliğinde, metaller ve kütüklerin devamlı çıtırtısı ya da motorların homurtusu veyahut da suların geminin yanı sıra hızla akması olmaksızın, Lyra yavaş yavaş uykuya daldı. Pantalaimon da yastığında onunla birlikte uyuyordu.

Rüyasında hapisteki muhteşem babasını görürken birden, hiçbir neden olmaksızın uyandı. Saatin kaç olduğu konusunda en küçük bir fikri yoktu. Kabinde ay ışığı olduğunu sandığı hafif bir ışık vardı ve bu ışık ona, yeni soğuk hava kürklerinin sepsert bir halde kabinin köşesinde yattığını gösterdi. Onları görür görmez, yeniden üstüne giyip deneme isteğine kapıldı.

Onları giyince de güverteye çıkması şart oldu, bir dakika sonra kamara iskelesinin tepesindeki kapıyı açıp dışarı çıkmıştı.

Gökte garip bir şeyler olduğunu hemen fark etti. Tedirgin bir dalgalanmayla hareket eden ve titreyen bulutlar sandı önce, ama Pantalaimon fısıldadı:

"Aurora!"

Lyra öyle bir hayret içinde kaldı ki, düşmemek için küpeşteye tutunması gerekti. Manzara kuzey göğünü doldurmuştu; heybeti inanılır gibi değildi. Sanki Cennet'in kendisinden inmiş gibi, havada narin ışıktan oluşan büyük

perdeler asılı, titreşiyorlardı. Soluk yeşil ve gül pembesi, kumaşların en incesi kadar şeffaf, alt uçlarında Cehennem'in ateşleri gibi derin ve alevli kırmızılar olan bu perdeler, en yetkin dansçıya bile nasip olmayacak büyük bir zarafetle sallanıyor ve titrek titrek parıldıyorlardı. Lyra'ya sanki onları duyabiliyormuş gibi de geldi: uzaklardan gelen büyük, ıslık gibi bir hışırtı. Kısa süreli bu zarafet içinde, ayının yakınandayken hissettiği gibi derinlerden bir şey hissetti. Etkilenmişti: öylesine güzeldi ki, neredeyse kutsaldı. Yaşların gözlerine iğne iğne battığını hissetti, gözyaşları ışığı daha da parçalayarak prizma gibi gökkuşaklarına dönüştürdü. Belki de, diye düşündü sakin sakin, aletiyometrenin ibresini hareket ettiren neyse, Aurora'nın ışıldamasına neden olan da odur Hatta Toz'un kendisi olabilir. Bunu düşündüğünün farkına varmadan düşündü ve çok geçmeden unuttu, ancak çok daha sonraları hatırladı.

O gözlerini dikmiş bakarken, yarı saydam rengin perdelerinin ve derelerinin arkasında sanki bir şehir imgesi oluştu kendi kendine: kuleler ve kubbeler, bal rengi tapınaklar ve sıra sütunlar, geniş bulvarlar ve güneşli parklar. Buna bakmak Lyra'da bir yükseklik korkusu duygusu uyandırdı, sanki yukarı değil de aşağı bakıyormuş gibi, hiçbir şeyin aşamayacağı kadar geniş bir uçurumu karşısına bakıyormuş gibi. Koca bir evren ötedeydi sanki. Ama orada bir şey de hareket ediyordu, Lyra gözlerini bu hareket üzerinde odaklamaya çalışırken, bayılacak gibi olduğunu, başının döndüğünü hissetti, çünkü hareket eden bu küçük şey, Aurora'nın ya da gerisindeki diğer evrenin bir parçası değildi. Kasabanın çatıları üstündeki gökteydi. Onu net bir şekilde görebildiğinde iyice uyanmıştı ve sema-şehir gitmişti.

Uçan şey yaklaştı, açılmış kanatları ile geminin çevresinde daireler çizdi. Sonra kayarcasına alçaldı, güçlü kanatlarının çevik hareketleriyle konup, Lyra'dan bir- metre ötede, tahta güvertede durdu. Aurora'nın ışığında kız onun büyük bir kuş olduğunu gördü, başı saf beyaz bir parıltıyla taçlanmış güzel gri bir kaz. Ne var ki, kuş değil, cindi. Her ne kadar görünürde Lyra'nın kendisinden başka kimse olmasa da. Bu fikir kıza bunaltıcı bir korku verdi.Kuş konuştu: "Farder Coram nerede?"

Ve Lyra birden bunun kim olması gerektiğini anladı. Farder Coram'ın cadı dostu, klan kraliçesi Serafina Pekkala'nın ciniydi.

Kekeleyerek cevap verdi:

"Ben... o... gidip getireyim... "

Dönüp kamara iskelesinden, Farder Coram'ın kabinine koştu, kapıyı açıp karanlığa seslendi:

"Farder Coram! Cadının cini geldi! Güvertede bekliyor! Buraya tek başına uçmuş - gökte gelişini gördüm " İhtiyar adam, "Ona söyle, kıç güvertede beklesin, çocuğum," dedi.

Erkek kaz, azametle geminin kıçına gitti, orada etrafa bakındı. Hem zarif hem de yabaniydi. Kendini bir hayaleti misafir ediyormuş gibi hisseden Lyra için sihirli bir dehşet kaynağıydı aynı zamanda.

Derken, soğuk hava giysilerine bürünmüş Farder Coram, arkasında John Faa ile geldi. Her iki ihtiyar adam da saygıyla eğildiler, cinleri de misafire saygılarını sundu.

"Hoş geldin," dedi Farder Coram. "Ve seni tekrar gördüğüm için mutlu ve gururluyum, Kaisa. İçeri gelmek ister miydin, yoksa burada dışarıda kalmayı mı tercih edersin?"

"Üstünüzdekiler sizi bir süreliğine sıcak tutar mı?"

Cadılar ve cinleri soğuk nedir bilmezdi ama diğer insanların bunu hissettiğinin farkındaydılar.

Farder Coram, hepsinin iyice sarılıp sarmalandığı konusunda onu temin etti ve "Serafina Pekkala nasıl?" diye sordu.

"Sana selamlarını gönderiyor, Farder Coram, iyi ve kuvvetli. Bu iki insan kim?"

Farder Coram ikisini de takdim etti. Kaz-cin, Lyra'ya dikkatle baktı.

"Bu çocuğun bahsini duydum," dedi. "Cadılar arasında ondan söz ediliyor. Savaşmaya mı geldiniz?"

"Savaş değil, Kaisa. Bizden alınan çocukları serbest bırakacağız. Umarım cadılar da bize yardım eder."

"Hepsi değil. Bazı klanlar Toz avcılarıyla birlikte çalışıyor."

"Adak Meclisi'ne siz böyle mi diyorsunuz?"

"Bu Kurul ne kuruludur bilmem. Ama onlar Toz avcısı. On yıl önce felsefe aletleriyle bölgelerimize geldiler. Topraklarımızda istasyonlar kurmalarına izin verelim diye para verdiler ve bize nezaketle muamele ettiler."

"Bu Toz dediğin nedir?"

"Gökten geliyor. Kimileri zaten hep oradaydı diyor, kimine göre de yeni yeni düşüyormuş. Kesin olan şu: insanlar onun farkına varınca, büyük bir

korkuya kapılıyorlar ve ne olduğunu keşfetmek konusunda engel tanımıyorlar. Ne var ki, cadıları hiç ilgilendirmiyor."

"Neredeler şimdi, bu Toz avcıları?"

"Buranın dört gün kuzeydoğusunda, Bolvangar denen bir yerde. Klanımız onlarla bir anlaşma yaptı ve size karşı eskiden gelen minnet borcumuzdan dolayı, Farder Coram, bu Toz avcılarını nasıl bulacağınızı göstermeye geldim." Farder Coram gülümsedi, John Faa tatmin duygusu içinde koca ellerini birbirine vurdu.

"Nezaketinize teşekkürler, efendim," dedi kaza. "Ama bize şunu söyleyin: Bu Toz avcıları hakkında başka bir "şey biliyor musunuz? Bolvangar denen bu yerde ne yapıyorlar?"

"Metal ve betondan binalar ile bazı yeraltı odaları inşa ettiler. Kömür-ruhu yakıyorlar, büyük masraflara girip kendileri getiriyorlar. Ne yaptıklarını bilmiyoruz ama o yerde ve çevresinde, miller boyunca bir nefret ve korku havası hakim. Cadılar, diğer insanların görmediği şeyleri görebilir. Hayvanlar da buradan uzak duruyor. Bir tek kuş uçmuyor; tarla fareleriyle tilkiler de kaçıp gitmiş. Bolvangar adı da buradan geliyor işte: şer tarlaları. Onlar böyle demiyor. İstasyon diyorlar. Ama başka herkes için burası Bolvangar."

"Nasıl savunuluyor, peki?"

"Tüfekli Kuzey Tatarları'ndan oluşan bir bölükleri var. İyi askerdirler, ancak idmansızlar, çünkü burası inşa edildi edileli kimse yerleşime saldırmadı. Sonra, binalar topluluğunun çevresinde tel bir çit var, anbarik güçle dolu. Bilmediğimiz başka savunma araçları da olabilir, diyorum ya, bizi ilgilendirmiyor."

Lyra'nın bir soru sormak için içi gidiyordu, kaz cin de bunu anladı ve izin verircesine ona baktı.

"Cadılar niye benim hakkımda konuşuyor?" diye sordu Lyra.

"Baban ve onun başka dünyalara ilişkin bilgisi yüzünden," diye cevap verdi cin.

Bu üçünü de şaşırttı. Lyra hafif bir şaşkınlık içinde bakışını iade eden Farder Coram'a, sonra da yüzünden tedirginlik okunan John Faa'ya baktı.

"Başka dünyalar mı?" dedi, John Faa. "Kusura bakmayın ama ne dünyasıymış bunlar? Yıldızları mı kastediyorsunuz?"

"Yok canım."

"Belki de ruhlar dünyası?" dedi Farder Coram.

"O da değil."
"Işıklardaki şehir mi?" dedi Lyra. "O, değil mi?"
Kaz heybetli başını ona doğru çevirdi. Kara gözleri saf gök mavişiydi, ince bir hatla çevriliydi, bakışları yoğundu.
"Evet," dedi. "Cadılar binlerce yıldır başka dünyalardan haberdardır. Bazen Kuzey Işıkların'nda onları görebilirsiniz. Bu evrenin bir parçası değillerdir, asla; en uzaktaki yıldızlar bile bu evrenin parçasıdır ama ışıklar bize bambaşka bir evren gösterir. Daha uzakta değil, bu evrenle iç içe geçmiş bir evren. Burada, bu güvertede, birbirlerinden habersiz milyonlarca başka evren vardır... "
Kanatlarını kaldırıp kocaman açtı, sonra tekrar topladı.
"İşte," dedi, "az önce on milyon başka dünyaya değdim, ruhları bile duymadı. Bir kalp atışı kadar yakınız ama dışında, bu diğer dünyalara asla dokunamaz, onları göremez ya da duyamayız."
"Niye Kuzey Işıkların'nda?" diye sordu Farder Coram.
"Çünkü Aurora'daki enerji yüklü zerreciklerin bu dünyayı inceltme özelliği var, böylece biz de kısacık bir süre için ötesini görüyoruz. Cadılar bunu hep bilirdi, ama pek ender sözünü ederiz."
"Babam inanıyor," dedi Lyra. "Biliyorum, çünkü onu bu konuda konuşurken, Aurora'nın resimlerini gösterirken duydum."
"Bunun Tozla bir ilgisi var mı?" dedi John Faa.
"Kim bilir?" diye cevap verdi kaz cin. "Size ancak Toz-avcılarının da sanki ölümcül bir zehirmiş gibi ondan korktuklarını söyleyebilirim. Lord Asriel'i onun için hapsettiler."
"İyi ama niye?" dedi Lyra.
"Onun Toz'u bu dünya ile Aurora'nın ötesindeki dünya arasında bir köprü yapacak şekilde kullanmaya niyetli olduğunu düşünüyorlar."
Lyra başının döndüğünü hissetti.
Farder Coram'ın, "Niyetli mi, peki?" diye sorduğunu duydu.
"Evet," dedi kaz cin. "Yapabileceğine inanmıyorlar, çünkü her şeyden önce başka dünyalara inandığı için deli olduğunu düşünüyorlar. Ama sahiden öyle: niyeti bu. Ve öylesine güçlü biri ki, kendi planlarını bozarsa diye korkuyorlar ve bu yüzden de onu yakalayıp Svalbard kalesinde, işleri karıştırmayacağı bir yerde hapsetsinler diye zırhlı ayılarla anlaşma yaptılar. Kimine göre, pazarlığın bir parçası olarak yeni ayı kralın tahtına erişmesine de yardımcı olmuşlar."

Lyra, "Cadılar onun bu köprüyü yapmasını istiyor mu?" diye sordu. "Ondan yanalar mı, ona karşılar mı?"

"Bu cevabı çok karmaşık olan bir soru. Öncelikle, cadılar birleşmiş durumda değil. Aramızda fikir ayrılıkları var. İkinci olarak da, Lord Asriel'in köprüsünün, şu anda bazı cadılar ile kimisi ruhlar dünyasında olan çeşitli başka güçler arasında sürdürülmekte olan bir savaşa etkisi olacak. Köprüyü ele geçirmek, tabii eğer köprü diye bir şey varsa, onu elinde tutana muazzam bir avantaj sağlayacak. Üçüncüsü de Serafina Pekkala'nın klanının -benim klanımın- henüz hiçbir ittifaka dahil olmaması; ama şu ya da bu taraftan yana tavır koymamız için üzerimizde büyük baskı var. Görüyorsun ya, bunlar yüksek politika sorunları, cevaplandırılmaları da kolay değil."

"Peki, ya ayılar?" dedi Lyra. "Onlar kimin tarafında?"

"Onlara kim para veriyorsa, onun. Bu sorunlara hiç ilgi duymazlar; cinleri yoktur; insani sorunlara karşı kayıtsızdırlar. En azından, ayılar şimdiye kadar böyleydi, ama yeni krallarının eski usulleri değiştirmeye niyetli olduğunu duyduk... Her neyse, Toz avcıları, Lord Asriel'i hapsetmeleri için onlara para verdi, onlar da sağ kalan son ayının bedenindeki son kan damlası akana kadar onu Svalbard'da tutacaklar."

"Ama bütün ayılar değil!" dedi Lyra. "Hiç de bile Svalbard'da olmayan bir ayı var. Toplum dışı bir ayı ve bizimle gelecek."

Erkek kaz Lyra'ya, insanın içine nüfuz eden bakışlarından birini attı. Lyra bu sefer onun soğuk şaşkınlığını hissedebiliyordu.

Farder Coram rahatsız rahatsız kımıldadı ve dedi ki, "Aslına bakarsan, Lyra, geleceğini pek sanmıyorum. Sözleşmeli bir işçi olarak cezasını çekiyormuş diye duydum; sandığımız gibi serbest değil, hüküm giymiş. Hakları iade edilene kadar, zırhı ister olsun ister olmasın, gelme özgürlüğü olmayacak. Onu da asla geri alamayacak."

"Ama onu kandırdıklarını söyledi! Sarhoş edip almışlar zırhını!"

"Biz daha farklı bir hikaye duyduk," dedi John Faa. "Tehlikeli bir serseriymiş, öyle duyduk."

"Ama eğer-" Lyra öfkelenmişti; hırsından zorlukla konuşuyordu - "eğer aletiyometre bir şey söylerse doğru olduğunu bilirim. Ben de sordum, gerçeği söylüyor dedi, onu sahiden kandırmışlar, yalan söyleyen onlar, ayı değil. Ben ona inanıyorum, Lord Faa! Farder Coram! Siz de onu gördünüz, ona inandınız, değil mi?"

"İnandığımı sandım, çocuğum. Ben olup bitenlerden senin kadar emin değilim."

"İyi ama neden korkuyorlar ki? Zırhını giyer giymez dolaşıp herkesi öldürmeye mi başlayacak sanıyorlar? Şu anda da onlarcasını öldürebilir!"

"Öldürmüş zaten," dedi John Faa. "Eh, onlarca olmasa da, kimilerini. Zırhını ilk kez aldıklarında onu aramak için ortalığı birbirine katmış. Karakolla bankayı yıkıp kırıp açmış, bilmiyorum artık başka neresini ve en azından iki adam ölmüş. Onu vurup öldürmemelerinin tek nedeni metaller konusundaki harikulade yeteneği; ondan işçi olarak yararlanmak istemişler."

"Köle olarak!" dedi Lyra öfkeyle. "Böyle bir hakları yoktu!"

"Öyle bile olsa, işlediği cinayetler için onu vurabilirlerdi, ama vurmamışlar. Ve hasarları, kan bedelini ödeyene kadar kasaba çıkarına çalışmaya mahkum etmişler onu."

"John," dedi Farder Coram. "Sen ne dersin bilmiyorum, ama ben ona zırhını asla geri vermeyeceklerine inanıyorum. Onu ne kadar uzun süreyle ellerinde tutarlarsa, zırh eline geçtiğinde de o kadar kızgın olur."

"Ama zırhını biz geri alırsak, bizimle gelir ve bir daha asla onları rahatsız etmez," dedi Lyra. "Söz veriyorum, Lord Faa."

"Nasıl yapacağız bunu?"

"Zırhın nerede olduğunu biliyorum!"

Bir sessizlik oldu, üçü de cadının cininin ve onun gözünü dikip Lyra'ya bakışının farkına vardılar. Üçü birden ona döndü, o ana kadar bedeni olmadan buraya gelmiş bu tuhaf yaratıktan gözlerini tevazu ile uzak tutarak azami kibarlık göstermiş olan cinleri de.

"Cadıların seninle ilgilenmesinin bir başka nedeninin," dedi kaz, "aletiyometre olduğunu duyunca şaşırmazsın herhalde, Lyra," dedi. "Konsülümüz bu sabah ona yaptığın ziyaretten söz etti. Sanırım sana ayıdan söz eden Dr. Lanselius'tu, değil mi?"

"Evet, oydu," dedi John Faa. "Lyra ve Farder Coram kendileri gidip onunla konuştular. Herhalde Lyra'nın dediği doğrudur, ama şimdi kalkıp da bu insanların yasalarına karşı gelirsek, elimize tek geçen onlarla kapışmak olur, oysa bizim, ayı olsun olmasın, bu Bolvangar'a doğru yola çıkmamız gerek."

"Ah, ama sen onu görmedin, John," dedi Farder Coram. "Ve ben Lyra'ya inanıyorum. Belki onun namına vaatte bulunabiliriz. İşin seyrini tamamen

değiştirebilir."

"Siz ne dersiniz, efendim?" diye sordu John Faa, cadının cinine.

"Ayılarla pek işimiz olmamıştır. Bizim arzularımız onlara ne denli yabancıysa, onlarınki de bize o kadar yabancı gelir. Bu ayı, eğer toplum dışı bir ayıysa, diğerlerinden daha güvenilmez olabilir. Kararı siz vermelisiniz."
"Vereceğiz," dedi John Faa kararlılıkla. "Ama şimdi, efendim, buradan Bolvangar'a nasıl gideceğimizi söyler misiniz?"

Kaz cin açıklamaya koyuldu. Vadilerden ve tepelerden, ağaç hattından ve tundradan, yıldızları nişan almaktan söz etti. Lyra bir süre dinledi, sonra Pantalaimon boynuna dolanmış olarak güverte iskemlesinde arkasına yaslandı ve kaz cinin oraya taşıdığı muhteşem imgeyi düşündü, iki dünya arasında bir köprü... Bu, umut ettiği her şeyden çok daha müthişti! Ve ancak o harika babası tasavvur edebilirdi bunu. Çocukları kurtarır kurtarmaz ayıyla Svalbard'a gidecek ve Lord Asriel'e aletiyometreyi götürecek, serbest kalmasına yardımcı olması için kullanacaktı. Sonra da birlikte köprüyü yapacaklar ve karşıya ilk geçen...

Gecenin bir vaktinde John Faa Lyra'yı ranzasına götürmüş olmalı, çünkü orada uyandı. Soluk güneş gökyüzünde çıkabileceği yüksekliğe çıkmıştı, ufkun bir el yukarısına, demek ki neredeyse öğlen olmuştu. Kısa süre sonra, biraz daha kuzeye gittiklerinde hiç güneş olmayacaktı artık.

Çabucak giyindi, güverteye koştu, ama pek bir şey olmadığını gördü. Bütün levazım boşaltılmıştı, kızaklar ve kızağa koşulacak köpekler kiralanmıştı, yola çıkmayı bekliyorlardı; her şey hazırdı, hiçbir şey hareket etmiyordu. Çinganların çoğu, suya bakan duman dolu bir kafede, bazı kadim anbarik ışıkların vızıltısı ve çıtırtısı altında uzun tahta masalara oturmuş, baharatlı kekler yiyip kuvvetli tatlı kahve içiyorlardı.

"Lord Faa nerede?" diye sordu Lyra, Tony Costa ile arkadaşlarının yanına oturarak. "Ya Farder Coram? Ayının zırhını alıyorlar mı?"

"Sisselmanla konuşuyorlar. Valilerine böyle diyorlarmış. Sen bu ayıyı gördün, ha, Lyra?"

"Evet!" dedi ve onlara ayı hakkındaki her şeyi anlattı.

O konuşurken biri bir iskemle çekerek masadaki gruba katıldı.

"Demek ihtiyar Iorek'le konuştun, öyle mi?" dedi.

Lyra yeni gelene hayretle baktı. Uzun boylu zayıf bir adamdı, kalın siyah bir bıyığı, kısık mavi gözleri ve yüzünde daimi bir, mesafeli ve alaycı keyif ifadesi vardı.

Lyra hemen onun hakkında güçlü hisler duydu, ama ondan hoşlanıp hoşlanmadığından emin değildi. Cini, onun kadar ince ve dayanıklı görünen bakımsız bir yabani tavşandı.

Adam elini uzattı, Lyra da ihtiyatla sıktı bu eli.

"Lee Scoresby," dedi adam.

"Aeronot!" diye bağırdı Lyra. "Balonunuz nerde? Onunla havalanabilir miyim?"

"Şu anda paketlenmiş durumda, küçük hanım. Sen meşhur Lyra olmalısın. Iorek Byrnison'la iyi anlaşabildiniz mi?"

"Onu tanıyor musunuz?"

"Tunguska seferberliğinde yan yana çarpışmıştık. Hey Tanrım, Iorek'i yıllardır tanırım. Ayılar, ne olursa olsun, zor yaratıklardır, ama Iorek başlı başına bir sorundur, sakın yanılmayasın. Hey, siz beylerin içinde kumar çevirmek isteyen var mı acaba?"

Elinde yoktan var olurcasına bir deste iskambil belirdi. Şaklatarak karıştırdı.

İskambil kağıtlarını bir eliyle keser ve dağıtırken, diğer eliyle de göğüs cebinden bir puro çıkaran Lee Scoresby, "Sizlerin iskambildeki gücünü duyduğum için," diyordu, "belki de basit bir Teksaslı seyyaha, iskambil kağıdı savaş alanında sizin beceriniz ve cüretinize karşı çıkma şansı vermeye bir itirazınız olmaz diye düşündüm. Ne dersiniz, beyler?"

Çinganlar iskambildeki yetenekleriyle gurur duyardı, adamların çoğu ilgilenmiş görünüyordu, iskemlelerini çektiler. Onlar Lee Scoresby ile ne oynayacakları ve nesine oynayacakları konusunda anlaşmaya varırken, adamın cini de Pantalaimon'a kulaklarını salladı. Onun ne demek istediğini anlayan Pantalaimon da, bir sincap olarak zıp diye sıçrayıp onun yanma çıktı.

Cin tabii ki Lyra duysun diye de konuşuyordu ve Lyra da onun sessizce söylediklerini duydu. "Dosdoğru ayıya gidip ona doğrusunu söyle. Neler olup bittiğini fark ettikleri anda, zırhını başka yere götürürler."

Lyra ayağa kalktı, baharatlı kekini de yanına aldı, kimse fark etmedi. Lee Scoresby iskambil kağıtlarını dağıtmaya başlamıştı bile, her şüpheli gözün bakışı da onun ellerine dikilmişti.

Sonu gelmez bir ikindi vakti solan mat ışıkta, kızak deposunun yolunu buldu. Yapmak zorunda olduğunu bildiği bir şeydi, ama kendini huzursuz hissediyordu; korkuyordu da.

En büyük beton barakalardan birinin dışında koca ayı çalışıyordu, Lyra onu izlemek için açık kapının yanında durdu. Iorek Byrnison, kaza geçirmiş gaz motorlu bir traktörü demonte ediyordu; motorin metal örtüsü bükülmüştü, eğrilmişti ve bir çark da yukarı doğru kıvrılmıştı. Ayı, sanki mukavvaymış gibi metali kaldırdı, büyük ellerinde bir oraya bir buraya çevirirken sanki şu ya da bu niteliğini kontrol eder gibiydi. Sonra da arka pençelerinden birini bir köşesine koydu, bütün tabakayı, göçükler düzelecek ve biçimi eski haline dönecek şekilde büktü.

Metali duvara yaslayarak, traktörün muazzam ağırlığını tek pençesiyle kaldırdı, bozuk çarkı incelemek için eğilmeden önce yan tarafının üstüne oturttu.

Bunu yaparken de, Lyra gözüne çarptı. Kız soğuk bir korku yıldırımının kendisine çarptığını hissetti, ayı öyle koskocoman ve öyle yabancıydı ki. Ondan kırk yarda uzaktaki zincirli parmaklığın arasından bakıyordu, onun bu mesafeyi nasıl bir iki sıçrayışta aşıp teli örümcek ağıymış gibi bir yana savuracağını düşündü, az daha dönüp kaçıyordu. Ama Pantalaimon dedi ki: "Dur! Bırak da ben gidip onunla konuşayım."

Pantalaimon denizkırlangıcı şeklindeydi, daha kız cevap veremeden parmaklığın üzerinden uçmuş, berisindeki buzlu toprağa inmişti. Biraz ileride açık bir kapı vardı, yani Lyra onu izleyebilirdi ama gönülsüzce geride kaldı. Pantalaimon ona baktı, sonra da bir porsuk oldu.

Lyra onun ne yaptığını biliyordu. Cinler, insanlarından birkaç yardadan fazla uzaklaşamaz ve eğer Lyra parmaklığın yanında durmaya devam eder, Pantalaimon da bir kuş olarak kalırsa, ayının yakınına gidemezdi. Onun için de çekecekti.

Lyra kendini kızgın ve berbat hissediyordu. Cinin porsuk pençeleri toprağı kazıyordu, ileri yürüdü. Cininizin aranızdaki bağlantıyı çekmesi öyle tuhaf, ıstırap verici bir histir ki; kısmen göğsün derinliklerine yerleşmiş fiziksel bir ağrı, kısmen de yoğun bir hüzün ve sevgi. Ve Lyra, Pantalaimon'un da aynı şeyleri hissettiğini biliyordu. Herkes büyürken denerdi bunu: ne kadar uzağa çekebileceklerini görmek için ve yoğun bir rahatlamayla geri dönerek.

Cin, biraz daha çekti.

"Yapma, Pan!"

Ama durmadı. Ayı hareket etmeksizin izliyordu.

Lyra'nın kalbindeki ağrı gittikçe daha dayanılmaz bir hal almaya başladı ve boğazında bir özlem hıçkırığı yükseldi. "Pan-"

Sonra kapıdan geçti, buzlu çamurların üzerinden ona doğru koşuyordu, Pan da yabani bir kediye dönüşüp kucağına atladı. Derken her ikisi de küçük titrek mutsuzluk sesleriyle birbirlerine sımsıkı sarıldılar.

"Sandım ki gerçekten de-"

"Hayır-"

"Ne kadar acıdığına inanamadım-"

Sonra kız öfkeyle gözyaşlarını sildi ve hızla burnunu çekti. Pantalaimon kollarının arasına yerleşti, Lyra ayrılmalarından ve o hüzünle yeniden yüz yüze gelmektense, ölmeyi tercih ettiğini anladı. Yoksa üzüntü ve dehşetten çıldırırdı. Ölürse, gene birlikte olacaklardı, tıpkı Jordan'da mahzendeki Alimler gibi.

Sonra kızla cin, başlarını kaldırıp yalnız ayıya baktılar. Onun cini yoktu. Yalnızdı, her zaman yalnız. Lyra içinin ona karşı öyle bir merhamet ve şefkatle kıpırdadığını hissetti ki, az daha elini uzatıp taraz taraz kürküne dokunacaktı ve onu engelleyen sadece, o soğuk vahşi gözlere duyduğu bir nezaket oldu.

"Iorek Byrnison," dedi.

"Evet?"

"Lord Faa ve Farder Coram zırhını almaya denemek üzere gittiler."

Ayı kıpırdamadı, konuşmadı da. Pek şansları olmadığını düşündüğü belliydi.

"Ama ben nerede olduğunu biliyorum," dedi Lyra "ve sana söylersem, belki kendin alabilirsin, bilmiyorum."

"Nerede olduğunu nasıl biliyorsun?"

"Bir sembol okuyucum var. Sanırım sana söylemem gerekiyor, Iorek Byrnison, ilk önce onlar seni kandırıp zırhı elinden aldıklarına göre. Bence bu doğru değil. Yapmamalıydılar. Lord Faa gidip Sisselman'la tartışacak, ama belki de o ne derse desin, zırhı almana izin vermeyecekler. Eğer sana söylersem, bizimle gelip çocukları Bolvangar'dan kurtarmamıza yardım eder misin?"

"Evet."

"Ben... " Burnunu başkasının işine sokmak istemiyordu, ama merak etmekten de kendini alamıyordu. "Niçin buradaki metalden bir zırh daha yapmıyorsun, Iorek Byrnison?" diye sordu.

"Metelik etmez de ondan. Bak," dedi ve tek pençesiyle motor kapağını kaldırdı, diğer elinin pençesini uzatıp, konserve açar gibi cart diye yırttı. "Benim zırhım, gök-demirinden yapılmış, benim için yapılmış. Bir ayının zırhı onun ruhudur, tıpkı senin cininin seni ruhun olması gibi. Onu alıp," -dedi, Pantalaimon'a işaret ederek -"yerine içi talaş dolu bir bebek koymuşsun gibi. Fark bu işte. Şimdi, zırhım nerede?"

"Dinle ama bana intikam almayacağına söz vermelisin. Almaları hata ama ne yapalım, buna katlanacaksın."

"Peki. Sonradan intikam almak yok. Ama ben alırken karşı koymak da yok. Çarpışırlarsa ölürler."

"Rahibin evinin bodrumunda gizli," dedi Lyra. "Rahip içinde bir ruh olduğunu sanıyor ve onu dışarı çıkarmanın bir yolunu bulmaya çalışıyor. Ama yeri orası."

Ayı arka ayaklarının üstünde uzun boyuyla dikildi ve batıya baktı, böylece güneşin son ışıkları yüzüne kararan havada kremimsi parlak bir sarı-beyaz renk vurdu. Lyra kocaman yaratığın gücünün, ısı dalgaları gibi yayıldığını hissediyordu.

"Gün batana kadar çalışmam gerek," dedi. "Buradaki patrona bu sabah söz verdim. Ona hâlâ birkaç dakikalık iş borcum var."

"Benim olduğum yerde güneş battı," dedi kız, çünkü onun bakışıyla güneş, güneybatıdaki kayalık burunun gerisinde gözden kaybolmuştu.

Ayı, dört ayağının üzerine indi.

"Doğru," dedi, artık onun yüzü de kızınki gibi gölgedeydi.

"Adın ne, çocuk?"

"Lyra Belacqua."

"Öyleyse, sana borçluyum, Lyra Belacqua."

Sonra döndü ve sendeleyerek uzaklaştı, donmuş yerin üzerinde öylesine hızla gidiyordu ki, Lyra koşsa bile ona yetişemiyordu. Gene de koştu, Pantalaimon da ayının nereye gittiğini gözlemek ve ne yönde takip edeceğini ona söylemek için martı olup havaya uçtu.

Iorek Byrnison depodan dışarı fırladı, dar sokak boyunca gitti ve sonra da kasabanın ana caddesine döndü. Kıpırtısız havada bir bayrağın asılı durduğu ve bir nöbetçinin sert adımlar atarak bir aşağı bir yukarı dolaştığı Sisselman konağının avlusunu aştı, tepeden inip Cadı-Konsülü'nün oturduğu sokağın ucundan geçti. Nöbetçi bu vakte kadar neler olup bittiğini

fark etmişti ve aklını başına toplamaya çalışıyordu, ama Iorek Byrnison liman yakınlarında bir köşeyi dönüyordu bile.

İnsanlar bakmak için durdu ya da dörtnala koşan ayının yolundan sıvıştı. Nöbetçi havaya iki el ateş etti, tepe aşağı ayının ardından koştu, ta ki buzlu yamaçta kayıp en yakındaki parmaklığa tutunarak dengesini yeniden bulana dek. Lyra çok geride kalmamıştı. Sisselman'm evinin yanından geçerken, birilerinin neler olup bittiğini görmek için avluya çıktığını göz ucuyla fark etti, aralarında Farder Coram'ı görür gibi oldu. Ama o sırada yanlarından geçmiş, nöbetçinin daha şimdiden ayının peşinden gitmek için döndüğü köşeye doğru atılmıştı bile.

Rahibin evi, diğer evlerin çoğundan eskiydi, pahalı tuğlalardan yapılmıştı. Artık kıymık kıymık olmuş ön kapıya üç basamak merdiven çıkıyordu, evin içinden de çığlıklar ve parçalanan, koparılan tahta sesleri geliyordu. Nöbetçi, tüfeği hazırda, dışarıda tereddüt etti; ama geçenler toplanıp, sokağın karşısındaki pencerelerden insanlar bakmaya başlayınca, bir şeyler yapması gerektiğini anladı, koşarak içeri girmeden önce havaya bir el ateş etti.

Bir an sonra bütün ev sallandı sanki. Üç pencerenin camları kırıldı, çatıdan bir kiremit kaydı ve dehşete kapılmış bir hizmetçi kadın, arkasında gıdaklayan tavuk şeklindeki cini ile pürtelaş dışarı fırladı.

Evin içinden bir silah sesi daha geldi, sonra da güçlü bir kükreme hizmetçinin avaz avaz bağırmasına yol açtı.

Sanki bir topla fırlatılmış gibi, rahibin kendisi hızla dışarı savruldu, pelikan cini ise tüyleri ve incinmiş gururu delice çırpınarak onu izledi. Lyra haykırarak emirler verildiğini duydu, dönünce köşeden aceleyle gelen, kimi tabancalı kimi tüfekli bir silahlı polis müfrezesi gördü. John Faa ile iri Yarı telaşlı Sisselman da hemen arkalarındaydı.

Bir kopma, parçalanma sesi hepsinin dönüp eve bakmasına yol açtı. Besbelli bir bodruma açılan zemin düzeyinde bir pencere, bir cam şangırtısı ve kopartılan tahta gıcırtısıyla parçalarcasına açılıyordu. Iorek Byrnison'un ardından eve giren nöbetçi koşarak dışarı çıktı ve tüfeği omuzunda, bodrum penceresinin karşısına geçti.

Sonra pencere tamamen parçalanıp açıldı ve Iorek Byrnison, zırhlı ayı, dışarı tırmandı.

Zırhı yokken muazzamdı. Zırhıyla ise dehşet vericiydi.

Paslı kırmızı bir zırhtı, kabaca perçinlenmişti: birbiri üzerine binerken sürtünen ve gıcırdayan büyük, renksiz, delikli metal tabakaları ve plakaları. Miğferi ayının ağızlığı gibi sivri uçluydu, gözleri için yarıklar vardı ve çenesinin aşağı kısmını, yırtıp ısırabilsin diye çıplak bırakıyordu.

Nöbetçi birkaç el ateş etti, polisler de silahlarıyla nişan aldılar, ama Iorek Byrnison kurşunları yağmur damlasıymış gibi silkelemekle yetindi, sonra da daha nöbetçi kaçamadan bir metal gıcırtısı ve şıkırtısı arasında ileri atılıp onu yere yapıştırdı. Bir kızak köpeği olan cini ayının boğazına atladı, ama Iorek Byrnison ona bir sinekten fazla dikkat etmedi ve koca pençesiyle nöbetçiyi kendine çekerek eğildi, başını çenesinin içine aldı. Lyra az sonra olacakları tamı tamına görebiliyordu: ayı, adamın kafatasım yumurta gibi çatlatacak, bunu kanlı bir kavga, başka ölümler ve daha fazla gecikme izleyecekti. Ayılı ya da ayısız, asla özgür kalamayacaklardı.

Düşünmeye bile fırsat bulamadan ileri atılıp elini ayının zırhındaki tek savunmasız noktaya, miğfer ile omuzlarının arasındaki büyük plaka arasında başını eğince ortaya çıkan aralığa koydu. Burada, metalin paslı kenarları arasından sarı-beyaz kürkü hayal meyal görebiliyordu. Parmaklarını bastırdı ve Pantalaimon da anında aynı noktaya uçtu, bir yabani kedi oldu, onu savunmak için çömeldi. Ancak Iorek Byrnison kıpırdamıyordu, tüfekli adamlar da ateş etmedi.

"Iorek!" dedi Lyra, güçlü bir fısıltıyla. "Dinle! Bana bir borcun var, tamam mı? Eh, şimdi ödeyebilirsin. Dediğimi yap. Bu insanlarla çarpışma. Sadece dön ve benimle birlikte uzaklaş. Seni istiyoruz, Iorek, burada kalamazsın. Benimle limana gel, geriye bakma bile. Farder Coram ve Lord Faa, konuşma işini onlar yapar, hem de becerirler. Bırak şu adamı ve benimle gel..."

Ayı yavaş yavaş çenesini gevşetti. Nöbetçi bayılırken, kanayan, ıslak ve kül gibi soluk başı yere düştü ve ayı Lyra ile birlikte uzaklaşırken, cini de onu sakinleştirip uysallaştırmaya koyuldu.

Başka hiç kimse kımıldamadı. Ayının, kedi cinli küçük kızın komutu üzerine kurbanına arkasını dönmesini izlediler, sonra da Iorek Byrnison Lyra'nın yanında ağır adımlarla onların ortasından geçer ve limana yönelirken, yol açmak için kenara çekildiler.

Lyra'nın aklı fikri ayıdaydı, arkasındaki karışıklığı, ayı gidince güven içinde ortaya çıkan korku ve öfkeyi görmedi. Onunla yürüdü, Pantalaimon da, sanki yolu açmak istermiş gibi onların önünden koşturdu.

Limana vardıklarında, Iorek Byrnison başını eğdi ve bir pençesiyle miğferi çözerek, donmuş toprak üzerine şakırtıyla düşmeye bıraktı. Çinganlar kahveden çıktı, bir şeyler olup bittiğini hissetmişlerdi çünkü ve Iorek Byrnison zırhının geri kalanını silkelenerek çıkarıp rıhtımda bir yığın halinde bırakırken, geminin güvertesindeki anbarik ışıkların parıltısında, onu gözlediler. Iorek Byrnison, kimseye tek kelime etmeden suya yöneldi, tek kabarcık çıkarmadan kayıp içine girdi ve gözden kayboldu.

Kasaba halkı ile polis limana doğru gelirken yukarı sokaklardan kopan kızgın sesleri duyan Tony Costa,

"Neler oluyor?" diye sordu.

Lyra ona elinden geldiğince açık şekilde anlattı.

"İyi ama şimdi nereye gitti?" diye sordu Tony. "Zırhını öylece yere bırakmadı, değil mi? Buraya gelir gelmez, geri alırlar!"

Lyra da zırhı alacaklarından korkuyordu, çünkü ilk polisler köşeyi dönmüştü, diğerleri de takip ediyordu, ardından da Sisselman ile rahip ve yirmi -otuz seyirci ile onlara yetişmeye çalışan Farder Coram geliyordu.

Ama rıhtımdaki grubu görünce durdular, çünkü başka biri ortaya çıkmıştı. Bir ayağını diğer bacağının üstüne koymuş Zırhın üstünde oturan uzun kollu bacaklı Lee Scoresby'di bu ve elinde de Lyra'nın görüp göreceği en uzun tabanca vardı, üstelik kayıtsız bir şekilde Sisselman'ın şişkin karnına yönelikti.

Sohbet edercesine, "Anlaşılan, dostumun zırhına göz kulak olmamışsınız," dedi. "Şu pasa bir baksanıza! İçinde güve de varsa hiç şaşmam. Şimdi siz olduğunuz yerde, öyle kıpırdamadan rahat rahat durun birazcık, ayı bir parça yağla geri dönene kadar kimse yerinden kıpırdamasın. Ya da eve gidip gazete okursunuz. Size kalmış."

"İşte orada!" dedi Tony, rıhtımın diğer ucundaki bir rampayı gösterdi, Iorek Byrnison, yanı sıra kara bir şey sürükleyerek sudan çıkıyordu. Rıhtıma çıkınca silkelendi, kürkü yeniden kalın kalın, dimdik ayağa kalkıncaya kadar koca su tabakalarını her yöne savurdu. Sonra kara nesneyi bir kez daha dişlerinin arasına almak için eğildi, zırhının olduğu yere sürükledi. Ölü bir foktu bu.

"Iorek," dedi aeronot, tabancasıyla gene Sisselman'ın karnını nişanlamaktan şaşmayarak, tembelce ayağa kalktı. "N'aber?"

Ayı başını kaldırdı, kısaca homurdandı, sonra da tek pençesiyle foku parçalayıp açtı. Lyra, o deriyi açıp yağ şeritleri kopartır, sonra da bunları

zırhının her yerine, özellikle de plakaların birbiri üzerine geçtiği yerlere özenle sürerken, büyülenmiş gibi izledi.

Ayı çalışırken Lee Scoresby'ye, "Bu insanlarla birlikte misin?" diye sordu.

"Tabii. Sanırım ikimiz de ücret karşılığı çalışıyoruz, Iorek."

"Balonun nerede?" diye sordu Lyra Teksaslı'ya.

"İki kızağa katlanıp kondu," dedi Lee. "İşte patron geliyor."

John Faa ve Farder Coram, yanlarında Sisselman ve dört silahlı polisle, rıhtım aşağı yürüdüler.

Sisselman, tiz, sert bir sesle, "Ayı!" dedi. "Şimdilik bu insanlarla birlikte gitmene izin var. Ama bak sana söyleyeyim, eğer kasaba sınırları içinde bir kere daha görünürsen, sana insafsızca davranılacak."

Iorek Byrnison zerre kadar aldırmadan fok yağını zırhının her yerine sürmeye devam etti. Bu işe gösterdiği özen ve dikkat, Lyra'ya kendisinin Pantalaimon'a duyduğu bağlılığı hatırlattı. Tıpkı ayının dediği gibi: zırh, onun ruhuydu. Sisselman ve polisler çekildi, kasaba halkı da yavaş yavaş dönüp uzaklaştı, ama birkaç tanesi seyretmek için kaldı.

John Faa ellerini ağzına götürdü ve "Çinganlar!" diye seslendi.

Hepsi hareket etmeye hazırdı. Gemiyi boşalttıklarından beri yola koyulmak için içleri gidiyordu; kızaklar yüklenmişti, kızak köpeklerinin koşum kayışları takılmıştı.

John Faa, "Yola çıkma vakti, dostlarım," dedi. "Hepimiz toplandık, yol da önümüzde açık. Bay Scoresby, her şeyi yüklediniz mi?"

"Gitmeye hazırım, Lord Faa."

"Ya sen, Iorek Byrnison?"

"Zırhımı giyince," dedi ayı.

Zırhı yağlamayı bitirmişti. Fok etini ziyan etmek istemediği için leşi dişleri arasına aldı ve zırhını giymeden önce Lee Scoresby'nin daha büyük kızağının arkasına fırlattı. Zırhına ne kadar nazik davrandığını görmek şaşırtıcıydı: metal tabakaları bazı yerlerde hemen hemen bir parmak kalınlıktaydı, ama onları sanki ipek giysilermiş gibi çevirip yerlerine oturtuyordu. Bir dakikadan az zamanını aldı, hem de bu sefer sert pas gıcırtıları duyulmadı.

Böylece, yarım saatten az bir süre içinde, keşif seferi kuzeye doğru yola koyuldu. Milyonlarca yıldızın ve pırıl pırıl bir ayın olduğu göğün altında, kızaklar kasabanın kıyısında temiz kara varana kadar tekerlek izleriyle

taşların üzerinde sarsıla sarsıla, takırdayarak gittiler. Sonra çıkardıkları ses hafif bir kar ezilmesi ve tahta gıcırtısına dönüştü ve köpekler daha hevesle adım atmaya koyuldu, hareketleri hızlandı, düzgünleşti.

Farder Coram'ın kızağının arkasında, sadece gözleri dışarıda kalacak şekilde sıkıca sarılıp sarmalanmış Lyra, Pantalaimon'a fısıldadı.

"Iorek'i görebiliyor musun?"

Kızın kurt kürkü kukuletasına sarılan ermin biçimindeki cin, geriye bakarak, "Lee Scoresby'nin kızağının yanısıra koşuyor," dedi.

Önlerinde, kuzeye giden dağların üzerinde, Kuzey Işıklarının solgun kavisleri ve ilmekleri ışıldamaya ve titreşmeye başladı. Lyra onları yarı kapalı gözler arasından gördü, Aurora'nın altında süratle kuzeye gittiği için kusursuz bir mayhoş mutluluk heyecanı duydu. Pantalaimon onun uykulu haliyle mücadele etti, ama uyku fena halde bastırmıştı. O da, fare biçiminde kızın kukuletasının içine kıvrıldı. Uyandıklarında ona söylerdi ve herhalde bir ağaç sansarıydı ya da bir rüya, belki bir tür zararsız yerel ruh; ama bir şey, birbirlerine sokulmuş çam ağaçlarında hafifçe daldan dala salınarak onları izliyordu ve ona sinir bozucu şekilde, bir maymunu hatırlatıyordu.

12

Kayıp Oğlan

Saatlerce yolculuk yaptılar, sonra bir şeyler yemek için durdular. Erkekler ateş yakar ve su elde etmek için karı eritir, Iorek Byrnison da, Lee Scoresby'nin yakınında onun fok eti kızartmasını seyrederken, John Faa Lyra'ya dedi ki:

"Lyra, o aleti okuyacak kadar görebiliyor musun?"

Ay çoktan batmıştı. Aurora'nın ışığı mehtaptan parlaktı, ama titrekti. Ne var ki Lyra'nın gözleri keskindi, kürklerinin altını karıştırarak siyah kadife torbayı dışarı çekti.

"Evet, görüyorum," dedi. "Ama zaten artık sembollerin çoğunun nerede olduğunu da biliyorum. Ona ne sorayım, Lord Faa?"

"Burasını, Bolvangar'ı nasıl savundukları hakkında bir şeyler daha bilmek istiyorum."

Kız, düşünmeye bile gerek duymadan parmaklarının kendi kendine hareket ederek miğferi, grifon ve beşiği işaret ettiğini fark etti ve aklının, üç boyutlu karmaşık bir şema gibi doğru anlamlara oturduğunu hissetti. İbre birden dönmeye başladı, geri geldi, döndü ve kovanına mesajını dans ederek sunan bir arı misali, daha da ileri itti. Lyra onu sakin bir şekilde gözledi, başlangıçta, bilmemek ama bir anlamın gelmekte olduğunu bilmekten hoşnuttu, derken anlam açık bir hal almaya başladı. Kesinlik kazanana kadar, bıraktı dans etsin.

"Tıpkı cadının cininin dediği gibi, Lord Faa. İstasyonu 'koruyan bir grup Tatar var, çevresini de telle kuşatmışlar. Aslında saldırıya uğramayı beklemiyorlar, sembol okuyucu öyle diyor. Ama Lord Faa..."

"Nedir, çocuğum?"

"Bana başka bir şey diyor. Bitişik vadide, gölün kıyısında, halkını bir hayaletin rahatsız ettiği bir göl var."

John Faa sabırsızlıkla kafasını salladı ve "Bunun şimdi önemi yok," dedi. "Bu ormanlarda her türden ruh vardır. Bana Tatarlar hakkında başka bir şeyler söyle. Mesela, kaç taneler? Neyle silahlanmışlar?"

Lyra uslu uslu aletiyometreye sordu ve cevabı bildirdi:

"Tüfekli altmış adam var, iki tane de daha büyük silahları var, top gibi. Alev fırlatıcıları da var. Ve... bütün cinleri kurt, öyle diyor."

Bu sözler, daha önce de savaşa katılmış daha büyük çinganlar arasında heyecan yarattı.

"Sibirsk alaylarının kurt cinleri vardır," dedi biri.

John Faa, "Daha vahşisiyle karşılaşmadım," dedi.

"Kaplan gibi savaşmamız gerekecek. Ayrıca ayıya danışın; kurnaz savaşçının teki o."

Lyra sabırsızlanmıştı, dedi ki: "Ama Lord Faa, bu hayalet, sanırım çocuklardan birinin hayaleti!"

"Eh, öyle bile olsa Lyra, bu konuda kimse bir şey yapabilir mi, bilmem. Tüfekli altmış Sibirsk ve alev fırlatıcılar... Mr. Scoresby, bir dakika böyle gelir miydiniz?"

Aeronot kızağa gelirken, Lyra sıvıştı ve ayıyla konuştu.

"Iorek, daha önce buralara gelmiş miydin?"

"Bir kere," dedi ayı, o derin pes sesle.

"Yakınlarda bir köy var, ha?"

"Sırtın berisinde," dedi, seyrek ağaçların arasından yukarı doğru bakarak.

"Uzak mı?"

"Sana göre mi, bana göre mi?"

"Bana göre," dedi Lyra.

"Çok uzak. Bana göre, hiç de uzak değil."

"Senin oraya gitmen ne kadar sürer, peki?"

"Ay bir daha doğana kadar üç kere oraya gider gelirim."

"Çünkü Iorek, dinle: Bana bir şeyler söyleyen bu sembol okuyucum var, biliyorsun, ve bana o köyde yapmam gereken önemli bir şey olduğunu söyledi ve Lord Faa beni bırakmıyor. Hemen işe koyulmak istiyor, ben de biliyorum bunun önemli olduğunu. Ama gidip de ne olduğunu öğrenmezsem, belki de Hamhumlar'm aslında ne yaptığını öğrenemeyebiliriz."

Ayı hiçbir şey demedi. İnsan gibi oturmuştu, kocaman pençelerini kucağında üst üste koymuştu, karanlık gözleri, uzun ağızlığının üstünden onun gözlerine bakıyordu. Kızın bir şey istediğini biliyordu.

Pantalaimon konuştu: "Bizi oraya götürüp, sonra da kızaklara yetişebilir misin?"

"Yapabilirim. Ama Lord Faa'ya, başkasına değil, sadece ona itaat edeceğim konusunda söz verdim."

"Ya ben ondan izin alırsam?" diye sordu Lyra.

"O zaman olur."

Lyra dönüp karlarda geriye koştu.

"Lord Faa! Eğer Iorek Bymison beni sırtın ötesindeki köye götürürse ne olduğunu öğrenebiliriz, daha ileride de kızaklara yetişiriz. Yolu biliyor," diye ısrar etti. "Ve aslında sormazdım ama tıpkı daha önceki gibi, Farder Coram, hatırlıyor musunuz, hani o bukalemunla? O zaman ne olduğunu anlamamıştım, ama doğruydu, hemen ardından da doğru olduğunu öğrendik. Gene aynı his var içimde. Tam olarak ne dediğini anlamıyorum, sadece önemli olduğunu biliyorum. Ve Iorek Byrnison da yolu biliyor, oraya ay bir daha doğana kadar üç kere gidip geleceğini söylüyor ve başka hiçbir yerde de onun yanında olduğumdan daha emniyette olamam, değil mi? Ama Lord Faa'dan izin almazsa gitmiyor."

Bir sessizlik oldu. Farder Coram içini çekti. John Faa kaşlarını çatmıştı ve kürk kukuletasının içindeki ağzı da sıkı sıkı büzülmüştü.

Ne var ki, daha o konuşamadan, aeronot araya girdi:

"Lord Faa, eğer küçük kızı Iorek Byrnison götürürse, bizimle ne kadar emniyetteyse onunla da o kadar emniyette olur. Bütün ayılar doğrucudur, ama Iorek'i yıllardır tanırım ve göklerin altında hiçbir şey ona sözünü bozduramaz. Onu kıza göz kulak olmakla görevlendirirseniz bunu yapar, merak etmeyin. Sürate gelince, saatlerce yorulmaksızın koşabilir."

"İyi ama neden adamlardan birkaçı gitmesin?" diye sordu John Faa.

"Çünkü yürümeleri gerekir," diye meseleye parmak bastı Lyra, "çünkü o sırttan bir kızak geçiremezsiniz. Iorek Byrnison o tür arazide her insandan hızlı gider, ben de hafifceciğim, onun için hızı kesilmez. Ve söz veriyorum, Lord Faa, söz veriyorum ki gerektiğinden fazla kalmayacağım, hakkımızda hiçbir şey söylemeyeceğim, hiçbir tehlikeye de atılmayacağım."

"Bunu yapman gerektiğinden emin misin? O sembol okuyucu seninle kafa bulmuyor ya?"

"Hiç yapmaz, Lord Faa, yapabileceğini de sanmıyorum."

John Faa, çenesini sıvazladı.

"Eh, eğer işler yolunda giderse, olup bitenler hakkında biraz daha bilgi sahibi oluruz. Iorek Byrnison," diye seslendi, "bu çocuğun dediğini yapmaya istekli misin?"

"Ben senin dediğini yaparım, Lord Faa. Bana çocuğu oraya götür de, götüreyim."

"Pekala. Onu istediği yere götürüp dediğini yapacaksın. Lyra, şimdi de sana emir veriyorum, anlıyor musun?"

"Evet, Lord Faa."

"Gidip her neyse onu ara ve bulur bulmaz da dönüp buraya gel. Iorek Byrnison, biz o sırada yolda olacağız, Onun için bize yetişmen gerek." Ayı koca başını tasdik anlamında salladı.

"Köyde asker var mı?" diye sordu Lyra'ya. "Zırhıma ihtiyacım olacak mı? Onsuz daha çabuk gideriz."

"Hayır," dedi Lyra. "Bundan eminim, Iorek. Teşekkür ederim Lord Faa, ne tembih ettiyseniz onu yapacağım, söz."

Tony Costa ona gevelesin diye bir şerit kurutulmuş fok eti verdi ve Lyra, kukuletasının içine bir fare olarak giren Pantalaimon'la, koca ayının sırtına tırmandı, eldivenleriyle kürküne yapıştı, dar kaslı sırtını da dizlerinin arasına sıkıştırdı. Iorek'in kürkü harikulade bir şekilde kalındı, hissettiği muazzam güç de huşu vericiydi. Döndü ve sanki kızın hiç ağırlığı yokmuş gibi, sırta doğru, alçak ağaçların içine tempolu, uzun fuleli bir koşu tutturdu.

Onun hareket edişine alışması biraz vakit aldı, sonra da çılgınca bir coşku hissetti. Bir ayının sırtına binmişti!

Ve Aurora tepelerinde altın kemerler ile ilmikler halinde salınıyordu ve çevrelerinde acı Arktik soğuğu ile Kuzey'in muazzam sessizliği vardı.

Iorek Byrnison'ın pençeleri, karda ileri doğru yol alırken neredeyse hiç ses çıkarmıyordu. Ağaçlar burada ince ve güdüktü, çünkü tundranın kıyısındaydılar, ama yollarında kabadikenler ve ayağa takılan çalılıklar vardı.

Ayı onları, sanki örümcek ağıymışlar gibi koparıp geçiyordu.

Kara kaya çıkıntıları arasından alçak sırta tırmandılar ve çok geçmeden arkalarındaki grubun görme alanından çıktılar. Lyra ayıyla konuşmak istiyordu ve insan olsaydı eğer onunla çoktan samimi olmuştu; ama Iorek öyle garip ve yabaniydi, öyle soğuktu ki, Lyra hayatında nerdeyse ilk defa utangaç davranıyordu. Onun için de o koca bacaklarını savurarak yorulmaksızın koşarken, har ketine uyum sağlayarak oturmuş, hiçbir şey söylemiyordu. Belki de bunu tercih eder, diye düşündü; zırhlı bir ayının

gözünde kendisi, bebekliğini henüz geride bırakmış, küçük geveze bir ayı yavrusu olmalıydı.

Daha önce kendi hakkında durup düşünmemişti pek ve bu deneyimi ilginç ama rahatsız edici buldu; aslında, tıpkı bir ayıya biner gibi. Iorek Byrnison hızlı hızlı ilerliyor, vücudunun aynı yanındaki iki bacağını da aynı anda hareket ettiriyor ve sağlam, güçlü bir ritmle bir o yana bir bu yana salmıyordu. Lyra öylece oturamayacağını anladı; aktif davranması gerekiyordu.

Bir saat veya biraz daha fazladır yoldaydılar ve Lyra kaskatı kesilmiş, berelenmişti, ama derinden derine mutluydu ki, Iorek Byrnison yavaşladı ve durdu.

"Yukarı bak," dedi.

Lyra gözlerini yukarı kaldırdı ve bileğinin içiyle onları silmek zorunda kaldı, çünkü öyle üşümüştü ki gözyaşları onları bulandırıyordu. Net bir şekilde görebildiği zaman, gökyüzünün görünümü soluğunu hızla içine çekmesine yol açtı. Aurora hafiflemiş, solgun titreyen bir fısıltıya dönüşmüştü, ama yıldızlar elmas kadar parlaktı ve elmasların serpiştirildiği büyük karanlık kubbede, yüzlerce minik siyah şekil doğudan ve güneyden gelerek kuzeye doğru uçuyordu.

"Kuş mu onlar?" diye sordu kız.

"Cadı," diye cevap verdi ayı.

"Cadı mı? Ne yapıyorlar, peki?"

"Savaşa uçuyorlardır, belki. Şimdiye kadar hiç tek bir seferde bunca çok cadı görmemiştim."

"Hiç cadı tanır mısın, Iorek?"

"Kimilerine hizmet ettim. Kimisiyle de savaştım. Bu Lord Faa'yı korkutacak bir manzara. Eğer düşmanlarınıza yardım etmek için uçuyorlarsa, hepiniz korkmalısınız."

"Lord Faa korkmaz. Sen de korkmuyorsun, değil mi?"

"Henüz değil. Korktuğum zaman, korkuya hakim olurum. Ama Lord Faa'ya cadıları haber versek iyi olur, çünkü adamlar onları görmemiş olabilir."

Daha ağır hareket etmeye başladı ve Lyra da, gözleri gene soğuk yaşlarıyla yanana kadar gökyüzüne bakmayı sürdürdü. Kuzeye uçan sayısız cadının ardının arkasının kesilmediğini gördü.

Sonunda Iorek Byrnison durdu ve dedi ki: "İşte köy bu."

Yarık, yalçın bir yamaçtan aşağı, olabildiğince düz geniş bir kar alanının yanındaki bir ahşap binalar yığınına doğru bakıyorlardı. Lyra, buzlu parçanın donmuş bir göl olduğunu düşündü. Ahşap bir iskele, haklı olduğunu gösterdi. O yere olsa olsa beş dakika mesafedeydiler.

"Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu ayı.

Lyra onun sırtından kaydı ve ayakta zorlukla durabildiğini keşfetti. Yüzü soğuktan kazık kesilmişti, bacakları titriyordu, ama ayının kürküne tutundu ve kendini daha kuvvetli hissedene kadar ayaklarını yere vurdu.

"Aşağıda, o köyde bir çocuk ya da bir hayalet ya da bir şey var," dedi. "Ya da yakınında, tam olarak bilmiyorum. Gidip onu bulmak ve Lord Faa ile diğerlerine geri götürmek istiyorum, eğer yapabilirsem. Bir hayalet sanmıştım, ama sembol okuyucu, belki de anlamadığım bir şeyden bahsediyordun"

"Eğer dışarıdaysa," dedi ayı, "umarım bir barınağı vardır."

"Ölü olduğunu sanmıyorum..." dedi Lyra, ne var ki, hiç de emin değildi. Aletiyometre tekinsiz, doğal olmayan bir şeye işaret etmişti ve bu korkutucuydu. Ama kimdi o? Lord Asriel'in kızı. Ya komutası altında kim vardı? Heybetli bir ayı. Korktuğunu nasıl belli edebilirdi ki? "Hadi, gidip bakalım," dedi.

Yeniden onun sırtına tırmandı, ayı da yarık yamaçtan aşağı indi, artık düzenli adımlarla yürüyor, koşturmuyordu. Köyün köpekleri onların geldiğini ya kokularından anladılar ya da hissettiler ve ürkütücü bir şekilde ulumaya koyuldular. Köyün etrafı çevrili bölmelerindeki ren geyikleri de tedirgin tedirgin dolaştı, boynuzları kuru sopalar gibi birbirine çarpıyordu. Sakin havada, her hareket çok uzaktan duyuluyordu.

İlk evlere yaklaştıklarında Lyra loşluğu dikkatle süzerek sağa sola göz attı, çünkü Aurora soluklaşıyordu ve ayın yükselmesine de daha çok vardı. Orda burada, karla kaplı bir damın altında bir ışık titreşiyordu, Lyra camların arkasında solgun yüzler gördüğünü sandı ve kocaman beyaz bir ayıya binmiş bir çocuk görünce ne kadar şaşacaklarını düşündü.

Küçük köyün ortasında, iskelenin yanında bir açıklık vardı, iskeleye çekilmiş tekneler karın altında tümsekler " oluşturmuştu. Köpeklerin gürültüsü sağır ediciydi ve tam Lyra artık herkes uyanmıştır herhalde diye düşünürken bir kapı açıldı ve elinde tüfekle bir adam dışarı çıktı. Kurt cini, kapının yanında istiflenmiş odunların üstüne sıçradı, karları savurdu.

Lyra hemen aşağı atlayıp onunla Iorek Byrnison arasında durdu, ayıya zırhına gerek yok dediğinin bilincindeydi.

Adam, onun anlamadığı kelimelerle konuştu. Iorek Byrnison aynı dilden cevap verdi ve adam korkuyla hafifçe inledi.

Iorek Lyra'ya, "Bizim şeytan olduğumuzu sanıyor," dedi. "Ne diyeyim?"

"Ona şeytan olmadığımızı, ama bazı dostlarımızın şeytan olduğunu söyle. Ve birini arıyoruz... Sadece bir çocuk. Tuhaf bir çocuk. Ona bunu söyle."

Ayı bunu söyler söylemez adam sağ tarafı, biraz ilerdeki bir yeri işaret etti ve çabucak konuştu.

Iorek Byrnison, "Çocuğu almaya mı geldik diye soruyor," dedi. "Ondan korkuyorlar. Uzaklaştırmaya çalışmışlar, ama geri dönüp duruyormuş."

"Ona çocuğu yanımızda alıp götüreceğimizi söyle, ama böyle davranmış olmaları hiç hoş değil. Neredeymiş?"

Adam korkulu el hareketleriyle açıkladı. Lyra yanlışlıkla tüfeğini ateşler diye korkuyordu, ama lafı biter bitmez telaşla eve girdi ve kapıyı kapattı. Lyra her pencerede yüzler görebiliyordu.

"Çocuk nerede?" dedi.

"Balık deposunda," dedi ayı ona ve iskeleye doğru gitmek için döndü.

Lyra arkasından gitti. Fena halde tedirgindi. Ayı dar bir ahşap barakaya doğru gidiyordu, sağı solu koklamak için kafasını kaldırmıştı. Kapıya varınca durdu ve "İçeride," dedi.

Lyra'nın kalbi öyle hızla çarpıyordu ki, zorlukla nefes alıyordu. Kapıya vurmak için elini kaldırdı, sonra bunun gülünç olduğunu hissedip seslenmek için derin bir nefes aldı, ama ne diyeceğini bilmediğinin farkına vardı. Ah, öyle de karanlıktı ki şimdi! Keşke yanında bir fener getirmiş olsaydı...

Ama seçme şansı yoktu, hem de ayının korktuğunu görmesini istemiyordu. O, korkusunu kontrol altına almaktan söz etmişti: Lyra'nın da şimdi böyle yapması gerekiyordu. Kilidi yerinde tutan ren geyiği derisi kayışı kaldırdı ve kapıyı kapalı tutan donu kırmak için şiddetle çekti Kapı, çat diye açıldı. Ardına kadar açmadan kapının eşiğinde yığın oluşturmuş karı tekmeyle yana savurması gerekti, Pantalaimon'un da hiç faydası yoktu, ermin biçiminde öne arkaya koşturup duruyordu; beyaz toprakta, küçük, ürkmüş sesler çıkaran beyaz bir gölge gibi.

"Pan, Tanrı aşkına!" dedi Lyra. "Yarasa ol. Git de benim için bir bak... "

Ama bakmıyordu, konuşmuyordu da. Lyra onu hiç böyle görmemişti. Bir sefer hariç, o ve Roger, Jordan'ın mahzeninde cin-paraları yanlış kafataslarına koyduklarında. Pantalaimon Lyra'dan bile daha çok korkmuştu.

Iorek Byrnison'a gelince, yakında karın üzerine uzanmış, sessizce izliyordu.

"Çık dışarı," dedi Lyra, cesaret edebildiği kadar yüksek bir sesle. "Çık dışarı!"

Çıt çıkmadı. Lyra kapıyı biraz daha açtı, Pantalaimon kollarına sıçradı. Kedi biçiminde onu itiyor, itiyor ve "Git buradan!" diyordu. "Burada kalma! Ah, Lyra, şimdi git! Geri dön!"

Onu yerinde tutmaya çalışan kız, Iorek Byrnison'ın ayağa kalktığını fark etti, dönünce köy yolundan, elinde bir fenerle hızla gelen bir şekil gördü. Adam konuşacak kadar yakına gelince, fenerini yükseltip ona yüzünü gösterdi: geniş, çizgili yüzü olan, gözleri bin kırışık içinde neredeyse kaybolmuş ihtiyar bir adam. Cini, bir Arktik tilkisiydi.

Adam konuştu ve Iorek Byrnison dedi ki:

"Bu türden tek çocuk bu değil diyor. Ormanda başkalarını da görmüş. Bazen çabucak oluyorlarmış, bazen ölmüyorlarmış. Bu dayanıklı, diye düşünüyor. Ama ölse hakkında daha hayırlı olurmuş."

"Fenerini bana ödünç verir mi diye sorsana," dedi Lyra.

Ayı konuştu, adam başını evet anlamında şiddetle sallayarak ona feneri hemen verdi. Adamın feneri ona getirmek için geldiğinin farkındaydı, teşekkür etti. Adam yeniden başını evet anlamında salladı ve geriye çekildi; ondan, kulübeden ve ayıdan uzağa.

Lyra birden, ya çocuk Roger'sa diye düşündü. Ve tüm gücüyle o olmasın diye dua etti. Pantalaimon yeniden ermin olmuştu, küçük pençeleri kızın anorağına iyice gömülmüş halde, ona yapışıp kalmıştı.

Kız feneri yükseğe kaldırdı, barakanın içine bir adım attı ve Adak Meclisi'nin ne yaptığını gördü, çocukların ne tür bir fedakarlıkta bulunduğunu da.

Küçük oğlan, hepsi tahta gibi sertleşmiş sıra sıra temizlenmiş balığın asılı olduğu tahta kurutma askısına sokulmuştu. Lyra nasıl Pantalaimon'a iki eliyle, sıkı sıkı kalbine bastırarak sarıldıysa, o da bir parça balığa sıkı sıkı sarılmıştı. Ama varı yoğu buydu, bir parça ölü balık; çünkü cini yoktu.

Hamhumlar cinini kesmişti. Tefrik dedikleri buydu, o da koparılmış bir çocuktu.

13

Eskrim

İlk güdüsü, dönüp kaçmak ya da kusmak oldu. Cinsiz bir insan, yüzsüz bir insan gibiydi, ya da kaburgaları açılmış, kalbi çekilip çıkarılmış biri gibi: uyanık duyular dünyasına değil, gece-hartlaklarının dünyasına ait, doğallıktan uzak, tekinsiz bir şey.

Bu yüzden Lyra Pantalaimon'a sıkı sıkı sarıldı ve başı döndü, ağzına safra geldi, gece onca soğuk olduğu halde hastalıklı bir ter, etini daha da soğuk bir şeyle nemlendirdi.

"Ratter," dedi oğlan. "Ratter'ım sende mi?"

Lyra'nın onun ne kastettiği konusunda hiçbir fikri yoktu.

"Hayır," dedi, sesi de kendisi kadar zayıf ve ürkmüştü. Sonra, "Adın ne?" diye sordu.

"Tony Makarios," dedi oğlan. "Ratter nerede?"

"Bilmiyorum..." diye başladı Lyra, mide bulantısını bastırmak için güçlükle yutkundu. "Hamhumlar..." Ama lafını bitiremedi. Barakadan çıkıp tek başına karda oturması gerekti, ama tek başına değildi tabii, asla tek başına değildi, çünkü Pantalaimon daima oradaydı. Ah, bu küçük oğlanın Ratter'mdan ayrıldığı gibi ondan kesilmiş olmak! Dünyadaki en kötü şey! Hıçkırmaya başladığını fark etti, Pantalaimon da ağlamaklı sesler çıkarıyordu, ikisi de yarım-oğlan için tutkulu bir merhamet ve üzüntü duyuyordu.

Sonra Lyra yeniden ayağa kalktı.

"Gel," dedi titreyen bir sesle. "Tony, dışarı gel. Seni emniyette olacağın bir yere götüreceğim."

Balık deposunda bir hareket sezildi, oğlan, hâlâ kuru balığa sıkı sıkı yapışmış halde kapıda göründü. Yeterince sıcak giysiler vardı sırtında, içi iyice, kakın kalın doldurulmuş kömür-ipeğinden bir anorak ile kürklü çizmeler, ama hepsinin elden düşme bir hali vardı, üzerine tam oturmuyorlardı. Dışarıda, Aurora'nın soluk izleri ile karla kaplı topraktan gelen daha aydınlık ışığın altında ilk başta, fener ışığında, balık askıları

arasında çömelirken göründüğünden de daha perişan ve acınacak bir hali vardı.

Feneri getirmiş olan köylü, birkaç yarda geriye çekilmişti, onlara seslendi.

Iorek Byrnison çevirdi: "Balığın parasını ödemen gerektiğini söylüyor."

Lyra'nın içinden ayıya onu öldürmesini söylemek geldi, ama onun yerine, "Çocuğu onlardan alıp götürüyoruz," dedi. "Buna karşılık bir balıktan vazgeçebilirler."

Ayı konuştu. Adam mırıldandı, ama tartışmadı. Lyra onun fenerini kara koydu, ayının yanına götürmek için yarım-oğlanın elini tuttu. Oğlan çaresizce geldi, bunca yakınlarında duran kocaman beyaz hayvana şaşırmamış, ondan korkmamıştı. Lyra Iorek'in sırtına oturmasına yardım edince tek söylediği şu oldu:

"Ratter'ımm nerede olduğunu bilmiyorum."

"Evet, biz de bilmiyoruz, Tony," dedi Lyra. "Ama biz... Hamhumlar'ı cezalandıracağız. Bunu yapacağız, söz veriyorum. Iorek, ben de otursam olur mu?"

"Zırhım çocuklardan çok daha ağırdır," dedi ayı.

Böylece Lyra da onun sırtına, Tony'nin arkasına tırmandı, onun uzun sert kürke tutunmasını sağladı. Pantalaimon da kukuletasının içinde, sıcak ve yakında ve merhamet dolu, oturuyordu. Lyra Pantalaimon'un içinden uzanıp küçük yarım-oğlanı kucaklamak, yalamak ve yatıştırmak, kendi cininin yapacağı gibi onu ısıtmak geldiğini biliyordu, ama en büyük tabu bunu engelliyordu, elbette.

Köyden geçip sırttan yukarı çıktılar, köylülerin yüzleri dehşetle açılmıştı, o korkunç biçimde sakatlanmış yaratığın küçük bir kız ve koca bir beyaz ayı tarafından götürülmesini görmekten doğan korkulu bir tür rahatlık da vardı ama.

Lyra'nın kalbinde tiksinme ile acıma çarpışıyordu, sonunda acıma kazandı. Sıskacık şekle kollarını sardı ve onu güvende tuttu. Ana gruba dönüş yolculuğu daha soğuk, daha zor ve daha karanlıktı, ama gene de daha çabuk geçti sanki. Iorek Byrnison yorulmak nedir bilmiyordu, Lyra'nın binişi de otomatik hale gelmişti, onun için düşme tehlikesi hiç yoktu artık. Kollarının arasındaki soğuk beden de öyle hafifti ki, bu yüzden bir yandan idaresi kolaydı, ama aynı zamanda da kıpırtısızdı; ayı hareket ederken kaskatı duruyordu, bu yüzden de bir anlamda idaresi zordu.

Sonunda yarım-oğlan konuştu.

"Ne dedin?" diye sordu Lyra.

"Nerede olduğumu bilir mi?"

"Evet, bilir, o seni bulur, biz de onu bulacağız. Şimdi sıkı tutun, Tony. Çok kalmadı..."

Ayı ileriye hamle etti. Çinganlara yetişene kadar Lyra ne kadar yorulduğunu hiç anlamamıştı. Kızaklar köpekleri dinlendirmek için durmuştu ve aniden hepsi birden etrafta bitiverdi: Farder Coram, Lord Faa, Lee Scoresby, hepsi yardım için ileri atılmış, Lyra'nın yanındaki diğer şekli görünce de sessizce geri çekilmişlerdi. Lyra öylesine kaskatı olmuştu ki kollarını onun vücudundan çözemedi bile, sonra John Faa'nın kendisi yavaşça kollarını çözdü ve onu havaya kaldırdı.

"Hey Tanrım, bu nedir?" diye sordu. "Lyra, çocuğum, ne buldun sen?"

"Adı Tony," diye mırıldandı Lyra, donmuş dudaklarının arasından. "Ve cinini kesmişler. İşte Hamhumlar'ın yaptığı bu." Adamlar korkuyla geri çekildi; ama ayı konuştu ve Lyra, yorgun bir hayretle, onları payladığını duydu.

"Yazıklar olsun size! Bu çocuğun ne yaptığını düşünün bir! Sizin daha fazla cesaretiniz olmayabilir, ama hiç değilse, bunu belli etmekten utanmalısınız."

"Haklısın, Iorek Byrnison," dedi John Faa ve emir vermek için döndü. "O ateşi canlandırın, çocuğa biraz çorba ısıtın. İki çocuğa da. Farder Coram, barınağınız korunaklı mı?"

"Öyle, John. Lyra'yı getirin, onu ısıtalım..."

"Küçük oğlanı da," dedi başka biri. "Yemek yiyip ısınabilir, şey bile olsa... "

Lyra John Faa'ya cadılardan söz etmeye çalışıyordu, ama hepsi çok meşguldü, o da çok yorgundu. Fener ışığı, tahta dumanı, telaşla oraya buraya giden gölgelerle dolu birkaç kafa karıştırıcı dakikanın ardından, Pantalaimon'un ermin dişlerinin kulağını yavaşça ısırdığını hissetti, uyanınca ayının yüzünü kendi yüzünden birkaç santim uzakta buldu.

"Cadılar," diye fısıldadı Pantalaimon. "Iorek'i çağırdım."

"Ah, evet," diye mırıldandı Lyra. "Iorek, beni oraya götürüp getirdiğin için teşekkür ederim. Lord Faa'ya cadıları söylemeyi hatırlamayabilirim, onun için benim yerime sen söylesen daha iyi."

Ayının kabul ettiğini duydu ve bu sefer doğru dürüst uyudu.

Uyandığında, gün ışığına benzeyebildiği kadar benzeyen bir saatti. Gökyüzü güneydoğuda solgundu, hava gri bir sisle kaplıydı, sisin arasından çinganlar iri cüsseli hayaletler gibi hareket ediyor, kızakları yüklüyor, köpekleri koşumlara bağlıyorlardı.

Bütün bunları, içinde, bir kürk yığını altında yattığı Farder Coram'ın kızağının sığınağından gördü. Pantalaimon ondan önce uyanmış, iyice kendine gelmişti, gözde erminine dönmeden önce Arktik tilkisi biçimi almaya çalışıyordu.

Iorek Byrnison, yakınlarda karda uyuyordu, başı büyük pençelerinin üstündeydi. Ama Farder Coram uyanmış, faaliyete geçmişti ve Pantalimon'un kalktığını görür görmez, topallayarak Lyra'yı doğru dürüst uyandırmaya geldi.

Lyra onun geldiğini gördü ve konuşmak için doğrulup oturdu.

"Farder Coram, anlayamadığım şeyin ne olduğunu biliyorum! Aletiyometre kuş ve değil deyip duruyordu, bundan bir mana çıkmıyordu, çünkü cin yok demek istiyordu, ben de bunun nasıl olabileceğini anlamıyordum... Ne oldu?"

"Lyra, yaptıklarından sonra sana bunu söylemeye çekiniyorum, ama o küçük oğlan bir saat önce öldü. Huzur bulamadı, bir yerde kalamadı; cinini sorup duruyordu, neredeymiş, birazdan gelir miymiş, falan ve o çıplak bayat balık parçasını öyle bir tutuyordu ki, sanki... Alı, anlatamam, çocuğum. Ama sonunda gözlerini yumdu ve hareketsiz kaldı ve işte ilk defa o zaman huzur içinde göründü, çünkü cini doğal olarak gitmiş başka herhangi bir ölüye benzedi. Ona bir mezar kazmaya çalışıyorlar, ama toprak demir gibi sert. John Faa da bir ateş yakmalarını buyurdu, onu yakacaklar ki leş yiyiciler parçalamasın.

"Çocuğum, cesurca bir şey yaptın, iyi bir şey yaptın, seninle iftihar ediyorum. Artık o insanların ne müthiş kötülükler yapabileceklerini bildiğimiz için görevimizi daha da açıkça görüyoruz. Sen dinlenip yemek yemelisin, çünkü dün gece kendini toparlayamadan uyuyakaldın ve bu ısılarda da zayıf düşmemek için yemen gerekir... "

Onun üzerine titriyor, kürklerini yerine tıkıştırıyor, kızağın gövdesi üstündeki gerilim ipini sıkıştırıyordu, koşumların düğümünü çözmek için ellerinden geçiriyordu.

"Farder Coram, küçük oğlan nerde şimdi? Onu yaktılar mı?"

"Hayır, Lyra, orada yatıyor.!

"Gidip onu görmek istiyorum."

Adam bunu ondan esirgeyemedi, çünkü ölü bir bedenden daha kötüsünü görmüştü, bu ise onu sakinleştirebilirdi. Pantalaimon beyaz bir yabani tavşan olarak yanında usul usul koşarken, kimi adamların çalı çırpı yığdıkları yere, kızakların hattı boyunca zar zor yürüdü.

Çocuğun bedeni, patikanın yanı başındaki ekose bir battaniyenin altında yatıyordu. Lyra diz çöktü, eldivenli elleriyle battaniyeyi kaldırdı. Bir adam onu durdurmak üzereydi, ama diğerleri başlarını hayır anlamında salladı

Lyra o zavallı, harap yüze bakarken, Pantalaimon yakınına sokuldu. Lyra elini eldiveninden çıkarıp onun gözlerine dokundu. Mermer gibi soğuktular ve Farder Coram haklıydı; zavallı küçük Tony Makarios, cini ölünce gitmiş olan başka herhangi bir insandan farklı değildi. Of, Pantalaimon'u ondan alacak olsalar! Onu kucağına alıverdi, sanki dosdoğru kalbinin içine sokmak istermiş gibi sarıldı. Küçük Tony'nin sahip olduğu tek şey, acınacak bir balık parçasıydı...

Neredeydi peki?

Lyra battaniyeyi açtı. Gitmişti.

Bir saniyede ayağa dikilmişti, gözleri yakındaki adamlara öfke saçıyordu.

"Balığı nerede?"

Durdular, şaşkındılar, ne demek istediğini pek anlamamışlardı; ama cinlerinden bazıları biliyordu, birbirlerine baktılar. Adamlarından biri ne yapacağını bilemeden sırıtmaya başladı.

"Sakın gülmeye kalkayım deme! Ona gülersen ciğerlerini sökerim senin! Tutunabileceği tek şey oydu, bayat kuru bir balık, sevip şefkat gösterecek bir cin yerine elinde bu vardı topu topu! Kim aldı onu ondan? Nereye gitti?"

Pantalaimon, tıpkı Lord Asriel'in cini gibi hırlayan bir kar leoparı olmuştu, ama Lyra bunu görmedi; tek görebildiği doğru ve yanlıştı.

"Sakin ol, Lyra," dedi adamlardan biri. "Sakin ol, çocuğum."

"Kim aldı diyorum?" diye yeniden parladı Lyra ve çingan onun tutkulu öfkesi karşısında bir adım geri çekildi.

Bir başka adam, özür dilercesine, "Bilmiyordum," dedi. "Sadece yediği bir şey sandım. Elinden aldım, çünkü daha saygın olur diye düşündüm. Hepsi bu, Lyra."

"Nerde öyleyse?"

Adam tedirgin tedirgin, "Ona ihtiyacı yok sandım, köpeklerime verdim," dedi. "Bağışla."

"Benim bağışlamama ihtiyacın yok, onunkine var," dedi Lyra ve dönüp yeniden çömeldi, elini ölü çocuğun buz gibi yanağına koydu.

Sonra aklına bir fikir geldi, kürkünün içinde arandı. Anorağını açarken soğuk hava çarptı, ama birkaç saniyede istediğini bulmuştu. Çantasından altın bir para çıkarıp kendini gene sıkı sıkı sardı.

Balığı alan adama, "Bıçağını ödünç almak istiyorum," dedi ve adam verince de Pantalaimon'a "Adı neydi?" diye sordu.

Pantalaimon anladı tabii. "Ratter."

Lyra parayı eldivenli sol elinde sıkı sıkı tuttu ve bıçağı kalem gibi kullanarak kayıp cinin adını altına derince kazıdı.

Ölü oğlana, "Umarım, seni bir Jordan Âlim'i gibi donatırsam, işe yarar," diye fısıldadı ve altını ağzına kaydırmak için dişlerini zorla araladı. Güç işti ama becerdi, çenesini yeniden kapatmayı da becerdi.

Sonra adama bıçağını geri verdi ve sabah alacakaranlığında Farder Coram'a gitmek için döndü.

Adam ona ateşten yeni alınmış bir kupa çorba verdi Lyra iştahla yudumladı.

"Cadılar hakkında ne yapacağız, Farder Coram?" diye sordu. "Merak ediyorum, acaba sizin cadınız da araların da mı?"

"Benim cadım mı? Ben olsam o kadar ileri gitmezdim Lyra. Herhangi bir yere gidiyor olabilirler. Cadıların ha yatında rolü olan her tür mesele var: bize görünmeye şeyler; tutuldukları esrarengiz hastalıklar ki biz olsak omuz silker geçeriz; anlayışımızın gerisinde kalan savaş nedenleri; tundrada biten minicik bitkilerin çiçeklenmesine ilişkin neşeler ve hüzünler... Ama keşke onları uçarken görebilseydim, Lyra. Keşke böyle bir manzara görebilseydim. Şimdi o çorbanın hepsini iç. Daha ister misin? Pişen bir parça tandır ekmeği de var. Ye, çocuğum, çünkü çok geçmeden yola çıkacağız."

Yiyecek Lyra'yı canlandırdı ve yavaş yavaş ruhundaki soğuk erimeye başladı. Ötekilerle birlikte cenaze için hazırlanan odun yığınının üstüne yerleştirilmiş küçük yarım- çocuğa bakmaya gitti, John Faa dua okurken başını eğdi ve gözlerini yumdu. Sonra erkekler kömür-ruhu serpti, kibrit çaktı, hepsi bir dakika geçmeden alev almıştı. Oğlanın güvenli bir şekilde yandığından emin olduktan sonra, yeniden yola çıktılar. Berbat bir seyahatti. Kar erkenden yağmaya başlamıştı, çok geçmeden dünya, ilerideki köpeklerin kurşuni gölgelerine, kızağın sallanmağı ve gıcırdamasına, ısıran

soğuğa, büyük kar tanelerinin gökten biraz daha karanlık ve topraktan biraz daha aydınlık halde girdap gibi dönen denizine indirgendi.

Köpekler, kuyrukları havada, nefesleriyle buhar soluyarak koşmaya devam ettiler. Onlar kuzeye, daha da kuzeye koşarken, sönük öğle vakti geldi, geçti, alacakaranlık yeniden dünyanın çevresine sarıldı. Tepelerdeki bir yarıkta yemek yemek ve bir şeyler içmek, dinlenmek ve yönlerini saptamak için durdular. John Faa, Lee Scoresby ile balondan en iyi nasıl faydalanacakları konusunda konuşurken, Lyra casus-sineği düşündü ve Farder Coram'a onu içine kıstırdığı duman-yaprağına ne olduğunu sordu.

"Onu iyice ittirdim," dedi Farder Coram. "O büyük alet torbasının ta dibinde, ama görecek bir şey yok; gemideyken onu lehimlettirip kapattım, söylemiştim ya. Doğrusunu istersen, onunla ne yaparız, bilmiyorum. Belki de bir ateş madenine atarız, böylece mesele hallolur. Ama senin kaygılanman gerekmiyor, Lyra. O bende oldukça, emniyettesin."

Kız ilk fırsat bulduğunda kolunu alet torbasının buz tutmuş çadır bezinin içine daldırdı ve küçük tenekeyi çıkardı. Daha dokunmadan önce, vızıldamasını hissedebiliyordu.

Farder Coram öteki liderlerle konuşurken Lyra tenekeyi Iorek Byrnison'a götürdü ve fikrini açıkladı. Bu fikir aklına, ayının motor kapağının metalini öyle kolaylıkla ikiye biçmesini hatırladığında gelmişti.

Iorek Byrnison dinledi, sonra da bir bisküvi tenekesinin kapağını çıkarıp onu ustaca küçük yassı bir silindir şeklinde katladı. Lyra, onun ellerinin becerisini görünce hayretler içinde kaldı: çoğu ayının aksine, o ve hısımlarının, şeyleri işlerken onları kıpırdatmadan tutmalarını sağlayacak şekilde ayrık bir başparmak pençeleri vardı.

Bir de, tanrı vergisi güç ve metal esnekliği ki bunun bir sonucu olarak metali bir-iki kere eline alıp kaldırması, şu ya da bu yana bükmesi yetiyordu; sonra da katlamak için çentmek üzere üstünden pençesini daire halinde geçiriyordu. Şimdi de bunu yapıyordu, kenarları içe, daha da içe katlıyordu; ta ki yükseltilmiş bir kenar halinde durana ve sonra da buna uyacak bir kapak yapana kadar. Lyra'nın isteğiyle iki tane yaptı: biri, özgün duman-yaprağı tenekenin boyunda, diğeri de tenekenin kendisini ve sesi boğmak için tıkıştırılmış tüyler ve yosun parçacıklarını alacak kadar. Kapatıldığında, aletiyometre ile aynı boyda ve biçimde olmuştu.

Bu bitince, Lyra, donup tahta kadar sertleşmiş bir ren geyiği budunu kemiren Iorek Byrnison'un yanında oturdu.

"Iorek," dedi, "cini olmamak zor değil mi? Kendini yalnız hissetmiyor musun?"

"Yalnız mı?" dedi ayı. "Bilmiyorum. Bana bunun soğuk olduğunu söylüyorlar. Ben soğuğun ne olduğunu bilmiyorum, çünkü donmam. Aynı şekilde, yalnızlığın da ne olduğunu bilmiyorum. Ayılar tek başlarına yaşamak üzere yaratılmıştır."

"Peki ya Svalbard ayıları? Binlercesi var, değil mi? Böyle duydum."

Ayı bir şey demedi, ama bir kütüğü ortasından ikiye bölermiş gibi bir ses çıkartarak kemikli eti parçaladı.

"Kusura bakma, Iorek," dedi Lyra. "Umarım seni kırmadım. Sadece meraklıyım, o kadar. Biliyorsun, babam yüzünden Svalbard ayıları konusunda daha da meraklıyım."

"Baban kim?"

"Lord Asriel. Onu Svalbard'da esir tutuyorlar, mesele bu. Sanırım Hamhumlar ona ihanet etti, babamı hapiste tutsunlar diye ayılara para verdiler."

"Bilmem. Ben Svalbard ayısı değilim."

"Ama ben sanıyordum ki... "

"Hayır. Bir Svalbard ayısıydım, ama artık değilim. Ceza olarak uzaklaştırıldım, çünkü başka bir ayıyı öldürdüm. Böylece rütbemi, servetimi ve zırhımı aldılar, insan dünyasının kıyısında yaşayayım, iş buldukça dövüşeyim ya da kaba işlerde çalışayım ve hatıralarımı alkolde boğayım diye beni gönderdiler."

"Öteki ayıyı niye öldürdün?"

"Öfke. Ayılar arasında birbirimize olan öfkemizi başka yana yöneltme yöntemleri vardır, ama kontrolü elden kaçırmıştım. Böylece onu öldürdüm ve hakkım olan cezayı gördüm."

"Demek zengindin, yüksek rütbeliydin," dedi Lyra şaşkınlıkla. "Tıpkı babam gibi, Iorek! Ben doğduktan sonra onun başına da aynı şey gelmiş. O da birini öldürmüş, bütün servetini elinden almışlar. Bunlar, Svalbard'da hapsolmasından çok önceki şeyler ama. Svalbard hakkında hiçbir şey bilmiyorum, tek bildiğim Kuzey'de, en uzakta olduğu... Tamamı buzla mı örtülü? Donmuş denizden oraya gidebilir misin?"

"Bu kıyıdan değil. Güneyinde deniz bazen donmuştur, bazen değildir. Tekneye ihtiyacın olur."

"Ya da belki bir balon."

"Ya da belki bir balon, evet, ama o zaman da doğru rüzgara ihtiyacın olur."

Ren geyiği budunu kemirdi ve Lyra gece göğündeki bütün o cadıları hatırlarken aklından çılgınca bir fikir geçti; gene de, bu konuda hiçbir şey söylemedi. Onun yerine, Iorek Byrnison'a Svalbard hakkında sorular sordu ve ayı ona ağır ağır sürüklenen buzullardan, parlak dişli morsların yüz hayvan ya da daha fazlasından oluşan gruplar halinde yattığı kayalar ve yüzer buz kitlelerinden, foklarla dolup taşan denizlerden, uzun beyaz dişlerini buz gibi suya gürültüyle çarpan deniz gergedanlarından; büyük, ürkütücü kayalarla ve yamaçlarla kaplı kıyıdan, iğrenç yamaç-hartlaklarınm tüneyip üstüne çullandığı yüzlerce metre yükseklikte kayalıklardan; ayı demircilerin, kocaman demir tabakalarını çekiçleyip perçinleyerek zırha dönüştürdüğü kömür ocakları ve ateş madenlerinden söz ederken merakla dinledi.

"Eğer zırhını aldılarsa, Iorek, bu zırhı nereden buldun?"

"Nova Zembla'da gök-metalinden kendim yaptım.

Onu yapana kadar eksiktim."

"Demek ayılar kendi ruhlarını yapabiliyor... " dedi Lyra. Dünyada öğrenecek çok şey vardı. "Svalbard kralı kim?" diye devam etti. "Ayıların bir Kralı var mı?"

"Adı Iofur Raknison."

Bu isim Lyra'ya bir şeyler hatırlatır gibi oldu. Daha önce duymuştu, ama nerede? Bir ayı sesinden de değil, bir çinganın sesinden de. Bundan söz eden bir Alim'in sesiydi, kesin, ukala ve tembel bir şekilde kendini beğenmiş bir ses, tam bir Jordan Koleji sesi. Kafasında yeniden denedi. Ah, çok iyi bildiği bir sesti bu!

Sonra hatırladı: İstirahat Odası. Alimler, Lord Asriel'i dinliyorlardı. Iofur Raknison hakkında bir şeyler söyleyen, Palmeria Profesörü'ydü. Lyra'nın bilmediği panserbjørne kelimesini kullanmıştı, zaten Lyra Iofur Raknison'un ayı olduğunu da bilmiyordu; ne demişti ama?

Svalbard kralı kendini beğenmiş, iltifatla etkilenebilir. Bir şey daha vardı, ah bir hatırlasa, ama o günden bu yana öyle çok şey olmuştu ki...

"Eğer baban Svalbard ayılarının elinde tutsaksa," dedi Iorek Byrnison, "kaçamaz. Tekne yapacak tahta yoktur orda. Öte yandan, soyluysa eğer, iyi muamele görür. Yaşayacağı bir ev, ona hizmet edecek bir hizmetkar, yiyecek ve yakıt verirler."

"Ayıları yenmek mümkün müdür, Iorek?"
"Hayır."
"Peki, ya aldatılabilirler mi, belki?"
Iorek eti gevelemeyi bıraktı ve dosdoğru ona baktı.
Sonra dedi ki; "Zırhlı ayıları asla yenemezsin. Zırhımı gördün; şimdi de silahlarıma bak."
Eti yere bıraktı, avuçları yukarı bakacak şekilde, o görsün diye pençelerini ileri uzattı. Her kara pençe, bir parmak ya da daha fazla kalınlıkta boynuzumsu deriyle kaplıydı, tırnaklarının her biri en azından Lyra'nın eli kadar uzun, bir bıçak kadar keskindi. Iorek Byrnison,
Lyra'nın hayretle ellerini onunkilerin üzerinden geçirmesine izin verdi.
"Bir darbe, bir fokun kafatasını ezer," dedi. "Ya da bir adamın sırtını kırar, ya da kolunu bacağını koparır. Isırabilirim de. Trollesund'da beni durdurmuş olmasaydın, o adamın kafasını yumurta gibi ezerdim. Kuvvet kısmı böyle; şimdi gelelim aldatmacaya. Bir ayıyı aldatamazsın. Kanıt mı istiyorsun? Bir sopa al ve eskrim yap benimle."
Denemeye hevesli Lyra, karla yüklü bir çalıdan bir sopa kopardı, yanlardaki bütün sürgünleri temizledi ve meçmiş gibi onu bir o yana bir bu yana ıslık çaldıracak biçimde savurdu. Iorek Byrnison arka bacaklarının üstüne oturmuş, ön pençeleri kucağında, bekliyordu. Lyra hazır olunca yüzünü ona döndü ama ayının öyle huzur içince bir hali vardı ki, sopayı ona batırmak istemedi.
Onun için de, bir sağa bir sola şaşırtmaca vererek havada savurdu, ona vurmaya hiç mi hiç niyeti yoktu. Ayı kıpırdamadı. Lyra bunu birkaç kez yaptı, ayı biraz olsun kıpırdamadı.
Lyra sonunda doğrudan ona hamle etmeye karar verdi, sadece sopayı karnına değdirecekti. Iorek Byrnison'un pençesi bir anda ileri atıldı ve sopayı yana doğru itti.
Şaşıran Lyra gene denedi, aynı sonucu aldı. Iorek Byrnision ondan çok daha çabuk ve çok daha emin hareket ediyordu. Bu sefer sahiden ona vurmaya çalıştı, sopayı bir eskrimcinin kılıcıymış gibi savurdu ama sopa bir kez bile ayının gövdesine değmedi. Sanki kızın neye niyetlendiğini henüz kızın kendisi bile bilmeden önce biliyor gibiydi ve Lyra başına hamle edince, koca pençe hiçbir zarar görmeden sopayı kenara itti, kız numara yapınca da yerinden hiç kımıldamadı.

Lyra öfkelendi, itti, saldırdı, hamle etti, batırmaya kalktı ve bir kez bile o pençeleri aşamadı. Tam bertaraf edecek anda, tam da bloke etmesi gereken noktada, her tarafa hareket ediyorlardı.

Sonunda korktu ve durdu. Kürklerinin içinde terlemişti, soluğu kesilmişti, bitkin düşmüştü ve ayı hâlâ kayıtsızdı. Eğer öldürücü bir ucu olan gerçek bir kılıç olsaydı Lyra'nın elinde, gene de ayı pek zarar görmüş olmazdı.

"Bahse girerim ki, kurşunları yakalıyorsundur," dedi ve sopayı fırlatıp attı. "Bunu nasıl yapıyorsun?"

"İnsan olmayarak," dedi ayı. "İşte bu yüzden bir ayıyı asla aldatamazsın. Aldatmacayı, numaraları, kollarla bacakları gördüğümüz gibi net görürüz biz. İnsanların unuttuğu bir şekilde görürüz. Ama bunu biliyorsun; sembol okuyucuyu anlıyorsun."

"Aynı şey değil ama öyle değil mi?" dedi kız. Şimdi ayının yanında, onun öfkesini gördüğü zamankinden daha huzursuz olmuştu.

"Aynı şey," dedi Iorek Byrnison. "Anladığım kadarıyla, yetişkinler onu okuyamıyor. Ben insan savaşçılar için neysem, sen de sembol okuyucusu olan yetişkinler için aynı şeysin."

"Herhalde," dedi Lyra, kafası karışmış ve gönülsüz. "Yani büyüyünce bunun nasıl yapıldığını unutacak mıyım?"

"Kim bilir? Ben hiç sembol okuyucu görmedim, onu okuyan birini de. Belki de sen başkalarından farklısındır."

Yeniden dört ayak üstünde durdu ve etini kemirmeye devam etti. Lyra kürklerini açmıştı ama şimdi soğuk yeniden çarpıyordu, iyice örtünmek zorunda kaldı. Sonuç olarak, rahatsız edici bir olaydı. Aletiyometreye hemen oracıkta danışmak istiyordu ama hava çok soğuktu, üstelik de, gitme vakti geldiği için onu çağırıyorlardı. Iorek Byrnison'ın yaptığı teneke kutuları aldı, boş olanını gerisin geri Farder Coram'ın alet torbasına koydu, içinde casus sinek olanı da, aletiyometre ile belindeki keseye yerleştirdi. Yeniden yola çıktıklarından halinden memnundu.

Liderler, bir sonraki mola yerine vardıklarında havadan etrafı kolaçan etsin diye balonunu şişirmek konusunda Lee Scoresby ile anlaşmışlardı. Lyra elbette onunla birlikte uçmaya hevesliydi ve elbette izin alamadı; ama onunla balonun yanına birlikte gitti ve sorularıyla başının etini yedi.

"Mr. Scoresby, Svalbard'a nasıl uçardınız?"

"Gaz motorlu bir hava gemisi gerekir, zeplin gibi bir şey, ya da iyi bir güney rüzgarı. Ama hayatta kalkışmazdım ha. Sen hiç gittin mi oraya? Olabilecek en kasvetli, en çorak, en düşmanca, kuş uçmaz kervan geçmez yer."

"Merak ediyordum da, eğer Iorek Byrnison geri dönmek isterse..."

"Öldürülür. Iorek, sürgünde. Oraya adım atar atmaz onu paramparça ederler."

"Balonunuzu nasıl şişiriyorsunuz, Mr. Scoresby?"

"İki şekilde. Demir dolgulara sülfürik asit dökerek hidrojen yapabilirim. Verdiği gazı yakalarsın, balonu bu şekilde yavaş yavaş doldurursun. Bir başka yöntem ise, bir ateş madeni yakınında bir yer-gazı deliği bulmak. Buralarda toprağın altında çok gaz vardır, ayrıca kaya-yağı da vardır. Gerekirse, kaya-yağından gaz yapabilirim, kömürden de; gaz yapmak zor değildir. Ama en çabuk yöntem, toprak-gazı kullanmaktır. İyi bir hava deliği, balonu bir saatte doldurur."

"Kaç kişi taşıyabilirsiniz?"

"Altı kişi, gerekiyorsa eğer."

"Iorek Byrnison'ı zırhıyla taşıyabilir misiniz?"

"Taşımışlığım vardır. Bir seferinde, mahsur kaldığı ve onu açlıktan öldürdükleri sırada Tatarlar'dan kurtarmıştım -Tunguska seferberliğindeydi. Oraya uçtum, onu dışarı çıkardım. Kulağa kolaymış gibi geliyor ama kahretsin, o arkadaşın ağırlığını hesaplayarak tahmin etmem gerekti. Sonra da onun yaptığı buz-kale altında yer-gazı bulacağıma güvenmek zorunda kaldım. Ama havadan oranın nasıl bir arazi olduğunu görüyordum, kazmanın emniyetli olacağını düşündüm. Anladın mı, inmek için balondan gaz boşaltmam gerek ve yeniden gaz almadan da bir daha havalanamam. Her neyse, başardık, zırhlar falan."

"Mr. Scoresby, Tatarlar'ın insanların başında delikler açtığını biliyor musunuz?"

"Tabii, canım. Binlerce yıldır yaparlar. Tunguska savaşında beş Tatar'ı canlı ele geçirmiştim, üç tanesinin kafatasında delik vardı. Bir tanesinin iki delik vardı."

"Bunu birbirlerine mi yapıyorlar yani?"

"Evet. Önce kafatasından çember şeklinde bir deriyi kesip aralarlar ki bir kapak kaldırıp kemiği ortaya çıkarsınlar. Sonra kafatasından yine çember

şeklinde küçük bir kemik çıkartırlar, ama beyne nüfuz etmemek için çok dikkatle, sonra da kafatasını tekrar yerine dikerler."

"Ben bunu düşmanlarına yapıyorlar sanıyordum!"

"Hayır, ilgisi yok. Büyük bir ayrıcalıktır. Tanrılar onlarla konuşabilsin diye yaparlar."

"Stanislaus Grumman adlı bir kaşifin adını duydun mu hiç?"

"Grumman? Tabii. İki yıl önce Yenisey Nehri'nin üstünden uçarken onun ekibinden biriyle karşılaştım. Oralardaki Tatar kabilelerinin arasında yaşayacaktı. Aslında, sanırım o da kafatasındaki o deliği yaptırmıştı. Bir kabul töreninin bir parçasıdır, ama bana bunu anlatan adam, hakkında pek fazla şey bilmiyordu."

"Ee... Fahri bir Tatar gibi bir şeyse onu öldürmezler miydi?"

"Öldürmek mi? Ölmüş mü yani?"

"Evet. Başını gördüm," dedi Lyra gururla. "Babam bulmuş. Oxford'daki Jordan Koleji'nde Alimlere gösterirken gördüm. Kafatası derisini yüzmüşler, falan."

"Kim yüzmüş?"

"Eh, Tatarlar herhalde, Alimler öyle düşündü... Ama belki de değildir."

"O kafa, Grumman'ın kafası olmayabilir," dedi Lee Scoresby. "Baban Alimleri yanıltmış olabilir."

"Olabilir, doğru," dedi Lyra düşünceli düşünceli. "Onlardan para istiyordu."

"Kafayı görünce ona parayı verdiler mi, peki?"

"Evet."

"İyi numara. İnsanlar böyle bir şey görünce şok geçirir; yakından bakmaktan hoşlanmazlar."

"Hele de Alimler," dedi Lyra.

"Eh, sen benden iyi bilirsin. Ama o sahiden Grumman'ın kafasıysa eğer, bahse girerim ki kafa derisini yüzen Tatarlar değildir. Onlar düşmanlarının kafa derisini yüzer, kendi adamlarının değil ve Grumman da sonradan olma bir Tatar'dı."

Lyra, yollarına devam ederlerken bunu iyice kafasında tarttı. Çevresinde hızla akan, anlam dolu, geniş akıntılar vardı: Hamhumlar ve zalimlikleri, Toz'dan korkmaları, Aurora'daki şehir, Svalbard'daki babası, annesi... o neredeydi? Aletiyometre, kuzeye uçan cadılar. Ve zavallı küçük Tony Makarios ve saatli casus-sinek ve Iorek Byrnison'un tekinsiz eskrimi...

Uyuyakaldı. Geçen her saatle birlikte Bolvangar'a gittikçe daha yaklaşıyorlardı.

14

Bolvangar Işıkları

Çinganların Mrs. Coulter hakkında hiçbir şey duymamış, onu görmemiş olmaları Farder Coram ve John Faa'yı, Lyra'ya belli ettiklerinden daha fazla kaygılandırıyordu.

Ama Lyra'nın da kaygılandığını bilmiyorlardı. Lyra Mrs. Coulter'dan korkuyordu ve sık sık onu düşünüyordu.

Lord Asriel şimdi "baba"sı olduğu halde, Mrs. Coulter asla "anne" değildi. Bunun nedeni de, Mrs. Coulter'ın ciniydi, Pantalaimon'un içini güçlü bir nefretle dolduran ve Lyra'nın sırlarına, özellikle aletiyometreye ilişkin sırrına burnunu soktuğunu hissettiği altın maymun.

Ve mutlaka kovalıyorlardı onu; aksini düşünmek aptalcaydı. Başka hiçbir şey olmasa da, casus-sinek bunu kanıtlamıştı.

Ama düşman vurduğunda, bu düşman Mrs. Coulter olmadı. Çinganlar durup köpeklerini dinlendirmeyi, iki kızağı tamir etmeyi ve Bolvangar hücumu için bütün silahlarını kontrol edip toparlamayı planlamışlardı. John Faa, Lee Scoresby'nin küçük balonunu (iki tane varmış meğer) dolduracak toprak gazı bulabileceğini ve yükselerek araziyi gözden geçirebileceğini umuyordu. Ancak aeronot hava durumuna bir gemici gözüyle baktı ve sis çökecek dedi. Gerçekten de, onlar durur durmaz kalın bir sis çöktü. Lee Scoresby, havadan hiçbir şey görmeyeceğini biliyordu. O da, hepsi titizce düzenlenmiş olsa bile, donanımını kontrol ederek kendini avuttu. Sonra, hiçbir uyarı olmaksızın, karanlıktan bir ok yaylım ateşi fışkırdı.

Üç çingan anında düştü ve öylesine sessizce öldüler ki kimse bir şey duymadı. En yakındaki adamlar bile neler olduğunu ancak onlar köpek koşumlarının üstüne hantalca yığılınca ya da beklenmedik bir şekilde hareketsiz kalınca anlayabildi. O zaman da zaten iş işten geçmişti, çünkü başka oklar da onlara doğru uçuyordu. Oklar tahtalara ya da donmuş yelken bezine çarpıp savrulurken, hat boyunca yukarıdan-aşağıdan gelen hızlı, düzensiz çarpma seslerinin ne olduğunu anlayamayan kimi adamlar başlarını kaldırıp baktı.

Aklını başına ilk toplayan, hattın merkezinden haykırarak emirler yağdıran John Faa oldu. Soğuk eller ve kaskatı kesilmiş kollarla bacaklar, daha da fazla ok, yağmur gibi, uçlarına ölüm bulaşmış yağmur çubukları gibi düşerken, itaat etmek için harekete geçti.

Lyra açıklıktaydı, oklar başının üstünden geçiyordu. Pantalaimon seslerini ondan önce duydu, leopar oldu ve onu yere devirdi ki, daha küçük bir hedef oluştursun.

Lyra gözlerindeki karı ovuşturdu, neler olduğunu görmeye çalışmak için yerde yuvarlandı, çünkü yarı karanlık hava kargaşayla ve gürültüyle kaynıyordu. Iorek Byrnison, tam tekmil giyinmiş olarak heybetli bir kükremeyle kızakların üzerinden atlayıp sise doğru sıçrarken onun zırhının şıngırtısı ve gıcırtısını duydu. Ayı onları harap ederken, bu sesleri çığlıklar, hırlamalar, ezilme çatırtıları ve kopma sesleri, ağır darbeler, dehşet feryatları ve ayı gazabının kükremeleri izledi.

Ama onlar kimdi? Lyra henüz düşmanları görmemişti. Çinganlar akın akın kızakları savunmaya koşuyorlardı ama bu (Lyra'nın bile görebildiği gibi), onları daha da iyi hedefler haline getiriyordu; parmaklı-parmaksız eldivenlerle tüfekleri ateşlemek hiç kolay değildi; bitmez tükenmez oklara karşı yalnızca dört ya da beş kez ateş edildiğini duymuştu. Ve her an, gittikçe daha çok adam düşüyordu.

Ah, John Faa! Diye düşündü, büyük bir kederle. Bunu tahmin edemedin, ben de sana yardımcı olamadım.

Ama bunu düşünmek için bir saniyeden fazla vakti olmadı, Pantalaimon'dan güçlü bir hırlama sesi geldi ve bir şey -başka bir cin- onun üzerine hızla atılıp yere devirdi, Lyra'nın ise bütün nefesini kesti; sonra eller Lyra'yı yakaladı, havaya kaldırdı, çığlığını pis kokan eldivenlerle boğdular, havada onu bir başkasının kollarına fırlattılar, sonra da yeniden yüzüstü kara bastırdılar; başı döndü, soluğu kesildi, canı acıdı, hepsi birden. Kolları, omuzları çatırdayana dek arkaya doğru getirilerek taşındı, birisi bileklerini bir araya getirdi, sonra da çığlıkların boğmak için başına bir kukuleta geçirildi; bağırıyordu çünkü hem de var gücüyle:

"Iorek! Iorek Byrnison! İmdat!"

Ama duyabiliyor muydu acaba? Lyra bilemedi; bir öyle bir böyle savrulmuş, kızak gibi sallanıp sarsılmaya başlayan sert bir yüzeyde ezilmişti. Ona gelen sesler vahşi ve karmaşıktı. Iorek Byrnison'un kükreyişini duymuş olabilirdi, ama çok uzaktaydı. Sonra Lyra, kolları

bükülmüş, ağzı kapanıp nefesi kesilmiş, kızgınlık ve korkuyla hıçkırarak sert yere fırlatıldı. Çevresinde yabancı bir takım sesler konuştu.

"Pan!" diye soludu.

"Buradayım, şşşt, nefes almana yardım edeceğim. Kıpırdama... "

Fare pençeleri, kızın ağzı daha serbest kalana kadar kukuletasını çekiştirdi, Lyra donmuş havayı yuttu.

"Kim onlar?" diye fısıldadı.

"Tatar'a benziyorlar. Sanırım John Faa'yı vurdular."

"Olamaz-"

"Düştüğünü gördüm. Ama bu tür saldırıya karşı hazır olması gerekirdi. Bunu biliyoruz."

"Ama ona yardım etmeliydik! Aletiyometreye bakıyor olmalıydık!"

"Sus. Baygınmış gibi davran."

Bir kırbaç sakladı, koşan köpeklerin uluması duyuldu. Lyra, kızağın sarsılma ve sıçrayış şeklinden ne hızla gittiklerini anlayabiliyordu ve çarpışma seslerini duymak için gayret harcasa da yalnızca sesleri mesafeden dolayı boğulmuş, hafiften bir atışlar salvosu çıkartabildi, bir de gıcırtı, koşuşturma, karda yumuşak ayak sesleri; duyulan tek şey buydu.

"Bizi Hamhumlar'a götürecekler," diye fısıldadı.

Koparılmış kelimesi geldi aklına. Lyra'nın vücudunu dehşet verici bir korku doldurdu, Pantalaimon ona daha da sokuldu.

"Dövüşürüm," dedi.

"Ben de. Onları öldürürüm."

"Öğrenince Iorek de öldürür. Onları ezip öldürür. Bolvangar'a ne uzaklıktayız?"

Pantalaimon bilmiyordu ama bir günlük kızak yolculuğundan az olduğunu düşündüler. Ondan sonra öyle uzun süre gittiler ki vücudu kramp yüzünden ıstırap içinde kaldı, süratleri biraz kesildi ve birisi kaba bir hareketle kukuletayı çekti.

Başını kaldırıp bakınca, bir kurt kukuletası altında, titreşen fener ışığıyla aydınlanmış geniş bir Asyalı yüz gördü. Kara gözlerinde bir tatmin parıltısı vardı, özellikle de Pantalaimon beyaz ermin dişlerini tıslayarak ona göstermek için Lyra'nın anorağından çıktığı zaman, adamın büyük, ağır bir kutup porsuğu olan cini de ona hırladı, ama Pantalaimon kılını kıpırdatmadı.

Adam Lyra'yı kaldırıp oturur hale getirdi ve kızağın kenarına dayadı. Elleri halen arkasında bağlı olduğu için Lyra yana düşüp duruyordu, adam da onun elleri yerine ayaklarını bağladı ve ellerini serbest bıraktı.

Yağan karda ve kalın siste, bu adamın ne kadar güçlü olduğunu gördü; kızak sürücüsünün de kızakta ne kadar dengeli olduğunu. Bu ülkede çinganların olmadığı bir şekilde kendilerini evlerinde hissediyorlardı.

Adam konuştu ama tabii Lyra hiçbir şey anlamadı.

Adam farklı bir dil denedi, aynı sonuç. Sonunda İngilizce'yi denedi.

"Sen ad?"

Pantalaimon uyarırcasına tüylerini kabarttı ve Lyra hemen onun ne kastettiğini anladı. Demek bu adamlar kim olduğunu bilmiyorlardı! Onu Mrs. Coulter'la bağlantısı yüzünden kaçırmamışlardı; belki de Hamhumlar'ın adamı filan değillerdi.

"Lizzie Brooks," dedi.

"Lissie Broogs," diye tekrarladı adam. "Seni iyi yere götürmek. Eyi ensanlar."

"Siz kimsiniz?"

"Samoyed halkı. Avcı."

"Beni nereye götürüyorsunuz?"

"Eyi yer. Eyi insanlar. Panserbjørn mu var sizde?"

"Korunmak için."

"Yok fayda! Ha, ha, ayı yok fayda! Gene almak seni!"

Yüksek sesle güldü. Lyra kendini kontrol etti ve bir şey söylemedi.

Adam sonra, "Kim o ensanlar?" diye sordu, parmağıyla geldikleri yolu göstererek.

"Tüccar."

"Tüccar... Ne tüccar?"

"Kürk, alkol," dedi kız. "Dumanyaprağı."

"Duman yapağı satar, kürk alır?"

"Evet."

Arkadaşına bir şey söyledi, o da kısa bir cevap verdi.

Bu arada kızak hızla ilerliyordu, Lyra nereye gittiklerini daha rahatça görebilmek için yerinde doğruldu. Ama kar daha şiddetle yağıyordu, gök karanlıktı ve gittikçe dışarı bakamayacak kadar üşüdü, yattı. O ve Pantalaimon birbirlerinin düşüncelerini sezebiliyorlardı, sakin olmaya çalıştılar ama John Faa'nın öldüğü düşüncesi... Ya Farder Coram'a ne

olmuştu? Iorek diğer Samoyed'leri öldürebilecek miydi? Acaba onun yerini bulmayı başaracaklar mıydı hiç?

İlk kez, kendine biraz acımaya başladı.

Uzun süre sonra adam Lyra'nın omuzunu sarstı ve çiğnesin diye ona kurutulmuş bir şerit ren geyiği eti verdi. Et ekşimişti, sertti ama Lyra acıkmıştı, üstelik de besleyiciydi. Onu çiğnedikten sonra kendini daha iyi hissetti. Elini yavaş yavaş kürklerin içine kaydırdı, aletiyometrenin hâlâ orada olduğundan emin olana kadar, sonra da casus-sinek tenekesini usulca çekti, kürk çizmesinin içine kaydırdı. Pantalaimon fare olarak içeri süzüldü, tenekeyi gidebildiğince itip ren geyiği derisinden tozlukların dibine sıkıştırdı.

Bu da olunca, Lyra gözlerini yumdu. Korku onu bitkin düşürmüştü, çok geçmeden huzursuz bir uykuya daldı.

Kızağın hareketi değişince uyandı. Birden daha düzgün bir hal almıştı, gözlerini açınca üstten geçen ve göz kamaştıran ışıklar gördü; öyle parlaktılar ki, tekrar dışarı bir göz atmadan önce kukuletasını başına daha da fazla çekmek zorunda kaldı. Tam anlamıyla kaskatı kesilmişti, üşümüştü, gene de kızağın, her biri göz kamaştırıcı bir anbarik ışık taşıyan bir dizi yüksek direk arasından süratle geçtiğini görebilecek kadar doğrulmayı başardı. Nerede olduklarını çıkarmaya çalışırken, ışıklı caddenin sonundaki açık metal bir kapıdan geçtiler, boş bir Pazar yeri ya da bir maç, bir spor arenasına benzer geniş açık bir yere girdiler. Tamamen düz, düzgün ve beyazdı, yaklaşık yüz yarda boyundaydı. Kenarında yüksek metal bir parmaklık vardı.

Kızak, bu arenanın diğer ucunda durdu. Üzerinde kalın bir kar tabakası olan alçak bir binanın ya da bir dizi alçak binanın dışındaydılar. Söylemesi zordu ama, binaları birbirine tünellerin, karın altında tümsekler oluşturan tünellerin bağladığı izlenimine kapıldı. Bir kenardaki sağlam metal direğin aşina bir görünüşü vardı, Lyra bunun kendisine neyi hatırlatttığını söyleyemese de Daha fazlasının farkına varamadan kızaktaki adam ayak bileklerinin çevresindeki kordonu kesti ve, sürücü dursunlar diye köpeklere bağırırken, onu kabaca tuttu.

Birkaç yarda ötedeki binada bir kapı açıldı, tepede anbarik bir ışık yandı, projektör gibi dönerek onları aradı.

Lyra'yı esır alan adam onu bırakmadan bir andaç gibi öne iteledi ve bir şey söyledi. İçi doldurulmuş kömür- ipek anoraklı kişi aynı dilde cevap

verdi ve Lyra onun yüz hatlarını gördü: Samoyed de değildi, Tatar da. Bir Jordan Alimi olabilirdi. Lyra'ya baktı, özellikle de Pantalaimon'a.

Samoyed yeniden konuştu, Bolvangarlı adam Lyra'ya, "İngilizce konuşuyor musun?" dedi.

"Evet."

"Cinin hep bu biçimi mi alır?"

Olursa bu kadar beklenmedik bir soru olur! Lyra, ağzı açık kalakaldı. Ama Pantalaimon buna kendi meşrebince bir şahin olarak, sonra da adamın büyük bir marmot olan cininin üstüne atılarak cevap verdi; cin, hızlı kanatlarıyla daireler çizerken süratli bir hareketle Pantalaimon'a vurdu ve tükürdü.

Pantalaimon Lyra'nın omuzuna dönerken adam "Anlıyorum," dedi, tatmin olmuş bir ifadeyle.

Samoyedler beklenti içindeydi, Bolvangarlı adam başını salladı ve cebine ulaşmak için parmaksız bir eldiveni çıkardı. Ağzı büzülmüş bir torba çıkartarak, avcının eline bir düzine ağır madeni para saydı.

İki adam parayı kontrol ettiler, yarı yarıya bölüştüler sonra da itinayla yerleştirdiler. Geriye tek bakış atmadan kızağa bindiler, sürücü kırbacı şaklatttı, köpeklere hav kırdı; geniş beyaz arena boyunca, ışıklı caddenin içine hızla dalıp, gerideki karanlığın içinde kaybolana kadar hız alarak gittiler.

Adam yeniden kapıyı açıyordu.

"İçeri gel, çabuk," dedi. "Sıcak ve rahattır. Dışarıda soğukta durma. Adın ne senin?"

Sesi ingiliz sesiydi, Lyra'nın fark ettiği bir şivesi yoktu. Mrs. Coulter'ın evinde rastladığı kişiler gibi konuşuyordu: akıllı, tahsilli ve önemli.

"Lizzie Brooks," dedi.

"İçeri gel, Lizzie. Burada sana bakarız, merak etme."

Kız dışarıda çok daha uzun süre kaldığı halde adam ondan çok daha fazla üşümüştü, bir an önce içeri girmek için sabırsızlanıyordu. Yavaş, kıt akıllı ve isteksiz biri gibi davranmaya karar verdi, binaya giren yüksek eşiğin üzerinden geçerken ayaklarını sürükledi.

İki kapı vardı, fazla sıcak hava dışarı kaçmasın diye aralarında geniş bir boşluk bulunuyordu. İç kapıdan geçtikten sonra Lyra kendini dayanılmaz gibi gelen bir sıcakta bunalır buldu, kürklerini açmak, kukuletasını arkaya itmek zorunda kaldı.

Bir metrekare kadar bir yerdeydiler, sağda ve solda koridorlar uzanıyordu, Lyra'nın önünde hastanelerde görülen cinsten bir resepsiyon masası vardı. Her şey pırıl pırıl aydınlatılmıştı, parlak beyaz yüzeylerin ve paslanmaz çeliğin ışıltısı vardı. Havada yemek kokusu asılıydı, aşina yemekler, pastırma ve kahve; altında da hafiften kalıcı bir hastane-ilaç kokusu hissediliyordu. Her taraftaki duvarlardan, neredeyse duyulmayacak kadar az bir vınlama yükseliyordu, ya alışacağınız, ya da sizi çıldırtacak türden bir ses.

Şimdi saka kuşu olan Pantalaimon kulağına fısıldadı. "Aptalca, anlayışsız biri gibi davran. Gerçekten yavaş anlayan, aptal bir şey ol."

Yetişkinler tepeden aşağı ona bakıyordu: onu içeri getirmiş olan adam, beyaz önlük giyen bir başka adam ve hemşire üniformalı bir kadın.

"İngiliz," diyordu ilk adam. "Besbelli, tüccarlar."

"Her zamanki avcılar mı? Her zamanki hikaye mi?"

"Anladığım kadarıyla, aynı kabile. Clara Hemşire, küçük... şeyi alıp onunla ilgilenir misiniz?"

"Elbette, Doktor. Benimle gel, canım," dedi hemşire ve Lyra uysal uysal onu izledi.

Sağ tarafında kapılar, sol tarafından içinden bıçak ve çatal şıngırtıları ile sesler ve başka yemek kokuları gelen bir kantinin bulunduğu kısa bir koridorda ilerlediler.

Lyra, hemşire Mrs. Coulter'ın yaşında olsa gerek diye tahmin etti. Çevikti, boş bakışları, aklı başında bir havası vardı; bir yarayı dikmeyi ve sargıları değiştirmeyi becerirdi, ama asla hikaye anlatamazdı. Cini (ve Lyra farkına varınca tuhaf bir kanı donma anı yaşadı) pıtır pıtır giden küçük beyaz bir köpekti (bir an sonra da, bunun niye kanını dondurduğu konusunda en ufak bir fikri yoktu).

"Adın ne, canım?" dedi hemşire, ağır bir kapıyı açarak "Lizzie."

"Sadece Lizzie mi?"

"Lizzie Brooks."

"Kaç yaşındasın, peki?"

"On bir."

Lyra'ya yaşına göre ufak tefek olduğu söylenmişti, artık her ne demekse. Kendisini önemli bulma duygusunu hiç etkilememişti gerçi, ama şimdi Lizzie'yi utangaç, tedirgin ve önemsiz yapmak için bu olgudan yararlanabileceğini düşündü. Odaya inerken birazcık büzüldü.

Yarı yarıya, nereden geldiği ve nasıl geldiği yolunda sorular bekliyordu ve bunlara cevaplar hazırlıyordu, ama hemşirede olmayan yalnızca hayal gücü değildi, meraktan yana da nasibini almamıştı. Clara Hemşire'nm gösterdiği ilgisizliğe bakılırsa, Bolvangar Londra'nın varoşlarında olabilirdi, çocuklar da buraya sürekli geliyorlardı. Derli toplu, küstah küçük cini, aynen onun kadar çevik ve boş bakışlı haliyle, hemşirenin hemen ardı sıra yürüdü.

Girdikleri odada bir sedir, bir masa ve iki iskemle ile bir dosya dolabı, içinde ilaçlar ve sargılar olan cam bir dolap ve bir lavabo vardı. Hemşire, içeri girer girmez Lyra'nın en üstteki paltosunu çıkardı ve parlak zemine bıraktı.

"Geri kalanını da çıkar, canım," dedi. "İyi ve sağlıklı mısın, donmuş yerin var mı, nezle olmuş musun diye çabucak şöyle bir bakacağız, sonra da güzel, temiz giysiler bulacağız. Seni duşa da sokuvereceğiz," diye ekledi, çünkü Lyra günlerdir ne üstünü değiştirmiş, ne de yıkanmıştı. Onu saran sıcaklık içinde bu durum gitgide daha belirgin bir hal alıyordu.

Pantalaimon protesto edercesine çırpındı, ama Lyra kaşlarını çatarak onu susturdu. Giysileri, kızı gücendirip utandırarak birer birer çıkarken, Pantalaimon sedire yerleşti. Ama Lyra utangaçlığını saklayacak, kafası az çalışan, uysal bir kız gibi davranacak kadar serinkanlılığa sahipti.

"Para kemerini de, Lizzie," dedi hemşire ve kuvvetli parmaklarıyla kemeri kendi açtı. Lyra'nın öbür giysilerinin oluşturduğu yığının üstüne atmak için gitti ama aletiyometrenin kenarı eline gelince durdu.

"Bu da ne?" dedi, muşambanın düğmelerini açtı.

"Oyuncak işte," dedi Lyra. "Benim."

"Evet, onu senden almayacağız, canım," dedi Clara Hemşire, kara kadifenin katlarını açarak. "Çok hoş, değil mi, pusula gibi. Hadi bakalım, doğru duşa," diye devam etti, aletiyometreyi yere koyup köşedeki bir kömür-ipeği perdeyi geri çekerek.

Pantalaimon perde rayına tünemişken, Lyra istemeye istemeye sıcak suyun altına girip sabunlandı. Her ikisi de Pantalaimon'un çok hareketli olmaması gerektiğinin farkındaydılar, çünkü aklı kıt insanların cinlerinin de aklı kıt olur. Lyra yıkanıp kurulanınca hemşire onun ateşini ölçtü; gözlerine, kulaklarına ve boğazına baktı ve sonra da boyunu ölçtü, klipsli tahta üstündeki bir kağıda not almadan önce onu teraziye çıkardı. Sonra Lyra'ya pijama ile sabahlık verdi. İkisi de temizdi, kaliteliydi, Tony Makarios'un

anorağı gibi ama gene onun gibi, ikisinde de bir elden düşme hali vardı. Lyra kendini çok huzursuz hissetti.

"Bunlar benim değil," dedi.

"Hayır, canım. Senin giysilerinin iyice yıkanmaya ihtiyacı var."

"Benimkileri alacak mıyım yani, ha?"

"Sanırım. Evet, tabii."

"Burası neresi?"

"Adı, Deneysel İstasyon." Bu cevap değildi, Lyra da aslında farkındaydı ve daha fazla bilgi isterdi ama Lizzie Brooks'un böyle bir şey yapacağını sanmıyordu; onun için de giydirilmeye aptal aptal razı oldu ve tek laf etmedi.

Giyinince inatçı bir edayla, "Oyuncağımı istiyorum," dedi.

"Al, canım," dedi hemşire. "Ama cici, yünlü bir ayı istemez miydin? Ya da güzel bir bebek?"

Pelüş oyuncakların ölü gibi yattığı bir çekmece açtı.

Lyra kendini zorlayarak doğruldu, birkaç saniye inceliyormuş gibi yaptı, sonra da koca koca boş bakışlı gözleri olan bez bir bebek seçti. Daha önce hiç bebeği olmamıştı ama ne yapılacağını biliyordu, onu dalgın dalgın göğsüne bastırdı.

"Peki, ya para kemerim?" dedi. "Oyuncağımı orda tutmak istiyorum."

"Al öyleyse, canım," dedi, pembe kağıttan bir form dolduran Clara Hemşire.

Lyra ona aşina olmayan pijamayı yukarı çekip muşamba keseyi beline bağladı.

"Ya paltomla çizmelerim?" diye sordu. "Eldivenlerim falan?"

Hemşire otomatikman, "Onları senin için temizletiriz," dedi.

Sonra bir telefon çaldı, hemşire telefona cevap verirken Lyra çabucak eğilip diğer tenekeyi, içinde casus-sineğin bulunduğu tenekeyi aldı ve onu da keseye, aletiyometrenin yanına koydu.

"Gel bakalım, Lizzie," dedi hemşire, ahizeyi masaya koyarak. "Gidelim de sana yiyecek bir şeyler bulalım. Açsındır herhalde."

Lyra, Clara Hemşire'nin ardına düşüp, üstü ekmek kırıntılarıyla ve dikkatsizce konan içeceklerin bıraktığı yapışkan halkalarla dolu bir düzine yuvarlak masanın bulunduğu kantine gitti. Kirli tabaklar ile çatal-bıçak, çelik bir tekerlekli araba üstüne istif edilmişti. Pencere yoktu, ışık ve boşluk izlenimi vermek için bir duvar, pırıl pırıl mavi göklü, beyaz kumlu ve

hindistan cevizi palmiyeli tropik bir kumsalı gösteren kocaman bir fotogramla kaplanmıştı.

Onu getiren adam, bir servis penceresinden bir tepsi alıyordu.

"Ye hadi," dedi.

Açlıktan ölmeye gerek yoktu, Lyra da haşlama et ve patates püresini iştahla yedi. Arkasından da bir kase konserve şeftali ile dondurma vardı. O yerken, adamla hemşire başka bir masada alçak sesle konuştular ve yemeğini bitirince de hemşire ona bir bardak ılık süt getirip tepsiyi aldı.

Adam gelip karşısına oturdu. Marmot cini, hemşirenin köpeği gibi boş bakışlı ve meraksız değildi; kibar kibar adamın omuzuna oturmuş, gözlüyor ve dinliyordu.

"Şimdi, Lizzie," dedi. "Yeterince yedin mi?"

"Evet, teşekkürler."

"Bana nereden geldiğini söylemeni istiyorum. Yapabilir misin bunu?"

"Londra'dan," dedi Lyra.

"Bu kadar kuzeyde ne işin vardı?"

"Babamla," diye mırıldandı Lyra. Gözlerini yere dikmiş, marmotun bakışından kaçınıyordu ve sanki ağladı ağlayacakmış gibi görünmeye çalışıyordu.

"Babanla mı? Anlıyorum. O dünyanın bu kısmında ne yapıyor, peki?"

"Ticaret. Bir Dolu Yeni Danimarka dumanyaprağıyla geldik, kürk alıyorduk."

"Baban tek başına mıydı?"

"Yoo. Amcalarım vardı, falan, bir de başka adamlar," dedi kız belirsizce, Samoyed avcının ona ne anlattığını bilmiyordu.

"Baban seni böyle bir yolculukta neden yanında getirdi, Lizzie?"

"Çünkü iki yıl önce erkek kardeşimi getirdi, sonra da seni getiririm dedi, ama getirmedi. Ben de ona söyledim, söyledim, sonunda getirdi."

"Kaç yaşındasın?"

"On bir."

"İyi, iyi. Eh, Lizzie, şanslı bir küçük kızsın. Seni bulan o avcılar, gelebileceğin en güzel yere getirdiler."

"Beni bulmadılar," dedi kuşkuyla. "Dövüş çıktı. Bir sürüydüler, okları vardı... "

"Ah, hiç sanmam. Sanırım sen babanın ekibinden uzaklaştın, kayboldun. O avcılar seni tek başına gezerken bulup dosdoğru buraya getirdi. İşte böyle

oldu, Lizzie."

"Bir dövüş gördüm," dedi. "Ok atıyorlardı ve o... Babamı istiyorum," dedi daha yüksek sesle, kendini ağlamak üzereymiş gibi hissetti.

"Eh, o gelene kadar burada emniyettesin," dedi doktor.

"Ama onların ok attığını gördüm!"

"Öyle sanmışsın. Hava çok soğuksa böyle şeyler olur, Lizzie. Uyuyakalırsın, kötü rüyalar görürsün, neyin doğru olup neyin olmadığını hatırlamazsın. Dövüş falan yoktu, üzülme. Baban sağ salim, artık seni arıyordur, çok geçmeden de buraya gelir, çünkü burası yüzlerce mil mesafedeki tek yer ve biliyor musun, seni sağsalim bulmak onun için ne sürpriz olacak! Şimdi Clara Hemşire seni, tıpkı senin gibi yabanıl arazide kaybolmuş başka küçük kızlarla oğlanlarla tanışacağın yatakhaneye götürecek. Hadi, yürü bakalım. Sabah bir küçük görüşme daha yaparız."

Lyra, bebeğini sıkı sıkı tutarak ayağa kalktı, hemşire önlerine düşmek için kapıyı açarken Pantalaimon da onun omuzuna zıpladı.

Başka koridorlardan geçtiler, Lyra bu sefer gerçekten yorgundu. Öyle uykusu gelmişti ki durmadan esniyor ayaklarını ona verdikleri yünlü terlikler içinde tutmakta güçlük çekiyordu. Pantalaimon halsizdi, fareye dönüşmesi gerekmişti, onun sabahlığının cebine yerleşmişti.

Lyra bir sıra yatağı, çocukların yüzlerini ve bir yastığı görür gibi oldu. Uyudu.

Biri onu sarsıyordu. İlk yaptığı şey belini yoklamak oldu, her iki teneke de hâlâ oradaydı, hâlâ emniyetteydi. O yüzden de gözlerini açmaya çalıştı ama ah, öyle zordu ki; bu kadar uykusu geldiğini hatırlamıyordu hiç.

"Uyan! Uyan!"

Birden fazla ses fısıldıyordu. Sanki koca bir kayayı yamaç yukarı itiyormuş gibi muazzam bir gayretle, Lyra kendini uyanmaya zorladı.

Kapının üstündeki çok düşük güçte bir anbarik ampulden gelen solgun ışıkta, üç kızın çevresinde toplanmış olduğunu gördü. Görmesi kolay olmadı, çünkü gözleri yavaş yavaş odaklandı, ama kızlar onun yaşında görünüyor ve İngilizce konuşuyordu.

"Uyandı."

"Ona uyku ilacı verdiler. Mutlaka..."

"Adın ne?"

"Lizzie," diye mırıldandı Lyra.

"Bir sürü yeni çocuk geliyor mu?" diye sordu kızlardan biri.

"Bilmem. Sadece ben varım."
"Seni nerden getirdiler öyleyse?"
Lyra doğrulup oturmaya çalıştı. Uyku hapı içtiğini hatırlamıyordu, ama içeceğinde bir şeyler olabilirdi pekala.
Kafası ona kaz tüyüyle doluymuş gibi geliyordu, gözlerinin arkasında da hafif bir sancı vardı.
"Neresi burası?"
"Issız bir yer. Bize söylemiyorlar."
"Genelde bir seferde birden fazla çocuk getirirler... "
"Ne yapıyorlar?" diye sormayı başardı Lyra. Pantalaimon da onunla birlikte kıpırdanarak uyanırken, uyuşturulmuş aklını topladı.
"Bilmiyoruz," dedi esas konuşan kız. Uzun boylu, kızıl saçlı bir kızdı; çabuk, kıpır kıpır hareketleri ve kuvvetli bir Londra şivesi vardı. "Bizi ölçüyorlar işte, sonra bu testleri yapıyorlar ve şu-"
"Toz'u ölçüyorlar," dedi başka bir kız; dost canlısı, tombul ve koyu renk saçlıydı.
"Bilmiyorsun işte," dedi ilk kız.
"Ölçüyorlar," dedi, tavşan cinini kucaklamış, uysal görünüşlü bir çocuk olan üçüncüsü. "Onları konuşurken duydum."
"Sonra bizi birer birer götürüyorlar, bütün bildiğimiz de bu. Kimse geri gelmiyor," dedi kızıl saçlı. "Bir oğlan var, tamam mı," dedi tombul kız. "Ona bakarsan-"
"Ona söyleme!" dedi kızıl saçlı. "Daha değil."
"Burada oğlanlar da mı var?" diye sordu Lyra.
"Evet. Bir sürü çocuğuz. Sanırım otuz, falan."
"Daha çok," dedi tombul kız. "Kırka yakın."
"Ama bizi götürüp duruyorlar," dedi kızıl saçlı. "Önce buraya bir sürü çocuk getirerek başlıyorlar, o zaman sayımız çok oluyor ve sonra birer birer kayboluyorlar."
"Onlar Hamhum," dedi tombul kız. "Bilirsin Hamhumlar'ı. Yakalanana kadar hepimizin onlardan ödü patlıyordu."
Lyra gittikçe daha da fazla ayılıyordu. Diğer kızların cinleri, tavşan hariç, yakınlarındaydı, kapıda dinliyorlardı ve herkes fısıldayarak konuşuyordu. Lyra adlarını sordu. Kızıl saçlı kızın adı, Annie'ydi, esmer ve tombul olan Bella, zayıf olanı da Martha. Oğlanların adlarını bilmiyorlardı, çünkü iki

cins çoğu zaman birbirinden ayrı tutuluyordu. Onlara kötü muamele etmiyorlardı.

"Burası iyi," dedi Bella, "pek iş yok, sadece bize test yapıyorlar, egzersiz yaptırıyorlar, sonra da bizi ölçüyorlar, ateşimizi ölçüyorlar, falan. Aslında sıkıcı."

"Mrs. Coulter'ın geldiği zamanlar hariç," dedi Annie.

Lyra az daha feryat ediyordu ki, kendine engel oldu, ama Pantalaimon kanatlarını öyle hızla çırptı ki, diğer kızlar farkına vardı.

"Huzursuz," dedi Lyra, onu sakinleştirerek. "Bize uyku ilacı vermiş olmalılar, dediğiniz gibi, çünkü çok uykuluyuz. Mrs. Coulter da kim?"

"Bizi tuzağa düşüren kişi, hiç değilse, çoğumuzu," dedi Martha. "Ondan söz ediyorlar, diğer çocuklar. O gelince demektir ki çocukların bir kısmı kaybolacak."

"Çocukları gözlemeyi seviyor, bizi götürdüklerinde, bize yaptıklarını seyretmeyi seviyor. Bu Simon denen çocuk, diyor ki bizi öldürüyorlarmış, Mrs. Coulter da gözlüyormuş."

"Bizi öldürüyorlar mı?" dedi Lyra, titreyerek.

"Öyle olmalı. Çünkü kimse geri gelmiyor."

"Boyuna cinlerle de uğraşıyorlar," dedi Bella. "Tartıyorlar, ölçüyorlar, falan..."

" Cinine dokunuyorlar mı yani?"

"Hayır! Yok canım! Terazileri koyuyorlar, cininin üstüne çıkıp değişmesi gerekiyor, notlar alıp resim çekiyorlar. Sonra seni bu kabine koyup Toz'u ölçüyorlar, boyuna, Toz'u ölçüp duruyorlar."

"Ne tozu?" dedi Lyra.

"Bilmiyoruz," dedi Annie. "Uzaydan bir şey. Gerçek toz değil. Eğer Toz'un yoksa iyi. Ama sonunda herkesin Toz'u oluyor."

"Simon ne derken duydum, biliyor musunuz?" dedi Bella. "Dedi ki Tatarlar, Toz içeri girsin diye kafataslarında delik açıyorlarmış."

"Ne demezsin, o da çok bilir ya," dedi Annie, küçümseyerek. "Sanırım geldiğinde Mrs. Coulter'a soracağım."

"Cesaret edemezsin!" dedi Martha hayranlıkla.

"Ederim işte."

"Ne zaman geliyor?" diye sordu Lyra.

"Yarın değil öbür gün," dedi Annie.

Lyra'nın omuriliğinden aşağı soğuk bir dehşet sağanağı akıp gitti, Pantalaimon da ona iyice sokuldu. Roger'ı bulmak, burası hakkında ne öğrenebilirse öğrenmek veya kaçmak ya da kurtarılmak için bir günü vardı; eğer bütün çinganlar öldürülmüşse, bu buzlu yabanıl topraklarda çocukların sağ kalmasına kim yardımcı olacaktı?

Diğer kızlar konuşmaya devam etti, ama Lyra ve Pantalaimon yatağa iyice yerleşip ısınmaya çalıştılar, Lyra'nın küçük yatağının çevresinde yüzlerce mil mesafede korkudan başka bir şey olmadığını biliyorlardı.

15

Cin Kafesleri

Lyra kara kara düşünen bir çocuk değildi; iyimser ve pratikti, üstelik de hayal gücü zayıftı. Hayal gücü kuvvetli olan hiç kimse bunca yol gelip arkadaşı Roger'ı kurtarmayı ciddi ciddi düşünmezdi; ya da düşünse bile, hayali geniş bir çocuk hemen bunun neden imkansız olduğunu ortaya koyan birkaç neden bulurdu. Usta bir yalancı olmak, güçlü bir muhayyileye sahip olduğunuz anlamına gelmez. Çoğu sıkı yalancının hiç hayal gücü yoktur, yalanlarına öylesine gözleri fal taşı gibi açtıran bir inanılırlık veren de budur zaten.

Şimdi Adak Meclisi'nin elinde olduğuna göre, Lyra çinganların başına neler geldiğini düşünerek dehşete kapılıp kafasını takmadı. İyi savaşçıydılar ve Pantalaimon John Faa'nın vurulduğunu söylemiş olsa da, yanılmış olabilirdi; ya da, yanılmadıysa eğer, John Faa ciddi şekilde yaralanmamış olabilirdi. Samoyedler'in eline düşmesi talihsizlikti, ama çinganlar çok geçmeden onu kurtarmaya gelecekti ve eğer onlar bunu başaramazsa, Iorek Byrnison'un Lyra'yı dışarı çıkarmasını hiçbir şey engelleyemezdi. Sonra da Lee Scoresby'nin balonuyla Svalbard'a uçacak ve Lord Asriel'i kurtaracaklardı.

Onun zihninde, her şey böylesine kolaydı işte.

Bu yüzden de ertesi sabah yatakhanede uyandığında merak içindeydi, gün neler getirecekse onlarla başa çıkmaya hazırdı. Ve Roger'ı görmeye hevesliydi özellikle de, o kendisini görmeden önce.

Fazla beklemesi gerekmedi. Farklı yatakhanelerdeki çocuklar onlara bakan hemşireler tarafından yedi buçukta uyandırılıyordu. Yıkanıyor, giyiniyor ve diğerleriyle birlikte kahvaltı etmek için kantine gidiyorlardı.

Ve Roger oradaydı.

Kapının hemen yanında bir masada beş tane erkek çocukla birlikte oturuyordu. Servis kuyruğu hemen onların yanından geçiyordu ve Lyra da yere bir mendil düşürmüş gibi yapıp onu almak için çömelmeyi, onun

iskemlesinin yanında eğilmeyi başardı ki, Pantalaimon Roger'ın cini Salcilia ile konuşabilirsin.

Salcilia dişi bir ispinozdu, öyle bir kanat çırptı ki Pantalaimon kedi olup onun üstüne atlamak, fısıldamak için onu yere yapıştırmak zorunda kaldı. Çocukların cinleri arasında böyle kısa süreli dövüşlere, itişip kakışmalara sık sık rastlanıyordu ve şans eseri, kimse de pek aldırmadı, ama Roger'ın hemen rengi soldu. Lyra hayatında bu kadar beyaz birini görmemişti. Başını kaldırıp, kızın ona attığı boş mağrur bakışa baktı; umut, heyecan ve neşeyle dolup taşarken, renk yeniden yanaklarına akın etti. Roger'ın çığlığını bastırıp Jordan'daki oyun arkadaşını selamlamak için yerinden sıçramasını önleyebilen tek kişi Salcilia'yı iyice sarsan Pantalaimon oldu.

Ama Roger Lyra'nın başını nasıl küçümsercesine öte yana çevirdiğini gördü ve o da itaatkar bir şekilde onun yaptığını yaptı; tıpkı yüzlerce Oxford muharebesi ve seferberliğinde yaptığı gibi. Kimsenin bilmemesi gerekiyordu tabii, çünkü ikisi de hayati tehlike içindeydiler. Lyra, yeni arkadaşlarına bakıp gözlerini devirdi, onlar da mısır gevreği ve kızarmış ekmek tepsilerini aldılar, birlikte oturdular ve başkaları hakkında dedikodu yapabilmek için hepsini dışarıda bırakan bir çete oluşturdular hemen.

Onlara yapacak çok iş vermeden büyük bir grup çocuğu uzun süreyle tek bir yerde tutamazsınız, Bolvangar da jimnastik ve "sanat" gibi programlı etkinlikleriyle okul gibi yürütülüyordu. Oğlanlarla kızlar, teneffüsler ve yemek vakitleri hariç, birbirinden ayrı tutuluyordu. Bu yüzden de Lyra, Roger'le konuşma şansını ancak sabahın ileri saatlerinde, hemşirelerden birinin yönetimi altındaki bir buçuk saatlik dikiş dersinden sonra buldu. Ne var ki, doğal görünmesi gerekiyordu, zorluk buradaydı. Bütün çocuklar aşağı yukarı aynı yaştaydı, üstelik de oğlanların oğlanlarla, kızların kızlarla konuştuğu, karşı cinsi alenen yok saymayı mesele haline getirdikleri yaştaydılar.

Aradığı şansı gene kantinde, çocuklar bir şey içip bisküvi yemeye geldiklerinde buldu. O ve Roger ayrı ayrı gruplarda sessizce dururken, sinek haline gelen Pantalaimon'u, masalarının yanındaki duvarın üstünde Salcilia ile konuşsun diye yolladı. Cininizin dikkati başka yerdeyken konuşmak zordur. Lyra da diğer kızlarla birlikte sütünü yudumlarken somurtkan ve asiymiş gibi davrandı. Düşüncelerinin yarısı, cinler arasındaki minik vızıltıdaydı ve aslında dinlemiyordu, ama bir noktada parlak sarı saçlı bir kızın söylediği bir isim yerinde doğrulmasına neden oldu.

Tony Makarios'un adıydı bu. Lyra'nın dikkati pat diye o tarafa giderken, Pantalaimon, Roger'ın çiniyle fısıltı halindeki konuşmasını yavaşlatmak zorunda kaldı ve iki çocuk da kızın söylediklerini dinledi.

"Hayır, nereye götürdüklerini biliyorum," dedi kız, hepsinin başı birbirine yaklaşmışken. "Cini değişmediği için yaptılar. Göründüğünden büyük olduğunu düşündüler, ya da öyle bir şey, çünkü çok küçük bir çocuk değildi aslında. Ama aslında cini de sık sık değişmezdi, çünkü Tony'nin kendisi pek bir şey düşünmezdi. Ben cininin değiştiğini gördüm. Adı Ratter'dı..."

"Niye cinlerle bu kadar ilgileniyorlar?" diye sordu Lyra. "Kimsenin bildiği yok," dedi sarışın kız.

"Ben biliyorum," dedi onlara kulak veren bir oğlan.

"Cinini öldürüyorlar ve sen de ölecek misin diye seyrediyorlar."

"Peki, niye bu işi ardı ardına bunca farklı çocukla yapıyorlar ki?" dedi biri. "Bir kere yapmaları yetmeli, değil mi?" "Ne yaptıklarını biliyorum," dedi ilk kız.

Hepsinin dikkati onun üstünde toplanmıştı şimdi. Ama görevlilerin ne hakkında konuştuklarını bilmelerini istemediklerinden, tutkulu bir merakla dinlerken tuhaf, yarı kayıtsız, aldırmaz bir tavır takınmak zorunda kalmışlardı. "Nasıl?" dedi biri.

"Çünkü onu almaya geldiklerinde onun yanındaydım. Çarşaf odasındaydık," dedi kız.

Kıpkırmızı olmuştu. Onunla dalga geçip kızdırmalarını beklediyse eğer, bunların hiçbiri olmadı. Bütün çocuklar uysal bir hal almışlardı, kimse gülümsemiyordu bile.

Kız devam etti. "Sesimizi çıkarmıyorduk, sonra hemşire girdi içeri, yumuşak sesli olanı. Ve diyor ki, Gel hadi, Tony, orada olduğunu biliyorum, gel buraya, canını acıtmayacağız... Ve Tony diyor ki, ne olacak? Ve kadın diyor ki, sadece seni uyutacağız ve küçük bir operasyon yapacağız, sonra sağ-salim uyanacaksın. Ama Tony ona inanmadı. Dedi ki-"

"Delikler!" dedi biri. "Tatarlar gibi kafada delik açıyorlar! Bahse girerim!"

"Kes sesini! Hemşire başka ne dedi?" diye atıldı biri. Artık ondan fazla çocuğun başı kızın masasının etrafına toplanmıştı, cinleri de onlar gibi her şeyi duymak istiyordu, gözleri faltaşı gibi açılmıştı, gergindiler.

Sarışın kız devam etti. "Tony, Ratter'a ne yapacaklarını öğrenmek istedi, tamam mı? Ve hemşire diyor ki, eh, o da uyuyacak, sen uyur uyumaz. Ve

Tony diyor ki, onu öldüreceksin, değil mi? Kimsin, biliyorum. Böyle olduğunu hepimiz biliyoruz. Ve hemşire diyor ki, hayır, elbette öyle değil. Sadece küçük bir operasyon. Sadece küçük bir kesik. Canın bile acımayacak, ama ne olur ne olmaz diye sizi uyutuyoruz."

Şimdi bütün odaya bir sessizlik çökmüştü. Onları denetleyen hemşire az önce gitmişti, mutfağa açılan servis penceresi de kapalıydı, oradan da kimse duymazdı onları.

"Nasıl kesikmiş bu?" dedi bir oğlan, sesi alçak ve ürkek. "Nasıl bir kesik olacağını söyledi mi?"

"Seni daha da büyütecek bir kesik dedi, hepsi bu. Herkesin bu operasyondan geçmesi gerek dedi. Büyüklerin cinleri onun için bizimkiler gibi değişmiyormuş. Onları hep aynı biçimde tutmak için kesmeleri gerekiyormuş, böyle buyurmuşsun."

"Ama-"

"Yani bunun anlamı-"

"Ne, bütün büyükleri böyle kesmişler mi?"

"Peki, ama ya-"

Birden, sanki onlar kesilmiş gibi bütün sesler sustu ve bütün gözler kapıya döndü. Clara Hemşire, boş bakışlı, yumuşak tavırlı ve sıradan bir iş yapıyormuş gibi, orada duruyordu. Yanında da Lyra'nın daha önce hiç görmediği beyaz gömlekli bir adam vardı.

"Bridget McGinn," dedi adam.

Sarışın kız, titreyerek ayağa kalktı. Sincap-cini, onun göğsüne yapıştı.

"Buyurun, efendim," dedi kız. Sesi zar zor duyuluyordu.

"İçkini bitir ve Clara Hemşire ile gel," dedi adam.

"Geri kalanınız, sınıflarınıza koşun bakalım."

Çocuklar söz dinleyerek sessizlik içinde çıkmadan önce kupalarını paslanmaz çelikten tekerlekli arabaya istif ettiler. Lyra dışında kimse Bridget McGinn'e bakmadı, o da sarışın kızın yüzünün korkudan kızardığını gördü.

O sabahın geri kalanı egzersizle geçti. İstasyonda küçük bir jimnastik salonu vardı, çünkü uzun Kutup gecesi boyunca dışarıda egzersiz yapmak zordu. Her grup çocuk, bir hemşirenin denetimi altında sırayla orada oyunlar oynadı. Takımlar oluşturup topları etrafa atıyorlardı ve hayatında hiç böyle oynamamış olan Lyra önce ne yapacağını bilemedi. Ama çevik ve atletikti, doğuştan liderdi, çok geçmeden bundan hoşlandığını fark etti.

Çocukların bağırışı, cinlerin çığlıkları ve ıslıkları, küçük jimnastik salonunu doldurdu ve çok geçmeden korkulu düşünceleri uzaklaştırdı. Tabii zaten egzersizin amacı tam da buydu.

Öğle yemeği vaktinde, diğer çocuklar kantinde yeniden kuyruğa girerken, Lyra Pantalaimon'un bir tanıma cıvıltısı çıkardığını fark etti ve geri dönünce Billy Costa'nın tam arkasında durduğunu fark etti.

"Roger burada olduğunu söyledi," diye mırıldandı Billy.

"Ağabeyin geliyor ve John Faa ile bütün bir çingan çergisi," dedi kız. "Seni eve götürecekler."

Oğlan az daha sevinçten bağırıyordu, ama bunu bir öksürük halinde yumuşattı.

"Bana Lizzie demelisin," dedi Lyra, "asla Lyra deme ve bana bildiğin her şeyi anlatmalısın, hemen şimdi."

Yan yana oturdular, Roger da yakınlarındaydı. Çocukların masalar ile, donuk yemekleri servis eden donuk insanların durduğu servis penceresi arasında gidip gelirken daha fazla zaman harcadıkları, ve kantinin kalabalık olduğu öğle yemeğinde bunu yapmak daha kolaydı. Bıçaklarla çatalların ve tabakların şangırtısının perdesi altında, Billy ve Roger ona bildikleri ne varsa anlattılar. Billy bir hemşireden operasyondan geçen çocukların çoğu kez daha güneydeki yurtlara götürüldüğünü duymuştu ki bu da Tony Makarios'un neden yabanda dolaştığını açıklayabilirdi. Ama Roger'ın ona söyleyecek daha da ilginç bir şeyi vardı.

"Bir saklanma yeri buldum," dedi.

"Ne? Nerede?"

"O resmi görüyor musun?" Tropik kumsalın büyük fotogramını kastediyordu. "En üst sağ köşesine bakınca tavan kaplamasını görüyor musun?"

Tavan, metal şeritlerden çerçevelerin içine oturtulmuş dikdörtgen şeklinde büyük kaplamalardan oluşuyordu ve kaplamanın, resmin üst kısmındaki köşesi birazcık kalkmıştı.

"Onu gördüm," dedi Roger, "ve ötekiler de onun gibi olabilir diye düşündüm, onları kaldırdım, hepsi gevşekti. Pat diye kalkıyorlar. Bu çocukla ben, onu almalarından önce, bir gece yatakhanemizde denedik. Orada bir boşluk var ve sürüne sürüne içeri girebiliyorsun."

"Tavanda sürünerek ne kadar ileri gidebiliyorsun?"

"Bilmem. Biz azıcık bir şey gittik. Vakti gelince oraya saklanabiliriz diye düşündük, ama herhalde bulurlardı bizi."

Lyra buraya bir saklanma yeri değil, bir otoyol gözüyle bakıyordu. Buraya geldiğinden beri duyduğu en iyi şeydi. Ama onlar başka bir şey konuşamadan bir doktor kaşıkla masaya vurdu ve konuşmaya başladı.

"Dinleyin çocuklar," dedi. "İyi dinleyin. Arada bir yangın tatbikatı yapmamız gerekiyor. Hepimizin doğru dürüst giyinip paniğe kapılmadan dışarı çıkmamız çok önemli. Bunun için de bu öğleden sonra denemek için bir yangın tatbikatı yapacağız. Zil çalınca, ne yapıyorsanız bırakıp, en yakınınızdaki büyüğün size söylediklerini yerine getirmeniz gerek. Sizi nereye götürdüklerini unutmayın. Gerçek bir yangın olursa gideceğiniz yer orası işte."

Eh, diye düşündü Lyra, bu da bir fikir.

Öğleden sonranın ilk bölümünde Lyra ile dört kıza Toz testi yapıldı. Doktorlar ne yaptıklarını söylemedi, ama tahmin etmek işten bile değildi. Birer birer, bir laboratuvara götürüldüler ve tabii bu da onları çok korkuttu; ne kadar zalimce bir şey olur, diye düşündü Lyra, eğer onlara tek bir darbe bile indiremeden buracıkta ölür giderse! Ama operasyonu hemen yapmayacak gibi görünüyorlardı.

"Bazı ölçümler yapmak istiyoruz," diye açıkladı doktor. Bu insanları birbirinden ayırt etmek zordu; bütün erkekler beyaz önlükleri, altlıklı kağıtları ve kalemleriyle birbirinin aynı görünüyordu, kadınlar da birbirine benziyordu. Üniformaları ile boş bakışları, tuhaf, sakin tavırları onların kardeş gibi görünmesine yol açıyordu.

"Beni dün ölçtüler," dedi Lyra.

"Ah, ama bugün farklı ölçümler yapıyoruz. Lütfen metal plakanın üstünde dur -şey, önce ayakkabılarını çıkar. Cinini de kucağına al, istersen. İleri bak, işte böyle, küçük yeşil ışığa gözlerini dikip bak. Aferin sana..."

Bir şey parladı. Doktor onu öbür tarafa döndürdü, sonra da sola ve sağa. Her seferinde bir şey tık etti ve parladı. "Güzel. Şimdi bu makineye gel ve elini tüpe sok. Sana zarar gelmeyecek, söz. Parmaklarını düz tut. Tamam."

"Neyi ölçüyorsunuz?" dedi Lyra. "Tozu mu?"

"Sana Toz'dan kim söz etti?"

"Kızlardan biri, adını bilmiyorum. Dedi ki, her yanımız Toz'muş. Ben tozlu değilim, yani, değilim herhalde. Daha dün duş aldım."

"Ah, ama bu başka tür bir toz. Normal gözle görülmez. Özel bir toz. Şimdi yumruğunu sık -tamam, öyle.

İyi. Şimdi orayı yoklarsan bir tür sap bulacaksın- buldun mu? Onu tut, aferin sana. Şimdi diğer elini buraya koyabilirsin -bu pirinç kürenin üstüne koy. Tamam. İyi. Şimdi hafif bir karıncalanma hissedeceksin, merak edecek bir şey yok, sadece hafif bir anbarik akım..."

Pantalaimon, en gergin ve ihtiyatlı yabani kedi biçimiyle şimşekler çakan gözleriyle ve kuşkuyla cihazın etrafında sinsi sinsi dolaşıyor, Lyra'ya sürtünmek için boyuna geri dönüyordu.

Lyra o sırada ona henüz operasyon yapmayacaklarından emin olmuş durumdaydı, Lizzie Brooks kişiliğine girmesinin güvenli olduğundan da. Bu nedenle, bir soru sorma riskine girdi.

"Niye insanların cinlerini kesiyorsunuz?"

"Ne? Kim sana bundan söz etti?"

"Bir kız, adını bilmiyorum. Dedi ki, insanların cinlerini kesiyormuşsunuz."

"Saçma... "

Ama telaşlanmıştı. Lyra devam etti:

"Çünkü insanları teker teker alıyorsunuz ve hiç geri gelmiyorlar. Bazıları da siz onları öldürüyorsunuz diye düşünüyor, başkaları farklı şeyler söylüyor ve bu kız da bana kesiyormuşsunuz dedi-"

"Hiç ilgisi yok. Çocukları çıkarmamızın sebebi, başka bir yere gitme vakitlerinin gelmesi. Büyüyorlar. Korkarım arkadaşın kendi kendini telaşa veriyor. Öyle bir şey söz konusu değil! Düşünme bile. Arkadaşın kim?"

"Daha dün geldim. Kimsenin adını bilmiyorum."

"Neye benziyordu?"

"Unuttum. Galiba kestane rengi saçlıydı... açık kestane, belki... bilmem."

Doktor hemşirenin yanına gidip onunla usulca konuştu. İkisi birbirine danışırken, Lyra cinlerini gözledi Bu hemşireninki, Clara Hemşire'nin köpeği kadar derli toplu ve meraksız, güzel bir kuştu, doktorunki ise büyük ağır bir güve. İkisi de kıpırdamıyordu. Uyanıktılar, çünkü kuşun gözleri parlaktı, güvenin antenleri de tembel tembel sallanıyordu ama hayat dolu değildiler, oysa öyle olmalarını beklerdi. Belki de yeterince endişeli ya da meraklı değillerdi.

Sonunda doktor geri geldi, muayeneyi sürdürdüler; onu ve Pantalaimon'u ayrı ayrı tarttılar, özel bir ekranın ardından Lyra'ya baktılar, kalp atışlarını

ölçtüler, onu tıslayan ve temiz hava gibi bir koku veren küçük bir körük ağzının altına koydular.

Testlerden birinin orta yerinde bir zil yüksek sesle çalmaya başladı ve çalmayı sürdürdü.

"Yangın alarmı," dedi doktor, içini çekerek. "Pekala, Lizzie, Betty Hemşire'yi izle."

"Ama bütün dışarı giysileri yatakhane binasında, Doktor. Dışarıya böyle çıkamaz. Önce oraya mı gitsek, ne dersiniz?"

Doktor, deneyleri yarıda kaldığı için kızmıştı, öfkeyle parmaklarını şıkırdattı.

"Sanırım bu uygulamanın ortaya çıkaracağı şeylerden biri de bu," dedi. "Ne sıkıntı."

"Dün ben geldiğimde," dedi Lyra yardımsever bir edayla, "Clara Hemşire diğer giysilerimi bana baktığı ilk odada bir dolaba koymuştu. Yan odada. Onları giyebilirim."

"İyi fikir!" dedi hemşire. "Çabuk ol, öyleyse."

Lyra içten içe gülerek hızla hemşirenin arkasından gitti, esas kürklerini, tozluklarını ve çizmelerini aldı, hemşire kömür-ipeklerini giyerken çabucak onları üstüne geçirdi.

Sonra telaşla dışarı çıktılar. Ana binalar grubunun önündeki geniş arenada yüz ya da daha fazla insan, büyükler ve çocuklar, dönüp duruyordu: kimi heyecanla, kimi sinirli sinirli, çoğu da sadece şaşkınlıkla.

"Gördün mü?" diyordu bir büyük. "Böyle şeyleri yapmaya değer, çünkü gerçek bir yangınla nasıl bir kaos içine gireceğimizi böylece anlıyoruz."

Birisi bir düdük çalıyor ve kollarını sallıyordu, ama kimsenin pek aldırdığı yoktu. Lyra Roger'ı gördü ve eliyle yanına çağırdı. Roger, Bily Costa'nın kolunu çekti, çok geçmeden üçü, bir koşan çocuklar anaforu içinde bir araya gelmişlerdi.

"Etrafa bir göz atarsak kimse fark etmez," dedi Lyra. "Herkesi saymaları yıllar alır, birinin peşine düştük, kaybolduk diyebiliriz."

Büyüklerin çoğu öbür yana bakana kadar beklediler, sonra da Lyra eline biraz kar aldı, onu yuvarlayarak gevşek, toz gibi bir kartopu yaptı ve rasgele kalabalığın içine fırlattı. Bir anda bütün çocuklar aynı şeyi yapıyordu ve hava uçan karlarla dolmuştu. Kahkaha çığlıkları, kontrol kurmaya çalışan büyüklerin bağırışlarını tamamen örtmüştü; bunun üzerine üç çocuk köşeyi dönü gözden kayboldu.

Kar öyle kalındı ki çabuk hareket edemiyorlardı, arrıa önemi yok gibiydi; kimse onları izlemiyordu. Lyra ve diğer çocuklar tünellerden birinin kavisli çatısına tırmandılar, kendilerini, hepsi kara gökyüzü altında beyazla sarılıp sarmalanmış ve arenanın çevresindeki ışıkların yansımasıyla aydınlanmış, düzenli çıkıntılar ve girintilerden oluşan tuhaf bir ay diyarında buldular.

"Ne arıyoruz?" dedi Billy.

"Ne bileyim? Öyle bakıyoruz," dedi Lyra, önlerine düşüp diğerlerinden biraz ayrı duran, köşesinde düşük güçte anbarik ışığı olan bodur, kare bir binaya gitti.

Arkadan gelen şamata aynı şekilde gürültülüydü, ama daha uzaktaydı. Besbelli çocuklar özgürlüklerinin tadını sonuna kadar çıkarıyordu ve Lyra bunu mümkün olduğunca sürdüreceklerini umut ediyordu. Kare binanın kenarını döndü, pencere aradı. Zaten yerden olsa olsa iki metre mesafedeydi ve diğer binaların aksine, onu istasyonun geri kalanına bağlayacak çatılı bir tüneli yoktu.

Pencere de yoktu, ama bir kapı vardı. Üstünde kırmızı harflerle, *GİRMEK KESİNLİKLE YASAKTIR* yazılıydı.

Lyra denemek için elini uzattı, ama daha sapı çeviremeden Roger dedi ki:

"Bak! Bir kuş! Ya da-"

Yada'sı, bir kuşku nidasıydı çünkü kara gökyüzünden aşağı süzülen yaratık kuş falan değildi: Lyra'nın daha önce rastladığı biriydi.

"Cadının cini!"

Kaz kocaman kanatlarını çırptı, yere konarken karları havalandırdı.

"Selam, Lyra," dedi erkek kaz. "Seni buraya kadar izledim, sen beni görmesen de. Dışarıya çıkmanı bekliyordum. Neler oluyor?"

Lyra ona çabucak anlattı.

"Çinganlar nerede?" dedi. "John Faa iyi mi? Samoyedler'le dövüşüp geri püskürttüler mi?"

"Çoğu iyi. John Faa yaralı, ama ağır değil. Seni alan adamlar, sık sık seyyah gruplarının başına bela olan avcılar ve baskıncılardı. Tek başlarına, büyük bir gruptan daha süratle yolculuk yapabiliyorlar. Çinganlar hâlâ bir gün uzaklıkta."

İki oğlan kaz cine ve Lyra'nın samimi tavrına korkuyla bakıyorlardı, çünkü tabii ki daha önce yanında insanı olmayan bir cini hiç görmemişlerdi ve cadılar hakkında pek az şey biliyorlardı.

Lyra onlara, "Dinleyin," dedi, "en iyisi siz gidip nöbet tutun, tamam mı? Billy, sen şöyle git, Roger, az önce geldiğimiz yönü kolla. Vaktimiz yok."

Onun dediğini yapmak için koşarak uzaklaştılar, Lyra da kapıya döndü.

"Niye oraya girmeye çalışıyorsun?" dedi kaz cin.

"Burada yaptıkları şeyler yüzünden. Kesiyorlar -sesini alçalttı- insanların cinlerini kesiyorlar. Çocukların ve bana kalırsa belki de burada yapıyorlar. En azından burada bir şeyler var ve ben de bakacaktım. Ama kilitli "

"Ben açabilirim," dedi kaz, kanatlarını bir-iki kez çarparak kapıya kar savurdu; o bunu yaparken, Lyra kilitte bir şeyin döndüğünü duydu.

"İçeri girerken dikkatli ol," dedi cin.

Lyra kapıyı kara karşı çekerek açtı ve kayarak içeri girdi. Kaz cin de onunla birlikte geldi. Pantalaimon heyecanlanmıştı, korkmuştu, ancak cadının cininin korkusunu görmesini istemiyordu, onun için de Lyra'nın göğsüne uçmuş, kürklerinin içine sığınmıştı.

Gözleri ışığa alışır alışmaz, Lyra onun niye korktuğunu anladı.

Duvarlardaki raflarda, bir dizi cam kafeste, ayrılmış çocukların cinleri duruyordu: kedilerin ya da kuşların, sıçanların ya da başka yaratıkların hayalet gibi şekilleri; hepsi şaşırmıştı, korkmuştu ve duman kadar solgundular.

Cadının cini öfkeyle bağırdı, Lyra Pantalaimon'u bağrına bastı ve "Sakın bakma! Sakın bakma!" dedi.

Kaz cin, hiddetle sarsılarak, "Bu cinlerin çocukları nerede?" diye sordu.

Lyra korku içinde küçük Tony Makarios'la karşılaşmasını açıkladı, omuzunun üzerinden öne doğru yığılıp soluk yüzlerini cama bastıran kafese konmuş zavallı cinlere baktı. Hafif acı ve ıstırap çığlıkları duyabiliyordu. Düşük güçlü bir anbarik ampulden gelen solgun ışıkta, her kafesin önündeki kartta bir isim olduğunu da görüyordu ve evet, üzerinde Tony Makarios yazan boş bir kafes de vardı. Ayrıca, üstlerinde isimler olan başka dört- beş boş kafes daha.

"Bu zavallıcıkları serbest bırakmak istiyorum," dedi, şiddetle. "Camı kırıp onları dışarı çıkaracağım-"

Bunu yapacak bir şey bulmak için etrafına bakındı, ama yer bomboştu. Kaz cin, "Bekle," dedi.

O bir cadı ciniydi, Lyra'dan çok daha büyüktü, kuvvetliydi. Onu dinlemek zorundaydı.

"Bu insanların, birisinin burayı kilitlemeyi ve kafesleri kapatmayı unuttuğunu düşünmelerini sağlamamız gerek," diye açıkladı. "Eğer karda cam kırıkları ile ayak izleri görürlerse, yeni kişiliğine daha ne kadar inanırlar sence? Oysa çinganlar gelene kadar inanmaları lazım. Şimdi, ne diyorsam tamı tamına onu yap: bir avuç dolusu kar al ve ben sana söyleyince, sırayla her kafese bir parça üfle."

Lyra, dışarı koştu. Roger ve Billy hâlâ nöbetteydi, arenadan hâlâ çığlıkların ve kahkahaların sesi geliyordu, çünkü olsa olsa bir dakika olmuştu.

İnce tozumsu kardan koca iki avuç dolusu aldı, sonra da dönüp kaz cinin ona söylediğini yaptı. Her kafese biraz kar üflerken kaz boğazında bir tıkırtı çıkardı, kafesin önündeki kilit açıldı.

Hepsinin kilidini açtıktan sonra, ilkinin ön tarafını kaldırdı, bir serçenin solgun şekli çırpınarak dışarı çıktı, ama daha uçamadan yere yığıldı. Kaz şefkatle eğilip gagasıyla onu dürttü, doğrulttu ve serçe, sendeleyen, kafası karışmış bir fare oldu. Pantalaimon onu rahatlatmak için aşağı atladı.

Lyra hızla çalıştı, birkaç dakika içinde bütün cinler serbest kalmıştı. Kimileri konuşmaya çalışıyordu, ayaklarının dibine yığıldılar, hatta tozluklarını yolmaya kalkıştılar, ama tabu onları engelledi. Lyra bunu neden yaptıklarını anlayabiliyordu, zavallıcıklar; insanlarının vücutlarının ağır güvenilir sıcaklığına hasrettiler; tıpkı Pantalaimon'un yapacağı gibi, bir kalp atışının yanında olmayı özlüyorlardı.

"Şimdi, çabuk," dedi kaz. "Lyra, geri dönüp diğer çocukların arasına karışmalısın. Cesur ol, çocuğum. Çinganlar ellerinden geldiğince hızla geliyor. Bu zavallı cinlerin insanlarını bulmalarına yardım etmeliyim... " Erkek kaz yaklaşarak alçak sesle, "ama artık asla onlarla bir bütün olmayacaklar. Sonsuza dek koparıldılar. Bu duyduğum en kötücül şey... Ayak izlerini bırak; ben onların üstünü örterim. Acele et... "

"Ah, lütfen! Gitmeden önce! Cadılar... Uçuyorlar, değil mi? Geçen gece onları uçarken gördüm, rüya değildi."

"Evet, çocuğum. Neden?"

"Bir balonu çekebilirler mi?"

"Hiç şüphesiz, ama-"

"Serafina Pekkala gelecek mi?"

"Cadı milletlerinin politikalarını açıklayacak vakit yok. Burada işin içine muazzam güçler karışmış durumda ve Serafina Pekkala da mutlaka kendi

klanının çıkarlarını korumalı. Ama belki de burada olanlar başka bir yerde olanların bir parçasıdır. Lyra, içeride sana ihtiyaç var. Koş, koş!"

Koştu ve solgun cinler binadan dışarı sürüklenirken, gözleri faltaşı gibi açılmış bakan Roger, kalın kar içinde paytak paytak ona doğru yürüdü.

"Onlar -Jordan'daki mahzen gibi- onlar cin!"

"Evet, sus. Ama Billy'ye söyleme. Şimdilik kimseye söyleme. Arka tarafa gel."

Arkalarında erkek kaz kanatlarını kuvvetle çarpıyor, ayak izleri üzerine kar savuruyordu; kayıp cinler ise, küçük kasvetli kaygı ve hasret çığlıkları atarak onun yanında bir araya yığılıyor ya da sürüklenip gidiyorlardı. Ayak izleri örtülünce, kaz solgun cinleri bir araya toplamak için döndü. Konuştu ve büyük bir güçlükle de olsa, birer birer değiştiler, ta ki hepsi kuş olana kadar; tüyü yeni çıkmış kuş yavruları gibi, karda cadının cininin peşinden gittiler; kanat çırptılar, düştüler, koştular ve sonunda büyük zahmetle havalandılar. Düzensiz bir hatta yükseldiler, kopkoyu kapkara gökyüzünün önünde soluk görünüyorlardı, tayf gibiydiler. Aralarından bazıları halsiz ve düzensiz olsa da, kimileri kararını kaybedip aşağı doğru çırpınsa da, yavaş yavaş hız kazandılar. Çünkü büyük kurşuni kaz hemen geri döndü, onları dürtükleyip yeniden yola çıkardı, kopkoyu karanlıkta gözden kaybolana kadar sürü başı gibi şefkatle güttü.

Roger Lyra'nın kolunu çekiştiriyordu.

"Çabuk," dedi, "neredeyse hazırlar."

Sendleyerek, onlara ana binanın bir köşesinden işaret eden Billy'nin yanına gittiler. Çocuklar yorulmuştu artık ya da büyükler yeniden bir miktar otorite kurmuştu çünkü insanlar ana kapı hizasında, hayli itişip kakışarak, birbirinin üstüne çıkarak düzensiz bir kuyruk oluşturuyordu. Lyra ile diğer ikisi, köşeden kayarcasına çıkıp onlara karıştı, ama bundan önce Lyra dedi ki:

"Çocuklara haber salın -kaçmaya hazır olsunlar. Sokak giysilerinin nerede olduğunu bilmeliler, biz işareti verir vermez giysileri alıp koşmaya hazır olmalılar. Ve bunu da ölümcül bir sır olarak saklamaklar, anlaşıldı mı?"

Billy evet anlamına başını salladı, Roger ise "İşaret ne?" diye sordu.

"Yangın alarmı," dedi Lyra. "Vakti gelince çalacağım."

Sayılmak için beklediler. Adak Meclisi'nden birilerinin bir okulla ilgisi olmuş olsaydı, bu işi çok daha iyi ayarlardı: çünkü ortada belli bir grup

yoktu, her çocuğun tek bir liste üzerinde işaretlenmesi gerekiyordu ve elbette alfabe sırasına göre sıralanmamışlardı; ayrıca, büyüklerin hiçbiri kontrolü elde tutmaya alışkın değildi. Bu yüzden, artık kimse sağa-sola koşturmadığı halde, hayli kargaşa çıktı.

Lyra gözledi ve fark etti. Bu işte pek de iyi değillerdi. Birçok yönden laçkaydılar, bu insanlar; yangın tatbikatı konusunda homurdanıyorlardı, dışarıya özgü giysilerin nerede tutulması gerektiğini bilmiyorlardı, çocukları doğru dürüst hizaya sokup sırada tutamıyorlardı ve onların laçkalığı Lyra'nın işine yarayabilirdi.

Ancak, işleri hemen hemen bitmişti ki, dikkat dağıtan bir olay daha oldu ve Lyra'nın açısından, bu olup olabilecek en berbat şeydi.

Herkes gibi o da gürültüyü duydu. Başları dönüp, gaz motoru sakin gecede açıkça duyulur şekilde zonklayan zeplini görmek için karanlık gökyüzünü taramaya koyuldular.

Tek şans, gürültünün, kurşuni kazın uçtuğunun aksi yönden gelmesiydi. Ama bu da tek teselliydi. Çok geçmeden göründü ve kalabalığı bir heyecan mırıltısı sardı.

Tombul narin gümüşi şekli ışıklı caddenin üstünden kaydı, kendi ışıkları da burnundan aşağı parıldadı, Kabin, gövdenin altında sarktı.

Pilot hızı kesti, karmaşık bir iş olan yüksekliği ayarlama işine girişti. Lyra, sağlam direğin neye yaradığını fark etti: bir bağlama direğiydi, tabii. Büyükler, çocukları içeri sokar, herkes geriye bakıp parmaklarıyla gösterirken, yerdeki ekip direğin basamaklarından tırmandı kabloları bağlamaya hazırlandı. Motorlar kükrüyordu, kar topraktan döne döne yükseliyordu ve yolcuların yüzleri kabin camlarından görünüyordu.

Lyra baktı, hiçbir yanlışlık söz konusu değildi. Pantalaimon ona yapıştı, bir yaban kedisi oldu, nefretle tısladı; çünkü Mrs. Coulter'ın güzel, siyah saçlı başı merakla aşağıya bakarken, altın cini kucağında oturuyordu.

16

Gümüş Giyotin

Lyra hemen kutup porsuğu kukuletasını başına siper etti ve diğer çocuklarla birlikte çift kapıdan hızla içeri girdi. Yüz yüze geldiklerinde neler söyleyeceği konusunda endişelenmek için daha sonra vakti olacaktı; önce, üstesinden gelinecek başka bir sorunu vardı: kürklerini nereye saklamalıydı ki izin gerekmeden onları alabilsin?

Neyse ki içeride büyük bir düzensizlik hakimdi, büyükler, zeplinden gelen yabancılara yol açmak için çocukları acele ettirmeye çalışıyorlardı, bu yüzden de kimse dikkatle bakmıyordu. Lyra anorak, tozluk ve çizmeleri çıkarıverdi, kalabalık koridorlardan yatakhanesine gitmeden önce onları küçültebildiğince küçük bir çıkın yaptı.

Çabucak bir dolabı köşeye çekti, üstüne çıktı, tavanı itti. Tam da Roger'ın söylediği gibi pano kalktı, arkasındaki boşluğa çizmeleriyle tozluklarını fırlattı. Sonradan aklına gelince, aletiyometreyi de kesesinden çıkardı ve anorağını içeri tıkıştırmadan önce, onun en içteki cebine sakladı.

Aşağı atladı, dolabı yerine çekti ve Pantalaimon'a, "O bizi görene kadar aptalmış gibi davranmalıyız," dedi, "sonra da kaçırıldık deriz. Ve çinganlar, hele Iorek Byrnison hakkında tek kelime yok."

Çünkü Lyra, daha önce anlamadıysa bile şimdi tabiatındaki bütün korkuların bir pusula iğnesinin Kutba çekilmesi gibi Mrs. Coulter'a doğru çekildiğinin farkına varmıştı. Gördüğü her şeyle, hatta tefrikin korkunç zalimliğiyle de başa çıkabilirdi; yeterince güçlüydü; ama o tatlı yüzün, yumuşak sesin düşüncesi, o altın muzip maymunun görünüşü onu altüst etmek, rengini soldurmak ve midesini bulandırmak için birebirdi.

Ama çinganlar geliyordu. Bunu düşün. Iorek Byrnison'u düşün. Ve sakın kendini ele verme, dedi ve yeniden geriye, pek çok gürültünün yükseldiği kantine doğru sürüklendi.

Çocuklar, sıcak içecekler almak için kuyruk olmuşlardı, kimilerinin sırtında hâlâ kömür-ipek anorakları vardı. Konuları, zeplin ve yokuşuydu.

" Oydu işte, maymun-ciniyle."

"Seni de o mu yakaladı?"

"Annemle babama yazacağını söyledi, bahse girerim ki asla... "

"Bize çocukların öldüğünden söz etmedi, hiç etmedi.

Bu konuda hiçbir şey söylemedi."

"Maymun, en beteri o -Karossa'mı bir yakaladı, az daha öldürüyordu- öyle zayıf hissettim ki... "

Onlar da Lyra kadar korkmuştu. Lyra, Annie ile diğerlerini buldu ve oturdular.

"Bakın," dedi, "sır tutabilir misiniz?"

"Tutarız!"

Üç surat da, beklentiyle ışıl ışıl, ona döndü.

Lyra usulca, "Bir kaçış planı var," dedi. "Bizi almaya gelen insanlar var, tamam mı, ve bir günde burada olacaklar. Belki daha önce. Bütün yapacağımız, işaret verilir verilmez hazır olmak, soğuk hava giysilerimizi hemen almak ve dışarı koşmak. Buralarda beklemek yok. Koşacaksınız, o kadar. Ama anoraklarınızı, çizmelerinizi ve eşyalarınızı almazsanız, soğuktan ölürsünüz."

"Ne işareti?" diye sordu Annie.

"Yangın alarmı, bu öğleden sonraki gibi. Her şey ayarlandı. Bütün çocuklar bilecek, büyüklerin hiçbiri bilmeyecek. Hele o, hiç." Kızların gözleri umut ve heyecanla ışıldıyordu. Mesaj bütün kantine iletilmekteydi. Lyra atmosferin değiştiğini fark etmişti. Dışarıda çocuklar daha önce enerjik ve oyun oynamaya hevesliydi; ama sonra, Mrs. Coulter'ı gördüklerinde, bastırılmış isterik bir korkuyla dolumuşlardı. Ama şimdi konuşkanlıklarında bir kontrol, bir amaç vardı. Lyra, umudun etkisine şaştı kaldı.

Açık kapıdan dışarıyı kolladı ama dikkatle, başını eğmeye hazır halde, çünkü büyüklerin sesleri geliyordu.

Sonra Mrs. Coulter'ın kendisi kısa bir an göründü ve içeri, ellerinde sıcak içecekleri ve kekleri bulunan sıcak ve iyi beslenmiş, mutlu çocuklara bakıp tebessüm etti. Bütün kantinde neredeyse aynı anda bir titreme dolaştı, çocukların her biri hareketsiz ve suskun, ona bakakaldılar.

Mrs. Coulter gülümsedi ve tek kelime etmeden geçti gitti. Yavaş yavaş, konuşmalar gene başladı.

Lyra, "Konuşmak için nereye gidiyorlar?" diye sordu.

"Herhalde konferans salonuna," dedi Annie. "Bizi de bir keresinde oraya götürmüşlerdi." Kendisini ve cinini kastediyordu. "Yaklaşık yirmi büyük vardı, bir tanesi bir konferans veriyordu, ben de orada durup bana dediklerini yapmak zorunda kaldım: Kyrillion'umun benden ne kadar uzağa gideceğini görmek gibi, sonra da beni ipnotize edip başka şeyler yaptı... Bir sürü iskemlesi, masaları ve küçük bir platformu olan büyük bir oda. Öndeki ofisin arkasında. Hey, bahse girerim ki onlar yangın tatbikatının iyi geçtiğini iddia edecektir. Bahse girerim ki, tıpkı bizim gibi ondan ödleri kopuyor... "

Günün geri kalan kısmında Lyra diğer kızların yakınında durdu; gözledi, az şey söyledi, göze çarpmadı. Egzersiz vardı, sonra dikiş, sonra yemek, sonra dinlenme odasında oyun vakti: dama gibi oyunların, birkaç yırtık pırtık kitabın ve bir pinpon masasının olduğu büyük bakımsız bir odaydı dinlenme odası. Lyra ile diğerleri bir noktada belli edilmemeye çalışılan bir tür acil durumun söz konusu olduğunu anladılar, çünkü büyükler telaşla oraya buraya gidiyor ya da endişeli gruplar halinde durup aceleyle konuşuyorlardı. Lyra cinlerin kaçtığını keşfettiklerini tahmin etti ve nasıl olduğunu merak etti.

Ama Mrs. Coulter'ı görmedi ki bu da içini rahatlattı. Yatma vakti geldiğinde, diğer kızları sırrına ortak etmesi gerektiğini biliyordu.

"Dinleyin," dedi, "uyuduk mu diye bakmaya geldikleri olur mu hiç?"

"Sadece bir kez bakarlar," dedi Bella. "Bir fener gezdiriverirler, sahiden bakmazlar."

"İyi. Çünkü gidip etrafa bir göz atacağım. Tavandan bir yol var, bir çocuk bana göstermişti... "

Açıkladı ve daha o bitirmeden Annie "Ben de seninle geleceğim!" dedi.

"Hayır, gelmesen daha iyi, çünkü burada tek bir kişi eksik olduğunda çok daha kolay. Hepiniz uykuya daldığınızı, nereye gittiğimi bilmediğinizi söyleyebilirsiniz."

"Ama ben seninle gelirsem-"

"Yakalanma ihtimali artar," dedi Lyra.

Cinleri birbirlerine bakıyordu, Pantalaimon yabani kedi olarak, Annie'nin Kyrillion'u da tilki olarak. Titriyorlardı. Pantalaimon en alçak, yumuşak tıslamasını çıkardı, dişlerini gösterdi ve Kyrillion yana dönüp kayıtsız bir şekilde tüylerini düzeltmeye koyuldu.

"Peki, öyleyse," dedi Annie, boyun eğmiş halde.

Çocukların arasındaki kavgaların bu şekilde cinleri tarafından sonuca kavuşturulması, bir tanesinin ötekinin hakimiyetini kabul etmesi sık rastlanan bir şeydi. İnsanlar bu sonucu gücenmeksizin kabul ederdi ve Lyra genelde de Annie'nin onun dediğini yapacağını biliyordu zaten.

Lyra'nın yatağını şişirmek ve o sanki hâlâ ordaymış gibi gösterebilmek için giysi vermeye hepsi katkıda bulundu, bu konuda hiçbir şey söylememeye de yemin ettiler.

Sonra Lyra, kimsenin gelmediğinden emin olmak için kapıda durup dinledi, dolabın üstüne zıpladı, panoyu itti ve kendini yukarı çekti.

"Bir şey söylemeyin, ha," diye fısıldadı, ona bakan yukarı dönük üç yüze.

Sonra panoyu usulca yerine bıraktı ve etrafına baktı.

Kirişler ve payandaların oluşturduğu bir iskeletin desteklediği dar metal bir olukta çömelmişti. Tavan panoları yarı saydamdı, böyle olunca da aşağıdan biraz ışık geliyordu ve solgun ışıltıda Lyra bu dar boşluğun (yüksekliği olsun olsun yarım metre kadardı) çevresinde her yönde uzandığını görebiliyordu. Metal kanallar ve borularla doluydu, burada kaybolmak kolaydı, ama metalden şaşmayıp panolara ağırlık vermekten kaçındığı ve gürültü yapmadığı sürece, istasyonun bir ucundan diğerine gidebilirdi.

"Tıpkı Jordan'da olduğu gibi, Pan," diye fısıldadı, "hani İstirahat Odası'na baktığımızda."

"Eğer onu yapmasaydın, bunların hiçbiri olmayacaktı," diye fısıldadı Pan.

"Öyleyse düzeltmek de bana düşer, değil mi?"

Nerede bulunduğunu saptadı, konferans odasının tahminen nerede olacağını çıkardı, sonra da yola koyuldu.

Hiç de kolay bir yolculuk değildi. Elleriyle dizleri üzerinde hareket etmesi gerekiyordu, çünkü boşluk çömelinmeyecek kadar alçaktı. Ve sık sık da büyük kare bir kanalın altına sıkışması ya da kendini ısıtma borularının üstüne çekmesi gerekiyordu. İçinde emeklediği metal oluklar anlayabildiği kadarıyla iç duvarların tepesi boyunca uzanıyordu ve Lyra onların içinde kaldığı sürece, altında rahatlatıcı bir sağlamlık hissediyordu, Ama çok dardılar, keskin kenarları vardı, öyle keskindiler ki yumruklarıyla dizi de kesiliyordu; çok geçmeden her yeri acımaya başlamıştı, her yanına kramp girmişti, toz içinde kalmıştı.

Ama aşağı yukarı nerede olduğunu biliyordu, yatakhanenin üstüne tıkıştırılmış, ona yolunu gösterecek kürklerinin oluşturduğu karanlık yığını da görebiliyordu. Hangi odanın boş olduğunu da anlıyordu, çünkü panolar karanlık oluyordu. Zaman zaman aşağıdan sesler duyunca durup dinliyordu, ne var ki bunlar sadece mutfaktaki aşçılar ya da Lyra'nın Jordan alışkanlığıyla ortak salon olarak düşündüğü yerdeki hemşirelerdi. İlginç bir şey söylemiyorlardı, o da yoluna devam etti.

Sonunda onun hesaplarına göre konferans salonu olması gereken yere vardı ve elbette ki burası boru olmayan bir yerdi, klima ve ısıtma kanalları bir uçtan aşağı iniyordu ve geniş bir dikdörtgen alandaki bütün panolar eşit şekilde ışıklandırılmıştı. Kulağını panoya dayayınca, yetişkin erkek seslerinin mırıltısını duydu ve doğru yeri bulduğunu anladı.

Dikkatle dinledi, sonra da konuşanlara olabildiğince yaklaşıncaya kadar yavaş yavaş ilerledi. Metal kanalda boylu boyunca uzandı, duyabildiği kadar iyi duymak için başını yana eğdi.

Arada bir çatal bıçakların şıngırtısı ya da içki koyulurken camın cama değmesi duyuluyordu, demek ki konuşurken bir yandan da yemek yiyorlardı. Mrs. Coulter'ınki dahil dört ses var, diye düşündü. Diğer üçü, erkek sesiydi. Anlaşılan, kaçan cinleri tartışıyorlardı.

Mrs. Coulter'ın yumuşak müzikal sesi, "Peki, o bölümün denetiminden kim sorumlu?" diye sordu.

Adamlardan biri, "McKay diye bir araştırma öğrencisi," dedi. "Ancak, böyle bir şeyin olmasını önleyen otomatik mekanizmalar var-"

"İşlemediler ama" dedi kadın.

"Saygılarımı sunarım ama işlediler, Mrs. Coulter. McKay bizi, bugün saat 11'de binayı terk ederken bütün kafesleri kilitlediği konusunda temin ediyor. Dış kapı elbette hiçbir durumda açık olmazdı, çünkü normalde yaptığı gibi iç kapıdan girip çıkmış. Düzenleyiciye kilitleri kontrol eden bir şifrenin girilmesi gerekiyor, bunu yaptığına ilişkin bir kayıt da var. Bu yapılmazsa, alarm çalar."

"Ama alarm çalmadı."

"Çaldı. Ne yazık ki, herkes dışarıda, yangın tatbikatına katılırken çalmış."

"Peki, ya içeri girdiğinizde-"

"Ne yazık ki her iki alarm da aynı devrede; bu, düzeltilmesi gereken bir tasarım hatası. Bu ise, tatbikattan sonra yangın alarmı kapatıldığında, laboratuvar alarmının da kapatıldığı anlamına geliyor. Öyle bile olsa gene

de anlaşılabilirdi, rutinin her bozuluşunun ardından yapılacak olan normal kontroller nedeniyle. Ne var ki, Mrs. Coulter o sırada beklenmedik bir şekilde siz geldiniz ve hatırlarsanız eğer, laboratuvar personelinin hemen odanızda toplanmasını özellikle istediniz. Bunun bir sonucu olarak, daha sonrasına kadar kimse laboratuvara dönmedi."

"Anlıyorum," dedi Mrs. Coulter soğuk soğuk. "Bu durumda, cinlerin yangın tatbikatı sırasında serbest bırakılmış olması gerek. Bu da şüpheli listesini, istasyondaki her yetişkini içerecek kadar genişletiyor. Bunu göz önüne aldınız mı?"

"Siz bunun bir çocuk tarafından yapılmış olabileceğini göz önüne aldınız mı?" diye sordu başka biri.

Mrs. Coulter suskun kaldı, ikinci adam devam etti:

"Her yetişkinin yerine getirecek bir görevi vardı ve her görev onların dikkatlerini tümüyle vermelerini gerektiriyordu, her görev de yerine getirildi. Buradaki personelden hiçbirinin kapıyı açabilmiş olma ihtimali yok. Hem de hiç. Demek ki ya biri sırf bunu yapma niyetiyle dışarıdan geldi ya da çocuklardan biri buranın yolunu buldu, kapıyı ve kafesleri açtı ve ana binanın önüne döndü."

"Peki, araştırmak için ne yapıyorsunuz?" dedi Mrs. Coulter. "Hayır, bir daha düşündüm de, söylemeyin daha iyi. Lütfen anlayın, Dr. Cooper, kötülük olsun diye eleştirmiyorum. Olağanüstü bir özen göstermemiz gerekiyor. İki alarmın da aynı devrede olmasına göz yummak berbat bir hataymış- Bu derhal düzeltilmeli. Muhafızların başındaki Tatar subay belki de soruşturmanıza yardımcı olabilir, değil mi? Bundan sadece bir ihtimal olarak söz ediyorum. Sırası gelmişken, Tatarlar yangın tatbikatı sırasında neredeydi? Herhalde bunu göz önüne almışsınızdır, değil mi?"

"Aldık," dedi adam canından bezmiş şekilde. "Muhafızlar tamamen devriye göreviyle meşguldü, son adama kadar. Titiz kayıtlar tutarlar."

"Eminim elinizden gelenin en iyisini yapıyorsunuzdur," dedi Mrs. Coulter. "Eh, durum bu. Çok yazık. Ama artık bu konuyu kapatalım. Bana yeni ayırıcıdan söz edin."

Lyra korku dolu bir heyecan hissetti. Bu ancak tek bir anlama gelebilirdi.

Konu değiştiği için rahatlayan doktor, "Ah," dedi, "işte bu gerçek bir ilerleme. İlk modelde, hastanın şoktan ölme riskinin tam olarak üstesinden gelememiştik hiç, ama şimdi bu konuda muazzam bir ilerleme gerçekleştirdik."

Henüz ağzını açmamış olan bir adam, "Skraelingler bunu elle daha iyi yapıyorlardı," dedi.

"Yüzyılların tecrübesi," dedi bir başka adam.

Esas konuşmacı, "ama bir süre sadece yırtmak, tek seçenekti," dedi, "yetişkin operatörler için ne kadar ızdıraplı olsa da. Hatırlarsanız hayli çok sayıda personeli strese bağlı anksiyite yüzünden işten çıkarmak zorunda kalmıştık. Ama ilk büyük atılım, Maystad anbarik bisturisi ile birlikte narkoz kullanımıydı. Ameliyat şokundan ölümü yüzde beşin altına düşürmeyi başarmıştık."

"Ya yeni alet?" diye sordu Mrs. Coulter.

Lyra titriyordu. Nabzı kulaklarında hızlı hızlı çarpıyordu, Pantalaimon ermin bedenini onun yanına bastırmış fısıldıyordu. "Şişşt, Lyra, yapmayacaklar -yapmalarına izin vermeyeceğiz-"

"Evet, bizzat Lord Asriel tuhaf bir keşifte bulunarak bize yeni metodun anahtarını verdi. Bir manganez ve titanyum alaşımının bedeni cinden izole etme özelliği taşıdığını keşfetti. Bu arada, Lord Asriel'e neler oluyor?"

"Duymadınız belki," dedi Mrs. Coulter. "Lord Asriel ertelenmiş bir ölüm cezasına çarptırıldı. Svalbard'daki sürgününün koşullarından biri de, felsefi çalışmalarından tümüyle vazgeçmesi. Ne yazık ki, kitap ve malzeme elde etmeyi başarmış ve kabul edilmiş doktrinlere karşı çıkan araştırmalarını, resmen onun yaşamasını tehlikeli hale getirecek noktaya vardırmış. Ne olursa olsun, Vatikan Konseyi idam hükmü konusunu tartışmaya başlamış görünüyor, muhtemelen de uygulanacak. Gelelim sizin yeni aletinize, Doktor. Nasıl çalışıyor?"

"Aa -evet- idam hükmü dediniz, öyle mi? Aman Yarabbi... Üzgünüm. Yeni alet. Tefrik, hasta bilinçli haldeyken yapılırsa neler olduğunu araştırıyoruz ve elbette bu da Maystadt süreci olmaksızın yapılamaz. Bir tür giyotin geliştirdik denebilir sanıyorum. Bıçak manganez ve titanyum alaşımından, çocuk alaşım ağdan -küçük bir kabine benzeyen- bir kompartmana konuyor, cin de bununla bağlantılı benzer bir kompartmana. Elbette, henüz bağlantı varken zincir kopmaz. Sonra bıçak aralarına inerek, zinciri bir anda ayırıyor. Bundan sonra ayrı varlıklar halini alıyorlar."

"Görmek isterdim," dedi Mrs. Coulter. "Umarım, kısa zamanda. Ama şimdi yorgunum. Yatmaya gideceğim, sanırım. Yarın bütün çocukları görmek istiyorum. Kapıyı kimin açtığını buluruz."

Sonra iskemlelerin çekilmesi sesleri, kibar sözler, kapanan bir kapının sesi geldi. Derken Lyra ötekilerin yeniden yerlerine oturduklarını, daha usulca konuşmayı sürdürdüklerini duydu.

"Lord Asriel neler karıştırıyor?"

"Sanırım Toz'un doğası hakkında bambaşka bir fikri var. Mesele bu. Kabul görmüş doktrinlere son derece aykırı, anlıyorsunuz ya, Yüksek Disiplin Divanı da, resmi yorumdan başkasına izin veremez. Üstelik de, deney yapmak istiyor-"

"Deney yapmak mı? Tozla mı?"

"Şişşt! Öyle bağırma..."

"Olumsuz bir rapor mu verecek dersiniz?"

"Hayır, hayır. Bence onu çok iyi idare ettin."

" Tavrı kaygılandırıyor beni... "

"Felsefi değil mi demek istiyorsun?"

"Aynen. Kişisel bir ilgi. Bu tanımı kullanmak istemiyorum, ama neredeyse tüyler ürpertici."

"Bu biraz fazla kaçtı."

"Ama ilk deneyleri hatırlamıyor musun, hani onların ayrılmasını görmeye o kadar hevesliydi-"

Lyra kendini tutamadı: ağzından küçük bir çığlık çıkı ve aynı anda gerildi, titredi, ayağı bir direğe çarptı.

"O da ne?"

"Tavanda-"

"Çabuk ol!"

Hızla çekilen iskemlelerin sesi, koşuşan ayaklar, zeminde çekilen bir masa. Lyra sürünerek uzaklaşmaya çalıştı, ama çok az yer vardı ve o daha birkaç metre hareket edemeden yanındaki tavan panosu birden yukarı itilip açıldı, bir adamın şaşkın yüzüne bakıyordu. Bıyığındaki her kılı görecek kadar yakındaydı. Adam da onun kadar şaşırmıştı, ama daha fazla hareket özgürlüğü olduğu için, elini boşluğa atıp kolunu yakalamayı başarmıştı.

"Bir çocuk!"

"Sakın bırakma-"

Lyra dişlerini onun büyük çilli eline geçirdi. Adam bağırdı ama kız kan çıkardığı zaman bile onu bırakmadı. Pantalaimon hırlıyor ve tükürüyordu, ancak boşuna. Adam ondan çok daha güçlüydü. Lyra'nın umutsuzca direğe

yapışmış öbür eli gevşeyene kadar çekti de çekti. Kız sonunda odanın içine düşüyordu neredeyse.

Gene de gıkı çıkmadı. Bacaklarını yukarıdaki metalin keskin kenarına geçirdi; büyük bir öfke içinde tırmalayarak, ısırarak, yumruk atarak, tükürerek tepeüstü mücadele etti. Adamlar acıyla ya da aşırı gayretle soluk soluğa kalmış, homurdanıyorlar, ama gene de durmadan çekiyorlardı.

Ve birden gücü kesiliverdi.

Sanki yabancı bir el içine, başka hiçbir elin bulunma hakkı olmayan bir yere uzanmış, derinlerdeki kıymetli bir şeyi burkmuştu.

Kendini bayılacak gibi hissetti, başı döndü, midesi bulandı, iğrendi, şokla gevşedi. Adamlardan biri Pantalaimon'u tutuyordu.

Lyra'nın cinini insan elleriyle tutmuştu ve zavallı Pan, dehşet ve iğrenme duygularıyla neredeyse aklını kaçırmış, tir tir titriyordu. Yabankedisi biçiminde kürkü bir an zayıflıkla matlaşıyor, hemen sonra anbarik tehlike kıvılcımları saçıyordu... Lyra iki elini onu uzatırken, kendini Lyra'ya doğru büktü...

Hareketsiz kaldılar. Esir alınmışlardı.

O elleri hissediyordu... Buna izin yoktu... Dokunmaması gerekirdi... Yanlıştı...

"Tek başına mıydı?"

Bir adam tavan boşluğuna bakıyordu.

"Öyle görünüyor... "

"Kim?"

"Yeni çocuk."

"Hani Samoyed avcıların... "

"Evet."

"O değildir, değil mi... cinleri... "

"Olabilir de. Ama tek başına yapamaz, değil mi?"

"Söylesek mi-"

"Bu da üstüne tüy dikmez mi sizce?"

"Bence öyle. Hiç duymasın daha iyi."

"Ama bu konuda ne yapacağız?"

"Öbür çocukların yanına gidemez."

"İmkansız!"

"Yapabileceğimiz tek bir şey var, bence."

"Şimdi mi?"

"Mecburuz. Sabaha bırakamayız. İzlemek istiyor."

"Kendimiz yapabiliriz. Başkasını karıştırmaya gerek yok."

Başlarıymış gibi görünen adam, Lyra'yı da, Pantalaimon'u da tutmayan adam, başparmağının tırnağıyla dişlerine vurdu. Gözleri yerinde durmuyordu hiç; Bir oraya, bir buraya bakıyor, kayıyor, seğiriyorlardı. Sonunda başını evet anlamına salladı.

"Şimdi. Şimdi yapın," dedi. "Yoksa konuşur. Şok, hiç değilse buna engel olur. Kim olduğunu, ne gördüğünü, ne duyduğunu hatırlamaz... Haydi."

Lyra konuşamıyordu. Güçlükle nefes alıyordu. İstasyon boyunca, beyaz boş koridorlardan, anbarik güç mırıltısı gelen odalardan, çocukların yanlarındaki yastıkta yatan ve rüyalarını paylaşan cinleriyle birlikte uyuduğu yatakhanelerin önünden onu taşımalarına izin vermek zorunda kaldı ve yolun her saniyesinde Pantalaimon'u gözledi, cin de ona uzandı, gözleri bir an bile birbirinden ayrılmadı.

Sonra büyük bir çark vasıtasıyla açılan bir kapı; bir hava fısıltısı ve göz kamaştırıcı beyaz fayanslar ile paslanmaz çelikle pırıl pırıl aydınlanmış bir oda. Duyduğu korku, neredeyse fiziksel bir korkuydu; onu ve Pantalaimon'u soluk gümüş ağdan yapılma, üzerinde büyük soluk gümüş bir bıçağın onları ebediyen ayırmak üzere dengede asılı durduğu büyük bir kafese doğru çekiştirirlerken, gerçekten fiziksel bir korkuya dönüştü.

Sonunda sesi geri geldi ve haykırdı. Ses, parlak yüzeylerde gürültüyle yankılandı, ama ağır kapı tıslayarak kapanmıştı bile; burada sonsuza kadar haykırıp durabilirdi, dışarı tek bir ses sızmazdı.

Ama Pantalaimon, buna cevap olarak o nefret verici ellerden kıvrılıp bükülerek kurtulmuştu -bir aslan oluyordu, bir kartal; yırtıcı pençelerle onları paralıyordu, koca kanatları çılgınca çarpıyordu, sonra kurt olmuştu, ayı, sansar- atlıyor, hırlıyor, biçiyor, fark edilemeyecek hızda bir dizi dönüşüm geçiriyordu ve bu arada hep sıçrıyor, uçuyor, bir noktadan bir noktaya hızla kaçıyordu; onların beceriksiz elleri onu yakalayamıyor, bomboş havaya hamle ediyordu.

Ama onların da cinleri vardı, tabii. İkiye karşı üç değil, ikiye karşı altı. Bir porsuk, bir baykuş ve bir babun, Pantalaimon'u yere yapıştırmaya aynı derecede niyetliydi ve Lyra onlara bağırıyordu, "Neden? Siz neden buna yardımcı oluyorsunuz? Bize yardım edin! Onlara yardım etmemeniz gerek!"

Ve her zamankinden de büyük bir hiddetle tekme attı, ısırdı, ta ki onu tutan adam nefessiz kalıp bir an elden bırakana kadar -o anda serbest kaldı. Pantalaimon bir şimşek kıvılcımı gibi ona doğru zıpladı, Lyra onu ateşli göğsüne bastırdı, Pantalaimon da yabani kedi pençelerini onun etine batırdı, ama her bir pençenin acısı Lyra için kıymetliydi.

"Asla! Asla! Asla!" diye bağırdı ve ikisi de ölene kadar Pantalaimon'u savunmak için sırtını duvara verdi.

Ama gene üstüne geldiler, üç iriyarı zalim adam, o ise sadece bir çocuktu, şoka kapılmış, dehşete düşmüş bir çocuk; Pantalaimon'u ondan aldılar, kızı ağlı kafesin bir tarafına attılar ve hâlâ mücadele eden cini öbür tarafa götürdüler. Aralarında ağdan bir engel vardı, ama Pantalaimon halen onun bir parçasıydı, halen birbirlerine bağlıydılar. Bir saniye ya da daha fazla süreyle, halen onun kendi sevgili ruhuydu.

Adamların solumasının üstünde, kendi hıçkırıklarının üstünde, cininin tiz çılgın ulumasının üstünde, Lyra bir vınlama duydu ve adamlardan birinin (burnu kanayarak) bir dizi şalteri açtığını gördü. Diğer ikisi başlarını kaldırıp baktılar, kızın gözleri de onlarınkini izledi. Büyük soluk gümüş bıçak yavaş yavaş yükseliyordu, ışığın parıltısı üstüne vuruyordu. Eksiksiz hayatının son anı, şimdiye kadarki en kötü anı olacaktı.

"Burada neler oluyor?"

İnce, müzikal bir ses: onun sesi. Her şey durdu.

"Ne yapıyorsunuz? Ya bu çocuk kim-"

Çocuk kelimesini tamamlamadı aslında, çünkü o anda Lyra'yı tanıdı. Lyra gözyaşlarının bulandırdığı gözleriyle onun sendelediğini, bir sıraya tutunduğunu gördü; o kadar güzel ve sakin olan yüzü bir anda çökmüş, dehşet dolu bir hal almıştı.

"Lyra-" diye fısıldadı.

Altın maymun şimşek gibi onun yanından fırladı ve Lyra yere düşerken, Pantalaimon'u ağ kafesin altından çekip aldı. Pantalaimon maymunun yardımsever pençelerinden kendini çekip kurtardı, sendeleyerek Lyra'nın kollarına doğru gitti.

"Asla, asla," diye fısıldadı kız onun kürküne, cin de çarpan kalbini onunkine bastırdı.

Bir gemi kazasının ıssız bir kıyıda titreşen kazazedeleri gibi, birbirlerine sarılmış halde öylece durdular. Mrs. Coulter'ın adamlarla konuştuğunu hayal meyal duydu, ama ses tonunu bile yorumlayamadı. Sonra o nefret

verici odadan çıkıyorlardı, Mrs. Coulter bir koridor boyunca onu yarı taşıyor, yarı yürümesine yardımcı oluyordu; sonra da bir kapı, bir yatakodası, havada mis bir koku, yumuşak ışıklar...

Mrs. Coulter onu şefkatle yatağa yatırdı. Lyra'nın kolu Pantalaimon'a öyle sıkıca sarılmıştı ki, bunun gücüyle titriyordu. Yumuşak bir el, başını okşadı.

"Canım, canım yavrum," dedi o tatlı ses. "Nasıl oldu da geldin buraya?"

17

Cadılar

Lyra kontrolsüz bir şekilde inledi ve titredi, sanki kalbini neredeyse donduracak kadar soğuk bir sudan çekip çıkarılmış gibi. Pantalaimon öylece onun giysilerinin içinde, çıplak tenine yaslanmış yatıyor, severek onu kendine getirmeye çalışıyordu. Ama her an bir içki ya da öyle bir şey hazırlamakta olan Mrs. Coulter'ın ve hepsinden önemlisi, sadece Pantalaimon'un gördüğü sırada sert küçük parmaklarını Lyra'nın vücudunda çabucak dolaştırmış olan altın maymunun farkındaydı. Maymun belini de yoklamış ve içindekilerle muşamba keseyi hissetmişti.

"Kalk otur da bunu iç, canım," dedi Mrs. Coulter. Yumuşak kolu, Lyra'nın sırtına sarılıp onu kaldırdı.

Lyra kendini kastı, ama Pantalaimon'un ona şöyle düşünmesiyle hemen gevşedi: Ancak numara yaptığımız sürece emniyetteyiz. Gözlerini açtı, ıslak olduklarını fark etti ve hem şaşırıp hem utanarak, ağladı, ağladı.

Mrs. Coulter halden anlar sesler çıkardı, içkiyi maymunun ellerine verip, Lyra'nın gözlerini mis kokulu bir mendille kuruladı.

"Ağla ağlayabildiğin kadar, yavrucuğum," dedi o yumuşacık sesle. Lyra durabildiği anda durmaya karar verdi. Gözyaşlarını tutmaya çalıştı, dudaklarını birbirine bastırdı, hâlâ göğsünü sarsan hıçkırıkları yuttu.

Pantalaimon da aynı oyunu oynadı: kandır onları, kandır onları. Fare oldu ve maymunun pençelerindeki içeceği koklamak için Lyra'nın elinden uzaklaştı. Zararsızdı: kaynamış sarı papatya suyu, hepsi o kadar. Tekrar Lyra'nın omuzuna tırmandı ve fısıldadı: "İç."

Lyra doğruldu, sıcak fincanı iki eliyle tuttu, bir yudumladı, bir soğuşun diye üfledi. Gözlerini yerde tuttu. Şimdiye kadar yaptığından çok daha büyük bir gayretle numara yapması gerekiyordu.

"Lyra, bir tanem," diye mırıldandı Mrs. Coulter, onun saçını okşayarak. "Seni sonsuza dek kaybettik sanmıştım! Ne oldu? Kayıp mı oldun? Biri seni daireden mi aldı?"

"Evet," diye fısıldadı Lyra.

"Kimdi, canım?"

"Bir adamla bir kadın."

"Partideki konuklar mı?"

"Sanırım. Sizin aşağıda bir şeye ihtiyacınız olduğunu söylediler, ben de almaya indim, beni yakaladılar ve arabayla bir yere götürdüler. Ama onlar durunca çabucak dışarı koştum, kaçıp saklandım ve bir daha asla beni yakalayamadılar. Ama nerede olduğumu bilmiyordum..."

Yeni bir hıçkırıkla kısa bir süre sarsıldı, ne var ki şimdiki hıçkırık öncekiler kadar şiddetli değildi, ayrıca ona hikayesinin bir sonucu süsü verebilirdi.

"Ve dönüş yolunu bulmak için oralarda dolaştım ama bu Hamhumlar beni yakaladı... başka çocuklarla birlikte bir kamyonete koyup bir yere götürdüler, büyük bir binaya, neredедir bilmem."

Geçen her saniyeyle birlikte, ağzından çıkan her cümleyle, biraz daha güçlendiğini hissediyordu. Ve şimdi de aşina ama zor bir şey, sonuçları önceden hemen hemen hiç bilinmeyecek bir şey yaptığı, yani yalan söylediği için, bir tür ustalık hissetti, aletiyometrenin ona verdiği türden bir karmaşıklık ve kontrol duygusu. Açık biçimde imkansız olan bir şey söylememeye dikkat etmeliydi; bazen belirsiz konuşmalı, bazı yerde de inanılır ayrıntılar uydurmalıydı; kısacası, sanatçı olmak gerekiyordu.

"Seni bu binada ne kadar tuttular?" dedi Mrs. Coulter.

Lyra'nın kanallarda yolculuğu ve çinganlarla geçirdiği süre haftaları bulmuştu: o süreyi hesaba katması gerekiyordu. Hamhumlar'la Trollesund'a bir yolculuk icat etti, sonra kasabaya ilişkin gözlemlerinden doğan ayrıntılarla bezeli bir kaçış hikayesi, Einarsson'un barında bütün işleri yapan hizmetçi olarak geçmiş bir süre, daha içerilerde bir çiftçi ailesi için çalışarak yaşanan günler ve nihayet Samoyed'ler tarafından yakalanıp Bolvangar'a getirilmek.

"Ve onlar az daha -az daha kesiyorlardı-"

"Sus, canım, sus. Neler olup bittiğini öğreneceğim."

"Ama bunu niye yapacaklardı ki? Ben hiçbir yanlış yapmadım! Bütün çocuklar orada neler oluyor diye korkuyor, kimse bilmiyor. Ama korkunç. Her şeyden kötü... Neden bunu yapıyorlar, Mrs. Coulter? Neden böyle zalimler?"

"Sakin ol, sakin ol... Emniyettesin, canım. Sana artık bunu asla yapmayacaklar. Artık burada olduğunu biliyorum, emniyettesin ve bir daha

asla tehlikede olmayacaksın. Kimse sana zarar vermeyecek, Lyra bir tanem; kimse canını yakmayacak... "

"Ama öteki çocuklara yapıyorlar! Niye?"

"Ah, hayatım-"

"Toz, değil mi?"

"Sana bunu söylediler mi? Doktorlar mı söyledi?"

"Çocuklar biliyor. Bütün çocuklar bundan söz ediyor, ama kimse bilmiyor. Ve az daha bana yapıyorlardı -bana söylemelisiniz! Sır olarak saklamaya hakkınız yok, artık yok!"

"Lyra... Lyra, Lyra. Bir tanem, bunlar büyük, zor fikirler, Toz vesaire. Çocukların kaygılanacağı bir şey değil. Ama doktorlar bunu çocuklara kendi iyilikleri için yapıyor, sevgilim. Toz kötü bir şey, yanlış bir şey, fena ve tehlikeli bir şey. Büyükler ve cinlerine toz öyle derinden bulaşmıştır ki, onlar için çok geçtir artık. Yardım edilemez. .. Ama çocuklarda süratli bir operasyon, onların buna karşı güvende olmalarını sağlar. Toz bir daha onlara asla yapışmaz. Güvenlik içinde olurlar artık, mutlu ve-"

Lyra küçük Tony Makarios'u düşündü. Birden öne eğilip öğürdü. Mrs. Coulter geriye çekilip onu bıraktı.

"İyi misin, canım? Banyoya git-"

Lyra iyice bir yutkundu, gözlerini ovuşturdu.

"Bize bunu yapmanız gerekmez," dedi. "Bırakın gidelim. Bahse girerim ki Lord Asriel, neler olduğunu bilseydi, kimsenin bunu yapmasına izin vermezdi. Eğer onda Toz varsa, sizde Toz varsa, Jordan Başkanı'nda ve başka bütün büyüklerde varsa, zararsız olmalı. Buradan çıktığım zaman dünyadaki bütün çocuklara durumu anlatacağım.

Hem, o kadar iyiyse neden bana yapmalarına engel oldunuz? Bıraksaydınız, yapsaydılar. Memnun olmalıydınız."

Mrs. Coulter başını sallıyor, mahzun, bilgece bir tebessümle gülümsüyordu.

"Bir tanem," dedi, "iyi olan şeylerin bir kısmı bazen birazcık canımızı yakar ve elbette sen üzülürsen, başkalarının da üzülmesi doğal... Ama bu cininin senden alındığı anlamına gelmiyor. Hâlâ orada! Hey yarabbi, buradaki büyüklerin çoğu da aynı operasyondan geçti. Hemşireler yeterince mutlu görünüyor, değil mi?"

Lyra gözlerini kırpıştırdı. Birden onların tuhaf boş bakışlı meraksızlığını, pıtır pıtır giden küçük cinlerinin neden uykuda yürüyormuş gibi

göründüğünü anlamıştı.

Bir şey söyleme, diye düşündü kendi kendine ve ağzını sıkıca kapadı.

"Bir tanem, kimse bir çocuk üzerinde önce denemeden bir operasyon yapmayı hayal bile etmez. Ve kimse bin yıl geçse bir çocuğun cinini bütün bütün çekip almaz! Küçücük bir kesik, hepsi bu, sonra da her şey huzurlu oluyor. Sonsuza kadar! Anlıyorsun ya, cinin sen küçükken harika bir arkadaş ve yoldaş ama ergenlik dediğimiz çağda ki kısa süre sonra sen de o yaşta olacaksın, bir tanem, cinler her türlü belalı düşünce ve duyguya yol açıyor ve işte Toz'a kapıyı açan da bu. Ondan önce çabucak küçük bir operasyon yapılırsa, başın tamamen beladan kurtuluyor. Ve cinin de seninle kalıyor, sadece... artık bağlı değil. Tıpkı... tıpkı harika bir ev hayvanı gibi diyelim istersen. Dünyanın en iyi ev hayvanı!

Bunu istemez miydin?"

Ah, kötü kalpli yalancı, ah, ne utanmazca palavralar atıyordu böyle! Ve Lyra bunların yalan olduğunu bilmese bile (Tony Makarios; kafeslere tıkılmış o cinler), gene de onun söylediklerinden şiddetli bir tutkuyla nefret ederdi. Sevgili ruhu, kalbinin cesur yoldaşı kesilip de pıtır pıtır yürüyen bir ev hayvanı düzeyine indirilecek, öyle mi? Lyra nefretle parladı parlayacak gibiydi, Pantalaimon da onun kollarında bütün biçimlerinin en çirkini, en berbatı olan sansara dönüşmüş halde, hırladı.

Ama bir şey demediler. Lyra, Pantalaimon'a sık sıkı sarıldı, Mrs. Coulter onun saçını okşadı.

"Papatyanı iç bitir," dedi usulca. "Senin için şuracıkta bir yatak yaptırırız. Geri dönüp öteki kızlarla yatakhaneyi paylaşmana gerek yok, tam ben küçük asistanımı yeniden bulmuşken. Gözde asistanımı! Dünyanın en iyi asistanı. Biliyor musun, Londra'yı altüst edip seni aradık, bir tanem. Polise ülkenin her kentinde seni arattık. Ah, seni öyle özledim ki! Yeniden bulduğum için ne kada mutlu olduğumu anlatamam... "

Bu sırada altın maymun huzursuz huzursuz geziniyor bazen masaya tüneyip kuyruğunu sallıyor, hemen sonra Mrs. Coulter'a yapışıp kulağına yavaşça bir şeyler fısıldıyor, hemen ardından da kuyruğu dimdik, bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Mrs. Coulter'ın sabırsızlığını açığa vuruyordu, elbette ve sonunda o da kendini daha fazla tutamadı.

"Lyra, canım," dedi, "sanırım sen oradan ayrılmadan önce Jordan Başkanı sana bir şey verdi. Doğru, değil mi Sana bir aletiyometre verdi. Ama mesele şu: onun değildi ki versin. Ona emanet edilmişti. Üstünde

taşınmayacak kadar değerlidir, sahiden -biliyor musun, dünyada onlardan sadece iki ya da üç tane kaldı! Sanırım Başkan onu sana, Lord Asriel'in eline geçer umuduyla verdi. Bana söylememeni tembih etti, değil mi?"

Lyra ağzını büktü.

"Evet, anlıyorum. Eh, aldırma şekerim, çünkü bana söylemedin zaten, değil mi? Sözünü bozmadın. Ama dinle, canım, ona gerçekten iyi göz kulak olunması gerekir. Korkarım öyle ender ve narin ki, onu daha fazla riske atamayız."

"Peki, niye Lord Asriel'e verilmesin?" dedi Lyra, kıpırdamadan.

"Yaptığı şey yüzünden. Sürgüne gönderildi, biliyorsun, çünkü aklında tehlikeli ve kötücül bir şey var. Planını tamamlamak için ona aletiyometre gerek ama inan bana canım, insanın yapacağı en son şey ona aletiyometreyi vermek olmalı. Jordan Başkanı maalesef yanılmıştı Ama şimdi artık bildiğine göre, bana vermen aslında daha iyi olur değil mi? Seni onu taşıma derdinden ve ona göz kulak olma kaygısından kurtarır - hem üstelik nasıl bir bulmacaydı kim bilir, böyle aptal eski bir şeyin neye yarayacağını merak etmek... "

Lyra kendi kendine, nasıl, ama nasıl olup da bu kadını öylesine cazip ve akıllı bulduğunu merak etti.

"Onun için de eğer şimdi yanındaysa, canım, ona göz kulak olayım diye bana versen daha iyi olur. Belindeki kemerde, değil mi? Evet, akıllıca bir iş yapmışsın, öyle gözden uzakta tutarak... "

Elleri Lyra'nın etekliğindeydi, az sonra sert muşambayı çözüyordu. Lyra gerildi. Altın maymun yatağın ayak ucunda çömelmiş, küçük siyah elleri ağzında, beklentiyle titriyordu. Mrs. Coulter, kemeri Lyra'nın belinden çekti ve kesenin düğmelerini açtı. Hızlı hızlı soluyordu. Siyah kadife kumaşı çıkarıp katlarını açtı, Iorek Byrnison'ın yaptığı teneke kutuyu buldu.

Pantalaimon yeniden kedi olmuş, atlamaya hazır bekliyordu. Lyra bacaklarını büküp Mrs. Coulter'dan uzaklaştı ve vakti gelince o da koşabilsin diye onları aşağı, yere uzattı.

"Bu da ne?" diye sordu Mrs. Coulter, eğleniyormuş gibi. "Ne komik eski bir teneke! Emniyette olsun diye mi buraya koydun, canım? Bunca yosun... Özenli davranmışsın, değil mi? İlkinin içinde bir teneke daha! Hem de lehimlenmiş! Bunu kim yaptı, canım?"

Dikkatini tenekeyi açmak üzerinde öyle bir toplamıştı ki, cevabını beklemedi. El çantasında, bir sürü farklı aksesuarı olan bir çakı vardı, bir

bıçak ağzını çekip kapağın altına soktu.

Birden odayı kızgın bir vızıldama doldurdu.

Lyra ve Pantalaimon yerlerinden kıpırdamadılar. Hayret eden, meraklanan Mrs. Coulter, kapağı çekti ve altın maymun bakmak için yaklaşıp eğildi.

Sonra şaşkınlık verici bir anda casus-sineğin siyah sureti tenekeden fırlayıp çıktı ve büyük bir hızla maymunun yüzüne çarptı.

Maymun haykırdı, kendini geriye attı. Elbette Mrs. Coulter'ın da canı yanıyordu; o da maymunla birlikte acı ve korkuyla bağırdı ve küçük kurgu mekanizmalı şeytan onun üzerine tırmandı, göğsünden boğazına, yüzüne doğru.

Lyra bir an bile tereddüt etmedi. Pantalaimon kapıya sıçradı, Lyra da hemen onun ardına takıldı, kapıyı koparırcasına açıp hayatında koşmadığı kadar hızla koştu.

"Yangın alarmı!" diye bağırdı Pantalaimon, onun önü sıra uçarken.

Lyra bir sonraki köşede bir düğme gördü, çaresiz yumruğuyla camı kırdı. Yatakhanelere doğru koşmaya devam etti, başka bir alarmı kırdı, sonra bir başkasını daha. İnsanlar koridora çıkmaya, sağa-sola bakınıp yangını aramaya başladı.

O sırada mutfağa yaklaşmıştı ve Pantalaimon aklına hemen bir düşünce getirdi, Lyra hızla içeri girdi. Bir an sonra bütün gaz musluklarını açmış, en yakın ocağa bir kibrit tutmuştu. Sonra bir raftan bir un çuvalı sürükledi, onu bir masanın kenarına savurdu ki patlasın ve havayı beyazla doldursun, çünkü bir alevin yakınında una böyle bir şey yapılırsa patlayacağını duymuştu.

Sonra dışarı fırladı ve son hızla kendi yatakhanesine koştu. Artık koridorlar doluydu: çocuklar, heyecandan kızarmış, oraya buraya koşuyorlardı, kaçmak kelimesi kulaktan kulağa dolaşıyordu. En büyük olanlar giysilerin saklandığı depolara gidiyor, daha küçükleri de yanları sıra sürüklüyorlardı. Yetişkinler her şeyi kontrol etmeye çalışıyor ve hiçbirisi neler olup bittiğini bilmiyordu. Her yerde bağıran, ittiren, ağlayan, itişen insanlar vardı.

Bütün bu süre zarfında Lyra ve Pantalaimon ok gibi yatakhaneye yönelmişler, hızla oraya doğru gidiyorlardı ve tam oraya yaklaşmışlardı ki arkalarında bütün binayı sarsan tok bir patlama meydana geldi.

Diğer kızlar kaçmıştı: oda boştu. Lyra dolabını bir köşeye çekti, üstüne çıktı, kürkleri tavandan çıkardı, eliyle aletiyometreyi arandı. Hâlâ oradaydı. Kürkleri çabucak giydi, kukuletasını öne çekti. Kapıdaki serçe biçimindeki Pantalaimon seslendi:

"Şimdi!"

Dışarı koştu. Şans eseri şimdiden soğuk hava için uygun giysiler bulmuş olan birkaç çocuk koridor boyuna ana girişe doğru koşuyorlardı, onlara katıldı, ter içindeydi kalbi çarpıyordu. Ya kaçacağını, ya öleceğini biliyordu.

Yol kapalıydı. Mutfaktaki yangın hızla büyümüştü ve artık un mu gaz mı, bir şey çatının bir kısmını aşağı indirmişti. İnsanlar yakıcı soğuğa çıkmak için bükülmüş payandalar ve kirişlere tırmanıyorlardı. Kuvvetli bir gaz kokusu vardı. Sonra birincisinden daha yakında ve daha gürültülü olan ikinci patlama geldi. Darbe, birçok insanı yere yıkarken, korku ve acı çığlıkları havayı doldurdu.

Lyra zorlukla doğruldu ve Pantalaimon'un, diğer cin çığlıkları ve kanat çırpışları arasında, "Buradan! Buradan!" diye seslenmesiyle, kendini molozların üstüne çekti. Soluduğu hava donmuştu, çocuklar dışarıda giyilecek giysilerini bulmuş olsalar bari diye ümit etti; doğrusu, istasyondan kaçıp da soğuktan ölmek hiç de hoş olmazdı.

Şimdi sahiden de bir yangın vardı. Gece göğü altındaki çatıya çıktığında, binanın yanındaki büyük bir deliğin kenarlarını yalayan alevleri gördü. Ana girişte çocuklar ve yetişkinlerden oluşan bir kalabalık vardı, ama artık yetişkinler daha endişeliydi, çocuklar da daha fazla korkmuştu: çok, çok daha korkmuş.

"Roger! Roger!" diye seslendi Lyra ve bir baykuşun keskin gözlerine sahip olan Pantalaimon, öterek onu gördüğünü söyledi.

Bir an sonra, birbirlerini bulmuşlardı.

"Hepsine benimle gelmelerini söyle!" diye bağırdı Lyra onun kulağına.

"Gelmezler -hepsi paniğe kapılmış-"

"Onlara kaybolan çocuklara neler yaptıklarını söyle Koca bir bıçakla cinlerini kesiyorlar! Bu akşamüstü neler gördüğünü söyle onlara -serbest bıraktığımız bütün o cinleri! Onlara eğer kaçmazlarsa, başlarına aynı şeyin geleceğini söyle!"

Roger dehşet içinde, ağzı açık kalakaldı, ama daha sonra aklını başına topladı ve en yakındaki tereddütlü çocuklar grubuna koştu. Lyra da aynı

şeyi yaptı ve mesaj gruptan gruba geçerken bazı çocuklar feryat ederek cinlerine korkuyla sıkı sıkıya sarıldı.

"Benimle gelin!" diye haykırdı Lyra. "Yardım geliyor! Açık araziye çıkmamız gerek! Koşun hadi!"

Çocuklar onu duydu ve çizmeleri sepsert olmuş karda pat pat sesler ve gıcırtılar çıkararak Lyra'yı izlediler, kapalı bölmeden ışıkların oluşturduğu yola doğru ilerlediler.

Gerilerinde yetişkinler bağırıyordu, binanın bir başka kısmı çökerken, bir gümbürtü ve tangırtı duyuldu. Kıvılcımlar havaya saçıldı ve alevler, yırtılan kumaşınkine benzer bir sesle yükseldi; ama bunun içinden de başka bir ses duyuldu, korkutacak kadar yakından gelen, vahşi bir ses. Lyra bunu daha önce hiç duymamıştı, ama hemen ne olduğunu anladı: Tatar muhafızların kurt-cinlerinin ulumasıydı bu. Kendini tepeden tırnağa bitkin hissetti, pek çok çocuk korkuyla geri döndü, sendeleyerek durdular, çünkü ileride ilk Tatar muhafız, süratli ama vurulmak bilmez bir koşuyla, tüfeği hazır, yanıbaşında kuvvetle koşan cininin kurşuni siluetiyle, gelmişti.

Sonra bir başkası geldi ve bir başkası. Hepsi yastıklı zırh giymişlerdi ve gözleri yoktu -en azından miğferlerinin kar yarıklarının gerisinde göz namına bir şey görünmüyordu. Görülebilecek gözler, tüfek namlularının yuvarlak siyah uçlarıyla, kurt cinlerin çenelerinden akan salyanın üstünde parıldayan sarı gözlerinden ibaretti.

Lyra durakladı. Bu kurtların ne kadar korkutucu olduğunu hayal bile etmemişti. Ve de Bolvangar'daki insanların büyük tabuyu ne kadar rahatlıkla bozduklarını bildiği için, şimdi bu salyalar damlayan dişlerin düşüncesi onu ürkütüyordu...

Tatarlar, yanlarında kendileri kadar disiplinli ve idmanlı cinleriyle birlikte koşup, ışıklı caddeye giden giriş boyunca tek sıra durdular. Bir dakika sonra ikinci bir sıra olacaktı, çünkü daha da fazlası geliyordu ve onların arkasında daha da vardı. Lyra umutsuzlukla düşündü: çocuklar askerlerle dövüşemez. Oxford Çamuryatakları'nda, tuğla yakıcıların çocuklarına çamur parçaları attıkları savaşlar gibi değildi bu.

Ya da öyleydi belki! Üzerine üzerine gelen bir tuğla yakıcı oğlanın geniş yüzüne nasıl bir avuç dolusu balçık attığını hatırladı. Gözlerini ovuşturup temizlemek için durmuştu, sonra da şehirli çocuklar üstüne atlamıştı.

Lyra o zaman çamurda duruyordu. Şimdi karda duruyordu.

Tıpkı o öğleden sonra yaptığı gibi, ama şimdi ölümüne kararlı, bir tutam kar avuçladı ve en yakındaki askere fırlattı.

"Gözlerine isabet ettirin!" diye bağırdı ve bir tane daha attı.

Diğer çocuklar da ona katıldı, sonra birinin cininin aklına kartopunun yanında bir kırlangıç olarak uçmak ve onu doğrudan doğruya hedefin göz yarıklarına doğru dürtmek geldi -derken hepsi buna katıldı. Birkaç dakika içinde Tatarlar tükürerek ve küfrederek, sıkışmış karı gözlerinin önündeki dar yarıktan elleriyle süpürmeye çalışarak, sendeleye sendeleye dolaşıyorlardı.

"Hadi!" diye bağırdı Lyra ve kendini ışıklı caddeye çıkan kapıya doğru attı.

Çocukların hepsi, onun arkasından atıldılar; kurtların ısırdı ısıracak çenelerinden uzak kaçmaya çalışarak caddeden aşağı, ötedeki onları çağıran açık arazinin karanlığına doğru koşabildiklerince hızlı koştular.

Arkalarından sert bir çığlık yükseldi, bir subay bağırarak emir veriyordu. Onlarca tüfek emniyeti aynı anda açıldı, sonra bir başka çığlık duyuldu ve gergin bir sessizlik çöktü; sadece kaçan çocukların yere vuran ayakları ve soluk soluğa nefes alışları duyuluyordu.

Nişan alıyorlardı. İsabet ettirmemeleri söz konusu değildi.

Ama daha ateş edemeden Tatarlar'dan birinden nefesi kesilmiş gibi bir ses geldi, bir başkasından ise bir şaşkınlık feryadı yükseldi.

Lyra durup dönünce, karda, sırtında gri tüylü bir okla yatan bir adam gördü. Kıvranıyor, kasılıyor, kan tükürüyordu; diğer askerler de oku kim attı diye sağa sola bakmıyordu. Ancak görünürde okçu yoktu.

Sonra bir ok dosdoğru gökyüzünden uçarak geldi ve başka bir adamı başının arkasından vurdu. Adam anında düştü. Subay'ın haykırışıyla, herkes karanlık gökyüzüne baktı.

"Cadılar!" dedi Pantalaimon.

Gerçekten de onlardı: çok yükseklerde, üzerine binip uçtukları bulut-çamı dallarının iğnelerinden hava geçerken çıkan tıslama ve hışırtılar eşliğinde süzülüp gelen, düzensiz, zarif siyah şekiller. Lyra bakarken, biri aniden aşağı yöneldi, bir ok attı: bir adam daha düştü.

Sonra bütün Tatarlar tüfeklerini havaya kaldırıp karanlığa alev saçtılar, hiçliğe, gölgelere, bulutlara ateş ettiler ve gittikçe üzerlerine daha fazla ok yağdı.

Ama komutayı elinde bulunduran subay çocukların neredeyse uzaklaşmış olduklarını görünce bir mangaya arkalarından gitmelerini emretti. Çocukların bazıları çığlık attı. Ve sonra da daha fazlası çığlık attı, artık ilerlemiyor, şaşkınlık içinde geri dönüyorlardı, ışıklı caddenin gerisindeki karanlıktan üstlerine atlayan canavarca şekil onları dehşete düşürmüştü.

"Iorek Byrnison!" diye bağırdı Lyra, göğsü sevinçten neredeyse çatlayarak.

Saldırı halindeki zırhlı ayı, ona ivme veren kendi ağırlığı dışındaki herhangi bir ağırlığın bilincinde değil gibiydi. Neredeyse flu halde, Lyra'nın yanından hızla geçti, Tatarlar'a cepheden bindirdi ve askerleri, cinleri, tüfekleri dört bir yana savurdu. Sonra durdu, çevik bir atletik güçle şimşek gibi döndü ve ona en yakın olan muhafızlara, iki yana birer tane olmak üzere iki müthiş darbe vurdu.

Bir kurt cin şimşek gibi üzerine atladı: Iorek dişi kurdu havada biçti, içinden parlak bir ateş fışkıran kurt karlara düştü ve tıslayıp uluduktan sonra yok oldu. İnsanı da aynı anda öldü.

Bu çifte saldırı karşısında Tatar subay tereddüt etmedi. Bağırarak verilmiş bir dizi emrin ardından adamlar ikiye bölündü: biri cadıları uzak tutmak, daha çok sayıda askerden oluşan bölüm de ayıyı alt etmek üzere. Askerler muhteşem bir cesarete sahipti. Dörtlü gruplar halinde tek dizlerinin üstüne çöktüler ve sanki atış poligonundaymış gibi tüfeklerini ateşlediler, Iorek'in heybetli cüssesi onlara doğru atılırken yerlerinden bir santim bile kıpırdamadılar. Bir an sonra ölmüşlerdi.

Iorek yeniden saldırdı, bir yana döndü, biçti, hırladı, ezdi; bu sırada kurşunlar eşekarısı ya da sinekmişçesine etrafında uçuşuyordu, ona hiç mi hiç zararları olmuyordu. Lyra çocukları ilerlemeye, ışıkların ötesindeki karanlığa gitmeye teşvik etti. Uzaklaşmalıydılar, çünkü Tatarlar ne kadar tehlikeli olursa olsun, Bolvangar'daki yetişkinler daha da tehlikeliydi.

Bu yüzden de çocukları harekete geçirmek için seslendi, çağırdı, itekledi. Arkalarındaki ışıklar kara uzun gölgeler düşürmeye başladığında Lyra kalbinin kutup gecesinin koyu karanlığına ve temiz soğuğuna doğru sevgiyle uzandığını; tıpkı şimdi kendi süratinden zevk duyan bir yabani tavşan olmuş Pantalaimon'un yaptığı gibi onu sevmek için ileri doğru atıldığını hissetti. "Nereye gidiyoruz?" dedi biri.

"Burada kardan başka bir şey yok!"

"Bir kurtarma ekibi geliyor," dedi Lyra onlara. "Elli ya da daha fazla çingan var. Bahse girerim, sizlerin de akrabalarınız vardır. Bir çocuk kaybeden bütün çingan aileler birini gönderdi."
"Ben çingan değilim," dedi bir oğlan.
"Fark etmez. Gene de seni alıp götürürler."
"Nereye?" dedi biri, ters ters.
"Eve," dedi Lyra. "Buraya bunun için geldim, sizi kurtarmaya, çinganları da sizi eve götürsünler diye buraya getirdim. Biraz daha gidersek buluruz onları. Ayı onların yanındaydı, çok uzakta olamazlar."
"O ayıyı gördün mü?" diyordu bir oğlan. "O cini ortadan biçtiğinde - adam da biri kalbini çıkarmış gibi hemencecik oluverdi!"
"Cinlerin öldürülebildiğini bilmiyordum," dedi bir başkası.
Şimdi hepsi konuşuyordu; heyecan ve rahatlama, herkesin dilini çözmüştü. Konuşmalarının da bir sakıncası yoktu, yeter ki ilerlemeyi sürdürsünler.
"Doğru mu," diye sordu bir kız, "orada o söylenenleri sahiden yapıyorlar mı?"
"Evet," dedi Lyra. "Birini cini olmadan göreceğim aklımdan bile geçmezdi. Ama buraya gelirken bu cinsiz küçük oğlanı tek başına bulduk. Boyuna cinini istiyordu, nerede diyordu, beni bulacak mı? Adı Tony Makarios'tu."
"Onu tanıyorum!" dedi biri, diğerleri de ona katıldı. "Evet, onu alıp götürdüler, bir hafta oldu... "
"Eh işte, cinini kesip almışlar," dedi Lyra, onları nasıl etkileyeceğini bilerek. "Onu bulmamızdan az sonra öldü. Kesip aldıkları bütün cinleri, orada, gerideki bir kare binada kafeslerde saklamışlar."
"Doğru," dedi Roger. "Lyra da yangın alarmı sırasında onları dışarı saldı."
Billy Costa, "Evet, gördüm onları!" dedi. "Önce ne olduklarını anlamadım ama o kazla birlikte uçtuklarını gördüm."
"Ama niye yapıyorlar ki bunu?" diye sordu bir oğlan.
"Niye insanların cinlerini kesip alıyorlar? İşkence bu! Niye yapıyorlar?"
"Toz," diye önerdi biri, kendinden emin olmaksızın.
Ama oğlan küçümseyerek güldü. "Tozmuş!" dedi. "Yok, öyle şey! Bunu uydurdular! Ben buna inanmıyorum."
"Hey," dedi biri, "zepline neler oluyor, bakın!"

Hepsi geriye baktı. Göz kamaştırıcı ışıkların ötesinde kavganın hâlâ sürdüğü yerde, havagemisinin uzun gövdesi artık bağlama direğinde serbestçe süzülmüyordu- bağlı olmayan ucu aşağı sarkmıştı, arkasında da bir küre yükseliyordu-

"Lee Scoresby'nin balonu!" diye bağırdı Lyra ve eldivenli ellerini sevinçle çırptı.

Diğer çocuklar şaşıp kalmışlardı. Lyra onları ileri doğru güderken, aeronotun nasıl olup da balonunu bu kadar uzağa getirdiğini merak ediyordu. Ne yaptığı ortadaydı, iyi de bir fikirdi, balonunu onların gazıyla doldurmak, onların gazını alıp kaçarak arkalarından gelmelerini önlemek.

"Hadi, kımıldayın, yoksa donarsınız," dedi Lyra, çünkü çocukların bazıları soğukta titriyor, inliyordu ve cinleri de ince tiz seslerle ağlıyordu.

Pantalaimon bunu sinir bozucu buldu ve bir kutup porsuğu olarak bir kızın, omuzuna uzanmış hafiften hafiften mızıldayan sincap cinini tersledi.

"Paltosunun içine gir! Kendini büyüt, onu da ısıt!" diye hırladı ve kızın korkan cini, hemen kömür-ipeğinden anorağın içine süzüldü.

Ancak mesele, kömür ipeğinin normal kürk kadar sıcak olmayışıydı, içi boş kömür-ipek elyaflarla ne kadar doldurulmuş olursa olsun. Çocukların bazıları öyle kat kat giyinmişti ki yürüyen mantarlara benziyorlardı, ama giysileri soğuktan çok uzaktaki fabrikalar ve laboratuvarlarda yapılmıştı, soğukla gerçek anlamda başa çıkamıyorlardı. Lyra'nın kürkü lime lime görünüyor ve pis kokuyordu ama sıcağı içeride tutuyordu.

"Çinganları hemen bulmazsak, dayanamayacaklar," diye fısıldadı Pantalaimon'a.

Cini de ona, "Öyleyse onları hareket halinde tut," dedi. "Yere uzanırlarsa bittiler demektir. Farder Coram'ın ne dediğini biliyorsun... "

Farder Coram Lyra'ya Kuzey'e yaptığı seyahatlere ilişkin pek çok hikaye anlatmıştı; Mrs. Coulter da -tabii, onunkiler doğruysa. Ama ikisi de bir nokta hakkında açık konuşmuşlardı, hep ilerlemeye devam etmen gerekiyordu.

"Ne kadar gitmemiz gerek?" dedi küçük oğlan.

Bir kız, "Bizi ölelim diye burada yürütüyor," dedi.

"Orada olacağıma burada olurum, daha iyi," dedi biri.

"Ben olmam! İstasyon sıcak. Yiyecek var, sıcak içecekler var, her şey var."

"Ama yangın da var!"

"Burada ne yapacağız biz? Bahse girerim açlıktan öleceğiz..."

Lyra'nın zihni, cadılar gibi süratli ve dokunulmaz biçimde uçan karanlık sorularla doluydu ve bir yerlerde, erişebildiği yerin az ötesinde, hiç anlamadığı bir görkem ve heyecan vardı.

Ama bu onun kuvvetini artırdı ve kızlardan birini bir kar yığınının içinden çekip kaldırdı, ayak sürüyen bir oğlanı itti ve hepsine seslendi: "Yürümeye devam edin. Ayının izinden gidin! O çinganlarla geldi, ayakizleri de bizi çinganların olduğu yere götürecek. Yürüyün, yeter!"

Büyük büyük kar taneleri düşmeye başlamıştı. Çok geçmeden Iorek Byrnison'un izlerini tamamen örteceklerdi. Şimdi Bolvangar ışıklarını göremedikleri, ateşin parıltısı da solgun bir ışıltı halini aldığı için, tek ışık karla kaplı yerin hafif parlaklığından geliyordu. Kara bulutlar gökyüzünü örtmüştü, ay da yoktu, da; ancak çocuklar dikkatle baktıkları zaman Iorek Byrnison'un karda açtığı derin izleri seçebiliyorlardı. Lyra gerektiği zaman teşvik etti, zorbaca davrandı, vurdu, yarı yarıya taşıdı, küfretti, itti, sürükledi, şefkatle kaldırdı ve Pantalaimon (her çocuğun cininin durumuna bakarak) ona her seferinde neyin gerekli olduğunu söyledi.

Onları oraya götüreceğim, deyip duruyordu kendi kendine. Onları almaya geldim ve lanet olsun, götüreceğim.

Roger da onun yaptıklarını yapıyordu, Billy Costa ise, gözleri çoğundan keskin olduğu için, önden gidiyordu.

Çok geçmeden kar öylesine yoğunlaşmıştı ki, kaybolmamak için birbirlerine tutunmak zorunda kaldılar ve Lyra, belki diye düşündü, birbirimizin yanında yatıp öylece ısınsak... Karda çukurlar kazsak...

Bir şeyler duyuyordu. Bir yerlerde bir motorun hırıltısı vardı; bir zeplinin ağır gümbürtüsü gibi değil de, bir eşekarısının vızıltısı gibisinden, daha tiz bir şey. Bir duyuluyor, bir kayboluyordu.

Ve ulumalar... Köpekler mi? Kızak köpekleri? O da uzaktan geliyordu, emin olmak zordu, milyonlarca kar tanesiyle üstü örtülmüş, hafifçe üfüren rüzgar esintileriyle bir oraya bir buraya savruluyordu. Çinganların kızak köpekleri olabilirdi ya da tundranın yabani ruhları, hatta kayıp çocukları için ağlayan o özgür bırakılmış cinler...

Bir şeyler görüyordu... Karda ışık yoktu, değil mi? Onlar da hayal olmalıydı... Ya da belki bir daire çizmişlerdi ve sendeleye sendeleye gene Bolvangar'a gidiyorlardı.

Ama bunlar küçük sarı fener ışınlarıydı, anbarik ışıkların beyaz parıltısı değil. Ve hareket ediyorlardı, ulumalar daha da yakından geliyordu. Uyuyakalıp kalmadığını doğru dürüst anlayamadan, Lyra tanıdıklar arasında buldu kendini, kürklü erkekler onu havaya kaldırıyordu:

John Faa'nın güçlü kolu onu tuttuğu gibi yerden uzaklaştırmıştı ve Farder Coram sevinçle gülüyordu; tipide görebildiği her yerde çinganlar çocukları kızaklara koyuyor, kürklerle örtüyor, onlara çiğnemeleri için fok eti veriyordu. Ve Tony Costa oradaydı, Billy'ye sarılıyor, sonra yavaşça yumrukluyor, ardından gene sarılıyor ve keyfinden onu sarsıyordu. Ve Roger...

"Roger bizimle geliyor," dedi Farder Coram'a. "İlk başta almak için geldiğim oydu. Sonunda Jordan'a gideceğiz. O gürültü de neyin nesi-"

Gene o hırıldamaydı, o motor, normalinden on bin kat büyük, çıldırmış bir casus-sinek gibi.

Aniden bir darbe onu yere serdi ve Pantalaimon onu savunamadı, çünkü altın maymun-

Mrs. Coulter-

Altın maymun Pantalaimon'la güreşiyor, onu ısırıyor tırmalıyordu. Pantalaimon ise o kadar çok şekil değiştiriyordu ki, onu görmek zordu; o da dövüşüyordu: sokuyor, yırtıyor, parçalıyordu. Kürkler içindeki yüzü çok yoğun duygularla parlayan Mrs. Coulter ise, Lyra'yı motorlu bir kızağın arka tarafına sürüklüyordu. Lyra da cini gibi var gücüyle mücadele ediyordu. Kar öyle şiddetle yağıyordu ki, kendi küçük tipileri içinde tecrit olmuş gibiydiler, kızağın anbarik ışıkları da sadece birkaç parmak ötedeki anafor gibi dönen büyük kar tanelerini gösteriyordu.

"İmdat!" diye haykırdı Lyra, gözleri kör eden karda oracıkta olan ve hiçbir şey görmeyen çinganlara. "Yardım edin! Farder Coram! Lord Faa! Ah, Tanrım, yardım edin!"

Mrs. Coulter tiz bir feryatla, Kuzey Tatarları'nın dilinde bir buyruk verdi. Kar dönerek açıldı ve oradaydılar; kurt cinleri yanlarında hırlayan, tüfekli bir manga. Komutanları Mrs. Coulter'ın mücadele ettiğini görünce Lyra'yı, sanki oyuncak bebekmiş gibi tek eliyle yakalayıp kızağa attı, Lyra da orada afallamış, sersemlemiş halde kalakaldı.

Çinganlar neler olup bittiğini anlayınca bir tüfek patladı, sonra bir diğeri. Ama göremediğiniz hedeflere ateş etmek, hele kendi tarafınızdan olanları da göremiyorsanız, tehlikelidir. Şimdi kızağın çevresinde sıkışık bir grup

oluşturmuş olan Tatarlar, gönüllerine göre kara ateş etmekte serbestti, çinganlar ise Lyra'yı vurma korkusuyla karşılık veremiyordu.

Ah, ne büyük hayalkırıklığı duyuyordu! Hem de ne yorgunluk!

Hâlâ sersemlemiş halde, başı çınlayarak kendini yukarı çekti ve Pantalaimon'un hâlâ çaresizce maymunla dövüşmeyi sürdürdüğünü gördü; kutup porsuğu dişleri altın bir kola sıkı sıkıya geçmişti, artık değişmiyordu ama amansızca tutunuyordu. Ya o kimdi? Roger değildi, değil mi?

Evet, Roger'dı, yumrukları ve ayaklarıyla Mrs. Coulter'a vuruyor, başını onun başına çarpıyordu, ama bir sineği savuşturan biri gibi ona kuvvetle vuran bir Tatar tarafından yere çalındı. Şimdi her şey bir görüntü oyunu halini almıştı: beyaz, siyah, hızla gözlerinin önünden geçen yeşil kanatlar, dağınık gölgeler, uçuşan ışıklar-

Büyük bir girdap yerden yığınla kar kaldırıp kenara fırlattı ve Iorek Byrnison, metale çarpan metalin çıkardığı tangırtılar ve gacırtılarla, boş kalan alana atladı. Bir an sonra o koca çeneler sağı solu ısırmış, bir pençe zırhlı bir göğsü açmıştı; beyaz dişler, kara demir, kırmızı ıslak kürk- Derken bir şey onu kuvvetle yukarı kaldırdı, Lyra Roger'ı da yakalamış, onu Mrs. Coulter'ın ellerinden çekip almıştı ve sıkıca tutuyordu. Çocukların ikisinin de cinleri, etraflarını daha büyük bir hareketlilik sararken hayretle çırpman tiz sesli birer kuştu şimdi. Lyra yanında, havada bir cadı gördü: yükseklerdeki o zarif düzensiz kara gölgelerden biriydi, ancak şimdi dokunulacak kadar yakındı. Ve cadının çıplak ellerinde bir yay vardı, çıplak soluk kollarını (bu dondurucu havada!) kullanarak yayı çekti, sonra da sadece bir metre ötedeki zırhlı ve karanlık bir Tatar kukuletasının göz yarığına bir ok atıverdi.

Ve hızla giden ok içeri girdi, yarısı da arkadan çıktı, adamın kurt cini daha toprağa erişemeden, sıçramasının ortasında yok oldu.

Yukarı! Lyra ve Roger havalara sürüklendiler ve kendilerini giderek zayıflayan parmaklarla bir bulut çamı dalma tutunurken buldular; dalın üzerinde genç bir cadı dengeli bir zerafetle, yay gibi gergin oturuyordu. Sonra cadı sola eğildi, orada giderek yaklaşan koca bir karaltı belirdi ve yer göründü.

Lee Scoresby'nin balonunun sepetinin yanında kara devrilircesine indiler.

"Atla içeri," diye seslendi Teksaslı, "ve tabii, arkadaşını da getir. O ayıyı gördün mü?"

Lyra üç cadının, gaz torbasının havaya yükselme eğilimini demirleyen, bir kayanın etrafına dolanmış bir halatı tuttuklarını gördü.

"Gir içeri!" diye haykırdı Roger'a ve sepetin deri kaplı kenarının üstünden tırmanıp, içerideki karlı yığına düştü. Bir an sonra Roger da tepesine düşmüştü, ardından kükreme ile hırlama arasında güçlü bir ses yeri göğü sarstı.

"Hadi, Iorek! Binsene, azizim!" diye haykırdı Lee Scoresby ve ayı, hasırların ve eğilen tahtaların çıkardığı korku uyandırıcı gıcırtının arasında, yandan içeri girdi.

O anda aeronot kolunu indirerek işaret verdi, cadılar da halatı bıraktı.

Balon hemen yükseldi ve Lyra'nın inanmakta zorluk çektiği bir hızla yukarı, karla yoğunlaşmış havaya süzüldü. Bir an sonra yer sisler içinde kaybolmuştu ve gittikçe daha büyük bir hızla yükseldiler, Lyra hiçbir roketin toprağı bunca çabuk terk edebileceğini sanmazdı. Sepetin zemininde, ivmenin basıncıyla, Roger'a sarılmış olarak yattı.

Lee Scoresby alkış tutuyor, gülüyor, vahşi Teksas sevinç çığlıkları atıyordu; Iorek Byrnison sakin sakin zırhını çözüyor, bütün bağlantılara ustalıkla tırnağını takıp hepsini açıyor, sonra da ayrı ayrı parçaları bir yığın halinde topluyordu. Dışarıda bir yerlerde, bulut çamı iğneleriyle cadı giysilerine çarpıp içlerinden geçen havanın çıkardığı hışırtılar, cadıların onlara bu yükseklikte de refakat ettiğini gösteriyordu.

Yavaş yavaş Lyra'nın nefesi, dengesi ve kalp atışları normale döndü. Doğrulup etrafa baktı.

Sepet sandığından çok daha büyüktü. Kenarlara felsefe aletleri dizilmişti, ayrıca kürk yığınları, şişelenmiş hava ve içinden geçtikleri yoğun siste seçilmeyecek kadar küçük ya da kafa karıştırıcı olan bir sürü şey vardı "Bu bir bulut mu?" diye sordu.

"Elbette. Arkadaşın buzdan bir sarkıta dönmeden onu kürke sar. Burası soğuk ama daha da soğuk olacak."

"Bizi nasıl buldunuz?"

"Cadılar. Seninle konuşmak isteyen bir cadı hanım var. Buluttan kurtulunca yönümüzü tayin ederiz, sonra da oturup sohbet edebiliriz."

"Iorek," dedi Lyra, "geldiğin için sağ ol."

Ayı homurdandı, kürkündeki kanı yalamak için yerleşti. Onun ağırlığı yüzünden sepet bir yana yatıyordu ama önemi yoktu. Roger ihtiyatlı görünse de Iorek Byrnison onu ancak bir kar tanesi kadar fark etmiş

görünüyordu. Lyra sepetin ayaktayken ancak çenesinin altına gelen kenarına yapışarak ve anafor gibi dönen buluta faltaşı gibi açılmış gözlerle bakarak kendini oyaladı.

Balon sadece birkaç saniye sonra bulutun içinden tamamen çıkmıştı, gene hızla yükselerek semalara doğru süzüldü.

Ne manzara ama!

Balon tam üstlerinde şişip muazzam bir eğri oluşturmuştu. Yukarıda ve ileride Aurora parıldıyordu, şimdiye kadar gördüğünden çok daha parlak ve görkemliydi.

Her yerdeydi, ya da hemen hemen her yerde, onlar da adeta onun bir parçasıydılar. Büyük parlak şeritler çırpan melek kanatları gibi titreyip açılıyordu; ışıklı görkem çağlayanları, görünmez kayalıklardan aşağı, anafor gibi dönen havuzlara dökülüyor ya da koskocaman şelaleler gibi asılı duruyorlardı.

Lyra bunlar karşısında soluğunu tuttu ve sonra da aşağı bakınca neredeyse aynı derecede harikulade bir manzaraya tanık oldu.

Gözün görebildiğince, her yönde ufka kadar, beyazlıktan oluşan bir deniz aralıksız uzanıyordu. Orada burada yumuşak zirveler ya da buhardan ibaret yarlar açılıyordu ama büyük kısmı katı bir buz kitlesini andırıyordu.

Ve bunun içinden birli, ikili ya da daha büyük gruplarda küçük siyah gölgeler yükseliyordu; onca zerafete sahip o düzensiz şekiller, bulut çamından dallarına binmiş cadılar.

Hiçbir çaba harcamadan, hızla yukarı, balona doğru uçuyor, yön tayin etmek için bir şu yana bir bu yana yatıyorlardı. Ve içlerinden biri, Lyra'yı Mrs. Coulter'dan kurtaran okçu, dosdoğru sepetin yanında uçtu, Lyra da onu ilk kez açıkça gördü.

Gençti -Mrs. Coulter'dan daha genç ve sarışın, parlak yeşil gözlü; bütün cadılar gibi siyah ipek şeritler vardı sırtında, ama kürkü, kukuletası ya da eldiveni yoktu. Soğuğu hiç hissetmiyor gibiydi. Alnında kırmızı küçük çiçeklerden basit bir zincir vardı. Bulut çamı dalına, sanki atmış gibi biniyordu, Lyra'nın şaşkınlık dolu bakışından bir metre kadar ötede onun dizginlerini çekti sanki. "Lyra?"

"Evet! Siz de Serafina Pekkala mısınız?"

"Benim."

Lyra Farder Coram'ın onu niye sevdiğini, bu sevginin niye onun kalbini kırdığını anlayabiliyordu, bunların ikisini de daha az önce bilmiyor olsa

bile. Farder Coram yaşlanıyordu; güçsüz düşmüş ihtiyar bir adamdı; o ise kuşaklarca genç olacaktı.

"Sembol okuyucu sende mi?" dedi Cadı. Sesi Aurora'nın tiz yabani şarkısını öyle andırıyordu ki, Lyra onun tatlı sesini dinlemekten az daha ne demek istediğini anlamayacaktı.

"Evet. Cebimde, emniyette."

Büyük kanat çırpışları birinin daha geldiğini haber verdi, çok geçmeden de yeni gelen, Serafina Pekkala'nın yanı sıra kayarcasına uçuyordu: cadının kurşuni renkteki erkek kaz ciniydi bu. Kısaca konuştu, sonra yönünü değiştirerek, yükselmeye devam eden balonun etrafında geniş bir daire çizdi.

"Çinganlar Bolvangar'ı harap etmiş," dedi Serafina Pekkala. "Yirmi iki muhafızı ve personelden dokuz kişiyi öldürmüşler, halen ayakta duran binaların her bölümünü ateşe vermişler. Tamamen yok edeceklermiş."

"Ya Mrs. Coulter?"

"Ondan iz yok."

"Peki ya çocuklar? Çocukların hepsi emniyette mi?"

"Her biri. Hepsi emniyette."

Yabani bir çığlık attı ve diğer cadılar daireler çizerek balona doğru uçtular.

"Mr. Scoresby," dedi. "Halat, lütfen."

"Hanımefendi, minnettarım. Hâlâ yükseliyoruz. Sanırım bir müddet daha yukarı çıkmayı sürdürürüz. Bizi kuzeye çekmek için sizden kaç kişi gerekir?"

Cadı sadece, "Güçlüyüz," dedi.

Lee Scoresby, gaz torbasının üstünden uzanan ve sepetin asılı olduğu halatları bir araya toplayan deri kaplı demir halkaya sağlam bir halatı geçiriyordu. Sıkıca tutturunca, halatın serbest ucunu dışarı fırlattı, birden altı cadı ona doğru hızla geldi, yakaladı ve bulut çamı dallarını Kuzey Yıldızı'na doğru yönelterek çekmeye başladılar.

Balon o yönde hareket etmeye başlayınca, Pantalaimon bir deniz kırlangıcı olarak sepetin kenarına tünemeye geldi. Roger'ın cini de bakmaya çıktı, ama hemen gerisin geri içeri süründü, çünkü Roger mışıl mışıl uyuyordu. Tıpkı Iorek Byrnison gibi. Sadece Lee Scoresby uyanıktı, sakin sakin ince bir puroyu çiğniyor ve aletlerini gözlüyordu.

"Ee, Lyra," dedi Serafina Pekkala. "Lord Asriel'e niye gittiğini biliyor musun?"

Lyra şaşırmıştı. "Ona aletiyometreyi götürmek için, tabii!" dedi.

Bu soru üzerinde daha önce hiç düşünmemişti; besbelliydi. Sonra onu harekete geçiren ilk nedeni hatırladı, o kadar geride kalmıştı ki neredeyse unutmuştu.

"Ya da... Kaçmasına yardımcı olmak için. Evet, bu işte. Oradan çıkmasına yardım edeceğiz."

Ama bunu söylediği anda kulağına saçma göründü Svalbard'dan kaçmak ha? İmkansız!

"Hiç değilse, denemek için," diye yiğitçe ekledi. "Niye?"

"Sanırım sana anlatmam gereken şeyler var," dedi Serafina Pekkala.

"Toz hakkında mı?" Lyra'nın öğrenmek istediği ilk şey buydu.

"Evet, o ve başka şeyler hakkında. Ama şimdi yorgunsun ve uzun bir uçuş olacak. Sen uyanınca konuşuruz."

Lyra esnedi. Çene çatlatan, akciğer patlatan bir esnemeydi, hemen hemen bir dakika sürdü, ya da ona öyle geldi ve Lyra ne kadar mücadele ederse etsin, uykunun gelişini önleyemiyordu. Serafina Pekkala sepetin kenarı üzerinden bir elini uzatarak onun gözlerine dokundu ve Lyra zemine çöktü, Pantalaimon kanat çırpıp yanına geldi, değişip ermin oldu, kızın boynundaki uyuma yerine sokuldu.

Cadı, kuzeye, Svalbard'a doğru giderlerken dalını sepetin yanında sabit bir hıza oturttu.

BÖLÜM ÜÇ

SVALBARD

18

Sis ve Buz

Lee Scoresby, Lyra'nın üzerine birtakım kürkler yerleştirdi. Kız Roger'a iyice sokuldu, balon Kutba doğru giderken birlikte uyudular. Aeronot zaman zaman aletlerini kontrol ediyor, alev alan hidrojen bunca yakın olduğu için asla yakmayacağı puroyu çiğniyor ve kendi kürklerine daha da fazla gömülüyordu.

Birkaç dakika sonra, "Bu küçük kız hayli önemli, öyle mi?" diye sordu.

"Kendisinin bileceğinden çok daha fazla," dedi Serafina Pekkala.

"Yani bu, fazlaca silahlı kovalamaca olacağı anlamına mı geliyor? Anlıyorsunuz ya, hayatını kazanması gereken pratik bir adam olarak konuşuyorum. Önceden bir tazminat üzerinde anlaşmaksızın vurulmayı ya da delik deşik edilmeyi göze alamam. Bu seferin düzeyini düşürmeye çalışmıyorum, bana inanın, hanımefendi. Ancak John Faa ile çinganlan bana zamanımı ve becerimi, bir de balonun normal aşınmasını karşılayacak kadar bir ücret ödediler, hepsi bu. Savaş sigortasını içermiyor. Ve bakın size söyleyeyim, hanımefendi, Iorek Byrnison'u Svalbard'a indirdiğimiz an, bu eylem bir savaş nedeni sayılacak."

Bir parça dumanyaprağını kasıtlı olarak aşağı tükürdü

"Yani, kargaşa ve karışıklık cinsinden neler bekleyebileceğimizi bilmek isterim," diye bitirdi.

"Çarpışmalar olabilir," dedi Serafina Pekkala. "Ama siz daha önce de çarpıştınız."

"Tabii, ücretim ödendiğinde. Ama gerçek şu ki ben bunu basit bir nakliye mukavelesi sandım, ona göre ücret istedim. Ve şimdi de, aşağıdaki o küçük çatışmanın ardından merak ediyorum, acaba nakil sorumluluğum nereye kadar uzanıyor diye. Acaba diyorum, hayatımı ve donanımımı, örneğin ayılar arasındaki bir savaş için riske atmam mı gerekecek? Ya da bu küçük çocuğun Svalbard'da, Bolvangar'dakiler kadar ateşli düşmanları var mı? Bütün bunları da sadece muhabbet olsun diye söylüyorum."

"Mr. Scoresby," dedi cadı. "Keşke sorunuza cevap verebilseydim. Sadece şunu söyleyebilirim ki biz hepimiz, insanlar, cadılar, ayılar zaten savaş halindeyiz, hepimiz bunu bilmesek de. Svalbard'da tehlikeyle karşılaşsanız da, zarar görmeksizin uçup gitseniz de siz bir ersiniz, silahaltında, bir asker."

"Eh, bu bana biraz düşüncesizce görünüyor. Bana öyle geliyor ki bir adamın silahlanıp silahlanmama konusunda bir seçme şansı olmalı."

"Bu konuda da, doğup doğmayacağımız konusundakinden fazla bir seçme şansımız yok."

"Ah, ama ben seçme şansını severim," dedi Scoresby. "Yapacağım işleri, gideceğim yerleri, yiyeceğim yemekleri, oturup birlikte sohbet edeceğim dostları seçmeyi severim. Siz de ayda yılda bir seçme şansım olsaydı demez misiniz?"

Serafina Pekkala düşündü ve sonra dedi ki. "Belki de seçme şansıyla aynı şeyi kastetmiyoruz, Mr Scoresby. Cadılar hiçbir şeye sahip değildir, bu yüzden de mal muhafaza etmekle ya da kâr etmekle ilgilenmeyiz; bir şeyle öbür şey arasında seçim yapmaya gelince, birkaç yüz yıl yaşayınca her fırsatın yeniden karşınıza çıkacağını bilirsiniz. Farklı ihtiyaçlarımız var. Sizin balonunuzu tamir etmeniz, iyi durumda tutmanız şart ve bu da hem zaman gerektiriyor, hem başınıza iş açıyor, bunu anlayabiliyorum; ama bizim uçmamız için gereken tek şey, bir bulut çamından bir dal koparmaktır; hangisi olsa olur, geriye de bir sürü dal kalır. Üşümeyiz, onun için de sıcak giysilere ihtiyacımız yok. Yardımlaşma dışında değiş-tokuş vasıtamız yoktur. Bir cadının bir şeye ihtiyacı olursa, başka bir cadı bunu ona verir. Eğer katılınıcak bir savaş varsa, maliyeti savaşmanın doğru olup olmadığına karar verirken dikkate alacağımız bir etken olarak görmeyiz. Şeref duygumuz da yoktur, örneğin ayılarda olduğu gibi. Bir ayıya hakaret etmek, ölümcül bir iştir. Bizim için ise... anlaşılamaz. Bir cadıya nasıl hakaret edersiniz? Etseniz ne fark eder?"

"Bakın, bu noktada aynı fikirdeyiz. Sopayla taşla saldıranın kırarım kemiklerini, ama hakaret kavgaya değmez. Ama hanımefendi, içinde bulunduğum çıkmazı anlıyorsunuz umarım. Ben basit bir aeronotum ve ömrümü huzur içinde sona erdirmek isterim. Küçük bir çiftlik alayım, birkaç baş sığır, birkaç at... Öyle şaşaalı şeyler değil, fark etmişsinizdir. Saraylar ya da köleler ya da öbek öbek altın istemiyorum. Sadece adaçayları üzerinde akşam rüzgarı, bir sigar, bir bardak da burbon. Şimdi

mesele şu ki, bu pahalıya patlıyor. Ben de para karşılığı uçuyorum, her iş bittiğinde Wells Fargo Bank'a biraz altın yolluyorum ve yeterince altınım olduğunda, hanımefendi, bu balonu satacağım, Port Galveston'a giden bir buharlı gemide kendime yer ayırtacağım ve bir daha asla toprağı terk etmeyeceğim."

"Aramızda bir fark daha var, Mr Scoresby. Bir cadı nasıl solumaktan vazgeçmezse, uçmaktan da vazgeçmez.

Uçmak, tam anlamıyla kendimiz olmak demektir."

"Bunu anlıyorum, hanımefendi ve size imreniyorum; ama ben sizin tatmin olma kaynaklarınıza sahip değilim. Uçmak benim için bir iş, ben de sadece bir teknisyenim. Bir gaz motorunda sübapları ayarlıyor ya da anbarik devreler de çekiyor olabilirdim. Ama bunu ben seçtim, anlıyorsunuz ya? Kendi özgür seçimimdi. Bunun için de bana hakkında hiçbir şey söylenmemiş bu savaş fikrini biraz tedirgin edici buluyorum."

"Iorek Byrnison'ın kralıyla kavgası da bunun bir parçası," dedi cadı. "Onda bir rol oynamak bu çocuğun kaderinde yazılı."

"Kaderden sanki" dedi adam, "sabitmiş gibi söz ediyorsunuz. Bunu da, hakkında hiçbir şey bilmeden dahil edildiğim bir savaştan daha fazla sevdiğimden emin değilim. Pardon ama benim özgür iradem nerede? Hem bu çocuk bana, şimdiye kadar rastladığım herkesten daha fazla özgür iradeye sahipmiş gibi görünüyor. Bana onun sadece değiştiremeyeceği bir güzergah üzerinde gitmek için kurulmuş bir tür oyuncak mı olduğunu söylüyorsunuz?"

"Hepimiz kadere tabiyiz, ama hepimiz sanki değilmişiz gibi hareket etmeliyiz," dedi cadı, "yoksa umutsuzluktan ölürüz. Bu çocuğa ilişkin olarak tuhaf bir kehanet var: kaderin sonunu getirmek, onun kaderinde yazılı.

Ancak bunu, ne yaptığını bilmeden yapmalı, sanki bunu yapmak kaderi değilmiş de tabiatıymış gibi. Ne yapması gerektiği söylenirse bu her şeyin sonu olur; ölüm bütün dünyalara yayılır; umutsuzluğun zaferi olur bu, sonsuza dek. Evrenler kör ve düşünceden, duygudan, hayattan yoksun, birbirine bağlanmış makinelerden ibaret hale gelir... "

Eğilip, uyuyan yüzünde (kukuletasının altından göründüğü kadarıyla) inatçı küçük bir kaş çatışı olan Lyra'ya baktılar.

"Sanırım bir parçası bunu biliyor," dedi aeronot. "En azından, buna hazırmış gibi görünüyor. Peki ya küçük oğlan? Onu gerideki o ifritlerden

kurtarmak için onca yolu geldiğini biliyorsunuz, değil mi? Oyun arkadaşıymışlar, Oxford'da mı ne? Bunu biliyor muydunuz?"

"Evet, biliyordum. Lyra muazzam değerde bir şey taşıyor ve göründüğü kadarıyla kader tanrıçaları bunu babasına götürsün diye onu haberci olarak kullanıyor. Bu yüzden de arkadaşını bulmak için bunca yolu geldi, ama oğlanın Kuzey'e, onu izlesin de babasına bir şey getirsin diye kader tanrıçaları tarafından getirildiğini bilmiyordu."

"Demek siz durumu böyle okuyorsunuz, ha?"

Serafina Pekkala ilk kez kendinden emin görünmedi.

"Öyle görünüyor... Ama karanlığı okuyamayız, Mr. Scoresby. Hatalı olmam gayet mümkün."

"Peki sizi bu işe karıştıran nedir, sorabilir miyim?"

"Bolvangar'da her ne yapıyor idiyseler bunun yanlış olduğunu bütün kalbimizle hissediyorduk. Lyra onların düşmanı; bu yüzden de biz onun dostlarıyız. Bundan daha açık göremiyoruz. Ama bir de klanımın çingan halkı ile Farder Coram'ın hayatımı kurtarışına kadar uzanan dostluğu var. Bunu onların arzusu üzerine yapıyoruz. Ve onların da Lord Asriel'e minnet borçları var."

"Anlıyorum. Demek ki balonu Svalbard'a çinganların hatırı için çekiyorsunuz. Peki bu dostluk, bizi geriye çekmeye kadar uzanacak mı? Yoksa kibar bir rüzgar beklemek ve bu arada da ayıların keyfine tabi olmak zorunda mı kalacağım? Bir kez daha, hanımefendi, dostça bir soru ruhuyla soruyorum sadece."

"Eğer Trollesund'a dönmenize yardımcı olabilirsek Lee Scoresby, bunu yaparız. Ama Svalbard'da karşımıza ne çıkacağını bilmiyoruz. Ayıların yeni kralı pek çok değişiklik yaptı; eski usullere rağbet yok artık; zor bir iniş olabilir. Ve Lyra'nın yolu nasıl bulup babasına gideceğini bilmiyorum. Iorek Byrnison'ın aklında neler olduğunu da bilmiyorum, kaderinin kızın kaderiyle karışmış olduğunu biliyorum sadece."

"Ben de bilmiyorum, hanımefendi. Sanırım bir tür koruyucu olarak kendini küçük kıza bağladı. Kız onun zırhını geri almasına yardımcı oldu, anlıyorsunuz. Ayıların ne hissettiğini kim bilebilir? Ama bir ayının bir insanı sevdiği olmuşsa eğer, Iorek onu seviyor. Svalbard'a inişe gelince, hiçbir zaman kolay olmamıştı zaten. Ama eğer sizin doğru yönde çekeceğinize güvenirsem, kafam daha rahat olur ve eğer buna karşılık sizin için yapabileceğim bir şey varsa, söyleyin yeter. Ancak, sırf bileyim diye

hani, acaba bana bu görünmez savaşta kimin yanında olduğumu söyler miydiniz?"

"İkimiz de Lyra'nın yanındayız."

"Ah, buna şüphe yok."

Uçmaya devam ettiler. Aşağıdaki bulutlar yüzünden ne kadar hızlı gittiklerini söylemek mümkün değildi.

Normalde bir balon rüzgara göre sabit kalır elbette, havanın hızı neyse onunla süzülür; ama şimdi, cadıların çektiği balon havayla birlikte değil, onun içinde hareket ediyordu. Üstelik bu harekete karşı direniyordu da, çünkü koca gaz torbası bir zeplinin aerodinamik kayganlığına sahip değildi. Sonuç olarak sepet oraya buraya savruluyor, normal bir uçuşta olduğundan çok daha fazla sallanıp sarsılıyordu.

Lee Scoresby kendi rahatından çok aletlerini düşünüyordu, bu yüzden de ana payandalara güvenli bir şekilde bağlı olduklarından emin olmak için biraz zaman harcadı. Yükseklikölçere göre, yaklaşık üç bin metre yükseklikteydiler. Isı, eksi yirmi dereceydi. Bundan soğuğunu görmüştü, ama o kadar da fazlasını değil ve şimdi daha da soğuk olmasını istemiyordu; onun için de acil durumda açık hava çadırı olarak kullandığı yelken bezinden tabakayı yuvarlayıp açtı ve rüzgarı kesmek için onu uyuyan çocukların önüne gerdi. Sonra da eski silah arkadaşı Iorek Byrnison'la sırt sırta verdi ve uyudu.

Lyra uyandığında, ay gökte yükselmişti, göz önündeki her şey gümüş kaplıydı; aşağıdaki bulutların inişli çıkışlı yüzeyinden, balonun çarmık ve halatlarındaki don mızrakları ve sarkıtlarına varana kadar.

Roger uyuyordu, Lee Scoresby ve ayı da. Ancak cadı kraliçe sepetin yanında sakin sakin uçuyordu.

"Svalbard'a ne kadar uzaklıktayız?" diye sordu Lyra.

"Eğer herhangi bir rüzgarla karşılaşmazsak, on iki saat kadar sonra Svalbard'da oluruz."

"Nereye ineceğiz?"

"Havaya bağlı. Ama kayalardan kaçınmaya çalışacağız. Orada, hareket eden her şeyi avlayan yaratıklar yaşıyor. Yapabilirsek eğer, sizi içeriye konduracağız, Iofur Raknison'ın sarayından uzağa."

"Lord Asriel'i bulduğum zaman ne olacak? Oxford'a geri dönmek isteyecek mi, ne yapacak? Ona babam olduğunu söylesem mi, onu da

bilmiyorum. Hâlâ amcammış gibi davranmak isteyebilir. Onu hemen hemen hiç tanımıyorum."

"Oxford'a dönmek istemeyecek, Lyra. Anlaşılan başka bir dünyada yapılacak bir şey var, Lord Asriel de o dünya ile bu dünya arasındaki uçuruma köprü kurabilecek tek kişi. Ancak, ona yardımcı olacak bir şeye ihtiyacı var."

"Aletiyometre!" dedi Lyra. "Jordan Başkanı onu bana verdi, Lord Asriel hakkında bir şey söylemek istedi diye düşünmüştüm, ama hiç fırsat bulamadı. Onu gerçekten zehirlemek istemediğini biliyordum. Aleti okuyup köprüyü nasıl yapacağını görecek mi? Bahse girerim ki, ona yardım edebilirim. Artık hemen hemen herkes kadar iyi okuyorum."

"Bilmiyorum," dedi Serafina Pekkala. "Nasıl yapacağını, görevinin ne olacağını söyleyemeyiz. Bizimle konuşan güçler var, onların üstünde de güçler var ve en tepedekilerden bile gizli tutulan sırlar da var."

"Aletiyometre bana söyler! Onu şimdi okuyabilirim... "

Ama çok soğuktu; onu elinde tutmayı asla beceremezdi. Sarılıp sarmalandı ve rüzgarın dondurucu soğuğuna karşı kukuletayı iyice çekti, sadece dışarı bakacak bir yarık bıraktı. Uzun halat balonun süspansiyon halkasından ilerilere ve biraz aşağıya doğru uzanıyor, bulut çamı dallarına oturmuş altı yedi cadı tarafından çekiliyordu. Yıldızlar elmas kadar parlak, soğuk ve sert, parıldıyorlardı.

"Niye üşümüyorsunuz, Serafina Pekkala?"

"Üşüyoruz ama aldırmıyoruz, çünkü bize zarar gelmez. Soğuğa karşı sarınacak olsak başka şeyleri hissetmeyiz, örneğin yıldızların parlak çınlamasını ya da Aurora'nın müziğini veya en iyisi olan, cildimizde mehtabın ipeksi hissini. Bunlar için üşümeye değer."

"Ben de onları hissedebilir miyim?"

"Hayır. Kürklerini çıkarırsan ölürsün. Sıkı sıkı sarılı kal."

"Cadılar ne kadar yaşar, Serafina Pekkala? Farder Coram, yüzlerce yıl diyor. Ama siz hiç de yaşlı görünmüyorsunuz."

"Üç yüz yaşındayım ya da daha fazla. En yaşlı cadı annemiz yaklaşık bin yaşında. Bir gün, Yambe-Akka onu almaya gelecek. Bir gün benim için de gelecek. Ölülerin tanrıçasıdır o. Gülümseyerek, şefkatle yanına gelince, ölüm vaktinin çattığını anlarsın."

"Erkek cadı var mı? Yoksa yalnızca kadın mı?"

"Bize hizmet eden erkekler var, Trollesund'daki konsül gibi. Ve kendimize âşık ya da koca olarak aldığımız erkekler var. Öyle gençsin ki Lyra, bunu anlayamayacak kadar genç, ama sana gene de anlatacağım, sonra anlarsın: erkekler gözlerimizin önünden kelebekler gibi, kısa bir mevsimin yaratıkları gibi geçer. Onları severiz; cesur, mağrur, güzel ve akıllıdırlar ve neredeyse anında ölürler. Öyle erken ölürler ki, kalplerimiz sürekli olarak acıyla harap olur. Çocuklarını taşırız, kızsalar cadı olurlar, değilseler insan ve sonra göz kırpacak kadar bir sürede giderler, düşerler, öldürülürler, kaybolurlar. Oğullarımız da. Küçük bir oğlan büyürken, kendini ölümsüz sanır. Annesi, onun öyle olmadığını bilir. Her seferinde daha ıstıraplı olur, ta ki sonunda kalbin kırılana kadar. Belki Yambe-Akka bunun için gelir seni almaya. Tundradan da yaşlıdır. Belki de onun gözünde cadıların hayatları, erkeklerinkinin bizim gözümüzde olduğu kadar kısadır."

"Farder Coram'ı sevdiniz mi?"

"Evet. Biliyor mu bunu?"

"Bilmiyorum, ama sizi sevdiğini biliyorum."

"Beni kurtardığında gençti, kuvvetliydi, gurur ve güzellikle doluydu. Ona hemen âşık oldum. Doğamı değiştirirdim, yıldız çınlamasıyla Aurora'nın müziğinden vazgeçerdim; bir daha asla uçmazdım -hepsini bir anda, hiç düşünmeden bırakırdım, sırf onun için bir çingan tekne- eşi ve aşçı olayım, yatağını paylaşayım, çocuklarını doğurayım diye. Ama ne olduğunu değiştiremezsin, sadece ne yaptığını değiştirirsin. Ben cadıyım. O insan. Ona bir çocuk doğuracak kadar bir süre yanında kaldım... "

"Hiç söylemedi! Bir kız mıydı? Bir cadı?"

"Hayır. Oğlandı, kırk yıl önceki büyük salgında öldü Doğu'dan gelen hastalıktan. Zavallı yavrucak; bir su sineği gibi hayata gelmesiyle gitmesi bir oldu. Ve kalbimden parçalar kopardı, hep olduğu gibi. Coram'ın ise kalbini kırdı. Ve sonra da kendi halkıma dönme çağrısı geldi, Yambe-Akka annemi almıştı ve ben klanın kraliçesi olmuştum. Ben de yapmam gerekeni yapıp, onu bıraktım."

"Farder Coram'ı bir daha hiç görmediniz mi?"

"Hiç. Yaptıklarını duydum; Skraelingler'in onu zehirli bir okla yaraladığını duydum, iyileşmesine yardımcı olsun diye ona şifalı otlar ve büyüler yolladım, ama onu görecek kadar güçlü değildim. Daha sonra nasıl güçsüz kaldığı ve bilgeliğinin nasıl geliştiği, ne kadar çok çalışıp okuduğu

çalındı kulağıma; ondan ve onun iyiliğinden de gurur duydum. Ama uzakta kaldım, çünkü bunlar klanım için tehlikeli günlerdi, cadı savaşları tehdidi vardı, üstelik de beni unutup insan bir eş bulur sandım... "

"Asla yapmazdı," dedi Lyra yiğitçe. "Gidip onu görmelisiniz. Sizi hâlâ seviyor, sevdiğini biliyorum."

"Ama kendi yaşından utanacak, ben de böyle bir duyguya kapılmasına neden olmak istemem."

"Belki de utanır. Ama ona hiç değilse bir mesaj yollamaksınız. Ben böyle düşünüyorum."

Serafina Pekkala uzun süre hiçbir şey demedi. Pantalaimon bir deniz kırlangıcı oldu, belki de küstahça davranmış olduklarını itiraf etmek için bir saniyeliğine onun dalına gitti.

Sonra Lyra dedi ki, "İnsanların niye cinleri olur, Serafina Pekkala?"

"Herkes bunu sorar, kimse de cevabını bilmez. İnsanlar var olduğundan beri, cinleri olmuştur. Bizi hayvanlardan farklı kılan budur."

"Evet! Elbette onlardan farklıyız... Örneğin ayılardan. Tuhaflar, değil mi, ayılar? İnsan gibiler sanıyorsun, sonra öyle garip ya da vahşi bir şey yapıyorlar ki, onları asla anlayamayacağım diye düşünüyorsun... Ama Iorek bana ne dedi, biliyor musunuz, bir insan için cini neyse zırhının da onun için aynı şey olduğunu söyledi. Ruhuymuş, öyle dedi. Ama işte orada da farklıyız, çünkü o zırhı kendisi yapmış. Onu sürgüne yolladıkları zaman ilk zırhını almışlar, biraz gök-demir bulup yeni bir zırh yapmış, yeni bir ruh yapar gibi. Biz cinlerimizi yapamıyoruz. Sonra Trollesund'daki insanlar, ona içki içirip sarhoş etmişler, zırhı çalmışlar, ben de nerede olduğunu buldum ve Iorek de geri aldı... Ama merak ettiğim şu: niye Svalbard'a geliyor? Onunla dövüşecekler. Onu öldürebilirler... Iorek'i seviyorum. Öyle çok seviyorum ki keşke gelmeseydi diyorum."

"Sana kim olduğunu söyledi mi?"

"Sadece adını. Onu bize söyleyen de Trollesund'daki Konsül'dü zaten."

"Soylu biri o. Bir prens. Aslında, eğer büyük bir suç işlememiş olsaydı, şimdi ayıların kralı olacaktı."

"Bana krallarının adının Iofur Raknison olduğunu söyledi."

"Iofur Raknison, Iorek Byrnison sürülünce kral oldu.

Iofur da bir prens, elbette, yoksa başa geçmesine izin verilmezdi; ancak insan gibi bir zekası var; ittifaklar ve antlaşmalar yapıyor; ayıların yaşadığı gibi buzdan kalelerde değil, yeni inşa edilmiş bir sarayda yaşıyor; insan

uluslarıyla büyükelçi değiş-tokuşu yapmaktan ve insan mühendislerin yardımıyla ateş madenlerini geliştirmekten söz ediyor... Becerikli ve çok kurnaz. Kimileri onun sürgün edildiği eylemde bulunması için Iorek'i tahrik ettiğini söylüyor; diğerleri de diyor ki, bunu yapmadıysa bile böyle düşünsünler diye onları teşvik ediyor, çünkü bu da onun hilekarlık ve kurnazlık şöhretini artırıyor."

"Ne yaptı Iorek? Bakın, Iorek'i sevmemin bir nedeni de babamın da onun yaptığını yapması ve cezalandırılması. Bana birbirlerine benziyorlar gibi geliyor. Iorek bana bir başka ayıyı öldürdüğünü söyledi, ama nasıl olduğundan hiç söz etmedi."

"Kavganın nedeni, bir dişi ayıydı. Iorek'in öldürdüğü erkek ayı, Iorek'in daha kuvvetli olduğu açıkça anlaşıldığında her zamanki boyun eğme belirtilerini göstermedi.

Bütün o gururlarına rağmen ayılar bir başka ayıdaki üstün gücü fark edip ona boyun eğmemezlik etmezler hiç, ama bu ayı nedense eğmedi. Bazıları Iofur Raknison'ın onun beynini yıkadığını ya da ona yemesi için kafa karıştırıcı şifalı otlar verdiğini söylüyor. Her ne halse, genç ayı ısrar etti, Iorek Byrnison da öfkesinin onu ele geçirmesine izin verdi. Yargıya varılması zor bir dava değildi; öldürmemesi, yaralaması gerekiyordu."

"Demek bunlar olmasa kral olacaktı," dedi Lyra. "Ben Jordan'daki Palmeria Profesörü'nden Iofur Raknison hakkında bir şeyler duydum, çünkü bu Profesör Kuzey'e gelmiş ve onunla karşılaşmış. Dedi ki... keşke ne olduğunu hatırlasam... Sanırım tahta aldatmaca yoluyla ulaştığını falan söyledi... Ama biliyor musunuz, Iorek bir keresinde bana ayıların aldatılamayacağım söylemişti ve bana onu aldatamayacağımı göstermişti. Oysa duyduklarıma göre, ikisi de aldatılmış gibi, o da, diğer ayı da. Belki ayıları yalnızca ayılar aldatabiliyordur, belki insanlar aldatamıyordur. Ancak... Trollesund'daki insanlar, onu aldattılar, değil mi?"

"Ayılar insan gibi davrandıklarında aldatılabiliyordur belki," dedi Serafina Pekkala. "Ayılar ayı gibi davranınca, belki de aldatılamıyorlardır. Normal şartlar altında hiçbir ayı içki içmez. Iorek Byrnison sürgünün utancını unutmak için içti ve Trollesund halkı da onu ancak bu sayede aldatabildi."

"Ah, evet," dedi Lyra, başını sallayarak. Bu fikir onu tatmin etmişti. Iorek'e neredeyse sınırsız bir hayranlığı vardı ve onun asaletinin doğrulanmasına sevinmişti.

"Çok akıllıcaydı," dedi. "Siz bana söylemeseniz, bilemezdim. Bence belki de Mrs. Coulter'dan daha akıllısınız."

Uçmayı sürdürdüler. Lyra cebinde bulduğu fok etinden biraz yedi.

"Serafina Pekkala," dedi biraz sonra, "Toz nedir? Çünkü bana kalırsa bütün bu dertler Toz'dan çıkıyor, ama kimse bana ne olduğunu söylemedi."

"Bilmiyorum," dedi Serafina Pekkala. Cadılar hiç Toz konusunda kaygılanmamıştır. Sana bütün söyleyebileceğim nerede rahip varsa, orada Toz korkusu olduğu. Mrs. Coulter rahip değil, tabii, ama Majisteryum'un güçlü bir ajanı ve Toz'a duyduğu ilgi nedeniyle Adak Meclisi'ni kuran, Kilise'yi Bolvangar için para ödemeye ikna eden o. Bu konudaki duygularını anlayamıyoruz. Ama anlamadığımız pek çok şey var. Tatarlar'ın kafataslarında delik açtığını görüyoruz ve sadece bunun garipliğine şaşıp kalıyoruz. Bu yüzden de toz garip olabilir, biz de ona şaşıp kalırız, ama Toz'u inceleyeceğiz diye dertlenip kendimizi parçalamayız. Bunu Kilise'ye bırak."

"Kilise mi?" dedi Lyra. Eskilerden bir şey aklına gelmişti: Bataklık'ta Pantalaimon'la aletiyometrenin iğnesini neyin hareket ettirdiği konusunda konuştuklarını hatırladı, Gabriel Koleji'nde, yüksek mihraptaki fotodeğirmeni düşünmüşlerdi ve temel zerreciklerin küçük kanatları nasıl itip oynattığını. Oradaki Şefaatçi, temel zerrecikler ile din arasında bir bağlantı bulunduğundan emindi.

"Belki de," dedi Lyra, başını sallayarak. "Ne de olsa Kilise'yle ilgili pek çok şeyi sır olarak saklıyorlar. Ama Kilise'ye ait şeylerin çoğu eski, oysa Toz, benim bildiğim kadarıyla eski değil. Acaba diyorum, Lord Asriel bana söyler mi?.. "

Esnedi.

"Uzansam iyi olur, dedi Serafina Pekkala'ya, "yoksa büyük ihtimalle donarım. Topraktayken de üşüyordum, ama hiç bu kadar üşümemiştim. Daha da üşürsem ölürüm sanıyorum."

"Öyleyse uzan ve kürklerine sıkıca sarın."

"Evet, öyle yapacağım. Hem öleceksem ne zaman olsa aşağıda ölmek yerine burada, yukarıda ölmeyi tercih ederim. Bizi o bıçak gibi şeyin altına koyduklarında, tamam, işte bitti diye düşünmüştüm... İkimiz de öyle düşündük. Ah, çok acımasızcaydı. Ama şimdi uzanacağız.

Oraya gittiğimizde bizi kaldırın," dedi ve kürk yığınının üstüne yattı. Soğuğun keskinliği kendini sakar hissetmesine yol açıyor, her yanını

ağrıtıyordu; uyuyan Roger'a mümkün olduğu kadar sokuldu.

Ve böylece dört yolcu, buzla kaplı balonda, Svalbard'ın kayalarıyla buzullarına, ateş madenleri ile buzdan kalelerine doğru yollarına devam ettiler.

Serafina Pekkala aeronota seslendi, o da hemen uyandı. Soğuktan sersemlemişti, ama sepetin hareketinden bir şeylerin yolunda gitmediğini fark etmişti. Kuvvetli rüzgarlar gaz torbasını döverken sepet çılgınca sallanıyordu, halatı çeken cadılar da onu zorlukla tutuyorlardı. Bıraksalar, balon hemen rotasından çıkacaktı ve pusulaya bakınca anladığı kadarıyla da, saatte yaklaşık yüz millik bir hızla Nova Zembla'ya doğru sürüklenecekti.

Lyra onun, "Neredeyiz?" diye seslendiğini duydu Kendisi de yarı uykuda yarı uyanıktı, hareket yüzünden tedirgindi ve öyle üşümüştü ki vücudunun her parçası uyuşmuştu.

Cadının cevabını duyamadı, ama yarı kapalı kukuletasından, bir anbarik fenerin ışığında, Lee Scoresby'nin bir payandaya tutunarak gaz torbasına giden bir halatı çektiğini gördü. Adam, sanki öteki tarafta bir engel varmış gibi hızla çekti, halatı asma halkasındaki bir çengele dolamadan önce de başını kaldırıp içinde güç bela ilerledikleri karanlığa baktı.

"Biraz gaz boşaltıyorum," diye bağırdı Serafina Pekkala'ya. "Aşağı ineceğiz. Çok yüksekteyiz."

Cadı da ona cevaben bağırarak bir şeyler söyledi, ama Lyra bunu duyamadı. Roger da uyanıyordu; sepetin çatırtısı, sallantı ile sarsılma hesaba katılmasa da, en derin uykudaki kişiyi bile uyandırmaya yeterliydi. Roger'ın cini ile Pantalaimon, marmoset olarak birbirlerine sıkı sıkı sarılmışlardı, Lyra dikkatini, kıpırdamadan yatmak ve korkuyla zıplamamak üzerinde topladı.

"Yok, bir şey," dedi Roger, ondan çok daha neşeli bir halde. "Aşağı iner inmez ateş yakarım, ısınırız. Cebimde birkaç kibrit var. Onları Bolvangar'daki mutfaktan aşırdım."

Balon gerçekten de alçalıyordu, çünkü bir saniye sonra yoğun, dondurucu bir bulutun içine girdiler. Bulutun parçaları ve tutamları sepetin içinde uçuştu, sonra her şey bir anda gözden silindi. Lyra'nın görüp göreceği en yoğun sis gibiydi. Bir iki dakika sonra Serafma Pekkala'nın yeniden bağırdığı duyuldu, aeronot da halatı çengelden çözüp yol verdi. Halat ellerinin arasında havaya doğru sıçradı ve Lyra, gıcırtı ve darbelere,

rüzgarın çarmıklarla halatlarda ulumasına rağmen, yukarılarda bir yerde güçlü bir gümbürtü işitti ya da hissetti.

Lee Scoresby onun faltaşı gibi açılmış gözlerini gördü.

"Gaz sübabı!" diye haykırdı. "Gazı içerde tutmak için bir yayla çalışır. Aşağı çektiğim zaman, üstünden biraz gaz kaçar, yükselme meylimizi kaybederiz, aşağı ineriz."

"Yaklaştık mı?"

Lafını bitiremedi, çünkü korkunç bir şey oldu. Yarı insan boyunda, derimsi kanatlı ve kanca tırnaklı bir yaratık, sepetin kenarından Lee Scoresby'ye doğru sürünüyordu. Yassı bir kafası, patlak gözleri ve geniş bir kurbağa ağzı vardı; bu ağızdan leş gibi, berbat bir koku yükseliyordu. Iorek Byrnison uzanıp onu bir şamarda uzaklaştırana kadar Lyra'nın haykırmaya bile vakti olmadı. Yaratık sepetten düştü ve bir çığlıkla gözden kayboldu. "Yamaç-hartlağı," dedi Iorek kısaca.

Bir an sonra Serafina Pekkala göründü, sepetin kenarına yapışıp hızlı hızlı konuştu.

"Yamaç-hartlakları saldırıyor. Balonu yere indireceğiz, sonra da kendimizi korumak zorundayız. Onlar-"

Ama Lyra onun söylediklerinin geri kalanını duymadı çünkü kopma, yırtılma sesine benzer bir ses duyuldu ve her şey yan tarafa doğru eğildi. Sonra müthiş bir darbe üç insanı balonun, Iorek Byrnison'un zırhının yığılmış olduğu yanına savurdu. Iorek onları tutmak için koca pençesini uzattı, çünkü sepet şiddetle sallanıyordu. Serafina Pekkala gözden kaybolmuştu. Ses dehşet vericiydi; bütün seslerin üstünde de yamaç-hartlaklarının feryatları duyuluyordu ve Lyra onları hızla geçerken gördü, pis kokularını duydu.

Sonra bir daha sallandılar. Öyle aniydi ki, yeniden yere yapıştılar ve sepet ürkütücü bir hızla aşağı inmeye başladı, bir yandan da topaç gibi dönüyordu. Sanki balondan koparılıp ayrılmışlardı ve tamamen kontrolsüz halde düşüyorlardı. Sonra bir dizi silkinme ve çarpma hissedildi, sepet sanki bir o kaya duvarına, bir ötekine vuruyormuş gibi bir yandan bir yana hızla fırlatıldı.

Lyra'nın son gördüğü şey Lee Scoresby'nin uzun namlulu tabancasını bir yamaç-hartlağının yüzünün ortasına doğrultup ateş etmesiydi; sonra gözlerini sıkı sıkı yumdu ve büyük bir korkuyla Iorek Byrnison'un kürküne sarıldı. Ulumalar, feryatlar, rüzgarın tokatları ve ıslığı, sepetin işkence

gören bir hayvan gibi çatırdaması; bunların hepsi vahşi havayı korkunç gürültülerle dolduruyordu.

Sonra en büyük sarsıntı geldi ve kendini tümüyle dışarı atılmış buldu. Tutunmaya gücü yetmemişti, neresinin yukarısı olduğunu bile anlayamayacağı bir şekilde düğümlenmiş halde yere inerken, ciğerlerindeki bütün hava boşalmıştı. Sıkıca çekilmiş kukuleta içinde yüzü barutla, kuru ve soğuk, kristallerle doluydu.

Kardı bu; bir kar yığınına inmişti. Öylesine hırpalanmıştı ki, düşünmekte güçlük çekiyordu. Birkaç saniye sessiz soluksuz yattı, sonra bitkin halde ağzındaki karları tükürdü ve kukuletanın içinde soluk almak için azıcık boşluk oluşana dek halsizce üfledi.

Özel olarak hiçbir yanı acımıyor gibiydi; sadece kendini tamamen soluksuz kalmış hissediyordu. İhtiyatla ellerini, ayaklarını, kollarını, bacaklarını oynatmayı ve başını kaldırmayı denedi.

Çok az görebiliyordu, çünkü kukuletası hâlâ karla doluydu. Onları süpürüp dışarıyı gözlemesi büyük bir gayret gerektiriyor gibiydi, ellerinin her birinin ağırlığı bir tondu sanki. Sürüklenen sisin tayf gibi dolandığı gri bir dünya gördü, açık griler, kurşuniler ve siyahlar.

Çok yukarılarda yamaç-hartlaklarının sesleri ve ileride bir yerlerde dalgaların kayalara çarpışı dışında bir ses duyamıyordu.

"Iorek!" diye bağırdı. Sesi güçsüz ve titrekti, yeniden denedi ama cevap veren olmadı. "Roger!" diye seslendi, sonuç aynı.

Dünyada tek başına kalmış olabilirdi, ama elbette değildi ve Pantalaimon anorağından dışarı süzülerek fare şeklinde ona arkadaşlık etti.

"Aletiyometreyi kontrol ettim," dedi, "iyi durumda.Hiçbir şey kırılmamış."

"Kaybolduk, Pan!" dedi Lyra. "O yamaç-hartlaklarrn gördün mü? Ya Mr Scoresby'nin onlara ateş etmesini eğer buraya inerlerse Tanrı yardımcımız olsun... "

"En iyisi sepeti bulmaya çalışmak," dedi Pantalaimon "Belki buluruz."

"Seslenmesek daha iyi," dedi Lyra. "Gerçi ben az önce seslendim ama belki de seslenmesem daha iyi olacak, bizi duyarlarsa diye. Keşke nerede olduğumuzu bilseydim."

"Bilsek hoşumuza gitmeyebilirdi," diye dikkatini çekti cini. "Bir uçurumun dibinde olabiliriz, yukarı çıkış yolu olmayabilir ve tepedeki yamaç-hartlakları da sis açılınca bizi görebilir."

Lyra birkaç dakika dinlendikten sonra, elleriyle etrafı yokladı ve buzla kaplı iki kaya arasındaki aralığa indiğini gördü. Dondurucu sis her yanı kaplıyordu; bir yanda, sese bakılırsa elli metre kadar öteden, dalgaların çarpışı duyuluyordu, tepelerden doğru da yamaç-hartlaklarının feryatları halen geliyordu, ama biraz hafiflemiş gibiydiler. Karanlıkta iki ya da üç metreden ötesini görmüyordu, Pantalaimon'un baykuş gözlerinin bile faydası olmuyordu.

Canı yana yana, pürüzlü kayalarda kayıp yuvarlanarak dalgalardan uzağa, kumsalın biraz yukarısına doğru gitti. Orada da kayalar ve kardan başka bir şey bulamadı, balona ya da içindekilere dair bir işaret yoktu.

"Hepsi birden yok olmuş olamaz," diye fısıldadı.

Pantalaimon kedi biçiminde biraz daha ileri gitti ve patlayıp açılmış, dağılan kumları şimdiden kaskatı donmaya başlamış dört ağır kum torbasına rastladı.

"Safra," dedi Lyra. "Yeniden havalanmak için onları aşağı atmış olmalı... "

Boğazındaki yumruyu ya da göğsündeki korkuyu ya da ikisini birden bastırmak için yeniden kuvvetle yutkundu.

"Ah, Tanrım, korkuyorum," dedi. "Umarım emniyettedirler."

O zaman Pantalaimon onun kollarına geldi ve fare biçiminde, içerisinde olunca görünmediği kukuletaya girdi. Lyra bir ses duydu, bir şey kayaya sürtünüyormuş gibi. Ne olduğunu görmek için dönüp baktı.

"Iorek!"

Ancak kelimeyi daha bitirmeden yuttu, çünkü gelen hiç de Iorek Byrnison değildi. Yabancı bir ayıydı, üzerinde çiyin donup buzlandığı cilalı bir zırh giymişti, miğferinde bir tüy vardı.

İki metre kadar uzakta, kıpırdamadan durdu, Lyra işinin sahiden bittiğini düşündü.

Ayı ağzını açıp kükredi. Kayalardan gelen yankı, gölde ve ta tepelerde daha da fazla feryada yol açtı. Sisin içinden bir başka ayı çıktı, sonra bir tane daha. Lyra kıpırdamadan durdu, küçük insan yumruklarını sıktı. Ayılar hareket etmiyorlardı. Sonra içlerinden biri, "Adın ne?" dedi.

"Lyra."

"Nereden geliyorsun?"

"Gökten."

"Balonla mı gelmiştin?"

"Evet."

"Bizimle gel. Tutsaksın. Yürü bakalım, hadi. Çabuk."

Lyra yorgun ve korkmuş halde ayıyı izleyip sert ve kaygan kayalarda sendeleye sendeleye yürürken, bu işten konuşarak nasıl kurtulabileceğini merak ediyordu.

19

Esaret

Ayılar Lyra'yı, sisin sahildekinden daha da yoğun olduğu yardaki koyaktan yukarı çıkardılar. Yamaç-hartlaklarının çığlıkları ve dalgaların çarpışı onlar tırmandıkça giderek uzaklaştı, az sonra kalan tek ses, martıların kesilmek bilmez feryadıydı. Kayalar ve kar yığınlarına sessizce tırmandılar ve Lyra onları çevreleyen griliğe faltaşı gibi açılmış gözlerle baksa ve dostlarının sesini duymak için kulaklarını dört açsa da, Svalbard'daki tek insan olabilirdi. Iorek de ölmüştü belki.

Ayı çavuş, düz araziye çıkana kadar ona bir şey söylemedi. Sonra durdular. Lyra, dalgaların sesinden kayaların tepesine ulaştıklarını tahmin etti ve kenardan aşağı düşerse diye kaçmaya cesaret edemedi.

"Yukarı bak," dedi ayı, bir esinti ağır sis perdesini kenara iterken.

Zaten çok az gün ışığı vardı ama Lyra baktı ve muazzam bir taş bina önünde durduğunu gördü. En az Jordan Koleji'nin en yüksek kısmı yüksekliğindeydi ama çok daha heybetliydi, her yanına savaş resimleri uyulmuştu- ayıları muzaffer, Skraelingler'iyse teslim olurken gösteriyorlardı, Tatarlar'ı zincire vurulmuş ve ateş madenlerinde köle olarak çalışırken gösteriyorlardı, ayıların kralı Iofur Raknison'a dünyanın dört bucağından armağanlar getiren uçan zeplinler gösteriyorlardı.

Ayı çavuş ona oymaların bunları temsil ettiğini söyledi en azından. Bu konuda mecburen o ne diyorsa öyle kabul edecekti, çünkü cephedeki derinden oyulmuş her bir çıkıntıya, her bir fırlak noktaya sümsük kuşları ile yabani martılar yerleşmişti; tepede hiç durmadan gaklıyor, haykırıyor ve dönüp duruyorlardı, pislikleri de binanın her parçasını kirli beyaz kalın bir tabaka halinde örtmüştü.

Ancak ayılar bu pisliğin farkında değil gibi görünüyorlardı; gene kuşların lekeleriyle kirlenmiş buzlu zemin üzerinde muazzam bir kemerden geçip içeri girdiler. Bir avlu vardı, yüksek basamaklar, girişler ve her noktada zırhlı ayılar gelenlere kimlik soruyordu, onlara bir parola veriliyordu. Zırhları cilalanmıştı, pırıl pırıl parlıyordu, hepsi miğferlerine tüyler

takmıştı. Lyra gördüğü her ayıyı Iorek Byrnison'la karşılaştırmaktan kendini alamıyordu ve sonuç hep Iorek'in lehineydi: daha güçlü, daha zarifti, zırhı ise gerçek bir zırhtı: pas rengi, kan lekeli, çarpışmalarla içine göçmüş, şimdi etrafında gördüklerinin çoğu gibi şık, sırlanmış, süs niteliğinde bir zırh değil.

Daha da içeri girince ısı arttı. Artan bir şey daha vardı. Iofur 'un sarayının kokusu iğrençti: kokmuş fok yağı, fışkı, kan, her tür artık. Lyra biraz serinlemek için kukuletasını geriye itti, ama burnunu buruşturmaktan kendini alamadı. Ayıların insanların yüzündeki ifadeleri okuyamadığını umdu. Her birkaç metrede bir, balık yağı lambalarını tutan demir destekler vardı ve. onların titrek gölgelerinde Lyra'nın nereye bastığını görmesi de her zaman kolay olmuyordu.

Sonunda demirden ağır bir kapının dışında durdular.

Muhafız bir ayı kocaman bir sürgüyü çekti ve çavuş birden ön ayağını Lyra'ya savurarak, onu tepesi üstü kapıdan içeri fırlattı. Lyra daha toparlanıp kalkamadan kapının arkadan sürgülendiğini duydu.

Son derece karanlıktı ama Pantalaimon ateşböceği oldu ve çevrelerine minik bir ışıltı saçtı. Duvarlardan rutubet damlayan ve mobilya namına sadece bir taş sıranın bulunduğu dar bir hücredeydiler. En uzak köşede, yatak olduğunu düşündüğü bir paçavra yığını vardı, bütün görebildiği de buydu.

Lyra, omuzunda Pantalaimon'la oturdu ve giysilerinin içinde aletiyometreyi aradı.

"Oradan oraya hayli savruldu, Pan," diye fısıldadı.

"Umarım hâlâ çalışıyordur."

Pantalaimon onun bileğine uçtu, Lyra kafasını toparlarken orada ışıldayarak oturdu. Lyra, bir parçasıyla, burada müthiş bir tehlike altında otururken bir yandan da aletiyometreyi okumak için gerekli olan sükuneti yakalayabilmesini dikkate değer buluyordu; ama bu artık öylesine bir parçası olmuştu ki, en karmaşık sorular bile kaslarının kollarıyla bacaklarını oynatmasındaki gibi bir doğallıkla, onları oluşturan simgelere dönüşüveriyordu- neredeyse onları düşünmesine bile gerek yoktu.

Kolları çevirdi ve soruyu düşündü: "Iorek nerede?"

Cevap hemen geldi. "Bir günlük yolda, kazadan sonra balonla oraya sürüklenmiş ama son hızla buraya geliyor."

"Ya Roger?"

"Iorek'le birlikte."
"Iorek ne yapacak?"
"Her türlü zorluğa rağmen saraya dalıp seni kurtarmaya niyetli."
Aletiyometreyi kaldırdı, şimdi öncekinden daha fazla endişelenmişti.
"Bırakmazlar onu, değil mi?" diye sordu. "Sayıları çok fazla. Keşke cadı olsaydım, Pan, o zaman sen ona giderdin, mesaj götürürdün falan, doğru dürüst bir plan yapardık... "
Derken hayatında korkmadığı kadar korktu.
Bir erkek sesi karanlıkta birkaç metre öteden konuştu ve "Sen de kimsin?" dedi.
Lyra korkuyla bağırarak zıpladı. Pantalaimon hemen yarasa oldu, Lyra duvara doğru gerilerken çığlıklar atarak onun başının etrafında uçtu.
"Ha? Ha?" dedi adam yeniden. "Kim o? Konuş! Konuş!"
Lyra, sesi titreyerek, "Gene ateşböceği ol, Pan," dedi.
"Ama fazla yaklaşma."
Titreşen küçük ışık noktası havada dans etti ve konuşan adamın başı üstünde çırpındı. Paçavra yığını değilmiş meğer: duvara zincirlenmiş, gözleri Pantalaimon'un ışığında parıldayan, taraz taraz saçları omuzlarına inen kır sakallı bir adamdı bu. Yorgun görünüşlü bir yılan olan cini kucağında yatıyor, Pantalaimon yakına uçunca ara sıra dilini çıkarıveriyordu.
"Adınız ne?" dedi Lyra.
"Jotham Santelia," diye cevap verdi adam. "Gloucester Üniversitesi'nde Kozmoloji Kraliyet Profesörü'yüm. Sen kimsin?"
"Lyra Belacqua. Sizi neye içeri attılar?"
"Garez ve kıskançlıktan... Nereden geliyorsun? Ha?"
"Jordan Koleji'nden," dedi Lyra.
"Ne? Oxford mu?"
"Evet."
"O Trelawney denen alçak hâlâ orada mı? Ha?"
"Palmeria Profesörü mü? Evet," dedi kız.
"Öyle mi, Tanrı adına! Ha? Onu çok daha önceden istifaya zorlamış olmalılardı. Numaracı eser hırsızı! Züppe!" Lyra tarafsız bir ses çıkardı.
"Gamma ışın fotonları hakkındaki tezini yayımladı mı?" diye sordu Profesör, yüzünü birden Lyra'nınkine yaklaştırarak.
Lyra geriye çekildi.

"Bilmiyorum," dedi, sonra sırf alışkanlıktan uydurarak, "Hayır," diye devam etti. "Şimdi hatırladım. Hâlâ kontrol etmesi gereken rakamlar olduğunu söylemişti. Ve... Toz hakkında da yazacağını söylemişti. Böyle işte."

"Rezil! Hırsız! Edepsiz! Serseri!" diye haykırdı ihtiyar adam ve öyle hızla sarsıldı ki Lyra kriz geçirecek diye korktu. Profesör yumruklarını demirlere vururken, cini uyuşuk uyuşuk kucağından kaydı. Profesörün ağzından tükürük damlacıkları uçtu.

"Evet," dedi Lyra. "Ben de hep onun hırsız olduğunu düşünmüştüm. Ve serseri, falan."

Saplantılarında başrol oynayan adamın ta kendisini tanıyan pejmürde bir küçük kızın hücresinde ortaya çıkması akla yakın olmasa da, Kraliyet Profesörü bunu fark etmedi. Sahiden deliydi, şaşmamak gerek, zavallı ihtiyar adam; ama gene de onda Lyra'nın işine yarayabilecek bilgi kırıntıları olabilirdi.

İhtiyatla yakınına oturdu, onun kendisine dokunacağı kadar yakına değil, ama Pantalaimon'un minik ışığının ona açıkça göstereceği kadar yakına.

"Profesör Trelawney'nin övündüğü bir şey de," dedi, "ayıların kralını ne kadar yakından tanıdığıydı-"

"Övünmek mi? Ha? Ha? Tabii ki övünüyor! O züppeden başka bir şey değil! Ve korsan! Kendi adını taşıyan tek bir özgün araştırma kırıntısı yok! Her şey ondan iyi adamlardan aşırılmış!"

"Evet, bu doğru," dedi Lyra, samimiyetle. "Ve kendine ait bir şey yaptığı zaman da, yanlış yapıyor."

"Evet! Evet! Kesinlikle! Yetenek yok, hayal gücü yok, tepeden tırnağa bir sahtekar!"

"Yani, örneğin," dedi Lyra, "her şeyden önce, bahse girerim ki siz ayılar hakkında onun bildiğinden çok daha fazla şey biliyorsunuzdur."

"Ayılar," dedi yaşlı adam, "Ha! Onlar hakkında bir risale yazabilirim! Beni de onun için kapattılar zaten, malum."

"Niyeymiş?"

"Onlar hakkında çok fazla şey biliyorum ve beni öldürmeye cesaret edemiyorlar. Cüret edemiyorlar, ne kadar isteseler de. Biliyorum, anlıyorsun ya. Dostlarım var. Evet! Güçlü dostlar."

"Evet," dedi Lyra. "Ve bahse girerim ki harika bir öğretmen olurdunuz," diye devam etti. "İnsanda sizdeki kadar bilgi ve deneyim olunca."

Çılgınlığının derinliklerinde bile biraz sağduyu halen mevcuttu ve kıza keskin bir bakış attı, hani neredeyse alay ettiğinden kuşkulanıyormuş gibi. Ama Lyra ömrü boyunca şüpheci ve huysuz alimlerle uğraşmıştı, ona öyle katıksız bir hayranlıkla geri baktı ki, adam yatıştı.

"Öğretmen," dedi, "öğretmen... Evet, ders verebilirdim. Bana doğru öğrenciyi ver, zihninde bir ateş yakayım!"

Lyra cesaret verircesine, "Çünkü bilginizin öylece yok olup gitmemesi gerekir," dedi. "Başkalarına geçirilmesi gerekir ki, insanlar sizi hatırlasın."

"Evet," dedi, başını sallayıp ciddi ciddi onaylayarak. "Çok zekisin, çocuğum. Adın ne?"

"Lyra," diye bir kez daha söyledi ona. "Bana ayılar hakkında bir şeyler öğretebilir misiniz?"

"Ayılar..." dedi tereddütle.

"Aslında kozmoloji, Toz falan öğrenmek isterdim ama bunun için yeterince akıllı değilim. Bunun için sahiden akıllı öğrencilere ihtiyacınız var. Ama ayılar hakkında bir şeyler öğrenebilirim. Siz de bana pekala öğretebilirsiniz. Ve belki de bununla alıştırma yapar, sonra da yavaş yavaş Toz'a geliriz, belki."

Adam yeniden evet anlamında başını salladı.

"Evet," dedi, "evet, sanırım haklısın. Mikrokozmos ile makrokozmos arasında bir alışveriş vardır! Yıldızlar canlıdır, çocuğum. Bunu biliyor muydun? Oradaki her şey canlıdır ve oralarda büyük amaçlar vardır! Evren niyetlerle doludur, yani. Her şey bir amaçla meydana gelir. Senin amacın, bana bunu hatırlatmak. İyi, iyi -umutsuzluk içindeyken unutmuşum. İyi! Mükemmel, çocuğum!"

"Ee, kralı gördünüz mü? Iofur Raknison'u?"

"Evet. Ah, evet. Buraya onun daveti üzerine geldim, malum. Bir üniversite kurmaya niyetliydi. Beni Rektör Yardımcısı yapacaktı. Bu da Kraliyet Arktik Derneği'ne tam bir darbe olacaktı, ne dersin, ha? Ha? Ve o Trelawney denen rezile! Hah!"

"Ne oldu?"

"Benim kadar değerli olmayan adamların ihanetine uğradım. Aralarında Trelawney de vardı elbette. O da buradaydı, yani. Svalbard'da. Niteliklerim hakkında yalanlar attı, iftira etti. İftira! Karalama! Barnard-Stokes kuramının nihai kanıtını kim keşfetti, ha? Ha? Evet, Santelia keşfetti. Trelawney buna dayanamadı. Göz göre göre yalan söyledi. Iofur Raknison

beni buraya attırdı. Bir gün dışarı çıkacağım, göreceksin. Rektör Yardımcısı olacağım, ah evet. Hele Trelawney o zaman gelsin de merhamet dilesin! Hele Kraliyet Arktik Derneği'nin Yayım Komitesi o zaman katkılarımı geri çevirsin bakalım! Hah! Hepsini teşhir edeceğim!"

"Bence Iorek Byrnison buraya döndüğünde size inanır," dedi Lyra.

"Iorek Byrnison mu? Onu beklemenin faydası yok. O asla geri gelmez."

"Şu anda yolda."

"Öyleyse onu öldürürler. O ayı değil çünkü. Toplumdan kovulmuş biri. Benim gibi itibardan düşmüş biri. Ayıların hiçbir ayrıcalığından yararlanamaz."

"Ama diyelim ki Iorek Byrnison geri geldi," dedi Lyra. "Diyelim ki dövüşmek için Iofur Raknison'a meydan okudu."

"Ah, buna izin vermezler," dedi Profesör kararlı bir şekilde. "Iofur asla Iorek Byrnison'a onunla dövüşme hakkını tanıyarak kendini alçaltmaz. Hakkı yok ki onun. Iorek şimdi fokmuş ya da morsmuş muamelesi görür, ayı muamelesi değil. Ya da daha beteri: Tatar ya da Skraeling muamelesi. Onunla ayıymış gibi şerefli bir şekilde dövüşmezler; daha yaklaşamadan onu ateş fırlatıcılarla öldürürler. Umut yok. Af yok."

"Ah," dedi Lyra, göğsünde ağır bir umutsuzlukla. "Peki, ya ayıların öteki tutsakları? Onları nerede tuttuklarım biliyor musunuz?"

"Öteki tutsaklar mı?"

"Şey gibi... Lord Asriel gibi."

Birden Profesör'ün tavrı tamamen değişti. Sindi, ürkerek duvara doğru çekildi ve başını uyarırcasına salladı. "Hişşt! Sus! Seni duyacaklar!" diye fısıldadı.

"Neden Lord Asriel'den söz etmemeliyiz?"

"Yasak! Çok tehlikeli! Iofur Raknison onun sözünün edilmesine izin vermez!"

"Neden?" diye sordu Lyra, daha yakına gelip, o ürkmesin diye kendi de fısıldayarak, ihtiyar adam fısıltıyla cevap verdi. "Lord Asriel'i tutsak olarak tutmak Adak Meclisi'nin Iofur 'a verdiği özel bir görev. Mrs. Coulter Iofur 'u görmek için bizzat buraya geldi ve Lord Asriel'i ayak altından çeksin diye ona çeşit çeşit ödül teklif etti. Anlıyorsun ya, biliyorum, çünkü o sıralar ben Iofur 'un himayesi altındaydım. Mrs. Coulter'la tanıştım! Evet. Onunla uzun bir konuşma yaptık. Iofur kara sevdaya tutuldu. Onun hakkında konuşmaktan kendini alamıyordu. Onun için her şeyi yapardı. Eğer o Lord

Asriel'in yüz mil uzakta tutulmasını istiyorsa, tutulacaktı. Mrs. Coulter için her şey yapılacaktı, her şey. Başşehrine onun adını verecekti, bunu biliyor muydun?"

"Yani kimsenin gidip Lord Asriel'i görmesine izin vermez mi?"

"Hayır! Asla! Ama Lord Asriel'den de korkuyor, biliyor musun? Iofur zor bir oyun oynuyor. Ne var ki akıllı. İkisinin de istediklerini yaptı. Mrs. Coulter'ı memnun etmek için Lord Asriel'i tecrit edilmiş olarak tuttu ve Lord Asriel'e de istediği her tür donanımı verdi ki, onu da memnun edebilsin. Sürmez ama bu denge. İstikrarsız. Her iki tarafı memnun etmek. Ha? Bu durumun dalga fonksiyonu çok geçmeden çökecek. Sağlam kaynaklara dayanarak söylüyorum."

"Sahi mi?" dedi Lyra, ama aklı başka yerdeydi, çılgınca onun az önce söylediklerini düşünüyordu.

"Evet. Cinimin dili olasılığın tadını alabiliyor çünkü." "Evet. Benimkinin dili de. Bizi ne zaman besliyorlar, Profesör?"

"Beslemek mi?"

"Arada bir yiyecek veriyor olmalılar, yoksa açlıktan ölürüz. Hem yerde kemikler var. Herhalde fok kemikleri, değil mi?"

"Fok... Bilmiyorum. Olabilir."

Lyra ayağa kalktı ve önünü yoklayarak kapıyı buldu. Doğal olarak kapının kulpu yoktu, anahtar deliği de ve üstü ile altı öylesine sıkıca oturmuştu ki hiç ışık görünmüyordu. Kulağını kapıya dayadı, ama hiçbir şey duyamadı. Arkasında ihtiyar adam kendi kendine mırıldanıp duruyordu. Yorgun yorgun yana dönüp öbür türlü yatarken zincirinin takırdadığını duydu, çok geçmeden de horlamaya başladı.

Gene önünü yoklayarak sıraya geri döndü. Işık vermekten bitkin düşen Pantalaimon yarasa olmuştu, ona göre hava hoştu, tabii; Lyra oturmuş tırnağını yerken o yavaşça cikleyerek etrafta kanat çırptı.

Birden, hiç beklemiyorken, onca zaman önce İstirahat Odası'nda Palmeria Profesörü'nün söylediğini duyduğu şeyi hatırladı. Iorek Byrnison, Iofur 'un adından ilk kez bahsettiğinden beri, bir şey onu rahatsız ediyordu, şimdi geri gelmişti: Iofur Raknison, demişti Profesör Trelawney, her şeyden çok bir cin ister.

Ne dediğini anlamamıştı, tabii; çünkü İngilizce söyleyeceğine panserbjørneden söz etmişti, bu yüzden de Lyra onun ayılardan söz ettiğini

anlamamıştı, Iofur Raknison'ın bir insan olmadığını hiç bilmiyordu. Ve bir insanın da zaten cini olurdu, o yüzden dedikleri bir anlam ifade etmemişti.

Ama şimdi apaçıktı. Ayı kral hakkında duyduğu her şey yerli yerine oturuyordu: heybetli Iofur Raknison her şeyden çok, kendine ait bir cinle, insan olmayı istiyordu.

Ve bunu düşünürken aklına bir plan geldi: Iofur Raknison'a normalde asla yapmayacağı bir şeyi yaptırmanın bir yolu; Iorek Byrnison'a hakkı olan tahtı geri vermenin bir yolu ve nihayet, Lord Asriel'i kapattıkları yere gidip ona aletiyometreyi götürmenin bir yolu.

Fikir öylece boşlukta asılı kalmış, sabun köpüğü gibi narin narin ışıldıyordu adeta ve Lyra, ya patlarsa diye ona doğrudan doğruya bakmaya bile cüret edemiyordu Ama fikirlerin nasıl olduğunu iyi bilirdi ve başka bir yere bakıp başka şey bir düşünerek, bıraktı ışıldasın.

Sürgüler takırdayıp kapı açıldığında uyudu uyuyacaktı. İçeri ışık süzüldü, Pantalaimon çabucak cebine saklanırken, Lyra anında ayağa kalktı.

Ayı muhafız, fok budunu kaldırıp içeri atmak için başını eğince, yanında bitip dedi ki:

"Beni Iofur Raknison'a götür. Götürmezsen eğer, başın derde girer. Çok acil."

Ayı ağzındaki eti düşürdü ve başını kaldırdı. Ayıların yüzlerindeki ifadeyi okumak kolay değildir ama kızgın görünüyordu.

Lyra hemen, "Iorek Byrnison hakkında," dedi. "Onun hakkında bir şey biliyorum, kralın da bilmesi gerekiyor." "Bana ne olduğunu söyle, mesajı ona iletеyim," dedi ayı.

"Bu doğru olmaz, kral öğrenmeden başka birinin öğrenmesi olmaz," dedi Lyra. "Kusura bakma, kabalık etmek istemem ama anlıyorsun ya, bir şeyi önce kralın öğrenmesi bir kuraldır."

Belki de kalın kafalıydı. Her neyse, durakladı, sonra da "Pekala. Benimle gel," diyerek, eti hücreye attı.

Önüne düşüp onu açık havaya çıkardı, Lyra bunu minnetle karşıladı. Sis kalkmıştı, yüksek duvarlı avlunun üstünde yıldızlar parıldıyordu. Muhafız bir başka ayıya danıştı, o ayı da Lyra ile konuşmaya geldi.

"Canın isteyince Iofur Raknison'u göremezsin," dedi.

"O seni görmek isteyene kadar beklemen gerek." "Ama bu acil, ona söylemem gereken şey," dedi Lyra. "Iorek Byrnison hakkında. Eminim ki Majesteleri bunu duymak isteyecek, ancak gene de başka birine

söyleyemem, anlamıyor musun? Kibarca olmaz. Kibar davranmadığımızı öğrenirse çok ama çok kızar."

Dedikleri ya ikna edici gelmiş ya da ayının duraklamasına yol açacak kadar şaşırtmıştı onu. Lyra olup bitenler hakkındaki yorumunun doğru olduğundan emindi: Iofur Raknison öyle yeni usuller başlatmıştı ki, ayıların hiçbiri henüz nasıl davranması gerektiğinden emin değildi, o da Iofur 'a ulaşmak için bu belirsizlikten yararlanabilirdi.

Böylece ayı bir üstündeki ayıya danışmak için çekildi ve çok geçmeden Lyra yeniden Saray'a buyur edilmişti, ama bu sefer sarayın hükümet bölümüne. Burası da daha temiz değildi, hatta havayı solumak hücredekinden de zordu, çünkü bütün o pis doğal kokuların üstüne ağır tiksindirici bir parfüm tabakası çökmüştü. Onu önce koridorda beklettiler, sonra bir bekleme odasında, sonra da büyük bir kapının önünde. Bu arada ayılar görüştü, tartıştı, öne arkaya gidip geldi. Lyra'nın da gülünç dekorasyona bakacak vakti oldu: duvarlar, bir kısmı şimdiden soyulmakta olan ya da rutubetten ufalanmış yaldızlı sıva süslemelerden yana zengindi. Cafcaflı halılar da ayak izlerinden leş gibiydi.

Nihayet büyük kapı iç taraftan açıldı. Yarım düzine avizenin saçtığı ışık, koyu kırmızı bir halı ve gene havadaki o ağır parfüm kokusu; ve hepsi ona bakan bir düzine ya da daha fazla ayının yüzleri. Ayıların hiçbiri zırhlı değildi ve hepsi bir tür süs takmıştı: altın bir kolye, mor tüylerden süslü bir başlık, koyu kırmızı bir atkı. Tuhaf ama odaya kuşlar da yerleşmişti; deniz kırlangıçları ve yabani martlar, sıva kornişe tünemişti ve birbirlerinin avizelerdeki yuvalarından düşmüş olan balık parçalarını kapmak için dalışa geçiyorlardı.

Ve odanın karşı tarafındaki platformda muazzam bir taht yükseliyordu. Kuvvetli ve dayanıklı olsun diye granitten yapılmıştı ama Iofur 'un sarayındaki pek çok başka şey gibi, bir dağ yamacındaki gelin tellerini andıran fazlaca süslü zincirler ve yaldızdan çelenklerle bezenmişti.

Tahtta Lyra'nın o ana kadar gördüğü en büyük ayı oturuyordu. Iofur Raknison, Iorek'ten bile uzun ve cüsseliydi ve yüzü çok daha hareketli ve ifadeliydi, Iorek'inkinde asla görmediği bir tür insanlık vardı bu yüzde. Iofur ona baktığı zaman sanki gözlerinden dışarı bir insan bakıyor gibiydi, Mrs. Coulter'ın evinde gördüğü türden bir insan, iktidara alışkın kurnaz bir politikacı. Boynuna ağır altın bir zincir takmıştı, zincirden cicili bicili bir mücevher sarkıyordu ve pençelerinin -en azından on beşer santim

uzunlukta- her biri altın varaklarla kaplıydı. Karşısındakinde muazzam bir kuvvet, enerji ve maharet duygusu uyandırıyordu; gülünç derecede fazla olan süsleri taşıyabilecek kadar iriydi; onun üstünde aptalca değil barbarca ve muhteşem görünüyorlardı.

Lyra cesaretini kaybetti. Birden fikri, kelimelerle anlatılamayacak kadar zayıf görünmüştü gözüne.

Ama biraz daha yaklaştı, çünkü yaklaşması gerekiyordu ve birden Iofur 'un dizinde bir şey tuttuğunu fark etti, tıpkı bir insanın bir kediyi oturtacağı gibi -ya da bir cini.

Büyük, içi doldurulmuş bir bebekti, boş bakışlı salak bir insan yüzüne sahip bir manken. Mrs. Coulter'ın giyineceği gibi giyinmişti, kabaca ona benziyordu da. Ayı kral, kendine cini varmış süsü veriyordu. Lyra o zaman emniyette olduğunu anladı.

Tahta yaklaştı ve derin bir reverans yaptı, Pantalaimon cebinde sessizliğini ve hareketsizliğini koruyordu.

"Sizi selamlarız, büyük Kral," dedi usulca. "Ya da ben selamlarım demek istiyorum, o değil."

"Kim değil?" dedi. Sesi kızın tahmin edeceğinden daha inceydi, ama ifade taşıyan tonlar ve inceliklerle doluydu. Konuştuğu zaman, orada öbeklenmiş sinekleri defetmek için pençesini ağzının önünde sallıyordu.

"Iorek Byrnison, Majesteleri," dedi Lyra. "Size söyleyecek çok önemli ve gizli bir şeyim var ve sanırım bunu sadece siz duymalısınız, gerçekten."

"Iorek Byrnison hakkında bir şey mi?"

Lyra, kuşların peislediği döşemede nereye bastığına dikkat ederek ve yüzünün önünde vızıldayan sinekleri eliyle savuşturarak, ona yaklaştı.

"Cinler hakkında bir şey," dedi, ancak onun duyabileceği şekilde. Ayının yüzünün ifadesi değişti. Lyra bu ifadenin ne dediğini okuyamıyordu ama fevkalade ilgilendiği konusunda hiç kuşku yoktu. Birden, onun yana doğru kaçmasına sebep olarak tahttan öne doğru hantal hantal yürüdü ve diğer ayılara kükreyerek bir emir verdi. Hepsi başlarını eğdi, arka arka kapıya doğru gittiler.

Onun kükremesi üzerine telaşla havalanan kuşlar, yeniden yuvalarına yerleşmeden önce acı acı bağırıp uçarak etrafta dolandılar.

Taht odasında sadece Iofur Raknison ile Lyra kalınca, kral hevesle ona döndü.

"Ee?" dedi. "Bana kim olduğunu söyle. Nedir bu cin meselesi?"

"Ben bir cinim, Majesteleri," dedi Lyra.

Ayı olduğu yerde kalakaldı.

"Kimin cini?" diye sordu.

Lyra, "Iorek Byrnison'ın," diye cevap verdi.

Ömründe söylediği en tehlikeli şeydi bu. Onu oracıkta öldürmemesine sadece şaşkınlığının neden olduğunu hayli açıkça görebiliyordu. Derhal devam etti:

"Lütfen Majesteleri, siz bana bir zarar vermeden önce bırakın da anlatayım. Buraya, gördüğünüz gibi, kendimi riske atarak geldim ve sizi incitecek hiçbir şeyim yok. Aslında size yardımcı olmak istiyorum. Iorek Byrnison, cini olan ilk ayı oldu, oysa bu siz olmalıydınız. Onun cini olacağıma sizin cininiz olmayı tercih ederdim ben, onun için geldim."

"Nasıl?" diye sordu ayı, soluk soluğa. "Bir ayının nasıl cini olur? Hem niye o? Ve nasıl oluyor da sen ondan bu kadar uzaktasın?

Sinekler, minik kelimeler gibi ağzından çıktılar.

"Bu kolay. Ondan uzaklaşabiliyorum, çünkü cadı cini gibiyim. Onların insanlarından nasıl yüzlerce mil uzakla-şabildiğini biliyorsunuz, değil mi? Öyle işte. Beni nasıl edindiğine gelince, Bolvangar'da oldu. Bolvangar'ı duymuşsunuzdur, Mrs. Coulter size oradan söz etmiştir belki ama herhalde orada yaptıkları her şeyi söylememiştir." "Kesme..." dedi.

"Evet, kesme, bir kısmı bu, tefrik. Ama başka bir sürü şey de yapıyorlar, suni cinler yaratmak gibi. Ve hayvanlar üzerinde deneyler sürdürüyorlar. Iorek Byrnison bunu duyunca, acaba ona bir cin yapabilirler mi diye kendini denek olarak sundu ve yaptılar. O cin, bendim. Adım Lyra. İnsanların cinleri olduğu zaman nasıl hayvan biçiminde oluyorlarsa, bir ayının cini olunca o da insan oluyor. Ve ben onun ciniyim. Kafasının içini görebilirim, tam olarak ne yaptığını ve nerede olduğunu bilebilirim ve-" "Şimdi nerede?"

"Svalbard'da. Olanca hızıyla buraya doğru geliyor."

"Niye? Ne istiyor? Çıldırmış olmalı! Onu paramparça ederiz!"

"Beni istiyor. Beni geri almaya geliyor. Ama ben onun cini olmak istemiyorum, Iofur Raknison, sizin cininiz olmak istiyorum. Çünkü bir ayının bir cinle ne kadar güçlü olduğunu görünce, Bolvangar'daki insanlar artık bu deneyi asla tekrarlamamaya karar verdi. Iorek Byrnison cin sahibi olmuş tek ayı olacaktı. Ve ben ona yardım edince de size karşı bütün ayılara önderlik edebilirdi. Svalbard'a bunun için geldi."

Ayı kral öfkesini kükreyerek ifade etti. Öyle bir gürültüyle kükredi ki avizelerin kristali şıngırdadı, koca odadaki her kuş çığlığı bastı ve Lyra'nın kulakları çınladı.

Ama Lyra buna hazırdı.

"İşte bunun için en çok sizi seviyorum," dedi Iofur Raknison'a, "akıllı olduğunuz kadar tutkulu ve kuvvetli olduğunuz için. Ve onu bırakıp sizi gelmem, anlatmam şarttı, çünkü ayılara onun hükmetmesini istemiyorum.

Siz olmalısınız. Ve beni ondan alıp kendi cininiz yapmanın bir yolu var, ama ben size söylemesem ne olduğunu bilmezdiniz ve onun gibi toplum dışına atılmış ayılarla dövüşürken normalde ne yapılırsa onu yapardınız; yani, onunla doğru dürüst dövüşmez, ateş fırlatıcılarla falan onu öldürtürdünüz. Oysa bunu yaparsanız ben ışık gibi sönerim, onunla birlikte can veririm."

"Ama sen -nasıl olur-"

"Sizin cininiz olabilirim," dedi Lyra, "ne var ki, ancak Iorek Byrnison'u teke tek savaşta yenilgiye uğratırsanız.

O zaman kuvveti size akacak ve benim zihnim de sizinkine akacak ve tek bir kişi gibi olabileceğiz, birbirimizin düşüncelerini düşüneceğiz; o zaman size casusluk edeyim diye beni millerce uzağa gönderebilir, ya da burada dizinizin dibinde tutabilirsiniz, siz nasıl isterseniz. Size Bolvangar'ı ele geçirmek için ayılara önderlik etmekte yardım edebilirim, isterseniz ve onları gözde ayılarınız için daha fazla cinler yaratmaya zorlayabilirsiniz, ya da cini olan tek ayı olarak kalmak istiyorsanız eğer, Bolvangar'ı sonsuza kadar yok edebiliriz. Her şeyi yapabiliriz, Iofur Raknison, siz ve ben birlikte!"

Bu arada Pantalaimon'u titreyen eliyle cebinde tutuyordu, o da o zamana dek edindiği en küçük fare biçimiyle olabildiğince hareketsiz duruyordu.

Iofur Raknison, taşkın bir heyecan havasıyla aşağı yukarı yürüyordu.

"Teke tek savaş mı?" diyordu. "Ben mi? Iorek Byrnison'la dövüşmem gerekiyor, öyle mi? İmkansız! O toplum dışına atılmış biri! Nasıl olabilir? Onunla nasıl dövüşebilirim? Tek yolu bu mu?"

"Tek yolu bu," dedi Lyra, öyle olmasaydı keşke diye düşünerek, çünkü geçen her dakikayla birlikte Iofur Raknison ona daha büyük ve daha vahşi görünüyordu. Iorek'i gönülden severdi ve ona çok güvendiği halde dev ayıların içinde bile dev olan bu ayıyı yeneceğine bir türlü gerçekten

inanamıyordu. Ama tek umutları da buydu. Uzaktan ateş fırlatıcılarla vurulmakta ise hiç umut yoktu.

Birden Iofur Raknison döndü.

"Kanıtla!" dedi. "Cin olduğunu kanıtla!"

"Tamam," dedi Lyra. "Bunu yapabilirim, kolay. Sizin bildiğiniz ve başka kimsenin bilmediği her şeyi öğrenebilirim, bunu ancak bir cin öğrenebilir."

"Öyleyse bana ilk öldürdüğüm yaratığın ne olduğunu söyle."

"Bunu yapmak için tek başıma bir odaya gitmem gerek," dedi Lyra. "Cininiz olduğum zaman nasıl yaptığımı görebilirsiniz, ama o zamana kadar özel olması gerekir."

"Bunun arkasında bir bekleme odası var. Oraya gir, cevabı öğrendiğin zaman da dışarı çık."

Lyra kapıyı açtı, kendini tek bir meşaleyle aydınlatılmış, içinde kararmış gümüş süsler olan maun bir dolap dışında boş olan bir odada buldu. Aletiyometreyi çıkardı ve sordu: "Iorek nerede şimdi?"

"Dört saat mesafede, gittikçe daha hızla geliyor."

"Ona ne yaptığımı nasıl söyleyebilirim?"

"Ona güvenmen gerek."

Kız, endişeyle, onun ne kadar yorulmuş olacağını düşündü. Ama sonra, aletiyometrenin az önce ona söylediği şeyi yapmadığını fark etti: Iorek'e güvenmiyordu.

Bu düşünceyi bir yana bıraktı ve Iofur Raknison'un cevabını istediği soruyu sordu. Öldürdüğü ilk yaratık kimdi?

Cevabı geldi: Iofur 'un öz babası.

Başka sorular sordu ve Iofur 'un genç bir ayı olarak, ilk av seferinde buzda tek başına olduğunu ve yalnız bir ayıya rastladığını öğrendi. Münakaşa etmiş ve dövüşmüşlerdi, Iofur onu öldürmüştü. Bu kendi başına bir suç teşkil ederdi zaten, ama durum basit bir cinayetten de kötüydü. Çünkü Iofur daha sonra o ayının öz babası olduğunu öğrenmişti. Ayılar anneleri tarafından yetiştirilir, babalarını ender olarak görürlerdi. Doğal olarak yaptığı şeyi sakladı; bunu Iofur 'dan başkası bilmiyordu, bir de tabii ki şimdi Lyra'dan.

Lyra aletiyometreyi kaldırdı ve Iofur 'a bunu nasıl söyleyeceğini merak etti.

"İltifat et ona!" diye fısıldadı Pantalaimon. "Bütün istediği bu."

Bunun üzerine Lyra kapıyı açtı, Iofur Raknison'u gözlerinde bir zafer, sinsilik, endişe ve açgözlülük ifadesiyle onu beklerken buldu.

"Affınızı diliyorum, Iofur Raknison!" dedi kız. "Sizin bu kadar kuvvetli ve büyük olduğunuzu bilmiyordum!"

"Bu da neyin nesi? Soruma cevap ver!"

"Öldürdüğünüz ilk yaratık, öz babanızdı. Bence siz yeni bir tanrısınız, Iofur Raknison. Öyle olmalısınız. Ancak bir tanrıda bunu yapacak kuvvet olur."

"Biliyorsun! Görebiliyorsun!"

"Evet, çünkü ben sahiden bir cinim, dediğim gibi."

"Bana bir şey daha söyle. Lady Coulter buradayken bana ne vadetti?"

Lyra bir kez daha boş odaya gidip aletiyometreye danıştı, cevapla geri döndü.

"Sizin Hıristiyan olarak vaftiz edilmeniz için Cenevre'deki Majisteryum'un onayını alacağını vadetti hem de o sıralar cininiz olmadığı halde. Eh, korkarım bunu yapmadı, Iofur Raknison ve doğrusunu isterseniz, cininiz yoksa eğer asla onaylayacaklarını da sanmıyorum. Sanırım o da bunu biliyordu ve size gerçeği söylemiyordu. Ama olsun, ben cininiz olursam eğer, isterseniz vaftiz edilebilirsiniz, çünkü o zaman kimse buna karşı çıkamaz. Bunu talep ederseniz, geri çevirmek ellerinden gelmez."

"Evet... Doğru. Söylediği buydu. Doğru, her kelimesi. Demek beni aldattı, öyle mi? Ben ona güvendim, o ise beni aldattı, ha?"

"Evet, öyle. Ama artık onun önemi yok. Affedersiniz, Iofur Raknison, umarım size söylememe kızmazsınız ama Iorek Byrnison buradan sadece dört saat uzakta ve belki de nöbetçi ayılarınıza ona normalde olduğu gibi saldırmamalarını tembih etseniz iyi olur. Eğer benim için onunla dövüşecekseniz, saraya gelmesine izin verilmeli."

"Evet... "

"Ve belki de, geldiği zaman ben hâlâ ona aitmişim gibi yapmalıyım ve kayboldum falan demeliyim. Doğrusunu anlamaz. Numara yaparım. Diğer ayılara benim Iorek'in cini olduğumu ve onu yenince size ait olduğumu söyleyecek misiniz?"

"Bilmiyorum Ne demeliyim?"

"Bence henüz lafını etmeseniz daha iyi olur. Bir kez birlikte olduğumuzda, siz ve ben, neyin en iyisi olduğunu düşünür, o zaman karar veririz. Şimdi yapmanız gereken, öteki ayılara Iorek toplum dışı bir ayı

olduğu halde doğru dürüst bir ayı gibi sizinle dövüşmesine neden izin verdiğinizi açıklamak. Anlamayacaklar çünkü bu yüzden buna bir neden bulmalıyız. Yani, nasılsa onlara ne derseniz yaparlar, ama eğer bunun nedenini anlarlarsa, size daha da fazla hayran kalırlar."

"Evet. Ne demeliyiz onlara?"

"Deyin ki... Onlara, krallığınızı tam anlamıyla güvenli hale getirmek için Iorek Byrnison'ı dövüşmek üzere buraya sizin çağırdığınızı ve kazananın sonsuza kadar ayıları yöneteceğini söyleyin. Anlıyorsunuz ya, eğer gelişini onun değil de sizin fikrinizmiş gibi gösterirseniz, gerçekten etkilenirler. Sizin onu çok uzaklardan buraya çağırabildiğinizi düşünürler. Her şeyi yapabileceğinizi düşünürler."

"Evet... "

Büyük ayı çaresizdi. Lyra onun üzerindeki gücünü neredeyse sarhoş edici buldu ve eğer Pantalaimon hepsinin içinde bulundukları tehlikeyi hatırlatmak için elini sertçe ısırmamış olsaydı, ölçüyü kaçırabilirdi.

Ama kendine geldi ve ayılar, Iofur 'un heyecanlı talimatlarıyla Iorek Byrnison için savaş alanını hazırlarken gözlemek için tevazu içinde geriye çekildi. Ve Iorek, Lyra keşke ona söyleyebilsem diye düşünürken hiçbir şey bilmeden, canı pahasına bir dövüşe doğru giderek artan bir hızla yaklaşıyordu.

20

Ölümüne Dövüş

Ayılar arasında dövüşlere sık sık rastlanırdı, bu dövüşler epey ayinle de çevriliydi. Ancak, bir ayının diğerini öldürmesi çok enderdi, olduğunda da genellikle kazayla olurdu ya da, Iorek Byrnison'un durumunda olduğu gibi, bir ayının diğerinden gelen sinyalleri yanlış anlamasının bir sonucu olarak. Iofur 'un babasını öldürmesi gibi düpedüz cinayet olaylarına ise daha da ender rastlanırdı.

Ancak zaman zaman öyle koşullar oluşurdu ki, bir anlaşmazlığı sona erdirmenin tek yolu, ölümüne dövüşmek olurdu. Ve bunun için eksiksiz bir tören düzenlenirdi.

Iofur , Iorek Byrnison'ın yolda olduğunu ve bir çarpışma olacağını ilan ettiği zaman çarpışma alanı süpürüldü, düzlendi ve Iofur 'un zırhını kontrol etmek için ateş madenlerinden zırhçılar geldi. Her perçin incelendi, her bağlantı denendi, levhalar en ince kumla cilalandı. Pençelerine de aynı derecede itina edildi. Altın varak silinip temizlendi ve on beş santimlik her bir kanca tek tek, öldürücü bir sivriliğe sahip olana dek bilenip törpülendi.

Lyra midesinin dibinde gittikçe artan bir bulantı ile izliyordu bunları, çünkü Iorek Byrnison aynı itinayı görmeyecekti; istirahatsiz, yiyeceksiz neredeyse yirmi dört saattir buzda yürüyordu; balon çarptığında yaralanmış olabilirdi. Ve o, Iorek'in haberi olmaksızın onu bu çarpışmaya sokmuştu. Bir ara, Iofur Raknison pençelerinin keskinliğini yeni öldürülmüş bir morsta deneyip derisini kağıt gibi biçtikten, ezici darbelerinin gücünü de morsun kafatasında denedikten sonra (iki vuruşta yumurta gibi çatlamıştı), Lyra, Iofur 'a bir mazeret uydurmuş ve korkuyla ağlamak üzere tek başına uzaklaşmıştı.

Normalde onu neşelendirebilen Pantalaimon'un bile söyleyecek umut verici pek az şeyi vardı. Lyra'nın tek yapabileceği, aletiyometreye danışmaktı: bir saat uzaklıkta, dedi ona ve yine, ona güvenmesi gerektiğini söyledi; ayrıca (bunu okumak daha zordu) Lyra aletin aynı soruyu iki kez sorduğu için kendisine serzenişte bulunduğunu bile düşündü.

Bu vakte kadar ayılar arasında haber duyulmuştu ve çarpışma alanının her noktası kalabalıktı. Yüksek rütbeli ayılar en iyi yerlere sahipti, aralarında elbette İofur'un eşlerinin de bulunduğu dişi ayılar için ise, etrafı çevrili özel bir yer vardı. Lyra dişi ayıları fena halde merak ediyordu, çünkü onlar hakkında çok az şey biliyordu ama şimdi dolaşıp soru sorma vakti değildi. Onun yerine Iofur Raknison'ın yakınında kaldı ve çevresindeki saraylıların, dışarıdaki sıradan ayılardan üst rütbede olduklarını beyan edişlerini gözledi; görüldüğü kadarıyla hepsinin taktığı çeşitli tüylerin, nişanların, andaçların anlamını tahmin etmeye çalıştı. En yüksek rütbede olanların bir kısmı, belki de onun başlattığı modayı taklit etmek suretiyle gözüne girmeye çalışarak, Iofur 'un bez bebek cini gibi küçük mankenler taşıdıklarını gördü. Iofur 'un kendininkini bıraktığını görüp de kendi bebeklerini ne yapacaklarını bilemediklerini fark ederek, alaycı bir keyif duydu. Atsa mıydılar? Şimdi onun gözünden düşmüşler miydi? Nasıl davranmalıydılar?

Artık anlamaya başlıyordu ki Iofur 'un sarayındaki baskın ruh hali buydu. Ne olduklarından emin değillerdi. Saf ve emin ve mutlak olan Iorek Byrnison'a benzemiyorlardı; birbirlerini ve Iofur 'u gözlerken, üzerlerinde sürekli bir belirsizlik perdesi asılıydı.

Ve aşikar bir merakla onu da gözlüyorlardı. Lyra, Iofur 'a makul derecede yakın durdu ve hiçbir şey demedi, ne zaman bir ayı ona baksa gözlerini indirdi.

O vakte kadar sis kalkmıştı, hava berraktı ve şansa bakın ki, öğlene doğru karanlığın kısa süreyle kalktığı an, Lyra'nın Iorek'in oraya varacağını sandığı anla çakışmıştı. Çarpışma alanının kenarındaki küçük, yoğun şekilde sıkışmış kar yükseltisinde titreyerek dururken, başını kaldırıp havadaki hafif ışığa doğru baktı ve bütün kalbiyle, onu alıp götürmek için inen düzensiz zarif siyah şekilleri görmeyi istedi; ya da o geniş bulvarlarında güneş ışığında güvence içinde yürüyeceği Aurora'nın saklı şehrini görmeyi; ya da Ma Costa'nın geniş kollarını görmeyi, onun varlığında sizi saran dostça ten ve yemek kokularını koklamayı...

Kendini ağlarken buldu, gözyaşları neredeyse oluşur oluşmaz donuyor, onları acı içinde süpürmesi gerekiyordu. Öyle korkuyordu ki. Hiç ağlamayan ayılar ona neler olduğunu anlayamadılar; bir insan süreci, anlamsız. Ve elbette Pantalaimon da normalde yapacağı gibi, onu teselli edemiyordu; ama Lyra elini cebinde, onun küçük sıcak fare biçimini sıkıca

kavramış olarak tuttu, Pantalaimon da onun parmaklarına burnunu sürttü. Yanıbaşında demirciler Iofur Raknison'un zırhında son ayarlamaları yapıyorlardı. Ayı, büyük metal bir kule gibi arka ayakları üzerinde doğruldu, cilalanmış çelikle pırıl pırıldı, düzgün levhaların içine altın teller kakılmıştı. Derin göz yarıkları ve parıldayan gümüş-gri bir kaplaması olan miğferi, başının üst kısmını sarıyordu; vücudunun alt kısmı, yerine iyice yerine oturmuş, zincirden örülme zırh bir gömlekle korunmuştu. Lyra bunu gördüğü zaman Iorek Byrnison'a ihanet ettiğini fark etti, çünkü Iorek'in böyle bir şeyi yoktu. Zırhı sadece sırtını ve yanlarını koruyordu. Öylesine gösterişli ve güçlü görünen Iofur Raknison'a baktı, içinde tuhaf bir rahatsızlık hissetti, suçla korkunun birleşmesi gibi.

"Affedersiniz, Majesteleri," dedi, "daha önce size ne dediğimi hatırlıyorsanız eğer... " Titreyen sesi havada ince ve zayıf geliyordu kulağa.

Üç ayının mükemmel pençeleriyle biçsin diye önünde tuttukları hedefin üzerindeki dikkati dağılan Iofur Raknison, heybetli başını çevirdi. "Evet? Evet?"

"Hatırlarsanız, demiştim ki önce gidip Iorek Byrnison'la konuşsam ve numara yapsam-"

Ama o daha cümlesini bitiremeden, nöbetçi kulesindeki ayılardan bir kükreme sesi geldi. Diğerlerinin hepsi bunun ne anlama geldiğini biliyorlardı, müthiş bir heyecanla karşıladılar. Nöbetçiler, Iorek'i görmüştü.

"Lütfen, efendim," dedi Lyra telaşla. "Onu kandıracağım, görürsünüz."

"Evet. Evet. Git şimdi. Git de onu cesaretlendir*."

Iofur Raknison, öfke ve heyecandan zorlukla konuşuyordu.

Lyra onun yanından ayrıldı ve çıplak, temiz çarpışma alanından geçerken karda küçük ayak izlerini bıraktı.

Öbür taraftaki ayılar o geçsin diye ikiye ayrıldı. Büyük gövdeleri hantal hantal iki yana ayrılırken, ufuk göründü, soluk ışıkta karanlıktı. Iorek Byrnison neredeydi?

Lyra hiçbir şey göremiyordu; ama nöbetçi kulesi yüksekti ve ondan halen saklı olan şeyleri görebilirlerdi. Tek yapabileceği, karda ilerlemekti.

O Iorek'i görmeden ayı onu gördü. Bir zıplayış ve ağır bir metal şıkırtısı duyuldu ve bir kar püskürtüsüyle Iorek Byrnison yanında ayakta durdu.

"Ah, Iorek! Korkunç bir şey yaptım! Canım, Iofur Raknison'la dövüşmek zorundasın ve hazır değilsin -yorgunsun, karnın aç, zırhın da-"

"Ne korkunç şeyi?"

"Ona senin geldiğini söyledim, çünkü sembol okuyucuda okumuştum; o insana benzesin, bir cini olsun diye umutsuzca çırpmıyor, sahiden umutsuzca. Ben de senin cininim diye onu kandırdım, seni terk edip onun cini olacağımı, ama bunun için seninle dövüşmesi gerektiğini söyledim. Çünkü böyle olmasaydı, Iorek, canım, dövüşmene asla izin vermeyeceklerdi, daha yakına gelmeden seni yakacaklardı-"

"Iofur Raknison'u aldattın mı?"

"Evet. Toplum dışı biri gibi seni hemencecik öldürmektense seninle dövüşmeyi kabul ettirdim, kazanan da ayıların kralı olacak. Bunu yapmak zorunda kaldım, çünkü-"

"Belacqua mı? Hayır. Sen Lyra Gümüşdil'sin," dedi Iorek. "Bütün istediğim onunla dövüşmek. Gel bakalım, küçük cin."

Lyra, hırpalanmış zırhı içinde, zayıf ve vahşi Iorek Byrnison'a baktı ve kalbi gururdan patlayacakmış duygusuna kapıldı.

Iofur 'un muazzam sarayına doğru birlikte yürüdüler, düz ve açık çarpışma alanı saray duvarlarının dibinde uzanıyordu. Ayılar kale burcundaki mazgallı siperlerde tıkış tıkıştı; her pencereyi beyaz yüzler dolduruyordu; ağır cüsseleri, gözlerle burunlardan oluşan siyah noktalarla işaretlenmiş, pusumsu beyazdan yoğun bir duvar gibi duruyordu ileride. En yakındakiler yana çekile ek

Iorek Byrnison ve cininin yürüyüp geçmesi için iki sıra açtılar. Her ayının gözleri onlara dikilmişti.

Iorek, çarpışma alanında Iofur Raknison'ın karşısında durdu. Kral üzerine basılmış karların oluşturduğu yükseltiden indi ve iki ayı, aralarında birkaç metre mesafeyle yüz yüze geldiler.

Lyra Iorek'e o kadar yakındı ki onun içinde, muazzam anbarik güçleri üreten büyük bir dinamo gibi bir zangırdama hissetti. Miğferinin yanından boynuna dokundu ve "İyi dövüş, canım Iorek," dedi. "Gerçek kral sensin, o değil. O hiçbir şey değil."

Sonra geriye çekildi.

"Ayılar!" diye kükredi Iorek Byrnison. Sesi saray duvarlarında yankılandı ve kuşların ürkerek yuvalarını terk etmelerine yol açtı. Iorek devam etti: "Bu çarpışmanın şartları şunlar. Eğer Iofur Raknison beni öldürürse, o zaman ebediyen kral olacak, her tür meydan okumaya, ihtilafa karşı güvencede olacak. Eğer ben Iofur Raknison'u öldürürsem, ben sizin kralınız olacağım. Size vereceğim ilk emir ise o sarayı, o parfümlü, süslü

maskaralığı yıkmak, altınla mermeri denize savurmak olacak. Ayı metali, demirdir. Altın değildir. Iofur Raknison Svalbard'ı kirletti. Ben temizlemeye geldim. Iofur Raknison, sana meydan okuyorum."

Derken Iofur bir iki adım ileri fırladı, kendine zor hakim oluyor gibiydi.

"Ayılar!" diye kükreyerek verdi cevabını. "Iorek Byrnison benim davetim üzerine geri geldi. Onu buraya ben çektim. Bu çarpışmanın şartlarını belirlemek bana düşer ve bu şartlar da şöyle: "Eğer Iorek Byrnison'u öldürürsem eti paramparça edilip yamaç-hartlaklarına dağıtılacak. Başı benim sarayımın tepesinde sergilenecek. Anısı silinecek. Adını ağza almak idamlık bir suç olacak..."

Devam etti, sonra iki ayı da yeniden konuştu. Bir formüldü bu, kuralları sadakatle yerine getirilen bir tören. Lyra, birbirinden tamamen farklı iki ayıya baktı: Iofur çok gösterişli ve güçlü, kuvveti ve sağlığıyla muazzam, harika bir şekilde zırhlanmış, mağrur ve kral gibi; Iorek ise daha küçük (oysa onun küçük görüneceği hiç aklına gelmemişti daha önce), donanımı daha zayıf, zırhı paslı ve çentikli. Ama onun zırhı, ruhuydu. Kendisi yapmıştı, üstüne tam olarak oturuyordu. Onunla bir olmuştu. Iofur ise zırhıyla yetinmiyordu; bir ruh daha istiyordu. Iorek sakinken, o tedirgindi.

Ve Lyra, bütün diğer ayıların da bu karşılaştırmayı yaptığını biliyordu. Ancak Iorek ve Iofur sadece iki ayı olmanın ötesindeydiler. Burada, ayı olmanın birbirine karşıt iki türü söz konusuydu: iki gelecek, iki kader. Iofur onları bir yönde götürmeye başlamıştı, oysa Iorek başka bir yönde götürecekti; aynı anda bir gelecek ebediyen kapanırken, öteki açılacaktı.

Törensel çarpışmaları ikinci aşamasına doğru giderken, iki ayı karda sabırsızca gezinmeye, yavaşça ilerlemeye, başlarını sallamaya koyuldular. Seyirciler yerlerinden bir milim bile kıpırdamıyordu: ama bütün gözler onları izliyordu.

Sonunda savaşçılar hareketsiz ve sessiz kaldı, çarpışma alanının iki yanında yüz yüze durmuş, birbirlerini süzüyorlardı.

Sonra iki ayı da aynı anda, kükreyerek ve yerden karları havalandırarak, harekete geçti. İki koca kaya kütlesi gibiydiler; yanyana iki doruk üzerinde dengelenmiş ve bir depremle yerlerinden kurtulmuş, hız alarak dağ yamacından aşağı yuvarlanan, buzul yarıklarının üzerinden atlayan, ağaçlara çarpıp onları kıymık haline getiren, her ikisini de toza ve uçuşan taş parçalarına dönüştürecek kadar şiddetle çarpışan iki koca kaya kütlesi gibi iki ayı da tıpkı böyle bir araya geldi. Birleştiklerinde ki çarpışma sakin

havada tınladı ve saray duvarından yankılandı. Ama kayanın olacağı gibi yok olmadılar. İkisi de yana düştü ve ilk kalkan Iorek oldu. Çevik bir sıçrayışla kıvrılıp, zırhı çarpışmada hasar görmüş, başını kolaylıkla kaldıramayan Iofur 'a sıkıca sarıldı. Iorek hemen onun boynundaki savunmasız boşluğa hamle etti. Beyaz kürkü tırmıkladı, sonra pençelerini Iofur 'un miğferinin kenarından içeri sokup onu ileri doğru büktü.

Tehlikeyi sezen Iofur hırladı ve tıpkı Iorek'in Lyra onu su kıyısında gördüğünde havalara su saçarak silkelendiği silkelendi. Ve Iorek püskürtülerek düştü, Iofur bükülen metallerin kulak tırmalayan gıcırtısı içinde heybetle ayağa kalkarak, arka levhalarının çeliğini salt kuvvetiyle düzletti. Sonra da bir çığ gibi, kendini hâlâ ayağa kalkmaya çalışan Iorek'in üstüne attı.

Lyra, bu ezici düşüşün gücüyle kendi soluğunun da kesildiğini hissetti. Altında yerin kendisi sallanmıştı, kesin. Iorek bundan nasıl sağ çıkardı? Kendini büküp yerde bir dayanak noktası bulmaya çalışıyordu, ama ayakları havadaydı ve Iofur da dişlerini, Iorek'in boğazının yakınlarında bir yere geçirmişti. Sıcak kan damlaları havada uçuşuyordu; biri Lyra'nın kürküne kondu, Lyra elini ona bir sevgi simgesiymiş gibi bastırdı.

Sonra Iorek'in arka pençeleri Iofur 'un zincirden örülmüş zırh gömleğinin halkalarına gömüldü ve aşağı doğru yırttı. Bütün ön kısım yerinden çıktı ve Iofur hasara bir göz atmak için yana doğru sendelerken, Iorek de debelenerek yeniden ayağa kalktı.

İki ayı bir an, nefeslerini düzene sokmaya çalışarak birbirlerinden uzakta durdular. Şimdi o zincirden örülmüş zırh gömlek, Iofur 'a sekte vuruyordu, çünkü korunma olmaktan çıkıp birden bir engele dönüşmüştü; hâlâ aşağıdan bağlıydı ve arka ayaklarının peşinde sürünüyordu. Ancak, Iorek daha kötü durumdaydı. Boynundaki bir yara şakır şakır kanıyordu, kendisi de güçlükle soluk alıyordu.

Ama daha kral kendini ona dolanmış zincir zırhtan kurtaramadan Iofur 'un üstüne atladı ve onu tepe takla yere düşürdü, ardından da Iofur 'un boynuna, miğferin ucu eğilince açıkta kalmış olan çıplak bölgeye saldırdı. Iofur onu fırlatıp attı, sonra da iki ayı yeniden birbirine hücum etti; ayaklarının altından her yöne doğru püsküren kar, zaman zaman kimin avantajlı durumda olduğunu görmeyi zor hale getiriyordu.

Lyra, nefes almaya bile pek cesaret edemeyerek seyrediyordu ve ellerini kavuşturmuş öyle sıkıyordu ki, canı acıyordu. Iofur 'un Iorek'in karnındaki

bir yarayı parçaladığını gördüğünü sandı, ancak bu doğru olamazdı, çünkü bir dakika sonra, bir başka şiddetli kar patlaması içinde iki ayı da boksör gibi ayağa kalkmıştı. Iorek güçlü pençeleriyle Iofur 'un yüzünü paralıyor, Iofur da ona aynı derecede vahşice vurarak karşılık veriyordu.

Lyra bu darbelerin gücü karşısında titredi. Bir dev bir balyozu sallıyordu ve o balyozun üzerinde beş iri çelik çivi vardı sanki...

Demir demire vurup tangırdadı, diş dişe çarptı, güçlükle alınan soluklar kükredi, ayaklar iyice sıkıştırılmış zeminde gökgürültüleri kopardı. Çevrelerindeki karlar ala bulanmış, metrelerce mesafede üzerine basılmış yerler kıpkırmızı bir çamur halini almıştı.

Iofur 'un zırhı artık acınacak durumdaydı, levhalar kopmuş ve çarpılmıştı, altın kakma ya kopup çıkmış ya da kalın bir kan tabakasına bulanmıştı, miğferi ise bütün bütün gitmişti. Iorek'inki, bütün çirkinliğine rağmen daha iyi durumdaydı: göçmüş ama zarara uğramamıştı, ayı kralın koca balyoz darbelerine çok daha iyi dayanıyordu ve o vahşi on beş santimlik pençeleri savuşturuyordu.

Buna karşın Iofur , Iorek'ten daha iri ve kuvvetliydi,

Iorek ise yorgundu, karnı açtı ve daha çok kan kaybetmişti. Karnından, her iki kolundan ve boynundan yaralıydı, oysa Iofur 'un sadece alt çenesi kanıyordu. Lyra sevgili arkadaşına yardım etmeyi çok istiyordu, ama ne yapabilirdi ki?

Ve işler şimdi Iorek için kötü gidiyordu. Topallıyordu; sol ön pençesini yere her koyduğunda, ağırlığını güçlükle taşıdığını görebiliyorlardı. Vurmak için o pençeyi hiç kullanmıyordu, üstelik sağıyla vurduğu darbeler de artık daha zayıftı; henüz birkaç dakika önce vurduğu o müthiş ezici tokatlarla karşılaştırıldığında, neredeyse küçük fiskelere benziyorlardı.

Lyra gözyaşlarına boğulmuştu. Canı, cesur arkadaşı, korkusuz savunucusu ölecekti ve Lyra bakışlarını kaçırarak ona ihanet etmeyecekti, çünkü Lyra'ya bakarsa onun parıldayan gözlerini, o gözlerdeki sevgi ve inancı görmeliydi; ödlekçe saklanmış bir yüzü, ya da korkuyla çevrilmiş bir omuzu değil.

O yüzden baktı, ne var ki gözyaşları aslında neler olup bittiğini görmesini engelledi, gerçi belki de zaten göremeyecekti. En azından Iofur 'un görmediği kesindi.

Çünkü Iorek, sadece ayağını basıp sıçrayacağı temiz, kuru, güvenilir bir yer ve sağlam bir kaya bulmak için geriliyordu, hiçbir işe yaramayan sol kol

da aslında zinde ve kuvvetliydi. Bir ayıyı aldatamazsın, ama Lyra'nın ona gösterdiği gibi, Iofur ayı olmak istemiyordu, insan olmak istiyordu; Iorek de onu aldatıyordu.

Sonunda istediğini buldu: donmuş toprağa iyice gömülmüş, sağlam bir kaya. Gerileyerek ayaklarını ona yasladı, bacaklarını gerdi ve doğru anı seçti.

Bu an, Iofur arka ayakları üstünde yükselip zaferini böğürerek bildirdiğinde ve başını alay edercesine İorek'in görünürde zayıf olan sol yanıma doğru çevirdiğinde geldi.

İşte Iorek o zaman harekete geçti. Okyanusta bin mil boyunca kuvvetini biriktiren ve derin sularda yüzeyde çok az kıpırtı yapan, ama sığ sulara gelince göklere varacak şekilde yükselen, kıyıda yaşayanların ödünü kopardıktan sonra da karşı konulmaz bir güçle karaya çarpan bir dalga gibi -Iorek Byrnison Iofur 'a karşı böyle yükseldi, kuru kayada ayağını bastığı sağlam yerden yukarı doğru müthiş bir hızla fırladı, vahşi bir sol elle Iofur Raknison'un korunmasız çenesini parçaladı. Dehşet verici bir darbeydi. Iofur 'un çenesinin alt tarafını koparıp attı, çene parçası metrelerce uzaktaki kara kan damlaları saçarak havada uçtu.

Iofur 'un kırmızı dili dışarı fırladı, açık boğazına sarktı. Ayı kral birden sesini kaybetmişti, ısıramıyordu, çaresizdi, Iorek'in de daha fazlasına ihtiyacı yoktu. Atıldı ve dişleri Iofur 'un gırtlağını buldu, o yana bu yana salladı, koca gövdeyi yerden kaldırdı ve sanki Iofur sadece su kıyısındaki bir fokmuş gibi yere çarptı.

Sonra yukarı doğru yırttı ve Iofur Raknison'ın canı onun dişleriyle bedenini terk etti.

Yerine getirilecek bir adet daha vardı. Iorek, ölü kralın korunmasız göğsünü yardı, tepeüstü edilmiş bir geminin kalaslarını andıran dar beyaz ve kırmızı kaburgaları ortaya çıkarmak için kürkü geriye doğru soydu. Iorek, göğüs kafesinin içine uzandı, Iofur 'un kırmızı ve buhar tüten kalbini çıkardı ve oracıkta, Iofur 'un tebaasının önünde onu yedi.

Sonra bir alkış koptu, bir hengame, Iofur 'un fatihine bağlılıklarını sunmak için ileri fırlayan ayıların gürültüsü. Iorek Byrnison'ın sesi yaygaranın üstüne yükseldi.

"Ayılar! Kralınız kim?"

Ve bu haykırış, denizin yuvarlaklaştırmış olduğu bütün çakılların okyanusu döven bir fırtınadaki kükremesi gibi geriye geldi:

"Iorek Byrnison!"

Ayılar ne yapmaları gerektiğini biliyorlardı. Son nişana, atkıya ve taca varıncaya kadar hepsi hemen fırlatıp atıldı, küçümsemeyle ayaklar altında çiğnendi ve bir anda unutuldu. Onlar artık Iorek'in ayılarıydı; yalnızca azap veren bir aşağılık kompleksinin bilincinde olan yarı-insanlar değildiler, ayıydılar. Akın akın saraya giderek en üstteki kulelerden koca mermer bloklarını savurmaya başladılar, mazgal siperli surları sarsarak taşlarını gevşetip, onları yüzlerce metre aşağıdaki rıhtıma düşüp parçalansın diye yardan aşağı savurdular.

Iorek onlarla hiç ilgilenmeden, yaralarını tedavi etmek için zırhını çıkardı, ama o daha başlayamadan Lyra yanına varmış, ayağını donmuş kırmızı kara vuruyor ve ayılara bağırarak sarayı paramparça etmekten vazgeçmelerini, çünkü içeride tutsaklar olduğunu söylüyordu. Onlar duymadı, ama Iorek duydu ve o kükreyince de hemen durdular.

"İnsan tutsaklar mı?" dedi Iorek.

"Evet, -Iofur Raknison onları zindanlara atmış- önce onlar dışarı çıkıp bir yere sığınmak, yoksa onlar da düşen kayalarla ölür-"

Iorek çabucak emirler verdi ve bazı ayılar tutsakları serbest bırakmak için telaşla saraya girdi. Lyra, Iorek'e döndü.

"Bırak, yardım edeyim sana -çok kötü yaralanmadığından emin olmak istiyorum, gerçekten, Iorek canım- ah, keşke sargı bezi falan olsaydı! Karnındaki berbat bir kesik-"

Bir ayı, ağzındaki iyice buz tutmuş sert yeşil bir şeyi yere, Iorek'in ayaklarının dibine bıraktı.

"Kanyosunu," dedi Iorek. "Onu benim için yaralara bastır, Lyra. Eti üzerine kapa, sonra da donana kadar üstüne biraz kar tut."

Çok hevesli oldukları halde, başka ayıların onu tedavi etmesine izin vermedi. Üstelik Lyra'nın elleri bu işe yatkındı ve yardımcı olmak için içi gidiyordu; böylece küçük insan koca ayı kralın üstüne eğildi, kan yosunlarını tıktı ve kanaması durana kadar yaralı eti dondurdu.

İşi bittiğinde, eldivenleri Iorek'in kanıyla sırılsıklam olmuştu, ama yaralardan akan kan durmuştu.

Ve o zamana kadar tutsaklar -titreyen, gözlerini kırpıştıran, bir araya büzülmüş bir düzine kadar adam- dışarı çıkmışlardı. Lyra, profesörle konuşmanın anlamı olmadığına karar verdi, çünkü zavallı adam deliydi. Aslında diğer adamların kim olduklarını öğrenmek isterdi, ama yapılacak

çok daha acil işler vardı. Üstelik hızlı hızlı emirler vererek ayıları bir koşu oraya buraya yollayan Iorek'in dikkatini dağıtmak da istemiyordu, ama Roger'ı, Lee Scoresby'yi ve cadıları merak ediyordu, karnı açtı ve yorgundu... O anda yapılacak en iyi şeyin mümkün mertebe ayak altından çekilmek olduğuna karar verdi. Bu yüzden de, kutup porsuğu olarak onu ısıtan Pantalaimon'la birlikte, çarpışma alanının sessiz bir köşesine kıvrıldı, bir ayının yapacağı gibi üstüne kar yığdı ve uyudu.

Bir şey ayağını dürttü ve yabancı bir ayı sesi, "Lyra Gümüşdil," dedi, "kral sizi istiyor."

Uyandığında neredeyse soğuktan ölmek üzereydi, donup kapandıkları için gözlerini açamadı; ama Pantalaimon kipriklerindeki buzu eritmek için onları yaladı, çok geçmeden mehtapta onunla konuşan genç ayıyı görebiliyordu. Ayağa kalkmaya çalıştı, ama iki kez düştü.

Ayı, "Sırtıma binin," dedi ve geniş sırtını sunmak için çömeldi ve Lyra'nın yarı tutunur, yarı düşer halde sırtında kalmayı becerdiği ayı, onu birçok başka ayının toplanmış olduğu dik bir çukura götürdü.

Ve onların arasında, ona doğru koşan, cini de Pantalaimon'u selamlamak için sıçrayan küçük bir şekil vardı. "Roger!" dedi Lyra.

"Iorek Byrnison seni almaya gelirken beni orada, karda bekletti - balondan düştük, Lyra! Sen düştükten sonra millerce sürüklendik, sonra Mr. Scoresby biraz daha gaz bıraktı, bir dağa çarptık, öyle bir yamaçtan düştük ki böylesini hiç görmemişsindir! Ve Mr. Scoresby'nin şimdi nerede olduğunu bilmiyorum, cadıların da. Sadece benle Iorek Byrnison varız. Seni aramak için bunca yolu dosdoğru geri döndü. Ve bana dövüşünü anlattılar..."

Lyra etrafa baktı. İnsan tutsaklar, yaşlıca bir ayının yönetimi altında, dalgaların karaya attığı tahtalardan ve çadır bezi parçalarından bir sığınak inşa ediyorlardı. Yapacak işleri olmasından hoşnut kalmışa benziyorlardı. Bir tanesi ateş yakmak için bir çakmaktaşı çakıyordu.

Lyra'yı uyandırmış olan genç ayı, "Yiyecek var," dedi.

Taze bir fok karda yatıyordu. Ayı onu bir pençede ikiye ayırdı ve Lyra'ya böbrekleri nerede bulacağını gösterdi. Lyra birini çiğ çiğ yedi: sıcaktı, yumuşaktı ve hayal edilmeyecek kadar lezzetliydi.

Ayı "Yağından da yiyin," dedi ve onun için bir parça kopardı. Fındık tadı katılmış krema gibi geliyordu ağza.

Roger tereddüt etse de aynısını yaptı. İştahla yediler, birkaç dakika içinde Lyra'nın uykusu iyice açılmıştı, ısınmaya başlıyordu.

Ağzını silerek etrafa baktı, ama Iorek görünürde yoktu.

"Iorek Byrnison, danışmanlarıyla konuşuyor," dedi genç ayı. "Yemeğiniz bitince sizi görmek istiyor. Beni takip edin."

Önlerine düşüp bir yükseltiden geçerek onları karda, ayıların buz bloklardan bir duvar inşa etmeye başladıkları noktaya götürdü. Iorek daha yaşlı bir grup ayının ortasında oturuyordu, Lyra'yı karşılamak için ayağa kalktı.

"Lyra Gümüşdil," dedi. "Gel de dinle, bana neler anlatıyorlar."

Onun varlığını öteki ayılara açıklamadı, ya da belki onun hakkında çoktan bilgi edinmişlerdi; ama ona yer açtılar ve kraliçeymiş gibi muazzam bir nezaket gösterdiler. Lyra, kutup göğünde zarafetle titreşen Aurora'nın altında arkadaşı Iorek Byrnison'un yanında oturup ayıların konuşmasına katılmaktan müthiş gurur duydu.

Iofur Raknison'ın üzerlerindeki hakimiyeti bir büyü gibiymiş meğer. Bir kısmı bunu, Iorek'in haberi olmadığı halde o sürülmeden önce Iofur 'u ziyaret edip ona çeşitli armağanlar veren Mrs. Coulter'ın etkisine bağlıyordu.

"Ona bir ilaç verdi," dedi bir ayı, "o da ilacı gizlice Hjalmur Hjalmurson'a içirdi ve kendini kaybetmesine yol açtı."

Lyra'nın anladığı kadarıyla Hjalmur Hjalmurson, Iorek'in öldürdüğü, ölümü onun sürgün edilmesine neden olan ayıydı. Demek ki Mrs. Coulter bu işin arkasındaydı! Dahası da vardı.

"Yapmayı planladığı bazı şeyleri önleyen insan yasaları var, ama insan yasaları Svalbard'da geçerli değildir. Burada da Bolvangar'daki gibi ama daha beter bir başka istasyon kurmak istiyordu ve Iofur bunu yapmasına izin verecekti, üstelik ayıların bütün geleneklerine aykırı olmasına rağmen; insanlar burayı ziyaret etmiştir, burada hapse atılmıştır, ama asla burada yaşayıp çalışmamışlardır. Yavaş yavaş Iofur Raknison üzerindeki gücünü artıracaktı, o da bizim üzerimizde, ta ki biz kadının istediği gibi sağa sola koşturduğu yaratıkları olana, tek görevimiz onun yaratacağı melaneti korumak olana kadar..."

Konuşan, ihtiyar bir ayıydı. Adı Soren Eisarson'du ve Iofur Raknison döneminde eziyet çekmiş bir danışmandı.

"Şimdi ne yapıyor, Lyra?" diye sordu Iorek Byrnison. "Iofur 'un öldüğünü duyunca planları ne olacak?"

Lyra aletiyometreyi çıkardı. Görecek pek ışık yoktu, Iorek Byrnison bir meşale getirilmesini emretti.

Beklerlerken Lyra, "Mr. Scoresby'ye ne oldu?" diye sordu. "Ya cadılara?"

"Cadılara başka bir cadı klanı saldırdı. Diğerleri çocuk kesicilerle ittifak halinde miydi, bilmiyorum, ama büyük bir kalabalık halinde göklerimizde devriye geziyorlardı ve fırtınada saldırdılar. Serafina Pekkala'ya ne olduğunu görmedim. Lee Scoresby'ye gelince, ben oğlanla birlikte düştükten sonra balon yeniden havalandı ve onu da götürdü. Ama sembol okuyucun sana kaderlerinin ne olduğunu söyler."

Bir ayı, üzerinde bir mangal kömürü kazanının usul usul yandığı bir kızağı çekip getirdi ve tam ortasına reçineli bir dal attı. Dal derhal alev aldı ve onun ışığında Lyra aletiyometrenin kollarını çevirerek Lee Scoresby'yi sordu.

Hâlâ havada olduğu, rüzgarlarla Nova Zembla'ya sürüklendiği, yamaç-hartlaklarından zarar görmediği ve öteki cadı klanını savuşturduğu anlaşıldı.

Lyra Iorek'e söyledi, o da tatmin olmuş şekilde başını salladı.

"Havadaysa eğer, emniyette olacaktır," dedi. "Peki, ya Mrs. Coulter?"

Cevap karmaşıktı, iğne Lyra'nın uzun süre kafasını karıştıran bir şekilde simgeden simgeye savruldu. Ayılar merak etmişti, ama Iorek Byrnison'a duydukları, onun da Lyra'ya duyduğu saygı onlara gem vurdu. Lyra da onları aklından çıkarıp gene aletiyometrenin transına gömüldü.

Şablonu çözdükten sonra ortaya çıkan simge dizisi korkutucuydu. "Diyor ki o... Bu tarafa uçtuğumuzu duymuş ve makineli tüfeklerle -yani, öyle sanıyorum- silahlanmış bir ulaşım zeplini bulmuş, şu anda Svalbard'a uçuyorlarmış. Henüz Iofur Raknison'ın yenildiğini bilmiyor, tabii, ama çok geçmeden öğrenecek çünkü... Ah evet, çünkü bazı cadılar ona söyleyecek, onlar da yamaç-hartlaklarından öğrenecekler. Sanırım çevremizdeki hava casuslarla dolu, Iorek. Gelip numara yapacaktı...

Iofur Raknison'a yardım ediyor gibi yapacaktı, ama aslında deniz yoluyla gelen bir Tatar alayı ile iktidarı ondan alacaktı. Bir iki gün içinde burada olacaklar.

"Elinden geldiğince çabuk bir şekilde Lord Asriel'in hapis tutulduğu yere gidecek, onu öldürtmeye niyetleniyor. Çünkü... Şimdi net bir şekilde geliyor: daha önce hiç anlamadığım bir şey, Iorek! Lord Asriel'i bunun için

öldürmek istiyor: çünkü onun ne yapacağını biliyor, bundan korkuyor ve kendisi yapıp ondan önce kontrolü ele geçirmek istiyor... Gökteki şehir olmalı, o olmalı! Önce o oraya gitmeye çalışıyor! Şimdi de bana başka bir şey söylüyor... "

Aletin üzerine eğilerek, iğne bir oraya bir buraya savrulurken var gücüyle yoğunlaştı. İğne neredeyse izlenemeyecek kadar hızlı hareket ediyordu; omuzunun üstünden bakan Roger, iğnenin durduğunu bile göremiyordu. Sadece Lyra'nın kolları çeviren parmakları ile ona cevap veren iğne arasında, tıpkı Aurora gibi şaşırtıcı bir şekilde lisana benzemeyen, hızlı alevlenen bir diyalogun farkına vardı.

"Evet," dedi sonunda, aleti kucağına koyup, derin konsantrasyonundan gözlerini kırpıştırıp içini çekerek uyanırken. "Evet, ne dediğini anladım. Gene benim peşimde. Bende olan bir şeyi istiyor, çünkü Lord Asriel de onu istiyor. Bu şey için... bu deney için ona ihtiyaçları var, artık her neyse... "

Derin bir nefes almak için durdu. Bir şey onu rahatsız ediyordu ve ne olduğunu bilmiyordu. Onca önemli olan bu şeyin aletiyometrenin kendisi olduğunu biliyordu, çünkü sonuçta Mrs. Coulter onu sahiden istemişti, başka ne olabilirdi ki? Ama gene de değildi, çünkü aletiyometre kendisinden daha başka bir şekilde söz ediyordu, bu şekilde değil.

Mutsuz mutsuz, "Aletiyometre sanırım," dedi. "Hep düşündüğüm gibi. Mrs. Coulter eline geçirmeden onu Lord Asriel'e götürmeliyim. Eğer Mrs. Coulter'ın eline geçerse, hepimiz ölürüz."

Bunu söylerken kendini öyle yorgun, kemiklerine kadar bitkin ve hüzünlü hissetti ki, ölmek bir kurtuluş olurdu. Ama Iorek'in oluşturduğu örnek, bunu kabul etmesini önledi. Aletiyometreyi ortadan kaldırdı, doğrulup oturdu.

"Ne kadar uzakta?" dedi Iorek.

"Birkaç saat. Sanırım aletiyometreyi Lord Asriel'e elimden geldiğince çabuk götürmem gerek."

"Ben de seninle geleceğim," dedi Iorek.

Lyra tartışmadı. Iorek emirler verir ve kuzeye seyahatlerinin son bölümünde onlara refakat edecek silahlı bir müfreze organize ederken, Lyra kıpırdamadan oturup enerjisini topladı. O son okumada içinden bir şeylerin gittiğini hissediyordu. Gözlerini kapayıp uyudu, az sonra onu uyandırdılar ve yola koyuldular.

21

Lord Asriel'in Konukseverliği

Lyra kuvvetli genç bir ayıya biniyordu, Roger de bir başkasına, Iorek ise yorulmak nedir bilmeden önde koşuyordu ve bir ateş fırlatıcı ile silahlanmış bir müfreze onu izleyerek arkalarını koruyordu.

Yol uzun ve çetindi. Svalbard'ın iç tarafları dağlıktı, koyaklar ve dik yamaçlı vadilerle derinden yarılmış darmadağın zirveleri ve keskin sırtları vardı, soğuk da bıçak gibiydi. Lyra Bolvangar'a giderken bindiği kaymak gibi giden çingan kızaklarını hatırladı; o ilerleyiş şimdi ne kadar çabuk ve rahat gibi görünüyordu! Burada hava daha önce görmediği kadar derinlere işleyen bir soğukluktaydı, ya da belki bindiği ayı Iorek kadar hafif ayaklı değildi; ya da belki Lyra bütün ruhuyla yorulmuştu. Nedeni ne olursa olsun, umutsuzca çetin bir yolculuktu.

Nereye gittikleri konusunda ya da ne kadar uzak olduğu hakkında pek az fikri vardı. Bütün bildiği ihtiyar ayı Soren Eisarson'un ateş fırlatıcıyı hazırlarken ona söylediklerinden ibaretti. Ayı, Lord Asriel'in tutsaklık koşulları hakkında onunla yapılan görüşmelere katılmıştı ve çok iyi hatırlıyordu.

Önce, demişti, Svalbard ayıları Lord Asriel'e kasvetli adalarına sürgün edilmiş diğer politikacılar, krallar ya da baş belalarından hiç farklı olmayan biri gözüyle bakmıştı. Tutsaklar önemli kişilerdi, aksi takdirde kendi halkları tarafından hemen öldürülürlerdi; günün birinde, siyasi talihleri değişirse ve kendi ülkelerini yönetmek için geri dönerlerse, ayılar açısından değerli olabilirlerdi. Bu yüzden de onlara zalimce ya da saygısızca davranmamak ayıların işine yarayabilirdi.

Lord Asriel bu nedenle Svalbard'da yüzlerce başka sürgünün bulduğundan daha iyi ya da daha kötü olmayan koşullarla karşılaştı. Ancak birtakım şeyler Asriel'in gardiyanlarını, ona daha önceki tutsaklara davrandıklarından daha büyük bir ihtiyatla davranmaya itmişti. Toz'la herhangi bir ilintisi olan her şeyin etrafını çepeçevre kuşatan bir esrar ve

ruhani tehlike havası vardı; onu oraya getirenlerde açıkça gözlenen bir panik vardı; bir de, Mrs. Coulter'ın Iofur Raknison'la özel haberleşmeleri.

Üstelik ayılar Lord Asriel'in azametli ve hükmedici tabiatı gibisiyle daha önce hiç karşılaşmamışlardı. Şiddetle ve belagatle tartışarak, Iofur Raknison üzerinde bile hüküm kurdu ve ayı kralı, oturacağı yeri kendisinin seçmesine izin vermesi konusunda ikna etti.

Ona ilk tahsis edilen ev fazlaca alçak bir yerdeydi, dedi. Onun yüksek bir noktaya, ateş madenleri ile demirhanelerin dumanı ve karmaşasından yüksekte bir yere ihtiyacı vardı. Ayılara istediği evin bir tasarımını verdi ve nerede olması gerektiğini söyledi; onlara rüşvet olarak altın verdi, Iofur Raknison'a iltifat etti, zorbalık etti ve ayılar şaşkın bir isteklilikle çalışmaya başladılar. Çok geçmeden kuzeye bakan bir burunda bir ev yükselmişti; ayıların çıkardığı ve taşıdığı koca kömür bloklarının yandığı şömineleri, gerçek camdan büyük pencereleri olan geniş ve sağlam bir yer. Kral gibi davranan bir tutsak gibi orada oturdu.

Sonra da bir laboratuvarın malzemelerini toplamaya girişti.

İşine tamamen gömülmüş halde kitaplar, aletler, kimyasal maddeler, her tür cihaz ve donanım istetti. Ve her nasılsa, şu ya da bu kaynaktan, hepsi de geldi; kimileri açıkça geldi, kimileri de görme hakkı olduğu konusunda ısrar ettiği ziyaretçiler tarafından kaçak olarak getirildi. Kara, deniz ve hava yoluyla, Lord Asriel malzemelerini bir araya getirdi ve hapse atılmasından sonra altı ay içinde istediği her türlü alete sahip oldu.

Ve düşünerek, planlar ile hesaplar yaparak, Adak Meclisi'ni onca dehşete düşürmüş olan görevi tamamlamak için ihtiyacı olan tek şeyi bekleyerek çalıştı. Bu şey her dakika daha da yaklaşmaktaydı.

Babasının hapsedildiği yer Lyra'nın gözüne ilk kez Iorek Byrnison, ciddi şekilde üşüyen ve kaskatı hale gelen çocuklar hareket etsin, rahatlasın diye bir sırtın kenarında durduğunda çarptı.

"Yukarı bak," dedi.

Bir patikanın bin bir zahmetle temizlenip açıldığı geniş ve yarık, aşağı yuvarlanmış kayalar ve buzlarla dolu bir yamaç, sırtını gökyüzüne vermiş yalçın kayalık bir tepeye çıkıyordu. Aurora yoktu, ama yıldızlar pırıl pırıl parlıyordu. Yalçın kayalık, siyah ve çorak yükseliyordu, ancak zirvesinde ışığın savurganca dört bir yana saçıldığı büyük bir bina vardı: balina yağı lambalarının isli kararsız ışıltısı, ya da anbarik ışıldakların sert beyazı değil, naftanın sıcak kaymak gibi parıltısıydı bu.

Işığın geldiği pencereler, Lord Asriel'in muazzam gücünü de gösteriyordu. Cam pahalıydı, büyük tabakalar halinde cam ise bu vahşi enlemlerde ısı açısından müsriflikten başka bir şey değildi. Bu yüzden de onları burada görmek, Iofur Raknison'ın zevksiz sarayından çok daha büyük bir servet ve nüfuzun kanıtıydı.

Ayılarına son kez bindiler, Iorek yamaçtan yukarı, eve giden yolda önderlik etti. Karların derinliklerinde yatan, alçak bir duvarla çevrili bir avlu vardı ve Iorek kapıyı itip açarken binanın bir yerlerinde bir zil çaldığını duydular.

Lyra ayıdan indi. Güç bela ayakta durabiliyordu. Roger'ın da inmesine yardım etti ve çocuklar, birbirlerine destek olarak, uyluklarına kadar gelen karda kapıya çıkan merdivene doğru sendeleye sendeleye yürüdüler.

Ah, o evin içi ne kadar sıcak olacaktı! Ah, o huzur dolu istirahat!

Zilin düğmesine doğru uzandı, ama o daha erişemeden kapı açıldı. Sıcak havayı içerde tutmak için, küçük, loş bir antre vardı ve lambanın altında Lyra'nın tanıdığı biri duruyordu: Lord Asriel'in uşağı Thorold ile pinşer cini Anfang.

Lyra bitkin halde kukuletasını geri itti.

"Kim... " diye başladı Thorold, sonra kim olduğunu gördü ve devam etti. "Lyra olamaz, değil mi? Küçük Lyra Hayal mi görüyorum?"

Arkasına uzanıp iç kapıyı açtı.

Taş bir şöminede kömür ateşinin alev alev yandığı bir salon; halılar, deri iskemleler, cilalı tahtalara ışıltısı vurmuş sıcak nafta ışığı... Lyra Jordan Koleji'nden ayrıldığından beri böyle bir şey görmemişti, manzara karşısında boğazına boğucu bir yumru saplandı.

Lord Asriel'in kar leoparı cini hırladı.

Lyra'nın babası orada duruyordu, güçlü kara gözlü yüzü önce vahşi, muzaffer ve hevesliydi; sonra yüzünün rengi soldu; kızını tanıyınca gözleri faltaşı gibi açıldı. "Hayır! Hayır!"

Sendeleyerek geriledi, şömine rafını sıkıca kavradı.

Lyra hareket edemedi.

"Çık dışarı!" diye haykırdı Lord Asriel. "Geri dön, çık dışarı, çık! Ben seni çağırmadım!"

Kız konuşamadı. Ağzını iki üç kere açtı ve sonunda güç bela konuştu:

"Hayır, hayır, ben geldim çünkü-"

Adam dehşete düşmüş görünüyordu; başını sallayıp duruyordu, sanki onu uzaklaştırmak istermiş gibi ellerini havaya kaldırmıştı; kız onun üzüntüsüne inanamıyordu.

Ona güvence vermek için bir adım daha attı ve Roger da, endişe içinde gelip onun yanında durdu. Cinleri sıcaklığa doğru kanat çırptılar ve bir an sonra Lord Asriel elini alnından geçirdi, biraz kendine geldi. Başını eğmiş, iki çocuğa doğru bakarken, yanaklarına renk gelmeye başladı.

"Lyra," dedi. "Bu sahiden Lyra, değil mi?"

"Evet, Asriel Amca," dedi kız, gerçek ilişkilerine girme vaktinin henüz gelmediğini düşünerek. "Size Jordan Başkanı'ndan aletiyometreyi getirmeye geldim."

"Evet, elbette öyle yaptın," dedi adam. "Bu da kim?"

"Roger Parslow. Jordan Koleji'nin Mutfak uşağı. Ama-"

"Buraya nasıl geldiniz?"

"Ben de tam söyleyecektim, dışarıda Iorek Byrnison var, bizi buraya o getirdi. Benimle ta Trollesund'dan buraya geldi ve Iofur 'u aldattık-"

"Iorek Byrnison da kim?"

"Zırhlı bir ayı. Bizi buraya getirdi."

"Thorold," diye seslendi Lord Asriel, "bu çocuklara sıcak bir banyo yaptır, yemek de hazırla. Uykuya ihtiyaçları olacak. Giysileri leş gibi; onlara giyecek bir şeyler bul. Şimdi yap, ben şu ayıyla konuşurken."

Lyra başının döndüğünü hissetti. Belki sıcaktandı, belki de rahatlama duygusundan. Hizmetkarın reverans yaparak salondan çıkmasını, Lord Asriel'in antreye giderek kapıyı arkasından kapatmasını gözledi, sonra da en yakındaki iskemleye çöktü kaldı.

Thorold onunla konuşunca aradan sadece bir an geçmiş gibi geldi.

"Beni takip edin, küçük hanım," diyordu, kız toparlanıp kalkarak Roger'le birlikte yumuşak havluların ısıtılmış bir askıda asılı durduğu, nafta ışığında su dolu bir küvetten buharların tüttüğü sıcak bir banyoya gitti.

"Önce sen gir," dedi Lyra. "Ben dışarıda otururum, konuşuruz."

Böylece Roger, sıcak karşısında ürküp geri kaçarak, hızlı hızlı soluyarak küvete girdi ve yıkandı. Sık sık birlikte çıplak yıkanmış, İsis'te ya da Chenvell'de diğer çocuklarla birlikte gülüp oynamışlardı, ama bu farklıydı.

Roger, açık kapıdan, "Amcandan korkuyorum," dedi.

"Yani, baban demek istiyorum."

"Ona amcam demeye devam etsen iyi olur. Ben de ondan korkuyorum, bazen."

"İlk içeri girdiğimizde beni hiç görmedi. Sadece seni gördü. Ve dehşete kapılmıştı, beni görene kadar. Sonra birdenbire sakinleşti."

"Şok geçirmişti hepsi bu," dedi Lyra. "Kim olsa geçirir, beklemedikleri birini görünce. Beni en son, İstirahat Odası'ndan sonra görmüştü. Şok geçirir, elbette."

"Hayır," dedi Roger. "Bundan öte bir şey. Bana kurt gibi bakıyordu, ya da öyle bir şey işte."

"Hayal ediyorsun."

"Hiç de bile. Ondan Mrs. Coulter'dan korktuğumdan fazla korkuyorum, gerçek de bu."

Suları şıpırdattı. Lyra aletiyometreyi çıkardı.

"Sembol okuyucusuna sormamı ister misin?" dedi.

"Bilmem ki. Bilmememin daha iyi olacağı şeyler var. Bana Hamhumlar Oxford'a geldikten sonra duyduğum her şey, ama her şey fenaymış gibi geliyor. Beş dakikadan fazla süren iyi bir şey hiç olmadı. Şimdi görebildiğim gibi, bu banyo iyi ve beş metre kadar ötede güzel sıcak bir havlu var. Ve kurulandıktan sonra belki yiyecek güzel bir şey düşünürüm, ama daha ötesini hayır. Yemek yedikten sonra da belki rahat bir yatakta bir uykuyu iple çekerim. Ama ondan sonrasını bilmiyorum Lyra. Korkunç şeyler gördük, değil mi? Ve daha fazlası da geliyordur herhalde. Onun için gelecekte ne olduğunu bilmesem daha iyi diye düşünüyorum. Ben şimdiyle idare edeceğim."

"Evet," dedi Lyra yorgun yorgun. "Benim de böyle hissettiğim anlar var."

Onun için de, aletiyometreyi biraz daha ellerinde tutsa da, bunu sadece rahatlamak için yaptı; çarkları çevirmedi, iğnenin sallanması da gözünden kaçtı. Pantalaimon sessizlik içinde izledi.

İkisi de yıkanıp biraz peynirle ekmek yedikten, şarap ve sıcak su içtikten sonra hizmetkar Thorold, "Oğlan yatağa gidecek," dedi. "Ben ona yolu gösteririm. Lord hazretleri ona Kütüphane'de katılır mısınız diye soruyor, Miss Lyra."

Lyra, Lord Asriel'i geniş pencerelerin aşağıdaki donmuş denize tepeden baktığı bir odada buldu. Geniş bir şömine tablasının altında kömür ateşi ile kısılmış bir nafta lambası vardı, yani odanın içindekiler ile dışarıdaki kasvetli yıldız ışığıyla aydınlanmış panorama arasındaki yansımaları

bozacak pek bir şey yoktu. Ateşin bir yanındaki koca bir koltuğa uzanmış olan Lord Asriel eliyle gelmesini ve ona dönük diğer iskemleye oturmasını işaret etti.

"Arkadaşın Iorek Byrnison dışarıda istirahat ediyor," dedi. "Soğuğu tercih ediyor."

"Iofur Raknison'la dövüşmesini anlattı mı?"

"Ayrıntılı anlatmadı. Ama anladığım kadarıyla, şimdi Svalbard'ın kralı oymuş. Doğru mu bu?"

"Tabii doğru. Iorek asla yalan söylemez."

"Kendini senin koruyucun tayin etmişe benziyor."

"Hayır. John Faa ona bana göz kulak olmasını söyledi, bunun için yapıyor. John Faa'nın emirlerine uyuyor."

"John Faa'nın bu işle ne ilgisi var?"

"Eğer bana bir şey söylersen, ben de söylerim," dedi Lyra. "Babamsın, değil mi?"

"Evet. Ne olmuş?"

"Bana daha önce söylemeliydin, o olmuş. İnsanlardan böyle şeyleri saklamamalısın, çünkü öğrendikleri zaman kendilerini aptal gibi hissediyorlar, bu da zalimce bir şey. Kızın olduğumu bilsem ne fark edecekti ki? Yıllar önce söyleyebilirdin. Bana söyler ve sır olarak saklamamı isterdin ve yapardım, ne kadar küçük olursam olayım, benden istesen yapardım bunu. Sır olarak saklamamı istesen bundan öyle gurur duyardım ki hiçbir şey bunu ağzımdan alamazdı. Ama asla yapmadın. Bıraktın başka insanlar bilsin, ama bana asla söylemedin."

"Kim söyledi sana?"

"John Faa."

"Anneni de söyledi mi?"

"Evet."

"Öyleyse bana söyleyecek pek bir şey kalmamış. Küstah bir çocuk tarafından sorguya çekilmek ve suçlanmak istediğimi sanmıyorum. Senin buraya gelirken neler gördüğünü ve yaptığını duymak istiyorum."

"Sana kahrolası aletiyometreyi getirdim, değil mi?" diye patladı Lyra. Gözyaşlarına boğulmasına az bir şey kalmıştı. "Jordan'dan bu yana gözümü üstünden ayırmadım, onu sakladım, değer verdim, başımıza ne gelirse gelsin ve onu kullanmayı öğrendim, vazgeçip güvencede olabileceğim halde bütün bu kahrolası yol boyunca taşıdım ve teşekkür ederim bile

demedin, ya da beni gördüğüne sevindiğini en ufak bir işaretle belli etmedin. Niye yaptım, bilmiyorum. Ama yaptım, yola devam ettim, Iofur Raknison'ın kokmuş sarayında, çevremde bütün o ayılar varken bile devam ettim, hem tek başıma ve senin hatırın için buraya gelebileyim diye onu aldattım ki Iorek'le dövüşsün... Ve sen beni görünce, bayılıyordun az daha, sanki ben senin bir daha asla görmek istemediğin korkunç bir şeymişim gibi. Sen insan değilsin, Lord Asriel. Benim babam da değilsin. Babam bana böyle muamele etmezdi. Babaların kızlarını sevmeleri beklenir, değil mi? Sen beni sevmiyorsun, ben de seni sevmiyorum, bu da bir gerçek. Farder Coram'ı seviyorum, Iorek Byrnison'u seviyorum: Zırhlı bir ayıyı babamdan çok seviyorum. Ve bahse girerim ki Iorek Byrnison da beni senin sevdiğinden fazla seviyordun"

"Sen kendin bana onun yalnızca John Faa'nın talimatını takip ettiğini söyledin. Eğer böyle duygusal davranacaksan, seninle konuşarak vakit kaybedecek değilim."

"Al öyleyse kahrolası aletiyometreni, ben Iorek'le geri dönüyorum."

"Nereye?"

"Saraya. Sen geldiklerinde Mrs. Coulter ve Adak Meclisi ile savaşabilirsin. O zaman o yenilirse, ben de ölürüm, umurumda değil. Eğer kazanırsa Lee Scoresby'yi çağırtırız ve onun balonuyla giderim ve-"

"Lee Scoresby de kim?"

"Bir aeronot. Bizi buraya getirdi, sonra da kaza geçirdik. İşte buyurun, aletiyometre burada. İyi çalışır durumda."

Lord Asriel aleti alma yolunda en ufak bir hareket yapmadı, Lyra da onu şöminenin çevresindeki pirinç paravananın üstüne koydu.

"Ve sanırım sana Mrs. Coulter'ın Svalbard'a gelmek üzere yola çıktığını söylemem gerek, Iofur Raknison'ın başına neler geldiğini duyar duymaz buraya doğru yola çıkacaktır. Bir zeplinde, bir sürü askerle birlikte ve Majisteryum'un emriyle birlikte hepimizi öldürecekler."

Adam sükunetle, "Bize asla ulaşamazlar," dedi.

Öylesine sessiz ve rahattı ki, kızın vahşiliği biraz duruldu… Kararsızca, "Emin olamazsın," dedi.

"Olabilirim,"

"Yoksa sende de mi bir aletiyometre var?"

"Bunun için aletiyometreye ihtiyacım yok. Şimdi buraya yaptığın yolculuğu dinlemek istiyorum, Lyra. Başından başla. Bana her şeyi anlat."

O da öyle yaptı. İstirahat Odası'nda saklanmasıyla başladı, sonra Hamhumlar'm Roger'ı alışına, Mrs. Coulter'la birlikte olduğu günlere geçti, olup biten her şeyi anlattı.

Uzun bir hikayeydi, Lyra bitirdiğinde, "Bilmek istediğim bir şey var," dedi "ve sanırım bunu bilmeye hakkım var, aslında kim olduğumu bilmeye hakkım olduğu gibi. Ve onu bana söylemediğine göre, telafi etmek için bunu söylemek zorundasın. Toz nedir? Ve niye herkes ondan bu kadar çok korkuyor?"

Lord Asriel söylemek üzere olduğu şeyi kızın anlayıp anlamayacağını kestirmeye çalışırcasına ona baktı. Lyra adamın ona daha önce hiç ciddi ciddi bakmamış olduğunu düşündü: şimdiye kadar şirinlik yapan bir çocuğu hoş gören bir yetişkin gibi davranmıştı hep. Ama şimdi onun hazır olduğunu düşünüyor gibiydi.

"Toz, aletiyometreyi çalıştıran şeydir," dedi.

"Ah... Böyle olabileceğini düşünmüştüm! Peki başka? Onu nasıl keşfettiler?"

"Kilise bir anlamda onun hep farkındaydı. Yüzyıllardır Toz hakkında vaazlar veriyorlar, ama o adla söz etmiyorlar.

"Ama birkaç yıl önce Boris Mikhailovitch Rusakov adlı bir Muskovit, yeni bir temel zerrecik türü keşfetti. Elektronları, fotonları, nötrinoları ve geri kalanını duymuşsundur, değil mi? Bunlara temel zerrecikler denir, çünkü onları daha küçük parçalara bölemezsin: içlerinde kendilerinden başka bir şey yoktur. Eh, bu yeni tür zerrecik de temel zerrecikti, tamam ama alışıldık bir şekilde tepki vermediği için ölçmesi zordu. Rusakov'un anlamakta en çok zorlandığı şey, yeni zerreciğin neden insanların bulunduğu yerlere yığıldığıydı, sanki biz onu çekiyormuşuz gibi. Özellikle de yetişkinler. Çocuklar da ama cinleri sabit bir biçim alana kadar aynı derecede değil. Ergenlik yılları sırasında Toz'u daha kuvvetle çekmeye başlıyorlar, tıpkı yetişkinlere olduğu gibi onların üstüne de yerleşiyor.

"Şimdi bu türden bütün keşifler, Kilise doktrinleriyle ilgili oldukları için, Cenevre'deki Majisteryum vasıtasıyla duyurulmaları gerekir. Ve Rusakov'un bu keşfi öylesine olmadık ve garip bir şeydi ki, Yüksek Disiplin Divanı Müfettişi, Rusakov'un ruhunun şeytani güçler tarafından ele geçirildiğinden şüphelendi. Laboratuvarda bir şeytan çıkarma işlemi gerçekleştirdi, Rusakov'u Engizisyon kurallarına göre sorguya çekti, ama sonunda onun

yalan söylemediği ya da onları aldatmadığı gerçeğini kabul etmek zorunda kaldılar: Toz sahiden vardı.

"Bu da onları, Toz'un ne olduğuna karar verme sorunuyla karşı karşıya bıraktı. Kilise'nin yapısını göz önüne alırsak, seçebilecekleri tek bir şey vardı. Majisteryum, Toz'un ilk günahın fiziksel kanıtı olduğuna karar verdi. İlk günahın ne olduğunu biliyor musun?"

Lyra dudağını büktü. Jordan'a geri dönmüş, kendisine yarı yarıya öğretilen bir şey konusunda sınava çekilir gibiydi. "Sayılır," dedi.

"Hayır, bilmiyorsun. Çalışma masasının yanındaki rafa gidip bana İncil'i getir."

Lyra onun dediğini yaptı ve koca kara kitabı babasına uzattı.

"Adem ile Havva'nın hikayesini hatırlıyorsundur?"

"Tabii," dedi Lyra. "Kadının meyveyi yememesi gerekiyordu, yılan onu kandırdı, o da yedi."

"Ya sonra ne oldu?

"Şey... Atıldılar. Tanrı onları bahçeden attı."

"Tanrı onlara meyveyi yememelerini, yoksa öleceklerini söylemişti. Unutma, bahçede çıplaktılar, çocuklar gibiydiler, cinleri hangi biçimi isterlerse ona bürünebiliyordu. Ama işte bunlar oldu."

Tekvin'in Üçüncü Bölümü'nü açtı ve okudu:

"Ve kadın yılana dedi ki, bahçenin ağaçlarının meyvesinden yiyebiliriz:

"Fakat bahçenin ortasında olan ağacın meyvesi hakkında Tanrı demişti ki, bunu yemeyeceksiniz, dokunmayacaksınız da, yoksa ölürsünüz.

"Ve yılan kadına dedi ki, ölmeyeceksin elbette:

"Çünkü Tanrı biliyor ki onu yediğiniz gün gözleriniz açılacak ve cinleriniz gerçek biçimlerini alacak ve siz de tanrılar gibi olacaksınız, iyiyi kötüyü bileceksiniz.

"Ve kadın ağacın iyi yiyecek verdiğini ve göze hoşgeldiğini görünce, insanın cininin gerçek biçimini ortaya çıkarması istenecek bir ağaç olduğunu görünce, onun meyvesini aldı ve yedi ve kocasına da onunla yesin diye verdi; ve o da yedi.

"Ve ikisinin de gözleri açıldı ve cinlerinin gerçek biçimini gördüler ve onlarla konuştular.

"Ama erkekle kadın kendi cinlerini bilince, büyük bir değişiklik geçirdiklerini de bildiler, çünkü o ana kadar topraktaki ve havadaki yaratıklarla bir gibi görünüyorlardı ve aralarında bir fark yoktu:

"Ve farkı gördüler ve iyi ile kötüyü bildiler ve utandılar ve çıplaklıklarını örtmek için incir yaprakları diktiler..."

Kitabı kapattı.

"Ve günah dünyaya böyle geldi," dedi, "günah ve utanç ve ölüm. Onların cinleri sabitleştiği anda geldi."

"Ama... " Lyra istediği kelimeleri bulmaya çabaladı:

"ama doğru değil, değil mi? Kimya ya da mühendislik gibi doğru değil, o tür bir doğru değil. Aslında Adem'le Havva yoktur. Cassington Alim'i bana bunun bir tür masal olduğunu söyledi."

"Cassington Kürsüsü geleneksel olarak bir serbest düşünüre verilir; Alimler'in inancını sınamak onun işlevidir. Tabii ki böyle diyecek. Ama Adem ile Havva'yı hayali bir sayı gibi, eksi birin kare kökü gibi düşün: var olduğuna ilişkin somut bir kanıt göremezsin asla, ama eğer onu denklemlerine koyarsan, onsuz hayal bile edilemeyecek her türlü şeyi hesaplayabilirsin.

"Her neyse, Kilise'nin binlerce yıldır öğrettiği şey budur. Ve Rusakov Toz'u keşfedince, masumiyet tecrübeye dönüşürken, gerçekten de bir şeyler olduğuna dair fiziksel bir kanıt bulunmuştu hiç değilse.

"Tesadüfi şekilde, İncil de bize Toz adını veriyor. Bunlara ilk başta Rusakov Zerrecikleri denmişti ama çok geçmeden birisi, Tekvin'in Üçüncü Bölümü'nün sonlarına doğru, Tanrı'nın meyveyi yediği için Adem'i lanetlediği tuhaf bir bölümü hatırlattı."

Yeniden İncil'i açıp Lyra'ya gösterdi. O da okudu:

"Yüzünün terinde ekmek yiyeceksin, toprağa geri dönene kadar; çünkü oradan alındın; çünkü tozsun ve toza geri döneceksin..."

Lord Asriel dedi ki: "Kilise alimlerinin aklı, bu bölümün çevirisi konusunda hep karışmıştır. Kimileri buranın aslında "toza geri döneceksin," değil, "toza tabi olacaksın," olduğunu söyler, başkaları da burada "toprak" ve "toz" üzerinde bir kelime oyunu olduğunu ve aslında Tanrı'nın kendi tabiatının kısmen günahkar olduğunu kabul ettiği anlamına geldiğini söylerler. Kimse hemfikir olamıyor. Olamaz da zaten, çünkü metin değiştirilmiştir. Ama ziyan edilmeyecek kadar iyi bir kelimeydi, bu yüzden de zerreciklere Toz dendi."

"Peki, ya Hamhumlar?" diye sordu Lyra.

"Hükmî Adak Meclisi... Annenin çetesi. Kendi güç üssünü kurma şansını fark etmesi akıllıca, ama o zaten akıllı bir kadındır, eminim fark ettin. Farklı

farklı kuruluşların serpilmesine izin vermek Majisteryum'un işine geliyor. Onları birbirlerine düşürüyorlar; biri başarıya ulaşırsa başından beri onu desteklemiş gibi davranıyorlar ve eğer başarısızlığa uğrarsa, asla doğru dürüst ruhsatı olmamış dönek bir grupmuş gibi yapabiliyorlar.

"Annen iktidar konusunda hep açgözlüydü. Önce onu normal şekilde, evlilikle elde etmeye çalıştı, ama bu yürümedi, duymuşsundur sanırım. Bu yüzden de Kilise'ye dönmesi gerekti. Elbette ki bir erkeğin seçebileceği yoldan gidemedi -rahiplik falan - alışılmışın dışında bir şey olması gerekiyordu. Kendi düzenini, kendi nüfuz kanallarını kurması, onlar vasıtasıyla çalışması gerekiyordu. Toz konusunda uzmanlık, iyi bir hamleydi. Herkes ondan korkuyordu; kimse ne yapacağını bilmiyordu; ve o bir soruşturma yönetmeyi teklif edince Majisteryum öyle rahatladı ki onu parayla ve her tür kaynakla desteklediler."

"Ama kesiyorlardı-" Lyra dili varıp da söyleyemiyordu, kelimeler boğazına tıkanmıştı. "Ne yaptıklarını biliyorsun! Kilise neden böyle bir şey yapmalarına izin verdi?"

"Emsali vardı. Daha önce de böyle bir şey olmuştu. Hadım etmenin ne demek olduğunu biliyor musun? Erkek özellikleri geliştiremesin diye bir erkek çocuğun cinsel organlarını almak demektir. Bir castrato tiz soprano sesini ömür boyu muhafaza eder, Kilise buna bunun için izin verir: Kilise müziğinde öyle yararlı ki. Kimi castrati büyük şarkıcılar, harikulade sanatçılar haline gelmiştir. Çoğu da şişman şımarık yarı erkekler haline. Bazıları ameliyatın etkisiyle öldü. Ama gördüğün gibi, Kilise küçük bir kesik fikrinden çekinmiyor. Emsali vardı. Ve bu eski yöntemlerden, anestezi maddesi ya da steril sargı bezi ya da doğru dürüst tıbbi bakım olmadığı zamanlardakinden çok daha hijyenik olacaktı. Ona kıyasla yumuşak olacaktı."

"Değil ama!" dedi Lyra şiddetle. "Değil!"

"Hayır. Elbette değil. Onun için Kuzey'in uzaklığında, karanlıkta ve bilinmezlik içinde gizlemeleri gerekiyor. Ve Kilise onun için annen gibi birinin bunun başında olmasından memnun kalıyor. Böylesine cazip, iyi ilişkileri olan, böylesine tatlı ve makul birinden kim şüphelenebilir? Ama bilinmez ve gayrı-resmi türde bir operasyon olduğu için, o aynı zamanda Majisteryum'un gerekirse inkar edebileceği biriydi."

"İyi ama o kesmeyi yapma fikri ilk kimden çıktı?"

"Ondan. Ergenlik sırasında meydana gelen iki şeyin birbiriyle bağıntılı olabileceğini tahmin etti: insanın cinindeki değişiklik ve Toz'un yerleşmeye başlaması gerçeği. Belki de cinler bedenden ayrılırsa, Toz'a asla tabi olmazdık -ilk günaha. Mesele, insanı öldürmeden cin ile bedeni ayırmanın mümkün olup olmadığıydı. Ama o pek çok yere seyahat etmiş, her türlü şey görmüştür. Afrika'ya seyahat etti, örneğin. Afrikalıların zombi denen bir köleyi meydana getirme yöntemleri var. Kendi iradesi yoktur; kaçmadan ya da yakınmadan gece gündüz çalışır. Cesede benzer..."

"Cini olmayan bir insan!"

"Aynen öyle. Böylece onları ayırmanın mümkün olduğunu öğrendi."

"Ve... Tony Costa da bana Kuzey ormanlarındaki korkunç tayflardan söz etmişti. Sanırım onlar da benzer türde bir şey olabilir."

"Doğru. Her neyse, Hükmî Adak Meclisi bu gibi fikirlerden ve Kilise'nin ilk günah saplantısından doğdu."

Lord Asriel'in cininin kulakları seğirdi, o da elini cinin güzel başına koydu.

"Kesmeyi gerçekleştirdikleri zaman olan bir şey daha vardı," diye devam etti.

"Ve bunu görmediler. Bedenle cini bağlayan enerjinin muazzam bir gücü vardır. Kesme gerçekleştirilince, bütün o enerji bir saniyenin bir bölümünde çarçur olur gider. Fark etmediler, çünkü onu şok, ya da tiksinme ya da ahlaki tepki sanarak yanıldılar ve kendilerini, buna karşı duygusuz olmak üzere eğittiler. Böylece de neler yapabileceğini gözden kaçırdılar ve onu kontrol altına almayı asla düşünmediler... "

Lyra yerinde duramıyordu. Ayağa kalkıp pencereye yürüdü, görmeyen gözlerle geniş kasvetli karanlığı süzdü. Fazlasıyla zalimdiler. İlk günah hakkında bilgi edinmek ne kadar önemli olursa olsun, onların Tony Makarios'a ve bütün diğerlerine yaptıklarını yapmak fazlasıyla zalimceydi. Hiçbir şey mazur göstermezdi bunu...

"Peki, sen ne yapıyordun?" dedi. "Sen de herhangi bir kesme yaptın mı?"

"Ben hayli farklı bir şeyle ilgileniyorum. Bilmiyorum Adak Meclisi o kadar ileri gidiyor mu? Ben Toz'un kendisinin kaynağına gitmek istiyorum."

"Kaynağı mı? Nereden geliyor, peki?"

"Aurora'da görebildiğimiz diğer evrenden."

Lyra yeniden döndü. Babası koltuğunda tembel tembel ve güçlü görünümüyle uzanıyordu, gözleri cinininkiler kadar vahşiydi. Onu

sevmiyordu, ona güvenemiyordu ama ona hayran olmaktan kendini alamıyordu, bu ıssız çorak ülkede topladığı savurgan lükse ve hırsının gücüne de.

"O diğer evren nedir?" diye sordu.

"Sayısız, milyarlarca paralel dünyadan biri. Cadılar yüzyıllardır bunlar hakkında bilgi sahibi, ama onların varlığını matematiksel olarak kanıtlayan ilk tanrıbilimciler, elli yıl kadar önce afaroz edilmişti. Ancak, doğru; inkar etmenin yolu yok.

"Ama kimse gün gelip de bir evrenden ötekine geçmenin mümkün olabileceğini düşünmedi. Böyle bir şey temel yasaları ihlal eder diye düşündük. Eh, yanılmışız; oradaki dünyayı görmeyi öğrendik. Eğer ışık geçebiliyorsa, biz de geçebiliriz. Ve onu görmeyi öğrenmek zorundaydık, Lyra, senin aletiyometreyi kullanmayı öğrenmen gibi.

"Şimdi o dünya ve tüm diğer evrenler, ihtimalin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Bir bozuk parayla yazı-tura atma örneğini düşün: yazı gelebilir, ya da tura ve yere düşmeden ne geleceğini bilmeyiz. Eğer tura gelirse, yazı gelme ihtimali çökmüş demektir. İki ihtimalin eşit olduğu o ana kadar.

"Ama başka bir dünyada, yazı gelir. Ve bu olunca, iki dünya birbirinden ayrılır. Yazı tura atma örneğini daha açık hale getirmek için kullanıyorum. Aslında bu ihtimal çökmeleri temel zerrecikler düzeyinde meydana gelir, fakat tıpatıp aynı şekilde olurlar: bir an için birçok şey muhtemeldir, bir sonraki anda sadece bir tanesi olur ve geri kalanı var olmaz. Ancak bunların gerçekleştiği başka dünyalar ortaya çıkar.

"Ve ben Aurora'nın gerisindeki o dünyaya gidiyorum," dedi, "çünkü bu evrendeki bütün Toz'un oradan geldiğini düşünüyorum. İstirahat Odası'nda alimlere gösterdiğim o slaytları gördün. Toz'un bu dünyaya Aurora'dan döküldüğünü gördün. Şehri kendi gözlerinle gördün. Eğer ışık evrenler arasındaki engeli geçebiliyorsa, eğer Toz geçilebiliyorsa, eğer o şehri görebiliyorsak, o zaman bir köprü inşa eder ve geçeriz. Fevkalade bir enerji patlaması gerektiriyor. Ama ben bunu yapabilirim. Oralarda bir şeyde bu dünyadaki bütün Toz'un, bütün ölümün, günahın, sefaletin, yok ediciliğin kökeni var. İnsanlar hiçbir şeyi yok etmeyi arzulamaksızın göremiyorlar, Lyra. O, ilk günah. Ve ben onu yok edeceğim. Ölüm ölecek."

"Seni onun için mi buraya koydular?"

"Evet. Dehşete kapıldılar. Üstelik haklılar."

Ayağa kalktı, cini de, gururlu, güzel ve ölümcüldü.

Lyra yerinden kıpırdamadı. Babasından korkuyordu ve ona derinden hayrandı, zırdeli olduğunu da düşünüyordu; ama o kimdi ki yargılasın?

"Git yat," dedi Lord Asriel. "Thorold sana nerede uyuyacağını gösterir."

Gitmek üzere döndü.

"Aletiyometreyi bıraktın," dedi kız.

"Ah, evet; aslında şimdi ona ihtiyacım yok. Zaten kitaplar olmadan işime de yaramaz. Biliyor musun, bence Jordan Başkanı onu sana veriyordu. Sana açıkça onu bana getirmeni söyledi mi?"

"Şey, evet!" dedi Lyra. Ama sonra yeniden düşündü ve Başkan'ın ondan böyle bir şey yapmasını asla istemediğini fark etti; o hep böyle olduğunu düşünmüştü, yoksa neden ona versin ki?

"Hayır," dedi. "Bilmiyorum. Ben sandım ki-"

"Eh, ben istemiyorum. Senindir, Lyra."

"Ama-"

"İyi geceler, çocuğum."

Bunu duyunca dili tutulmuş, zihnine üşüşmüş bir düzine acil soruyu dile getiremeyecek kadar şaşırmış olan Lyra, ateşin yanında oturup onun odadan çıkmasını gözledi.

22

İhanet

Uyandığında bir yabancıyı kolunu sarsarken buldu ve sonra, Pantalaimon zıplayarak uyanır ve hırlarken, Thorold'u tanıdı. Bir nafta lamba tutuyordu ve eli titriyordu.

"Küçük hanım -küçük hanım- kalkın çabuk. Ne yapacağımı bilmiyorum. Hiçbir talimat bırakmadı. Sanırım delirdi, küçük hanım."

"Ne? Neler oluyor?"

"Lord Asriel, küçük hanım. Siz yatmaya gittiniz gideli neredeyse hezeyan içindeydi. Onu bu kadar çıldırmış görmemiştim hiç. Bir kızağa birçok alet ve batarya yükledi, köpeklerin koşumlarını taktı ve gitti. Ama oğlanı aldı, küçük hanım!"

"Roger mı? Roger'ı mı aldı?"

"Bana onu uyandırıp giydirmemi söyledi, ben de durup tartışmadım -asla yapmamışımdır- oğlan sizi sorup durdu, küçük hanım -ama Lord Asriel yalnızca onu istiyordu- kapıya ilk gelişinizi hatırlıyorsunuz, değil mi, küçük hanım? Sizi gördü, gözlerine inanamadı ve gitmenizi istedi hani?"

Lyra'nın başı yorgunluk ve korkuyla öyle fırıl fırıl dönüyordu ki, düşünmekte zorluk çekti ve ancak "Evet? Evet?" diyebildi.

"Deneyini sonuca erdirmek için bir çocuğa ihtiyacı vardı da ondan, küçük hanım! Ve Lord Asriel'in istediğini oldurmak gibi bir özelliği vardır, bir şeyi çağırır ve-"

Şimdi Lyra'nın kafası bir gürlemeyle doluydu, sanki kendi bilincinde birtakım bilgilerin oluşmasını önlemek istiyormuş gibi.

Yataktan kalkmış, giysilerine uzanıyordu ki birden yıkıldı ve vahşi bir umutsuzluk çığlığıyla sarmalandı. Bu umutsuzluk çığlığı onun ağzından çıkmıştı, ama ondan daha büyüktü; sanki umutsuzluk onun ağzından değil de, o umutsuzluğun ağzından çıkmış gibiydi. Çünkü Lord Asriel'in sözlerini hatırlamıştı: bedenle cini bağlayan enerjinin muazzam bir gücü vardır, ve dünyalar arasındaki uçuruma köprü kurmak için fevkalade bir enerji patlaması gerekliydi...

Ne yaptığının farkına varmıştı.

Bunca yol boyunca, onun ne istediğini biliyorum sanarak Lord Asriel'e bir şey getirmek için mücadele etmişti; ve onun istediği hiç de aletiyometre değildi. İstediği, bir çocuktu.

Lyra ona Roger'ı getirmişti.

İşte bunun için Lyra'yı görünce "Ben seni çağırmadım!" diye bağırmıştı; bir çocuk çağırmıştı ve kader tanrıçaları ona kendi kızını getirmişti. Ya da öyle sanmıştı, Lyra kenara çekilip de ona Roger'ı gösterene kadar.

Ah, ne müthiş acı! Roger'ı kurtardığını sanmıştı, oysa aslında başından sonuna kadar, büyük bir gayretle ona ihanet etmek için çalışmıştı...

Lyra, bir duygu humması içinde titredi ve hıçkırdı. Bu doğru olamazdı.

Thorold onu teselli etmeye çalıştı, ama onun aşırı kederinin neden kaynaklandığını anlamıyordu, omuzuna tedirgin tedirgin vurmakla yetindi.

"Iorek-" diye hıçkırdı kız, hizmetkarı bir kenara iterek. "Iorek Byrnison nerede? Ayı? Hâlâ dışarıda mı?"

İhtiyar adam çaresizce omuzunu silkti.

"Bana yardım et!" dedi Lyra, halsizlikten ve korkudan tir tir titreyerek. "Giyinmeme yardım et. Gitmem gerek. Şimdi Çabuk ol!"

Adam lambayı yere koydu ve kızın ona dediğini yaptı. O otoriter haliyle emir verdiğinde, yüzü yaşlarla yıkanmış olsa da, dudakları titrese de, babasına çok benziyordu. Pantalaimon kuyruğunu kamçı gibi sallayarak bir aşağı bir yukarı yürür, kürkü neredeyse kıvılcımlar çıkarırken, Thorold elini çabuk tutarak Lyra'ya sert, pis kokan kürklerini getirdi ve giymesine yardım etti. Bütün düğmeler iliklendikten, kulakları koruyan parçalar takıldıktan sonra kız kapıya gitti ve soğuğun kılıç gibi boğazına saplandığını, yanaklarındaki gözyaşlarını bir anda dondurduğunu fark etti.

"Iorek!" diye seslendi. "Iorek Byrnison! Gel, çünkü sana ihtiyacım var!"

Karda bir sarsılma, bir metal tangırtısı duyuldu ve ayı orada belirdi. Lyra seslenmeden önce, düşen karın altında sakin sakin uyuyordu. Thorold'un pencerede tuttuğu lambadan gelen ışıkta, Lyra onun yüzsüz uzun başını, karanlık göz deliklerini, kırmızı-siyah metal altında beyaz kürkünün ışıltısını gördü ve ona sarılmak, onun demir miğferinde, uçları buz tutmuş kürkünde teselli aramak istedi.

"Ee?" dedi ayı.

"Lord Asriel'i yakalamamız gerek. Roger'ı aldı ve şey yapacak -düşünmeye korkuyorum- ah, Iorek, sana yalvarırım, çabuk ol, canım!"

"Gel öyleyse," dedi ve Lyra onun sırtına atladı.

Ne yana gidileceğini sormaya gerek yoktu: kızağın izleri avludan dosdoğru dışarı, ovaya doğru gidiyordu ve Iorek onları takip etmek için ileri sıçradı. Hareketi artık iyice Lyra'nın varlığının bir parçası haline gelmiş, dengeli oturmak tamamen otomatikleşmişti. Iorek kayalık arazideki kalın kar örtüsünün üzerinde her zamankinden daha hızlı koşuyor, zırh levhaları düzenle sallanan bir ritimle Lyra'nın altında oradan oraya oynuyordu.

Arkalarında diğer ayılar rahat bir tempoda koşuyor, ateş fırlatıcıyı da beraberlerinde taşıyorlardı. Yol açıktı, çünkü ay yükselmişti ve karla kaplı dünyaya gönderdiği ışık, balonda olduğu kadar parlaktı: parlak gümüş ve koyu siyahtan oluşan bir dünya. Lord Asriel'in kızağının izleri dosdoğru uzaktaki yalçın tepeler silsilesine, aletiyometrenin kadife kumaşı kadar kara bir gökyüzüne doğru yükselen bu tuhaf, dik, sivri uçlu şekillere doğru uzanıyordu. Kızağın kendisinden eser yoktu -ya da, en yüksek zirvenin yanında tüy gibi bir hareket mi vardı acaba? Lyra gözlerini iyice açıp büyük bir dikkatle ileriyi taradı ve Pantalaimon uçabildiği kadar yükseğe uçarak bir baykuşun açık görüşüyle baktı.

"Evet," dedi, bir an sonra onun bileğine konarak,

"Lord Asriel, köpeklerini delice kamçılıyor, arkada da bir çocuk var... "

Lyra, Iorek Byrnison'ın temposunu değiştirdiğini hissetti. Bir şey dikkatini çekmişti. Yavaşlıyordu ve başını kaldırmış, sağa-sola bakmıyordu.

"Ne oldu?" diye sordu Lyra.

Iorek bir şey demedi. O dikkatle dinliyordu, ama Lyra bir şey duyamadı. Sonra kulağına bir ses geldi: esrarengiz, çok uzaklardan gelen bir hışırtı ve çıtırtı. Daha önce de duyduğu bir sesti: Aurora'nın sesi. Ansızın pasparlak bir peçe belirmiş, kuzey göğünde titrekçe ışıldayarak asılı duruyordu. Bütün o göze görünmeyen milyarlarca ve trilyonlarca yüklü zerrecikler ve belki de, diye düşündü,

Toz zerrecikleri, atmosferin üst katmanlarından ışık saçan bir parlaklık çıkarmıştı. Sanki Aurora aşağıda gerçekleşen dramı biliyormuş ve onu en muhteşem efektleriyle ışıklandırmak istiyormuş gibi, Lyra'nın o ana kadar gördüklerinden daha parlak ve olağanüstü bir gösteri olacaktı.

Ama ayıların hiçbiri yukarı bakmıyordu: dikkatleri topraktaydı. Demek ki Iorek'in dikkatini çeken Aurora değildi. Şimdi hiç kıpırdamadan duruyordu, onun duyularının serbestçe dolaşması gerektiğini bilen Lyra da ayının sırtından kayarak indi. Bir şey onu rahatsız ediyordu.

Lyra etrafına baktı, Lord Asriel'in evine giden uçsuz bucaksız açık ovadan geriye, daha önce geçtikleri dağlara doğru. Bir şey göremedi. Aurora daha da yoğunlaştı.

İlk peçeler titredi ve hızla bir yana savruldu, yukarıda çentikli perdeler katlanıp açılıyor, her dakika boyları ve parlaklıkları artıyordu: kemerler ve ilmekler ufuktan ufka anafor gibi dönerek gidiyor ve aydınlık yaylarıyla doruğun ta kendisine değiyorlardı. Muazzam, dokunulmaz güçlerin çıkardığı ıslıklı ve hışırtılı o müthiş şarkıyı her zamankinden de net duyabiliyordu.

"Cadılar!" diye bir feryat geldi ayı sesiyle ve Lyra neşe ve rahatlama duygusuyla döndü.

Ama ağır bir burun ona vurup ileri düşürdü ve içini çekecek kadar bile nefesi kalmamış bir halde, kesik kesik soluyarak titredi, çünkü az önce durduğu yerde yeşil tüylü bir okun arka tarafı görünüyordu. Okun başı ve kendisi kara gömülüydü.

İmkansız diye düşündü halsiz halsiz, ama doğruydu, çünkü bir başka ok, tepesinde ayakta duran Iorek'in zırhına çarpıp uzaklaştı. Bunlar Serafina Pekkala'nın cadıları değildi, başka bir klandandılar. Bir düzine kadarı ya da daha fazlası yukarıda daireler çiziyor, arada alçalıp ateş ettikten sonra yeniden yükseliyordu ve Lyra bildiği her kelimeyle küfür ediyordu.

Iorek Byrnison çabucacık emirler verdi. Ayıların cadılarla savaşma konusunda pratikleri olduğu açıktı, çünkü derhal bir savunma düzenine geçtiler ve cadılar da aynı kolaylıkla saldırı düzenine. Ancak yakın menzilden isabetli atış yapabiliyorlardı ve okları ziyan etmemek için hızla aşağı iniyor, dalışlarının en alt noktasında atış yapıyor ve derhal yukarı dönüyorlardı. Ama en alt noktaya eriştiklerinde, elleri ok ve yayla meşgul oluyordu, hücuma açık durumdaydılar, ayılar da tarayan pençelerle onları aşağı çekmek için yukarı doğru fırlıyorlardı. Birinden fazlası düştü, hemen hesapları görüldü.

Lyra bir kayanın yanında iyice çömelerek cadı dalışını izledi. Birkaç tanesi ona da nişan aldı, ama oklar ıskaladı ve sonra Lyra, başını kaldırıp göğe bakınca, uçan cadıların büyük kısmının geri çark ettiğini gördü.

Bundan rahatladıysa da, rahatlaması sadece bir an sürdü. Çünkü uçtukları yönden, başka pek çok cadının onlara katılmak için geldiğini gördü; ve orada havada onlarla birlikte bir grup parıldayan ışık da vardı; Svalbard ovasının uçsuz bucaksızlığında, Aurora'nın aydınlığı altında, korktuğu bir

sesi duydu. Bir gaz motorunun sert zonklamasıydı bu. İçinde Mrs. Coulter ile askerlerinin olduğu zeplin onlara yetişiyordu.

Iorek homurdanarak bir emir verdi ve ayılar derhal bir başka düzene geçti. Lyra, gökten gelen kızıl renkli titrek ışıkta onların ateş fırlatıcıyı çabucak indirmelerini gözledi. Uçan cadıların öncü kolu da bunu görmüştü ve hızla aşağı inip onların üstüne ok yağdırmaya koyuldular, ama ayılar çoğunlukla zırhlarına güvenip, cihazı kurmak için hızlı hızlı çalıştılar: Bir açıyla yukarı uzanan uzun bir kol, bir metre çapında bir çanak ya da kap, bir de duman ve buhar içinde büyük bir demir depo.

O gözlerken, parlak bir alev fışkırdı ve bir ayı ekibi alışkın oldukları bir şekilde faaliyete geçti. İki tanesi ateş fırlatıcının uzun kolunu çekti, bir başkası kaseye kürekler dolusu ateş boşalttı ve emir üzerine onu serbest bırakıp, alev alev yanan kükürdü karanlık göğün yüksekliklerine savurdular.

Cadılar tepelerine öyle bir üşüşmüştü ki, üç tanesi daha ilk atışta alevler içinde düştü, ama çok geçmeden esas hedefin zeplin olduğu anlaşıldı. Pilot ya daha önce hiç ateş fırlatıcı görmemişti ya da onun gücünü küçümsüyordu, çünkü yukarı tırmanmaksızın, biraz olsun sağa-sola dönmeksizin, dosdoğru ayıların üstüne doğru uçtu.

Sonra zeplinde de güçlü bir silah bulunduğu belli oldu: gondolün burnuna monte edilmiş bir makineli tüfek.

Lyra ayılardan birkaçının zırhından kıvılcımlar uçuştuğunu gördü; kurşunların takırtısı duyulmadan önce, bir araya sıkışarak zırhlarını siper ettiklerini gördü. Korkuyla haykırdı.

"Güvendeler," dide Iorek Byrnison. "Küçük kurşunlarla zırhı delemezsin." Ateş fırlatıcı gene çalıştı: bu sefer alev alev yanan bir kükürt kitlesi doğrudan gondolü nişan aldı ve patlayıp her yanda alevli parçacıklardan oluşan şelaleler bıraktı. Zeplin sola doğru yattı, geniş bir kavis çizdi ve kükreyerek uzaklaştı; sonra bir kez daha cihazın yanında hızlı hızlı çalışan ayı grubuna yöneldi. Yaklaşırken, ateş fırlatıcının kolu gacırtıyla aşağı doğru indi; makineli tüfek öksürüp tükürdü ve iki ayı düştü; Iorek Byrnison'dan boğuk bir homurtu çıktı. Hava taşıtı neredeyse tepelerine gelince, bir ayı haykırarak emir verdi ve yaylı kol yeniden yukarı fırladı.

Bu sefer kükürt, zeplinin gaz torbasının muhafazasına doğru savruldu. Aracın sert iskeleti, içinde hidrojenin bulunduğu yağlanmış ipekten bir kılıfı yerinde tutuyordu ve bu kılıf, küçük çizilmelere karşı koyacak kadar

dayanıklı olmakla birlikte, elli okkalık alev alev bir kaya ona fazla geldi. İpek boydan boya yırtıldı, kükürt ve hidrojen, bir alev felaketinde birbirleriyle buluşmak üzere sıçradılar.

İpek bir anda şeffaf hale geldi; turuncu ve kırmızı ve sarıdan oluşan bir cehennem fonunun önünde, zeplinin bütün iskeleti görünür bir hal aldı ve neredeyse gönülsüzce yere doğru süzülüp inmeden önce de imkansız görünecek kadar uzun süreyle havada asılı kaldı. Karın ve ateşin önünde kara kara duran küçük şekiller sendeleyerek ve koşarak içinden çıktı, cadılar onları alevlerden uzağa sürüklemek için aşağı uçtu. Zeplin yere çarptıktan sonra bir dakika içinde bükülmüş metalden kara bir duman örtüsü ve çırpman birkaç ateş kırıntısından ibaret bir kitle olmuştu.

Ama zeplindeki askerler ve diğerleri (Lyra şimdi Mrs. Coulter'ı seçemeyecek kadar uzakta olmakla birlikte, onun orada olduğunu biliyordu) hiç vakit kaybetmediler. Cadıların yardımıyla makineli tüfeği çeke çeke dışarı çıkarıp kurdular ve yerde ciddi şekilde savaşmaya başladılar.

"Yola devam," dedi Iorek. "Uzun süre dayanırlar."

Kükredi, bir grup ayı ana gruptan ayrılarak Tatarlar'ın sağ cenahına saldırdı. Lyra Iorek'in orada, onların arasında olma arzusunu seziyordu ama bütün bu süre zarfında sinirleri de haykırıyordu: Yola devam! Yola devam!

Ve zihni, Roger ile Lord Asriel'in görüntüleriyle doluydu; Iorek Byrnison da bunu biliyordu, dönüp dağdan yukarı, kavgadan uzağa giderek, Tatarlar'ı alıkoyma işini ayılarına bıraktı.

Tırmanmaya devam ettiler. Lyra gözlerini dört açarak ileriye baktı ama Pantalaimon'un baykuş gözleri bile tırmandıkları dağın yamacında herhangi bir hareket göremiyordu. Ancak, Lord Asriel'in kızak izleri belirgindi ve Iorek, uzun ve rahat adımlarla koşarken havalara kar saçarak, onları süratle takip ediyordu. Geride her ne olup bitiyorsa, artık adı üstünde, gerideydi. Lyra onu bırakmıştı. Dünyadan bütün bütün ayrılıyormuş duygusuna kapılmıştı; öyle uzak ve kararlıydı, öyle yükseğe tırmanıyorlardı, onları yıkayan ışık öyle garip ve tekinsizdi ki. "Iorek," dedi, "Lee Scoresby'yi bulacak mısın?"

"Ölü ya da diri, onu bulacağım."

"Ve eğer Serafina Pekkala'yı görürsen..."

"Ona ne yaptığını anlatırım."

"Teşekkür ederim, Iorek," dedi kız.

Artık bir süre konuşmadılar. Lyra uykunun ve uyanmanın ötesinde bir tür transa girdiğini hissediyordu: ayılar tarafından yıldızlardaki bir şehre taşındığı rüyasını gördüğü, bilinçli bir rüya görme hali neredeyse.

Bu konuda tam Iorek Byrnison'a bir şey söyleyecekti ki, ayı yavaşladı ve durdu.

"İzler devam ediyor," dedi Iorek Byrnison. "Ama ben edemem."

Lyra aşağı atladı, bakmak için onun yanında durdu.

Iorek, bir uçurumun kenarında duruyordu. Bunun buzda büyük bir yarık mı, yoksa kayada bir çatlak mı olduğunu söylemek zordu, aslında pek bir şey de fark etmiyordu; önemli olan, dipsiz bir karanlığa uzanmasıydı.

Ve Lord Asriel'in kızağının izleri en uca kadar geliyor... sertleşmiş kardan oluşan bir köprüde devam ediyordu.

Belli ki bu köprü kızağın ağırlığının gerilimini hissetmişti, çünkü üzerinde uçurumun öbür ucuna yakın, enine bir çatlak uzanıyordu ve çatlağın yakın tarafındaki yüzey bir ayak kadar çökmüştü. Bir çocuğun yükünü taşıyabilirdi: zırhlı bir ayının yükü altında kesinlikle ayakta kalmazdı.

Lyra, Iorek Byrnison'a döndü.

"Karşıya geçmem gerek," dedi. "Bütün yaptıkların için teşekkür ederim. Ona ulaştığımda neler olacak, bilmiyorum. Hepimiz ölebiliriz, ona ulaşsam da, ulaşmasam da.

Ama eğer geri gelirsem, sana doğru dürüst teşekkür etmek için gelip seni göreceğim, Kral Iorek Byrnison."

Elini başını koydu. Iorek bıraktı eli orada dursun, usulca başını salladı.

"Güle güle, Lyra Gümüşdil," dedi.

Lyra, kalbi sevgi içinde acıyla çarparak döndü ve ayağını köprüye koydu. Kar, altında çatırdadı, Pantalaimon karşı taraftaki kara konup onu ileri gitmek üzere cesaretlendirmek için yükseldi ve köprünün üstünden uçtu.

Lyra adım adım ilerledi ve attığı her adımla birlikte, şimdi yaptığı gibi yavaş yavaş gidip mümkün olabildiğince hafifçe basmak yerine hızla koşup öbür tarafa atlamak daha mı iyi olurdu diye merak etti. Yarı yola geldiğinde kardan bir başka çatırtı yükseldi: ayaklarının yakınından bir parça kopup dipsiz boşluğun derinliklerine yuvarlandı ve köprünün çatlağın yakın tarafındaki kısmı birkaç santim daha çöktü.

Hiç kıpırdamadan durdu. Pantalaimon, aşağı atlayıp ona uzanmaya hazır, leopar biçimiyle diğer yanda çömelmişti.

Köprü dayandı. Lyra bir adım attı, bir adım daha, derken ayaklarının altında bir şeyin çökmekte olduğunu hissetti ve var gücüyle karşı tarafa doğru sıçradı. Köprü, ardında yumuşak bir vun sesi bırakarak boylu boyunca yarığa düşerken, Lyra karınüstü karlara indi.

Pantalaimon'un pençeleri kürklerine girmiş, sıkı sıkıya tutuyordu.

Bir dakika sonra gözlerini açtı ve sürünerek kenardan uzaklaştı. Geri dönüş yoktu. Ayağa kalkarak onu gözleyen ayıya elini kaldırdı. Iorek Byrnison, ona karşılık vermek için arka ayakları üzerine kalktı, sonra da Mrs. Coulter ve zeplindeki askerlerle savaşan tebaasına yardım etmek üzere dönüp dağdan aşağı hızla koştu.

Lyra tek başına kalmıştı.

23

Yıldızlara Köprü

Iorek Byrnison gözden kaybolunca Lyra üzerine daha da bir halsizlik çöktüğünü hissetti, körlemesine dönüp el yordamıyla Pantalaimon'u aradı. "Ah, Pan, canım, devam edemeyeceğim! Öyle korkuyorum ki -ve öyle yorgunum ki- bütün bu yol, ödüm kopuyor! Keşke benim yerime başka biri olsaydı diyorum, gerçekten!"

Kedi biçimindeki cini, sıcak ve rahatlatıcı bir şekilde burnuyla onun boynunu dürttü.

"Ne yapmamız gerektiğini bilmiyorum işte," diye hıçkırdı Lyra. "Bizim için çok fazla, Pan, yapamayız..."

Gözleri kapalı ona tutundu, öne arkaya sallandı, çıplak kar üzerinde, hıçkırıkları tükenene kadar ağladı.

"Ve hatta -hatta Mrs. Coulter Roger'a daha önce yetişse bile onu kurtaramayız, çünkü onu gerisin geri Bolvangar'a götürürler, ya da daha beterini yaparlar, beni de intikam almak için öldürürler... Niye çocuklara bunları yapıyorlar Pan, niye! Çocuklardan bu kadar nefret mi ediyorlar ki onları böyle parçalamak istiyorlar? Bunu niye yapıyorlar?

Ama Pantalaimon'un buna verecek cevabı yoktu; tek yapabildiği ona sıkıca sarılmak oldu. Korku fırtınası azar azar dindikçe Lyra yeniden kendi benliğine döndü. O Lyra'ydı, elbette üşümüş ve korkmuştu, ama kendisiydi.

"Keşke..." diye başladı, sonra durdu. Keşke demekle kazanılacak bir şey yoktu. Son bir derin, titrek nefes aldı, artık devam etmeye hazırdı.

O saatte ay batmıştı ve güneye doğru gökyüzü, üzerinde kadifeye konmuş elmaslar gibi duran milyarlarca yıldızın varlığına rağmen, kapkaranlıktı. Ne var ki parlaklıkta Aurora onlara yüz kez baskın çıkıyordu. Lyra onun bu kadar göz alıcı ve dramatik olduğunu hiç görmemişti; her seğirme ve titreyişiyle, gökyüzünde yeni ışık harikaları dans ediyordu. Ve ışığın durmadan değişen tülbentinin ardında, o diğer dünya, o güneşin aydınlattığı şehir, açık ve belirgindi.

Giderek daha yükseğe tırmandıkça, aşağıdaki kasvetli topraklar giderek daha da ilerilere uzanıyordu. Kuzeyde donmuş deniz vardı, iki buz tabakasının birbirine bastırması yüzünden orada burada sırtlar halinde sıkışmış, ama onun dışında düz, beyaz ve engindi; Lyra'nın hayal edemeyeceği şekilde kasvetli, durgun, cansız ve renksiz bu deniz, Kutup'a ve ötesine uzanıyordu. Doğuda ve batıda gene dağlar vardı, sertçe yukarı doğru atılan, yarları tıka basa karla dolu ve rüzgar tarafından kılıç kadar keskin kenarlar oluşturacak şekilde bilenmiş büyük yalçın zirveler. Güneyde geldikleri yol vardı; Lyra sevgili dostu Iorek Byrnison ile askerlerini görebilir miyim diye büyük bir özlemle geriye baktı ama geniş ovada hiçbir şey hareket etmiyordu. Zeplinin yanmış enkazını ya da savaşçıların cesetlerinin çevresindeki kıpkırmızı lekeli karları bile görebildiğinden emin değildi.

Pantalaimon baykuş biçiminde yükseklere uçtu ve onun bileğine kondu.

"Zirvenin hemen arkasındalar," dedi. "Lord Asriel bütün aletlerini çıkarmış, Roger da kaçamaz-"

Ve o bunu söylerken Aurora ömrünün sonuna gelmiş anbarik bir ampul gibi titreşti ve loşlaştı, sonra da tamamen söndü. Ancak Lyra bu kararmada Toz'un varlığını hissetti çünkü hava, henüz doğmamış düşüncelerin şekilleri misali karanlık niyetlerle dolu gibiydi.

Her şeyi kaplayan karanlıkta bir haykırış duydu:

"Lyra! Lyra!"

"Geliyorum!" diye haykırarak cevap verdi ona ve tökezleye tökezleye yukarı doğru yürüdü; güçlükle tırmanıyor, boylu boyunca yere yapışıyor, canını dişine takıyordu, kuvvetinin sonuna gelmişti; ama her şeye rağmen hayalet parıltısıyla parıldayan karda gittikçe ilerliyordu. "Lyra! Lyra!"

"Geldim sayılır," diye soludu Lyra. "Geldim sayılır, Roger."

Pantalaimon heyecanı içinde süratle şekil değiştiriyordu: aslan, ermin, kartal, yaban kedisi, yabani tavşan, semender, baykuş, leopar, şimdiye kadar bürünmüş olduğu her biçim, Toz'da biçimlerden oluşan bir çiçek dürbünü - "Lyral"

O sırada zirveye ulaştı ve neler olduğunu gördü.

Yıldız ışığında elli metre ötede Lord Asriel, tersine çevrili kızağına giden iki teli büküyordu; kızağın üzerinde ise şimdiden buz tutmaya başlamış bir dizi batarya, kavanozlar ve alet parçaları vardı. Kalın kürkler giymişti, bir nafta lambanın alevi yüzünü aydınlatıyordu. Benekli güzel postu güçle

parıldayan, kuyruğu karda tembel tembel hareket eden cini, Sfenks gibi yanında çömelmişti.
Ağzında Roger'ın cinini tutuyordu.
Küçük yaratık mücadele ediyor, çırpmıyor, savaşıyor; bir an kuş, sonra köpek, derken kedi, fare, gene kuş oluyor ve her an Roger'a sesleniyordu; birkaç metre ötede olan Roger ise debeleniyor, onu kalbinden tutan zincir den kurtulmaya çalışan ve acıdan, soğuktan haykıran Roger da cinine sesleniyor, Lyra'ya sesleniyordu. Lord Asriel'e koştu ve kolunu sertçe çekti, Lord Asriel onu yana savurdu. Roger ağlayarak, rica ederek, yalvararak, hıçkırarak gene denedi ve Lord Asriel hiç aldırmadı, onu vurup yere yapıştırmak dışında.
Bir yarın kenarındaydılar. Gerilerinde sadece muazzam, aydınlatılmaz bir karanlık vardı. Donmuş denizin üç yüz metre ya da daha fazla yükseğindeydiler.
Lyra bütün bunları salt yıldız ışığında görmüştü; ama sonra, Lorda Asriel tellerini bağlayınca, Aurora birden pasparlak bir şekilde geri döndü. İki terminal arasında oynayan kör edici akımın uzun parmağı gibiydi, ancak bin mil yükseklikte ve on bin mil uzunluktaydı: alçalıyor, süzülüyor, dalgalanıyor, ışık saçıyordu, bir ihtişam seliydi.
Lord Asriel onu kontrol ediyordu...
Ya da ondan aşağı akım çekiyordu; çünkü kızaktaki koskoca bir makaradan gelen bir tel vardı, dosdoğru yukarı, göğe uzanan bir tel. Karanlıktan bir kuzgun fırladı, Lyra onun bir cadı cini olduğunu anladı. Lord Asriel'e bir cadı yardımcı oluyordu, teli yükseklere o uçurmuştu.
Ve Aurora gene ışıl ışıl yanıyordu.
Lord Asriel hemen hemen hazırdı.
Roger'a dönüp yanına çağırdı ve Roger çaresizce geldi; başını sallıyor, yalvarıyor, ağlıyor ama çaresizce ona doğru gidiyordu.
"Hayır! Koş!" diye bağırdı Lyra ve kendini bayır aşağı ona doğru bıraktı.
Pantalaimon kar leoparının üzerine atladı, Roger'ın cinini güçlükle çenesinden kurtardı. Kar leoparı bir anda onun arkasından atlayıp öbür cini serbest bıraktı ve iki genç cin, pat-pat-pat değişerek, dönüp büyük benekli hayvanla çarpıştılar.
Dişi leopar sipsivri pençeleriyle onları sağlı-sollu paraladı, hırıltılı kükremesi Lyra'nın çığlıklarını bile bastırdı. İki çocuk da onunla

savaşıyordu; ya da bulanık havadaki şekillerle, Toz derelerinden aşağı kalın ve kalabalık halde gelen o karanlık niyetlerle-

Ve Aurora yukarıda salınıyordu, dalgalar halinde süregelen titreşmesi bazen bu binayı, bazen şu gölü, bazen o palmiye ağacı sırasını seçiyordu, öyle yakındı ki bu dünyadan ötekine adım atabileceğinizi sanırdınız.

Lyra sıçradı ve Roger'ın elini yakaladı.

Hızla çekti ve Lord Asriel'den kurtularak el ele koştular, ama Roger feryat etti ve kıvrandı, çünkü leopar gene cinini yakalamıştı ve Lyra kalbi sarsan o acıyı biliyordu ve durmaya çalıştı—

Ama duramadılar.

Yar ayaklarının altından kayıyordu.

Bütün bir kar tabakası, önlenemez şekilde aşağı kayıyordu-

Donmuş deniz, üç yüz metre aşağıda-

"LYRA!"

Kalp vuruşları-Sıkıca tutunmuş eller-

Roger'ın bedeni, birden tamamen onunkine yaslanmış halde; yukarıda ise, en büyük mucize.

Oğlan tamamen hareketsiz kalmıştı; semaların yıldız kakılmış, derin kemeri, sanki bir mızrakla delinmiş gibi birden delindi.

Bir ışık fıskiyesi, büyük bir yayla fırlatılmış bir ok gibi serbest bırakılmış saf bir enerji fıskiyesi, Lord Asriel'in teli Roger'ın cinine bağlamış olduğu noktadan yukarı doğru fışkırdı. Aurora'yı oluşturan ışık ve renk tabakaları parçalanarak ayrıldı; büyük bir yarma, ezme, çiğneme, yırtma sesi evrenin bir ucundan diğerine ulaştı; gökyüzünde kuru toprak vardı- Güneş ışığı! Altın bir maymunun kürkü üzerinde parıldayan güneş ışığı...

Çünkü kar tabakasının düşüşü durmuştu; belki de görünmeyen bir çıkıntı onun düşüşünü kesmişti; ve Lyra, zirvenin çiğnenmiş karlarında altın maymunun leoparın yanma sıçradığını görebiliyordu; baktı, iki cinin tüyleri dikilmişti, ihtiyatlı ve güçlü görünüyorlardı. Maymunun kuyruğu dimdikti, kar leoparınınki güçlü bir şekilde bir yandan bir yana sallanıyordu. Sonra maymun, deneme niteliğinde bir pençesini uzattı, leopar zarif bir bedensel kabulle başını eğdi, birbirlerine dokundular-

Ve Lyra bakışlarını onlardan çekip yukarı bakınca, bizzat Mrs. Coulter'ın orada durduğunu gördü, Lord Asriel ona sarılmıştı. Işık, etraflarında yoğun bir anbarik akımın kıvılcımları ve ışınları gibi oynuyordu. Çaresiz Lyra,

neler olduğunu sadece hayal edebiliyordu; Mrs. Coulter bir şekilde o uçurumdan geçmiş ve onu buraya izlemiş olmalıydı...

Kendi annesiyle babası, birlikte!

Ve öylesine tutkuyla birbirlerine sarılıyorlardı: düşlenemez bir şey.

Gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Roger'ın bedeni kollarında hareketsiz yatıyordu, hareketsiz, sessiz, huzur içinde. Annesiyle babasının konuştuğunu duydu:

Annesi dedi ki, "Asla izin vermezler-"

Babası dedi ki, "İzin vermek mi? Biz çocukmuşuz gibi izin verilmeyi aştık artık. Ben herkesin geçebilmesini mümkün kıldım, dilerlerse."

"Yasaklayacaklar! Mühürleyip kapatacaklar, deneyen herkesi aforoz edecekler!"

"Çok sayıda insan yapmak isteyecek. Onlara engel olmayı başaramayacaklar. Bu Kilise'nin sonu anlamına geliyor, Marisa, Majisteryum'un sonu, onca yüzyıllık karanlığın sonu! Oradaki ışığa bak: o başka bir dünyanın güneşi! Sıcaklığını cildinde hisset, şimdi!"

"Onlar herkesten kuvvetli, Asriel! Bilmiyorsun-"

"Bilmiyor muyum? Ben mi? Kilise'nin ne kadar kuvvetli olduğunu dünyada kimse benden iyi bilmez! Ama buna yetecek kuvveti yok. Toz her şeyi değiştirecek nasılsa. Artık durdurulması mümkün değil."

"İstediğin bu muydu? Bizi günahla ve karanlıkla boğmak, öldürmek?"

"Kaçmak istedim, Marisa! Ve başardım. Bak, kıyıda dalgalanan palmiyelere bak! O rüzgarı hissedebiliyor musun? Başka bir dünyadan gelen rüzgar! Saçında hisset, yüzünde hisset... "

Lord Asriel, Mrs. Coulter'ın kukuletasını geriye itti, başını göğe çevirdi, ellerini saçlarından geçirdi. Lyra, tek bir kasını oynatmaya cesaret edemeyerek, soluğu kesilmiş halde gözledi.

Kadın, sanki başı dönüyormuş gibi Lord Asriel'e tutundu ve keder içinde, başını salladı.

"Hayır, -hayır- geliyorlar, Asriel -nereye gittiğimi biliyorlar-"

"Öyleyse benimle gel, uzağa, bu dünyanın dışına!"

"Cüret edemem-"

"Sen? Cüret mi edemezsin? Çocuğun gelirdi. Çocuğun her şeye cüret eder ve annesini utandırır."

"Öyleyse al onu, güle güle git. Benden çok senin zaten, Asriel."

"Olmaz. Sen onu yanma aldın; onu kalıba dökmeye çalıştın. O zaman onu istiyordun."

"Çok kabaydı, çok inatçı. Bu işi çok geçe bırakmışım... İyi ama şimdi nerede? Buraya kadar ayak izlerini takip ettim... "

"Onu istiyor musun hâlâ? İki kere yanında tutmaya çalıştın, ikisinde de kaçtı. Ben onun yerinde olsam, sana üçüncü bir şans tanımaktansa koşup kaçar ve koşmaya devam ederdim."

Hâlâ onun başını tutan elleri birden kasıldı ve tutkulu bir öpücükle onu kendine çekti. Lyra bunun aşktan çok zalimliğe benzediğini düşünüp onların cinlerine baktı ve tuhaf bir manzarayla karşılaştı: kar leoparı gergindi, pençeleri altın maymunun etine öylece dokunarak çömelmişti, maymun ise karın üstünde gevşemişti, mutluydu, baygındı.

Mrs. Coulter bu öpücükten şiddetle geri çekti kendini ve dedi ki, "Hayır, Asriel -benim yerim bu dünyada, onda-"

"Gel benimle!" dedi adam, zorluyordu, güçlüydü.

"Gel ve benimle çalış!"

"Biz birlikte çalışamayız, ikimiz."

"Çalışamaz mıyız? Seninle ben evreni parçalarına ayırıp yeniden bir araya getirebiliriz, Marisa! Toz'un kaynağını bulup onu ebediyen boğabiliriz! Ve bu büyük işin bir parçası olmak istersin: bu konuda yalan söyleme bana. Başka her şey hakkında yalan söyle, Adak Meclisi hakkında yalan söyle, âşıkların hakkında yalan söyle -evet, Boreal'i biliyorum ve umurumda bile değil- kilise hakkında yalan söyle, hatta çocuk hakkında yalan söyle istersen, ama bana aslında ne istediğin konusunda yalan söyleme... "

Ve ağızları, daha da güçlü bir hırsla yeniden birleşmişti. Cinleri ateşli bir şekilde oynuyordu; kar leoparı sırt üstü yuvarlandı, maymun pençeleriyle onun boynunun yumuşak kürkünü taradı ve dişi leopar derinlerden gelen bir zevk gümbürtüsüyle homurdandı.

"Gelmezsem, beni mahvetmeye çalışacaksın," dedi Mrs. Coulter, geriye çekilerek.

"Seni niye mahvetmek isteyeyim ki," dedi adam, gülerek, öteki dünyanın ışığı başının etrafında parlıyordu. "Benimle gelirsen, benimle çalışırsan, yaşıyor musun ölü müsün aldırırım. Burada kalırsan ilgimi hemen kaybedersin. Sakın seni bir saniye bile düşüneceğimi sanarak kendine iltifat etme. Şimdi ya kal ve şeytanlıklarını bu dünyada sürdür ya da benimle gel."

Mrs. Coulter tereddüt etti; gözleri kapalıydı, sanki bayılacakmış gibi sallanıyordu; ama dengesini korudu ve içinde sonsuz bir güzel hüzün okunan gözlerini yeniden açtı.

"Hayır," dedi, "hayır."

Cinleri yeniden ayrılmıştı. Lord Asriel eğildi ve kuvvetli parmaklarını kar leoparının kürküne doladı. Sonra arkasını döndü ve tek kelime etmeden yukarı doğru giderek uzaklaştı. Altın maymun küçük üzüntü sesleri çıkararak Mrs. Coulter'ın kollarına atladı, uzaklaşan kar leoparına doğru uzandı ve Mrs. Coulter'ın yüzü gözyaşından bir maske halini aldı. Lyra parıldadıklarını görüyordu; hakikiydiler.

Sonra annesi döndü, sessiz hıçkırıklarla sarsılıyordu, dağdan indi ve Lyra'nın görüş alanından çıktı.

Lyra onu soğuk soğuk gözledi, sonra da yukarı, göğe baktı.

Böyle bir harikalar kemeri görmemişti hiç.

Orada öyle boş ve sessiz asılı duran şehir yeni yapılmış gibi görünüyordu, işgal edilmeyi bekler gibiydi; ya da uykuda, uyandırılmayı bekler gibi. O dünyanın güneşi bu dünyaya ışık saçıyordu, Lyra'nın ellerini altına çeviriyor, Roger'ın kurt derisi kukuletasındaki buzu eritiyor, onun solgun yanaklarını şeffaf hale getiriyor, açık, görmeyen gözlerini parlatıyordu.

Kendini mutsuzlukla paramparça hissediyordu. Ve öfkeyle, de; babasını öldürebilirdi: eğer onun kalbini çekip çıkarabilse, oracıkta, o anda çekip çıkarırdı, Roger'a yaptıkları için. Ve ona: onu aldatmak -buna nasıl cüret ederdi?

Hâlâ Roger'ın bedenini tutuyordu. Pantalaimon ona bir şey söylüyordu, ama Lyra'nın zilini alev alevdi, cini yabani kedi pençelerini, dediklerini duysun diye onun elinin arkasına bastırana kadar da duymadı. Gözlerini kırpıştırdı.

"Ne? Ne?"

"Toz!" dedi Pantalaimon.

"Ne diyorsun sen?"

"Toz. Tozu'un kaynağını bulup yok edecek, değil mi?"

"Öyle dedi."

"Ve Adak Meclisi ve Kilise ve Bolvangar ve Mrs. Coulter ile hepsi, onlar da Toz'u yok etmek istiyor, değil mi?"

"Evet... Ya da insanları etkilemesini durdurmak... Niye?"

"Çünkü eğer onların hepsi Toz'un kötü olduğunu düşünüyorsa, iyi olmalı."

Lyra bir şey söylemedi. Göğsünde küçük bir heyecan hıçkırığı sıçradı.

Pantalaimon devam etti:

"Hepsinin Toz'dan söz ettiğini duyduk ve ondan çok korkuyorlar ve biliyor musun, yaptıklarının kötü ve fena ve yanlış bir şey olduğunu görebildiğimiz halde onlara inandık... Toz'un kötü olması gerektiğini düşündük, çünkü onlar büyüktü ve öyle diyorlardı. Ama ya değilse? Ya-"
Lyra, soluğu kesilerek, "Evet!" dedi. "Ya aslında iyiyse... "

Ona baktı ve Pantalaimon'un yeşil yabani kedi gözlerinin kendisinin duyduğu heyecanla parıldadığını gördü. Sanki altında bütün dünya dönüyormuş gibi başı döndü.

Eğer Toz iyi bir şeyse... aranması ve buyur edilmesi ve değer verilmesi gerekiyorsa...

"Biz de arayabiliriz, Pan!" dedi.

Cinin duymak istediği de buydu.

"O erişmeden biz erişebiliriz," diye devam etti, "ve... " Görevin ciddiyeti onları susturdu. Lyra alev alev yanan gökyüzüne baktı. Kendisi ile cininin, evrenin ihtişamı ve büyüklüğüne kıyasla ne kadar küçük olduklarının farkındaydı ve tepelerindeki derin esrara kıyasla ne kadar az şey bildiklerinin de.

"Yapabiliriz," diye ısrar etti Pantalaimon. "Buraya kadar geldik, değil mi? Yapabiliriz."

"Ama yanlış anladık, Pan. Roger konusunu tamamen yanlış anladık. Ona yardım ediyoruz sandık..." Boğazına bir yumru tıkanmış gibi yutkundu ve Roger'ın hareketsiz yüzünü beceriksizce öptü, defalarca. "Yanlış anladık."

"Bir dahaki sefere her şeyi gözden geçirir ve aklımıza gelebilecek her soruyu sorarız o zaman. Bir dahaki sefere daha iyisini yaparız."

"Üstelik yalnız oluruz. Iorek Byrnison arkamızdan gelip bize yardım edemez. Farder Coram da, Serafina Pekkala da, Lee Scoresby de, hiç kimse."

"Öyleyse sadece biz. Fark etmez. Nasılsa yalnız değiliz; şey gibi... "

Lyra onun Tony Makarios gibi değiliz demek istediğini biliyordu; Bolvangar'daki o zavallı kayıp cinler gibi değiliz; biz hâlâ tek bir varlığız; ikimiz, biriz.

"Ve aletiyometre de var," dedi Lyra. "Evet. Sanırım yapmamız gerekir, Pan. Yukarı gideceğiz ve Toz'u arayacağız, bulduğumuz zaman da ne yapmak gerektiğini anlarız."

Roger'ın bedeni hareketsiz halde kollarında yatıyordu. Onu usulca yere bıraktı.

"Ve yaparız," dedi.

Arkasını döndü. Gerilerinde acı ve ölüm ve korku uzanıyordu; önlerinde ise kuşku ve tehlike ve pek derin sular vardı. Ama yalnız değillerdi.

Lyra ile cini doğdukları dünyaya sırtlarını döndüler, güneşe baktılar ve gökyüzüne yürüdüler.

BİRİNCİ

KİTABIN

SONU

YAZAR HAKKINDA

Philip Pullman 19 Ekim 1946'da İngiltere, Norwich'de doğdu. Hem babası hem üvey babası Kraliyet Havayolları'nda çalıştığından çocukluk yılları dünyayı dolaşarak geçti. Çocukluğunun bir bölümünü geçirdiği Avustralya'da çizgiroman dünyasıyla tanıştı. Özellikle *Superman* ve *Batman*'in tutkunu oldu. On bir yaşında tekrar İngiltere'ye döndü. Exeter Üniversitesi'nde İngiliz dili eğitimi aldı.

Bir süre değişik işlerde çalıştıktan sonra öğretmenlik yapmak için Oxford'a döndü. On iki yıl boyunca pek çok ortaokulda öğretmenlik yaptıktan sonra Westminster Üniversitesi'nde okutman olarak göreve başladı. Öğretmenlik yaptığı bu yıllarda kitap yazmaya başladı ancak yazarlık tüm zamanını almaya başlayınca öğretmenliği bıraktı.

İlk basılı romanı yetişkinler için olmasına rağmen Pullman ağırlıkla çocuklar için yazdı. Yirmiye yakın romanı olan Pullman'ın bazı romanlarının konusu okul çocukları için yazdığı piyeslere dayanmaktadır (*Sisteki Yakut* gibi). En bilinen çalışması *Karanlık Cevher Serisi*'dir. Seri, aralarında Carnegie Nişanı, Guardian Çocuk Kitapları Ödülü, Whitbread Yılın Kitabı Ödülü, Eleanor Farjeon Çocuk Edebiyatı Ödülü de dahil olmak üzere pek çok ödül kazanmıştır.

Pullman, eşi Jude, oğulları Jamie ve Tom ile birlikte halen Oxford'da yaşamaktadır.

Philip Pullman _ Karanlık Cevher Dizisi Cilt1 Altın Pusula Kuzey Işıkları